

GERÇEK SÜNNET EHLİ ŞİA'DIR

PRF. DR. MUHAMMED TİCANÎ SEMAVÎ

Bu kitap, Ali Güneş tarafından, merhum dedesi Hacı Etem Güneş'in ruhuna ve bir grup Ehlibeyt (a.s) dostu tarafından Kerbela şehitlerine (a.s) ithafen basılmıştır.

Eserin Orijinal Adı
eş-Şia Hum Ehlu's-Sunne

Dizgi & Mizanpaj
neva

Çeviri
Resul Nur

Tashih & Tatbik
Metin Atam

Kapak Tasarım
M.R

İlk Baskı: Haziran 2006

İsteme Adresi
Neva Yayıncılık
Fevzi Çakmak Mah. 10/9 A Sok. 12/A
Bağcılar – İstanbul
Tel: (0212) 433 81 83
Fax: (0212) 435 47 07
Web: www.nevayayincilik.com
E-mail: neva@nevayayincilik.com

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	5
ŞİA'NIN MANASI.....	11
EHLİSÜNNET'İN MANASI	17
Müslümanları Şîi ve Sünnî Olarak İkiye Ayıran İlk Olay	20
Peygamberimizin Sünnetine Muhalefet Konusunda İkinci Olay	21
Ehlisünnet Karşısında Şia'nın Ortaya Çıkmasına Sebep Olan Üçüncü Olay	22
1- Muhaliflerini İktisadî Yönden Çökertmek	23
2- Muhalifleri Sosyal Yönden Çökertmek	23
3-Muhalifleri Siyaset Meydanından Uzaklaştırmak	25
EHLİSÜNNET PEYGAMBER'İN SÜNNETİNİ BILMIYOR.	34
Deliller	35
SÜNNETİN AYAKLAR ALTINA ALINMASI.....	41
EHLİSÜNNET'E GÖRE ŞİA.....	53
ŞİA'YA GÖRE EHLİSÜNNET	57
ŞİA İMAMLARINI TANIYALIM.....	61
EHLİSÜNNET İMAMLARINI TANIYALIM.....	65
ŞİA İMAMLARININ BIZZAT PEYGAMBER TARAFINDAN BELİRLENMESİ	72
EHLİSÜNNET ÖNCÜLERİNİN ZALİM HALİFELER TARAFINDAN BELİRLENMESİ	79
EHLİSÜNNET MEZHEPLERİNİN YAYILMASINDAKİ SİR83 MALİK'İN EBU CAFER MENSUR'LA GÖRÜŞMESİ.....	89
Bu Konuda Bir İnceleme	91
ABBASÎ HÜKÜMDARI TARAFINDAN ÂLİMLERİN SINANMASI	96
ŞİA'YA GÖRE SAKALEYN HADİSİ	103
EHLİSÜNNET'E GÖRE SAKALEYN HADİSİ.....	106
ALLAH'IN KİTABI VE İTRETİM Mİ YOKSA ALLAH'IN KİTABI VE SÜNNETİM Mİ?	108
ŞİA FİKHİNİN KAYNAKLARI	117
EHLİSÜNNET VE'L-CEMAAT FİKHİNİN KAYNAKLARI	120
1- Hülefa-i Raşidîn'in Sünneti	121

2- Sahabelerin Sünneti	122
3- Tabîinin Sünneti.....	123
4- Hükümdarların Sünneti.....	124
5- Diğer Kaynaklar	126
KONUYU TAMAMLAYAN ÖNEMLİ NOKTALAR	129
ŞİA'DA TAKLİT VE MERCİLİK.....	134
EHLİSÜNNET VE'L-CEMAAT'TE TAKLİT VE MERCİLİK	137
ŞİA'YA GÖRE GERÇEK HÜLEFA-I RAŞİDİN	140
EHLİSÜNNET VE'L-CEMAAT'E GÖRE HÜLEFA-I RAŞİDİN	142
PEYGAMBERİMİZ EHLİSÜNNET VE'L-CEMAAT'IN	145
FIKHİNİ BENİMSEMIYOR	145
Önemli Bir Hatırlatma	148
EHLİSÜNNET'İN EHLİBEYT'LE OLAN İHTİLAFI.....	150
PEYGAMBER'E SALÂVATIN TAHRIFI	155
HAKİKATLERİN ORTAYA ÇIKARDIĞI YALANLAR.....	159
EHLİSÜNNET VE'L-CEMAAT'IN ÖNCÜLERİ	161
1- Ebubekir b. Ebu Kuhafe (Sıddık).....	162
1-Peygamber'in Sözüyle Muhalefet:	163
2- Peygamber'in Fiiliyle Muhalefet:	163
3- Peygamber'in İkrarıyla Muhalefet:	163
2- Ömer b. Hattab (Faruk)	166
3- Osman b. Affan (Zinnureyn).....	171
4- Talha b. Ubeydullah	176
5- Zübeyr b. Avvam	181
6- Sad b. Ebi Vakkas.....	189
7- Abdurrahman b. Avf.....	198
8- Ebubekir'in Kızı Ayşe (Ümmül Müminin)	202
9- Halid b. Velid	209
10- Ebu Hureyre Dusi	220
11- Abdullah b. Ömer	229
Abdullah b. Ömer'in Kitap ve Sünnet ile Muhalefeti	
.....	239
12- Abdullah b. Zübeyr.....	243
SÜNNETİN KURÂN İLE ÇELİŞMEDİĞİNE DAIR ŞİA'NIN	248
GÖRÜŞÜ.....	248
EHLİSÜNNET VE'L-CEMAAT'E GÖRE KURÂN VE SÜNNET	251
.....	251
EHLİSÜNNET NEZDİNDE ÇELİŞKİLİ HADİSLER.....	262
MUHAMMED B. EBUBEKİR'İN MUAVİYE'YE	269
GÖNDERDİĞİ MEKTUP	269

MUAVİYE'NİN MUHAMMED B. EBUBEKİR'E CEVABI..	272
ŞİA'YA GÖRE SAHABE	279
EHLİSÜNNET VE'L-CEMAAT'E GÖRE SAHABE.....	283
SAHABENİN DEĞERLENDİRİLMESİ HAKKINDA SON SÖZ	288
EHLİSÜNNET VE'L-CEMAAT'IN PEYGAMBER'İN SÜNNETLERİYLE MUHALEFETİ.....	297
İSLAM'DA HÜKÜMET DÜZENİ.....	299
SAHABENİN ADIL OLDUĞU İNANCI SÜNNET İLE ÇELİŞMEKTEDİR	304
PEYGAMBERİMİZİN EMRİ VE EHLİSÜNNET'İN MUHALEFETİ.....	308
EHLİSÜNNET VE'L-CEMAAT'TE EHLİBEYT SEVGİSİ ...	311
EHLİSÜNNET VE'L-CEMAAT VE EKSİK SALÂVAT	317
PEYGAMBERİMİZİN MASUMİYETİ VE BUNUN EHLİSÜNNET'E ETKİLERİ	320

Önsöz

Âlemlerin gerçek sahibine şükürler olsun. Onun salâtı, selamı ve rahmeti peygamber ve resullerin en yücesi olan efendimiz Muhammed'e (*sallallahu aleyhi ve âlihi ve sellem*) ve onun tertemiz Ehlibeyt'ine (*aleyhimü's-salam*) olsun.

Peygamber efendimiz (s.a.a) şöyle buyurur: **"Allah katında âlimlerin mürekkebi, şehitlerin kanından daha hayırlıdır."**^{1[1]}

Bu yüzden her yazar birlik, beraberlik, barış ve huzur adına insanları hidayet edici şeyler yazar; bu yolla onları karanlıktan aydınlığa çıkarmaya çalışır. Çünkü Allah'ın dinini tebliğ etmek ve adaleti hâkim kılmak için canını feda eden ve şehit düşen bir kimse, sadece kendi çevresinde toplanan insanlara etkili olabilir. Ama insanlara ders veren ve onlar için bir şeyler yazan kimse, gerek yetiştirdiği öğrencilerle, gerekse yazdığı bilgilerle bunu nesilden nesle aktaran insanlar aracılığıyla daha fazla bir kitleye etki eder. Bu hayır, kıyamete kadar onunla birlikte olur. Her şey harcandıkça azalır, ama ilim harcandıkça (aktarıldıkça) daha da artar. Nitekim Peygamberimiz şöyle buyurmuştur:

"Eğer Allah bir kişiyi senin elinle hidayet ederse, bu, senin için güneşin değdiği her şeyden veya dünya ve içindeki her şeyden daha hayırlıdır."^{2[2]}

Nice yazarlar var ki yıllar önce ölüp gittiler ve kemikleri çürüdü. Ama düşünceleri ve bilgileri geride bıraktıkları kitaplarıyla hâlâ yaşıyor. Bunlar arasında yüzlerce kez, tekrar tekrar basılan ve insanlar arasında onlara ışık tutmaya devam eden kitaplar var.

Eğer şehit yaşıyor ve Allah katında çeşitli nimetlerle nimetlendiriliyorsa, âlimler de halkı aydınlattıkları için Allah katında canlıdırlar ve halkın gözünde aynı konuma sahiptirler. İnsanlar onları rahmetle anıyor ve onlar için hayır dualarda bulunuyorlar.

Ama ben âlim değilim ve böyle bir iddiam da yok. Bencillikten Allah'a sığınırım. Bilakis ben, onların hizmetkârıyım ve onların birikimlerinden faydalaniyorum. Sofralarındaki kırıntıları topluyor, adım adım onları izliyorum.

Yüce Allah beni *Nasıl Hidayete Kavuştum*^{3[3]} kitabını yazmaya muvaffak edince birçok yazar ve araştırmacı arkadaşım, *Doğrularla*

^{1[1]}-*Esraru'l-Merfua*, Ali Karî, s.312; *Keşfu'l-Hifa*, Aclunî, c.2, s.280; *el-Fevaidu'l-Mecmua*, Şevkanî, s.287; *ed-Dureru'l-Muntessire fi'l-Ahadisi'l-Muştehire*, Suyutî, s.141.

^{2[2]}-*ez-Zühed*, İbn-i Mübarek, s.484, Hadis: 1375.

^{3[3]}-Bu kitap, **Kevser Yayıncılık** tarafından Türkiye'de, *Doğruya Doğru* adıyla yayınlanmıştır.

Birlikte^{4[4]} adlı kitabı da yazmam için beni teşvik etti. Bu kitap da yoğun ilgi gördü. Tüm bunlar beni daha çok araştırma yapmaya sevk etmişti. Derken üçüncü kitap olarak *Zikir Ehline Sorun* adlı kitabımı yazdım. Bu kitapta İslam'ı ve İslam Peygamberini savundum. Peygamberimize edilen iftiralara cevap verdim. O dönemde kendisine ve Ehlibeyt'ine reva görülen birtakım oyunları belgeleriyle okuyucuya sundum.

Arap ve İslam dünyasından sevgi, saygı ve kardeşlik içeren çok sayıda dostane mektuplar aldım. Ardından, dünyanın çeşitli yerlerinde konferans ve panellere davet edildim. Amerika, İran, İngiltere, Pakistan, Kenya, Doğu Afrika ve İsveç'te düzenlenen konferanslarda hazır bulundum.

Ne zaman tahsilli ve aydın görüşlü birileriyle karşılaştım şaşkınlıklarımı, mutluluklarını ve okuduklarından daha fazlasını istediklerini görüyordum. Onlar benden daha çok şey bekliyorlar, sürekli "Yeni bir kitabınız daha var mı?" diye soruyorlardı.

Beni daha önceki çalışmalarımı tamamlamaya muvaffak ettiği için Allah'a şükrettim ve yeni bir kitap daha yazabilmek için tekrar Allah'tan yardım diledim.

Diğer üç kitapla aynı doğrultuda olan bu kitabı da hakkı arayan Müslümanlara armağan ediyorum. İnaniyorum ki, bu kitap, doğruyu arayan araştırmacılar için faydalı olacaktır. Araştırmacılar şunu bilsin ki, düşmanların hedef noktası olan tek mezhep varsa, o da Şia'dır. Fırka-i Naciye (kurtuluşa erecek olan grup) odur ve gerçek sünnet ehli Şiilerdir. Burada sünnetten kastım, Hz. Muhammed'in (s.a.a) kaynağını vahiyden aldığı sünnettir. O, öyle bir kimsedir ki heva ve heves üzere bir şey söylemez. Söylediği her şey vahiydir.

Ben, ilerleyen konularda okuyuculara gerçekleri aktaracak ve bunları ispatlayacağım. Onlar görecekler ki, Ehli-sünnet ve'l-Cemaat, Şia karşısında oluşturulan ve "sünnet" adı altında uydurma şeylere sarılan bir fırkadır. Allah, Kurân'da böyle bir şey buyurmamıştır ve Peygamber'i de onlardan uzaktır. Zira Peygamberimize (s.a.a) isnat edilen çok sayıda yalan hadis uydurulmuş, gerçek sözleri, davranışları ve ikrarı Müslümanlardan esirgenmiştir.

Onlar bunu yaparken bir bahanenin arkasına sığınmışlardı. "Allah'ın kelamıyla Peygamber'in sözleri birbirine karışsın istemiyoruz!" diyorlardı. Ama bu iddia, örümcek ağından bile daha zayıf bir iddiadır. Çünkü birçok hadis çöplüğe atılmış ve değer verilmemişken, sonraları zanlara ve safsatalara dayalı hükümler vermişlerdi.

Birçok saygın insan, tarih onların büyüklüğüne şahitlik etmesine rağmen Peygamber'in vefatının ardından unutuldu ve tarihe gömüldü. Hatta çeşitli karalama oyunlarına maruz kalarak tekfir ve telin edildi. Nice aşağılık insanlar da vardı ki, alınlarında küfür damgası yazılı olmasına rağmen büyük görüldü, baş tacı yapıldı.

Bugün nice bilinçsiz insanlar var ki, birtakım kabirleri ziyaret ediyorlar, ama içinde yatanın ateşte olduğundan habersizler. Yüce Allah tüm bunları en iyi biçimde şöyle açıklamaktadır:

^{4[4]}-Bu kitap, **Âl-i Tâhâ Yayıncılık** tarafından *Doğrularla Birlikte* adı altında Türkiye'de yayınlanmıştır.

"İnsanlardan öylesi var ki dünya yaşayışı hakkında söylediği söz, seni şaşırtır, imrendirir, kalbindekine de Allah'ı tanık tutar. Hâlbuki o, düşmanların en yamanı, en inatçısıdır. Bir işe koyuldu mu yeryüzünde çalışır çabalar, orayı bozmak, ekini, soyu-sopu helak etmek için uğraşır. Allah ise bozgunculuğu sevmez. Ona, Allah'tan sakın, kork dendi mi günahla ululanmaya çalışır. Oysa onun hakkından cehennem gelir. Orası, gerçekten de ne kötü, ne pis yataktır!"^{5[5]}

Eğer ben "Ters çevir, düzelsin" deyimini bir nasihat olarak alacak olursam, belki de yanlış yapmış sayılmam. Hakikat peşinde olan bir araştırmacı her zaman için olayları iyice düşünmeli, bazen tersini ele alarak işe bir de diğer taraftan bakmalıdır. Böylece hakkı daha rahat bulabilir. Siyasî oyunlar neticesinde gizli kalan gerçekler ancak böyle ortaya çıkar. Çokluk, hiçbir zaman insanları aldatmamalıdır. Nitekim yüce Allah Kurân-ı Kerim'de şöyle buyurur:

"Yeryüzünde bulunanların çoğuna uyarsan seni Allah yolundan saptırır; çünkü onlar, ancak zanna kapılırlar ve onlar, ancak yalan söylerler."^{6[6]}

Bazen insanları aldatmak için batıla hak giysisi giydiren, çoğunlukla da başarılı olurlar. Çünkü halkın geneli hoşgörülü veya sade düşüncelidir. Bazen de batıl, kendisine yardımcı bulduğu için başarılı olur. Hak ise, bir köşeye çekilip ilahî vaadin gerçekleşmesini bekler. Çünkü Allah, şöyle vaat eder:

"De ki: Hak geldi, batıl yok oldu. Zaten batıl yok olmaya mahkûmdur."^{7[7]}

Bunun en bariz örneği de yine Kurân-ı Kerim'de, Hz. Yakup ve oğulları kıssasında mevcuttur:

"Akşam olunca ağlaya ağlaya babalarına geldiler. Baba, dediler; biz yarıya gitmiştik, Yusuf'u da elbiselerimizin başında bırakmıştık, bir kurt gelip yemiş onu, fakat biz doğru söylesek de sen bize inanmazsın!"^{8[8]}

Eğer doğru insanlar olsalardı, "Sen bize inanmazsın, çünkü biz yalancıyız!" derlerdi. Bir peygamber olan ve Allah'tan vahiy alan Hz. Yakup, onların bu batıl tutumları karşısında teslim oldu ve Allah'tan güzelce sabredebilmeyi diledi. Hâlbuki Hz. Yakup, onların yalan konuştuklarını çok iyi biliyordu.

"(Yakup) dedi ki: Hayır, nefisleriniz sizi aldatıp bir işe sürükledi. Artık tek çarem güzelce sabretmektir. Söylediklerinize karşı ancak Allah'tan yardım istenir!"^{9[9]}

Hız. Yakup ne yapabilirdi ki? On bir evladı el birliği etmiş ve kanlı gömlekle perişan bir görünüm sergilemişlerdi. Üstelik kaybettikleri kardeşlerinin ardından için için ağlıyorlardı.

Acaba Yakup (a.s) onların yalanını ortaya çıkarmalı, batıl olduklarına hükmetmeli, kuyuya gitmeli, ciğerparesini oradan dışarı çıkarmalı ve sonra yaptıkları bu çirkin davranıştan dolayı evlatlarını

^{5[5]}.-Bakara, 204-206.

^{6[6]}.-Enam, 116.

^{7[7]}.-İsra, 71.

^{8[8]}.-Yusuf, 16-17.

^{9[9]}.-Yusuf, 18.

cezalandırılmalı mıydı?

Hayır, asla! Bu, Allah'ın hidayetinden nasibi olmayan cahillerin işidir. Oysa Yakup (a.s) bir peygambere yaraşır biçimde akilâne davrandı. Nitekim Allah, onun hakkında şöyle buyurur:

"Şüphe yok ki Yakup, kendisine öğretmiş olduğumuzdan dolayı bir bilgiye sahipti, fakat insanların çoğu bilmez."^{10[10]}

İşte o, bu bilgiden dolayı yüzünü evlatlarından çevirdi ve:

"Ey beni tükenmez, sonu gelmez kederlere salan Yusuf, demeye başladı; kederden gözleri ağardı ve artık derdini içine gömdü."^{11[11]}

Eğer Yakup (a.s) daha önce sözünü ettiğimiz gibi davranmış olsaydı, yani Hz. Yusuf'u kuyudan çıkarıp diğer evlatlarını cezalandırırsaydı, hiç kuşkusuz onların Yusuf'a olan düşmanlığı daha da artacaktı. Belki de bu iş, babalarını öldürmeye kadar varacaktı. Belki de aşağıdaki ayet bu konuya işaret ediyordu:

"Dediler ki: Vallahi sen, Yusuf'u ana ana hasta olacaksın yahut öleceksin!"^{12[12]}

Demek ki sessiz kalmak bazen daha hayırlı olabiliyor. Bu, batılla muhalefetin kargaşaya ve birçoklarının ölümüne neden olduğu durumlarda geçerlidir. Aynı şekilde, çoğu insanın menfaati de bunda olabilir. Hal böyleyken Resul-i Ekrem'in (s.a.a) **"Haksızlık karşısında susan dilsiz şeytandır"** sözünü Kurân'a ve akla ters düşmeyecek şekilde yorumlamak gerekir.

Eğer Resul-i Ekrem'in (s.a.a) hayatına göz gezdirecek olsak, İslam'ın ve Müslümanların menfaati doğrultusunda birçok yerde sükûtu tercih ettiğini görürüz. Herkesçe bilinen Hudeybiye'deki tavrı, bunlardan sadece biridir.

Amcasının oğlu Resul-i Ekrem'in (s.a.a) vefatının ardından sükût eden Müminlerin Emiri Hz. Ali'ye selam olsun! Hani o, şöyle demişti: **"Ben, iki şey arasında kalmıştım. Düşündüm; kesilmiş elimle hamle mi edeyim; yoksa bu kapkaranlık körlüğe sabır mı edeyim? Öylesine bir körlük ki ihtiyarları tamamıyla yıpratır; çocuğu kocaltır; inanan da Rabbine ulaşınca dek bu karanlıkta zahmet çeker. Gördüm ki sabretmek daha doğru; sabrettim; ettim ama gözümde diken vardı, boğazımda da kemik."**^{13[13]}

Eğer İmam Ali (a.s) hakkı olan hilafet konusunda sessiz kalmayı tercih etmeseydi ve yine İslam'ın ve Müslümanların menfaatini düşünmeseydi, Peygamberimizin (s.a.a) vefatından sonra İslam, Allah ve Resulü'nün istediği biçimde ikame olmazdı. Bu hakikati bugün birçokları bilmemektedir. Bu yüzden de şöyle diyorlar: "Ebubekir ve Ömer'in hilafetleri hak idi. Çünkü Ali (a.s) onların hilafeti karşısında susmuştu." Bazen de şöyle diyorlar: "Eğer Resul-i Ekrem (s.a.a) Hz. Ali'yi halife seçseydi, onun sessiz kalması doğru olmazdı. Çünkü hilafet onun doğal hakkı olurdu. Hakkı söylemekten çekinen kimse ise dilsiz şeytandır."

^{10[10]}.-Yusuf, 68.

^{11[11]}.-Yusuf, 84.

^{12[12]}.-Yusuf, 85.

^{13[13]}.-Nehcü'l-Belaga, Suphi Salih, Hutbe: 3, s.48.

Onlar ha bire böyle söyleyip duruyorlar. Bu yaklaşım, bencilce bir yaklaşımdır. Hakkın sadece kendi istekleri doğrultusunda olmasını istiyorlar. Sükûnun faydasını ve uzun zamana yayılan menfaatini göremiyorlar. Bu faydaları, bir anlık menfaatle karşılaştıracak olsak, sükûnun ne kadar geniş ve uzun süreli faydası olduğunu anlayacaklardır. Acaba bunu hiç mi düşünmüyorlar? Batılın taraftarı ne kadar çok olursa, onunla anlık yüzleşmenin faydası da o kadar az olur. Oysaki hakikatin gün yüzüne çıkması için belirli bir zamanın geçmesi daha faydalı olacaktır. Nitekim zaman aşımıyla hakikatler bir bir gün yüzüne çıkmaktadır da.

Hudeybiye Savaşı'nda Peygamberimizin susması ve batıl karşısında hakkı söylememesi Ömer b. Hattab'ı öfkelenmişti. "Sen hak üzere gönderilen Peygamber değil misin? Biz hak, onlar da batıl değiller mi? O halde neden kendi dinimizde zilleti kabullenelim?" dediler.

Peygamber efendimizin (s.a.a) sessizliği Ömer ve diğer sahabeler tarafından olumsuz olarak karşılanırsa da, görüyoruz ki bu yaklaşım, İslam ve Müslümanlar adına çok faydalı olmuştu. Her ne kadar anlık faydasını göstermese de, Müslümanlar bunun faydasını bir yıl sonra gördüler. Ertesi yıl, hiçbir savaş ve çatışma olmadan Müslümanlar Mekke'yi fethettiler. İnsanlar gruplar hâlinde İslam'a yöneldiler. Derken Peygamberimiz (s.a.a), Ömer b. Hattab'ı çağırıp Hudeybiye'de neden sessiz kaldığını ve bu sessizliğin nasıl sonuç verdiğini anlattı.

Bizim bu delilleri sunmaktaki gayemiz şudur ki; eğer batıl kendisine yardımcı bulacak olursa, hakka galip gelebilir ve bu, kaçınılmaz bir gerçektir. Nitekim Ali (a.s) haklıydı ve daima hak üzereydi. Ama yeterince yardımcı bulamadığı için batıl olan Muaviye ile mücadelesini sonlandıramadı. Çünkü onun taraftarı daha fazlaydı ve hakka karşı üstünlük sağlamışlardı. Onlar hakkı istemiyorlar, batılın galip gelmesini arzu ediyorlardı. Çünkü hak, acı ve sıkıcı; batıl ise kolay ve rahat bir yoldu.

"Hayır, onlara hak ile gelmiştir. Hâlbuki onların çoğu haktan hoşlanmaz."^{14[14]}

Batıl olan Yezid de bu yüzden azınlıktaki Hz. Hüseyin ve askerleri karşısında zafer elde etti. Emevî ve Abbasî halifeleri de, sessizliği tercih eden, İslam ve Müslümanların korunmasını hedefleyen Ehlibeyt imamlarını (a.s) bu yüzden şehit ettiler. Ehlibeyt imamlarının sonuncusu Hz. Mehdi de (a.f) bu yüzden gaybet perdesi arkasında yaşıyor ve hakkın yardımcıları yeterli ölçüye ulaşmadıkça zuhur etmeyecek. Ne zaman yardımcıları hazır olsa o zaman Allah ona zuhur izni verecek, batılı devirecek ve adaletsizlikle dolan yeryüzünde evrensel adalet düzenini hâkim kılacaktır.

Bugün dahi nice insanlar var ki batılı seviyor, onun ardından gidiyorlar. Sadece hakkın taraftarlığını yapan az sayıda insan var. Bunlar, Allah'ın yardımı ve mucize olmaksızın batıla galip gelemeyizler. Nitekim Kurân da böyle buyurur:

"Nice az bir topluluk var ki, Allah'ın izniyle çok topluluğa galip

^{14[14]}-Müminun, 70.

gelmiştir. Allah, sabredenlerle beraberdir."^{15[15]}

Az oldukları için sabır gösteren kimselere Allah, mucizesiyle yardımcı olur. Onlara meleklerini gönderir ve savaşlarda onların yanında olurlar. Eğer Allah doğrudan yardımcı olmazsa, hak batıla galip gelemes.

Biz, bugün, bu acı gerçeği yaşıyoruz. Gerçek müminler yenik düşüyorlar, eziliyorlar, kaçıyorlar ve bir türlü saadet yüzü göremiyorlar. Oysaki Allah'ı tanımayan batıl ehli her yerde hüküm sürüyor. Milletlerin canları ve geleceğiyle oyun oynuyorlar. Azınlık halindeki mazlum mümin topluluğu, çoğunluğu oluşturan asi küfür topluluğu karşısında zafer elde edemez. Rivayet edilir ki, bu yüzden Hz. Mehdi'nin (a.f) zuhuru döneminde çok sayıda mucize gerçekleşecektir.

Tüm bu anlatılanlar tembellik ve olumsuz bekleyiş anlamında değildir. Nasıl bu anlama gelsin ki? Hakkın zaferinin ancak yeterli ölçüde yardımcıya sahip olmasıyla gerçekleşeceğini hepimiz biliyoruz. Bu ise ancak gerçek müminlerin Ehlibeyt'i (a.s) sevmekle sahip olabileceği doğru bir İslamî düşünceyi benimsemeleri, iki ağır emanet olan Allah'ın kitabına ve Peygamber'in Ehlibeyt'ine sarılmaları ve böylece beklenen Mehdi'nin yardımcıları arasına girmeleriyle mümkündür.

Ben, bu sözleri söylerken dahi yüce Allah'tan af diliyorum. Çünkü bir zamanlar ben de çoğunluğa tâbi idim ve yanlış yoldaydım. Şimdi azınlığın yanında, hak yolda ilerliyorum. Bu yolda çoğunluğun kınamasından korkmuyorum, azınlığın övgüsünden dolayı gururlanmıyorum. Çünkü ben, Allah'ın (c.c), Peygamber'inin (s.a.a) ve Ehlibeyt imamlarının (a.s) rızasını umuyorum.

Halkın rızasını elde etmek zor bir şey değildir. Çünkü insanlar hoşlandıkları şeyi ister ve nefislerinin arzuladığına yönelirler.

"Eğer hak, onların keyiflerine uysaydı, gökler, yer ve bunların içinde bulunan kimseler bozulur, giderdi."^{16[16]}

Halkın çoğu hakka uymaktan kaçındığı için kendilerine gönderilen peygamberlere düşmanlık etmiş, onları öldürmekten geri kalmamıştır.

"Demek, size ne zaman bir elçi nefsinizin hoşlanmayacağı bir şeyle gelse, büyüklük taslayarak bir kısmınız onu yalanlayacak, bir kısmınız da onu öldüreceksiniz, öyle mi?"^{17[17]}

Bazılarının bana hakaret etmesi veya beni lanetlemesi yeni bir olay değil. Çünkü kitaplarımda yazdığım gerçekleri tahammül edemiyorlar. Köşeye sıkışınca da acizliklerinin belirtisi olarak küfre ve hakarete başvuruyorlar. Zaten cahillerin alışageldiği şey de budur.

Ben, hak bildiğim bir davada kimseyle muamele etmem. Korkmam ve açgözlülük etmem. Dilim, ayaklarım, kalemim ve mürekkebimle Allah resulünü ve onun pak Ehlibeyt'ini (Allah'ın salâtı ve selamı onlara olsun) tüm gücümle savunurum. Bununla onları hoşnut etmeyi ve saadete ermeyi dilerim. Başarıyı verecek olan Allah'tır. O'na tevekkül ederim. Dönüşüm de O'nadır.

^{15[15]}-Bakara, 249.

^{16[16]}-Müminun, 71.

^{17[17]}-Bakara, 87.

Şia'nın Manası

Takiye etmeksizin ve taassuba yönelmeden Şia'yı^{18[18]} tanımlamak istersek, şöyle dememiz gerekir: Şia, Peygamber efendimize (s.a.a), Hz. Ali'ye (a.s) ve onun on bir evladına inanan İslamî bir mezheptir. Gerek ibadetler, gerekse muameleler gibi fikhî meselelerde onlara uyarlar. Peygamber efendimizden (s.a.a) başka hiç kimseyi Ehlibeyt imamlarından üstün görmezler.

Bu, Şia'nın kısa ve öz tanımıdır. Öyleyse Şiîleri İslam düşmanı veya Hz. Ali'nin (a.s) peygamberliğine inanan veyahut da Yahudi Abdullah b. Seba'nın takipçileri olarak tanımlayan yalancıların sözlerine kulak asmamak gerekir.

Ben, Şia'yı İslam dışı ve kafir olarak tanıtan birçok kitap ve makale okudum. Nedense bu eserlerin sahipleri kitaplarını bu ithamlarla doldurmuşlar.^{19[19]} Oysaki onca yazılanlar yalandan ve iftiradan başka bir şey değil. Bu sözlerinin ispatı için hiç bir delilleri yoktur. Sadece geçmişte yaşayan Ehlibeyt düşmanlarının Şia hakkındaki sözlerini tekrar edip duruyorlar. Bu sözler, halka zorla musallat olan, Peygamber Ehlibeyt'ini katleden, onları süren, karalamaya çalışan ve bu amaçla onlara çeşitli lakaplar takan Nasibîlerin kuru iddialarından başka bir şey değildir.

^{18[18]}-Burada Şia'dan kasıt, on iki imama inanan İmamiye Şiası veya başka bir deyimle İmam Cafer Sadık'a (a.s) isnaden Caferiye'dir. İsmailiye ve Zeydiye gibi diğer fırkalar bizi ilgilendirmiyor. Çünkü bize göre onlar da diğer fırkalar gibi Sakaleyn Hadisi'ne amel etmemişlerdir. Peygamberimizden (s.a.a) sonra Hz. Ali'nin sadece aralıksız imametine inanmış olmak yeterli değildir.

^{19[19]}-Bu alanda yazılan birçok Ehlişünnet kitabı vardır. Örnek olarak bkz: *Minhacu's-Sünne*, İbn-i Teymiyye, c.1, s.2, Daru'l-Kitabi'l-İlmiyye, Beyrut basımı; *Savaiku'l-Muhrika*, İbn-i Hacer, s.4, Mektebetu'l-Kahire, Kahire basımı.

Bu lakaplardan biri de Şia düşmanlarının kitaplarında çokça geçen, Rafizî veya Revafız lakabıdır. Okuyucular, Şiîlerin Revafız (muhalifler) diye adlandırılmalarına gerekçe olarak, onların İslam'ın usulü veya Peygamber efendimizin (s.a.a) risaletiyle muhalif olduklarını zannedebilirler. Ama bu varsayımlar doğru varsayımlar değildir. Şiîlerin revafız (muhalifler) diye adlandırılması, Emevî-Abbasî halifeleri ve saray mollaları tarafından yapılan lekeleme politikalarından kaynaklanmaktadır. Şiîler Hz. Ali (a.s) hilafeti dışında ne Ebubekir'in, ne Ömer'in, ne Emevîlerin, ne de Abbasilerin hilafetlerini kabul etmez.

Bu halifeler, sahte hadisçiler ve sünnet uydurukçularının vesilesiyle sahabe arasında şu ayetin kendileri hakkında nazil olduğunu ve Allah'ın emriyle kendilerinin halife olduklarını yaymışlardır.^{20[20]}

"Ey iman edenler, Allah'a ve Resulüne ve sizden emir sahiplerine itaat edin."^{21[21]}

"Bu ayet, falan kişiler hakkında nazil olmuştur, çünkü onlar emir sahipleridir; dolayısıyla onlara itaat etmemiz gerekir" diyorlardı.^{22[22]}

İşte bu halifeler, bazı kimselere para yedirerek aşağıdaki gibi uyduruk hadisleri Peygamber efendimize (s.a.a) yakıştırıyorlardı. Güya Peygamber efendimiz (s.a.a) şöyle buyurmuştu:

"Bir adım dahi olsa padişahın emrinden çıkan kimse, cahiliyet üzere (dinsiz olarak) ölür."^{23[23]}

Demek ki, hiçbir Müslüman'ın padişaha karşı gelmemesi gerekiyor! Onlar zalim ve gaddar dahi olsalar!

İşte buradan, Şia'nın neden hep ezildiğini ve hakarete maruz kaldığını daha iyi anlıyoruz. Çünkü Şiîler, hiçbir zaman onların buyruğu altına girmediler; halifelerin, Ehlibeyt'in hakkını gasp ettiğini savundular.

Tarih boyunca halifeler ve padişahlar, Şiîleri İslam'ı yok etmek isteyen bir grup olarak tanıtmaya çalışmış, kendini âlim zanneden

^{20[20]}-Selim b. Kays, s.68.

^{21[21]}-Nisa, 59.

^{22[22]}-el-Cami li-Ahkami'l-Kuran, Kurtubî, c.5, s.259.

^{23[23]}-Müsned-i Ahmed, c.1, s.31; Sahih-i Müslim, c.6, s.22.

yazarları da devreye sokarak bu konuda ellerinden gelen tüm çabalarını göstermişlerdir.

Bu kurnazca oyunu dikkatle izleyecek olursak, işte o zaman, İslam'ı yok etmek isteyenlerle zalim yönetimi yok etmek isteyenler arasında ne kadar fark olduğunu daha iyi anlarız. Şiîler hiçbir zaman İslam'a muhalif olmadılar. Sadece zalim yöneticilere ve padişahlara muhalif oldular. Onlar sadece hakkın sahibine geri verilmesini istiyor, böylelikle adil İslam yönetiminin sağlanmasını umuyorlardı.

Sonuçta diğer kitaplarımızdan da anlaşıldığı gibi, fırka-i naciye (kurtuluş fırkası) sadece Şia'dır. Çünkü iki ağır emanet olan Kurân ve Ehlibeyt'e (a.s) sadece onlar sahip çıktılar. Bu hakikati bazı Ehlisünnet âlimleri de beyan etmişlerdir.

İbn-i Menzur, *Lisanü'l-Arab* kitabında Şia'yı şöyle tarif etmiştir: "Şia, Peygamber efendimizin (s.a.a) Ehlibeyt'ini (a.s) seven bir grubun adıdır."^{24[24]}

Dr. Said Abdulfettah Aşur, *Lisanü'l-Arab* kitabında bu konuyu incelerken şöyle yazmıştır: "Peygamber efendimizin (s.a.a) Ehlibeyt'ini (a.s) sevmek Şiîlik ise, hangi Müslüman Şiî olmak istemez ki?"

Artık özgürce düşünülebilen aydın bir zamandayız. Gençlerimiz gözlerini iyi açmalılar. Kendileri bizzat Şia'nın kitaplarını bulmalı, dikkatle okumalı ve Şia'nın âlimleriyle hakikatleri görmek için konuşmalılar. Şimdiye kadar duydukları birçok sözün tatlı ve hoş olduğunu, ama aslı-astarı ve herhangi bir dayanağı olmadığını göreceklardır.

Bugün artık herkes istediği yere ve istediği kimseye rahatça ulaşabiliyor. Dünyanın her yerinde Şiî var. Şia hakkında araştırma yapmak isteyenler, Şiîlerin muhaliflerinden bilgi istememeliler. Çünkü düşmanlık güden muhaliften, ihanetten başka ne beklenir ki?

Şiîler, kimsenin ulaşamadığı ve haklarında bilgi edinilemeyen bir yeraltı grubu değildir. Şianın kitapları ve inançları tüm dünyada yaygınlaştırılmıştır. Medreseleri var; konferanslar düzenliyor, ders verip konuşmalar yapıyor, tüm dünya Müslümanlarını birliğe davet ediyorlar.

^{24[24]}-*Lisanu'l-Arap*, c.8, s.188.

Ben insaflı bir Müslüman'ın, ciddi bir incelemeden sonra hakikati göreceğine ve aldanmayacağına inanıyorum. Ne yazık ki kimi zaman Şia muhaliflerinin hileleri ve aldatmacaları, kimi zaman da bilinçsiz bir Şiî'nin hal, hareket ve davranışları, bazı hakikatlerin üstünün örtülü kalmasına sebep oluyor.^{25[25]} Bazen sadece bir yanlış düzeltmek veya bir soruyu cevaplandırmak, bir Şia muhalifini sempatzana çevirebilir.

Şimdi, aklıma Ümeyye oğullarının hilelerine kanan bir Şamlı geldi. Bu Şamlı, Medine'ye Peygamber efendimizin mübarek kabrini ziyarete gittiğinde, heybetli birinin at üzerinde olduğunu ve bir grup insanın da onun etrafında, ona hizmet için topladığını görmüş.

Kendi kendine "Yeryüzünde Muaviye'den daha heybetli biri nasıl olur?" diye düşünmüş. Merakla kalabalığa, "Bu adam kim?" diye sormuş. "Ali b. Ebu Talib'in oğlu Hasan (a.s)" cevabını alınca "Bu harici, Ebu Turab'ın oğlu Hasan mı?" diye şaşkınlığını dile getirmiş. Sonra da haddini aşarak O'na ve O'nun babalarına sövmeye başlamış. Bunun üzere İmam Hasan'ın (a.s) dostları, kılıçlarını çekip onu öldürmek istemişler, ama İmam Hasan (a.s) buna izin vermemiş. Atından inerek Şamlıya "Hoş geldin, ey Arap kardeş! Galiba sen bu şehirde yenisin?" demiş.

Şamlı: Evet, ben, müminlerin emiri ve Müslümanların önderi Muaviye b. Ebusüfyan'ın takipçilerindenim" demiş.

İmam, ona tekrar hoş geldin dedikten sonra; "Sen bugün benim misafirimsin" demiş. Şamlı, kabul etmemiş, ama İmam ısrar edince bu teklifi geri çevirememiş.

Üç gün İmam Hasan'ın (a.s) evinde kalmış. Dördüncü gün, Şamlıda pişmanlık ve tövbe belirtileri görülmeye başlamış. Yaptığı hatalardan dolayı İmam'dan özür dilemiş. Çünkü yapmış olduğu onca hakarete rağmen İmam'ın (a.s) ona çok iyi davrandığını düşünüp eziklik hissetmiş.

Hal böyleyken Şamlıyla İmam Hasan (a.s) arasında şöyle bir konuşma geçmiştir:

İmam Hasan (a.s): Kardeşim, sen hiç Kurân okudun mu?

^{25[25]}-Kitabın sonlarında bazı bilinçsiz Şiîlerin kültürlü Sünnî gençleri Şia'dan nasıl soğuttuğunu okuyacaksınız.

Şamlı: Evet, ben Kurân hafızıyım.

İmam: Allah'ın tertemiz kıldığı Ehlibeyt'in kimler olduğunu biliyor musun?

Şamlı: Evet, onlar Muaviye ve Ebusüfyan soyudur!

Orada bulunanlar bu söze çok şaşırılmışlar. Ama İmam Hasan (a.s) tebessüm ederek şöyle devam etmiş: "Ben, Ali'nin (a.s) oğlu Hasan'ım; babam, Allah Resulü'nün amcasının oğludur; annem, âlemlerdeki bütün kadınların hanımefendisi olan Fatıma'dır (s.a); dedem, peygamberlerin efendisi ve en üstünü olan Hz. Muhammed'dir (s.a.a); amcalarım, şehitlerin efendisi Hamza ve diğeri Cafer Tayyar'dır. Allah'ın tertemiz kıldığı ve sevgimizi her Müslüman'a farz kıldığı Ehlibeyt biziz. Allah ve meleklerinin selam gönderdiği ve Müslümanların da selam göndermeleri emredilen Ehlibeyt, bizleriz. Ben ve kardeşim Hüseyin (a.s) cennet gençlerinin efendileriyiz."

İmam Hasan (a.s), Ehlibeyt'in (a.s) faziletlerini ve hakikatleri Şamlıya bir bir anlatmış. Şamlı kendine gelmiş ve ağlamaya başlamış. Bir yandan ağlarken bir yandan da özür dilemiş. İmam'a şöyle demiş: "Andolsun Allah'a, Medine'ye geldiğim gün en nefret ettiğim kişi sizdiniz. Ama şimdi en çok sevdiğim kişisiniz. Sizin sevginiz vesilesiyle Allah'a yaklaşmak istiyorum ve sizin düşmanlarınızdan uzağım."

İmam Hasan (a.s) yanındakilere dönerek; "Siz bu günahsız adamı öldürmek istiyordunuz. Oysaki hakkı tanımış olsaydı ona düşmanlık etmezdi. Şam halkının çoğu bunun gibidir; hakkı tanısalar takip ederler"^{26[26]} demiş. Sonra da şu ayeti okumuş: *"İyilikle kötülük bir olmaz. Sen (kötülüğü) en güzel bir şekilde önle. O zaman seninle arasında düşmanlık bulunan kimse, candan bir dost olur."*^{27[27]}

Evet, bu, insanların çoğunun haberdar olmadığı şeydir. Bundan dolayı insanlar hakikate karşı düşmanlık ediyor. Ama bir gün perdeler kalkacak ve onlar tövbe edecekler. Bu, her insanın vazifesidir. Çünkü hakka dönüş, üstünlük ve büyüklüktür.

Asıl problem şudur; bir grup insan, hakikati açıkça görüp tüm

^{26[26]}-İbn-i Asakir, s. 145, Hadis: 250; *Maktel*, Hüseyin Harezmi, c.1, s.131.

^{27[27]}-Fussilet, 34.

vücutlarıyla hissetmelerine rağmen, şu değersiz dünyayı elde etme gayreti ve içlerindeki kinden dolayı bu hakikatleri neden inkâr edip onlara karşı adeta savaş açıyorlar? Bu tip insanlar hakkında Allah-u Taâla şöyle buyurmaktadır: *"Onları uyarsan da uyarmasan da, onlar için birdir, inanmazlar"*^{28[28]}

Böyleleri için vakit ayırmak ve onlar için üzölmek faydasızdır. Biz bütün gücümüzü insafı olan ve hakkı arayan insanlar için harcamalıyız. Allah-u Taâla bunlar hakkında da şöyle buyurmuştur: *"Sen ancak zikre (Kurân'a) uyan ve görmeden Rahman'dan korkan kimseyi uyatabilirsin. İşte böylesini, bir mağfiret ve güzel bir mükâfatla müjdele."*^{29[29]}

Yeryüzündeki bütün Şiîlerin, vakitlerini ve güçlerini İslam ümmetine hakkı tanıtmak için harcamaları gerekir. Çünkü Ehlibeyt imamları sadece Şia'nın imamları değildir. Onlar, bütün Müslümanların rehberleri ve yol göstericileridir.

Ehlibeyt imamlarının Müslümanlar tarafından, özellikle de Ehlişünnet'in şuurlu ve kültürlü mensupları tarafından tanınması, tamamen bizim sorumluluğumuz altındadır. Tıpkı Allah'ın sağlam dini İslam'ı ve O'nun yüce Resulünü tanıtmak, bütün Müslümanların ortak sorumluluğu olduğu gibi, bu da öyledir.

^{28[28]}-Yasin, 10.

^{29[29]}-Yasin, 11.

Ehlisünnet'in Manası

Ebu Hanife, Malik, Şafî ve Ahmed b. Hanbel'in takipçileri olarak dörde ayrılan ve İslam ümmetinin dörtte üçünü oluşturan büyük çoğunluğa Ehlisünnet diyoruz.

Bu büyük gruptan küçük bir kol ayrılmış ve bunların inançlarının çerçevesini İbn-i Teymiye oluşturmuştur. Bunlara Selefiye deniyor. İbn-i Teymiye'ye ise **Müceddidü's-Sünnet** denmiştir. Daha sonra da Muhammed b. Abdulvahhab öncülüğünde, bugünkü Arabistan'ın resmî mezhebi olan Vahabilik ortaya çıkmıştır.

Bütün bu gruplar kendilerine Ehlisünnet diyorlar. Bazen de "Cemaat" kelimesini ekleyip "Ehlisünnet ve'l-Cemaat" diyorlar.

Tarihi incelediğimizde ortaya şöyle bir konu çıkar: Gerek Hülefa-i Raşidin olarak bilinen Ebubekir, Ömer, Osman ve Hz. Ali'nin (a.s) halifeliğini, gerekse (ister eski zamanda olsun, ister bu zamanda; tarihte İslam adına hüküm süren) diğer tüm halifelerin halifeliğini benimseyen herkes, Ehlisünnet ve'l-Cemaat olmuş oluyor. Ayrıca kim halifeleri bu şekilde kabul etmezse ve Peygamber efendimizin (s.a.a), Hz. Ali'yi (a.s) "ismiyle birlikte" hilafet için tanıttığına inanırsa, ona da Rafızî (muhalif) diyorlar.

Ebubekir'den tutun Abbasîlerin son halifesine kadar bütün halifelerin Ehlisünnet'ten razı ve hoşnut oldukları, Ali ve evlatlarına biat eden Şîlere karşı da kin ve düşmanlık besledikleri açıkça ortaya çıkıyor. Dolayısıyla Ali b. Ebu Talib ve onun Şîleleri, onlara göre Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ten sayılmıyorlar. Sanki bu terim, Ali ve Şîleleri karşısında özellikle ortaya atılmış bir terim olarak karşımıza çıkıyor. İşte benim görüşüme göre Peygamber'den (s.a.a) sonra İslam ümmetinin Sünnî ve Şîî şeklinde bölünmesinin sebebi de budur.

Hakikatleri ortaya koymak maksadıyla güvenilir tarih kaynaklarına başvuracak olursak, bu bölünmenin Peygamber'den (s.a.a) hemen sonra meydana geldiğini görürüz. Çünkü Ebubekir, hilafeti ele aldı ve bu makama oturdu. Sahabenin çoğunluğu da ona yardım etti. Ona muhalif olanlar ise sadece Hz. Ali (a.s), Haşim oğulları ve çoğunluğu azat edilmiş kölelerden oluşan bir grup sahabeydi. Tabii hâkim yönetim bunları isyancı ilan etti ve Müslümanların saflarından ayırdı. Sonra da bütün gücüyle bu grubu ekonomik, sosyal ve siyasal yönlerden felç etmeye uğraştı.

Gayet açıktır ki bugünkü Ehlisünnet ve'l-Cemaat o günlerin siyasî yönlerini ve düşmanlıklarını doğru olarak bilmiyorlar. Günümüzdeki Ehlisünnet şöyle zannediyor: Dört halife zamanından beri her şey sünnet ve kitaba uygun olarak geldi. Sahabenin hepsi melek gibiydi; birbirlerine saygılı ve sevgiliydiler; birbirlerini hiç incitmediler vs. vs!

İşte, bunun için Şia, sahabe ve özellikle de halifeler hakkında ne söylerse söylesin, kabul etmiyorlar. Öyle görünüyor ki Ehlisünnet, tarih kitaplarını okumayıp, sadece öncekilerin sahabe ve halifeler hakkında anlattıkları faziletleri dinlemekle yetinmişler.

Eğer onlar kalplerini ve gözlerini hakikate açsaydılar, tarih ve hadis kitaplarını biraz karıştırsaydılar ve hakikat peşinde olsaydılar, doğru bildikleri birçok ahkâm ve fetvaları değiştirirlerdi.

Ben, bu naçiz çalışmamla Ehlisünnet ve'l-Cemaat kardeşlerimi tarih kitaplarında yazan bazı hakikatlerden haberdar etmek istiyorum. Mümkün olduğunca kısa bir şekilde hakkı ortaya koyup, batılı ortadan kaldırmaya çalışacağım. Bu çalışmamın, Müslümanlar arasındaki ihtilaf ve farklılıklara bir derman olmasını ve yine birlik ve beraberlik için faydalı olmasını umuyorum.

Tanıdığım kadarıyla Ehlisünnet ve'l-Cemaat mensupları mutaassıp değiller. Hz. Ali ve diğer Ehlibeyt'i seviyor, onlara karşı saygı duyuyorlar. Ancak bununla birlikte Hz. Ali (a.s) ve Ehlibeyt'in düşmanlarını da seviyor ve onlara saygı duyuyorlar. Ehlibeyt düşmanlarına itaat ediyor ve "Hepsi Resulullah'tan öğrenmişler" diyorlar. Bu hâliyle Ehlisünnet ve'l-Cemaat, iki önemli esası göz ardı ediyor:

1-Allah dostlarını sevmek

2-Allah düşmanlarına düşman olmak.

Onlar herkesi seviyorlar; Hz. Ali'ye (a.s) rahmet diledikleri gibi, Muaviye'ye de rahmet diliyorlar. Onlar, çok gösterişli, alımlı çalımli olan "Ehlisünnet ve'l-Cemaat" ismine aldanmışlar ve bu ismin altında nelerin yattığını bilmiyorlar. Arap siyasetçilerinin bu ismi ne hileler üzerine yaydıklarını göz ardı ediyorlar.

Eğer bir gün, Ali b. Ebu Talib'in (a.s) Peygamber'in sünnetinin canlandığı ve Peygamber'in ilim şehrinin kapısı olduğunu ve sahabenin de her konuda ona muhalefet ettiğini anlasalar, o zaman şimdiki durumlarından vazgeçerler ve ciddi bir şekilde bütün bu meseleleri incelerlerdi. İşte o zaman görürdük ki gerçek Ehlisünnet, Peygamber efendimizin (s.a.a) ve Hz. Ali'nin (a.s) Şiileridir.

Sonuç olarak, bizim bu büyük hileleri ve oyunları açığa çıkarmamız gerekiyor. Bu hileler Peygamber efendimizin sünnetini, cahiliye bidatlerine çevirdi; Müslümanların başıboş kalmalarına, dinden sapmalarına ve dağılıp ihtilafa düşmelerine neden oldu. Böylelikle her grup diğerini kâfir sayıp bir iç savaşa girdi. Bu çekişmeler ise Müslümanların fen ve ilim yönünden geri kalmalarına neden oldu.

İş öyle bir yere dayandı ki, Müslümanların toprakları işgal edildi, zulme uğradılar. Diğer medeniyetlerde de Müslümanların ezilme ve küçük görülme sebebinin altında yine bu büyük oyunlar yatmaktadır.

Şia ve Sünnî'nin manası hakkında bu kısa incelemeden sonra şunu bilmek gerek: Kesinlikle Şia, Peygamber'imizin (s.a.a) sünnetine muhalif manasında değildir. Bazıları, "Biz Ehlisünnetiz" derken sanki "Bizim dışımızdakiler sünnete muhalifler!" demek istiyorlar. Şia hakkında böyle düşünülemez. Çünkü Şiilerin inancına göre, asıl sünnete amel eden Şia'dır ve bu sünneti de ilim şehrinin kapısı olan Ali b. Ebu Talib'den (a.s) almışlardır. Yine Şia'ya göre, Ali'den (a.s) başkası, Peygamber'e (s.a.a) ulaşma kapısı değildir.

Biz, her zaman tarafsız bir şekilde hakikatlere ulaşmaya çalışıyoruz. Bu şekilde okuyucuyu adım adım tarihteki olaylara götürüp, delile dayalı olarak Şiilerin sünnetin gerçek takipçileri olduğunu ispatlamaya çalışacağız. Zaten kitabın adı da buradan gelmektedir. Kitabı bitirdikten sonra kararı muhterem okuyucularımıza bırakıyoruz.

Müslümanları Şîi ve Sünnî Olarak İkiye Ayıran İlk Olay

Bu olay, Peygamber efendimizin (s.a.a) son anlarında sahabeye, "Bana kalem ve kâğıt getirin, sizin için öyle bir şey yazayım ki, benden sonra asla sapıklığa düşmeyesiniz!" dedikten sonra Ömer b. Hattab ile orada bulunan birçok sahabenin korkunç bir şekilde Peygamber'e karşı geldiği olaydır.^{30[30]}

Onlar tam bir taş kalplilik ve saygısızlıkla Peygamber'in sözü karşısında direndiler. Hatta "Peygamber sayıklıyor, Allah'ın kitabı bize yeter, bizim onun yazacağı şeylere ihtiyacımız yok!" diye itiraz ettiler. İbn-i Abbas bu olayı Müslümanlar için bir facia olarak nitelendiriyor. Bizler bu olaydan şu neticeyi elde ediyoruz: Müslümanların çoğu Peygamber'in sünnetini ayaklar altına almış ve "Kurân bize yeter!" demiştir. Ama Hz. Ali ve ona uyan azınlık bir grup (öyle ki, Peygamber, onları Hz. Ali'nin Şî'leri diye adlandırılmıştır) Peygamber'in (s.a.a) emrini yerine getirmiş, onun sözlerini ve fiillerini sünnet bilmiş, Kurân'a uydukları gibi sünnete de uymayı gerekli görmüşlerdir.

Kurân-ı Kerim şöyle buyurmuyor mu? "*Ey iman edenler Allah'a ve Resulüne itaat edin.*"^{31[31]}

Ömer b. Hattab'ın tavırları bütün Müslümanlarca bilinmektedir. Ömrü boyunca Peygamber'e (s.a.a) muhalefet ettiği birçok meşhur hadislerde var. Hatta Ömer'in, bizzat kendisini Peygamber'in (s.a.a) sünnetine bağlı görmediği açık ve net olarak ortadadır.

Halife olduğu zaman Peygamber'in (s.a.a) sünnetine aykırı fetvalar veriyordu. Hatta Kurân'ın açık ve net ayetlerine rağmen aykırı fetvalar veriyor, Allah'ın helâlini haram, haramını da helal sayıyordu.^{32[32]}

Evet, Ömer'e uyan sahabenin de onun gibi olması doğaldır. Dolayısıyla geçmişte ve şimdi ona bağlı olup da onu sevenler tabii ki onun güzel (!) bidatlerini kabul ederler. İleriki konularda onların, aslında Peygamber'in sünnetine değil de Ömer b. Hattab'ın sünnetine

^{30[30]}-Sahih-i Buharî, c.5, s.137-138; Sahih-i Müslim, c.7, s.123; Tarih-i Taberî, c.3, s.193.

^{31[31]}-Nisa, 59.

^{32[32]}-Örnek olarak: Müellefetü'l-Kulûb'un payını zekâtta çıkardı. Temettü haccını ve mutayı yasakladı. Allah'ın bir mecliste üç kez boşanmayı haram etmesine rağmen bunu caiz bildi. Bkz: Sahih-i Buharî, c.2, s.339.

uydukları daha net ortaya çıkacaktır.

Peygamberimizin Sünnetine Muhalefet Konusunda İkinci Olay

Sahabelerden bazılarının, Peygamber emrettiği halde Usame'nin ordusuna katılmamaları da bir diğer olaydır. Peygamberimizin bizzat kendisi bu orduyu hazırlamış ve vefatından iki gün önce herkesin bu orduya katılmasını emretmişti. Ne var ki iş öyle bir yere dayandı ki, sahabeden bazıları "Neden 17 yaşında, henüz suratında tüy bitmemiş bir çocuğu başımıza komutan ediyorsun?" diye Peygamber'e karşı geldiler. Başta Ebubekir ve Ömer olmak üzere sahabeden bazıları bu orduya katılmadılar. Hilafet işlerinin bahanesiyle Medine'de kaldılar. Hâlbuki Peygamber efendimiz, Usame'nin ordusuna katılmayanları lanetlemişti.^{33[33]}

Ali (a.s) ve onun takipçisi olan sahabeler, bu olayda da Peygamberimize (s.a.a) bağlı kalmış, iğne ucu kadar dahi ondan uzaklaşmamışlardır. Bu musibette Ali'nin (a.s), Peygamber'in (s.a.a) vasiyetlerine amel ettiğini, onun cenazesinin gusül, kefen ve defin işleriyle meşgul olduğunu görüyoruz.

Evet, o, Peygamberimizin vasiyetlerini yerine getirmekten başka bir işe girişmedi. Ama bununla birlikte sahabeden bir grubun "halife seçmek" için Benî Saide Sakifesi'ne koştuğunu biliyordu. İstese, o da hilafet için oraya koşar ve onların planlarını bozardı. Ama o, Peygamberimizin (s.a.a) vasiyetine saygı gösterip onu icra etti. Hilafet elden gitse de Peygamber'in (s.a.a) amcasının oğlu vasiyetleri ve Peygamber'in sünnetini yalnız başına yerine getirdi.

Burada Hz. Ali'nin (a.s) Peygamber'den (s.a.a) miras aldığı bu yüceliği anlayabilmemiz için biraz duraklamamız gerekir. O, sünnete amel etmek için hilafeti terk etti. Diğerleri ise hilafeti elde etmek için sünneti terk ettiler.

^{33[33]}-el-Milel ve'n-Nihel, Şehristanî, c.1, s.29, Hadis: "Allah, Usame'nin ordusuna katılmayana lânet etsin!"

Ehlisünnet Karşısında Şia'nın Ortaya Çıkmasına Sebep Olan Üçüncü Olay

Bu olay, sahabenin birçoğunun Sakife'deki hilafet seçimini kabullenmesiyle başladı. Çünkü bu, açıkça Peygamberimizin (s.a.a) sünnetine muhalefettir. Zira Peygamber efendimiz veda haccından dönerken Gadir-i Hum denilen yerde, bütün sahabenin karşısında, Hz. Ali'yi (a.s) halifesi olarak ilan etti. Muhacirlerle ensar arasında ilk önce hilafet konusunda tartışma çıktıysa da sonra Peygamber'in (s.a.a) sünnetini ve emrini ayaklar altına alma, yani Ebubekir'i halife seçme konusunda birleştiler. Sonra da kolları sıvayıp hilafete muhalefet eden herkesi ortadan kaldırmaya başladılar. Hatta muhalefet edenler Peygamber'in (s.a.a) yakınları bile olsa...^{34[34]}

Bu olay da şunu göstermektir ki; sahabenin çoğu, Ebubekir ve Ömer'in görüşlerine uymayı ve Peygamber'in sünnetine muhalefet etmeyi uygun görmüşlerdir. Demek ki onlar sünnetin değil de şahsî görüşlerin takipçileriymiş. Sahabenin çok az bir kısmı ise Peygamber'in sünnetine sarılarak Ebubekir'e biat etmedi. Onlar Ali ve Şiîleri (takipçileri) idi.

Evet, İslam toplumunda bu üç olaydan sonra iki grubun kimliği ortaya çıkmış oldu. Bu gruplardan biri Peygamberimizin sünnetine saygı gösterip ona amel ediyor, diğer grup ise Peygamberimizin sünnetini ortadan kaldırmaya veya unutturmaya çalışıyordu. Sünnet yerine, bütün gücü ele geçirebilmek için insanların iştahını kabartan içtihadı (kendi görüşlerine) başvuruyorlardı.

Birinci grubun, yani sünnete uyanların başında Ali b. Ebu Talib ve onun Şiîleri geliyordu. İkinci grubun, yani kendi görüşlerine uyanların başında ise Ebubekir, Ömer ve sahabenin çoğunluğu vardı. İkinci grup, Ebubekir ve Ömer'in önderliğinde var güçleriyle birinci grubun gücünü azaltmaya çalıştı. Bu grubu yok etmek için çeşitli planlar kurdu. Bu entrikalardan bazıları şunlardı:

^{34[34]}-Bunun en büyük örneği, Ömer'in Hz. Fatıma'nın (s.a) evini yakması ve onları tehdit etmesidir.

1- Muhaliflerini İktisadî Yönden Çökertmek

Bu olayı şu tarih kitaplarında görebilirsiniz: *Tarih-i Taberî*, c.3, s.202; *Tarih-i Yakubî*, c.2, s.126.

Ebubekir ile Ömer önce Hz. Fatıma'nın (s.a) Fedek hurmalığında çalıştırdığı işçilerini kovdular.^{35[35]} Bu hurmalığın Fatıma'ya değil de Müslümanlara ait olduğunu iddia ettiler. Hâlbuki bu hurmalığı babası ona bağışlamıştı. Ne var ki Ebubekir ile Ömer, Fatıma'yı babasının mirasından da mahrum ederek "Peygamberler miras bırakmaz!" dediler. Humustan düşen payı ellerinden aldılar. Hâlbuki onlar, Peygamber ailesinin zekât ve sadaka almalarının haram olduğunu biliyorlardı.

Bütün bunların sonucunda Hz. Ali (a.s) iktisadî yönden çöküntü yaşadı. Çünkü yüksek getirisi olan Fedek hurmalığını, yine amcasının oğlunun mirasını ve Hz. Fatıma'nın hakkını gasp etmişlerdi. Humustan da onlara bir şey verilmiyordu. Bu durumda Hz. Ali (a.s), eşi Fatıma (s.a) ve çocukları, artık birilerinin onların karınlarını doyurmasına ve onları giydirmesine muhtaç duruma düşmüşlerdi.

Daha önce de belirttiğimiz gibi Hz. Ali'nin (a.s) Şiîleri, azat edilmiş fakir ve yoksul kölelerdi. Dolayısıyla hâkim olan grup, onlardan korkmuyordu. Çünkü insanlar her zaman zenginlere doğru gider ve fakirleri küçümserler...

2- Muhalifleri Sosyal Yönden Çökertmek

Hakim grup Ali'nin (a.s) önderliğindeki muhalif cepheyi yok etmek için onları bulundukları konumdan düşürmeye çalıştılar. Ebubekir ve Ömer'in ilk işlerinden biri de Müslümanların doğal olarak saygı duydukları Peygamber ailesinin saygınlığını kırmaktı. Böylece Peygamber'in yakınlarından olmak, bir değer teşkil etmeyecekti.

Hz. Ali (a.s), Peygamber'in amcasının oğlu ve Ehlibeyt'in (a.s) büyüğüydü. Sahabeler arasında onu kıskanan birçok düşman vardı. Çünkü Allah onu diğerlerinden üstün kılmıştı. Kaldı ki münafıklardan

^{35[35]}-Fedek olayı tarihte meşhurdur. Ebubekir ve Hz. Fatıma (s.a) arasında bir tartışma geçmiş, bu olay üzerine Hz. Fatıma Ebubekir'e kızgın bir halde dünyadan göçmüştür. Bu olay, *Sahih-i Buharî* ve *Sahih-i Müslim*'de geçer.

da her an fırsat kollayan çokça düşmanı vardı. Fatıma (s.a), Peygamberimizin vefatından sonra ümmet arasında ondan geriye kalan tek yadigârdı. O, babası için şefkatli bir anne gibiydi. Zaten Peygamberimiz de ona "babasının annesi" der ve onu "bütün kadınların en üstünü" sayardı. Müslümanlar da ona saygı gösterir, gerek Peygamber'in ona duyduğu sevgiden, gerekse sahip olduğu üstün niteliklerden dolayı onu severlerdi. Ama Ebubekir ve Ömer, onun saygınlığını ve değerini insanların gözünde düşürdüler.

Ömer b. Hattab, Hz. Fatıma'nın (s.a) evinin önüne gelerek evin etrafına odunlar yığdı. "Eğer bu ev halkı Ebubekir'e biat etmezse, evi ateşe vereceğim" diye yemin ediyordu. İbn-i Abdi Rabbih, bu konuda şöyle yazar: Ali (a.s), Abbas ve Zübeyr, Fatıma'nın (a.s) evinde oturmuşlardı. Ebubekir, Ömer b. Hattab'ı biat etmeleri için onların üzerine yolladı. "Eğer biat etmezlerse onlarla savaş!" dedi. Ömer evi yakmak için ateş ve odunla geldi. Fatıma (s.a), Ömer'e "Ey Hattab'ın oğlu! Evimizi yakmaya mı geldin?" diye sorunca Ömer, "Evet, ümmetin gittiği yoldan gitmezseniz yakacağım!" dedi.^{36[36]}

Ehlişünnet'in sahih kitaplarında yazdığı gibi eğer Fatıma, kadınların en üstünü ise; onun evlatları Hasan ve Hüseyin, cennet gençlerinin efendileri ve Peygamber'in gülleri iseler; tüm bunlara rağmen Ömer onlara ihanet edip onları küçük düşürüyorsa ve Ebubekir'e biat etmedikleri takdirde evlerini yakacağına dair yemin ediyorsa, o zaman kimin Ali b. Ebu Talib'e sevgi ve saygısı olabilir ki? Zaten sahabenin çoğu ona düşmandı. Bildiğiniz gibi, Peygamber'den (s.a.a) sonra muhalif grubun rehberi olmuş ve dünya malından elinde insanları kendine çekecek hiçbir şeyi kalmamıştı.

Buharî, kendi sahihinde şöyle yazar: "Fatıma, Ebubekir'den babasının mirasını istedi ve şöyle dedi: "Allah Resulü bana, Allah'ın ona sunduğu Medine'deki Fedeği ve Hayber'deki humustan kalan mallardan bir şeyler verdi." Ebubekir, Fatıma'ya (s.a) hiçbir şey vermek istemedi. Hz. Fatıma, Ebubekir'e kızdı ve dünyadan gidinceye dek onunla konuşmadı. Peygamber'den sonra altı ay yaşadı. Vefat ettiği zaman Hz. Ali (a.s) onu geceleyin defnetti. Ebubekir'e haber vermedi.

^{36[36]}-el-İkdu'l-Ferid, c.4, s.254.

Namazı da kendi kıldı."^{37[37]}

Hâkim grup, Hz. Ali'yi (a.s) ekonomik ve sosyal yönlerden oldukça zayıflattı. İnsanların gözünden düşürdü. Halk, Hz. Fatıma'nın vefatından sonra artık ona saygı göstermiyordu.

Buharî, "**istenkere alâ vucûhi'n-nâs**" cümlesini kullanmıştır. Bu da Peygamber (s.a.a) ve Hz. Fatıma'dan (a.s) sonra Hz. Ali'nin (a.s) nasıl bir kin ve düşmanlıkla karşı karşıya olduğunu göstermektedir. Belki de iş öyle bir yere varmıştır ki, Hz. Ali, sahabenin arasında giderken onunla alay ediyor ve ona küfür ediyorlardı. Bu yüzden Hz. Ali (a.s) onların yüzüne bakmak istemiyordu.

Biz bu bölümde Hz. Ali'nin hayatını ve mazlumiyetini anlatmak istemiyoruz. Amacımız, sadece acı gerçeği açıklığa kavuşturmaktır. O gerçek ise, sünnetin bayraktarı ve ilim şehrinin kapısının yalnız kalışıdır. Kendi görüşlerine uyarak Peygamber'in sünnetini ayaklar altına alan ve sahabenin çoğunun desteğini alan bir grup karşısında tek başına kalan hakiki sünnet bayraktarı Hz. Ali'nin yalnızlığı...

3-Muhالیfleri Siyaset Meydanından Uzaklaştırmak

Hâkim grup, muhaliflerini ekonomik ve sosyal yönden zayıflatmakla yetinmeyip siyasî olarak da onların inzivaya çekilmesini sağlamaya çalıştı. Hz. Ali'yi (a.s) devletin hiçbir makamına oturtmadılar. Ona hiçbir sorumluluk vermediler. Ömür boyu Peygamber'e (s.a.a) karşı savaş açmış Ümeyye oğullarının, Peygamber tarafından serbest bırakılmış kölelerinden dahi faydalanırlarken Ebubekir, Ömer ve Osman, 25 yıl süren hilafetleri döneminde Hz. Ali'yi (a.s) hiçbir siyasî faaliyete karıştırmadılar. Siyasî sorumluluk almış olan sahabelerden bazıları servet biriktirip Müslümanların malını yağmalarken Hz. Ali (a.s) Yahudilerin hurma ağaçlarını sulayarak zahmet ve sıkıntılarla ailesinin geçimini sağlamaya çalışıyordu.

İşte bu şekilde ilim kapısı, ümmetin en bilgilisi ve sünnetin koruyucusu evinde hapis olmuştu. Birkaç mustazaf dışında kimse onun kıymetini bilmedi. Bu birkaç kişi ona tabiydiler. Onun gösterdiği yolda gidiyor ve onu yalnız bırakmıyorlardı.

^{37[37]}-Sahih-i Buharî, c.5, s.82; Sahih-i Müslim, c.5, s.153.

İmam Ali (a.s), kendi halifeliği zamanında insanları Kurân'a ve Peygamber'in (s.a.a) sünnetine geri çevirmeye çalışıyorduydu da fayda vermiyordu. Çünkü onlar Ömer b. Hattab'ın içtihatlarına uyuyorlardı. Biz bütün bu gerçeklerden şu neticeyi alıyoruz: Ali (a.s) ve onun Şiîleri, Peygamber'in sünnetine bağlıydılar. Sünneti yaşatmak için çalıştılar ve hiçbir zaman onu terk etmediler. Ümmetin diğer kişileri ise Ebubekir, Ömer, Osman ve Ayşe'nin bidatlerine uydular. Sonra da bu bidatleri "güzel bidatler" (sünnet-i hasene) diye adlandırdılar.^{38[38]}

Bular sadece bir iddiadan ibaret değil; bütün Müslümanların icma ettikleri, sahih kitaplarında yazdıkları ve her insafli araştırmacının kabul edeceği hakikatlerdir.

İmam Ali (a.s), Kurân'ı ve onun bütün hükümlerini biliyordu. Kurân'ı ilk toplayan da odur. Buharî de bu konuyu onaylamaktadır. Hâlbuki Ebubekir, Ömer ve Osman, Kuran'ı ezbere bilmedikleri bir yana, onun hükümlerini bile hiç bilmiyorlardı.^{39[39]}

Tarihçiler Ömer'in hayatı boyunca 70 kez şu sözü tekrarladığını yazarlar: "Eğer Ali (a.s) olmasaydı, ben helak olurum." Ebubekir de şöyle demiştir: "Allah beni Ali'siz yaşatmasın!" Osman'ı da ne siz sorun, ne ben söyleyeyim!

Ehlisünnet ve'l-Cemaat, Ömer b. Hattab'ı "ilham olunmuş" olarak kabul etmiş, sahabenin en bilgililerinden olduğuna inanmış ve bazen de en bilgilisi saymıştır. Öyle ki sahih kitaplarında Peygamberimizin (s.a.a) içecek artığını Ömer'e verdiğini rivayet etmiş, bunu da ilim olarak tefsir etmişlerdir. Hâlbuki Ömer'in kendisi Peygamber'in (s.a.a) sünnetinden birçok şeyi bilmediğini ve onları öğreneceği yerde çarşı pazarda alışverişle meşgul olduğunu itiraf etmiştir.

Buharî, kendi *Sahih*'inde, "Peygamber'in sünneti gayet açıktı; onu görmeyen ve İslam'ın meselelerini bilmeyen yoktu!" diyenlere karşı şöyle bir rivayeti delil olarak getirmiştir: "Ebu Musa, Ömer'in evine girmek için izin istedi. O sırada Ömer bazı işlerle meşgul idi. Bu yüzden Ebu Musa içeri girmeyip geri döndü. Ömer de yanındakilere, "(Az önce) işittiğim Abdullah b. Kays'ın (Ebu Musa) sesi değil miydi? Eğer

^{38[38]}-*Sahih-i Buharî*, c.2, s.252; c.7, s.98.

^{39[39]}-Ömer'in teyemmümün hükümlerini bilmediği olay meşhurdur. Bu konuda bkz: *Sahih-i Buharî*, c.1, s. 90.

o ise bırakın gelsin!" dedi. Bunun üzerine Ebu Musa'yı geri çağırdılar. Ebu Musa geldiğinde ("İzin verilmediğin halde neden gittin? İçeri girebilirdin" anlamında) "Neden böyle yaptın?" diye sordu. Ebu Musa, "Biz (Peygamber zamanında) böyle emrolunduk" deyince Ömer, "Ya bana bir şahit getirirsin ya da başına hiç ummadığın bir iş getiririm!" diye tehdit etti. Bunun üzerine Ebu Musa ensarın yanına giderek onlardan bir şahit istedi. Ensar, "Sadece gençlerimiz şahitlik yapmak için gelebilir" dedi. Ebu Said Hudrî ayağa kalkarak "Evet, bize böyle emredilmişti" diye cevap verdi. Ömer bu sözü duyunca, "Ben bunu Peygamber'den ne duymuş, ne de görmüştüm; o zamanlar pazarlarda alışverişle meşguldüm!" dedi.^{40[40]}

Bu rivayette birkaç ilginç nokta var:

1-Başkasının evine girerken izin istemek, Peygamber'in (s.a.a) sünnetinde açık ve nettir. Küçük-büyük herkes bunu biliyordu. İnsanlar Peygamber'in (s.a.a) huzuruna varmak istediklerinde önce izin alırlardı. Bu, İslam'ın edep ve iftiharlarındandır.

Bu rivayetten anlaşıldığı kadarıyla Ömer b. Hattab'ın özel korumaları vardı ve izinsiz kimseyi yaklaştırmıyorlardı. Ebu Musa üç kez izin istemesine rağmen ses çıkmayınca geri döndü.

Anlaşılan Ümeyye oğullarından olan dostları ve takipçileri, Ömer'i Peygamberimizden de daha üstün göstermeye çalışmışlar ve bu amaçla Ömer'in sokakta uyuduğunu, hiç koruması olmadığını, onun ağzından "Adaletle davrandım, derken uyuyakaldım!" sözünü söylediğini uydurmuşlar. Güya Ömer, Peygamberimizden daha adilmiş. Çünkü Peygamberimizin koruması varmış. Yoksa "Adalet Ömer'le birlikte öldü!" neden desinler ki?

2-Bu rivayet Ömer'in ne kadar kaba olduğunu ve Müslümanlara sert davrandığını göstermektedir. Sahabenin önde gelenlerinden olmasına rağmen Peygamber'in hadisini getirmek zorunda kalan Ebu Musa'ya, Ömer şöyle demiştir: "Allah'a ant olsun ki doğru söylediğine dair şahit getirmezsene sırtına ve karnına kırbaç vururum!"^{41[41]}

^{40[40]}-*Sahih-i Buharî*, c.8, s.157, Kitab-u İtisam bi'l-Kitab ve's-Sünne; *Sahih-i Müslim*, c.6, s.179, Kitab-u Âdâb, İstizan bâbı.

^{41[41]}-*Sahih-i Müslim*, c.6, s.178, Kitabu'l-Âdâb, İstizan bâbı.

Ebu Musa'nın, sırf Peygamber'den (s.a.a) bir rivayet nakletti diye insanların önünde yalancılıkla suçlanması ve dövülmekle tehdit edilmesi doğru mudur? Öyle ki, şahit getirdikten sonra Ebu İbn-i Kâb, Ömer'e, "Ey Hattab'ın oğlu, sakın ola Allah resulünün dostlarına eziyet etmeyesin!" demişti.^{42[42]}

Ben bu hadisten, Ömer'in birçok işte nefesine uyduğu sonucunu çıkarıyorum. O ne zaman Allah'ın kitabı ve Peygamber'in (s.a.a) sünnetinden bahsetseler öfkeleniyor, tehditler savurmaya başlıyordu. Bu sebepten dolayıdır ki, sahabenin çoğu hakikatleri gizleyip dile getirmediler. Tıpkı Ammar b. Yasir'in teyemmüm konusunda Ömer'le olan muhalefeti gibi... Ömer, onu tehdit ettiğinde Ammar, "Eğer bu hadisi söylememi istemiyorsan, söylemem!" diye cevap vermişti.^{43[43]}

Ömer'in, Peygamberimizin hadislerinin açıklanmaması için sahabeyi engellediğine dair elimizde birçok delil vardır. Bu durum, Ebubekir'in zamanında başlamış, kendi hilafeti döneminde daha kararlı bir şekilde uygulanır hâle gelmişti. Peygamberimizin yazılıp derlenmiş hadislerini yakarak bu hadislerin nakledilmesini yasaklamış, yine sahabeden bazılarını bu uygulamaya muhalefet ettikleri için cezalandırmış veya zindana attırmıştı. *Zikir Ehline Sorun* adlı kitabımızda bu konuyu geniş bir şekilde işledik. Bu konuda geniş bilgi için adı geçen kitabımıza müracaat edebilirsiniz.

Ömer'den önce Ebubekir, Ömer'den sonra Osman da aynı şeyi yapmışlardı. Öyleyse nasıl oluyor da bize halifelerin sünnete göre amel ettiğini söylüyorlar? Oysaki Peygamberimizin sünneti bu halifeler tarafından yakılmış ve gizli tutulmuştu.

3-Bu hadisten Ömer'in sürekli olarak alışverişle meşgul olduğunu ve Peygamberimizin yanına sıkça uğramadığını anlamaktayız. Bundan dolayı herkesin duyduğu, hatta çocukların dahi bildiği konuları o bilmiyordu. Bu sözümüzün dayanağı şudur ki; Ebu Musa, ensardan şahit istediğinde onlar, "Gençlerimiz sana şahitlik yaparlar!" diye karşılık verdiler ve yaşça en küçük olan Ebu Said Hudrî ayağa kalkarak bu sözü Peygamber'den (s.a.a) duyduğuna dair şahitlik etti.

^{42[42]}-Aynı kaynak.

^{43[43]}-*Sahih-i Müslim*, c.1, s.193, Teyemmüm bâbı; *Sahih-i Buharî*, c.1, s.88-91, Dâru'l-Fikr baskısı.

Ömer'in hilafet makamına oturduğu halde Peygamber sünnetinden en basit şeyleri dahi bilmemesi, başlı başına kusurdur. Çünkü çocuklar dahi bunları biliyorlardı. Peygamber'in (s.a.a) şu hadisi karşısında Ömer'in durumu nedir acaba? Peygamberimiz şöyle buyurdu: **"İnsanlar arasında kendisinden daha bilgili biri olduğunu bildiği halde önderlik yapmak isteyen kişi Allah'a, Peygamber'e ve müminlere hıyanet etmiştir."**

Ama Ömer b. Hattab bu sözlere nerden kulak asacak? Peygamber hayattayken dahi bu sözleri ayaklar altına alarak kendine içtihat etme hakkı veriyordu. Bazı konularda sahabenin delilleri karşısında kendi cahilliğini itiraf ediyor ve şöyle diyordu: "Ey Ömer, bütün insanlar, hatta perde arkasındaki kadınlar dahi senden daha bilgililer!" Bazen "Eğer Ali olmasaydı Ömer helak olurdu!" diyor, bazen de "Pazarda alışveriş yapmaktan Peygamber'in hadislerini dinleyemedim!" şeklinde itiraflarda bulunuyordu.

Eğer Ömer sünneti işitip öğrenmekten geri kalmışsa, Kurân'ı dinlemekten daha çok geri kalmıştır. Bir keresinde en meşhur Kuran hafızlarından olan Ubey b. Kâb ile ihtilafa düşmüş, ona, "Yanlış okuyorsun, ben şimdiye kadar bu ayeti duymamıştım" demiş, o da cevap olarak, "Ey Ömer, ben her zaman Kurân ile oturup kalkıyordum, sen ise alışverişle meşguldün!" demiştir.^{44[44]} Ayrıca yaşı henüz otuza varmamış olan Hz. Ali'yi gördüğünde, "Ali olmazsa Ömer helak olur!" diyordu.

Ömer, minberde vaaz verirken camiin en sonlarından bir kadın ayağa kalkmış, bütün cemaatin içinde kadınların mihriyesi konusunda Kurân'dan delil getirerek itirazda bulunmuş, bunun üzerine Ömer, "Ey Ömer, bütün insanlar, hatta perde arkasındaki kadınlar bile senden daha bilgililer!" diye bilgi düzeyi hakkında itirafta bulunmuştu. Aslında o, bu itiraflarıyla hakkı kabul etmek yerine cahilliğini örtbas etmeye, kendini insanlara mütevazıymış gibi göstermeye çalışıyordu. Onun bu davranışlarına bugün dahi insanların çoğunun kındığını görüyoruz.

Ömer, içindeki bu ukdeden dolayı Peygamber'in sünnetini ortadan kaldırmaya çalışıyordu. Kendi görüşlerine uyup Kurân'a ve sünnete

^{44[44]}-Tarih, İbn-i Asakir, c.2, s.597; Müstedrek-i Sahiheyne, c.3, s.305. Bu konuyu Ebu Davud ile İbn-i Esir de kitaplarında yazmışlardır.

muhalefet ediyordu.

Ömer'in hayatını inceleyenler, Peygamber efendimizin bi'setinden sonra Ömer'in, yaklaşık olarak vaktinin yarısını veya daha azını onunla geçirdiğine dair bilgilere rastlar. Bu konuda Ömer'in kendisi şöyle diyor: "Ben ve ensardan bir komşum Benî Ümeyye b. Zeyd mahallesinde oturuyorduk. Onunla birer gün arayla Peygamber'i görmeye gidiyorduk. Ben döndüğüm zaman o günün haberlerini, nazil olan vahyi ona söylüyordum. O da döndüğü zaman aynını yapıyordu."^{45[45]}

"Bir gün arayla Peygamber'in yanına gidiyorduk" demesi, evinin mescide uzak olduğunu gösterir. Bundan dolayı hayatını ikiye bölmüştür: Bir gün Peygamber'i görmek için, bir gün de istirahat etmek için. Böylece kendisine zahmet vermiyordu, çünkü evi uzaktı! Ya da evi yakındı, ama o diğer günler pazara, alışverişe gidiyordu.

Eğer onun "Pazarda alışveriş yapmak beni Peygamber'in hadislerini dinlemekten alıkoydu" sözünü göz önünde bulundurursak ve yine Ebu Musa Eşarî ile olan hikâyesiyle Ubey b. Kâb'ın Ömer'e "Ey Ömer, ben Kurân ile haşır-neşirken sen alışverişle meşguldün!" şeklindeki sözünü bir arada inceleyecek olursak, vaktinin çoğunu Peygamberimizin yanında harcamadığı ortaya çıkar.

Hatta o, bütün Müslümanların bir araya geldiği önemli günlerde dahi orada bulunmazdı. Bu yüzden de alışveriş nedeniyle Allah'tan gafil olmayan sahabelere "Allah Resulü Ramazan ve Kurban bayramlarında ne okurdu?" diye sorardı.

Müslim, kendi *Sahih*'inde, iki bayram namazı konusunda Ubeydullah b. Ömer'den şöyle rivayet eder: Ömer b. Hattab, Ebu Vakıd Leysî'ye, "Peygamber (s.a.a) Ramazan ve Kurban bayramlarında ne okurdu?" diye sordu. O da "Gaf ve Kıyamet surelerini okurdu" diye cevap verdi.^{46[46]}

Ebu Vakıd Leysî'nin bizzat kendisinden de aynı rivayet şu şekilde nakledilmiştir: "Ömer b. Hattab bana 'Peygamber Ramazan ve kurban

^{45[45]}-*Sahih-i Buharî*, c.1 s.31, Kitabu'l-İlm, et-Tenavub fi'l-İlm bâbı.

^{46[46]}-*Sünen-i Beyhakî*, c.3, s.294; *Sahih-i Müslim*, c.3, s.21, Kitabu's-Salat, Bayram Namazlarında Okunan Şeyler bâbı.

bayramlarında ne okurdu?' diye sordu. 'Ben de Kıyamet ve Gaf suresini okurdu' dedim."

Ubeydullah ve Ebu Vakıd Leysi'nin Ömer'in, bayramlarda Peygamber'in ne okuduğunu bilmediğine dair şahitlikleri ile Ubey b. Kâb'ın Ömer'in alışverişle meşgul olmaktan Kurân ve sünneti öğrenemediğine dair sözü bir araya gelince Ömer'in neden kafasına göre fetva verdiği anlaşılıyor. Böylece âlimler, Ömer'in cünüp insana "Su bulamadıysan namaz kılma!" diye fetva vermesini daha iyi anlamış oldular. Zira teyemmümün hükümleri Kurân ve sünnette geçmesine rağmen o bu konuya cahildi.

Beyhakî, kendi *Sünen*'inde, deliliyle birlikte der ki: Ömer, Peygamber'e (s.a.a) "Ölen bir kimsenin büyük babası ve birkaç kardeşi hayatta olursa bunlar arasında miras nasıl paylaşılır?" diye sorunca Resul-i Ekrem (s.a.a) şöyle cevap verdi: "Bunu neden soruyorsun? Korkarım ki bu sorunun cevabını bilmeden öleceksin!" Said b. Museyyib der ki: Ömer öldüğünde bu sorunun cevabını bilmiyordu.

Eğer Ömer haddini aşmayarak yeterince ilim elde etseydi, Müslümanların çok daha hayrına olurdu. Ama o Allah'ın ve Peygamber'in hükümlerine uyması gereken yerde hac mutası, nisa mutası ve müellefetü'l-kulûb gibi helallerini haram, haramlarını da helal etti. Bir mecliste üç kere boşamayı boşanma sebebi yaptı ve Müslümanların özel işlerini araştırmayı helal saydı. Ve daha nice meseleler...^{47[47]}

Bu sebepten dolayı Ömer ve arkadaşı Ebubekir, daha ilk günden Peygamber'in (s.a.a) sözlerinin anlatılmasını yasakladılar. Hadislerin toplanıp yazılmasına izin vermediler. Hatta işi sahabenin toplamış olduğu hadisleri yakmaya kadar ilerlettiler.

Bu yaptırımların birkaç nedeni vardı:

1-Peygamber efendimizin Ali (a.s) ve ailesi hakkında söylediği sözleri kimse duymamalıydı.

2-Kendi görüşlerine ve siyasetlerine aykırı düşen Peygamber (s.a.a) sünneti gizli kalmalıydı.

^{47[47]}-Bu konuda bkz: *Nass ve İctihat*, Seyit Abdülhüseyin Şerefuddin Musevî Amulî.

3-Ömer, Peygamber'in (s.a.a) sünnetini çok az biliyordu. Dolayısıyla hadisleri yok ederek kendi cahilliğini gizlemiş olacaktı.

Ahmed b. Hanbel, İbn-i Abbas'tan şöyle nakleder: Ömer b. Hattab namazda şüphe hükümlerini bilmiyordu. "Oğlum, sen Peygamber'den veya herhangi bir sahabeden namazda şüphe edilince ne yapılması gerektiğini hiç duydun mu?" diye sordu.^{48[48]}

Gerçekten de Müslümanların halifesinin namazda şüphe etmenin hükümlerini bilmiyor olması ve onu genç bir sahabeden öğrenmek istemesi şaşılacak bir şey, değil mi? Hâlbuki bu, cahillerin bile bildiği bir konudur.

Bundan daha ilginç ise şudur: Ehlisünnet ve'l-Cemaat, Ömer'i sahabenin en bilgisi olarak bilir. Eğer herkesten daha bilgili olan biri böyleyse diğerlerini hoş karşılayıp bir şey sormamak lazım. Evet, sahabeden bazıları Ömer'in menfaatlerine ters düşmeyecek şekilde ona muhalif olabiliyorlardı. Ebu Musa ile Ubey b. Kâb'ın içinde bulunduğu rivayette daha önce anlattığımız gibi Ömer, bu muhalefetler karşısında sözünden cayarak alışverişten dolayı cahil kaldığını sanki bir faziletmiş gibi itiraf ediyor. Ömer'in bu sözü nerde, Ali'nin (a.s) şu sözü nerde? Hz. Ali şöyle buyuruyor: "Ben her gün iki kez Peygamber'le özel olarak görüşüyorum; bir sabah, bir de akşam vakti."

Bu özel görüşmeler gün boyu olan birlikteliklerinin harici görüşmelerdi. Gün içerisinde diğer insanlarla beraber Hz. Ali de Peygamber'in huzuruna çıkıyordu. Hz. Ali (a.s) insanlar arasında Peygamber'e en yakın olan kimseydi ve herkesten daha çok Peygamber'e bağlıydı. Doğduğu günden itibaren Peygamber ona özel ilgi gösterirdi. Onu Peygamberimiz büyüttü. Büyüdüğünde de Peygamber'in yanından ayrılmıyordu. Hatta ilk vahyin nazil olduğu mağarada dahi Peygamber'in yanına gidip geliyordu. Adeta o, nübüvvet şerbetinden kana kana içmiş ve daha ilk günlerden Peygamber'in terbiyesiyle yetişmişti. Peygamber'in sünnetine ondan daha layık kim olabilir? Kin güdenler hakka dönseler, hakikatlere insafla ve mertçe yaklaşırsalar, Ali'nin (a.s) karşısında kimin sözü olabilir ki?

Hz. Ali (a.s) ve Şîîlerinin (takipçilerinin) sünnetin nişaneleri

^{48[48]}-*Müsned*, Ahmed b. Hanbel, c.1, s.190.

olduğuna dair en büyük delil bunlardır. Ama diğerleri sünnetten bu şekilde faydalanmamış ve bu yolda bir mesafe kat etmemişlerdir. Onlar Peygamber'in sünnetinden çok çok uzaktadırlar. Buna rağmen bilgisizlikten dolayı kendilerine Ehlisünnet diyorlar.

Biz Allah'ın izniyle ileriki konularda olayları daha geniş bir şekilde ele alacağız. Çünkü Allah-u Taâla şöyle buyurmaktadır:

"Ey inananlar, Allah'tan korkun da sözün doğrusunu söyleyin. Söyleyin ki (Allah da) işlerinizi düzeltsin ve günahlarınızı bağışlasın. Kim Allah'a ve Resulüne itaat ederse, pek büyük bir başarıya erer."^{49[49]}

^{49[49]}-Ahzab, 70-71.

Ehlisünnet Peygamber'in Sünnetini Bilmiyor

Saygıdeğer okuyucu; bu başlığa şaşırmayın. Çünkü Allah'a şükürler olsun ki siz doğru yoldasınız ve Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak için uğraşıyorsunuz. Öyleyse gereksiz taassupları bir kenara bırakın ve şeytanın hilelerine kanmayın. Bu hilelerin ve inadın sizin hedefinize ve ebedî cennete ulaşmanıza engel olmasına izin vermeyin.

Daha önce de söylediğimiz gibi kendilerine Ehlisünnet ve'l-Cemaat diyenler, dördüncü halifeyi kabul etmektedirler. O halifeler Ebubekir, Ömer, Osman ve Hz. Ali'dir (a.s). Bunlar herkesin bildiği şeyler. Ancak acı gerçek şu ki; yine bu Ehlisünnet, Hz. Ali'yi (a.s) uzun yıllar dört halifeden biri olarak tanımıyor, hatta halifeliğini gayri meşru olarak biliyordu. Çok sonraları onu dördüncü halifeden biri olarak saydılar ki, bu da tam olarak hicretin 230. yılında Ahmed b. Hanbel'in zamanında olmuştur.

Şii olmayan sahabeler, halifeler, padişahlar ve emirler Ebubekir'den tutun Abbasî halifesi Mutasım'ın zamanına kadar Hz. Ali'nin hilafetini kesinlikle kabul etmediler. Hatta minberlerde Hz. Ali'ye lanet okunurdu. Onu Müslüman olarak dahi görmezlerdi. Çünkü hiçbir Müslüman'a minberlerde lanet okunmaz.

Ebubekir ve Ömer'in, Hz. Ali'yi siyaset meydanından nasıl uzaklaştırdıklarını gördük. Osman ise başa geldiğinde diğerlerinden daha çok ona saygısızlık etti. Öyle ki Hz. Ali'yi (a.s) tıpkı Ebu Zer gibi sürgüne göndermekle tehdit ediyordu. Muaviye başa geldiğinde ise Hz. Ali'ye (a.s) lanet etme konusunda çok çaba göstererek insanları bu işe emretti. Emevî halifelerinin hepsi, bütün köy ve şehirlerde Muaviye'nin bu sövme geleneğini 80 yıl boyunca devam ettirdiler.^{50[50]}

^{50[50]}-Ömer b. Abdülaziz dışında bütün Emevî halifeleri Hz. Ali'ye lanet okutmuşlardır.

Hiz. Ali Ŗiilerine karşı bu lanet ve kin dolu yaklaşım ise 90 sene sŖrdŖ. Ŗyle ki, Abbasî halifesi MŖtevekkil, 240 yılında Hiz. Ali ve Hiz. HŖseyin'in (a.s) kabirlerinin yıkılmasını emretti. Yaşadığı dŖnemde kendisine mŖminlerin emiri diye hitap edilen Velid b. AbdŖlmelik, Cuma hutbesinde halka hitaben řŖyle dedi: "Peygamber'in, Hiz. Ali'ye dŖnerek 'Ey Ali, sen bana Harun'un Musa'ya olduğu nispettesin' dediğı bu hadis doğrudur, fakat tahrif edilmiştir. Aslında Peygamber řŖyle buyurmuştur: 'Ey Ali, sen bana Karun'un Musa'ya olduğu nispettesin.' Dolayısıyla bu hadisi duyanlar yanlış duymuşlardır."^{51[51]}

Mutasım'ın zamanında mŖrtetler ve Allah'ı inkâr edenler çoğalmışlardı. İşlam âlimleri ise onlarla kıyasıya mŖcadele içindelerdi. HŖlefa-i Raşidîn zamanı artık geçmiş, insanlar Ŗnemsiz işlerle meşgul olmaya başlamıştı.

Ahmed b. Hanbel, Kurân'ın kadîm (ezelî) olduğu inancındaydı. İnsanlar yŖneticilerin inancını taşıyor, Kurân'ı mahluk olarak gŖrŖyorlardı. Ahmed b. Hanbel, Mutasım'ın korkusundan bu inancından kurtuldu ve bŖylece meşhur oldu. MŖtevekkil'in zamanında ise hadisçilerin^{52[52]} en gŖzdesi hâline geldi. İşte bu dŖnemde Hiz. Ali'yi diğer Ŗç halifeye ekleyerek onu dŖrdŖncŖ halife olarak kabul ettiler ve hŖlefa-i raşidînden sayarak saygıyla anmaya başladılar. Belki de Ahmed b. Hanbel, Hiz. Ali hakkında okuduğu sahih rivayetlerden etkilenmişti. Bu rivayetler halifelerin hoşuna gitmese de yok edilmedi.

Ahmed b. Hanbel řŖyle diyor: "Peygamber'in sahabeleri arasında, Hiz. Ali hakkındaki hasen senetli hadislerin hiçbiri, hiçbir sahabe hakkında elimize ulaşmamıştır." BŖylece Ahmed b. Hanbel, o zamana kadar Hiz. Ali'yi halife statŖsŖnde gŖrmeyenler arasında onun hilafetini doğru ve muteber saydı.

Deliller

Tabakat-ı Hanabile'de (EhlisŖnnet'in meşhur kitaplarından) İbn-i Ebi Ye'la, kendi senediyle Verize-i Hamesî'nin řŖyle dediğini nakleder:

^{51[51]}-*Tarih-i Bağdat*, c.8, s.268.

^{52[52]}-Ehl-i Hadis olarak tabir edilen hadisçiler de EhlisŖnnet ve'l-Cemaat'in bir grubudur.

"Ahmed b. Hanbel'in yanına gittim. O dönemler Ahmed b. Hanbel, Ali'yi (r.a) raşid halifelerin dördüncüsü olarak kabul ediyordu.^{53[53]} Ona dedim ki: Ey Ebu Abdullah! Senin bu yaptığın Talha ve Zübeyr'e karşı bir tutumdur!

Ahmed b. Hanbel: Bu ne biçim söz? Biz niye onlarla savaşalım? Onun adını niye analım, dedi.

Dedim ki: Allah seni hidayet etsin. Sen hilafeti dörde çıkardığın, Ali'yi itaati vacip bir imam olarak gördüğün ve geçmişteki imamların hakkını ona geri verdiğin zaman biz direkt olarak sahabeyle karşı karşıya gelmiş oluyoruz!

Ahmed b. Hanbel: Neden bu işi yapmayayım, diye sordu.

Ben de dedim ki: Ömer'in oğlu Abdullah'ın söylediği hadisten dolayı...

Ahmed b. Hanbel dedi ki: Ömer, oğlundan daha üstündür. Çünkü o, Ali'nin Müslümanların halifesi olmasına razıydı ve ona şurada yer vermişti. Bu yüzden de Ali kendisini müminlerin emiri olarak adlandırmıştı. Ben nasıl olur da ona müminlerin emiri değil, derim?

Ahmed b. Hanbel'in verdiği cevaptan sonra onunla konuşmamı yarıda kestim ve oradan ayrıldım.^{54[54]}

Bu konuşmalardan çıkaracağımız sonuç şudur: Demek oluyor ki Ehlisünnet, Ahmed b. Hanbel'in dönemine kadar Hz. Ali'yi meşru bir halife olarak kabul etmiyordu. Açıktır ki Ahmed b. Hanbel isimli bu muhaddis, Ehlisünnet ve'l-Cemaat'in önderi ve sözcüsü idi. Onlar Ali'nin (a.s) hilafetini kabul etmiyor, Ehlisünnet'in fakihi olan Abdullah b. Ömer'in delillerine dayanıyorlardı.

Kurân'dan sonra en muteber kitap olarak tanıdıkları *Sahih-i Buharî*'de de bu hadis geçmektedir. O halde Ehlisünnet, bu kaynağa dayanarak Ali'nin (a.s) hilafetini de resmen tanımamalıydı.

Biz bu rivayete *Zikir Ehline Sorun* adlı kitabımızda da yer vermiştik.

^{53[53]}-Dikkat edecek olursanız bu hadisçi, Hz. Ali'ye (a.s) ne küfrediyor, ne de lanet okuyor. Aksine, "Allah ondan razı olsun" anlamında "radıyallahu anh" diyor. Ama buna rağmen onu dördüncü halife olarak kabullenmek istemiyor ve bu yüzden Ahmed b. Hanbel'e itirazını dile getirmeye çalışıyor. Anlattıklarına bakılacak olursa, o da Ehlisünnet ve'l-Cemaat grubundandı.

^{54[54]}-*Tabakat-i Hanabile*, c.1, s.393, Hadis: 515.

Ama herkesin bilgi sahibi olması için tekrar değiniyoruz.

Buharî, *Sahih*'inde, Abdullah b. Ömer senediyle şöyle rivayet etmiştir: "Biz, Peygamber zamanında insanların birbirlerine karşı üstünlüklerinden söz ediyorduk. Üstünlük sıralamasına göre önce Ebube-kir'i, sonra Ömer b. Hattab'ı, sonra da Osman b. Affan'ı söyledik. Allah onlardan razı olsun."^{55[55]}

Buharî, adı geçen kitabında bu rivayetten daha açık bir rivayete de yer vermiştir. Zira Abdullah b. Ömer şöyle diyor: "Biz, Peygamber zamanında hiç kimseyi Ebubekir'le eş tutmuyorduk. Ondan sonra Ömer'i, sonra Osman'ı üstün biliyorduk. Sonra da Peygamber'in diğer sahabelerini üstün bildik ve hepsini eşit gördük."^{56[56]}

Yukarıdaki rivayetlere dikkat edersek, içinde ne Peygamber'in bir görüşü var, ne de Peygamber'in ahlakına uygun bir yaklaşım. Zira yukarıdaki rivayet tamamıyla Abdullah b. Ömer'in Hz. Ali'ye olan düşmanlığının bir ifadesinden ibarettir. Ehlisünnet de mezhebini bu temel üzere inşa etmiştir.

Ümeyye oğullarına gelince; onlar da bu ve benzeri rivayetlere dayanarak Hz. Ali'ye küfretmeyi caiz görmüşlerdir. Muaviye zamanından Mervan b. Muhammed b. Mervan zamanına, yani hicrî 132 yılına kadar minberlerde Hz. Ali'ye lanet okunurdu. Ali Şiîlerini ve bu tür siyasetlerine ters düşen kimseleri acımadan öldürürlerdi.^{57[57]}

Abbasîlerin başa geçmesiyle Ebul Abbas Seffah dönemi olan hicrî 132 yılından Mütevekkil'in dönemi olan hicrî 247 yılına kadar Ali ve takipçilerine olan düşmanlık farklı yöntemlerle ve farklı şekillerle yine devam etti. Zira Abbasîler, Peygamber ailesi ve Şiîleri adına hilafeti ele geçirdiklerini savunuyorlardı. Siyasî çıkarlarından dolayı minberlerde lanet okumasalar da, özel toplantılarında Ümeyye oğullarından daha

^{55[55]}-*Sahih-i Buharî*, c.4, s.191, Kitab-ı Bed'u'l-Halk, Peygamber'den Sonra Ebube-kir'in Fazileti bâbı.

^{56[56]}-*Sahih-i Buharî*, c.4, s.203, Kitab-ı Bed'u'l-Halk, Osman b. Affan'ın Fazileti bâbı.

^{57[57]}-Bu tutumlara sadece iki yıl ara verildi. O da Ömer b. Abdülaziz'in halifeliği döneminde gerçekleşmişti. Ömer b. Abdülaziz Hz. Ali'ye lanet okumayı yasakladı ve bu yüzden öldürüldü. Onun ölümüyle Hz. Ali düşmanlığı daha da şiddetlendi. Öyle ki bu yasaklamadan ötürü Ömer b. Abdülaziz'in kabri tekrar açıldı ve bununla da yetinilmeyip çocuklara onun isminin verilmesi yasaklandı.

ileri gidiyorlardı.

Onlar tarihte yaşanan olaylardan gereken dersi almışlardı ve bu yüzden Ehlibeyt'in mazlumiyetini halka anlatarak bunu bir kalkan olarak kullandılar. Kurnaz bir taktikle gelişen olaylardan kendi lehlerine faydalanmaya çalıştılar. Kendilerini Ehlibeyt imamlarına (a.s) yakın göstererek halkın ayaklanmasını önlemeye çalışıyorlardı.

Harun oğlu Memun, İmam Rıza'ya (a.s) aynen bu taktikle yaklaşmış, tahtını sağlama aldıktan sonra ayaklanmaları bastırıp, tam rahatladıktan sonra imamlara ve onların Şiîlerine tekrar zulüm ve hakaret etmeye başlamıştı. Tıpkı Hz. Ali'ye düşmanlığıyla tanınmış Abbasî halifesi Mütevekkil gibi... Zira Mütevekkil de kendi döneminde İmam Ali ve İmam Hüseyin'in (a.s) türbelerini ateşe vermişti.

Bu delillerden dolayıdır ki bizler, Ehlisünnet'in, Ahmed b. Hanbel zamanına kadar Hz. Ali'ye ve hilafetine pek sıcak bakmadığını savunduk.

İlk olarak Ahmed b. Hanbel, Hz. Ali'yi halife olarak tanırken hadis ehli bunu kabul etmedi. Çünkü onlar Abdullah b. Ömer'e tâbi idiler. Ahmed b. Hanbel'in verdiği bu kararın insanlar tarafından kabul görmesi uzun bir zaman aldı. Hanbelîler, Ahmed b. Hanbel'in bu kararından dolayı kendilerini Ehlibeyt dostu olarak gösterebiliyordu. Bu yüzden de Malikî, Şafîî ve Hanefî mezheplerine göre daha çok taraftar toplamayı başarmışlardı.

Sonuç olarak bu düşüncayı kabul etmeleri gerekiyordu. Zamanla Ehlisünnet ve'l-Cemaat, Ahmed b. Hanbel'in bu sözünde birleşti ve Peygamber halifelerinin sayısı dört olarak kabul gördü. Artık Hz. Ali'ye de diğer halifelere gösterdikleri saygıyı göstermeye başladılar.

Bu tip deliller, o dönemlerde Ehlisünnet'in Hz. Ali'yi kötülediği ve küçük düşürmeye çalıştığının açık göstergeleri değil de nedir? Buna rağmen, "Böyle bir şey nasıl olur? Hâlbuki bugün Ehlisünnet ve'l-Cemaat Hz. Ali'yi seviyor ve onun adını andıklarında hakkında Allah ondan razı olsun diyor!" denilebilir.

Bu düşünceye karşı cevabımız şudur: Aradan uzun bir zaman geçti ve Ehlibeyt imamları artık hayatta değiller. Bu durumda yöneticilerin durumunu tehlikeye düşürecek herhangi bir tehdit de söz konusu değil. Diğer taraftan da, zaten İslam hükümeti diye bir hükümet ortada yok.

Vaktiyle İslam ülkeleri Moğolların, Tatarların ve daha birçok ülkenin hâkimiyeti altına girmişti. Şimdilerde ise din kavramı Müslümanların gözünde zayıfladı. Müslümanların çoğu, zamanın boş sanatları ve eğlenceleriyle meşgul durumdalar. Bir grup Müslüman içki, kumar, kadın vs. eğlencelerle gününü gün ederken, bir grup Müslüman da namazı hiçe sayarak heva ve heveslerine kapıldılar. Kötüler iyi oldu, iyiler kötü. Her yeri fesat sardı. Hal böyle olunca içinde kıpırdama hisseden Müslümanlar geçmişlerine bakıp, ağlayıp sızlanmaya başladılar. Müslümanların görkemli zamanını yâd ederek o dönemleri "altın dönemler" olarak zihinlerine kazıdılar.

Bu gruba göre en iyi zaman sahabeler zamanıydı. Çünkü sahabeler ülke sınırlarını genişleterek doğuda ve batıda İslam imparatorluğunu güçlendirmişler, diğer medeniyetleri dize getirmişlerdi.

İşte, o zaman bütün sahabeye, içlerinde de Hz. Ali'ye rahmet okumaya başladılar. Ehlisünnet bütün sahabeyi adil bildiğinden dolayı Hz. Ali'yi o sahabelerden ayıramıyordu. Çünkü onu dışlayacak olsalar tutunacak dalları kalmaz, rezil olurlardı. Akıl sahipleri onları suçlardı. Dolayısıyla insanlara Ali'nin de dört halifeden biri olduğunu ve Peygamberimizin ilim şehrinin kapısı olduğunu itiraf etmişler, "radiyallahu anh" veya "kerremellahu vecheh" demişlerdir.

Biz, Ehlisünnet'e diyoruz ki: Madem onu ilmin kapısı olarak görüyorsunuz, o halde neden dünya ve ahiret işlerinde ona uymuyorsunuz? Neden size açılan kapıyı kendi elinizle geri teptiniz de ilimde, yücelikte, fazilette Hz. Ali'nin tozu bile olamayacak Ebu Hanife, Malik, Şafi, Ahmed b. Hanbel ve İbn-i Teymiye gibi kimselerin peşinden gittiniz? Yer nere, gök nere? Kılıçla orak bir olur mu? Aklı olan bir insan hiç Hz. Ali ile Muaviye'yi bir tutar mı?

Peygamber'in (s.a.a) Hz. Ali hakkında söylediklerini dikkate almasak bile, Peygamber'den sonra Hz. Ali'yi takip etmek yine de her Müslüman'a farzdır.

Bazı Ehlisünnet mensupları şöyle diyebilir: Hz. Ali'nin üstünlüğünü, İslam yolunda cihatlarını, derin ilmini, yüceliğini ve takvasını herkes bilir. Hatta bugün Ehlisünnet, Hz. Ali'yi Şiîlerden daha iyi tanır ve sever! (Bu söz, günümüzde Ehlisünnet tarafından sıkça tekrarlanmaktadır.)

Biz de cevap olarak diyoruz ki: Siz ve sizin geçmiştekileriniz, Hz. Ali'ye yıllarca hakaret edildiği zaman neredeydiniz? (Özellikle "neredeydiniz" sorusunu kullandım. Çünkü bugünkü Ehlisünnet *Sahih-i Müslim*'de, "Muaviye'nin Hz. Ali'ye lanet okuduğunu ve halktan da lanet okumasını istediğini, yine halkın bu emre uyarak ona lanet okuduğunu" okumuş, görmüştür. Buna rağmen Ehlisünnet, Muaviye'yi vahiy kâtibi olarak görüyor ve onu kendilerine örnek alıyor. Demek ki Hz. Ali'ye olan muhabbetleri doğru değil.)

Biz tarihte onlardan herhangi bir şahsın bu işe itiraz ettiğini veya Ali'yi sevdiği için öldürüldüğünü görmedik, duymadık. Evet, Ehlisünnet mensubu birinin böyle bir şey yaptığını asla görmedik ve duymayacağız da. Çünkü onlar her zaman padişahların, emirlerin ve hükümdarların yanında yer alarak onlara biat ettiler ve onların tavırlarına razı oldular.

Âlimleri, Ali evlatları ve Ali dostlarının katledilmeleri için fetvalar veriyorlardı. Bu tip âlimlerden günümüzde bile var.

Hristiyanlar asırlar boyu Yahudilere düşman kesilerek onları fesat unsur olarak gördüler. Yahudileri Hz. İsa'yı öldürmekle suçladılar. Ama güçleri azaldığında, inançları zayıflayıp dünyevî meşgalelere yöneldiklerinde kiliseyi tarihe gömdüler. (Çünkü kilise, bilim ve bilim adamlarıyla mücadele içerisindeydi.)

Bu zaman zarfında Yahudilerin gücü arttı. Öyle ki Arap ve İslam topraklarını işgal ederek doğuda ve batıda yayıldılar. Sonunda da bugünkü İsrail devletini kurdular. İş öyle bir yere dayandı ki, Papa Yuhanna Pulos, Yahudi hahamlarla düzenlenen bir konferansta Yahudilerin Hz. İsa'yı öldürmediklerini açıklamak zorunda kaldı. O zamanki Hristiyan toplumun yaklaşımı, bugünkü Ehlisünnet'in yaklaşımıyla ne kadar da benzeşiyor?

Sünnetin Ayaklar Altına Alınması

Bu bölümde araştırmacıların dikkatle üzerinde durmaları gereken bir konuyu ele almak istiyorum. Böylece kendilerine Ehli-sünnet adını verenler, Peygamber'in sünnetiyle fazla da alakaları olmadığını anlayacaklardır.

Bu grup, aslında geçmişte kendilerini temsil eden bir grup sahabenin takipçileridirler. Onları seviyor ve izinden gidiyorlar. Böylece Allah'a yaklaşmayı umuyorlar. Gelin görün ki peşinden gittikleri bu kimseler, vaktiyle sünneti yakmış ve insanların bu sünneti nakletmelerini yasaklamışlardır. Dolayısıyla sünnetin yayılmasını engelleyen birtakım kirli siyasetleri perdelemek zorundayız.

Sünnetin yayılmasını engellerken halifelerin yapmış olduğu şey, aslında Resul-i Ekrem'in sünnetinin yaygınlaşmasını değil de sahabenin kendi görüşlerinin yaygınlaşmasını sağlamak idi. Halifeler şunları yapmışlardı:

1-Uydurdukları yalan hadislerle Peygamber'in sünnetini ve hadislerini nakletmemeye dair getirilen yasağa haklı bir gerekçe bulmaya çalıştılar.

Sahih-i Müslim'de Heddab b. Halid Ezdî, Hemmam'dan; o da Zeyd b. Esleme'den, o da Atâ b. Yesar'dan ve o da Ebu Said Hudrî'den şöyle dediğini rivayet eder: "Peygamberimiz şöyle buyurdu: Benim dilimden hiçbir şey yazmayın. Kim Kurân'dan başka bir şey yazmışsa onu silsin. Bunda herhangi bir sakınca da yoktur!"^{58[58]}

Bu yalan hadisi ortaya atmadaki asıl amaç Ebubekir ve Ömer'in,

^{58[58]}-*Sahih-i Müslim*, c.8, s.229, Kitab-ı Zühd ve Rakaik, et-Tesebbüt fi'l-Hadis bâbı.

Peygamberimizin hadislerini yakıp yok etmesinde bir suçları olmadığını göstermektedir. Aslında bu hadis, dört halifeden çok sonraları uydurulmuş bir hadistir. Ancak bu hadisi uyduranlar, birkaç şeyi gözden kaçırmışlar:

a)Eğer Peygamberimiz böyle bir şey söylemiş olsaydı, o zaman sahabe onu dinlerken not almazlardı ya da aldıkları notu hemen yırtmaları gerekirdi. Ama görüyoruz ki Peygamber'in (s.a.a) vefatından yıllar sonra Ebubekir'in ve Ömer'in döneminde bu hadisleri yakıp yok etmeye başlamışlar!

b)Eğer bu hadis doğru olsaydı, önce Ebubekir'in, sonra da Ömer'in bu hadise dayanarak hadis yazmanın yasak olduğunu açıklamaları ve sahabeler yazmış oldukları hadislerden dolayı özür dileyerek hadis yazmanın Peygamberce yasaklandığını duyurmaları veyahut da kendilerinin bu konuyu unuttuklarını söylemeleri gerekirdi.

c)Eğer mezkûr hadis doğru olsaydı Ebubekir ve Ömer'in hadisleri silmeleri gerekirdi, yakmaları değil!

d)Eğer bu hadis doğru olsaydı, Ömer b. Abdülaziz'in zamanından şimdiye kadar bütün Müslümanlar günah işlemiş sayılırlardı. Çünkü hadis gereği Peygamber'in emrine itaat etmemiş olurlardı. Hele Ömer b. Abdülaziz herkesten daha günahkâr olurdu. Çünkü alimlere hadisleri toplayıp yazmalarını emretti. Ne kadar ilginçtir ki Buharî ve Müslim, bu uydurma hadisi sahih olarak kabul ettikleri halde Peygamber'den binlerce hadis yazmışlardır!

e)Eğer bu hadis doğru olsaydı, ilim şehrinin kapısı olan Hz. Ali'nin mutlaka bundan haberi olurdu. Çünkü o, Peygamberimizin (s.a.a) hadislerini bir araya toplamış ve bu kitaba **Camia** adını vermişti. İleride bundan da söz edeceğiz.

2-Emevî halifeleri Peygamber efendimizi masum olmayan sıradan bir insan gibi göstermeye çalışmışlar, onun da hatalara düşebileceğini göstermek için birçok hadis uydurmuşlardı. Öyle ki, güya bu rivayetlere göre, sahabeden bazıları, yer yer Peygamber'in hatalarını ıslah etmek durumunda kalıyordu.

Örneğin; hurma ağaçlarının daha iyi verim vermesi için söylediği hadis, hicap ayetinin nazil oluşu, münafıklar için istiğfar etmesi, Bedir Savaşı'nın esirlerinden fidye kabul edilmesi meselesi vs.

Ehlisünnet'in Peygamber (s.a.a) hakkında inançları işte bu şekildedir. Söz buraya varmışken onlara şöyle soruyoruz: Eğer sizin inancınız buysa, o zaman nasıl sünnetin takipçileri olduğunuzu iddia ediyorsunuz? Hâlbuki inancınıza göre sünnette birçok hata vardır. Size göre sünnet tam olarak bilinmiyor ve hatta yıllarca da yazılmamıştır.^{59[59]} Ama biz bu yalanlara ve nasihatlere inanmıyoruz ve savunduğunuz onca iddiayı kendi kitaplarınızdan delil getirerek çürütüyoruz.^{60[60]}

Buharî, *Sahih*'inin ilim babında, Kitabetu'l-İlim kısmında Ebu Hureyre'nin şöyle dediğini rivayet eder: "Abdullah b. Amr dışında Peygamber'in hiçbir sahabeti benim kadar hadis rivayet etmemiştir. Çünkü o yazıyordu, ben yazmıyordum."^{61[61]} Bu rivayetten anlaşıldığı kadarıyla Peygamberimizin bazı sahabeleri hadisleri yazıyormuş. Okuması yazması olmayan Ebu Hureyre, Peygamberimizden altı binden fazla hadis nakledebildiğine göre okuması yazması olan Abdullah b. Amr b. As daha fazlasını yazmış olmalıydı. Nitekim Ebu Hureyre Abdullah'ın daha çok hadis bildiğini, çünkü onun yazdığını itiraf ediyor. Demek ki hiç kuşkusuz sahabenin çoğu hadisleri yazıyordu. Ancak rivayet konusunda meşhur olmadıkları (!) için Ebu Hureyre onların isimlerini söylememiş!

Neden İmam Ali b. Ebu Talib'i de (a.s) onlara eklemeyelim? Zira o, bir gün Camia kitabını eline alarak minbere çıktı ve içinde yer alan hadisleri oradaki insanlara gösterdi. Peygamberimizin hadislerinin tamamının yazıldığı o kitapta insanların ihtiyaçlarının hepsi yazılıydı. Daha sonra gelen Ehlibeyt imamları bu kitabı korumuş, ondan hadis nakletmiştir.

İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: **"Bizim bir Camia kitabımız var ki, uzunluğu yetmiş ziradır."**^{62[62]} Allah resulü (s.a.a)

^{59[59]}-Zira Peygamber'in sünneti Ömer b. Abdülaziz dönemine kadar ve bir süre de onun döneminden sonra kaleme alınmadı. Daha önceki halifeler onları yakıyor ve yaygınlaşmasını önliyordu.

^{60[60]}-Ne ilginçtir ki Ehlisünnet çoğu zaman bir hadisi açıklamak için onun zıddı bir hadisi nakleder. Çoğu zaman da sahih hadisi bırakıp uyduruk hadislere amel eder.

^{61[61]}-*Sahih-i Buharî*, c.1, s.36, Kitabetu'l-İlm bâbı.

^{62[62]}-**Zira:** Eskiden kullanılan bir uzunluk ölçüsü birimidir. 70 zira yaklaşık 35 metredir.

söylemiş, Ali de (a.s) yazmıştır. İnsanların bilmesi gereken bütün helal ve haramlar onda yazılıdır. Her türlü hakemliğin, hatta küçük bir çizğin hükmü dahi onda mevcuttur."^{63[63]}

Buharî, kendi *Sahih*'inde bu kitabın Hz. Ali'nin elinde olduğunu yazmış, hatta birkaç bölümünde bunu tekrarlamış, ama her zaman yaptığı gibi kitabın içeriği hakkında bilgi vermemiştir.

Buharî, eserinin *Kitabetu'l-İlm* bölümünde Şubî'den naklen Ebu Cahife'nin şöyle dediğini yazar: "Ali'ye (a.s) sizin kitabınız var mı?" diye sordum. "Allah'ın kitabından, Müslüman bir kimsenin idrakinden ve bu sahifede geçenlerden başka bir kitabımız yoktur" dedi. "Bu sahife nedir?" diye sorunca şöyle yanıt verdi: "Akıl (katilin ailesinin erkek bireyleri tarafından diyet ödenmesi), esirlerin serbest bırakılması ve Müslüman'ın kâfir karşısında öldürülmemesi."^{64[64]}

Yine *Sahih-i Buharî*'de, A'meş'ten, o da İbrahim Teymî'den naklen İmam Ali'nin (a.s) şöyle dediği yazılıdır: **"Bizim, Allah'ın kitabından ve Peygamber'in (s.a.a) rivayet ettiği bu sahifeden başka bir kitabımız yoktur."**^{65[65]}

Yine *Sahih-i Buharî*'de İbrahim Teymî'den, o da babasından naklen İmam Ali'nin şöyle dediği yazılıdır: "Ali bize bir konuşma yaptı ve şöyle dedi: Bizim, Allah'ın kitabından ve bu sahifede yazılanlardan başka okuyacak bir kitabımız yoktur."^{66[66]}

Buharî, yine kendi *Sahih*'inde, başka bir yerde İmam Ali'nin şöyle dediğini yazar: "Biz, Peygamber'den (s.a.a) Allah'ın kitabından ve bu sahifedekilerden başka bir şey yazmadık."^{67[67]}

Yine Buharî, aşağıdaki senetle şöyle yazmıştır: İbrahim Teymî, babasından şöyle işittiğini nakleder: "Ali (a.s) bir gün tuğladan yapılmış bir minberin üzerinden bize konuşma yaptı. Kılıcını beline bağlamıştı, yanında da bir sahife vardı. Şöyle sesleniyordu: Allah'a ant olsun ki bizim, Allah'ın kitabından ve bu sahifeden başka okuyacak kitabımız

^{63[63]}-*Uşul-u Kafi*, c.1, s.239; *Besairu'd-Derecât*, s.142-145.

^{64[64]}-*Sahih-i Buharî*, c.1, s.36.

^{65[65]}-*Sahih-i Buharî*, c.2, s.231.

^{66[66]}-*Sahih-i Buharî*, c.4, s.67; *Sahih-i Müslim*, c.4, s.115.

^{67[67]}-*Sahih-i Buharî*, c.4, s.69.

yoktur."^{68[68]}

Neden Buharî, İmam Sadık'ın aşağıda sözünü ettiği Camia kitabından bahsetmemiş?

"Bizim bir Camia kitabımız var ki, uzunluğu yetmiş ziradır."^{69[69]} Allah resulü (s.a.a) söylemiş, Ali de (a.s) yazmıştır. İnsanların bilmesi gereken bütün helal ve haramlar onda yazılıdır. Her türlü hakemliğin, hatta küçük bir çizimin hükmü dahi onda mevcuttur."^{70[70]}

Bir yerde içeriğine değinirken "O kitapta akıl (katilin ailesinin erkek bireyleri tarafından diyet ödenmesi), esirlerin serbest bırakılması ve Müslüman'ın kâfir karşısında öldürülmemesi vardı"^{71[71]} diyor, başka bir yerde de "Ali sahifeyi açıp okudu. Onda şu meseleler vardı: Develerin yaşları, Medine'nin haremi olduğu..., Müslümanların zimmetinin birden fazla olmadığı... ve bir kimsenin velilerinin izni olmadan başka bir kabilenin velayetini seçme hükümleri vs." diyor.

Bu, insanları aldatmak ve hakkı gizlemek değil de nedir? Hangi akliselim şu dört cümleyi bir kâğıda yazıp da kılıcıyla birlikte yanında taşır?! Hangi akliselim her minbere çıktığında onu insanlara gösterip "İşte bakın, Kurân-ı Kerim'den sonra bizim tek merciimiz bu kitaptır; biz, Kurân'ın ve bu kitabın dışında Allah resulünden başka hiçbir şey yazmadık!" diyebilir?! Acaba Ebu Hureyre'nin aklı ve hafızası Hz. Ali'den daha üstün müydü ki, okuma yazma bilmediği halde Peygamberimizden yüz bin hadis ezberlediğini iddia ediyor?

Vallahi şaşılacak şey doğrusu! Peygamberimizin yanında üç yıl bile kalmayan Ebu Hureyre'nin yüz bin hadisini okuma yazma bilmemesine rağmen kabul ediyorlar da, ilim şehrinin kapısı ve tüm sahabelerin her türlü ilim mercii olan İmam Ali gibi birinin, içinde sadece dört hadisin bulunduğu bir sayfacığı olduğunu mu sanıyorlar?

Yani Ali (a.s) bu sayfayı Peygamberimizin hayatı döneminden kendi hilafeti dönemine kadar yanında, kılıcına asılı olarak saklamış, sonra da minbere çıkarak onu insanlara göstermiş, öyle mi? Bu, çok çirkin bir

^{68[68]}-*Sahih-i Buharî*, c.8, s.144.

^{69[69]}-Bkz. 62 nolu dipnot.

^{70[70]}-*Usul-u Kafi*, c.1, s.239; *Besairu'd-Derecât*, s.142-145.

^{71[71]}-*Sahih-i Buharî*, c.1, s.36.

ifadedir. Bence değersiz bir yalandan başka bir şey olamaz bu.

Her şeye rağmen Buharî'nin rivayeti akıl sahipleri ve araştırmacılar için yeterlidir. Çünkü sözü edilen sahifede akıl^{72[72]} (akıl sahibine diyet ödeme) meselesi geçiyor. Bu da şunu gösteriyor ki mezkûr sahifede İslamî düşüncelerin ve insanoğlunun aklının faydalanabileceği birçok mesele mevcutmuş.

Biz bu sahifede neler olduğunu ispatlama gayreti içerisinde değiliz. Zira onun sahipleri onu daha iyi bilirler. Onlar da helal haram konusunda beşerin neye ihtiyacı varsa, iğneden ipliğe her şeyin o kitapta yazılı olduğunu söylemişlerdir. Bizim peşinde olduğumuz şey, sahabenin Peygamber hadislerini yazdığını ispatlamaktır.

Sahih-i Buharî'de yazıldığı şekliyle bir taraftan Ebu Hureyre'nin, "Abdullah b. Amr Peygamber'in hadislerini yazıyordu" demesi ve diğer taraftan Hz. Ali'nin, "Biz, Peygamber'den Kurân ve sahifeden başka bir şey yazmadık" demesi şunu gösteriyor ki Peygamber efendimiz (s.a.a) hiçbir zaman hadis yazmayı yasaklamamıştır.

Sahih-i Müslim'de yer alan, "Benim hiçbir sözümü yazmayın. Kurân'dan başka söylediğim sözleri yazanlar onları silsin!" hadisine gelince; bu, yalan bir hadistir. Halifelerin yandaşları tarafından, sünnetin yayılmasını engellemeye çalışan Ebubekir, Ömer ve Osman'ın yaptıkları yakıp yıkma işlerini tevcih edebilmek ve onların işini doğru göstermeye çalışmak için ortaya attıkları bir uydurmadan ibarettir.

Peygamberimizin böyle bir yasak getirmediğine, hatta bilakis hadis yazmayı emrettiğine dair bizim yakın etmemize neden olan söz ise, Peygamberimize (s.a.a) en yakın kimse olan Hz. Ali'nin (a.s) şu sözüdür: "Biz Peygamber'den Kurân ve bu sahife olanlardan başka bir şey yazmadık."

Buharî, bu hadisi sahih bilmektedir. Buna ek olarak, eğer İmam Cafer Sadık'ın sözlerine dikkat edersek, okuyucuların en ufak dahi şüphesi olmaması için Peygamberimizin, hadislerini Hz. Ali'ye özellikle yazdırdığı ortaya çıkar.

^{72[72]}-Arapça'da "akıl" kelimesinin anlamlarından biri de "akıl sahibine diyet ödemek"tir. Yani diyeti ödemesi gereken taraf, katilin erkek yakınlarıdır. Ama yazar burada kelimenin ilk akla gelen manasını, yani herkesçe bilinen "akıl" (bellek, zihin) manasını tercih etmiştir.

Hakim, Müstedrek'inde; Ebu Davud, Sünen'inde; Ahmed b. Han-bel, Müsned'inde; Daremî, Sünen'inde Abdullah b. Amr hakkında şu önemli rivayeti yazmışlardır:

"Abdullah b. Amr şöyle diyor: Ben Peygamber'den ne duysam yazıyordum. Kureyşliler beni bu işten men ederek 'Neden Peygamber'den her duyduğunu yazıyorsun? O da bir insan; sinirli olduğunda da konuşabilir, mutlu olduğunda da' dediler. Ben de yazmaktan vazgeçtim ve durumu Peygamberimize anlattım. Bunun üzerine Peygamber efendimiz bana, 'Yaz; canım elinde olan Allah'a ant olsun ki bu ağızdan haktan başka bir söz çıkmaz' buyurdu."^{73[73]}

Bu rivayetten de anlaşıldığı gibi Abdullah b. Amr, Peygamberimizden duyduğu her sözü yazıyordu ve Peygamberimiz onu bu konuda engellememişti bile. Rivayete göre hadis yazımını engellemek isteyen Kureyşlilerdi. Ne var ki Abdullah b. Amr, kendisini bu işten men etmek isteyenlerin isimlerini söylemekten çekinmiş. Çünkü bunu yapanlar Allah resulüne kin besleyenlerdi. O ise üstü örtülü bir şekilde Kureyşliler deyip geçmişti.

Kureyşlilerden maksat ise onların önderleri olan Ebubekir, Ömer, Osman, Abdurrahman b. Avf, Ebu Ubeyde, Talha, Zübeyr ve onlarla aynı düşünceyi paylaşanlardı. Görüyoruz ki onlar, Peygamber'in (s.a.a) zamanında bile hadis yazmayı yasaklamaya çalışıyorlardı. Bütün tehlikesine rağmen böyle bir düşünce Allah resulünün zamanında bile varmış. Aksi takdirde Abdullah'ın sünneti yazmasına neden mani olsunlar veya Abdullah neden Peygamberimize danışmak zorunda kalsın?

Ayrıca, "Peygamber de bir insan; sinirli olduğunda da konuşabilir, mutlu olduğunda da..." şeklindeki sözleri şunu gösteriyor ki, onlar Peygamber'e (s.a.a) tam anlamıyla iman etmemişler. Demek ki onlara göre Peygamberimiz yanlış konuşabilir, yanlış hüküm verebilir ve hatta sinirli olduğunda bunlar gerçekleşebilir.

Diğer taraftan, Peygamberimizin "Yaz; canım elinde olan Allah'a ant olsun ki bu ağızdan haktan başka bir söz çıkmaz" sözünden de

^{73[73]}-*Müstedrek*, Hakim, c.1, s.105; *Sünen*, Ebu Davud, c.3, s.318, hadis no: 3646; *Sünen*, Daremî, c.1, s.125; *Müsne'd*, Ahmed b. Hanbel, c.2, s.162; *Kenzu'l-Ummal*, c.10, s.222.

anlaşıldığı kadarıyla onlar Peygamber'in adaleti hakkında şüphe içindeydiler. Onun hata yapabileceğine ve uygunsuz sözler sarf edebileceğine inanıyorlardı. Oysaki Peygamberimiz ağzından haktan başka bir şey çıkmadığına dair yemin ederek şu ayetin tefsirini açıklıyordu:

"O heva ve heves üzere konuşmaz, ne söylerse vahiydir."^{74[74]}

Allah resulü masumdur, hata yapmaz ve boş söz söylemez. Böylece biz yakın ediyoruz ki, Emevî döneminde uydurulan bu gibi rivayetlerin tamamı, Peygamberimizi (s.a.a) masum göstermemek için yapılan uğraşların ürünüdür ve hepsi yalandır.

Yine anlıyoruz ki onlar Abdullah b. Amr üzerinde oldukça etkiliydiler ve onu hadis yazma eyleminden men etmeyi başarmışlardı. Nitekim Abdullah, "Ben de yazmaktan vazgeçtim..." demişti. O, bu şekilde kaldı. Ta ki kendisi bir gün Peygamberimizle karşılaştı ve durumu Peygamber'e anlatarak içindeki şüpheyi gidermeye çalıştı. Böylece "Peygamberimiz masum mudur, değil midir; adil midir, değil midir?" sorularına cevap aradı.

Bu tür şüpheler hatta Peygamber'in kendi huzurunda bile gösteriliyordu. İşte, Peygamberimize hitaben söylenen ilginç sözler:

"Sen gerçekten de peygamber misin?"^{75[75]}

"Sen kendinin peygamber olduğunu mu zannediyorsun?"^{76[76]}

"Allah'a ant olsun ki sen bu paylaştırmada Allah'ın haklarını yerine getirmedi!"^{77[77]}

Ayşe, Peygamberimize (s.a.a) "Allah, kalbinden geçirdiklerini çok çabuk yerine getiriyor!"^{78[78]} diyor, bazen de ona, "Fazla aşırıya kaçma!" diyerek tembihte (!) bulunuyordu. Buna benzer Peygamberimizin masumluğundan şüphe ettiklerine dair birçok söz mevcuttur. Peygamberimizin hâşâ yalan söylediğine, zulmettiğine,

^{74[74]}-Necm, 3-4.

^{75[75]}-Bu soruyu Ömer b. Hattab, Hudeybiye Barış Antlaşması'nda sormuştur. Bkz: *Sahih-i Buharî*, c.3, s.182.

^{76[76]}-Bu söz Ayşe'ye aittir. Bkz: *İhya-u Ulumi'd-Din*, Gazalî, c.2, s.29.

^{77[77]}-Bu sözü ensardan bir sahabe Peygamberimize söylemiştir. Bkz: *Sahih-i Buharî*, c.4, s.61.

^{78[78]}-*Sahih-i Buharî*, c.4, s.24, 128.

hatalara düştüğüne ve aşırıya kaçtığına inanıyorlardı. (Allah'a sığınırız.)

Peygamber efendimiz (s.a.a) çok şefkatli ve yüce bir ahlak üzereydi. Her zaman onların bu şüphelerini gidermeye çalışıyordu. Bazen "Ben, görevli bir kulum" derdi. Bazen de "Allah'a ant olsun ki, bunu yapmaktan daha adil ve takvalıyım ben!" derdi. Şu sözü de çok söylerdi: "Allah, kardeşim Musa'ya rahmet etsin. Onu bundan daha çok incittiler, ama sabretti."

Peygamberimizin adaleti ve masumluluğu konusundaki bütün bu şüpheler maalesef münaфіkların değil, önde gelen sahabelerin ve aynı zamanda müminlerin anası konumunda görülen Ayşe'nin ağzından çıkmıştır.

Peygamberimize atfedilen "Benim hadislerimi yazmayın" sözünün yalan olduğunu bilirsek, yakınımız artar. Ebubekir'in kendisi bile Peygamberimizin sözlerini yazardı ve o sözleri bir araya toplamıştı. Ama hilafet makamına oturduktan sonra meçhul delillere dayanarak onların hepsini yakmıştı.

Bu konuda Ayşe şöyle diyor: "Babam Allah resulünün rivayetlerini topladı. Rivayet sayısı beş yüze ulaşmıştı. Bir akşam yatağında sağa-sola döndüğünü gördüm. Kendi kendime 'Sanırım babam hasta veya kötü bir haber duymuş olabilir' diye düşündüm. Sabah olunca bana dönerek 'Sendeki bütün rivayetleri getir' dedi. Hadisleri ona verdiğimde hepsini yaktı."^{79[79]}

Ömer, hilafeti döneminde yaptığı bir konuşmada halka hitaben şöyle seslendi: "Kimsenin elinde herhangi bir yazı kalmasın. Elinizde olanları getirin, göreyim!" Halk, Ömer'in ihtilaf çıkmaması için hadisleri inceleyeceğini sanarak söyleneni yaptı. Ama o bütün hadisleri toplayarak hepsini ateşe verdi.^{80[80]} Çeşitli şehirlere adam göndererek, halka "Kimin elinde yazılı bir şey varsa onu silsin!" emrini verdi.^{81[81]}

Bu rivayet bile başlı başına şunu gösteriyor ki, gerek Medine'deki, gerekse Medine dışındaki tüm sahabelerde Peygamberimize ait yazılı

^{79[79]}-*Kenzu'l-Ummal*, c.10, s.285; *Müsnedu's-Sıddık*, İbn-i Kesir; *Tezkiretu'l-Hifaz*, Zehebî, c.1, s.5.

^{80[80]}-*Tabakatü'l-Kübra*, İbn-i Sâd, c.5, s.188; *Takyidu'l-İlm*, Hatip Bağdadî.

^{81[81]}-*Cami-u Beyani'l-İlm*, İbn-i Abdulberr, c.1, s.65, Beyrut baskısı, Daru'l-Kutubi'l-İlmiyye.

hadisler vardı ve onlar bu hadisleri kendi arşivlerinde muhafaza ediyorlardı. Ama Ömer ve Ebubekir'in muhalefetiyle bütün hadisler yakıldı. Geriye kalan hadisler de Ömer'in hilafeti döneminde yok edildi.

Allah aşkına söyleyin: Ebubekir ve Ömer bu şekilde sünneti imha ederek İslam ümmetine faydalı mı oldular? Oysaki insanlar bu hadislere ulaşmış olsaydı, Kurân'ı çok daha iyi anlayacak, Allah'ın hükümlerine çok daha rahat ulaşacaklardı. Vallahi yakılan hadislerin hepsi doğru hadislerdi. Çünkü onları yazanlar direkt olarak Resulullah'tan (s.a.a) duymuş ve yazmışlardı. Ortada başka bir vasıta yoktu. Ama uzun yıllar sonra toplanan hadisler uyduruk hadislerdi. Zira her yerde fitne vardı. Kardeş kardeşi öldürüyordu. Ortaya atılan çoğu hadisler, zalim hükümdarların emriyle yazılmıştı.

Tüm bunların neticesinde bizler, Peygamberimizin, hadislerinin kayda geçmesini yasakladığını kesinlikle kabul etmiyoruz. Bunu hiçbir akıl sahibi kabul edemez. Çünkü biliyoruz ki, sahabeler hadisleri "yazarak" topluyorlardı. Özellikle de Hz. Ali'nin (a.s) elinde bulunan, tüm konuları içine alan ve sürekli yanında taşıdığı yetmiş zira uzunluğundaki Camia kitabı da bunlardan biriydi.

Zamanın siyasîleri ve yöneticileri, menfaatlerini Peygamber'in sünnetini yok etmekte görerek, dayanakları olan sahabelerin de yardımıyla emellerini icraya koydular. Sünnet yok olunca da şahsî görüşlere (icthâ) uymaktan başka çareleri kalmadı. Ebubekir ve Ömer'in sünnetlerine uymak ve buna Osman, Muaviye, Yezid, Mervan b. Hakem, Abdulmelik b. Mervan, Velid b. Abdullah ve Süleyman b. Abdul-melik'in sünnetlerini de eklemek durumundaydılar. Bu gelenek Ömer b. Abdülaziz'in dönemine kadar devam etti. Ömer b. Abdülaziz başa geçince Peygamberimizin hadislerine ve sünnetlerine dair ne varsa Ebubekir Hazmî'den bunları yazmasını ve onlara Ömer b. Hattab'ın sözlerini eklemesini istedi.^{82[82]}

Görüldüğü gibi, aradan yüz yıl geçtikten sonra hadis yazmak serbest bırakıldığında Ehlisünnet'in hülefa-i raşidine ilave ettiği bu ılımlı Emevî hükümdarı, sanki Ömer b. Hattab Peygamberimizle nübüvvetle ortakmış gibi emir veriyor ve Allah resulü ile Ömer'in sünnetlerinin

^{82[82]}-Muvatta, Malik, c.1.s.5.

yazılmasını istiyordu.

Ömer b. Abdülaziz neden zamanındaki imamlardan sözü edilen Camia kitabından bir şeyler istememiş? Neden onları Peygamber hadislerini yazma konusunda görevlendirmemiş? Hâlbuki dedelerinin hadislerini en iyi bilen onlardı. Elbette ki hakikati bulmak için araştırma içerisinde olan kimseler bu soruların cevaplarını pekâlâ bilirler.

Şimdi soruyoruz: Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın Emevîlerden ve onların yardımcılardan naklettiği onca hadise biz nasıl inanabiliriz? Hâlbuki biz pekâlâ biliyoruz ki onlar, Kureyş hilafetinin sözcüleri idiler. Kureyşlilerin, Peygamber ve Peygamber'in sünneti hakkındaki düşüncelerini de daha önce yazmıştık.

Halifeler hilafetleri süresince içtihat ve kıyasla, bazen de birbirleriyle meşveret ederek hüküm verirdi. Onlar, Ali'yi (a.s) siyaset meydanından kenara ittikleri ve artık onun tarafından herhangi bir tehlike hissetmedikleri için onun yazdığı hadisleri yakmamışlardı. Ali (a.s) bir çizğin dahi hükmünün bulunduğu o kitabı saklayacak, halife seçildiğinde onunla minbere çıkıp onun önemini insanlara anlatacaktı.

Ehlibeyt imamlarından gelen mütevatir rivayetlere göre bu kitap, nesilden nesile miras olarak kalmış ve her zaman o kitaptan fetva vermişlerdir. Nitekim İmam Cafer Sadık, İmam Rıza, İmam Muhammed Bâkır ve diğer imamlar her zaman şu sözü söylerlerdi: **"Biz sadece kendi görüşümüze dayalı fetva vermiyoruz. Eğer kendi görüşümüze göre fetva verseydik hem kendimiz, hem de insanlar zavallı olurdu. Fakat biz, Allah resulünden bize kalan eserlere dayanarak fetva veriyoruz. Bizim öyle bir ilmimiz var ki bu ilim bize Peygamber'den (s.a.a) miras kalmıştır ve onu tıpkı altın ve gümüş gibi evimizde koruruz."**^{83[83]}

İmam Sadık (a.s) başka bir yerde şöyle buyuruyor: **"Ben hadisimi babamdan naklettim; babam, dedemden; dedem, Hüseyin'den; Hüseyin, Hasan'dan; Hasan, Emirü'l-Müminin'den (İmam Ali); Emirü'l-Müminin, Resul-i Ekrem'den; Resul-i Ekrem de Allah-u**

^{83[83]}-*Meailu'l-Medreseteyn*, Allame Askerî, c.2, s.302. (Bu kitap, **Kevser Yayıncılık** tarafından *Ehlibeyt ve Ehlisünnet Ekolleri* adı altında, iki cilt hâlinde basılmıştır.)

Taâla'dan nakletmişlerdir."^{84[84]}

Bu sıralamaya göre Resul-i Ekrem'in hadisi olan ve mütevatir olarak gelen aşağıdaki Sakaleyn Hadisi sahihlik kazanmış oluyor:

"Aranızda iki ağır emanet bırakıyorum; biri Allah'ın kitabı, diğeri Ehlibeyt'imdir. Bu ikisine sarıldığınız sürece benden sonra asla sapmazsınız."^{85[85]}

Bu hadis doğrudur ve onda hiçbir yanlışlık yoktur. Peygamber'in sünneti de doğrudur. Masum imamların dışında kimse sünnetin koruyucusu olamaz.

Sonuç şudur ki; Peygamber ailesine sarılan Ehlibeyt Şiîleri, Peygamber sünnetinin gerçek ehlidirler. Ama Ehlisünnet ve'l-Cemaat, sahip olmadıkları bir sünnetin ehli olduğunu iddia ediyor. Onların bu iddialarını doğrulayacak herhangi bir delilleri yoktur. Doğru yolu bize gösterdiği için Allah'a şükrediyoruz...

^{84[84]}-*Usul-u Kafi*, c.1, s.53, hadis no: 14.

^{85[85]}-*Sahih-i Müslim*, c.7, s.122-123; *Sahih-i Tirmizî*, c.5, s.621-622, Beyrut basımı, Daru'l-Kutubi'l-İlmiyye.

Ehlisünnet'e Göre Şia

Şia hakkında insafla yaklaşan, İslamî ahlaka riayet eden ve ılımlı davranan Ehlisünnet mensubu bazı muasır âlimleri saymazsak, Ehlisünnet âlimlerinin büyük çoğunluğu, Emevî anlayışına dayalı olarak geçmişte ve günümüzde Şia'ya kin ve nefretle yaklaşmışlar, içlerindeki bu nefreti gerek yazılarında, gerekse konuşmalarında çekinmeden sergilemişlerdir.

Bazen kendilerinin bile anlamadıkları şeyleri yazmışlar, Ehlibeyt Şiîleri hakkında yalan şeyler uydurarak bunları halka anlatmışlar, onlara küfrettirmişler, onları kâfir ilan etmişler ve haklarında çirkin lakaplar kullanmışlardır. Onlar bu işi yaparken zorla ve hileyle hilafet koltuğuna oturan, hile, nifak ve yalanla insanlara hükümdarlık eden Muaviye ve Muaviye gibi insanların yolunu izlemişlerdir.

Bazen Şiîliğin Abdullah b. Sebe tarafından ortaya atıldığını savunuyorlar, bazen de iftiralarını daha da ileri boyutlara götürerek şöyle diyorlar: "Şiîliğin kökü Zerdüştlüğe dayanır. Onlar Rafızî'dirler. Allah onların yüzünü kara çıkarsın! İslam için Yahudi ve Hristiyanlardan daha tehlikelidirler!"

Bazen de şöyle yazıyorlar: "Onlar münafıktır. Takiye yaparlar. Hiçbir şeye aldırış etmezler. Kendi yakınlarıyla evlenirler ve hatta geçici evlilik, yani zina (!) yaparlar." Bazıları da şöyle diyor: "Onların bugün Müslümanların ellerinde bulunan Kurân'dan başka bir Kurân'ları var. Ali ve evlatları olan diğer imamlara taparlar. Muhammed'e (s.a.a) ve Cebrail'e (a.s) düşmandırlar vs."

Ehlisünnet ve'l-Cemaat önderleri olarak tabir edilen bu âlimler tarafından hemen hemen her yıl Şia'ya hakaret içeren ve onları kâfir ilan eden kitaplar yayınlanmaktadır. Bu işlerinde zamane hükümdarlarını

hoşnut etmekten başka hedefleri bulunmamaktadır. Onlar ise Müslümanlar arasında tefrika ve ikilik görmedikleri sürece hoşnut olmazlar.

Ne ilginçtir ki bütün bunları iddia eden âlimler, gerek yazılarında, gerekse sözlerinde hiçbir delil sunmuyorlar. Onların tek delili geçmişlerini körü körüne taklit etmek, cahillik ve içlerindeki kindir. Onlar papağan gibi Nasibîlerin ve Emevîlerin yazdıklarını tekrarlıyorlar. Henüz dahi Yezid düşmanlarına küfrediyor ve onları kâfir ilan ediyorlar.^{86[86]}

Yezid'i saygıyla ananların, Yezid düşmanlarına küfretmelerine ve onları kâfir ilan etmelerine şaşmamak gerekir. Bunların **"iyiler"** olarak kabul ettiği Yezid ve Muaviye değil miydi ki kendi dönemlerinde altın ve gümüşleri oluk gibi akıtarak nice vicdanları satın almış ve kendilerine yandaş toplamıştı. Onlar kendi dönemlerinde bunu yaparken bunlar da onlardan geri kalmadılar. Milyonlarca dolarları, Londra ve Paris'te görenleri şaşkına çeviren görkemli sarayları ve şatafatlı sofraları var. Sahip oldukları onca varlık, niceleri için din, vicdan ve vatan unsurlarını göz ardı ettirebilecek güçtedir.

Eğer bunlar gerçekten de Peygamber'in sünnetinin takipçisi olsalardı, Peygamber'in (s.a.a) örnek davranışlarından birinin de, **"inanç ayrımı gözetmeksizin başkalarına saygılı olmak"** olduğunu bilirlerdi.

Peygamberimizin sünneti bize şunu demiyor mu; **"Müslümanlar sağlam bir bina gibidir; bir kısmı sarsılsa diğer kısmı onu tutar."**? Ve yine şöyle demiyor mu; "Müslümanlar bir beden gibidir. Bir yeri ağrıdığında diğer yerler onun acısını hisseder."? Yine Peygamberimiz açıkça buyurmamış mıdır; "Müslüman'a küfretmek ve onunla savaşmak kâfırlıktır" diye?

Kendilerine Ehlisünnet adını veren bu yazarlar Peygamber'i (s.a.a) tanısalardı, Allah'ın varlığına ve birliğine, Muhammed'in (s.a.a) onun elçisi olduğuna inanan, namaz kılıp zekât veren, oruç tutan, hacca giden, iyiliği emredip kötülükten alıkoyan bir grubu kâfir olarak ilan etmezlerdi.

^{86[86]}-Suudi Arabistan Kültür Bakanlığı, *Müminlerin Emiri Yezid b. Muaviye'den Hakikatler* adlı bir kitap yayınlamış ve bu kitabı okullarda ders kitabı olarak seçmiştir.

Onlar Emevîlerin sünnetine, cahiliyet düşüncesine, ırkçılık ve kabilecilik kavramlarına sahip oldukları için böyle kitap yazıyorlar. Çok meşhur bir atasözü vardır: "Akrep kininden dolayı sokmaz; onun doğasında vardır." Yine şöyle derler: "Çömlekte ne varsa o çıkar."

Acaba Peygamberimiz, Kurân'da da olduğu gibi şöyle buyurmuyor muydu: "De ki ey kitap ehli: Gelin, aramızda ortak sözde birleşelim..."^{87[87]}

Eğer onlar gerçekten sünnet ehli olsalardı, kardeşleri olan Şiîleri bu ayet gereği ortak inanca davet etmeleri gerekirdi. Eğer İslam, düşmanlık gösteren Yahudi ve Hristiyanları ortak bir konuda birleşmeye ve kardeşliğe davet edebiliyorsa, aynı Allah'a, aynı Peygamber'e, aynı kitaba ve aynı kibleye inandıkları halde Şiîlerle neden dost ve kardeş olunmasın ki?

Ehlisünnet âlimleri neden Şiî kardeşlerini davet edip onlarla konuşmaya yanaşmıyorlar? Eğer inançları yanlışsa, bunu neden oturup Şiîlere söylemiyorlar. Neden bir panel düzenleyip de her iki tarafın âlimlerini karşılıklı konuşturmuyorlar?

Ehlisünnet ve'l-Cemaat bugün dünya Müslümanlarının dörtte üçünü oluşturuyor. Dolayısıyla maddî imkânları ve yönetimlerde etkileri var. Uydu vb. gibi kitle iletişim araçlarıyla bu tür panelleri tüm dünya Müslümanlarına duyurabilirler. Böylece onların işi daha kolay olur. Ama ne yazık ki Ehlisünnet âlimleri hiçbir zaman böyle bir girişimde bulunmuyor ve ilmî bir konuda yüzleşmek istemiyorlar. Hâlbuki Allah-u Taâla, şöyle buyurmaktadır:

"De ki: Eğer doğruysanız, getirin delillerinizi!"^{88[88]}

"De ki: "De ki: "Sizin elinizde ortaya koyacağınız bir bilgi, bir belge varsa hemen çıkarıp gösterin. Ama gerçek şu ki: Siz sadece kuru bir zannın ardından gidiyorsunuz, düpedüz yalan söylüyorsunuz."^{89[89]}

Bu nedenle görüyoruz ki onlar sürekli küfürlerle, hakaretlere ve iftiralara müracaat ediyor, Şiîleri kâfir ilan ediyorlar. Onlar da biliyorlar ki delil sadece Şia'nın elindedir.

^{87[87]}-Âl-i İmran, 64.

^{88[88]}-Bakara, 111.

^{89[89]}-En'am, 148.

Bence onlar korkuyor. Çünkü hakikatler ortaya çıkacak olsa, el-Ezher'de^{90[90]} de olduğu gibi Müslümanların çoğu Şîî olur. El-Ezher alimleri bu konuda araştırma yaptıklarında hakikatleri görüp kabullendiler ve geçmişlerinin inançlarını terk ettiler.

Ehlisünnet ve'l-Cemaat âlimleri, inançlarını tehdit eden bu tehlikenin farkına vararak Şia toplumu içerisinde asimile olmaktan korkuyorlar. İşte bundan dolayıdır ki bazıları, Şîîlerle oturup kalkmayı dahi müritlerine haram kılmışlardır. Nerde kaldı ki Şîîlerle oturup konuşsun, onlarla evlensin ve kestiklerini yesinler!..

Onların Peygamber (s.a.a) sünnetinden ne kadar uzak ve Emevîlerin sünnetine ne kadar yakın oldukları hemen ortaya çıkıyor. Tabii ki... Müslümanlarla var güçleriyle mücadele eden ve istemeyerek Müslüman olan Emevîler değil miydi?

Onların öncüsü Ebusüfyan oğlu Muaviye, yani iktidarı ele geçirmek için seçkin sahabeleri öldüren kişi, şöyle diyordu:

"Ben, namaz kılmanız, oruç tutmanız ve hacca gitmeniz için sizinle savaşmadım. Size hükmetmek için savaştım. Allah, sizin meylinizin aksine beni arzularıma kavuşturdu!"

Ne güzel buyuruyor Allah:

"Hükümdarlar bir ülkeye girince oranın düzenini altüst eder, halkının eşrafını da sefil ve zelil ederler. Evet, istilacılar hep böyle yaparlar."^{91[91]}

^{90[90]}-**el-Ezher veya el-Ezher Üniversitesi:** Mısır'ın başkenti Kahire'de dinî eğitim veren üniversite düzeyinde bir kurumdur. Dünyanın dört bir yanından buraya dinî eğitim almak için gelenler vardır. Bu üniversitede Türkiyeli talebeler de eğitim almaktadır. Çev.

^{91[91]}-Neml, 34.

Şia'ya Göre Ehlisünnet

Bazı aşırı grupları ve sıradan insanları saymazsak, geçmişte ve günümüzdeki Şiî ulemasının büyük çoğunluğunun Ehlisünnet hakkındaki görüşünü şöyle özetleyebiliriz: Şiîler ve Sünnîler kardeşirler. Ancak Sünnîler, Emevîlerin kirli siyasetlerinin kurbanı olmuşlar, onların uydurmalarına inanmışlardır. Haklarında herhangi bir araştırma yapmadan ve iyi olanla kötü olanı birbirinden ayırt etmeden Selef-i Salih adını verdikleri sahabelere itimat etmiş ve böylece doğru yoldan saparak iki ağır emanet olan Kurân ve Ehlibeyt'ten kopmuşlardır. Oysaki bu iki şey, ümmeti bir araya getirebilir ve sapmamalarını garanti edebilirdi.

Şia âlimleri kendilerini savunmak ve inançlarını ortaya koymak için kitaplar yazmışlar, Ehlisünnet âlimlerini insaflı davranmaya, birliğe ve beraberliğe davet etmişlerdir.

Çeşitli ülkelerde, bazı Şia âlimleri, mezhepleri yakınlaştırma ve vahdeti sağlama amacıyla İslamî kuruluşlar oluşturmuş, bazıları da Ehlisünnet'in ilim meşalesi olan el-Ezher Üniversitesi'ne yönelerek oradaki Ehlisünnet ulemasıyla en güzel şekilde söyleşiler yapmışlardır. Kin ve nefreti ortadan kaldırmaya yönelik yapılan bu çalışmalar, tıpkı Allame Şerefuddîn Musevî'nin Şeyh Selim'le yaptığı söyleşiler gibi oldukça olumlu sonuçlar doğurmuştur. Nitekim Allame'nin onlarla yaptığı diyalog neticesinde, konuşmaları ve yazışmaları *el-Müracaat* adlı değerli bir eseri ortaya çıkarmış, bu kitap, Müslümanların birbirlerine bakış açısını değiştirmede önemli bir rol oynamıştır.

Mısır'daki bu çalışmalar başarıyla devam ederken yeni bir gelişme daha yaşandı ve Mısır'ın diyanet işleri başkanı (genel müftüsü) İmam Mahmud Şeltut, cesur bir açıklama yaparak "Caferî Mezhebi'ne bağlı

olmak caizdir" fetvasını verdi. Böylece Caferî fikhî da el-Ezher'de ders kitapları arasına girdi.

Şîîler, özellikle de âlimleri, tertemiz Ehlibeyt imamlarını ve tam anlamıyla İslam'ın tanımını olan Caferîliği dünyaya tanıtmak için uğraşmışlar, bu konuda birçok kitap ve makaleler yazmışlar, seminerler düzenlemişlerdir.

Özellikle İran İslam İnkılâbı'ndan sonra İslamî vahdet oluşturmak ve mezhepleri yakınlaştırmak amacıyla konferanslar düzenlenmiş, bu konferanslarda samimi bir şekilde kardeşlik ruhu ön plana çıkarılarak Müslümanlar arasındaki kin ve nefret duygusunu ortadan kaldırmaya yönelik girişimlerde bulunulmuştur. Artık her yıl **İslamî Vahdet Konferansı** düzenleniyor, Şîî ve Sünnî âlimler bu konferansa davet ediliyor. Tam bir hafta boyunca bir araya geliyor, beraber oturup kalkıyor, beraber yiyip içiyor, beraber namaz kılıp dua ediyorlar.

Bu konferansta çeşitli ilmî konuşmalara yer veriliyor. Bunların hiç faydası olmasa dahi en azından Müslümanların bir araya gelmesini, kalplerdeki kin ve nefretin azalmasını göz önüne getirecek olursak, yine de oldukça faydalı ve bereketli olduğunu söyleyebiliriz. İnşallah bu konferanslar daha da güzel yerlere gelecektir.

Sizler bir Şîî'nin evine misafir olsanız; ister sıradan biri olsun, ister öğrenci olsun, ister âlim olsun, görürsünüz ki Şia'ya ait kitapların yanında onlarda Ehlişünnet kitapları da vardır. Ama bir Sünnî'nin evine gitseniz, istisnaî durumlar dışında hiçbirinin evinde Şia kitabı bulamazsınız. Bundan dolayıdır ki Sünnîler, Şîîler hakkında pek fazla bilgiye sahip değiller ve tek bildikleri, Şîî karşıtlarının onlara verdiği yanlış ve yalan bilgilerdir. Buna karşı sıradan Şîîlerin çoğunun genel İslam tarihini bildiklerini ve bazı önemli günleri andıklarını görmekteyiz. Oysaki çoğu Sünnî âlimi tarihi fazla önemsemiyor, derinliklerine inmeyi kötümüyorlar.

Onlara göre tarih araştırılmaz, görmezden gelinir ve iş Allah'a havale edilir. Böylece Selef-i Salih'e suizan edilmesi önlenir. Dolayısıyla bir Sünnî, bütün sahabenin adil olduğuna razı olmuşsa, artık tarihte onlar hakkında yazılan olumsuzlukları kabul etmeye yanaşmaz. İşte Ehlişünnet'in bu yüzden delillere dayalı olarak tartışmaya yanaşmadıklarını ve ilmî münazaralardan kaçındıklarını görüyoruz.

Zira böyle bir tartışmaya girdiklerinde yenik düşeceklerini, hakkın ne olduğunu görüp kendilerini eleştirmeye başlayacaklarını ve duygularının onlara galip gelerek atalarından miras kalan inançlarını terk edeceklerini ve netice itibarıyla bir Ehlibeyt Şî'i'si olacaklarını önceden biliyorlar.

Şîîler, Peygamberimizin (s.a.a) gerçek sünnet ehlidirler. Çünkü onların birinci imamı, Peygamber'den sonra hayatının tamamı Peygamber sünnetiyle yoğrulmuş olan Ali b. Ebu Talib'dir.

İmam Ali, "Ebubekir ve Ömer'in içtihadına göre hareket edecek olursan seninle biatleşiriz!" diyenlere karşı bakınız nasıl cevap vermiştir: **"Ben ancak Kurân'a ve Peygamber'in (s.a.a) sünnetine göre hareket ederim."**

Hz. Ali'nin hilafet makamı, Peygamber'in (s.a.a) sünnetine aykırı olacaksa onun böyle bir makama ihtiyacı olmaz. Zira o, şöyle buyurmuştur: **"Benim katımda size halife olmak, bir kecinin aksırdığında çıkardığı sümükten daha değersizdir. Ama Allah'ın bir hükmünü icra edeceksem o başka..."**

Oğlu İmam Hüseyin ise şöyle buyuruyor: **"Eğer ceddin Muhammed'in dini ben ölmeden ayakta durmayacaksa, haydin kılıçlar, alın beni!"** Bu söz, sonsuza dek dünyanın kulağında bir ezgi gibi yankılanacaktır.

İşte bunlardan dolayı Şîîler, kardeşleri olan Sünnîlere dostane ve şefkatle yaklaşırlar. Onların hidayete ermelerini ve kurtulmalarını umarlar. Çünkü Şîîlerin inancına göre bir insanı hidayet etmek, bütün dünyadan daha değerlidir.

Sahih rivayetlerde şöyle geçer: "Peygamber efendimiz (s.a.a), Hayber'in fethedileceği gün Hz. Ali'yi Yahudilerle savaşa gönderdiğinde şöyle buyurdu: **Onlarla Allah'ın birliğine ve benim risaletime iman edene dek savaş. Eğer iman etseler canlarını ve mallarını korumuş olurlar. Artık hesapları Allah ile dir. Eğer Allah senin elinle bir kişiyi hidayet etse, senin için güneşin üzerine ışıdığı her şeyden ve rengârenk nimetlerden daha değerlidir.**"^{92[92]}

Ali b. Ebu Talib'in de tek hedefi insanların Allah'ın kitabına ve

^{92[92]}-Sahih-i Müslim, c.7, s.121, Kitab-ı Fazail, Ali b. Ebi Talib'in Fazileti bâbı.

Peygamber'in sünnetine dönüp hidayet olmalarıydı. Ehlibeyt'in Şiîleri de Ehlibeyt hakkındaki bütün iftiralara ve yalanlara karşı mücadele gösterirken bu yolu izlemiş, Ehlisünnet kardeşlerini gerçekler konusunda aydınlatmaya ve onları doğru yola yönlendirmeye uğraşmışlardır.

Nitekim yüce Allah şöyle buyurmaktadır:

"Elbette onların hikâyelerinde akıl sahipleri için ibret vardır. Bu, uydurulacak bir söz değildir; ancak kendinden öncekinin doğrulanması, her şeyin açıklaması; inananlar için bir kılavuz ve rahmettir."^{93[93]}

^{93[93]}-Yusuf, 111.

Şia İmamlarını Tanıyalım

Şiiler, Ehlibeyt'ten on iki imama inanmıştır. Bu imamların ilki İmam Ali, sonra İmam Hasan, sonra İmam Hüseyin, ondan sonra da İmam Hüseyin'in soyundan olan dokuz masum evladıdır. Peygamber efendimiz (s.a.a) çeşitli münasebetlerde bu on iki imamın isimlerini saymış ve onlara işaret etmiştir. Bu isimler gerek Şia, gerekse Ehlisünnet ulemasının rivayetlerinde mevcuttur.

Bazı Ehlisünnet âlimleri bu rivayetlere itiraz ederek şöyle derler: Peygamber (s.a.a) gaipten nasıl haber verebilir? Hâlbuki Kurân-ı Kerim onun dilinden, *"...Eğer gaibi bilseydim daha fazla hayır elde etmek isterdim ve bana bir kötülük de gelmezdi..."*^{94[94]} der.

Bu soruya şu cevabı verebiliriz: Bu ayet, Peygamberimizin bütün manasıyla gaip ilminden uzak olduğunu göstermez. Müşrikler Peygamber'den kıyametin ne zaman kopacağını sorduğunda bu ayet inmiştir. Kurân-ı Kerim'de şöyle geçer: *"Gizliyi bilen odur, gizlediği şey de hiçbir kimseye açılmaz. Ancak peygamberlerden seçtiği müstesna; onların da önlerinde, artlarında gözetleyiciler yollar."*^{95[95]}

Bu ayet şunu gösteriyor ki Allah, seçkin peygamberlerine gaipten bilgi vermiştir. Örnek olarak Hz. Yusufun zindandayken başından geçen olayı gösterebiliriz. Yusuf suresinde şöyle geçer:

"(Yusuf) şöyle dedi: "Size rızık olarak verilen yemek henüz size gelmeden önce bunun yorumunu size haber vermiş olurum. Bu (yorum) Rabbimin bana öğrettiği şeylerdendir (bu bilgileri Rabbim bana

^{94[94]}-Âraf, 188.

^{95[95]}-Cin, 26-27.

lütfeetti) ..."^{96[96]}

Ve yine Kehf suresinde şöyle geçer:

"Derken kullarımızdan bir kulu buldular ki biz, katımızdan ona rahmet ihsan etmiştik ve katımızdan ilim belletmiştik."^{97[97]}

Bu olay Hızır (a.s) ile Musa (a.s) arasında geçmiştir. Hızır (a.s), Hz. Musa'ya gaip ilminden öğretmişti. Zira Hz. Musa o ilimler karşısında sabredememişti.

Şîî ve Sünnî Müslümanlar arasında Peygamber efendimizin (s.a.a) gaip ilimlerini bildiğine dair bir ihtilaf yoktur. Çünkü onun hayatında birçok kez gaipten haber verdiği kaydedilmiştir. Mesela şöyle buyurmuştur: **"Ne şaşılacak şey! Zalim topluluk nasıl da Ammar'ı öldürecek!"**

Ve yine Hz. Ali'ye (a.s) hitaben şöyle buyurdu: **"İnsanların en kötüsü senin başına bir darbe indirecek ve sakalını kana boyayacak!"**

Ve yine şöyle buyurmuştur: **"Oğlum Hasan, Müslümanlardan iki grup arasında barış sağlayacak!"**

Ve yine Ebuzer'e şöyle buyurmuştur: **"Yalnız başına, sürgünde öleceksin!"**

Peygamberimizden rivayet edilen bunlar gibi birçok gaybî haber daha vardır. İşte o gaybî haberlerden biri de *Sahih-i Müslim* ve *Sahih-i Buharî*'de geçen ve hadisçilerin tamamının naklettiği şu meşhur hadistir:

Peygamberimiz (s.a.a) buyurdu: **"Benden sonraki imamlar on iki kişidir ve hepsi de Kureyş'tendir."**

Bir başka rivayette de **"Hepsi de Hâşimoğullarındandır"** buyurmuştur.

Doğrularla Birlikte ve *Zikir Ehline Sorun* adlı kitaplarımızda, Sünnî ulemasının gerek sahih'lerinde, gerekse müsnet'lerinde bu rivayetleri naklettiklerini ve hepsinden sahih olarak söz ettiklerini belirtmiştik.

Şimdi, biri çıkar da, "Bu rivayetleri kabul etmenize ve sahih

^{96[96]}-Yusuf, 37.

^{97[97]}-Kehf, 65.

bilmenize rağmen neden on iki imamı bırakarak dört mezhebe tâbi oldunuz?" diye sorarsa, acaba ne cevap verecekler?

Cevap şudur: Selef-i Salih, ilk üç halifenin yardımcısıydı. Sakife'de önce Ebubekir'i, sonra Ömer'i, sonra da Osman'ı iş başına getiren onlardı. Dolayısıyla onlar için Ehlibeyt düşmanlığı kaçınılmaz olmuştu.

Peygamber'in (s.a.a) sünnetini yok etmek için onun yerine kendi içtihatlarını oturtmaya çalıştılar. Peygamber'den sonra ümmetin ikiye bölünmesine de bu sebep oldu. Selef-i Salih ve onların taraftarları olan Ehlisünnet ve'l-Cemaat ümmetin çoğunluğunu teşkil ederken, Ali (a.s) ve ona uyan azınlık Ebubekir'e biat etmedi. Bu tutumun ardından hakim güç onlara düşman kesildi ve onları Rafizî olarak adlandırdı.

Ehlisünnet ve'l-Cemaat asırlar boyu ümmete hükümet etmiştir. Bundan dolayı temel atıcıları Ebubekir, Ömer, Osman, Muaviye ve Yezid olan Emevî ve Abbasî hükümdarlığı döneminde hilafet mektebinin yardımcıları oldular.

Zamanla hilafet zayıf düştü ve eski değerini yitirdi. Bir süre Arap olmayanların eline geçti. Sonra da Peygamber'in (s.a.a) sünneti yavaş yavaş yazılmaya ve toplanmaya başlandı. Öncekilerin gizlemeye çalıştığı birçok rivayet ortaya çıktı. Çünkü bu rivayetleri tam olarak imha edememişlerdi.

Bugün, bu rivayetler, onlar için hayret verici bir bilmece gibi oldu. Ne yapacaklarını şaşırdılar. Çünkü tarihî gerçeklere baktıklarında bunlarla inançları arasında çok farklılıklar olduğunu ve inançlarıyla bağdaşmadığını gördüler. Bu rivayetleri Ehlisünnet inancına göre düzeltmeye çalışanlar da oldu. Çaresiz, kendilerini Ehlibeyt'i (a.s) çok seven insanlar olarak göstermeye çalıştılar. Ne zaman İmam Ali'nin (a.s) adı gelse "Radiyallahu anh" veya "Kerremallahu vecheh" demeye başladılar. Böyle yaptılar, çünkü insanların onları Ehlibeyt düşmanı olarak görmesini istemediler.

Evet, Müslümanlar arasında hiç kimse, hatta münafıklar dahi Ehlibeyt'e olan düşmanlıklarını açığa vurmaktan çekinir. Çünkü Ehlibeyt'e düşmanlık, Peygamber'e düşmanlıktır. Peygamber'e düşman olan ise İslam'dan çıkar.

Bütün bunlar onların aslında Ehlibeyt düşmanı olduklarını gösteriyor. Onlardan kastım Selef-i Salih'tir. Taraftarlarının onları

Ehlisünnet ve'l-Cemaat olarak adlandırdığı Selef-i Salih... Bu taraftarlar, hükümdarlar tarafından kurulan dört mezhebin takipçileri olmuştur. Dinî hükümlerde Peygamber Ehlibeyt'ine veya on iki imama asla müracaat etmezler.

Gerçek şu ki, İmamiye Şia'sı, Muhammedî (s.a.a) sünnetin asıl takipçisidir. Çünkü Şiîler, bütün hükümlerde, sahih sünneti bizzat Resul-i Ekrem'den (s.a.a) alan Ehlibeyt imamlarını (a.s) takip etmektedirler. Bu imamlar Peygamber sünnetine hiçbir şekilde şahsî görüşlerini, içtihatlarını ve halifelerin görüşlerini karıştırmamışlardır. Tarih boyunca bu, böyle süregelmiştir.

Şia, her zaman için nassa ve Peygamberimizin sözlerine bağlı kalmış, hiçbir zaman ayet ve hadis karşısında şahsî görüşlere yer vermemiştir. Peygamberimizden sonra Hz. Ali ve onun evlatlarına inanmışlardır. Çünkü her ne kadar on iki imam içerisinde amelî olarak tek hilafette bulunan İmam Ali (a.s) olsa da, Peygamberimiz (s.a.a) açık bir şekilde onları halifeleri olarak tanıtmıştır.

Öte yandan Şiîler, hilafeti zorla elde edenlerin halifeliğini kabul etmezler. Nitekim Ehlisünnet de itiraf eder ki, birinci halife ani bir şekilde iş başına getirildi. Sonra da Allah'ın ve Peygamberinin (s.a.a) sözlerine muhalif içtihatlarla halkı yönettiler. İmam Ali'nin dışında diğer bütün halifeler ya güç kullanarak ya da kendilerinden önceki halifelerin tayiniyle hilafet makamına oturdu.^{98[98]}

Bu sebepten dolayı Ehlisünnet ve'l-Cemaat, iyi veya kötü her halifenin imametini kabullenmek zorunda kaldı. Fakat Şiîler bunu kabul etmeyerek "Ümmetin rehberliği ve yüce imamet makamı, ancak masum imamlar tarafından mümkündür" görüşünü savundu. İşte, Allah'ın Kurân'da tertemiz kıldığını ilan ettiği^{99[99]} bu pak ve masum insanlar, Ehlibeyt imamlarının ta kendileridir.

^{98[98]}-Hz. Ali bu durumdan hariçtir, diyoruz; çünkü Hz. Ali ne güç kullanarak, ne de bir önceki halifenin tayiniyle başa geçti. Bilakis, Müslümanların hür iradeleri ile ısrar etmeleri neticesinde halife seçildi. Sonra da ona biat edip onu kendilerine halife ilan ettiler.

^{99[99]}-Ahzab, 33.

Ehlisünnet İmamlarını Tanıyalım

Ehlisünnet'in mezheplerinin dört meşhur öncüleri vardır. Bunlar sırasıyla Ebu Hanife, Malik, Şafiî ve Ahmed b. Hanbel'dir. Bu dört imam ne sahabedendir, ne tabînden; ne Peygamberimiz onları tanır, ne onlar Peygamberimizi; ne onlar Peygamberimizi görmüştür, ne de Peygamberimiz onları... Sadr-ı İslam'a en yakın olan Ebu Hanife ile Peygamberimiz arasında yüz yıllık fasıla vardır. Hicrî 80'de dünyaya gelmiş, 150'de de vefat etmiştir. Sonuncuları olan Ahmed b. Hanbel ise hicrî 165'te dünyaya gelmiş, 241'de vefat etmiştir. Bunlar, Ehlisünnet'in fûruu'd-din'de (dinin fikhî teferruatında) takipçileri olduğu imamlardır.

Usul-i dinde (dinin aslî ve inançsal konularında) ise İmam Ebul Hasan Ali b. İsmail Eş'arî'ye uyarlar. Eş'arî de hicrî 270'te dünyaya gelmiş ve 325'te vefat etmiştir.

Kısaca, Ehlisünnet'in hem fûru, hem de usulde takip ettiği imamlar bunlardır. Acaba bu imamlar arasında Ehlibeyt'ten ya da Peygamber'in sahabelerinden birini görebiliyor musunuz? Veya Peygamber'in (s.a.a), hakkında bir söz söylediği ve bu vesileyle insanları ona yönlendirdiği birini görebiliyor musunuz? Göremezsiniz. Çünkü ortada böyle bir şey yok ve ispatı da oldukça zordur.

Eğer Ehlisünnet ve'l-Cemaat Peygamber sünnetine bağlı olduğunu iddia ediyorsa, neden öyleyse mezhepleri bu kadar geç ortaya çıktı? Ehlisünnet ve'l-Cemaat, bu mezhepler ortaya çıkmadan önce nerdeydi? Neye inanıyor ve kime müracaat ediyordu? Neden Peygamberimizin zamanında yaşamayan, onu görmeyen ve tanımayan insanların takipçiliğini yapıyorlar? Hâlbuki onlar fitnelerin baş gösterdiği sahabeler arası savaşlardan çok sonraları dünyaya gelmişlerdir. Onlar gözlerini dünyaya açtıklarında sahabeler birbirlerini öldürmüş,

birbirlerini kâfir ilan etmişlerdi. Kurân ve sünnete karşı kendi istekleriyle hareket ettiler ve şahsî görüşleriyle içtihat yaptılar.

Yezid b. Muaviye hilafete geçtikten sonra Peygamber şehri olan Medine'yi askerlerine helal kıldı. Her yer askerleri tarafından yakılıp yıkıldı, Yezid'e biat etmeyen seçkin Peygamber sahabeleri kılıçtan geçirildi, birçok kadın kirletildi ve bu çirkin saldırının ardından (binlerce kadın) gayrimeşru çocuk dünyaya getirdi.

Akıllı bir insan nasıl olur da fitneye bulaşmış bir kesimin çocuğu olan bu imamların izinden gidebilir? Bu dönemde doğan çocukların fikirleri bu fitnelerle beslenmiş, düşünceleri bu terbiyeyle şekillenmiştir. Ne hikmetse sadece devletin razı olduğu kimseler meşhur olmuş ve tanınmıştır.^{100[100]}

Nasıl olur da sünnetin takipçisi olduğunu iddia edenler ilim şehrinin kapısı İmam Ali'yi, cennet gençlerinin efendileri olan İmam Hasan ve İmam Hüseyin'i, ilmin varisleri olan Peygamber Ehlibeyt'inin tertemiz imamlarını bırakıp da Peygamber'in (s.a.a) sünnetini tanımayan Emevî siyasetleriyle yetişmiş kimselerin yolundan giderler?

Ehlisünnet ve'l-Cemaat, bir taraftan Peygamber sünnetinin takipçisi olduğunu iddia ederken nasıl olur da diğer taraftan sünnetin asıl koruyucusu olan Ehlibeyt'i görmezden gelebilir? Peygamberimizin "Ehlibeyt'ime sarılın" sözünü ayaklar altına alırken nasıl böyle bir iddiada bulunabilir?

Acaba İslam tarihini mütalaa eden ve Kurân ile sünneti iyi bilen bir Müslüman, Ehlisünnet'in Emevî ve Abbasî takipçileri olduğu konusunda tereddüt eder mi? Bununla birlikte Şiîlerin, Ehlibeyt'i sevdikleri ve sünnetin takipçileri oldukları konusunda şüphe eder mi?

Görüyorsunuz ya sayın okuyucumuz; siyaset nasıl da insanları değiştiriyor? Hak nasıl da bâtıl, bâtıl nasıl da hak gösterilmeye çalışılıyor? Peygamber ve Ehlibeyt dostları "Rafızî" ve "bidat ehli" olarak adlandırılıyor; Peygamber sünnetini ve Ehlibeytini terk eden, (Emevî ve Abbasî gibi) zalim yöneticilerin takipçiliğini yapan kimselere de Ehlisünnet ve'l-Cemaat deniyor! Gerçekten de şaşılacak bir durum, değil mi?

^{100[100]}-İleriki bölümlerde bu konuyla ilgili daha fazla bilgi verilecektir.

Aslında ben, bu ismin konulmasında Kureyş'in parmağı olduğu inancındayım. Daha önce de belirttiğimiz gibi Abdullah b. Amr, Peygamberimizin sünnetini yazmak istemiş, Kureyş de buna izin vermemişti. Gerekçe olarak da Peygamberimizin masum olmadığını göstermişlerdi. Kureyş aslında birkaç kişiden ibaretti. Bu birkaç kişi Araplar arasında güçlü ve nüfuz sahibi kimselerdi. Bazı tarihçiler bunları "siyasetçiler" olarak addetmiştir. Çünkü bu kimseler, tarihte kurnazlıkları, hileleri ve sultalarıyla tanınıyordu. Tarihçiler arasında onlara "sorunları çözen topluluk" diyen de vardır.

Tarihte adlarından çokça bahsedilen bu kimseler şunlardır: Ebubekir, Ömer, Osman, Ebusüfyan, Muaviye, Amr b. As, Mugayre b. Şube, Mervan b. Hakem, Talha b. Übeydullah, Abdurrahman b. Avf, Ebu Übeyde Amir b. Cerrah ve diğerleri.^{101[101]}

Bu şahıslar bazen bir araya gelir, belirli bir konuda birbirleriyle meşveret eder daha sonra karar alarak icraya koyulurlardı. Sonra da insanlar bu kararların nasıl çıktığını düşünmeden onu yaparlardı. Bu hilelerden biri de insanlara Peygamber'in (s.a.a) masum olmadığını duyurmak olmuştur. Peygamber'in sıradan insanlardan farklı olmadığını, onun da hata yapabileceğini iddia ederken insanların gözünde Peygamberimizi küçük düşürmeye çalışıyor, böylece haksız yere onun kişiliğiyle mücadele ediyorlardı. Bir diğer hileleri de İmam Ali'ye gerek küfrederek, gerekse lanet okuyarak, bazen de Ebu Turab ismini vererek onu insanlara Allah ve Peygamber düşmanı olarak tanıtmaya çalışmalarıydı.

Onlar, Peygamberimizin seçkin sahabelerinden olan Ammar b. Yasir'e de küfrediyorlar, ona Abdullah b. Sebe veya İbn-i Sevda diyorlardı. Çünkü Ammar, halifelerle muhalefet ediyor, halkı Ali b. Ebu Talib'in (a.s) velayetine çağırıyordu.^{102[102]}

^{101[101]}-Burada İmam Ali'yi (a.s) diğerlerinden ayırdık. Çünkü İmam, akıl ve ilim sahibiydi. Bize göre kurnazlıkla hile arasında çok fark vardır. İmam Ali (a.s) defalarca şöyle buyurmuştur: **"Eğer hile (yasak ve kötü) olmasaydı, ben Arapların en kurnazı olurdu."**

^{102[102]}-Bu konuda bkz: *es-Sıla Beyne't-Tasavvuf ve't-Teşeyyü*, Dr. Mustafa Kamil eş-Şebibî. Dr. Şebibî, mezkur kitabında, Abdullah b. Sebe veya İbn-i Sevda adında Yahudi birinin aslında var olmadığını, bu kişiden kastın Ammar b. Yasir olduğunu sağlam delillerle ortaya koymaktadır.

Bir diğerk hileleri de İmam Ali'yi savunanları "Rafızî" olarak adlandırıp, halkın onları Muhammed'i (s.a.a) bırakıp Ali'nin peşinden gidenler olarak tanımasını sağlamaktı. Ve bir diğerk hileleri de kendilerine "Ehlisünnet ve'l-Cemaat" adını verip, bu şekilde güya Rafızîler karşısında Peygamber'in (s.a.a) sünnetine sadece kendilerinin sıkı sıkı sarıldığını ispatlamaya çalışmaktı.

Gerçekte ise onların sünnetten maksatları, tüm mescit ve minberlerde Ali'ye ve Peygamber ailesine küfretmekten ibaret olan çirkin bidatleri idi. Bu çirkin gelenek bütün ülkelerde, bütün şehirlerde ve bütün kasabalarda seksen yıl boyunca devam etti. Öyle ki vaaz veren biri İmam Ali'ye lanet okumayı unutacak olsa, halk dile gelir, "Sünneti yerine getirmedin! Sünneti yerine getirmedin!" diye itiraz ederdi.

Ömer b. Abdülaziz, *"Şüphe yok ki Allah, adaleti, lütuf ve keremde bulunmayı ve yakınlarla ihtiyaçları olan şeyleri vermeyi emreder ve çirkin olan, kötü görünen şeylerle haksızlığı nehyeder; öğüt alasınız diye de size öğüt vermededir"*^{103[103]} ayetine dayanarak bu çirkin geleneği ortadan kaldırmaya çalışınca çeşitli entrikalarla onu öldürdüler. Çünkü o, bu geleneği ortadan kaldırmakla kendisini hilafet makamına getiren geçmişlerini cahil saymıştı. O öldüğünde 38 yaşındaydı ve hilafeti ancak iki yıl sürmüştü. Ömer b. Abdülaziz yapmak istediği ıslahatlar yüzünden öldürüldü. Zira Emevî hanedanındaki amcaoğulları bu geleneklerinin ortadan kalkmasını ve Ehlibeyt'in konumunun yükselmesini istemiyorlardı.

Emevî saltanatı yıkıldıktan sonra bu kez de Abbasîler başa geçtiler. Onlar da Emevîlerden geri kalmayarak tüm imkânlarıyla Ehlibeyt imamlarına ve Şiîlere baskı uyguladılar. Nihayet İmam Ali ve evlatlarına düşmanlığıyla tanınan Abbasî halifesi Mütevekkil başa geçtiği zaman İmam Hüseyin'in türbesini yıktırdı ve Ehlibeyt dostlarının burayı ziyaret etmelerini yasakladı.^{104[104]} Mütevekkil, Ali ve evlatlarına düşman olmayana hiçbir surette ücret ve hediye

^{103[103]}-Nahl, 90.

^{104[104]}-İmam Ali'ye ve evlatlarına düşmanlık eden, cennet gençlerinin efendisi olan İmam Hüseyin'in türbesini yıktıran böyle bir halifenin Ehlibeyt dostlarına neler yaptığını Allah bilir. O dönemlerde Ali dostlarına baskılar öyle artmıştı ki birine "Alevî" (Ali yanlısı) denmesi, "Yahudi" denmesinden daha ağır geliyordu.

vermezdi.

Mütevekkil ile çocuklarına öğretmenlik yapan edebiyat üstadı İbn-i Sikkât arasında geçen hikâyeye meşhurdur. Mütevekkil, onun Ali ve evlatlarını sevdiğini öğrendiğinde "Benim çocuklarıma öğretmenlik yapan biri nasıl olur da Ali ve evlatlarını sevebilir?" diyerek İbn-i Sikkât'i hunharca öldürmüştü.

İmam Ali'ye karşı beslediği kin öylesine derindi ki sırf bu yüzden adı Ali olan bütün çocukların öldürülmesini emretmişti. Bir gün Ali b. Cehm adlı bir şairle karşılaşmış, şair ona hitaben, "Ey müminlerin emiri! Annem ve babam bana zulmederek adımı Ali koymuşlar. Ben bu isimden ve bu ismi taşıyan herkesten nefret ediyorum!" demiş, Mütevekkil gülerek onu bu konuşmasından dolayı ödüllendirmişti.

Sarayında görev yapan bir soytarı vardı. Müminlerin emiri İmam Ali'nin (a.s) taklidini yapar, insanları güldürürdü. İnsanlar onu gördüklerinde "İşte, göbeği çıkmış adam geldi!" diyor, bu şekilde İmam Ali'yle alay ediyor ve böylece halifeyi mutlu etmeye çalışıyorlardı.

Hatırlatmak gerekir ki, İmam Ali ile onca düşmanlığı olan Mütevekkil, Ehlisünnet alimleri tarafından "sünneti ihya eden" anlamına gelen "Muhyi's-Sünnet" lakabıyla anılmaktadır. Hadis ehli olarak bilinen topluluğun bizzat kendileri Ehlisünnet ve'l-Cemaat oldukları için kesin olarak anlaşıyor ki bunların dilinde sünnetten kasıt, Ali (a.s) ile düşman olmak, ona lanet okumak ve ondan beri olmaktır. Bu da Nasibîliğin özüdür.

Daha fazla açıklama gerekirse, Harezmi, kitabında şöyle nakleder: "Hayzaran oğlu Harun ile Rahman olan Allah'a değil de şeytana mütevekkil olan Cafer Mütevekkil, Ebu Talib'in soyuna küfretmedikçe ve Nasibî mezhebine yardımcı olmadıkça kimseye para vermezdi."^{105[105]}

Yine, İbn-i Hacer, Abdullah b. Ahmed b. Hanbel'den şöyle nakleder: Nasr b. Ali b. Suhan, "Peygamberimiz bir gün Hasan ile Hüseyin'in elinden tutarak **'Kim beni, bu ikisini ve bunların anne-babasını severse, kıyamet gününde benimle aynı derecede olacaktır'** buyurdu" deyince Mütevekkil ona bin kırba vurulmasını emretti. Nasr

^{105[105]}-Maktel, Harezmi, s.135.

b. Ali yediği kırbaçın etkisiyle ölecek gibi oldu. Nihayet Cafer b. Abdulvahid, Mütevekkil'le konuşup onu ikna etmeye çalıştı. Ona sürekli, "Ey müminlerin emiri! Bu adam Ehlisünnet'tendir!" diyordu. Sonunda Mütevekkil, Nasr b. Ali'yi serbest bıraktı.^{106[106]}

Cafer b. Abdulvahid'in "Bu adam Ehlisünnet'tendir" sözü dahi tarihte nelerin olduğunu gözler önüne seriyor. Demek ki Ehlisünnet'ten olmak, onu kırbaçlanmaktan kurtarabiliyor ve bir Ali dostu olmak bin kırbaç gerektiriyor!.. Bu, açıkça şunu gösteriyor ki Ehlisünnet ve'l-Cemaat, o zamanlar Ali dostlarını düşman görüyordu ve Mütevekkil'in bu konuda hiç acıma duygusu yoktu. Kim olursa olsun, hangi mezhepten olursa olsun, Ehlibeyt'in faziletinden bahsedenleri acımadan öldürebiliyordu.

Yine İbn-i Hacer, aynı adlı eserinde şöyle der: "Abdullah b. İdris Ezdî, Ehlisünnet ve'l-Cemaat'tendi ve sünnete bağlıydı. O, aynı zamanda bir Osman yanlısıydı."^{107[107]}

Yine İbn-i Hacer, Basralı Abdullah b. Avn hakkında şöyle der: "O güvenilir biridir. Sünnete oldukça bağlıdır. Bidatçilere karşı oldukça sertti. İbn-i Sâd, onun Osman yanlısı olduğunu söylemiştir."^{108[108]}

Yine der ki: "İbrahim b. Yakup Cüzcanî, Hz. Ali'ye düşmanlığıyla bilinen Harizî mezhebine mensuptu. Yani Hariz b. Osman Dimeşkî'nin takipçisiydi. İbn-i Hayyan, onun hakkında 'O, sünnetin sağlam takipçilerinden biridir' demiştir."^{109[109]}

Tüm bunlardan anlaşılıyor ki onların nezdinde Nasıbîlik, Ali ve evlatlarıyla düşmanlık, Ebu Talib soyuna küfretmek ve Ehlibeyt'e lanet okumak "sünnete bağlılık" olarak algılanıyordu. Ve yine şunu öğrendik ki Osman yanlıları, Ehlibeyt düşmanıydı ve Ali (a.s) evlatları ile Ali dostlarına pek de iyi davranmıyorlardı.

Onların bidat ehlinden maksatları, Hz. Ali'nin (a.s) imametini kabul eden Şiîlerdi. Çünkü bu görüş, Ehlisünnet'e göre sadece bidat olmakla kalmıyor, aynı zamanda Hz. Ali'yi siyaset meydanından uzaklaştırmaya

^{106[106]}-*Tehzibu't-Tehzib*, İbn-i Hacer, c.10, s.429, Daru's-Sâdır baskısı.

^{107[107]}-*Tehzibu't-Tehzib*, İbn-i Hacer, c.5, s.145. Osman yanlılarının Hz. Ali'ye (a.s) lanet ettikleri ve onu Osman'ın katili olarak gördükleri meşhurdur.

^{108[108]}-*Tehzibu't-Tehzib*, İbn-i Hacer, c.5, s.348.

^{109[109]}-*Tehzibu't-Tehzib*, İbn-i Hacer, c.1, s.182.

alışan halifelere ve Selef-i Salih denilen sahabelere muhalefet etmek anlamına da geliyordu.

Tarihte bu konuyu gözler önüne seren sayısız örnekler vardır. Ama biz, araştırma ehline yeterli gelebilecek miktarla yetindik. Tarihî kaynaklara herkesin ulaşması mümkündür. Sadece araştırmak istemek yeterlidir.

"Bizim uğrumuzda çalışıp çabalayanlara, şüphesiz yollarımızı gösteririz. Gerçekten Allah ihsan edenlerle beraberdir."^{110[110]}

^{110[110]}-Ankebut, 69.

Şia İmamlarının Bizzat Peygamber Tarafından Belirlenmesi

Gerek Peygamberimizin hayatı, gerekse İslam tarihi hakkında araştırma yapan bir kimse, Resul-i Ekrem'in (s.a.a) kendisinden sonra on iki imam belirlediğini ve bunları isimleriyle birlikte zikrettiğini muhakkak görmüştür. Bunları Ehlisünnet'in sahih kabul ettikleri hadis kitaplarında sayılarıyla birlikte görmekteyiz. Ayrıca rivayetlerde hepsinin de Kureys'ten oldukları belirtilmektedir. Buharî, Müslim ve diğerleri, bu rivayetleri senetleriyle birlikte nakletmişlerdir.

Bazı Ehlisünnet kaynaklarında, isimlerinin yanı sıra ilkinin İmam Ali olduğu, ondan sonra oğlu Hz. Hasan'ın, ondan sonra Hz. Hasan'ın kardeşi Hz. Hüseyin'in ve ondan sonra da Hz. Hüseyin'in oğullarından sonuncusu Mehdi olan dokuz evladının imam olacağı rivayet edilmiştir. *Yenabiu'l-Meveddet* yazarı, adı geçen kitabında şöyle rivayet eder:

A'tel adlı bir Yahudi, Peygamberimizin yanına gelerek "Ey Muhammed! Uzun zamandır sana sormak istediğim birkaç soru var; eğer cevap verirsen, senin elinle Müslüman olacağım" dedi. Peygamberimiz "Sor ey Ammare!" deyince Yahudi, sorularını sormaya başladı. Cevaplarını aldıktan sonra da "Doğru söyledin" deyip "Peki senin halifen kim?" diye sordu. Gerekçe olarak da "Çünkü halifesi olmayan peygamber yoktur; bizim peygamberimiz Musa b. İmran'ın halifesi de Yuşa b. Nûn idi." dedi. Bunun üzerine Peygamberimiz şöyle buyurdu: "Benim halifem Ali b. Ebu Talib'dir. Ondan sonra benim iki torunum olan Hasan ve Hüseyin'dir. Sonra da Hüseyin'in soyundan dokuz kişi birbiri ardınca gelirler." Yahudi, "Ey Muhammed! Onların isimleri nedir?" diye sorunca Peygamberimiz yine şöyle buyurdu: "Hüseyin dünyadan göçtükten sonra oğlu Ali (İmam Zeynelabidin),

ondan sonra oğlu Muhammed (İmam Muhammed Bâkır), ondan sonra oğlu Cafer (İmam Cafer Sadık), ondan sonra oğlu Musa (İmam Musa Kâzım), ondan sonra oğlu Ali (İmam Ali Rıza), ondan sonra oğlu Muhammed (İmam Muhammed Taki), ondan sonra oğlu Ali (İmam Ali Naki), ondan sonra oğlu Hasan (İmam Hasan Askerî), ondan sonra da oğlu Hüccetullah Muhammed Mehdi'dir. Bunlar on iki kişidirler." Yahudi, daha sonra Müslüman oldu ve bu hidayetinden ötürü Allah'a hamd-ü sena etti.^{111[111]}

Eğer Şîâ kaynaklarına ve bu konudaki bilgilere müracaat edecek olursak, yukarıda yazılanlardan çok daha fazlasına rastlarız. Ama yine de Ehlibeyt ve'l-Cemaat'ın, imamların sayısını on iki olarak kabul etmesi delil olarak yeterlidir. Çünkü bu sayı, Ali ve evlatları dışında başka hiçbir yerde denk gelmiyor.

Bizim yakınımızı arttıran şey ise, Ehlibeyt imamlarının bu ümmetin âlimlerinin hiçbirinden ders almamış olmalarıdır. Ehlibeyt'in herhangi bir sahabe veya tabîinden ders aldığına dair hiçbir bilgi kayıtlı değildir. Başka bir deyişle, hiçbir tarihçi ve siret yazarı böyle bir rivayette bulunmamıştır. Ama diğer alimler hakkında bilgiler mevcuttur. Ebu Hanife İmam Sadık'ın (a.s); Malik, Ebu Hanife'nin; Şafî, Malik'in; Ahmed b. Hanbel de Şafî'nin öğrencileridir. Ama Ehlibeyt imamları, ilimlerini Allah'tan almışlar ve nesilden nesle bunu birbirlerine miras bırakmışlardır. İşte, Allah, bizzat onlar hakkında şöyle buyurmaktadır:

"Sonra Kitabı kullarımız arasından seçtiklerimize miras verdik."^{112[112]}

İmam Sadık (a.s) bu gerçeğe dikkat çekerek şöyle buyurmuştur: "Ne ilginçtir ki insanlar bir taraftan 'Biz ilmimizi Allah resulünden aldık, ona amel ediyor ve onunla hidayet oluyoruz' diyorlar, bir taraftan da Peygamber ailesi olan bizlerin o ilimlerden habersiz olduğuna inanıyorlar! Halbuki biz, o evin çocuklarıyız. Vahiy bizim evimizde nazil oldu. İlim bizim vesilemizle insanlara ulaştı. Size göre onlar bu ilmi öğrenip hidayet oldular da biz öğrenmeyip yoldan mı çıktık?"

^{111[111]}-Yenabiu'l-Mevedde, Kunduzî Hanefî, s.441; Feraidu's-Sımtayn, Hamevinî, (özel bir senetle Mücahid'den, o da İbn-i Abbas'tan rivayetle), c.2, s.133; Hadis no: 430-431, Mahmudî baskısı.

^{112[112]}-Fâtır, 32.

Evet, İmam Sadık (a.s) nasıl bunların inancına şaşırmamın ki? Onlar bir yandan ilimlerini Allah resulünden aldıklarını iddia ederken bir yandan da ilim şehrinin kapısı olan Ehlibeyt'e düşmanlık ediyorlar. Ve yine nasıl şaşırmamın ki? Açıkça sünnete muhalefet ediyorlar.

Tarih de tanıklık eder ki Şiîler daima Hz. Ali'ye yardım ettiler ve onun düşmanlarına karşı direndiler. Savaşlarda yanında yer aldılar. İlimlerini ondan öğrendiler. Demek ki Ehlisünnet ve'l-Cemaat onun Şiîleri (tarafdarları) değildiler ve ona yardımcı olmadılar. Bilakis onunla savaştılar ve onu ortadan kaldırmak için uğraştılar. Onun ardından evlatlarını gözetleyip onları da öldürmek için fırsat kolladılar. Zindan, zulüm, eziyet ve cinayet onlara reva gördükleri şeylerdi. Dinî hükümlerde dahi onlara muhalefet ettiler. Kurân ve sünnetin açık hükümlerine rağmen menfaatlerine uygun fetvalar veren ve içtihat kisvesinin arkasına sığınan sözde âlimlerin peşinden gittiler.

Daha ne diyebiliriz ki? Onlar kendi haklarında bile sünnete aykırı davrandıklarını itiraf ediyorlar. Bakınız, İbn-i Teymiye ne diyor: "Peygamber'in sünnetini bir kenara bırakmalıyız. Zira bu, Şia'nın sloganı hâline gelmiştir."^{113[113]}

Sizce de bu ilginç değil mi? Nasıl olur da kendilerine Ehlisünnet ve'l-Cemaat diyenler Malikî, Hanefî, Şafîî ve Hanbelî olarak birkaç gruba ayrılabilir, fikhî meselelerde birbirleriyle muhalefet edebilir ve üstüne üstlük bu ihtilafın bir rahmetten ibaret olduğunu savunabilirler? Bu mantık, Allah'ın dinine nefsanî isteklerin karışmasına yol açmaz mı?

Evet, onlar Allah ve Peygamber'inin hükümlerinden ayrılmış birkaç grup olsalar da, bir noktada ittifak etmişlerdir. Onları birleştiren tek unsur, Sakife'de kanunsuz bir şekilde oluşturulan hilafeti kabul etmeleri ve Peygamber'in tertemiz Ehlibeyt'ini kenara itmeleridir. Peygamberimizin, iki ağır emanetine (Kurân ve Ehlibeyt) sarılma hususunda alenî emri olmasına rağmen buna muhalefet eden ve hâlâ Ehlisünnet ve'l-Cemaat olmakla övünen bu insanlara şaşırmamak mümkün mü? Hâlbuki bu hadisi kendileri dahi sahih olarak kabul

^{113[113]}-Minhacu's-Sünnet, İbn-i Teymiye, c.2, s.141; Şerhu'l-Mevahib, Zerkani, c.5, s.13.

etmişler, kitaplarında senetleriyle birlikte nakletmişlerdir.

Aslında onlar ne Kurân'a bağlılar, ne de Ehlibeyt'e. Zira Ehlibeyt'i kenara itmenin, Kurân'ı kenara itmek anlamına geldiğini ve Kurân ile Ehlibeyt'in hiçbir zaman birbirlerinden ayrılmayacağını Peygamberimiz (s.a.a) bildirmiş ve şöyle buyurmuştur: **"Her şeyi bilen Allah bana haber verdi ki, Kurân ve itretim (Ehlibeytim), Kevser Havuzu'na varıncaya dek asla birbirlerinden ayrılmazlar."**^{114[114]}

Nasıl şaşırmayalım? Peygamberimizin açık bir şekilde emrettiği veya yasakladığı bir şeyi çekinmeden yaptıklarına dair kendi sahih kitaplarında itirafta bulunuyorlar!^{115[115]}

Birçok Ehlisünnet aliminin daha fazla teyit etmeye çalıştığı "Ben sizin aranızda Allah'ın kitabını ve sünnetimi bırakıyorum; bu ikisine sarıldığınız sürece benden sonra asla sapmazsınız" hadisini sahih olarak kabul etsek dahi yine de şaşkınlığımızı gideremeyiz. Hatta bu kez şaşkınlığımız daha da artar, onların sünnete olan ihaneti daha fazla belirginleşir. Ne diyebiliriz ki? Onların büyükleri sünneti yakıp terk etmedi mi ya da anlatılmasını dahi yasaklamadı mı?

Ömer b. Hattab açık bir dille "Kurân bize yeter!" derken bu, Resul-i Ekrem'in (s.a.a) sünnetinin reddi anlamına gelmiyor mu? Şu açıktır ki, Allah resulünü reddeden Allah'ı da reddetmiş sayılır.

Ömer'in bu sözünü, başta *Sahih-i Buharî* ve *Sahih-i Müslim* olmak üzere sahih olarak bilinen bütün Ehlisünnet kitapları kaydetmiştir. Eğer Peygamberimiz "Ben sizin aranızda Allah'ın kitabını ve sünnetimi bırakıyorum..." demişse, Ömer de "Allah'ın kitabı bize yeter!" demekle "Bizim senin sünnetine ihtiyacımız yok!" demek istemiştir. Ömer, Peygamberimizin huzurunda "Bize Allah'ın kitabı yeter!" derken,

^{114[114]}-Bkz: *Müsned-i Ahmed*, c.5, s.189-190; *Müstedrek*, Hakim, c.3, s.148. Bu iki alim, mezkur hadisi rivayet ettikten sonra "Bu hadis iki şeyhin (Buharî ve Müslim) şartına göre sahihtir. Ama şeyhler bunun senedini nakletmemişlerdir." Zehebî de *Telhis*'inde bunu sahih bilmiş ve kabul etmiş, o da, 'Şeyhlerin şartıyla sahihtir' demiştir.

^{115[115]}-Buharî, *Sahih*'inde (c.1, s.178, Salatu'l-Leyl bâbı ve c.8, s.142; *Müsned-i Ahmed*, c.5, s.182) Peygamber efendimizin (s.a.a), Ramazan ayında Teravih namazının cemaatle kılınmasını men ettiğini ve şöyle buyurduğunu rivayet eder: Ey insanlar! Evlerinizde çokça namaz kılın. Vacip namazların dışında diğer namazları evde kılmak daha iyidir." Ne var ki Ehlisünnet ve'l-Cemaat Peygamberimizin sünnetini terk edip Ömer b. Hattab'ın bidatini esas alıyor.

arkadaşı Ebubekir de mutlaka onu tasdik etmiş olacak ki halife olduğunda şöyle bir konuşma yapmıştı: "Allah resulünden hiçbir şey rivayet etmeyin. (Bundan dolayı) biri size bir şey soracak olursa, deyin ki: Allah'ın kitabı aramızdadır; helalini helal sayın, haramlarından da kaçının!"^{116[116]}

Peygamberimizin sünnetini terk eden bu insanlara nasıl şaşırmayalım? Allah'ın öğretileri dışında bidatler ortaya çıkardılar ve hâlâ kendilerine Ehlisünnet ve'l-Cemaat diyorlar. Ama bizim bütün bu şaşkınlıklarımıza Ebubekir'in şu sözü son noktayı koymaktadır: "Beni Peygamber'in sünnetine göre muhakeme edecek olsanız, buna dayanamam!"^{117[117]}

Ebubekir nasıl olur da Peygamber'in (s.a.a) sünnetine dayanamaz? Peygamberimizin sünneti çok ağır ve dayanılması imkânsız olan bir şey miydi ki?

Mezheplerinin kurucusu ve birinci halifeleri olan Ebubekir, Peygamber'in sünnetine dayanamazken nasıl olur da Ehlisünnet mensupları sünnet ehli olduklarını iddia edebilirler? Acaba Allah-u Taâla şöyle buyurmuyor mu?

"Gerçekten de sizin için Allah resulünde güzel bir örnek vardır..."^{118[118]}

"Allah kimseye gücünün yettiğinden fazlasını yüklemez..."^{119[119]}

"...Allah dinde size bir zorluk yüklememiştir..."^{120[120]}

Acaba Ebubekir ve arkadaşları, Resul-i Ekrem'in (s.a.a) Allah'ın emirlerinden başka bir şey getirdiğine mi inanıyorlar da, bu yüzden Peygamber'in, insanları olmayacak işlere zorladığını söylemeye çalışıyorlar? Asla böyle olamaz. Allah resulü birçok kez şöyle buyurmuştur: **"İnsanları müjdeleyin. Onları bıktırmayın. Kolaylaştırın, zorlaştırmayın. Allah, size bazı işlerinizde zorluk çıkarmamak için izin vermiştir."** Oysaki Ebubekir tüm bu gerçeğe

^{116[116]}-Tezkiretu'l-Hifaz, Zehebî, c.1, s.3.

^{117[117]}-Müsned, Ahmed b. Hanbel, c.1, s.14; Kenzu'l-Ummal, c.5, s.588, Hadis no: 14046.

^{118[118]}-Ahzab, 21.

^{119[119]}-Bakara, 286.

^{120[120]}-Hac, 78.

rağmen sünnete dayanamayacağına dair itirafta bulunuyor. Daha önce de dediğimiz gibi, Ebubekir'in bu sözünden maksadı, kendi istekleri doğrultusunda çıkardığı bidatleri, başında bulunduğu devletin siyasetlerine uydurmaya ve onlara kılıf bulmaya çalışmaktı.

Ömer b. Hattab da Kurân ve sünnetin dayanılmayacak bir şey olduğuna inanmış olacak ki, hilafeti döneminde "Su bulamazsak nasıl namaz kılalım?" diye soran birine "Eğer su bulamazsınız, namazı boş verin!" şeklinde cevap vermişti. Hâlbuki halkın avam tabakasından bilge insanlarına kadar herkes bunun cevabını biliyordu. Üstelik hadisçiler de bunun hükmünü kitaplarında rivayet etmişlerdi.

Osman'a gelince; o da Peygamberimizin sünnetine muhalefet etti. Şu olay meşhurdur ki, bir keresinde Ayşe, Peygamberimizin (s.a.a) gömleğini çıkararak "Peygamber'in gömleği daha eskimeden Osman onun sünnetini eskitti!" Öyle ki, bu tür olaylar neticesinde sahabeler galeyana gelip "Osman, Peygamberimizin ve diğer iki halifenin sünnetini ayaklar altına aldı!" diyerek onu öldürmüşlerdi.

Muaviye'nin durumu ise zaten ortadadır. O hem Kurân'a, hem de sünnete düşmanlık etti. Zira Peygamberimiz şöyle buyurmuştu:

"Ali bendendir, ben de Ali'den. Ali'ye düşman olan bana düşman olmuştur; bana düşman olan ise Allah'a düşman olmuştur."^{121[121]}

Muaviye, İmam Ali'ye lanet okutma konusunda öylesine aşırıya gitmişti ki, valilerine emir göndererek ona lanet okumalarını ve okutmalarını istemiş, karşı gelenleri azlederek öldürtmüştü. Aynı Muaviye, Ali dostları karşısında kendisini ve taraftarlarını Ehlisünnet ve'l-Cemaat olarak addediyor, güya sünnetin takipçisi olduğunu iddia ediyordu.

Bazı tarihçiler, Muaviye hilafet makamına oturduktan ve İmam Hasan ile barış imzaladıktan sonra o yılı "Cemaat Yılı" olarak adlandırdığını yazarlar. Hal böyle olunca da şaşkınlığımız tekrar kayboluyor ve anlıyoruz ki, onlara göre "Sünnet" bayramlarda, Cuma namazlarında ve İslamî minberlerde Ali b. Ebu Talib'e lanet okumak ve okutmaktan başka bir şey değildir.

^{121[121]}-*Müstedrek*, Hakim, c.3, s.121; *Müsned-i Ahmed*, c.6, s.323; *Hasais*, Nesai, s.169, Mahmudi baskısı.

Eğer sünnet ve cemaat Ebusüfyan oğlu Muaviye tarafından öğretilecekse, Allah'tan istiyoruz ki Allah bizi, Ali'nin kurduğu iddia edilen Rafızîlik bidati üzere öldürsün!

Ey aziz okuyucu! Asıl bidat ehlinin Ehlisünnet ve'l-Cemaat olarak adlandırılmasına ve pak Ehlibeyt imamlarının (a.s) bidat ehli olarak tanıtılmasına sakın şaşırmayın.

Ehlisünnetin önde gelen isimlerinden İbn-i Haldun, Ehlisünnet mezheplerinin isimlerini bir bir zikrettikten sonra utanmadan şöyle demiştir: "Ehlibeyt (imamları) da ümmete ters düşen ayrı bir mezhep kurmuştu. Kendilerine has bir fıkıh oluşturdular. Bunu kendilerinden çıkardıkları yetmiyormuş gibi bir de sahabeleri eleştirdiler."^{122[122]}

Saygıdeğer okuyucu! Başta da söylememiş miydim? Bunların sözü, ancak tersi düşünüldüğünde doğru oluyor. Eğer Emevîlerin fasıkları sünnet ehli ve Ehlibeyt imamları bidatçi olacaksa, o zaman İslam'ın fatıhasını okumak gerekir; dünyanın da değeri kalmaz.

^{122[122]}-*Mukaddime*, İbn-i Haldun, s.354.

Ehlişünnet Öncülerinin Zalim Halifeler Tarafından Belirlenmesi

Dört Ehlişünnet mezhebinin kurucusu da tarih boyunca Ehlibeyt imamlarını dışlamış, onlarla muhalefet etmiş, onlara yönelmemiş, onların kurtuluş gemisine binmemiş ve zamanlarının imamını tanımamıştır.

"Eğer o iki sene olmasaydı Numan (Ebu Hanife) helak olurdu" diyerek İmam Sadık'ın (a.s) yanında aldığı iki yıllık dersin önemini belirten Ebu Hanife, buna rağmen açık hadisler karşısında kıyasa ve şahsî görüşlerine dayalı bidatler içeren bir mezhep kurmuştur.

Aynı şekilde "İmam Cafer Sadık'tan (a.s) daha bilgili birini hiçbir göz görmemiş, hiçbir kulak işitmemiş ve hiçbir insan gönlünden geçirmemiştir" diyen Malik de ondan faydalanmış olmasına ve onu insanların en bilgilisi göstermesine rağmen farklı bir mezhep kurmuş; Abbasîlerin bu konuda tam desteğini almış; onlar tarafından "Daru'l-Hicret" (insanların ilim öğrenmek için evine hicret ettiği ve sünneti öğrendiği makam) diye adlandırılmış; kısa zamanda güce, üne ve paraya kavuşmuş; nüfuz sahibi olmuştur.

Şafî ise Peygamber Ehlibeytinin Şia'sı olmakla suçlanıyordu. Zira Şafî, onlar hakkında şöyle şiirler okumuştı:

Ey Allah resulünün Ehlibeyt'i, sevginiz vaciptir

Allah da bunu Kurân'da böyle nazil etmiştir

Sizin yüceliğinize delil olarak şu yeter

Kim size selam göndermezse namazı bâtil eder

*Merkeplere binmiş halde gördüğümde insanları
Sapkınlığa ve cahillik deryasına sürüyorlardı onları*

*Derken Allah'ın ismine ve kurtuluş gemilerine bindim
Onlardır işte Ehlibeyt'i son peygamber Mustafa'nın*

*Sevgilerine sarıldım, şu Allah'ın ipine
Zaten emrolunduk biz de o ipe sarılmaya*

*Eğer Âl-i Muhammed'i sevmek Rafizîlik ise
Şahit olsun bütün âlem, Rafizî'yim ben de*

Şafiî eğer bütün âlemi Rafizî olduğuna dair şahit olmaya çağırıyorsa, öyleyse neden Ehlibeyt'e (a.s) alternatif ve hatta zıddı olarak ortaya çıkarılan mezhepleri kenara itmedi? Bunu da boş verin, neden kendi adına yeni bir mezhep kurdu? Ve hatta bunu da boş verin, neden kendi döneminde yaşayan Ehlibeyt imamlarından (a.s) kaçındı?

Peki ya Hz. Ali'yi ilk kez dördüncü halife olarak tanıyan ve onu Hülefa-i Raşidîn'den sayan Ahmed b. Hanbel'e ne demeli?

"Peygamber'in sahabeleri arasında onca fazileti olan Ali (a.s) kadar hiç kimsenin hakkında sahih senetli hadis rivayet edilmemiştir" diyen Ahmed b. Hanbel, dönemindeki âlimler onun hakkında "Fakih biri değildir" demesine rağmen bir mezhep kurmuş ve ona Hanbelî adını vermiştir.

Şeyh Ebu Zühre onun hakkında şöyle yazar: "Geçmiştekilerin çoğu Ahmed b. Hanbel'i fakih saymamıştır. Ahmed b. Hanbel'in zamanına yakın bir dönemde yaşayan İbn-i Kuteybe ve İbn-i Cerir Taberî onu fakih olarak görmeyenler arasındadır."^{123[123]}

İbn-i Teymiye, Hanbelî mezhebine kendi görüşlerini de ekleyerek bu mezhebi yaygınlaştırmıştır. Örneğin; kabir ziyaretini ve üzerinde yapılar yapmayı haram kılmış, Ehlibeyt'e tevessül etmeyi yasaklamış ve tüm bunları şirk olarak nitelendirmiştir.

^{123[123]}-Kitab-ı Ahmed b. Hanbel, Ebu Zühre, s.170.

İşte dört mezhep, işte kurucuları ve işte bunların Peygamber Ehlibeyt'i hakkındaki görüşleri!

Allah katında çirkin bir davranış olmakla beraber bunlar bazı sözler söylüyor, ama ona amel etmiyorlar. Çünkü bu mezhepleri kendileri kurmamış ve bu bidatleri onlar çıkarmamıştır. Aslında onlar sadece Emevî ve Abbasîlerin takipçileridirler. Bu mezhepleri zalim halifelerin yardımıyla kurmuşlardır. Doğal olarak da ölümlerinden sonra bu mezhepler onların adıyla anılmıştır. Bu konuları daha sonra da inceleyeceğiz.

Hidayet imamları olan Ehlibeyt zamanında yaşamış, ama onlardan yüz çevirmiş, onların nuruyla aydınlanmamış, Ehlibeyt'in bizzat dedelerinden (Peygamber efendimizden) naklettikleri hadisleri kenara itip başkalarının rivayetlerini esas almış ve hatta bu konuda Yahudi asıllı Kâbu'l-Ahbar ve Ebu Hureyre Dûsî'nin rivayetlerine öncelik vermiş bu mezhep imamlarına şaşırmamak mümkün mü? Hâlbuki İmam Ali (a.s) Ebu Hureyre hakkında şöyle buyurmuştur: "Peygamber hakkında insanların en yalancısı Ebu Hureyre'dir." Hatta Ayşe dahi Ebu Hureyre hakkında aynı sözü söylemiştir.

Onların yaptıkları bunlarla da kalmamış, Nasıbîliği ve Hz. Ali'ye düşmanlığıyla bilinen Abdullah b. Ömer'i Ehlibeyt'ten öne geçirmişlerdir. Oysaki Abdullah, müminlerin emiri Hz. Ali'ye biat etmekten kaçınmış, onun yerine sapkınların öncüsü olan Haccac b. Yusuf'a biat etmiştir.

Yine, Muaviye'nin hile ve entrikalarında bir numaralı yardımcısı ve müşaviri olan Amr b. As gibi birini Ehlibeyt'ten üstün tutmuşlardır.

Bu insanların, şahsî görüşlerine dayanarak Allah'ın dininde kendilerine nasıl kanun koyuculuk hakkı verdiklerine; Peygamber sünnetini nasıl ayaklar altına aldıklarına ve kıyas,^{124[124]} istihsan,^{125[125]}

^{124[124]}-**Kıyas:** "Bir şeyi başka şeye benzetmek" anlamına gelir. Ehlisünnet fikhında ise, "Nasstan anlaşılmayan bir şeyin hükmünü, bu şeye benzeyen başka şeyin hükmünden anlamak" demektir. Çev.

^{125[125]}-**İstihsan:** Her şeyi güzel saymak anlamına gelir. Ehlisünnet ıstılahında ise, "Ümmetin menfaatini ve adalet esasını dikkate alarak iki hükümden daha kolay olanını tercih etmek" demektir. Çev.

sedd-i zeraî',^{126[126]} mesalih-i mürsele^{127[127]} vb. gibi daha birçok bidatlerle Ehlibeyt'e karşı nasıl savaştıklarına hâlâ şaşırmamak mümkün mü?

Allah ve Peygamberi (s.a.a) dini kemale erdirmeyi düşünmediler de bu konuda "Gerisini siz yapın; canınızın istediği helal, istemediği de haram olsun!" mu dediler? Dört mezhebin kurucusuna mutlaka uyma konusunda Ehlisünnet'in elinde, Allah'ın kitabından veya Peygamber'in (s.a.a) sünnetinden yazılı bir belge mi var?

Ben, bu konuda bütün dünyayla tartışmaya hazırım. Varsa, Allah'ın kitabından veya Peygamber'in sünnetinden bir delil gösterebilirler. Vallahi gösteremezler. Hatta bu konuda omuz omuza verseler dahi delil gösterecek bir şey bulamazlar.

Allah'a ant olsun ki, Allah'ın kitabında ve Peygamber'in sünnetinde, Ehlibeyt imamlarına uymamızı gerektiren delillerden başkası yoktur. Bilakis bu konuda hakikati aydınlatan göz alıcı sayısız deliller vardır.

"Öyleyse ibret alın, ey görmekte olanlar!"^{128[128]}

"Doğrusu gözler kör olmaz, ancak sinelerdeki kalpler kör olur."^{129[129]}

^{126[126]}-**Sedd-i Zeraî'**: "Vesileleri engellemek" anlamına gelir. Ehlisünnet ıstılahında ise, "Kötü şeylere vesile olan şeyleri engellemek, önünü almak" demektir. Çev.

^{127[127]}-Tabiînden birinin senesinde sahabeyi zikretmeksizin doğrudan doğruya Hz. Peygamber'in (s.a.a) adını anarak rivayet ettiği hadise "Mürsel Hadis" denir. **Mesalih-i Mürsele** ise, "mürsel hadislerdeki maslahatlar" anlamına gelir. Ravileri arasında kopukluk olan veya içinde ravisi zikredilmeyen rivayetleri, bu yüzden zayıf olsalar da, içlerinde maslahat olduğu için onu esas alıp ona göre hüküm vermeye denir. Bu konuda Ehlisünnet'in şu tanımı ilginçtir: "Âlimlerin birçoğu sahabenin mürselini zayıf görmeyerek onunla amel etmektedirler. Zira Resulullah'tan (s.a.a) aldığı şüphe edilmeyen diğer bir sahabeden dinlemiştir ve bu sahabenin senetten düşmüş olması hadise zarar vermez. Nitekim sahabenin hâlini bilmemek de hadisi zayıflatmaz. Zira onun Resul-i Ekrem'i (s.a.a) görmüş olması, adaleti için yeterli bir sebeptir. (*Hadis İlimleri*, Suphi Salih, Trc. M. Yaşar Kandemir, Ankara 1980, s.138). Çev.

^{128[128]}-Haşr, 2.

^{129[129]}-Hac, 46.

Ehlisünnet Mezheplerinin Yayılmasındaki Sır

Sünnî mezheplerin, iktidar sahibi hükümetlerin istekleri doğrultusunda ve özellikle onlar tarafından çıkarıldığını tüm araştırmacılar bilir. Halk, kendi hükümdarlarının yanında olduğu için onların taraftarı da çok olmuştur.

Tarih boyunca onlarca mezhep kurulmuş, ama hükümetler tarafından desteklenmediği için çabuk yok olmuştur. Ūzaî, Hasan Basrî, Ebu Uyeyne, İbn-i Ebî Zueyb, Süfyan Surî, İbn-i Ebî Davud, Leys b. Sâd ve daha birçoklarının kurduğu mezhepler, bu mezheplerdendir.

Örneğin Malik b. Enes'in arkadaşı olan Leys b. Sâd, Malik'ten daha bilgi ve daha fakih biri olmasına rağmen^{130[130]} kurduğu mezhep, diğer mezheplere karışarak kaybolmuştur. Yine bu konuda Ahmed b. Hanbel şöyle der: "İbn-i Ebu Zueyb, Malik b. Enes'ten daha bilgiliydi. Ama Malik, insanları elemekte daha ustaydı."^{131[131]}

Tarihe dönüp baktığımızda görürüz ki Malikî mezhebinin kurucusu olan Malik b. Enes, devlete yakınlaşmış, onlarla uyum içerisinde olmuş ve onlarla hareket ederek yol kat etmiştir. Bundan dolayı büyük bir nüfuza sahip oldu ve şöhret buldu. Kimi zaman zor kullanarak, kimi zaman da parayla bu mezhep daha da genişledi. Özellikle Endülüs'teki öğrencisi Yahya b. Yahya, Endülüs hükümdarıyla dost olabilmek için çok çaba sarf etmiş, sonunda onunla akraba olmuştu. Bunun akabinde hükümdar, kadı atama işini ona havale etmiş, o da tüm kadıları Malikî olan dostları arasından atamıştı.

Hanefî Mezhebi'nin hızlı bir şekilde yayılmasının sebebi ise, Ebu

^{130[130]}-Nitekim Şafî de bu görüştedir. Bkz: *Menakıb*, Şafî, c.1, s.524.

^{131[131]}-*Tezkiretu'l-Hifaz*, c.1, s.224.

Hanife'nin ölümünden sonra samimi olduğu iki öğrencisi Ebu Yusuf ile Muhammed b. Hasan Şeybanî'nin o dönemlerde Harun Reşid'in yakınlarından olmalarıydı. Bunlar, Harun'un hükümetini sağlamlaştırmak için onunla işbirliği içindeydiler. Zevkine düşkünlüğüyle tanınan Harun, bu iki kişinin izni olmadan hiç kimsenin fetva vermesine veya yargıda bulunmasına izin vermezdi. Onlar da fetva ve yargı makamına, Hanefî Mezhebi'ne mensup olan kadıları atıyorlardı. Böylece âlimlerin en büyüğü Ebu Hanife, mezheplerin en büyüğü de Hanefî Mezhebi sayıldı. Oysaki Ebu Hanife'nin dönemindeki âlimler onu kâfirlik ve dinsizlikle suçluyorlardı. Ahmed b. Hanbel ve Ebul Hasan Eş'arî, bu şekilde düşünenler arasındaydı.

Şafiî Mezhebi ise yok olmaya doğru yüz tutmuşken bir anda canlanmış ve güç kazanmıştı. Bunun arkasında da yine devlet vardı. Mısır'ın Fatimî Şiası olduğu dönemlerde Selahaddin Eyyubî, Şafiî olmuştu. Selahaddin Eyyubî, Şiîleri takip ediyor, fişliyor, fırsatını bulunca da koyun gibi boğazlıyordu.

Hanbelî Mezhebi de Mutasım'ın zamanında Abbasîler tarafından desteklenmeseydi, diğerleri gibi o da yok olup gidecekti. Kurân'ın mahluk olduğuna inanan Ahmed b. Hanbel, bu görüşünden vazgeçerek bir Nasıbî (Ehlibeyt düşmanı) olan Mütevekkil'in yanında büyük bir makam elde etti. Bu mezhep, geçtiğimiz yüzyıl, Şeyh Muhammed b. Abdülvahhab'ın zamanında tekrar kuvvet kazandı. Bu gelişme, Muhammed b. Abdülvahhab'ın, misyoner sömürgecilerin desteğiyle, Suudî hânedânıyla masaya oturmasıyla başladı. Suudîler, Muhammed b. Abdülvahhab'ın görüşlerini hemen kabul ederek onun mezhebini Arabistan ve Hicaz'a yaydı.

Hanbelî Mezhebi üç imama isnat ediliyordu:

1-Fakih olmadığını kendi dahi itiraf eden ve sadece hadis rivayet ettiğini söyleyen Ebu Hanife.

2-"Şeyhülislam" ve "Müceddidu's-Sünnet" olarak adlandırılan, döneminin alimleri tarafından "Peygamberimize tevessül ettiklerinden dolayı bütün Müslümanlar müşriktir!" dediği için kâfir ilan edilen İbn-i Teymiye.

3-Önceleri Hanbelî Mezhebi'ni yeniden diriltten, İbn-i Teymiye'nin görüşlerini kendine esas edinen ve sonraları Ahmed b. Hanbel'in adını

unutturan, İngiltereli misyoner sömürgeciler tarafından geçtiğimiz yüzyılda Ortadoğu'da yetiştirilen ve artık mezhebinin adı Hanbelî değil de Vahabîlik olarak anılan Muhammed b. Abdülvahhab.

Hiç şüphesiz, bu mezheplerin yayılmasında ve yaygınlaştırılmasında yatan asıl sebep, hükümdarlardı. Ve yine hiç şüphesiz, bu hükümdarların tamamı Ehlibeyt (a.s) düşmanıydı. Çünkü onlar, sürekli Ehlibeyt'i, mevcudiyetlerini ve hükümdarlıklarını ortadan kaldıracak bir tehlike olarak görüyorlardı. Dolayısıyla onları daima halktan uzak tutmaya ve küçük düşürmeye çalışıyor, onların yolundan gidenleri de öldürüyorlardı.

Bu hükümdarlar, siyasetleriyle bağdaşan fetvalar vermek üzere bazı alimleri öne sürdüler. Çünkü halk, sürekli dinî meselelerle yüz yüze ve onlara ihtiyaç duyuyordu. Din ve dinî meseleler hakkında bilgileri olmayan sözde "İslam" halifeleri de bir bakıma bu alimlere muhtaç idi. Sonuçta onlar da alim bulmak ve hükümetleri adına insanlara fetva dağıtmak durumundaydı. Böylece halka "Din başka, siyaset başka" imajını vereceklerdi. Halife hükmeden bir siyasetçi, fakih de bir din adamı olacaktı. Nitekim günümüzde de bütün İslam ülkelerinin devlet başkanları aynı siyaseti uygulamaktadırlar. Devlet siyasetine ters düşmeyecek birini müftü veya başka bir isimle halkın mercii haline getiriyor, dinî ve fikhî meselelerde fetva yetkisi veriyorlar. Gerçekte ise bu kişi, devletin ona dikte ettiği hükümden başka bir hüküm veremiyor. Çünkü devlet ona bu hakkı tanımıyor ve ancak razı olduğu hükümlerin verilmesini istiyor. Veya en azından verilen fetvaların devlet siyasetiyle çelişmemesini istiyor.

Bu oluşum aslında ilk üç halife döneminde meydana gelmiştir. Onlar resmen din ve devlet işlerini birbirinden ayırmaları da siyasetlerini yürütebilmek için din adına fetvalar vermişlerdir. Bir yere kadar Peygamber'i (s.a.a) gören ve onunla oturmuşluğu olan bu halifeler, siyasetlerine zarar vermeyecek Peygamber sünnetlerini öğrenmiş ve bunlarla göz boyamışlardı.

Muaviye hicretin 9. yılında Müslüman oldu. Sahih rivayetlere göre Peygamberimizi uzun bir süre görmemişti. Dolayısıyla sünnet konusunda pek fazla bilgisi yoktu. Bu yüzden çareyi Ebu Hureyre ve Amr b. As gibi sahabeleri istihdam etmekte bulmuş, onlara diledikleri

gibi fetva verebileceklerini söylemişti.

Onun ardından Emevî ve Abbasîler de aynı siyaseti ya da onların deyimiyle bu "güzel bidatı" devam ettirdiler. Tahta geçen her hükümdarın yanında, devlet siyasetiyle ters düşmeyen kadıları atama işini yapan bir baş kadı (kadılar kadısı) olur, bunlar, saltanatın temelini sağlamlaştırmaya çalışırlardı.

Bu kadıların, efendileri olan halifeleri razı edebilmek için Allah'ı nasıl gazaplandırdıklarını artık siz düşünün! Hal böyle olunca, pak Ehlibeyt imamlarının (a.s) neden siyasetten uzaklaştırıldıklarını daha iyi anlıyoruz. Nitekim tarih boyunca hiçbir Ehlibeyt imamının bir kadılık makamına oturtulduğu görülmemiştir.

Eğer Ehlisünnet'in dört mezhebinin nasıl hükümdarlar tarafından desteklendiğini ve bu vesileyle yayıldığını araştırmak istiyorsak, sadece Malikî Mezhebi'nin ortaya çıkmasındaki sır perdesini aralamamız yeterli olacaktır.

Malik, sadece *Muvatta* adlı kitabıyla meşhur oldu. Bu kitabı kendisinin yazdığı ve Kurân'dan sonra en doğru kitap olduğu söylenir. Hatta bazı Ehlisünnet âlimleri onun *Sahih-i Buharî*'den daha iyi ve daha üstün olduğuna inanır.

Malik'in şöhret sınırı o kadar genişledi ki insanlar onun hakkında "Malik'in olduğu yerde (Medine) başka birine fetva vermek düşer mi?" demeye başladı. Sonra da ona "Daru'l-Hicret" (insanların ilim öğrenmek için evine hicret ettiği ve sünneti öğrendiği makam) dendi.

Malik, "İnsanlardan zorla biat almak haramdır" şeklinde bir fetva vermiş, dönemin Medine valisi Cafer b. Süleyman, ona bu fetvasından dolayı yetmiş kırbaç vurmuştur.

Malikîler her ne kadar bu olaya dayanarak Malik'in, dönemin hükümdarlarıyla muhalefet içinde olduğunu ispatlamaya çalışsalar da bu, doğru değildir. Çünkü bu olayı anlatanlar, olayın devamını da açıklamışlardır. Şimdi, bu olayı rivayet edilen şekliyle naklediyoruz:

«İbn-i Kuteybe şöyle yazar: Rivayet edilir ki, Cafer'in Malik'e yaptıkları ve onu kırbaçladığı haberi Ebu Cafer Mensur'un kulağına çattığında bu olaya üzülmüş, ona karşı yapılan bu davranışı oldukça kötü ve çirkin bulduğunu belirtmişti. Mensur, daha sonra bir mektup yazarak Cafer b. Süleyman'ı görevinden azletti ve onu çıplak bir deveye

bindirerek Bağdat'a getirtti. Daha sonra Malik b. Enes'e de bir mektup yazarak onu Bağdat'a çağırdı. Ama Malik özür içeren bir mektup göndererek bu teklifi reddetti. Bunun üzerine Mensur, bir mektup daha yazarak şöyle dedi: "Önümüzdeki yıl hac merasimi için geldiğimde benim yanıma gel. Çünkü bu yıl hac yolculuğuna çıkmayı düşünüyorum."^{132[132]}

Eğer müminlerin emiri (!) diye çağrılan Abbasî halifesi Ebu Cafer Mensur, sırf Malik'i dövdüğü için amcasının oğlu Cafer b. Süleyman'ı Medine valiliğinden azletmişse, bu konu daha esrarengiz bir hâl almış oluyor. Zira Cafer b. Süleyman, amcasının oğlu Ebu Cafer Mensur'un hilafetini sağlamlaştırmak için Malik'i dövmüştü. Dolayısıyla onun azledilmesi ve çıplak deveyle Bağdat'a getirilmesi yerine daha fazla saygıyla anılması veya terfi ettirilmesi gerekiyordu. Ama görüyoruz ki Mensur bunun tam tersini yaparak onu görevinden azlediyor, en kötü bir şekilde yanına getiriyor ve bir mektup yazarak Malik'in gönlünü almaya çalışıyor. Bu, şaşılacak bir şey!

Buradan anlaşılıyor ki Medine valisi ahmakça bir harekette bulunmuş, Malik'in halife yanında saygın ve güvenilir biri olduğunu anlayamamıştır. Eğer Malik'in Mensur'la böyle bir yakınlığı söz konusu olmasaydı, halkı zorla kendine biat ettiren Mensur, bunu üzerine alınarak öz amcasının oğlunu valilikten azletmezdi.

Bu tür olaylara günümüzde de rastlamak mümkündür. Bazen devlet erkânından biri, halktan birine hakaret ediyor, rejimi güvence altına almak için onu hapse attırıyor, ardından hapse atılan kişinin söz gelimi devlet başkanının veya eşinin akrabası olduğu anlaşılıyor, derken hapse atan kişi görevden uzaklaştırılıyor. Bazen de bu kimseler, görevden alınma veya uzaklaştırılmaların sebebini dahi bilemiyor.

Söz açılmışken, burada, Fransa'nın Tunus'u işgal ettiği zaman gerçekleşen bir olayı anlatayım: İsviye tarikatının şeyhi, müritleriyle birlikte akşamları davul eşliğinde yüksek sesle kaside okurlar, yaya olarak cadde ve sokaklardan geçerek evliyalardan birinin türbesine giderlerdi. Bu, onların devamlı yaptıkları bir gelenektir.

Bir gece, tarikat üyeleri aynı geleneklerini icra ederken Fransız bir

^{132[132]}-*Tarihu'l-Hulefa*, İbn-i Kuteybe, c.2, s.149.

polisin kaldığı evin önünden geçerler. Fransız polis, çıkan gürültüden rahatsız olur ve öfkeyle evinden dışarı çıkar. Yasalara göre komşuya saygı amacıyla gece saat 22.00'dan itibaren gürültü yapmak yasak olduğu için polis bu gerekçeyle onların davullarını kırar ve kalabalığı dağıtır.

Bu olay bir süre sonra Fransa'nın Tunus temsilcisi tarafından duyulur ve Fransız polis kısa sürede görevinden alınır. Daha sonra İsviye Tarikatı şeyhi temsilcilğe davet edilir ve ondan özür dlenir. Yapılanları telafi etmek ve verilen hasarı gidermek amacıyla ona bol miktarda para verilir.

Yakınlarından birinin "Neden böyle yaptın?" diye sorması üzerine temsilci şöyle cevap verir: "Bize göre bu vahşilerin davul çalarak boş sözlerle meşgul olmaları ve akrep yemeleri, onların bizimle uğraşmalarından daha iyidir. Çünkü biz, onların haklarını (Tunus'u) ellerinden aldık."

Şimdi tekrar konumuza dönelim. Malik'in kendisi, halife Mensur'la yaptığı görüşmeyi bakın nasıl anlatıyor:

Malik'in Ebu Cafer Mensur'la Görüşmesi

Bu rivayeti büyük tarihçi İbn-i Kuteybe, *Tarihu'l-Hulefa* adlı kitabında, Malik'in kendi ağzından nakletmiştir. Dolayısıyla çok iyi dikkat etmemiz gerekiyor:

«Malik şöyle yazıyor: Mina'ya gittiğimde padişah çadırlarına rastladım. Bizzat gidip (halifeyle görüşmek için) izin istedim. Görüşmelerden sorumlu şahıs beni içeri alarak izin verdi. Ona "Müminlerin emirinin çadırına vardığımızda bana haber ver" dedim. Beni o çadırlardan bu çadırlara dolaştırıp durdu. Her çadırda kılıçlı ve mızraklı askerler vardı. Nihayet sorumlu şahıs, "İşte (halifenin çadırı) bu!" dedi ve geri çekildi. İçeri girdiğimde halife oradaydı. Tahtından inmiş, kenarda duran halının üzerinde oturmuştu. Üzerinde sıradan insanların giydiği mütevazı bir elbise vardı. O, tüm bunları bana karşı mütevazı görünmek için yapmıştı. Çadırda ikimizden ve hemen yanı başında elinde kılıçla duran adamdan başka kimse yoktu. Yanına yaklaştığımda beni karşılayıp yanına oturttu. O sürekli "buraya (otur)" gibi işaretler yaparken ben de "şurada oturacağım" gibi işaretle cevap vermeye çalışıyordum. Sonunda beni yanına oturttu ve dizlerini dizlerime yapıştırdı. Ardından ilk söylediği söz şu oldu: "Ey Ebu Abdullah! Allah'a ant olsun ki senin kırbaçlanmanı ben emretmedim. Bundan haberim bile yoktu. Sonradan öğrendim. Ama öğrendiğimde buna asla razı olmadım. (Malik'in dövülmesini kast ediyor.)

Ben her halükârda Allah'a hamd ettim, resulüne selam gönderdim ve bana yapılanlar konusunda onun suçsuz olduğuna inandığımı bildirdim.

Mensur, "Ey Ebu Abdullah! Sen şu Haremeyn halkının arasında bulunduğun sürece onların işleri yolundadır. Öyle zannediyorum ki, senin sayende bu halk Allah'ın azabından yana güvendedir. Allah senin

sayende büyük belayı onlardan uzaklaştırmıştır. Zira benim bildiğim kadarıyla onlar herkesten daha çok fitne ve kargaşaya meyilliler, ama buna güçleri yetmiyor. Her neredeseler Allah onları öldürsün! Ben bu Allah düşmanını çıplak bir deveye bindirerek Medine'den getirtip hor karşılanmasını ve dar bir yerde hapsedilmesini emrettim. Sana verdiği cezanın kat kat fazlasını ona vermek istiyorum." dedi. Bunun üzerine ben, "Allah müminlerin emiri Mensur'u selamet etsin; ben onu Resulullah'la ve seninle olan akrabalık bağı için affettim" deyince, Mensur, "Allah da seni bağışlasın ve sana rahmet etsin!" dedi.

Daha sonra benimle geçmiş âlimler hakkında konuştu. İnsanları herkesten daha iyi tanıdığını gördüm. İlimden ve fıkıhtan söz açınca ihtilaf ve ittifak edilen konularda yine herkesten daha bilgili olduğunu gördüm. Bütün rivayetleri biliyor, duyduğu her şeyi güzel anlıyordu.

Sonra bana dönerek: "Ey Ebu Abdullah! İlmi tedvin et ve geliştir. Bu konuda çeşitli kitaplar yaz. Abdullah b. Ömer'in insanları zorluğa sevk eden hükümlerinden, Abdullah b. Abbas'ın kolaylığa iten hükümlerinden ve Abdullah b. Mesud'un sıra dışı fetvalarından kaçın; sen orta yolu seç. İmamların ve sahabenin ortak oldukları konuları yaz. Böylece Allah'ın yardımıyla insanlar senin ilmini ve kitaplarını öğrenip her yerde yaysınlar. Biz de bu kitaplara muhalefet edilmemesi ve ona göre hüküm verilmesi için gerekeni yapacağız."

(Malik der ki:) Dedim ki: "Allah sizi korusun; Irak halkı bizim ilmimizi beğenmiyor ve bu konuda bizi dikkate almıyor." Bunun üzerine Mensur şöyle dedi: "Biz onları bu konuda mecbur edeceğiz. Kılıçla kafalarını vuracak, kırbaçlarımızla bellerini bükeceğiz. Sen bir an önce bu kitapları yaz. Oğlum Muhammed Mehdi önümüzdeki yıl Medine'ye gelecek. O geldiğinde Allah'ın izniyle bu kitaplar bitmiş olsun!"

Malik der ki: Biz öylece oturmuştuk. Ansızın içeri küçük bir çocuk girdi. Bana bakıp korktu ve geri geri gitmeye başladı. Ebu Cafer (Mensur) ona dönerek "Buraya gel, canım! Bu, Hicazlıların fakihi Ebu Abdullah'tır" dedi. Sonra da bana dönerek, "Ey Ebu Abdullah, bu çocuğun neden korktuğunu ve geri çekildiğini biliyor musun?" diye sordu. "Hayır" deyince şöyle cevap verdi: "Yemin ederim ki sana bu kadar yakın oturmamdan korktu. Çünkü hiç kimsenin yanında beni

böyle otururken görmemişti."

Malik der ki: Mensur daha sonra bana bin dinar saf altın ve pahalı giyecekler verilmesini emretti. Bin dinar da oğluma verdi. Daha sonra izin alarak dışarı çıktık. Birbirimizle vedalaşırken bana dua etti.

Yolda ilerlerken Mensur'un kölelerinden biri geldi. Elinde değerli bir elbise vardı. Adetleri gereği onu omzuma attı. Birine elbise hediye etmek isteseler, kim olursa olsun böyle yaparlardı. Hediye alan kimse de onu giyip halkın arasına çıkar, daha sonra kölesine bağışlardı. Köle, elbiseyi üzerime attığında adeta omzum çöktü. Onunla halkın arasına girmek istemiyordum. Mensur arkadan (kölesine) seslenerek "O elbiseyi Ebu Abdullah'ın çadırına kadar sen götür!" dedi...»^{133[133]}

Bu Konuda Bir İnceleme

İmam Malik ile zalim halife Ebu Cafer Mensur arasındaki samimi görüşmeyi inceleyecek olursak, şu sonuçlar ortaya çıkar:

1-Abbasî halifesi, kendi amcazadesi olan Medine valisini kötü bir şekilde görevinden azledip cezalandırıyor; sonra da amcazadesinin yaptıklarından ötürü Malik'ten özür diliyor. Olanlardan haberinin olmadığını ve bu konuda herhangi bir telkinde bulunmadığını söyleyerek doğru söylediğine dair yemin ediyor ve olanların kabul edilir bir şey olmadığını belirtiyor.

Tüm bunlar ikisinin de aynı görüşte olduğunu ve Malik'in, Mensur nezdinde yüce bir makama sahip olduğunu göstermektedir. Zira görüyoruz ki Mensur onu sıradan bir halk elbisesiyle karşılıyor ve dizinin dibine oturtuyor. Öyle ki bunu gören küçük çocuk, daha önce babasını kimseyle böylesine samimi görmediği tepki gösteriyor.

2-Mensur'un Malik'e hitaben "Sen şu Haremeyn halkının arasında bulunduğun sürece onların işleri yolundadır. Öyle zannediyorum ki, senin sayende bu halk Allah'ın azabından yana güvendedir. Allah senin sayende büyük belayı onlardan uzaklaştırmıştır..." demesinden de şunu anlıyoruz ki, Haremeyn halkı zalim halifeye karşı ayaklanmak istemiş, ama Malik, "Allah'a, Peygamber'e ve emir sahiplerine (ulu'l-emr) itaat etmek vaciptir" gibi birkaç fetva vererek onları sakinleştirmiş, halk bu

^{133[133]}-*Tarihu'l-Hulefa*, İbn-i Kuteybe, c.2, s.150.

fetvayla ikna olmuş, halife de onlarla savaşmaktan vazgeçmişti. Böylece Allah, bu fetvayla halifenin kasaplık yapmasına izin vermemiştir.^{134[134]}

Bundan dolayıdır ki Mensur, "...Onlar herkesten daha çok fitne ve kargaşaya meyilliler, ama buna güçleri yetmiyor. Her neredeseler Allah onları öldürsün!" demiştir.

3-Halife, Malik'i İslam ülkelerinin her yerinde fakih olarak tanıtılması ve mezhebinin zorla da olsa yayılması konusunda gerekeni yapacağını belirtmiştir. "Biz bu kitaplara muhalefet edilmemesi ve ona göre hüküm verilmesi için gerekeni yapacağız" diyen Mensur, bu sözüyle halktan zorla ahit alacağını, dolayısıyla kimsenin buna muhalefet edemeyeceğini vurgulamak istiyordu. Korkutma politikası için de şunları söylüyordu: "Biz onları bu konuda mecbur edeceğiz. Kılıçla kafalarını vuracak, kırbaçlarımızla bellerini bükeceğiz."

Tüm bunlar, zamane sultanlarının Şiîlere yönelik saldırganlığının ne hadlere vardığını, Ehlibeyt imamlarından vazgeçip Malik gibi kimselere yönelmeleri için onlara ne denli zulümler işlendiğini açıkça ortaya koymaktadır.

4-Bu konuşmadan anlaşıldığı kadarıyla Malik ile Ebu Cafer Mensur'un sahabeler ve hilafeti zorla ele geçiren halifeler hakkındaki görüşleri aynıydı ve onları "hepsi aynı düzeyde olan ama herkesten daha üstün kimseler" olarak görüyorlardı.

Malik'in, "Daha sonra benimle geçmiş âlimler hakkında konuştu. İnsanları herkesten daha iyi tanıdığını gördüm. İlimden ve fıkıhtan söz açınca ihtilaf ve ittifak edilen konularda yine herkesten daha bilgili olduğunu gördüm..." şeklindeki anlatımına bakılacak olursa, Ebu Cafer Mensur da onun hakkında aynıni düşünüyordu. Çünkü o da çoğu yerde onu bu sözlerle övmüştü. Nitekim daha önceki görüşmelerinde Mensur, Malik'e hitaben şöyle demişti: "Allah'a ant olsun ki müminlerin

^{134[134]}-Zorla biat almanın batıl olduğunu savunan ilk fetvasıyla "hakime itaat etmek vaciptir" şeklindeki fetvası arasında (Malik'e göre) bir çelişki yoktur. Çünkü onların buna benzer birçok fetvaları vardır. Kısaca bunlardan ikisini örnek olarak gösteriyoruz: 1-Kim padişaha baş kaldırır ve bu halde dünyadan göçerse cahiliyet dini üzere ölmüştür!! 2-Hakim tüm varlığını elinden alsa ve belin bükülünceye kadar seni kırbaçlasa dahi ona itaat etmek vaciptir!!

emirinden sonra senden daha âlim ve daha fakih birini görmedim!" Doğal olarak burada müminlerin emirinden kastı, Mensur'un bizzat kendisiydi.

Yukarıda anlatılanlardan çıkarılacak bir diğer sonuç, Malik'in de Nasibî olmasıdır. Zira Malik, asla İmam Ali'nin hilafetini resmen tanımamıştır. Çünkü daha önce de dediğimiz gibi, İmam Ali'yi dördüncü halife olarak ilk tanıyan kişi Ahmed b. Hanbel olmuştu ve o, bunu yaptığında çoğu kişi ona itiraz etmişti. Şu da bir gerçek ki Malik, Ahmed b. Hanbel'den çok önceleri yaşamış bir kimseydi.

Bundan da öteye, Malik, hadisleri naklederken bunları bir Nasibî olan Abdullah b. Ömer'e dayandırıyor. Üstelik kendi de rivayet etmiştir ki: "Onlar Peygamber (s.a.a) zamanında kimseyi Ebubekir'e, ondan sonra Ömer'e, ondan sonra da Osman'a eşit görmüyordu. Geriye kalan diğer sahabeleri de eşit görüyorlardı." Buna rağmen Malik'in hadislerini isnat ettiği en önemli kimse Abdullah b. Ömer idi. Gerek *Muvatta*, gerekse *Fıkıh* adlı kitaplarında, en çok rivayet yine ona dayanıyor.

5-Mensur, Malik'e hitaben şöyle demişti: "İlmi tedvin et ve geliştir. Bu konuda çeşitli kitaplar yaz. Abdullah b. Ömer'in insanları zorluğa sevk eden hükümlerinden, Abdullah b. Abbas'ın kolaylığa iten hükümlerinden ve Abdullah b. Mesud'un sıra dışı fetvalarından kaçın; sen orta yolu seç. İmamların ve sahabenin ortak oldukları konuları yaz. Böylece Allah'ın yardımıyla insanlar senin ilmini ve kitaplarını öğrenip her yerde yaysınlar. Biz de bu kitaplara muhalefet edilmemesi ve ona göre hüküm verilmesi için gerekeni yapacağız."

Bu sözlerden anlaşılıyor ki, Ehlişünnet ve'l-Cemaat mezhebi Abdullah b. Ömer'in insanları sıkıntıya sevk eden hükümleri, İbn-i Abbas'ın kolaylık sağlayan hükümleri ve İbn-i Mesud'un sıra dışı fetvalarıyla yoğrulmuş bir mezhepti. Ama Ebu Cafer Mensur'un Malik'ten istediği gidişat, yine Malik'in seçtiği ve orta yol olarak öngördüğü, halifelerin (Ebubekir, Ömer, Osman) ve sahabelerin gidişatıydı. Ama nedense bu yol üzerinde pak imamlardan rivayet edilen tek bir Peygamber sünneti dahi bulunmuyordu.

Ehlibeyt imamlarından bazıları gerek Mensur, gerekse Malik döneminde yaşamışlardı. Ama Mensur, onları siyaset meydanından

uzak tutmaya çalışıyor ve bir an evvel yaşamlarına son vermek için fırsat kolluyordu.

6-Görüldüğü gibi sünnet hakkında tedvin edilen, sahabe ve tabiînin rivayetlerini içeren ilk kitap, bizzat halifenin emriyle kaleme alınmıştır. Böylece halife, yeri geldiğinde kılıçla insanlardan biat alacak, insanları ona uymaya zorlayacaktı.

Demek ki rivayetler, mutlaka Emevî ve Abbasîlerin elinde olmalıydı. Çünkü ancak bu şekilde rivayetleri kendi menfaatleri doğrultusunda kullanabilecek, hükümetlerini güçlendirebilecek ve insanları rahmet Peygamberinin getirdiği asıl İslam'dan uzak tutabileceklerdi.

7-Malik, nedense Irak halkından korktuğunu söylüyordu. Çünkü Irak halkı Ali b. Ebu Talib'in (a.s) Şii'lerinden oluşuyor, İmam Ali'nin ve onun pak evlatlarının fikhını benimsiyordu. Dolayısıyla Malik gibilere itina etmiyorlardı. Çünkü onlar, bazı Ehlişünnet âlimlerinin Ehlibeyt'e muhalif olduklarını, halifenin yanında yer aldıklarını ve dinlerini dinar ve dirhemlere sattıklarını savunuyorlardı.

İşte bundan dolayıdır ki Malik, Mensur'a şöyle şikâyetle bulunmuştu: "Allah sizi korusun; Irak halkı bizim ilmimizi beğenmiyor ve bu konuda bizi dikkate almıyor." Mensur da kibirlenerek şöyle cevap vermişti: "Biz onları bu konuda mecbur edeceğiz. Kılıçla kafalarını vuracak, kırbaçlarımızla bellerini bükeceğiz!"

İşte bu sözlerle hükümetlerin oluşturduğu mezheplerin nasıl hızlı bir şekilde yayıldığı daha iyi anlaşılmış oluyor. Bunların hangi mezhepler olduğunu sormak bile yanlış!

Daha da ilginç olanı ise şudur: Ebu Hanife Malik ile, Malik de Ebu Hanife ile muhaliftir. Aynı zamanda Ebu Hanife ve Malik, Şafiî ve Ahmed b. Hanbel ile; Şafiî ve Ahmed de Ebu Hanife ve Malik ile muhaliftirler. Çok az mesele dışında hiçbir konuda dört mezhep imamlarının ortak görüşü yoktur. Yine de kendilerine Ehlişünnet ve'l-Cemaat diyorlar. Böyle cemaat mi olur? Bu, ne cemaatidir? Maliki mi, Hanefî mi, Şafiî mi, yoksa Hanbelî mi? Ne bu, ne de şu! Bu, ancak ve ancak Ebusüfyan oğlu Muaviye'nin, Hz. Ali'ye lanet okuma temelleri üzerine kurduğu ve onların da kabul ettiği bir cemaattir.

Neden dört mezhep etrafında toplanan âlimler bir konu hakkında

birkaç farklı fetva verilmesini kabul ediyorlar da bu dört mezhebin dışında olan başka bir müçtehit fetva verdiğinde onu tekfir ediyor ve İslam'dan dışlıyorlar? Eğer akıl ehli iseler, neden Şia ile aralarında olan ihtilaflarını kendi içlerinde var olan bir ihtilaf gibi görmüyorlar? Bu, insafa sığar mı?

Tabii ya... Şia'nın suçu bağışlanacak gibi değil! Çünkü Şifler Peygamber (s.a.a) ümmeti arasında müminlerin emiri Hz. Ali'den daha üstün birini tanımıyorlar. Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın tahammül edemediği ve bütün ihtilafların kaynağı işte, bu meseledir. Çünkü Ehlisünnet ve'l-Cemaat sadece bir konuda ortaktır. O da Ali'yi (a.s) hilafetten men etmek ve faziletlerini örtbas etmek.

8-Görüyoruz ki halifeler zorbalıkla Müslümanların mal varlıklarına el koymuş ve bunları, vicdanlarını satın aldıkları sözde âlimlere ve yakınlarına cömertçe dağıtmıştır. Nitekim Malik de bunu itiraf etmiştir. Çünkü Malik, halkın bir şey anlamaması için alenî bağışlardan hoşlanmadığını belirtmiştir. Bunu şu sözünden anlıyoruz: "Köle, elbiseyi üzerime attığında adeta omzum çöktü. Onunla halkın arasına girmek istemiyordum."

Mensur da bunu fark ettiği için kölesine seslenerek "O elbiseyi Ebu Abdullah'ın çadırına kadar sen götür!" demiş, insanların bu olaydan kuşkulananmamasını istemiştir.

Bunlar, Malik'in itiraf ettiği konulardır. İtiraf etmediklerini de Allah bilir!

Abbasî Hükümdarı Tarafından Âlimlerin Sınanması

Abbasî halifesi Ebu Cafer Mensur, büyük siyasetçilerdendi. İnsanların akıl ve vicdanlarını nasıl satın alacağını çok iyi biliyordu. Bazen tehditle, bazen de teşvikle halk üzerindeki etkisini güçlendiriyordu. Nitekim Malik ile arasında geçen konuşma, onun bu özelliğini ortaya çıkarmaktadır. Özellikle Medine valisinin Malik'i kırbaçladıktan sonra Mensur'un Malik'e gösterdiği yakınlık, onun çok daha öncelerden Malik ile dost olduğunu gösteriyor.

Malik, bir keresinde de bu olaydan on beş yıl önce, yani Mensur'un yeni halife olduğu dönemlerde onunla görüşmüştü.^{135[135]} Bu görüşme sırasında aralarında şöyle bir konuşma geçti:

"Mensur: Ey Ebu Abdullah! Ben bir rüya gördüm.

Malik: Allah müminlerin emirini doğru düşünmeye hidayet etsin! Acaba müminlerin emiri ne görmüştür?

Mensur: Sana bu evde yer vermiştim ve sen, Allah'ın evini mamurlaştırıyordun. Ben de insanlara sana uymaları konusunda baskı yapıyordum. Her şehrin ve ülkenin halkıyla, hac mevsiminde elçilerini sana göndermeleri hususunda anlaşma yapıyordum. Böylece sen onları din konusunda doğru yola hidayet edecektin. İlim sadece Medine

^{135[135]}-*Tarihu'l-Hulefa*, İbn-i Kuteybe, c.2, s.142. Kuteybe, şöyle yazar: İlk görüşme 148 senesinde, ikinci görüşme de 163 yılında hac mevsiminde gerçekleşmiştir. Bize göre Malik, her zaman halife ile görüşüyordu. Ama İbn-i Kuteybe sadece bu ikisini yazmakla yetinmiştir. Çünkü bu görüşmeler Malik'in kendi rivayetiydi ve içinde önemli meseleler vardı. Bir devlet hükümdarının ülkenin resmî müftüsüyle on beş yıl boyunca sadece iki kez görüşmesi sizce makul müdür?

halkına mahsustur ve sen onların en âlimisin."^{136[136]}

İbn-i Kuteybe der ki:

«Ebu Cafer Mensur halife olduğu zaman Malik b. Enes, İbn-i Ebî Zueyb ve İbn-i Sem'ân'ı bir araya getirerek onlara, "Size göre ben nasıl biriyim? Adil hükümdarlardan mıyım, yoksa zalim hükümdarlardan mı?" diye sordu. (Onlar da şöyle söylediler:)

Malik: Ey müminlerin emiri! Allah'ı, Peygamberini ve senin Peygamber'e olan yakınlığını vesile edinerek beni bu sorunun cevabından muaf tutmanı istiyorum.

Mensur: Müminlerin emiri seni bağışladı.

İbn-i Sem'ân: Allah'a ant olsun ki sen en üstün insansın; hacca gidiyor, cihat ediyor, yollardaki güvenliği sağlıyorsun. Zayıf insanlar seninle kendini güvende hissediyor ve güçlüler onlara dokunamıyor. Din, seninle ayaktadır. İnsanların en üstünü ve hükümdarların en adili sensin!

İbn-i Ebî Zueyb: Allah'a ant olsun ki benim nezdimde sen insanların en kötüsün. Allah ve Peygamberinin malını gasp etmişsin. (Peygamber'in) yakınlarının, yetimlerin ve fakirlerin hakkını onlara geri vermiyorsun. Zayıf insanları zavallı ettin, güçlüleri ise zor durumda bıraktın. Mallarını ellerinden aldın. Yarın Allah'a ne cevap vereceksin?

Mensur: Sen ne söylediğinin farkında mısın? Kiminle konuştuğuna bir bak!

İbn-i Ebî Zueyb: Evet, bakıyorum ve kılıçları görüyorum. Canımın ortada olduğunun farkındayım. Ama ölüm kesindir; ne kadar çabuk olursa, o kadar iyidir!

Bu konuşmaların ardından Mensur, İbn-i Ebî Zueyb'i ve İbn-i Sem'ân'ı dışarı attırdı ve Malik ile yalnız kaldı. Ona (hayatına dair) güvence vererek şunları söyledi: Ey Ebu Abdullah! Rahat ve huzurlu bir şekilde şehrine geri dön. Eğer bizden bir şey isteyecek olursan, bil ki biz, kimseyi senden üstün görmüyor ve kimseyi senden üstün tutmuyoruz...

İbn-i Kuteybe şöyle devam ediyor: Ertesi gün Ebu Cafer Mensur, özel askerleri eşliğinde her biri için, (Malik, İbn-i Ebu Zueyb ve İbn-i

^{136[136]}-*Tarihu'l-Hulefa*, İbn-i Kuteybe, c.2, s.142.

Sem'ân) içinde beş bin dinar bulunan keseler yolladı ve görevliye şunları tembih etti: Onların her birine bir kese ver. Malik b. Enes alsa da almasa da ona dokunma; o almasa da olur. Ama İbn-i Ebu Zueyb eğer alırsa, başını kes ve bana getir; almayacak olursa da bırak, gitsin. İbn-i Sem'ân almazsa onun da başını kes ve bana getir. Eğer alırsa, yolu açık olsun!

Malik der ki: Görevli adam para keselerini getirdiğinde İbn-i Sem'ân aldı ve kurtuldu; İbn-i Ebî Zueyb almadı ve kurtuldu; ama Allah'a ant olsun ki benim paraya ihtiyacım vardı, o yüzden ben de aldım.»^{137[137]}

Bu, Abbasî halifelerinin benimsemiş olduğu yöntemlerden biriydi. O dönemlerde halkın onları övgüyle anması ve Peygamber'e (s.a.a) yakınlıklarından dolayı halk tarafından ihtiram gösterilmesi için bunu özellikle yapılması gereken bir siyaset olarak görüyorlardı. Bu sebeptendir ki halife, Malik'in gayesini anlamış, hoşuna gitmiş ve nasıl cevap verirse versin, onu muaf tutmuştu.

İkincileri olan İbn-i Sem'ân ise, ölüm tehdidi altında olduğu için inanılmaz derecede halifeyi övdü. Zira orada cellatlar vardı ve halifenin emrini bekliyorlardı.

Üçüncü kişi olan İbn-i Ebî Zueyb ise, cesur ve korkusuz biriydi. Allah yolunda kınanmaktan korkmuyordu. Allah'ın, resulünün, ve Müslüman ümmetin hayrını isteyen imanlı, muhlis ve doğru sözlü bir kimseydi. Ölümü pahasına hakikatleri söyledi ve halifenin hilelerini bir bir ortaya çıkardı. Ölümle tehdit edildiğinde dahi buna hazırlıklı olduğunu söyledi.

İşte bu nedenledir ki halife özellikle diğer iki kişiyi imtihan edip Malik'i kendi haline bıraktı ve bu yüzden görevliyi, "Malik b. Enes alsa da almasa da ona dokunma; o almasa da olur!" diye tembihledi.

Ebu Cafer Mensur, önde gelen siyasetçilerden ve hilekârlardandı. Malik'in konumunu üst düzeye çıkardı ve mezhebini, hâkimiyetinin resmi mezhebi hâline getirdi. Diğer taraftan da ondan daha bilgili olan^{138[138]} İbn-i Ebî Zueyb'in mezhebini ortadan kaldırdı. Ayrıca

^{137[137]}-*Tarihu'l-Hulefa*, İbn-i Kuteybe, c.2, s.144-145.

^{138[138]}-Nitekim Ahmed b. Hanbel, İbn-i Ebî Zueyb'in Malik'ten daha bilgili olduğunu itiraf etmiştir. Bkz: *Tezkiretu'l-Hifaz*, c.1, s.176.

Şafî'ye göre Leys b. Sâd da Malik'ten daha bilgiliydi.^{139[139]}

O günler hakkında gerçek şudur ki, İmam Cafer Sadık (a.s) herkesten daha üstün, daha bilgili ve daha fakihti. Nitekim hepsi bunu itiraf etmişti.^{140[140]}

Acaba bu ümmetten hiç kimsenin ilim ve amel konusunda onunla eşit olduğunu söylemeye cesareti olabilir mi? Veya fazilet ve şerefte ona yetişebilecek kimse var mı? O, Resulullah'tan (s.a.a) sonra halkın en üstünü, en bilgini ve en fakihi olan Ali b. Ebu Talib'in (a.s) torunudur. Ne var ki gördükleriniz ancak siyasetten ibarettir: Kimilerini üstün gösteren ve kimilerini alçaltan bir siyaset... Ve yine gördükleriniz bir servetin neticesidir: Kimilerini öne geçiren ve kimilerini de geri iten bir servet...

Burada önemli olan, Ehlisünnet ve'l-Cemaat'e ait dört mezhebin de dönemin siyasetçileri tarafından çeşitli hile ve entrikalarla ortaya çıkarılmış olduğunun apaçık ve ezici delillerle gözler önüne serilmiş olmasıdır.

Bu konu hakkında daha fazla bilgi isteyenler için merhum Şeyh Esed Haydar'ın kaleme aldığı *el-İmamu's-Sadık ve'l-Mezahibu'l-Erbaa* adlı kitabı mütalaa etmelerini tavsiye ederiz. Sözü edilen kitabı okuduğunuzda İmam Malik'in, halifeler tarafından ne kadar sevildiğini ve onlar arasında ne denli etkili olduğunu göreceksiniz. Öyle ki, Şafî, İmam Malik'in evine gidebilmek için Medine valisini aracı koyduğunda vali ona şöyle demişti: "Malik'in evinin kapısında beklemektense Medine'den Mekke'ye yürüyerek gitmeyi tercih ederim. Çünkü Malik'in kapısında eziklik hissettiğim kadar başka hiçbir yerde eziklik hissetmiyorum."

Ahmed Emin Mısırî, *Zuhuru'l-İslam* adlı kitabında şöyle der: "Ehlisünnet mezheplerini güçlendirmede devletlerin çok önemli rolleri olmuştur. Hükümetler güçlü olduklarında ve bir mezhebi desteklediklerinde halk da o mezhebe meyleder. Böylece devlet

^{139[139]}-*Menakıb*, Şafî, c.1, s.524.

^{140[140]}-Daha önce Malik'in bu konu hakkındaki itirafını okumuşsunuzdur. Malik onun hakkında şöyle demiştir: "İmam Cafer Sadık'tan (a.s) daha bilgili birini hiçbir göz görmemiş, hiçbir kulak işitmemiş ve hiçbir insan gönlünden geçirmemiştir."

yıkılıncaya dek bu mezhep de ayakta kalır."^{141[141]}

Biz, İmam Cafer Sadık'ın (a.s) mezhebini Ehlibeyt mezhebi olarak görüyoruz. Gerçi biz, "mezhep" takısını diğerleri kullandığı için kullanıyoruz. Bize göre Müslümanlar tarafından söylenegelen mezhep takısı doğru değildir. Çünkü biz, Ehlibeyt'in sürdürdüğü dinin, Hz. Muhammed'in (s.a.a) getirdiği dinin ta kendisi olduğuna inanıyoruz. Ne var ki bu orijinal din, hiçbir devlet tarafından desteklenmedi ve hiçbir güç onu resmen kabul etmedi. Bilakis bütün halifeler onu yok etmek ve halkı ondan uzak tutmak için ellerinden geleni yaptılar.

Eğer bu mutlak karanlık bulutlar aralanmış ve Ehlibeyt mektebi tarih boyunca kendine yardımcıları bulmuşsa bu, Allah'ın Müslümanlara olan lütuf ve bereketinin bir göstergesidir. Çünkü Allah'ın nuru üflemeyle sönmez, kılıçlar onu yok edemez ve yalancı tebliğciler onu gideremez. Allah'a karşı kimse "Biz bilmiyorduk; haberimiz yoktu!" şeklinde mazeret sunamayacak. Çünkü aydın yol, ortadadır.

Peygamberimizin vefatından sonra Ehlibeyt'ini takip edenlerin sayısı parmakla sayılabilecek kadar az idi. Tarih akışı içerisinde zamanla çoğalmaya başladı. Zira bu bereketli ağacın kökü yeryüzünde, dalları da gökyüzündedir ve Allah'ın izniyle her zaman meyve vermektedir. Allah için olan her şey kalıcı ve daimîdir.

Kureyş, Hz. Muhammed'in (s.a.a) tebliğinin ilk dönemlerinde onu yok etmeye çalışıyordu. Ama Allah'ın yardımı ve Ebu Talib'in fedakârlıklarıyla Kureyşliler hedeflerine ulaşamadılar. Onlar, "Muhammed'in soyu kesiktir, er ya da geç ölecek ve ondan kurtulacağız!" diyerek bununla teselli bulmaya çalışıyorlardı. Ama âlemlerin rabbi ona Kevser'i (Hz. Fatıma'yı) vermişti. Peygamberimizin Hasan ve Hüseyin adlarında iki torunu oldu. İnananlara, kıyam etseler de etmeseler de bu ikisinin imamları olduklarını müjdeledi. (İmam Ali ve İmam Hasan'dan sonra) İmam Hüseyin'in neslinden gelen bütün imamlar, Kureyş'in geleceği için bir tehlike olarak görüldü.

Kureyş, bunları sevmezdi. Hz. Muhammed'in (s.a.a) vefatından sonra Ehlibeyt'i ortadan kaldırmaya çalıştı. Hz. Fatıma'nın evini odunlarla kuşattı. Eğer Ali'nin (a.s) sabrı ve barışı olmasaydı, Ehlibeyt'i

^{141[141]}-Zuhuru'l-İslam, c.4, s.96.

yok edeceklerdi. Böylece İslam o gün son bulacaktı.

Kureyş sakinleşmiş ve rahatlamıştı. Çünkü hilafeti artık ellerinde bulmuşlardı. Hz. Muhammed'in (s.a.a) Ehlibeyt'inden onların menfaatlerini tehdit edecek kimse kalmamıştı. Hilafet Ali'ye kucak açınca bu kez Kureyş yine savaşa başvurdu. O öldürülünceye dek bu fitneler yatışmak bilmedi. Nihayet hilafet Kureyş'in en alçak insanına teslim edildi. Böylece bir kez daha hükümdarlık sistemi geri döndü.

İmam Hüseyin (a.s) Yezid'e biat etmek istemeyince Kureyş bir kez daha yerinden fırladı. Peygamber soyunu ortadan kaldırmak için büyük çaplı fitneler çıkardı. Öyle ki Kureyş, onların adlarını dahi duymaya tahammül gösteremiyor, isimleriyle birlikte onları yok etmek istiyordu.

Sonunda Kerbela katliamını gerçekleştirdiler. Henüz süt içen bebekler dahi bu savaşta katledildi. Nübüvvet ağacının kökünü tamamen kesmek istiyorlardı. Ama Allah-u Taâla resulüne verdiği sözü gerçekleştirmiş, bu savaşta Ali b. Hüseyin'i (İmam Zeynelabidin) muhafaza etmişti. Diğer imamlar onun soyundan dünyaya geldi ve yeryüzü doğusuyla, batısıyla onun nesliyle doldu. Böylece "Kevser" vaadi gerçekleşmiş oldu. Dünyanın her yerinde Resul-i Ekrem'in (s.a.a) evlatlarına veya eserlerine rastlamak mümkündür. Bugün, insanlar onları seviyor ve saygı gösteriyorlar. Tarihteki bütün hilelere rağmen Caferî Şiîlerin sayısı bugün yaklaşık 250 milyondur. Bu insanlar, Peygamber (s.a.a) ve Ehlibeyt'ini (a.s) takip ederek Allah'a yakınlaşmak istiyor ve böylece Resul-i Ekrem'in şefaatine nail olmayı umuyorlar.

Bu nüfusu hiçbir Ehlisünnet mezhebinde görmek mümkün değildir. Hâlbuki bütün devletler tarih boyunca bu mezhepleri desteklemiş ve zorla taraftar toplamaya çalışmışlardır.

"...Onlar tuzak kurarlarken Allah da tuzak kuruyordu. Allah tuzak kuranların en iyisidir."^{142[142]}

Kâhinlerin, "İsrailoğullarından bir çocuk dünyaya gelecek ve senin saltanatını yıkacak" demesi üzerine Firavun, İsrailoğullarından yeni doğan çocukların öldürülmesi emrini vermemiş miydi? Ama Allah, Musa'yı (a.s) Firavun'un hilelerinden koruyarak onu öyle bir yere getirdi ki, Firavun'un yanında yetişti ve bu çocuk, onun saltanatına son

^{142[142]}-Enfal, 30.

verdi. Demek ki Allah'ın vaadi mutlaka gerçekleşecektir.

O dönemlerin Firavun'u olan Muaviye de İmam Ali'ye lanet okutuyor, onu öldürmeye çalışıyordu. Ali evlatlarını ve Ali dostlarını öldürtmek için elinden geleni yapmadı mı? Hatta sadece İmam Ali'nin faziletlerini nakletmeyi bile yasaklamamış mıydı? Hayatı boyunca hile ve kurnazlıklarıyla cahiliyet dönemini geri getirmeye ve Allah'ın nurunu söndürmeye çalıştı. Ama tuzak kuranların en hayırlısı yüce Allah, tüm entrikalara rağmen Hz. Ali'nin (a.s) adını her yerde yüceltti. Bugün bütün Müslümanlar, hatta Yahudi ve Hristiyanlar dahi İmam Ali'nin (a.s) faziletlerinden bahsediyorlar. Milyonlarca insan bugün İmam Ali'nin mezarının başında onu ziyaret ediyor, gözyaşı döküyor. Görenleri şaşkına çeviren muhteşem bir türbesi var ve bu türbe her gün onun âşıklarıyla dolup taşıyor. Öte yandan kendine saltanat kuran ve halkı fesadıyla yöneten imparator Muaviye'nin adı ise yok oldu. Bugün insanların zihninde Muaviye'den yana bir hatıra var mı? Veya insanların ziyaretçi akınına uğradığı ziyaret edilebilecek bir mezarı var mı? Yıkık ve karanlık bir kabirden başka bir şeyi yok. Batılın sadece geçici bir görünümü var; kalıcı olan ise haktır. Ey akıl sahipleri, artık ibret alın!

Allah'a hamdolsun ki bize Şiîlerin gerçek sünnet ehli olduğunu gösterdi. Çünkü Şiîler Ehlibeyt'in takipçileridirler ve Ehlibeyt, Peygamber (s.a.a) evinin içini herkesten daha iyi bilir. Allah'ın seçtiği ve kutsal kitap ilmini verdiği kimseler onlardır.

Yine Allah'a hamdolsun ki, Ehli-sünnet ve'l-Cemaat'in, aslında geçmişte yaşayan halifelerin bidatlerine ve sünnetlerine bağlandığını bize gösterdi. Onlar hâlâ o bidat ve sünnetlere bağlılar ve iddia ettikleri konularda herhangi bir delile sahip değiller.

Şia'ya Göre Sakaleyn Hadisi

Sadece Şia'nın gerçek sünnet ehli olduğuna gösteren açık delillerden biri de Resul-i Ekrem'in buyurmuş olduğu Sakaleyn Hadisi'dir. Allah resulü (s.a.a) şöyle buyurmuştur: **"Ben sizin aranızda iki ağır emanet bırakıyorum: Biri Allah'ın kitabı, diğeri de Ehlibeyt'imdir. Bunlara sarıldığınız sürece benden sonra asla sapmazsınız. Onlardan öne geçmeye çalışmayın, helak olursunuz; geri de kalmayın, yine helak olursunuz. Onlara bir şey öğretmeye de kalkışmayın. Zira onlar sizden daha bilgilidirler."**^{143[143]}

Bazı rivayetlerde de şöyle gelmiştir: **"Her şeyden haberdar olan Allah, bu ikisinin, Kevser Havuzu'nun başında benimle buluşuncaya dek hiçbir zaman birbirlerinden ayrılmayacağını bana bildirmiştir."**

Bu Sakaleyn Hadisi'ni Ehli-sünnet ve'l-Cemaat, sahih ve müsned kitapları başta olmak üzere senetleriyle birlikte yirmiden fazla kitapta nakletmişlerdir. Şia da bu hadisi tüm hadis kitaplarında nakletmiştir.

Görüldüğü gibi bu hadis açıkça belirtmektedir ki, Ehli-sünnet ve'l-Cemaat, doğru yoldan sapmıştır. İki emanete birden sarılmamıştır. Hidayet karşısında helaki seçmiştir. Ebu Hanife, Malik, Şafî ve İbn-i Hanbel'in Ehlibeyt'ten daha bilgili olduklarını sanmışlar, böylece Ehlibeyt'in önüne geçmeye çalışmışlardır. Onları Ehlibeyt'e tercih

^{143[143]}-*Sahih-i Tirmizî*, c.5, s.621, Hadis no: 3786; *Sahih-i Müslim*, c.7, s.123; *Müstedrek*, Hakim; *Müsned-i Ahmed*, c.3, s.14; *Kenzu'l-Ummal*, c.1, s.185-187; *Hasais*, Nesaî, c.15, s.79, Mahmudî baskısı; *Tabakat*, İbn-i Sâd, c.2, s.194; *el-Mu'cemu'l-Kebîr*, c.3, s.63, Hadis no: 2678 ve s.64, Hadis no: 2681 ve s.65, Hadis no: 2683; *ed-Dürü'l-Mensur*, Suyutî, c.2, s.285 (Âl-i İmran suresi tefsiri); *es-Savaiku'l-Muhrika*, İbn-i Hacer, s.126; *en-Nihaye*, İbn-i Esir, c.1, s.216, Mektebetu'l-İslamiye baskısı.

etmişler ve Ehlibeyt'i kenara itmişlerdir.

Bazıları "Biz Kurân-ı Kerim'e sarılmışız" deseler de bu, doğru değildir. Çünkü Kurân'da anlaşılır ayetler olduğu gibi tefsire ve açıklamaya ihtiyaç duyulan ayetler de vardır. Tıpkı sünnetlerin doğru sözlü ravilere ve şerh ehline ihtiyacı olduğu gibi... Dolayısıyla bu problemin çözümü için Ehlibeyt'e, yani Peygamber'in (s.a.a) pak neslinden gelen imamlara müracaat etmekten başka çare yoktur. Zaten Peygamberimiz de bize bunu emretmiştir.

Bazı hadisleri incelediğimizde İmam Ali'yi terk edenlerin Kurân'ı terk ettiği anlaşılmaktadır. Nitekim Resul-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

"Kurân Ali ile dir ve Ali Kurân ile dir; bu ikisi Kevser Havuzu başında benimle buluşuncaya dek birbirlerinden ayrılmaz."^{144[144]}

"Ali hak ile hak da Ali ile dir; Kıyamet günü Kevser Havuzu'na varıncaya dek asla birbirlerinden ayrılmazlar."^{145[145]}

Bu hadislerle binaen İmam Ali'yi terk eden, Kurân'ın gerçek tefsirini terk etmiş; ona sırt çeviren, hakka sırt çevirmiş ve batılı öncü edinmiştir. Gerçek de şu ki, haktan başka ne varsa, batıldır.

Biz inanıyoruz ki Ehli-sünnet ve'l-Cemaat, İmam Ali'yi (a.s) terk etmekle Kurân ve sünneti de terk etmiş oldu. Böylece Resul-i Ekrem'in (s.a.a) önceden haber verdiği "Ümmetim yetmiş üç fırkaya ayrılacak ve bunlardan sadece biri haktır, diğerleri sapacaktır" şeklindeki hadisi de gerçekleşmiş oluyor. Kurtuluşa eren bu grup, hakkın temsilci olan Ali'nin (a.s) takipçileridir. Zira Ali'nin takipçileri onun düşmanlarıyla savaşmış, dostlarıyla dost olmuş, Ali ilminden faydalanmış, evlatlarının yolunu izlemiş ve onları kendilerine öncü kabul etmiştir.

"Şüphesiz, iman edip, salih ameller işleyenler var ya; işte onlar yaratıkların en hayırlısıdır. Rableri katında onların mükâfâtı, içlerinden ırmaklar akan, içlerinde ebedî kalacakları Adn cennetleridir. Allah onlardan razı olmuştur, onlar da Allah'tan razı olmuşlardır. İşte bu mükâfat, Rablerine derin saygı duyanlara

^{144[144]}-Müstedrek, Hakim, c.3, s.124; Telhis, Zehebî.

^{145[145]}-Müsned-i Ahmed, c.5, s.30; Müntahab-u Kenzi'l-Ummal, c.5, s.30; Tarih, İbn-i Asakir, c.3, s.119.

mahsustur."¹⁴⁶[¹⁴⁶]

¹⁴⁶[¹⁴⁶]-Beyyine, 7-8.

Ehlişünnet'e Göre Sakaleyn Hadisi

Bundan önce de belirttiğimiz gibi mezkûr hadisi Ehlişünnet ve'l-Cemaat âlimleri yirmiden fazla kitapta yazmış ve doğruluğunu itiraf etmişlerdir. Onlar bu hadisin doğruluğunu itiraf etmekle kendi yanlışlıklarını doğrulamış oluyorlar. Çünkü Ehlibeyt'e sarılmamış, haklarında Allah ve resulünün beyanatı bulunmayan temelsiz mezheplere bağlanmışlardır.

Emevî ve Abbasîlerin uzun yıllar önce yıkılmasına ve kitle iletişim araçlarının bunca gelişmesine rağmen Ehlişünnet ve'l-Cemaat âlimlerinin hâlâ tövbe etmeyip Allah'a yönelmemeleri bize çok şaşırtıcı gelmektedir. Hâlbuki önceki yanlışlıklarından dönüp Allah'a yönelseler, şu ayetin kapsamına gireceklerdir:

"Gerçekten ben, tövbe eden, inanan, salih amellerde bulunan ve sonra doğru yola ulaşan kimseyi hiç şüphesiz bağışlarım."^{147[147]}

Geçmişteki insanlar kılıç zoruyla ve tehditlerle hâkim yönetime uymak zorunda kalıyorlardı, diyelim; ama bugünkü insanların ne özrü olabilir? Oysaki bugün, devletlerin dinle bir ilişkisi yok. Hatta Demokrasi ve insan hakları gibi şeylerle övünüyorlar. Demokrasinin insanlara sunduğu yeniliklerden biri de düşünce ve inanç özgürlüğüdür.

Hal böyleyken geriye sadece bir bahaneleri kalıyor; o da Ehlişünnet ve'l-Cemaat âlimlerinin Sakaleyn Hadisi'ne olan itirazlarıdır. Şöyle diyorlar: "Bu hadis, **'Ben sizin aranızda Allah'ın kitabını ve sünnetimi bırakıyorum'** şeklinde de rivayet edilmiştir."148[148]

^{147[147]}-Tâhâ, 82.

^{148[148]}-Daha önceki konularda da söylediğimiz gibi, **"Allah'ın kitabı ve sünnetim"** şeklinde rivayet edilen bu hadis, senetsiz ve mürsel (Tabîinden birinin senedinde sahabeyi zikretmeksizin, doğrudan doğruya Hz. Peygamber'in adını anarak

Bunlara en azından şunu söyleyebiliriz: Sizler ilmin ölçülerinden, ortaya delil koymaktan ve iddianızı ispat etmekten uzaksınız. Nitekim ileriki konularda bunları hep birlikte göreceğiz.

rivayet ettiği hadis) bir hadistir. Sahih kitaplarında senetlerine yer verilmemiş ve incelenmemiştir. Oysaki "**Allah'ın kitabı ve itretim (Ehlibeyt'im)**" şeklindeki hadis, sahih ve mütevatir (herkes tarafından çokça nakledildiği için yalan olasılığı bulunmayan hadis türü) bir hadistir. Şia ve Sünnî bütün sahih kaynaklar bu hadisi rivayet etmiştir.

Allah'ın Kitabı ve İtretim Mi Yoksa Allah'ın Kitabı ve Sünnetim Mi?

Biz, bu konuda *Doğrularla Birlikte* adlı kitabımızda geniş olarak açıklama yapmıştık. Özetle şunu söylememiz yeterli olur: Bu iki hadis, aslında birbiriyle çelişmez. Zira Peygamber'in (s.a.a) sünnetini dahi en iyi bilen yine Ehlibeyt (a.s) idi. Ali b. Ebu Talib (a.s) Peygamber sünnetinin kapısıdır. Hadisleri nakletmede en liyakatli kimse odur. Ebu Hureyre veya Kâbu'l-Ahbar Vahab b. Münebbih değil.

Yine de tekrarın faydalı olacağını düşündüğümüz için konuyu biraz daha açalım. Belki *Doğrularla Birlikte* adlı kitabımızı okumayanlar olabilir ya da okuyanlar, burada farklı bir açıklamaya daha rastlayabilir. Böylece okuyucular, bu kitapta "Allah'ın kitabı ve itretim (Ehlibeyti'm)" hadisinin asıl ve sağlam hadis olduğunu, halifelerin bu hadisten itretim (Ehlibeyt'im) kelimesini çıkarıp yerine "sünnetim" kelimesini ekleyerek Ehlibeyt'i tarih sayfasından silmeye çalıştıklarını daha iyi anlayacaklardır.

Dikkat edilecek olursa, "Allah'ın kitabı ve sünnetim" hadisi, Ehli'sünnet ve'l-Cemaat nezdinde sahih değildir. Çünkü onlar sahih kitaplarında Peygamberimizin (s.a.a) hadis yazmayı yasakladığını rivayet etmişlerdir. O zaman söylesinler bakalım; yazılmamış ve anlatılmamış bir sünnete Müslümanlar nasıl inansın, nasıl sarılsınlar? Peygamber (s.a.a) hem yazılmasını, hem de anlatılmasını yasakladığı bir şeye insanları nasıl sevk edebilir? Daha da önemlisi, eğer "Allah'ın kitabı ve sünnetim" hadisini doğru kabul edersek, o zaman nasıl olur da Ömer b. Hattab, Allah'ın resulüne muhalefet ederek "Allah'ın kitabı bize yeter!" diyebilir? Ve eğer Peygamberimiz yazılmış bir sünneti geriye bırakmışsa, o halde neden Ebubekir ve Ömer bu hadisleri yakıp

insanları hadis yazmaktan men etmişlerdir? Ve eğer bu hadis doğruysa, Peygamber'in (s.a.a) vefatından sonra neden Ebubekir minberde, "Allah resulünden hiçbir şey rivayet etmeyin. (Bundan dolayı) biri size bir şey soracak olursa, deyin ki: Allah'ın kitabı aramızdadır; helalini helal sayın, haramlarından da kaçının!"^{149[149]} demiştir?

Eğer "Allah'ın kitabı ve sünnetim" hadisi doğruysa, neden Ebubekir zekât vermeyenlerle savaşmış ve Peygamber'in sünnetini ayaklar altına almıştır? Hâlbuki Peygamberimiz şöyle buyurmamış mıdır? **"La ilâhe illallah diyen herkesin canı ve malı güvendedir, hesabı da Allah ile dir."**

Eğer "Allah'ın kitabı ve sünnetim" hadisi doğruysa, neden Ebubekir, Ömer ve beraberindekiler Hz. Fatıma'nın evine saldırarak ona saygısızlık ettiler? Neden evini içindekilerle birlikte yakmakla tehdit ettiler?

Onlar Resul-i Ekrem'in (s.a.a) şu sözünü duymamışlar mıydı? **"Fatıma bedenimin bir parçasıdır; onu gazaplandıran beni gazaplandırmıştır ve onu inciten beni incitmiştir."**

Evet, Allah'a ant olsun ki onlar bu sözü duymuş ve çok iyi anlamışlardı. Ehlibeyt hakkında Allah'ın şu sözünü de mi duymamışlardı?

"De ki: Ben risaletime karşılık akrabalarım sevgiden başka sizden hiçbir ücret istemiyorum."^{150[150]}

Bu ayet Fatıma, kocası ve iki oğlu (a.s) hakkında nazil olmuştur. Acaba buradaki Ehlibeyt sevgisinden maksat onlara saldırmak, tehdit etmek ve evlerini ateşe vermek midir? Bunu yaparken kapıyı öyle ittirmişlerdi ki Fatıma'nın karnındaki bebek düşük olarak dünyaya geldi. Anam-babam Fatıma'ya feda olsun!

Eğer "Allah'ın kitabı ve sünnetim" hadisi doğru ise, neden Muaviye ve yandaşları İmam Ali'ye (a.s) lanet okuyup bu çirkin geleneği Emevî hükümdarlığı boyunca devam ettirdiler? Acaba Allah'ın, Peygamber'e (s.a.a) olduğu gibi Ali'ye de selam gönderilmesi konusunda emrini duymamışlar mıydı? Onlar, Peygamberimizin şu hadisini duymamışlar

^{149[149]}-Tezkiretu'l-Hifaz, Zehebî, c.1, s.3.

^{150[150]}-Şûra, 23.

mıydı? **"Ali'ye küfreden bana küfretmiştir ve bana küfreden Allah'a küfretmiştir."**^{151[151]}

Eğer "Allah'ın kitabı ve sünnetim" hadisi doğru ise, o halde neden bu sünnet sahabenin çoğundan gizli tutuldu, öğrenilmedi ve sünnet var olduğu halde şahsî görüşlere dayanılarak fetvalar verildi?

Eğer Peygamber (s.a.a) insanlar arasında kitap ve sünneti bırakarak onların sapmalarını önlemek istemişse, o zaman Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın çıkardığı onca bidate ne gerek vardı? Zira Peygamberimizin de buyurduğu gibi her bidat sapkınlıktır ve her sapkınlığın sonu ateştir.

Bunlara ilave olarak, akıl sahibi ve araştırmacılar Peygamberimizi, sünnetini iyi korumadığı için eleştirmişler, Ehlisünnet düşüncesine göre haklı olarak, "Neden Peygamber (s.a.a) sünneti toplamadığı, ihtilaf, tahrif ve safsatalara karşı tedbir almadığı halde **'Ben sizin aranızda iki ağır emanet bırakıyorum; biri Allah'ın kitabı, diğeri sünnetim-dir'** şeklinde açıklamada bulunmuştur?" demişlerdir.

Şimdi bu akıl sahiplerine "Peygamber (s.a.a), sünnetin yazılmasına izin vermemiştir" dersek, haklı olarak bize gülmezler mi? Tabii ki gülerler. Çünkü bu, mantıklı değil. Müslümanlara sünneti yazmayı yasakladığı halde "Ben size sünnetimi bırakıyorum" nasıl diyebilir ki?

Dahası, asırlardır yazılagelen sünnete rağmen yine de nasih, mensuh, has, umum, muhkem, müteşabih vb. ayetler içeren Kurân-ı Kerim ile sünnet arasında pek fark yoktur. Sünnet de Kurân gibidir. Aralarındaki fark, Kurân'ın tamamının doğru olmasıdır. Çünkü Allah, onu koruduğunu beyan etmiştir. Daha doğrusu Kurân yazılmıştır, ama sünnet hakkında uydurulanlar, doğrularından daha fazladır. Dolayısıyla Peygamberimizin sünnetinin bize doğru olarak ulaşması ve doğrularıyla yanlışların birbirinden ayırt edilebilmesi için her şeyden önce bir masuma ihtiyaç vardır. Masum olmayan biri allame de olsa, sonuçta bu görevi layıkıyla yerine getiremeyecektir.

Kurân ve sünnet birlikte olsa bile yine de insanlık, bunların hükümlerini bilen, ilimlerine vakıf olan ve Peygamber'den sonra

^{151[151]}-*Müstedrek*, Hakim, c.3, s.121 (Hakim, bu hadis hakkında, "Buharî ve Müslim'in şartıyla sahihtir" demiştir.); *Tarihu'l-Hulefa*, Suyutî, s.173; *Hasais*, Nesaî, s.169; *Menakıb*, Harezmi, s.82.

ümmetin ihtilafa düştüğü hususlarda onlara yol gösteren usta bir âlime muhtaçtır.

Görmez misiniz ki, Allah-u Taâla dahi Kurân-ı Kerim'de onun bir açıklayıcısı olması gerektiğini belirtmiştir:

"...Sana da zikri (Kurân'ı) indirdik; insanlara kendileri için indirileni açıklayasın ve onlar da iyice düşünsünler, diye."^{152[152]}

Eğer Peygamberimiz (s.a.a) nazil olan ayetleri açıklamasa idi, Kurân kendi dillerinde nazil olsa bile insanlar Allah'ın hükümlerini bilemezlerdi.

Bu, herkesin bildiği çok açık bir meseledir. Mesela Kurân'da namaz, oruç, hac vb. gibi vacip ameller emredilmiş olmasına rağmen Müslümanların yine de Peygamber'in açıklamalarına ihtiyacı vardır. Çünkü namazı nasıl kılacaklarını, zekâtı ne şekilde vereceklerini, oruç hükümleri ve hac amellerini insanlar ancak Peygamber'den öğrenebilirlerdi ve o olmasaydı bunları bilemezlerdi.

Hakkında hiçbir ihtilaf bulunmayan ve içine batıl karışma olasılığı olmayan Kurân'ın dahi bir açıklayıcıya ihtiyacı varken, hakkında çokça ihtilaf edilen, tahrif, uydurma ve gerçeklerin birbirine karıştığı Peygamber sünneti için nasıl olur da bir açıklayıcıya ihtiyaç olmaz? Demek oluyor ki, sünnetin açıklayıcıya olan ihtiyacı Kurân'dan daha fazladır.

Akliselim olan herkes peygamberlerin en azından şöyle bir tedbir aldıklarını düşünmelidir: Ölümünden sonra nübüvvet ve risaletinin baki kalmasını isteyen her peygamber, kendisinden sonra yerine bir halife belirler ve bu kimse, onun öğretilerini halka anlatır. Dolayısıyla her peygamberin bir halifesi vardır.

Bu nedenledir ki, Peygamberimiz de (s.a.a) Ali b. Ebu Talib'i (a.s) çocuk yaştan itibaren kendi ahlakıyla yetiştirmiş ve ümmet içerisinde onu halifesi olarak bırakmıştır. Ona öncekilerin ve sonrakilerin ilmini öğretmiş, hiç kimseye vermediği sırları ona vermiştir. İnsanları defalarca ona yönlendirerek şöyle buyurmuştur:

"Benim kardeşim, vasim ve halifem budur."

"Peygamberlerin en üstünü benim, Ali de halifelerin ve benden"

^{152[152]}-Nahl, 44.

sonraki insanların en üstünüdür."

"Ben nazil olan Kurân'ı kabullendirmek için savaştım, Ali de onun yorumu için savaşacak ve ümmetimi ihtilaf ettikleri konularda aydınlatacaktır."

"Ali'den başkası benim adıma size mesaj ulaştırmaz. Benden sonra bütün müminlerin efendisi odur."

"Benim katımda Ali, Musa katındaki Harun gibidir. O bendendir, ben de ondanım. İlimimin kapısı da odur."

Tüm bu rivayetler Ehlisünnet ve'l-Cemaat katında sahihtir ve hepsini sahih kabul etmişlerdir. Bu konuda daha fazla bilgi için bkz: *el-Müracaat*, Hüseyin Razî tahkikiyle.

Peygamber efendimizin hayatını konu alan siyer kitaplarında yazılanlara ve yine ilmî ve tarihî delillere bakacak olursak, İmam Ali'nin (a.s), sahabelerin tek ilim mercii olduğunu kesin bir şekilde görmek mümkündür. İster âlim olsun, ister cahil herkes ona müracaat ederdi. Sadece şu örnek yeterlidir ki, Ehlisünnet'in "ümmetin bilgini" diye adlandırdığı İbn-i Abbas, Hz. Ali'nin öğrencisiydi. İbn-i Abbas, onun mektebinde ilim öğrenmişti. Bu da bütün Müslümanların, ilimlerini Hz. Ali'den aldıklarını gösterir.^{153[153]}

Eğer "Allah'ın kitabı ve sünnetim" hadisiyle "Allah'ın kitabı ve itretim (Ehlibeyt'im)" hadisi arasından birini seçmek istersek, ikinci hadisi tercih etmemiz gerekecektir. Zira ancak bu tercihle Kurân ve sünneti doğru bir şekilde öğrenebiliriz. Sadece birinci tercihi kabul edersek, hem Kurân, hem de sünnet konusunda tereddütte kalırız. Bu konularda bizim için meçhul kalan hükümleri aydınlatarak ve merciimiz olacak birine ihtiyaç duyarız. Ulemanın ihtilaf ettiği, bir çıkış yolu bulamadığı, yer yer birbirlerinin tersine hüküm verdiği göz önüne getirilirse bir yere varamayız. Hal böyleyken şu veya bu âlimin sözünü esas almak ya da şu veya bu mezhebin görüşüne uymak, taassuptan öteye gitmeyen ve delile dayalı olmayan asılsız bir iş olacaktır. Yüce Allah Kurân-ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır:

"Onların çoğunluğu zandan başkasına uymaz. Gerçekten zan ise, haktan hiçbir şeyi sağlayamaz. Şüphesiz Allah, onların işlemekte

^{153[153]}-Bkz: *Şerh-i Nehcü'l-Belaga*, İbn-i Ebil Hadid, Mukaddime bölümü.

olduklarını bilendir."^{154[154]}

Bu konunun daha iyi anlaşılabilmesi için bir örnek daha vermek istiyorum. Yüce Allah Kurân-ı Kerim'de, abdest hakkında şöyle buyurmuştur:

"Meshedin başınızı ve ayaklarınızı da (üzerindeki) çıkıntılara kadar..."^{155[155]}

Bu ayete baktığımızda ilk aklımıza gelen şey, başımızı mesheder gibi ayaklarımızın da meshedilmesi gerektiğidir. Ama Müslümanların işine bakın ki, bu konuda dahi ihtilaf etmişlerdir. Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın tamamı ayaklarını yıkarken Şiîler de ayaklarını meshetmektedirler. Bu durumda neyin doğru, neyin yanlış olduğunu nasıl anlayacağız?

Ehlisünnet'in alim ve müfessirlerine baktığımızda, bunların kendi aralarında dahi ihtilaf ettiklerini görüyoruz. Ayette geçen "erculekum" (ayaklarınızı) kelimesini bazıları "üstün" (–) işaretiyle okumuş, bazıları da "esre" (–) işaretiyle. Diyorlar ki: Her iki şekilde de okunması sahihtir; "erculekum" şeklinde okuyanlar ayakların yıkanmasını, "erculikum" şeklinde okuyanlar da meshedilmesini vacip bilmiş olur.

Oysaki Arap edebiyatına vakıf olan edebiyatçı bir Ehlisünnet alimi^{156[156]} bakınız ne diyor: "Her iki kıraat de meshi vacip kılar. Çünkü 'ercul' kelimesi mahallen mensub veya mecrurdur. Kurân bize meshetmeyi emrediyor, ama sünnet bize ayaklarımızı yıkamayı emretmiştir."

Görüyor musunuz, saygıdeğer okuyucular? Ehlisünnet âlimleri bu konuda bizi aydınlatamamışlardır. Kendi sözleri dahi oldukça karışık ve anlaşılır gibi değil. Hatta bunlar kafamızı daha da karıştırmışlardır. Nasıl olur da sünnet, Kurân ile muhalif olabilir? Bu, olacak iş mi?

Peygamberimizin Kurân ile muhalefet etmesi asla mümkün olamaz. Kurân meshi emrederken Peygamber ayaklarını yıkayamaz. Eğer Peygamberimiz abdest alırken ayaklarını yıkamışsa, özellikle ilimde öncü olan Ali b. Ebu Talib, İbn-i Abbas, Hasan, Hüseyin, Huzeyfe b.

^{154[154]}-Yusuf, 36.

^{155[155]}-Maide, 6.

^{156[156]}-Tefsir-i Kebir, Fahr-i Razî, c.11, s.161.

Yeman, Enes b. Malik vb. sahabeler ve yine ayeti "erculikum" olarak okuyan diğer tüm sahabeler ona muhalefet edemezdi. Ve yine Peygamber'in pak Ehlibeyt'ine (a.s) uyan ve daima onlarla birlikte olan Şiîler, neden bunu inkâr edip "Hayır, meshetmemiz gerekir!" desinler ki?

O halde çözüm yolu nedir?

Sayın okuyucu! Güvenilir biri olsa da Müslüman bir kimse basit bir konu hakkında nasıl da çelişki içerisinde kalıyor ve doğru hüküm ile yanlış hükmü birbirinden ayırt edemiyor, görüyor musunuz? Ehlişünnet ve'l-Cemaat alimleri arasındaki ihtilafların ne derecede olduğunu bilmeniz açısından bu konuyu bilerek ve örnek olarak göstermiştim. Onlar, Peygamber efendimizin (s.a.a) 23 yıl boyunca her gün defalarca tekrar ettiği basit bir amel hakkında bile ihtilaf etmişlerdir. Avam tabakasından bilge insanlara kadar Peygamberimizin tüm dostlarının bilmesi gereken bu mesele hakkında Ehlişünnet alimleri ayetin kıraatinde ihtilaf ediyor ve bazen "erculekum", bazen de "erculikum" okuyarak bundan çeşitli hükümler çıkarıyorlar.

Bir harenin (esre, üstün, ötre) farklı okunmasıyla ondan çıkacak hükümlerin bile değişebildiğini bütün herkes bilmektedir. Kurân'da bu kadar ihtilaf ettiklerine göre sünnette daha fazla ihtilaf etmeleri doğaldır.

O halde çözüm yolu nedir?

Eğer Allah'ın hükümlerini ve Peygamber'in sünnetini bize açıklayacak güvenilir kimselere müracaat etmenin gerekli olduğu sonucuna varacak olursak, bu durumda karşımıza ikinci bir soru çıkar: Bu şahıs kim olmalıdır? Çünkü Kurân ve sünnet sesizdir ve konuşmaz. Abdest ayetinde gördüğümüz gibi, onları birkaç şekilde yorumlamak mümkün olabiliyor.

Şimdi, ey aziz okuyucu! Her ikimiz de Kurân ve sünneti bize doğru bir şekilde anlatacak güvenilir kimselere başvurulması gerektiği konusunda hemfikiriz. Geriye sadece bir şey kalıyor: O da bu kimselerin kimler olduğu konusu.

Eğer bunların, başta Peygamberimizin (s.a.a) sahabeleri olmak üzere ümmetin alimleri olduğunu söyleyecek olursak, geriye dönmemiz gerekecek. Çünkü daha önce onların basit bir abdest meselesinde nasıl bir ihtilafa düşüklerini görmüştük. Ayrıca birkaç sayfa geride

sahabelerin birbirlerini nasıl tekfir ettiklerini ve hatta birbirleriyle nasıl savaştıklarını da gördük. Öyleyse sahabelerin de hepsine güvenmemiz mümkün değil. Çünkü bu durumda da hangisinin hak yolda, hangisinin batıl yolda olduğunu bilmemiz gerekir. Dolayısıyla bizim sorunumuz hâlâ çözülmüş olmuyor.

Eğer dört mezhep imamlarına müracaat edelim dersiniz, bildiğiniz gibi onlar da kendi aralarında birçok konuda ihtilaf etmişlerdir. Mesela, biri namazda "Bismillah" demenin mekruh olduğunu savunurken bir başkası da "Bismillah" denmediği takdirde namazın batıl olacağını söylüyor. Üstelik, daha önce de anlattığımız gibi, bunlar Peygamber (s.a.a) döneminden çok sonraları yaşamış insanlardır. Bırakın Peygamberimizi, onlar sahabeleri dahi görmemişlerdir. Ayrıca onların mezheplerinin zalim halifeler tarafından tesis edildiğini de ispat etmiştik. Dolayısıyla geriye sadece bir yol kalmaktadır. O da Peygamber efendimizin (s.a.a) tertemiz Ehlibeyt imamlarına (a.s) müracaat etmektir.

Allah, onları tertemiz kılmış ve her türlü pisliği onlardan uzak tutmuştur. Onlar öyle kimselerdir ki ilim ve amelde, takva ve fazilette kimse onlara erişemez. Onlar yalan ve hatadan uzaktırlar. Bu, Kurân'ın açık ayeti ve Peygamberimizin tartışmasız hadisiyle ispatlanmıştır:

"Ancak ve ancak Allah, ey Ehlibeyt, sizden her çeşit pisliği gidermek ve sizi tam bir temizlikle tertemiz bir hale getirmek diler."^{157[157]}

"Ben sizin aranızda iki ağır emanet bırakıyorum: Biri Allah'ın kitabı, diğeri de Ehlibeyt'imdir. Bunlara sarıldığınız sürece benden sonra asla sapmazsınız. Onlardan öne geçmeye çalışmayın, helak olursunuz; geri de kalmayın, yine helak olursunuz. Onlara bir şey öğretmeye de kalkışmayın. Zira onlar sizden daha bilgilidirler."^{158[158]}

^{157[157]}-Ahzab, 33.

^{158[158]}-Sahih-i Tirmizi, c.5, s.621, Hadis no: 3786; Sahih-i Müslim, c.7, s.123; Müstedrek, Hakim; Müsned-i Ahmed, c.3, s.14; Kenzu'l-Ummal, c.1, s.185-187; Hasais, Nesaî, c.15, s.79, Mahmudî baskısı; Tabakat, İbn-i Sâd, c.2, s.194; el-Mu'cemu'l-Kebîr, c.3, s.63, Hadis no: 2678 ve s.64, Hadis no: 2681 ve s.65, Hadis no: 2683; ed-Dürü'l-Mensur, Suyutî, c.2, s.285 (Âl-i İmran suresi tefsiri); es-Savaiku'l-Muhrika, İbn-i Hacer, s.126; en-Nihaye, İbn-i Esir, c.1, s.216, Mektebetu'l-İslamiye baskısı.

Allah-u Taâla Kurân ve din ilmini onlara bağışlamıştır. Peygamber efendimiz (s.a.a) insanların neye ihtiyacı varsa, hepsini Ehlibeyt imamlarına öğretmiş, ümmetini bu imamlara yönlendirmiş ve şöyle buyurmuştur: **"Benim Ehlibeyt'im Nuh'un gemisi gibidir. Ona binen kurtulur, yüz çeviren boğulur."**

Ehlisünnet ve'l-Cemaat âlimlerinden İbn-i Hacer, bu hadisin sahih olduğunu itiraf ettikten sonra şöyle söylemiştir: "Onların gemiye benzetilmesinden maksat şudur: Kim onları severse, Peygamberimizin zahmetleri karşılığında onlara saygı duyarsa ve bilginlerinin gösterdiği yolda giderse, Allah ile muhalefet etme karanlığından kurtulur. Ve kim onlardan ayrılırsa, nankörlük deryasında boğulur; asilik çöllerinde helak olup gider."^{159[159]}

Tüm bunlara ilave olarak, tarih boyunca, İslam ümmeti içerisinde, Peygamberimizin (s.a.a) tertemiz Ehlibeyt'inden (a.s) daha bilgili olduğunu iddia eden tek bir kişi dahi çıkmamış; Ehlibeyt imamlarına bir kelime dahi öğrettiğini iddia eden olmamıştır.

Aziz okuyucularımız; bu konu hakkında geniş bilgi almak istiyorsanız, *el-Müracaat* ve *el-Gadir* adlı kitaplara müracaat etmenizi tavsiye ederim. Gerçi benim burada yazdıklarımın okuyucularımız için yeterli olduğu kanısındayım. Zira "Allah'ın kitabı ve itretim (Ehlibeyt'im)" hadisi karşısında akıl ve vicdan, ister istemez teslim olmaktadır.

Onca yazılanlardan sonra kısaca özetlemek gerekirse, delilleriyle birlikte bir kez daha şunu anladık ki, İmamiye Şia'sı, Peygamber (s.a.a) sünnetinin gerçek takipçisidir. Ehlisünnet ve'l-Cemaat ise, Şafî mezhebi mensubu İbn-i Hacer'in de dediği gibi onları doğru yoldan uzaklaştıran, karanlıklara iten, nankörlük deryasında boğulma durumuna getiren ve asilik çöllerinde helake sürükleyen öncülerinin takipçileridir.

Ve biz, hâlis kullarını hidayet ettiği için âlemlerin rabbi Allah'a hamd ediyoruz.

^{159[159]}-es-Savaiku'l-Muhrika, İbn-i Hacer Şafî, s.152.

Şia Fıkhnın Kaynakları

İmamiye Şia'sının fıkhnı inceleyenler, onların, yeni gündeme gelen meseleler dışında tüm meselelerde on iki Ehlibeyt imamı (a.s) vasıtasıyla Peygamberimizin (s.a.a) fıkhnı müracaat ettiklerini görürler. Şia'ya göre fıkhn kaynağı ikidir ve üçüncüsü yoktur: Kurân ve sünnet. Yani birinci kaynak Kurân-ı Kerim ve ikinci kaynak Peygamberimizin (s.a.a) sünnetidir. Geçmişten günümüze Şiîlerin ve hatta Ehlibeyt imamlarının fikhî görüşü bu şekildedir. Onlardan hiçbiri kendi görüşüne göre amel etmemiş veya kendince bir hüküm çıkarmamıştır.

Halk, İmam Ali'yi halife seçtiğinde ona, "Ebubekir ve Ömer'in yöntemiyle hükmet!" demiş, İmam bu şartı kabul etmeyerek "Ben, Allah'ın kitabına ve Peygamber'in (s.a.a) sünnetine göre hükmederim" buyurmuştu.^{160[160]}

Biz, ileriki konularda da Hz. Ali'nin bu esasa daima bağlı kaldığını ve ondan asla yüz çevirmediğini açıklığa kavuşturacağız. İmam Ali halkı sünnete geri döndürmek için çok çaba sarf etmiş, hatta bu yüzden halifeler tarafından öfkeyle karşılanmış, iyi ile kötüyü ayırt edemeyen halk da İmam'dan yana incinmişti. Zira İmam Ali (a.s) bunu bir görev olarak görüyor ve Peygamber sünneti konusunda kararlılığını gözler

^{160[160]}-Bazı rivayetlerde İmam'ın bunlara ilave olarak bir de "Kendi içtihadıma göre hareket ederim" dediği geçse de bu, onun adına uydurulmuş bir yalandır. Bu ilaveyi, Peygamber'den sonra şahsi görüşlerini İslamî hükümlere ilave etmek isteyenler yapmışlardır. Zira Ali (a.s) asla böyle bir iddiada bulunmamış, daima Kurân ve sünnete dayalı hükümler verdiğini savunmuştur. Nitekim sözünü ettiği Camia kitabında, ufak bir çizimin hükmü dâhil İslamî hükümlerin tamamının toplandığını iddia etmiş; bu kitabı Peygamberimizin (s.a.a) imla ettirdiğini ve kendisinin de yazdığını söylemiştir.

önüne seriyordu.

İmam Bâkır (a.s) daima şöyle buyururdu: **"Eğer biz kendi yanımızdan size bir şey söyleyecek olsaydık hem kendimiz sapardık, hem de sizler sapardınız. Ama biz, Allah'ın açık ayetleriyle ve Peygamber'in (s.a.a) sünnetine göre sizinle konuşuyoruz."**

İmam Bâkır, yine şöyle buyurmuştu: **"Ey Cabir! Biz sadece kendi görüşümüze dayalı fetva vermiyoruz. Eğer kendi görüşümüze göre fetva verseydik zavallı olurduk. Fakat biz, Allah resulünden bize kalan rivayetleri tıpkı altın ve gümüş gibi evimizde koruyor, sizinle onlar aracılığıyla konuşuyoruz."**

İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyuruyor: **"Allah'a ant olsun ki, biz kendi kalbimizden geçenlerle veya kendi şahsî görüşlerimize dayanarak sizinle konuşmuyoruz. Biz Allah'ın sözünden başka sizlere hiçbir şey söylemiyoruz. Size verdiğimiz haberler Allah resulündendir ve bunlara kendimizden bir şey ilave etmiyoruz."**

Gerek araştırmacılar, gerekse ilim ehli insanlar Ehlibeyt'ten bunu böyle kabul etmişler; onların kıyas, içtihat, istihsan vb. gibi Kurân ve sünnet dışı bir yola başvurdıklarını asla kaydetmemişlerdir.

Asrımızın büyük mercilerinden Seyyid Muhammed Bâkır es-Sadr, ibadetler ve fikhî muameleler hakkında yazmış olduğu *el-Fetave'l-Vaziha* adlı ilmihal kitabında şöyle der:

Açık fetvaları nasıl elde ettiğimize dair kısa da olsa birtakım açıklamalarda bulunmayı gerekli görüyoruz. Bunlar, hadis naklinde doğru sözlü ve takva ehli bazı ravilerin çeşitli yollarla bizlere ulaştırdığı değerli rivayetlerden ibarettir.^{161[161]}

Ne var ki kıyas, istihsan vb. gibi farklı yollara müracaat etmemizi caiz kılabilecek herhangi şerî bir dayanak ve güvence yoktur. Aklî delile uyma konusunda ise müçtehitler ve ahbarîler ihtilaf etmişlerdir. Biz, aklî delile göre amel edilebileceğini kabul ediyoruz. Çünkü aklî delille ispat olunabilen bir şey aynı zamanda Kurân ve sünnetle de ispat edilebilir.

İcmaa gelince; bize göre icma, Kurân ve sünnete ilave olabilecek

^{161[161]}-*el-Fetave'l-Vaziha*, Şehit Muhammed Bâkır es-Sadr, s.98.

farklı bir kaynak değildir. Sadece bazen bir şeylerin ispatı konusunda destek amaçlı ondan faydalanıyoruz.

Sonuç itibariyle bize göre asıl ve temel olan, Kurân ve sünnettir. Yüce Allah'tan bu ikisinin takipçileri olmayı bize nasip etmesini diliyoruz. O ikisine sarılan asla kopmayan sağlam bir ipe sarılmıştır. Şüphesiz, Allah işitendir, bilendir.^{162[162]}

Evet, ötelerden beri biz bu oluşumu Şia arasında daima hâkim gördük. Şiîler bu ikisinden başkasına güvenmezler. Hiçbir Şiî imamı, kıyasa veya istihsana dayalı bir fetva vermemiştir.

Bu konuda Ebu Hanife ile İmam Cafer Sadık arasında geçen bir hikâye meşhurdur. İmam, kıyasla fetva veren Ebu Hanife'ye hitaben şöyle buyurmuştu: **"Allah'ın dininde kıyas etme. Çünkü şariat kıyasla doğrulursa din yok olur. İlk kıyas eden şeytan idi ve Âdem (a.s) hakkında Allah'a, 'Ben ondan daha üstünüm; çünkü beni ateşten, onu da topraktan yarattın!' demişti."**

Bu kaynaklar, İmam Ali'nin (a.s) döneminden günümüze kadar Şiîlerin müracaat ettikleri kaynaklar idi. Şimdi de Ehlişünnet ve'l-Cemaat'in kaynaklarına bir göz atalım:

^{162[162]}-Aynı kaynak.

Ehlisünnet Ve'l-Cemaat Fıkının Kaynakları

Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın fıkıh kaynaklarını incelediğimizde onların çoğunun Kurân ve sünnet sınırlarından çok uzakta olduklarını görmekteyiz. Kitap ve sünnetin dışında halifelerin sünneti, sahabe ve tabiînin sünneti, "Sevafî'l-Ümera" diye adlandırdıkları hükümdarların sünneti, kıyas, istihsan, sedd-i zera'î, icma vb. gibi kaynaklara müracaat ederler. Görüldüğü gibi, Ehlisünnet'e göre Allah'ın dinine bu on kaynak hükmetmektedir.

Buraya kadar yazdıklarımızın asılsız olmadığını göstermek ve yazdıklarımızın saçmalık değil de gerçeklerden ibaret olduğunu ortaya koymak için birkaç örnek vereceğiz.

Biz, Ehlisünnet ile ilk iki kaynak, yani Kurân ve sünnet konusunda tartışmayacağız. Çünkü bu ikisi hakkında aynı görüşteyiz, hatta bizler bu ikisine uymayı vacip olarak görüyoruz. Hem naklî deliller, hem de akıl ve icma zaten bunu gerektiriyor.

Allah-u Taâla, Kurân-ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır:

"Allah Resulü size ne verdiyse alın onu ve size neyi yasakladıysa sakının ondan."^{163[163]}

"Allah ve Resulü bir işe hüküm verdiği zaman, artık inanmış bir erkek ve kadının o işi kendi isteklerine göre seçme hakkı yoktur. Kim Allah ve Resulüne karşı gelirse, apaçık bir sapıklığa düşmüş olur."^{164[164]}

Bunlar gibi daha birçok ayet, dinî hükümlerin ancak Allah'ın kitabından ve Peygamber'in (s.a.a) sünnetinden elde edileceğini

^{163[163]}-Haşr, 7.

^{164[164]}-Ahzab, 36.

göstermektedir. Bizim itiraz ettiğimiz nokta ise, Ehlişünnet'in kendi yanlarından çıkarttıkları diğer kaynaklardır. Şimdi bu farklı kaynakları hep birlikte inceleyelim:

1- Hülefa-i Raşidîn'in Sünneti

Onlar, bu konuda şu hadisi delil olarak göstermektedirler: "Benim sünnetimi ve benden sonra Hülefa-i Raşidîn'in sünnetini takip edin; ona sarılın ve onu dişiniz-tırnağınızla koruyun."^{165[165]}

Biz, *Doğrularla Birlikte* adlı kitabımızda Hülefa-i Raşidîn'den kastın Ehlibeyt imamları olduğunu ispatlamıştık. Yine de o kitabı okumamış olanlar için birkaç delil getireceğiz:

Buharî, Müslim ve diğer bütün hadisçiler, Resul-i Ekrem'in (s.a.a) halifelerini on ikiyle sınırladığını rivayet etmişlerdir. Nitekim Resul-i Ekrem şöyle buyurmuştur: "Benim halifelerim on iki kişidir ve hepsi de Kureyş'tendir."

Bu sahih hadis, bize Hülefa-i Raşidîn'in Ehlibeyt imamları olduğunu göstermektedir. Halifeliği zorla gasp eden halifeler veya ümmete saltanatla hükmeden zalim hükümdarlar Hülefa-i Raşidîn olamazlar.

Hal böyleyken, kim diyebilir ki: Maksat, ister Şia'nın dediği gibi Ehlibeyt imamları olan on iki kişi olsun, ister Sünnîlerin dediği gibi dört halife olsun, her halükârda fıkıhın kaynağı üçtür; Kurân, sünnet ve halifelerin sünneti?

Bu bakış açısı Ehlişünnet mezhebine göre doğrudur, ama Şia'ya göre yanlıştır. Zira daha önce de anlattığımız gibi Ehlibeyt imamları sünnete hiçbir şey eklememişler, onu bizzat Resul-i Ekrem'den öğrenmişler, korumuşlar ve gerektiğinde insanlara aktarmışlardır.

Ne var ki Ehlişünnet ve'l-Cemaat, Kurân ve sünnete muhalif olsa da fıkıh kitaplarını Ebubekir ve Ömer'in sünnetlerine dayanarak, onların hükümleriyle doldurmuşlardır.

Bu hadiste Peygamber'in (s.a.a) maksadının Ebubekir ve Ömer olmadığı konusunda bizi emin kılan şeylerden biri de, Hz. Ali'nin, hükümeti ele alırken onların sünnetini kabul etmemesi ve sahabenin bu

^{165[165]}-*Tirmizî*, c.5, s.43, Hadis: 2676; *Sünen*, İbn-i Mace, c.1, s.15-16, Hadis: 42; *Suabu'l-İman*, Beyhakî, c.6, s.67, Hadis: 7516; *Müsned-i Ahmed*, c.4, s.126-127.

konuda ısrar etmesi olmuştur. Eğer Peygamber'in maksadı Ebubekir ve Ömer olsaydı, Hz. Ali, onların sünnetini reddederek Resul-i Ekrem'in bu sözünü ayakları altına almazdı. Demek ki ne Ebubekir, ne de Ömer Hülefa-i Raşidîn'den değildi. Oysaki Ehlisünnet ve'l-Cemaat, bir zamanlar Ebubekir, Ömer ve Osman'dan başka kimseyi Hülefa-i Raşidîn'den saymıyordu. Zira İmam Ali'yi o dönemlerde halife olarak dahi görmüyorlardı. Yıllarca minberlerde ona lanet okunduktan sonra ona "Halife" demeye başlandı. O halde nasıl oluyor da Ehlisünnet ve'l-Cemaat onun da sünnetini takip ettiğini iddia ediyor?

Celaluddin Suyutî'nin *Tarihu'l-Hülefa* adlı kitabını gözden geçirecek olursak savunduğumuz görüşün ne kadar doğru olduğunu bir kez daha görmüş oluruz. Suyutî, Hâcib b. Halife'den naklen şöyle yazar: Ömer b. Abdülaziz'i halka bir şeyler söylerken gördüm. Onlara şöyle sesleniyordu: "Bilesiniz ki Allah resulünün ve onun iki yardımcısının sünneti bizim dinimizdir. Bizler, o sünnetlerin takipçisiyiz. Onlardan başka hiçbir sünneti kabul etmiyoruz."^{166[166]}

Gerçek şu ki, gerek sahabelerin, gerekse Emevî ve Abbasî halifelerinin inancına göre Ebubekir, Ömer ve Osman'ın yaptıkları din olarak görülüyor, onlara amel edilmesi ve bu sınırların korunması gerektiğine inanılıyordu. Daha önce de değindiğimiz gibi, eğer ilk üç halifenin Peygamber sünnetinin yayılmasını engellediklerini göz önüne getirecek olursak, geriye sadece tek bir sünnet kaldığını görürüz. O da bu üç halifenin kendi sünnetleridir.

2- Sahabelerin Sünneti

Birçok delile göre Ehlisünnet ve'l-Cemaat, istisnasız olarak bütün sahabenin sünnetine uymaktadır. *Doğrularla Birlikte* adlı kitabımızda bu konuyu geniş bir şekilde ele almış ve onların, bu inançlarına delil olarak şu uydurma hadisi gösterdiklerini belirtmiştik. Onlara göre Peygamberimiz güya şöyle buyurmuştur: "Benim ashabım gökteki yıldızlar gibidir; hangisine uyarsanız, kurtulursunuz."

İbn-i Kayyim Cuziyye, bu hadise dayanarak sahabenin görüşünün

^{166[166]}-*Tarihu'l-Hulefa*, Suyutî, s.241.

hüccet olduğunu savunmaktadır.^{167[167]}

Şeyh Ebu Zühre de bu hakikati itiraf ederek şöyle diyor: "Görüyoruz ki Ehlisünnet fakihleri, sahabenin tüm fetvalarına amel ediyorlar." Başka bir yerde de sözüne şunları ekliyor: "Fakihlerin büyük çoğunluğu sahabenin sözlerini ve fetvalarını delil olarak göstermişlerdir."^{168[168]} Ama İbn-i Kayyim Cuziyye, bu fakihler topluluğunun görüşünü kırk altı farklı yorumla onaylıyor ve bunların sağlam deliller olduğunu iddia ediyor...

Biz, Şeyh Ebu Zühre'ye diyoruz ki: Kurân ve sünnet ile muhalefet eden bir delil nasıl sağlam olabilir? İbn-i Kayyim'in getirdiği tüm deliller tıpkı örümcek ağı gibi zayıftır ve onları dağıtıp parçalayan bizzat kendin oldun. Çünkü sen şöyle diyordun: "Biz görüyoruz ki Şevkanî şöyle diyor: Aslında sahabenin sözü hüccet değildir. Çünkü yüce Allah, Muhammed'den (s.a.a) başka peygamber göndermemiştir ve bizim ondan başka peygamberimiz yoktur. Sahabeler ve O'ndan sonra gelenlerin hepsi, Kurân ve sünnetle gelen dini yaymakla görevlidirler. 'Allah'ın dininde bu ikisinden başka deliller de vardır' diyen, dinde olmayan bir şey söylemiş, Allah'ın emretmediği bir şeyi yasallaştırmıştır."^{169[169]}

Hak sözü söylediği, mezhepçiliğin etkisi altında kalmadığı ve savunduğu sözü Ehlibeyt imamlarının savunduğu sözle aynı olduğu için selam olsun Şevkanî'ye. Eğer amelleri de savunduğu gibiyse Allah ondan razı olsun ve onu razı etsin.

3- Tabîînin Sünneti

Ehlisünnet ve'l-Cemaat, "Eser Alimleri" de denilen tabîînin sünnetini de kabul etmektedir. Evzaî, Süfyan Surî, Hasan Basrî, İbn-i Uyeyne ve daha birçokları, dört mezhep imamlarının içtihadına göre amel etmek konusunda ittifak etmişlerdir. Oysaki bu imamlar tabîînin tabilerindendir.

^{167[167]}-*Âlamu'l-Muvakki'in*, c.4, s.122.

^{168[168]}-Ebu Zühre'nin bu itirafı, Şia'nın Kurân ve sünnet dışında başka hiçbir şeyi din olarak kabul etmediğini bir kez daha gözler önüne sermektedir.

^{169[169]}-*Kitab-ı Şeyh Ebu Zühre*, s.102.

Peki ya aşğıdaki olaylara ne demeli?

Sahabeler çoğı vakit yaptıkları şeyin yanlış olduğunu kendileri itiraf etmişler, "Kendi söylediklerimize kendimiz dahi inanmıyoruz" demişlerdir.

Bir sorunun cevabında Ebubekir şöyle demiştir: "Ben kendi görüşümü söylerim; eğer doğruysa Allah'tandır, yanlışsa da ya benden ya da şeytandandır!"

Ömer, arkadaşlarına hitaben şöyle söylemiştir: "Bazen benim size verdiğim emirler sizin yararınıza olmayabilir, bazen de yararınıza olan bir şeyi size yasaklayabilirim!"^{170[170]}

Eğer bunların ilmi bu kadarsa ve kesinlikle hakkın yerini alamayan zanlarına göre hareket etmişlerse İslam'ı bilen bir kimse için onların sözlerini ve fiillerini sünnet olarak kabul etmek veya fikhî bir dayanak göstermek nasıl reva olabilir? Tüm bunlardan sonra "Benim ashabım gökteki yıldızlar gibidir" hadisinin bir inandırıcılığı kalır mı? Peygamberimizin meclisinde bulunup onun ilminden faydalananlar böyle olursa Peygamber'den (s.a.a) sonra dünyaya gelenler, ilimlerini bu sahabelerden alanlar ve fitnelerle dolu dönemde yaşayanlar için ne diyebiliriz?

Eğer dört mezhep imamları da Allah'ın dininde şahsî görüşlerine yer veriyorlar ve açıkça yanlış olabileceğini söyleyebiliyorlarsa ve hatta içlerinden biri "Bana göre doğru olan şudur, ama diğerlerinin görüşü de doğru olabilir" diyebiliyorsa, Müslümanlar kendilerini nasıl onlara uymak zorunda hissedebilir?

4- Hükümdarların Sünneti

Ehlisünnet ve'l-Cemaat bu yönteme "Sevafi'l-Ümera" adını vermiştir. Delil olarak da şu ayeti gösterirler:

"Ey inananlar! Allah'a, Resulüne ve sizden olan emir sahiplerine

^{170[170]}-*Tarih-i Taberî*, c.14, s.81. Biz onlara diyoruz ki: Eğer ilminiz bu kadar idiye, o halde neden kendinizi öncekilerin ve sonrakilerin ilmine sahip olan kimselerden öne geçirdiniz? Neden ümmeti onların hidayet ışığından mahrum bıraktınız? Neden kargaşaların çıkmasına neden oldunuz?

itaat edin."^{171[171]}

Onlara göre ayette geçen "ulu'l-emr" (emir sahipleri)nden kasıt, hükümdarlardır. Bu hükümdar ister zorla başa geçmiş olsun, ister halkın iradesiyle, sonuçta içimizdeki bir emir sahibidir. Onlara göre hükümdarı başımıza geçiren Allah'tır. Dolayısıyla ona uymak ve sünnetine tabi olmak vaciptir.

İbn-i Hazm Zahirî, Ehlişünnet ve'l-Cemaat'ın bu görüşü hakkında onlara hitaben şöyle der:

"Sizin bu sözünüze göre hükümdarlar Allah ve resulünün hükümlerini azaltıp çoğaltabilirler. Ama ümmetin icmaına göre dinden bir şey azaltmak veya ona bir şey eklemek kişiyi kâfir eder."^{172[172]}

Zehebî de İbn-i Hazm'e hitaben şöyle yazar:

"Bu sözün doğru olmadığı ortadadır. Çünkü Davud b. Ali ve taraftarları dışında ümmetin tamamı, emir sahiplerinin, aynı konuda açık bir ayet olmadığı sürece kendi görüşlerine göre hüküm ve fetva verebileceği konusunda ittifak etmiştir. Derler ki: Açık ayet ve sünnet gereği onların içtihat hakkı yoktur. Dolayısıyla onlar dinin izin verdiği yerlerde ekleme yapabilirler. Ama her istediklerini ortadan kaldıramazlar."

Biz de Zehebî'ye şunları söylüyoruz: Davud b. Ali ve taraftarlarını ayrı tuttuğun halde nasıl olur da "Ümmet icma etmiştir" diyebilirsin? Neden onun taraftarlarının isimlerini açıklamıyorsun? Neden bu iddiada Şia ve Ehlibeyt imamlarının görüşüne yer vermemişsin? Sence onlar İslam ümmetinden değiller mi? Yoksa hükümdarlara hoş gözükme ve onlar tarafından paraya ve şöhrete kavuşmak için mi bunları söylüyorsun? İslam adına hükümdarlık yapan kimseler, sınır tanıyacak kadar açık Kurân ayetleri ve Peygamber sünneti hakkında yeterli bilgiye sahipler miydi ki?

İlk iki halife dahi (Ebubekir ve Ömer) açık Kurân ayetlerine ve sahih sünnete rağmen onlarla muhalefet etme yetkisini kendilerinde görmüşlerse, onlardan sonra gelenler farklılaşan, değiştirilen ve etkisi kaybolan Peygamber sünnetine nasıl olur da bağlı kalabilirler?

^{171[171]}-Nisa, 59.

^{172[172]}-*Mulahhas-u İbtali'l-Kıyas*, İbn-i Hazm, s.37.

Ehlisünnet ve'l-Cemaat fakihleri, "Hükümdarlar Allah'ın dininde istediklerini yapabilirler" dedikten sonra Zehebi'nin bu fetvaya uyması şaşılacak bir durum olmasa gerek.

Tabakatu'l-Fukaha adlı kitapta Said b. Cubeyr'in şu rivayeti yer alır: "Abdullah b. Ömer'e, îlâ'nın^{173[173]} hükmünü sordum. 'İbn-i Ömer şöyle veya böyle dedi, demeleri için mi soruyorsun?' dedi. Evet, çünkü senin sözün bizim için ikna edici oluyor, dedim. Bunun üzerine İbn-i Ömer şöyle dedi: Bu konuda hükümdarların görüşünü almak gerek. Çünkü bu konuda söz hakkı Allah'a, resulüne ve bu ikisinden haber verenlere aittir."

Said b. Cubeyr'den şöyle dediği nakledilir: "Raca b. Hayat, Şam'ın önde gelen fakihlerinden sayılırdı. Ama ne zaman ona bir şey sorsam, Şamlılar gibi 'Abdûlmelik b. Mervan bu konuda şöyle veya böyle der' derdi."^{174[174]}

İbn-i Sâd'a ait Tabakat'ta, Müseyyib b. Rafi'nin şöyle dediği rivayet edilir: "Kurân ve sünnette olmayan bir meseleyle karşılaşıldığında hüküm "Savafi'l-Ümera"ya havale edilir. Onlar bu mesele için ilim ehlini bir araya toplarlar. Neye hükmetseler, hak olan odur."

Ama biz, Kurân'ın sözünü diyoruz:

"Eğer hak, onların isteklerine uyacak olsaydı, gökler ve yer mutlaka bozulur giderdi. Bilakis onlara hakkı getirdik; ne var ki çoğu haktan hoşlanmaz."^{175[175]}

5- Diğer Kaynaklar

Bu kaynaklar içerisinde en meşhur olanları kıyas,^{176[176]}

^{173[173]}-**Îlâ:** Kocanın, eşiyle cinsel ilişkiye girmeyeceğine dair yemin etmesidir. Çev.

^{174[174]}-*Tabakatu'l-Fukaha*, Said b. Cübeyr'in Biyografisi bölümü; *Tabakat*, İbn-i Sâd, c.6, s.258.

^{175[175]}-Müminun, 71.

^{176[176]}-**Kıyas:** "Bir şeyi başka şeye benzetmek" anlamına gelir. Ehlisünnet fıkhında ise, "Nasstan anlaşılmayan bir şeyin hükmünü, bu şeye benzeyen başka şeyin hükmünden anlamak" demektir. Çev.

istihsan,^{177[177]} istishab,^{178[178]} sedd-i zerai^{179[179]} ve icmadır.^{180[180]} Ebu Hanife, hadisleri kenara itip kıyasa dayalı hüküm vermekle; Malik, Medine halkının örfüne ve sedd-i zerai'e göre hüküm vermekle; Şafiî de sahabenin fetvalarına uymakla meşhur olmuştur. Ayrıca Şafiî, sahabeler arasında bir derecelendirme yapmış, Ehlisünnet tarafından "aşere-i mübeşşire" olarak bilinen cennetle müjdelenen on sahabeye öncelik vermiş, sonra muhacirleri, sonra ensarı, sonra da Mekke'nin fethinden sonra Müslüman olanları üstün saymıştır. Şafiî'nin Mekkeli yeni Müslümanlardan kastı, Peygamberimizin fetihten sonra canlarını bağışladığı ve daha sonra Müslüman olan kimselerdir.^{181[181]}

Ahmed b. Hanbel de ne şekilde olursa olsun, sahabenin görüşüne ve içtihadına bağlı kalmakla meşhur idi. Hatib el-Bağdadî, onun hakkında şöyle der: "Adamın biri Ahmed b. Hanbel'e helal ve haram hakkında bir şey sordu. Bunun üzerine Ahmed b. Hanbel ona şöyle cevap verdi: Allah sana sağlık versin; git başkasına sor, fakihlere sor, Ebu Sûr'a sor!"^{182[182]}

Muruzî de Ahmed b. Hanbel'in şöyle dediğini nakletmiştir: "Artık hadisten yana rahatladık. Halkın sorularına gelince; bir daha bana soru soracak olurlarsa onlara cevap vermeyeceğim."^{183[183]}

^{177[177]}-**İstihsan**: Her şeyi güzel saymak anlamına gelir. Ehlisünnet ıstılahında ise, "Ümmetin menfaatini ve adalet esasını dikkate alarak iki hükümden daha kolay olanını tercih etmek" demektir. Çev.

^{178[178]}-**İstishab**: Ehlisünnet ıstılahına göre, geçmişte sabit olan şeyin prensip olarak hal-i hazırda ve gelecekte de devam etmekte olduğunu kabul etmek demektir. Mesela; bir şey için asıl olan mubahlık ise, haramlığı sabit oluncaya kadar onun yenilmesi mubahtır. Çev.

^{179[179]}-**Sedd-i Zerai**: "Vesileleri engellemek" anlamına gelir. Ehlisünnet ıstılahında ise, "Kötü şeylere vesile olan şeyleri engellemek, önünü almak" demektir. Buna göre İslam'da harama vasıta olan şey haram, mubaha vasıta olan şey de mubahtır. Burada fiili işleyenin kastına bakılmaksızın, fiil sebep olduğu sonuca göre hükme bağlanır. Çev.

^{180[180]}-**İcma**: Birleşme, ittifak etme anlamına gelir. Ehlisünnet ıstılahında icma, Hz. Peygamber'den sonraki bir çağda amele ait bir meselenin şerî hükmü üzerine, İslam müçtehitlerinin birleşmesidir. Çev.

^{181[181]}-*Menakıb*, Şafiî, c.1, s.443-444.

^{182[182]}-*Tarih-i Bağdad*, c.2, s.66.

^{183[183]}-*Menakıb*, İmam Ahmed b. Hanbel, s.57.

Hiç şüphesiz, istisnasız tüm sahabenin adil olduğu görüşünü Ahmed b. Hanbel ortaya atmış, onun bu görüşü Ehlisünnet ve'l-Cemaat ekolünde etkili olmuştur.

Hatib, *Tarih-i Bağdad* adlı kitabının ikinci cildinde, Muhammed b. Abdurrahman Sayrufi'nin şöyle dediğini rivayet eder: "Ahmed b. Hanbel'e, 'Allah resulünün ashabı bir konuda ihtilaf ederse, bize göre daha doğru söyleyen herhangi birisine uyabilir miyiz?' diye sordum. 'Allah resulünün sahabeleri hakkında görüş belirtmek caiz değildir' dedi. 'O halde doğru olan nedir?' diye sordum. 'Hangisine istersen ona uyabilirsin' dedi."

Biz de diyoruz ki: Hakkı batıldan ayıramayan bir insanı taklit etmek reva mıdır? Ne ilginçtir ki Ahmed b. Hanbel fetva vermekten kaçındığını söylüyor, ama iş sahabelere gelince "Hangisine istersen hiç düşünmeden uyabilirsin" şeklinde rahatlıkla fetva verebiliyor!

Şia ile Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın fıkıh kaynaklarını kısaca incelemiş olduk. Bu incelemeden sonra ortaya çıkan açık ve net sonuç şudur ki, Peygamberimizin (s.a.a) sünnetine bağlı kalan, onu hiçbir şeye değişmeyen ve sünneti kendisine şiar edinen bir grup varsa, o da Şia'dır. Hatta Şia muhalifleri dahi buna tanıklık etmişlerdir. Ama Ehlisünnet ve'l-Cemaat her sahabenin, her tabiînin ve her hükümdarın sünnetine uymayı bir ekol hâline getirmiştir. Onların kendi sözleri ve kendi kitapları bile aleyhlerine tanıklık etmektedir.

İleriki bölümlerde bu konuyu daha da genişletecek ve onların, Peygamber sünnetiyle bir ilişkisi olmadığını yakından göreceğiz. Buraya kadar sonucu okuyucularımıza bırakıyoruz. Gerçek sünnet ehlinin ve gerçek bidat ehlinin kimler olduğuna siz karar verin!

Konuyu Tamamlayan Önemli Noktalar

Şi'iler her zaman fıkıh kaynağı olarak Kurân ve sünnete bağlı kalmışlar ve kendilerinden ona bir şey ilave etmemişlerdir. Zira Ehlibeyt imamlarının yanında ihtiyaç duyulan her konuda yeteri kadar nass mevcut idi.

Bazı bu meseleyi şaşkınlıkla karşılayarak şöyle diyor: Nasıl olur da Ehlibeyt imamları aradan onca zaman geçmesine rağmen halkın tüm ihtiyaçlarını karşılayacak nassı ellerinde bulundurabiliyorlar?

Bu gerçeği gözler önüne serebilmek için birkaç konuya işaret etmemiz gerekiyor:

"O (öyle bir ilahtır ki), dinini bütün dinlere üstün kılmak için resulünü hidayet ve hak din ile gönderdi."^{184[184]} ayeti gereğince Müslüman bir kimse, Hz. Muhammed'in (s.a.a) Allah tarafından diğer semavî dinleri tekmil etmek ve insanlara yol göstermek üzere gönderildiğine, artık ondan sonra peygamber gelmeyeceğine ve hayatın ondan sonra da devam ettiğine inanıyorsa...

"Allah katında hak din İslam'dır."^{185[185]} *"Kim, İslam'dan başka bir din ararsa, bilsin ki kendisinden (böyle bir din) asla kabul edilmeyecektir."*^{186[186]} ayetleri gereğince Müslüman bir kimse, tüm davranışlarında ve konuşmalarında kulların Allah'a itaat etmesi gerektiğine inanıyorsa, o halde Allah'ın hükümleri kapsamlı olmak zorundadır. Ancak bu takdirde insanlar karşılaştıkları zorlukları aşabilir, tehditler karşısında ayakta durabilir ve hedeflerine ulaşabilirler. Nitekim Allah-u Taâla bu hakikat hakkında şöyle

^{184[184]}-Tevbe, 33.

^{185[185]}-Âl-i İmran, 19.

^{186[186]}-Âl-i İmran, 85.

buyurmaktadır: *"Biz, bu kitapta (Kurân) hiçbir şeyi eksik bırakmadık."*^{187[187]}

Bundan dolayı, Allah'ın kitabında değinilmeyen bir şey kalmamıştır. Ama insan azıcık aklıyla Allah'ın değindiği her şeyi idrak edemez. Bu söylenenler delile dayalıdır ve ancak bilge insanlar bilirler. Zira yüce Allah şöyle buyurmaktadır: *"O'nu hamd ile tespih etmeyen hiçbir şey yoktur. Ne var ki siz, onların tespihini anlamazsınız."*^{188[188]}

Ayette geçen "hiçbir şey yoktur" ibaresi, canlı-cansız tüm varlıkları içine almaktadır. Yani insanlar, hayvanlar ve tüm cansız varlıklar Allah'ı tespih etmektedirler. İnsan, hayvanlar ve bitkiler gibi canlı varlıkların tespihini kabul edebilir, ama taş gibi cansız varlıkların tespihini kabul edemez. Hâlbuki Allah, şöyle buyurmaktadır:

"Biz, dağları onun emrine vermiştik. Akşam sabah onunla beraber tespih ederlerdi."^{189[189]}

Eğer bu ayeti kabul ediyor ve ona iman ediyorsak, anlamıyor olsak da insanların ihtiyaç duyduğu tüm meselelerin kıyamet gününe kadar Kurân'da var olduğuna inanmamız gerekir. Ama bu kitabın nazil olduğu kimseye, yani onu her yönüyle idrak eden Peygamberimize (s.a.a) müracaat edersek o başka...

Allah-u Taâla yine şöyle buyurmaktadır: *"Ve biz sana her şeyi açıklayan kitabı gönderdik."*^{190[190]}

Eğer bu ayeti kabul ediyor ve ona inanıyorsak, tüm bilgilerin Allah tarafından Peygamber'e (s.a.a) verildiğine ve Peygamber'in de bu bilgileri insanlara aktarmakla görevlendirildiğine inanmamız gerekir. O halde bunu da kabul etmek zorundayız ki, Resul-i Ekrem (s.a.a), kıyamet gününe kadar ihtiyaç duyulabilecek her şeyi insanlara söylemiş, söylenmedik bir şey bırakmamıştır.

Eğer bu açıklamalar bize ulaşmamışsa bu, bizim gevşekliğimizden, güçsüzlüğümüzden veya düşüncesizliğimizdendir. Yahut da bizi Peygamber'e ulaştıran araçların ihanetindendir. Veyahut da Peygamberimizin anlatmasına rağmen sahabelerin, anlatılanları iyice

^{187[187]}-Enam, 38.

^{188[188]}-İsra, 44.

^{189[189]}-Sad, 18.

^{190[190]}-Nahl, 89.

anlayamamasındandır. Ama Allah-u Taâla olası tüm ihtimalleri biliyordu ve dininin yok olmasına izin vermemiştir. Kulları arasından öncü imamlar seçmiş, kitap ilmini onlara miras bırakmış, insanların Allah katında bahaneleri olmaması için onları Kurân'ı açıklamakla görevlendirmişti.

Nitekim yüce Allah şöyle buyurmaktadır: *"Sonra kitabı seçkin kullarımıza miras bıraktık."*^{191[191]}

Evet, Resul-i Ekrem (s.a.a) insanların ihtiyaç duydukları tüm meseleleri açıklamış, bu ilmini, kıyamet gününe kadar insanlara açıklamak üzere vasisi olan İmam Ali'ye (a.s) miras bırakmıştır. Çünkü İmam Ali, onu sahabelerden ayırt eden farklı özelliklere sahipti. Oldukça zeki idi. Anlatılanları çok çabuk kavıyordu ve güçlü bir hafızası vardı. Bu yüzden Peygamberimiz bildiği her şeyi ona öğretmiş, ümmetini ona yönlendirmiş ve onu ilminin kapısı olarak tanıtmıştı.

Bazıları şöyle der: "Resul-i Ekrem herkes için gelmiştir. Dolayısıyla ilmini bir kişiye ihtisas edip de diğerlerini bundan mahrum bırakamaz!"

Bu itiraz karşısında cevap şudur: Peygamberimizin bu konuda yapabileceği bir şey yoktur. O, emir alan bir kuldur. Allah ona neyi emrediyorsa o da onu yapar. İslam, tevhit dinidir ve bu esas üzere kurulmuştur. Bu, her şeyde böyledir. Bundan dolayı halkı tek bir hâkim etrafında toplamak gerekir. Bu konu oldukça açık ve bilinen bir şeydir. Nitekim Kurân, akıl ve vicdan da buna tanıklık eder. Yüce Allah şöyle buyurmaktadır:

"Eğer yerde ve gökte Allah'tan başka ilah olsaydı ikisi de muhakkak bozulup giderdi."^{192[192]}

"Onunla beraber hiçbir ilah da yoktur. Aksi takdirde her ilah kendi yarattığını götürürdü ve onlardan bazıları bazılarına üstün gelirdi."^{193[193]}

Aynı şekilde eğer Allah, aynı anda iki mürsel peygamber göndermiş olsaydı, insanlar iki ümmete ayrılır, işin sonu gruplaşmaya ve ayrımcılığa varırdı.

^{191[191]}-Fâtır, 32.

^{192[192]}-Enbiya, 22.

^{193[193]}-Müminun, 91.

Yüce Allah şöyle buyuruyor: *"Hiçbir ümmet yoktur ki içinde bir korkutucu/uyarıcı olmasın."*^{194[194]}

Her peygamberin vasisi vardı ve bu vasi, ümmetin dağılmasını engellemek ve insanları bir arada toplamakla görevliydi. Allah'a ant olsun ki bu, oldukça tabii bir şeydir. Âlimiyle, cahiliyle, müminiyle, kâfiriyle herkes bu gerçeği bilir. Görmüyor musunuz; her kabile, her hizip ve her devletin bir başkanı var ve bu başkanlar halklarına rehberlik ediyorlar? Hiçbir topluluk aynı anda iki başkan tarafından yönetilemez.

Bu nedenledir ki Allah, kulları arasından elçiler seçmiş, onları insanlara öncü kılmış ve insanları Allah'ın emirlerine davet etmek üzere onları görevlendirmiştir. Nitekim yüce Allah şöyle buyurmaktadır: *"Allah Âdem'i, Nuh'u, İbrahim ailesi ile İmrân ailesini seçti ve onları âlemlere üstün kıldı."*^{195[195]}

Ve Allah, son peygamberi olan Hz. Muhammed'in (s.a.a) vasileri olarak tertemiz Ehlibeyt imamlarını seçti. Onların hepsi İbrahim'in (a.s) soyundandır ve hepsi birbirlerinin evlatlarıdır. Peygamberimizin, **"Benden sonra halifelerim on iki kişidir ve hepsi de Kureyş'tendir"**^{196[196]} diyerek tanıttığı gerçek halifeler işte bunlardır.

Her zamanın bir imamı vardır ve zamanının imamını tanımadan ölen, cahiliye ölümü üzere ölmüş sayılır.

Yüce Allah bir imam seçmiş, onu temiz ve masum kılmış, ona ilim vermiştir. Allah tarafından ilim ve hikmet, ancak liyakati olanlara verilir.

Asıl mevzua bakacak olursak, İmamların, halkın ihtiyaç duyduğu tüm konuları bildiğini ve bunların Kurân ile sünnette yer alan nasslara dayandığını görmekteyiz. Bu nasslar, kıyamet gününe kadar insanların karşılaşmış olduğu ve olacağı tüm meselelere cevap verebilir düzeydedir. İslam ümmeti içerisinde Ehlibeyt imamları dışında hiç kimse böyle bir iddiada bulunamamıştır. Çünkü onlar, Peygamber'in

^{194[194]}-Fâtır, 24.

^{195[195]}-Âl-i İmran, 33.

^{196[196]}-Buhârî (*Sahih-i Buhârî*, c.1, s.127) ve Müslim (*Sahih-i Müslim*, c.6, s.3) bu hadisi senetleriyle birlikte kaydetmişlerdir. Birinde "Kureyş'tendirler" ibaresi, diğerinde de "Haşimoğullarındandır" ibaresi yer almaktadır. Sonuçta her ikisi de İbrahim (a.s) soyuna dayanmaktadır.

(s.a.a) anlattığı ve Ali b. Ebu Talib'in (a.s) kaleme aldığı sahifeye sahipler. Ve bu sahifede hiçbir mesele eksik bırakılmamıştır.

Daha önce bu sahifenin Camia adlı bir kitap olduğunu, İmam Ali'nin onu yanında taşıdığını ve Buharî ile Müslim'in *Sahih*'lerinde bu kitaba işaret ettiklerini yazmıştık. Dolayısıyla hiçbir Müslüman bu gerçeği inkâr edemez, yalanlayamaz.

Sözün kısası, Ehlibeyt imamlarına sarılan Şia, dinî meselelerde Kurân ve sünnete dayalı nasslara göre hüküm vermektedir ve şimdiye kadar başka şeylere yönelmeyi gerektirecek hiçbir zorlukla karşılaşmamıştır. En azından on iki imamın içinde bulunduğu üç asır boyunca bu, böyle olmuştur.

Ne var ki Ehlisünnet ve'l-Cemaat, (işin daha başında) içtihat, kıyas vb. şeylere yönelmek zorunda kalmıştır. Çünkü ellerinde yeterli ölçüde nass yoktu veya ilk halifeden itibaren öncü olarak kabul ettikleri kişiler bu tür bilgilere sahip değillerdi.

Eğer onların halifeleri Peygamber'den kalan nassları yakarak insanların onlara ulaşmasını engellemeye çalışmışlarsa veya öncülerinden biri "Kurân bize yeter!" diyerek sünneti kenara itmişse, elbette ki takipçileri de nasslara ulaşmakta ve hatta Kurân'ı açıklamakta zorlanacaklardır.

Hepimiz biliyoruz ki hükmü açıkça ortada olan Kurân ayetleri çok azdır ve hatta onlar dahi Peygamber'in açıklamasına muhtaçtır. Nitekim Kurân-ı Kerim şöyle buyurmaktadır: "*İnsanlara, kendilerine indirileni açıklamak için sana bu Zikr'i (Kurân'ı) indirdik.*"^{197[197]}

Hükümlerini ve hedeflerini anlatabilmek için sünnete ihtiyaç duyan Kurân, sünnetten yoksun kalırsa; Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın öncüleri, Kurân'ı beyan eden sünneti yakmışlarsa; o zaman ellerinde bir nass da kalmış olmuyor ki Kurân, vasisi olan sünneti açıklamış olsun!

Çaresiz, içtihat ve kıyasa başvurdular; âlimleriyle meşveret edip istihšana ve anlık menfaatlere yöneldiler. Her şeye rağmen onların bu tavrı bize doğal geliyor. Çünkü nassları yakılmıştı ve bundan başka çareleri de kalmamıştı.

^{197[197]}-Nahl, 44.

Şia'da Taklit ve Mercilik

Mükellef olan her Müslüman, eğer kendi müçtehit değilse (yani dinî hükümleri Kurân ve sünnetten elde edebilecek bilgilere sahip değilse) ilim, adalet, takva, züht vb. gibi özelliklerin tümüne sahip olan herkesten daha bilge bir müçtehidi taklit etmek (ona uymak) zorundadır. Nitekim Allah-u Taâla şöyle buyurmaktadır:

"Eğer bilmiyorsanız, bilenlere sorun."^{198[198]}

Bu konuyu dikkatle incelediğimizde İmamiye Şiîlerinin zamana uyum sağladıklarını görmekteyiz. Mercilik silsilesi hiçbir zaman kesilmemiş, Peygamberimiz döneminden günümüze kadar devam etmiştir.

Şiîler, Ehlibeyt imamlarını bugüne kadar takip etmişlerdir. İmamlar dönemi üç asırdan fazla sürmüş, hiçbirisi bir diğeriyle ihtilaf etmemiştir. Çünkü onlar Allah'ın kitabı ve Peygamber'in sünnetine göre hüküm veriyorlardı ve asla kıyasa veya şahsî görüşlerine yönelmiyorlardı. Zaten eğer şahsî görüşlerine göre amel edecek olsalardı, Ehlişünnet ve'l-Cemaat'te de görüldüğü gibi onların da arasında birçok ihtilaf olurdu.

Buradan şu sonuç çıkıyor: Hanefî, Malikî, Şafîî ve Hanbelî olmak üzere tüm Ehlişünnet ve'l-Cemaat mezhepleri, Peygamberimiz döneminden çok sonraları dünyaya gelen ve Peygamberimizle bağı bulunmayan kurucuların görüşleri üzerine inşa edilmiştir. Ama İmamiye Şiîlerinin mezhebi, on iki imam vasıtasıyla, tevatür yoluyla bize ulaşmıştır. Bu imamların hepsi Peygamberimizin (s.a.a) soyundan gelmişler, hadisleri babadan oğla nakletmişler ve başka kaynak

^{198[198]}-Nahl, 43.

kullanmadan direkt Peygamberimize dayandırmışlardır. Mesela onlardan biri bir hadis naklettiğinde şöyle derdi: "Bu hadisi babamdan işittim, o da babasından işitti, o da dedem Emirü'l-Mümimin Ali'den (a.s) işitti, o da Resulullah'tan (s.a.a) işitti, Resulullah da bu hadisi Cebrail'den (a.s) işitti, Cebrail'in sözü Allah'ın sözüdür."

"Eğer o, Allah'tan başkası tarafından gelmiş olsaydı onda birçok tutarsızlık bulurlardı."^{199[199]}

Daha sonra masum imamın gaybet dönemine sıra geldi. İmamlar, bu dönemde insanları tüm şartlara haiz olan bilge fakihlere yönlendirdiler. O günden bugüne fakih müçtehitler çıktı ve bu silsile asla kesilmedi. Her dönemde ümmet içerisinde insanların müracaat ettiği müçtehitler oldu. Bu müçtehitlerin Kurân ve sünnetten elde ettikleri hükümleri içeren ilmihal kitapları vardı.

Bize göre içtihat, günlük hayatta karşılaşılan yeni meselelerde olur. Çünkü bugün bilim ve teknoloji gelişmiş, kalp nakli, organ nakli, tüp bebek, banka muameleleri vb. gibi yeni meseleler ortaya çıkmıştır.

Bu müçtehitler arasında en bilge müçtehit, Şia'nın büyük müçtehidi (uzma) olarak adlandırılır. Diğer müçtehitler de ona saygı gösterirler.

Şia, her zaman için güncel meseleleri bilen ve hayatta olan müçtehidi taklit eder; ona sorular sorar, o da cevap verir.

Kısaca Şia, her zaman için İslam'ın iki temeli olan Kurân ve sünnete bağlı kalmış, Ehlibeyt imamlarından (s.a.a) geriye kalan nasslardan faydalanmıştır. Şia uleması asla kıyasa ve şahsî görüşlere ihtiyaç duymamıştır. Çünkü daha önce de dediğimiz gibi Şia, başta İmam Ali olmak üzere bütün Ehlibeyt imamlarının öncülüğünde hadis yasağına aldırış etmeyerek Peygamberimizin sünnetini bir arada toplamış ve onu korumuştur.

Biz, Ayetullah Şehit Sadr'ın, risalesinde Kurân ve sünnetin dışında başka hiçbir şeye güvenilmeyeceğini belirttiğini söylemiştik. Şehit Sadr'ın sözünü hatırlatmamızdaki amaç sadece bir örnek vermektir. Çünkü Şia'nın bütün müçtehitleri istisnasız olarak aynı sözü söylemektedir.

Şia'da mercilik ve şerî taklit meselesi hakkında yaptığımız bu kısa

^{199[199]}-Nisa, 82.

incelemenin ardından şunu söyleyebiliriz ki, asıl Kurân ve sünnet ehli Şiîlerdir. Şia, bu sünneti, direkt olarak Peygamber'den alan, onun ardından ümmetin ikinci rehberi olan, Peygamberimiz tarafından ilim şehrinin kapısı ve Kurân tarafından Peygamber'in nefsi (kendi)^{200[200]} olarak tabir edilen Hz. Ali'den almıştır.

Kim bu şehre kapısından girerse berrak bir kaynağa ulaşır, kâsesini onunla doldurur, dertlerine derman bulur ve asla ayrılamayacağı sağlam bir ipe sarılır. Nitekim Allah, şöyle buyurmaktadır:

"Evlere kapılarından giriniz."^{201[201]}

Çünkü kim kapıdan başka bir yolla evlere girmek isterse "hırsız" olarak adlandırılır. Hal böyle olunca eve giremez, Peygamber'in (s.a.a) sünnetini elde edemez ve Allah'a itaat etmediğinden dolayı onun tarafından cezalandırılır.

^{200[200]}-Âl-i İmran suresinin 61. ayetine (Mübahele ayeti) işaret edilmiştir. Yüce Allah bu ayette şöyle buyurmaktadır: *"Sana bu ilim geldikten sonra seninle bu konuda çekişenlere de ki: Geliniz, sizler ve bizler de dâhil olmak üzere, siz kendi çocuklarınızı biz de kendi çocuklarımızı, siz kendi kadınlarınızı, biz de kendi kadınlarımızı çağıralım, sonra da dua edelim de Allah'tan yalancılar üzerine lânet dileyelim."* Müslim, bu ayeti kendi *Sahih*'inde, Hz. Ali'nin fazileti bölümünde getirmiştir.

^{201[201]}-Bakara, 189.

Ehlişünnet Ve'l-Cemaat'te Taklit ve Mercilik

Ehlişünnet ve'l-Cemaat'te taklit ve mercilik konusunu ne zaman inceleyecek olsak, "bunları nasıl Peygamber'in (s.a.a) sünnetiyle bağdaştırabiliriz?" diye şaşırıp kalıyoruz. Hepimiz biliyoruz ki Ehlişünnet ve'l-Cemaat, Peygamber'i görmeyen ve onunla hiç konuşmayan dört mezhep imamlarını, yani Ebu Hanife, Malik, Şafî ve Ahmed b. Hanbel'i taklit ediyor. Halbuki Şia, hayatı boyunca daima Peygamber'in yanında yer alan Hz. Ali'yi taklit eder. Ondan sonra cennet gençlerinin efendileri olan İmam Hasan ve İmam Hüseyin'i, onlardan sonra İmam Zeynelabidin'i, ondan sonra oğlu Muhammed Bâkır ve torunu İmam Cafer Sadık'ı taklit etmiştir (Allah'ın selamı onlara olsun).

Peygamber'den sonraki bu kısa dönemde Ehlişünnet ve'l-Cemaat ortada yoktu. Neredeydi Ehlişünnet ve'l-Cemaat? İmamları kimdi? Peygamber sonrasında bu dört mezhep ortaya çıkıncaya kadar insanlar helal ve haram konusunda ne yapıyorlardı? Nedense tarih dahi bunları sorgulamamıştır.

Bir süre sonra dört mezhep, birbiri ardınca tarih sayfasında görünmeye başladı. Her biri Abbasî halifelerinin desteğiyle şekillendi ve ilgi görmeye başladı. Sonra da kurnazca ve aldatıcı bir sloganla bu dört mezhep Ehlişünnet ve'l-Cemaat adıyla bir çatı altında toplandı. Ehlibeyt'i (a.s) benimsemeyen ve onlara muhalif olan gruplar bu slogan altında birleştiler. İlk üç halifenin taraftarları, Emevîler ve ardından da Abbasîler bu alanda birleşince ister istemez halk da onlara uydu. Çünkü zamane hükümetleri bazen teşvikle, bazen de tehditle halkı buna zorluyordu.

Aradan bir süre daha geçti. Dört mezhep imamaları birbiri ardınca

hayata veda ettiler. Onların vefatından sonra Ehlisünnet ve'l-Cemaat, kendi âlimlerine içtihat kapısını kapadı. Herkesi bu ölü müçtehitleri taklit etmeye çağırdılar, taraftarları da bunu kabul etti.

Belki de içtihat kapısının kapatılması, hükümdarların korkularından kaynaklanan bir önlem olabilirdi. Çünkü özgür düşünceler ve şahsî görüşler zamanla onların saltanatını tehlikeye atabilirdi.

Böylece Ehlisünnet ve'l-Cemaat mensupları hiç görmedikleri ve tanımadıkları ölü müçtehitleri taklit etmek zorunda kaldılar. Hâlbuki onların ne adaletini, ne takvasını, ne de ilim düzeyini ortaya koyacak güven verici bir bilgiye sahip de değillerdi. Sadece her grup kendi öncülerini için birtakım hayali faziletler uydurmuş, diğerleri de onlarla gönlünü hoş tutmuştu. Üstelik bu faziletlerin çoğu rüyadan, hayalden ve zandan öteye geçmez. Kısacası her grup, elinde olan bilgilerle gönlünü hoş tutuyor.

Eğer bugün kültürlü ve eğitilmiş Ehlisünnet ve'l-Cemaat mensupları geçmiştekilerin bu mezhep kurucuları hakkında rivayet ettikleri inanılmaz taşlamaları, çelişkili konuşmaları ve birbirlerini tekfir edecek kadar ileriye varan kavgaları görecekseler, inançlarını bir kez daha gözden geçirmeleri gerektiğini anlar ve doğru yolu bulurlardı.

Bundan da geçelim; nasıl olur da akıllı bir Müslüman böyle bir zamanda bugünkü meselelerden haberdar olmayan ve soru sorduğunda cevap alamayacağı ölü bir müçtehid taklit edebilir? Eminim Malik, Ebu Hanife ve diğerleri kıyamet gününde Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ten uzak duracak, "Allah'ım! Bizi bunların yaptıkları şeyler yüzünden cezalandırma. Çünkü ne onlar bizi gördü, ne de biz onları. Biz asla onlara bizi taklit etmeniz vaciptir, demedik!" diyeceklerdir.

Bilemiyorum, eğer Allah-u Taâla **Sakaleyn Hadisi**'ni soracak olursa Ehlisünnet ve'l-Cemaat ne cevap verecek? Sonra Peygamber gelir, bu hadisi söylediğine dair şahitlik eder ve onlar da bunu reddedemezlerse, "Kusurumuza bakma ey Allah'ın resulü, biz kendi büyüklerimize ve önderlerimize uyduk!" mu diyecekler?

Ve yine Peygamberimiz, "Kurân'da veya benim sünnetimde şu dört mezhebin takipçisi olmanızı gerektiren herhangi bir emir var mıydı?" diye soracak olsa, ne cevap verecekler?

Cevap ortada. Zaten çok fazla bilgi de gerektirmiyor. Çünkü ne

Kurân-ı Kerim'de, ne de sünnette bu konu hakkında bir bilgi yoktur. Bilakis Kurân ve sünnette tertemiz Ehlibeyt'e (a.s) uymayı ve onlardan uzaklaşmamayı gerektiren açık bilgiler mevcuttur.

Belki de onlar, *"Rabbimiz! Gördük ve duyduk; o halde bizi (dünyaya) geri gönder de iyi işler yapalım, artık kesin olarak inandık!"*^{202[202]} diyecekler. Ama onlara verilecek cevap şu olacaktır: "Asla! Bu, ancak ağzınızdan çıkan kuru sözden ibaret." Ve Peygamberimiz de şöyle diyecektir: "Allah'ım! Benim ümmetim Kurân'ı yalnız bıraktı. Ben onları Ehlibeyt'imi takip etmeleri konusunda uyarıştım. Onları sevmeleri gerektiğine dair senin buyurmuş olduğun sözü de onlara ilettim. Ama onlar benimle olan biatlerini bozdular. Ehlibeyt'imle olan akrabalık bağımı önemsemediler. Evlatlarımı öldürdüler. Ehlibeyt'ime ihtiram göstermediler. Allah'ım, onları benim şefaetimden mahrum kıl!"

Ve yine burada görüyoruz ki, Ehlişünnet ve'l-Cemaat'in gerçek anlamda Peygamber'e karşı sevgi ve dostluk bağı bulunmamaktadır. Zira Ehlibeyt'ten ayrılan Kurân'dan ayrılmıştır ve Kurân'dan ayrılanın yardımcısı bulunmaz:

"O gün, zalim kimse ellerini ısırıp şöyle der: Keşke peygamberle birlikte bir yol tutsaydım! Yazıklar olsun bana! Keşke falancayı dost edinmeseydim! Çünkü zikir (Kur'an) bana gelmişken o, hakikaten beni ondan saptırdı. Şeytan daima insanı yalnız bırakır."^{203[203]}

^{202[202]}-Secde, 12.

^{203[203]}-Furkan, 27-29.

Şia'ya Göre Gerçek Hülefa-i Raşidin

Onlar, Peygamber efendimizin tertemiz soyundan gelen on iki masumdur ve sıralaması şöyledir:

1-Emirü'l-Müminin Ali b. Ebu Talib (a.s): Takva ehlinin önderi, içi de dışı da temiz olanların öncüsü, dinin efendisi, Allah'ın aslanı, savaş meydanlarının galibi ve ilim şehrinin kapısıdır. Akılları, gönülleri ve canları kendine sevdalı kılmış, kalpleri aydınlatmıştır. Eğer o, Resul-i Ekrem'den (s.a.a) sonra olmasaydı, İslam baki kalmazdı.

2-İmam Ebu Muhammed Hasan b. Ali (a.s): Cennet gençlerinin efendisi ve Peygamber bostanının ümmet arasındaki gülüdür. Halk arasında takvası, iyiliği ve eminliğiyle tanınırdı.

3-İmam Ebu Abdullah Hüseyin b. Ali (a.s): Cennet gençlerinin efendisi, Peygamber bostanının gülü, şehitlerin efendisi ve Kerbela şehididir. Atası Resul-i Ekrem'in ümmetini ıslah etmek için Kerbela'da canını feda etmiştir.

4-İmam Ali b. Hüseyin (a.s): Lakabı Zeynelabidin'dir (abitlerin süsü). Secde edenlerin efendisidir.

5-İmam Muhammed b. Ali (a.s): Lakabı Bâkır'dır (ilmi yaran ve ortaya çıkaran). Secde edenlerin efendisidir.

6-İmam Cafer b. Muhammed (a.s): Lakabı Sadık'tır. Geçmiş ilimleri aydınlatmış, gelecek ilimlere ışık tutmuştur.

7-İmam Musa b. Cafer (a.s): Lakabı Kâzım'dır (öfkesini hazmeden). Peygamber soyunun ilim hazinesidir.

8-İmam Ali b. Musa (a.s): Lakabı Rıza'dır. Çocuk yaşta ilim ve hikmet sahibiydi.

9-İmam Muhammed b. Ali (a.s): Lakabı Cevad'dır (cömert).

Cömertlik ve erdemliliğin efendisidir.

10-İmam Ali b. Muhammed (a.s): Lakabı Hâdi'dir (hidayet eden). Fazilet ve hidayet sahibidir.

11-İmam Hasan b. Ali (a.s): Lakabı Askerî'dir. Züht ve takva öncüsüdür.

12-İmam Muhammed b. Hasan (a.s): Lakabı Mehdi'dir (hidayet eden ve hidayet olunmuş). Hâlen hayatta olan ve zuhuru beklenen imamdır. Yeryüzü zulüm ve adaletsizlikle dolduktan sonra ortaya çıkacak, huzur ve adaleti her yana hâkim kılacak, İsa (a.s) onun arkasında namaz kılacak, Allah onunla nurunu tamamlayacak ve müminlerin yüzünü güldürecektir.

Bunlar, sayıları on ikiyle sınırlı olan Ehlibeyt imamlarıdır. İmamiye, İsna Aşeriye (on ikiler) veya Caferiye Şiası diyenler varsa da kastedilen bu imamlardır. Ümmet içerisinde Şia'dan başka hiçbir grup onların imametine inanmaz.

Bu gerçek imamların makamına, faziletine, yüceliğine ve paklığına işaret eden Meveddet, Tathir, Mübahele, Ebrar, Salavat vb. gibi (sayıları yüzlerce olan) ayetlere göz gezdirdiğimizde onlar hakkındaki gerçekler daha da belirginleşmiş olacaktır.

Peygamberimizin onların ismeti, fazileti ve bu ümmete öncülüğü hakkında söylemiş olduğu hadislerle de göz gezdirdiğimizde artık tam bir yakinle onların imametini kabul ediyoruz. Ve görüyoruz ki, onlar, bu ümmeti sapıklıktan kurtaran ve yegâne kurtuluş yolunu gösteren gerçek öncülerdir. Ve yine anlıyoruz ki, Şia haktır. Zira Şiiler, Allah'ın sapasağlam ipi olan Ehlibeyt sevgisine sarılmışlardır. Bu temel sarsılmaz ve yıkılmaz bir temeldir. Şia bu vesileyle kurtuluş gemisine binmiş, boğulma tehlikesinden kurtulmuştur.

Kısaca, tüm bu yazılanlardan sonra emin bir şekilde diyebiliyoruz ki; İmamiye Şia'sı Muhammedî (s.a.a) sünnetin takipçisidir:

"Andolsun ki sen bundan gaflette idin; derken biz gözündeki perdeyi kaldırdık. Bugün artık gözün keskindir."^{204[204]}

^{204[204]}-Kaf, 22.

Ehlisünnet Ve'l-Cemaat'e Göre Hülefa-i Raşidin

Bunlar, Peygamberimizin (s.a.a) vefatından hemen sonra hilafet koltuğuna oturan dört kişidir. Ehlisünnet ve'l-Cemaat, onların birbirine olan üstünlüğünü halifelik sırasına göre sıralandırır ve onları halktan üstün tutar. Aslında bu sözleri şimdilerde duyuyoruz. Çünkü daha önce de değindiğimiz gibi onlar İmam Ali'yi sıradan bir halife olarak dahi görmüyorlardı. Kaldı ki Hülefa-i Raşidîn'den sayınlara. Ahmed b. Hanbel, iki buçuk asır sonra Hz. Ali'yi halifeler kervanına ilave etti ve daha öncesinde İslam topraklarına ait bütün minberlerde ve Emevîler döneminde ona lanet okunuyordu.

Okuyucunun bundan emin olabilmesi ve bu acı hakikati ispatlamak için aşağıdaki noktalara dikkat edelim:

Daha önce Abdullah b. Ömer'in, Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın önde gelen fakihlerinden olduğunu söylemiştik. Malik, *Muvatta* adlı kitabında; Buharî ve Müslim, *Sahih*'lerinde ve diğer muhaddisler kendi kitaplarında onun sözlerine itimat etmişlerdir.

Bu adam önde gelen Nasibilerdendi. Tarihte açıkça Ali (a.s) düşmanlığıyla tanınan biridir. Yine tarih bize şunu gösteriyor ki; Abdullah b. Ömer, Hz. Ali'ye biat etmemekle kalmayıp onun yerine gayet istekli bir şekilde Allah ve Peygamber (s.a.a) düşmanı olan melun Haccac'a biat etti.^{205[205]}

^{205[205]}-Haccac b. Yusuf Sakafî asiliği, dinsizliği ve dine ihanetiyle tanınan biriydi. Hakim, *Müstedrek*'inde (c.3, s.556) ve İbn-i Asakir, *Tarih*'inde (c.4, s.236) şöyle yazarlar: "Haccac şöyle diyordu: İbn-i Mesud, Kurân Allah'tan geldi diyerek onu okuyor. Allah'a ant olsun ki, bu, ancak Arapların yiğitlik şiirleri okumasına benzer.

Abdullah b. Ömer'in, "Ali'nin hiçbir üstünlüğü yoktur!" diyerek onu Osman'dan daha aşağı sıraya koyması, aslında onun İmam Ali'ye olan kininin açık bir göstergesidir. Daha önce de gördüğümüz gibi o; Ebubekir, Ömer ve Osman'ı tercih ediyor, ama sıra İmam Ali'ye gelince, onu çarşıda gezen insanlardan daha aşağı görüyordu.

Burada değinilmesi gereken bir hakikat daha var. Hadisçiler ve tarih yazarları Abdullah b. Ömer'in psikolojik yapısını ve başta İmam Ali (a.s) olmak üzere tüm Ehlibeyt (a.s) imamlarına olan düşmanlığını açık ve net bir şekilde ortaya koymaktadır.

Abdullah b. Ömer, "Benden sonraki halifeler on iki kişidir" şeklindeki nebevî hadisin tefsirinde şöyle der: "Bu ümmetin on iki halifesi olacaktır. Bu kimseler şunlardır: Ebubekir Sıddık, Ömer Faruk, Osman Zinnureyn, kutsal toprakların padişahları Muaviye ve oğlu, Seffah, Selam, Mensur, Cabir, Mehdi, Emin ve Emir-i Usb. Bunların hepsi Benî Kâb b. Luvî kabilesindendir ve hilafete layık kimselerdir. Onlar gibi kimse bulunmaz!!"^{206[206]}

Siz, ey vicdan sahipleri! Okuyun ve görün! Görün ki, Ehlisünnet ve'l-Cemaat'in önde gelen fakihlerinden Ömer b. Abdullah nasıl da hakikatleri saptırıyor? Nasıl da Muaviye'yi, oğlu Yezid'i ve Seffah'ı insanların en iyisi olarak addediyor? Bu, bir şey değilmiş gibi bir de "Hepsi hilafete layık kimselerdir, onlar gibisi bulunmaz" diyor!! Gözünü kin ve cehalet kör etmiştir onun; basiretini ise düşmanlık bulutları...^{207[207]}

Ne kadar takva sahibi olursanız olun, boşunadır. Ama müminlerin emiri Abdülmelik b. Mervan'a itaat etmek sevaptır!"

İbn-i Akil *en-Nesaihu'l-Kafiye* adlı eserinde (c.1, s.106) şöyle yazar: Haccac Kûfe'de bir konuşma yaptı ve Peygamber'i ziyaret etmek için Medine'ye gidenlere hitaben şöyle söyledi: Birkaç ağaç parçası ve birkaç çürümüş kemiğin etrafında dönen geberesiceler! Neden müminlerin emiri Abdülmelik'in etrafında dönmüyorsunuz? İnsanın halifesinin peygamberinden daha hayırlı olduğunu bilmiyor musunuz?"

^{206[206]}-*Tarih-i Hulefa*, Suyutî, s.140; *Kenzu'l-Ummal*, c.6, s.67; *Tarih-i İbn-i Asakir*; *Tarih-i Zehebî*.

^{207[207]}-Oku ve unutma ki, Peygamberimiz (s.a.a), Buharî ve Müslim'in dahi senetleriyle naklettiği bir hadiste şöyle buyurmaktadır: "Ali b. Ebu Talib'i sevmek imandan, onunla düşman olmak nifaktır." Ve yine yazılıdır ki, Peygamber zamanında münafıklar sadece Ali düşmanlığıyla tanınırlardı.

Ona göre İmam Ali'nin (a.s) hiçbir üstünlüğü yokmuş ve savaşta Peygamberimizin (s.a.a) azat ettiği Muaviye, küfür ehli Yezid ve cani Seffah İmam'dan daha üstünmüş! Bak şu işe, başımıza taş yağacak!

Elhak ki Abdullah b. Ömer babasının gerçek oğluymuş. Her şey kendi yerinde olmalıdır. Buna hiç şaşdırmamak lazım. Çünkü çömlekten neyin kokusu gelirse, içindeki de odur. Babası da İmam Ali'yi hilafet sahnesinden silebilmek için elinden geleni yapmış, onu insanların gözünde küçük düşürmeye çalışmıştı. Babasının ardından Abdullah da öfkesinin önüne geçemedi. Osman'ın ölümünün ardından muhacir ve ensar İmam Ali'yi (a.s) halife seçerken o, buna yanaşmadı. Hadis okuyor, okuduğu hadislerde de İmam Ali'nin güya avamdan bir farkı olmadığını ve herhangi bir üstünlüğünün de bulunmadığını ima etmeye çalışıyordu.

Abdullah b. Ömer, Emevî hükümeti için çok emek sarf etmiş biridir. Peygamberimize ihanet ederek hilafet tacını başına geçiren Muaviye, Yezid, Seffah ve Mensur gibi fisk ehli tüm Emevî hükümdarların halifeliklerini kabul etti. Halifeliği Kurân ve sünnete ait nasslara dayanan ve halkın iradesiyle halife olan İmam Ali gibi ilimde ve imanda herkesin parmakla gösterdiği asıl müminlerin emirini reddetti. Bu, ilginç değil mi?

İleriki konularda da yine Abdullah b. Ömer'den bahsedeceğiz. Onun gerçek yüzünü daha fazla ortaya koymaya çalışacağız. Gerçi şimdiye kadar yazdıklarımız onun itibar ve adaletini ortadan kaldırmaya yetiyor, ama gelin, görün ki Ehlişünnet ve'l-Cemaat ondan vazgeçmek bilmiyor. Zaten o değil miydi, Ehlişünnet ve'l-Cemaat ekolünü Ehlibeyt muhalifliğiyle tesis eden?

Siz, dünyanın neresine giderseniz gidin, doğu-batı her yeri gezin, Ehlişünnet ve'l-Cemaat'e ait bir mescitte namaz kılın ve onların âlimleriyle konuşun; göreceksiniz ki bu mescit imamları hâlâ şöyle diyorlar: "Abdullah b. Ömer radiyallahu anh'tan rivayet edilir ki..."

Peygamberimiz Ehlib  nnet Ve'l-Cemaat'in Fıkhnı Benimsemiyor

Şimdiye kadar   ia'nın Ehlibeyt imamlarına (a.s) uyarak kesinlikle kıyasa ve şahsî görüşlere yönelmediğini, hatta bu iki ameli haram saydığını, zira bunun Peygamber'den kalan nassa ters olduğunu, ama bunun karşısında ellerinde yeterince nass bulunmayan Ehlib  nnet ve'l-Cemaat'in, birtakım yasaklamalar ve hadis yakmalardan sonra kendilerini şahsî görüşlere ve kıyasa mecbur ettiklerini okumuş, görmüştük.

  ctihat ve şahsî g  r     taraftarları bir yandan hadisleri yakarken bir yandan da Peygamberimiz (s.a.a) adına yalan hadisler uydurarak kendilerini güçlendirmeye çalıştılar. Hakkı batıl, batılı hak gibi gösterebilmek için şu tür rivayetler uydurdular:

  Peygamber (s.a.a) Muaz b. Cebel'i Yemen'e gönderdiği zaman ona sordu: Eğer senden hakemlik yapmanı isteseler nasıl hakemlik yaparsın?

Muaz cevap verdi: Allah'ın kitabıyla hakemlik yaparım.

Peygamber (s.a.a) yine sordu: Eğer Allah'ın kitabında bir şey bulamazsan, o zaman ne yaparsın?

Muaz cevap verdi: Peygamber'in (s.a.a) sünnetine müracaat ederim.

Peygamberimiz tekrar sordu: Eğer sünnette de bulamazsan ne yaparsın?

Muaz yine cevap verdi: Onda da bulamazsam kendi g  r    me göre hareket ederim.

Bunun   zerine Peygamber (s.a.a)     yle buyurdu: Peygamber'in elçisini Allah ve Resulünün rızası doğrultusunda amel etmeye

muvaffak kılan Allah'a şükürler olsun!»

Bu rivayet batıldır ve Resul-i Ekrem'in (s.a.a) böyle bir şeyi söylemiş olması mümkün değildir. Peygamberimiz, nasıl "Eğer Kurân ve sünnette bulamazsan ne yaparsın?" diye sorabilir? Hâlbuki Allah, Kurân-ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır:

"Ve biz sana her şeyi açıklayan kitabı gönderdik."^{208[208]}

"Biz, Kurân'da hiçbir şeyi eksik bırakmadık."^{209[209]}

"Allah Resulü size ne verdiğyse alın onu ve size neyi yasakladıysa sakının ondan."^{210[210]}

"Biz sana kitabı, insanlar arasında Allah'ın sana gösterdiği gibi hükmedesin diye bir gerçek olarak indirdik"^{211[211]}

O halde Peygamberimiz, nasıl Muaz'a böyle sorular sorabilir? Hâşâ bunlar hem Peygamber'in, hem de Allah'ın yetersiz kaldıklarını ve bütün hükümleri beyan etmediklerini itiraf etmek demek değil midir?

Bazıları, "Belki de Muaz bu sözü Kurân henüz tamamen nazil olmadan önce söylemiştir" diye düşünebilir. Cevap olarak diyoruz ki: Bu düşünce yine de yanlıştır. Çünkü:

1-Muaz cevap verirken "Allah'ın kitabıyla hakemlik yaparım" diyor. Bu da demek oluyor ki Kurân, kitap olarak tamamen nazil olmuştu.

2-Peygamberimizin bu cevabı, Allah'ın hükmünü ve Peygamber'in sünnetini bilmeyenleri, öğrenme ve öğretme zahmetinden alıkoyarak şahsî görüşlerine ve canlarının istediği şekilde hüküm vermelerine sevk ediyor.

3-Yüce Allah Kurân-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

"Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte kâfirler onlardır!"^{212[212]}

"Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte zalimler onlardır!"^{213[213]}

^{208[208]}-Nahl, 89.

^{209[209]}-Enam, 38.

^{210[210]}-Haşr, 7.

^{211[211]}-Nisa, 105.

^{212[212]}-Maide, 44.

^{213[213]}-Maide, 45.

"Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte fasıklar onlardır!"^{214[214]}

4-Allah'ın hükmünü bilmeyen bir kimsenin zaten fetva verme gibi bir yetkisi yoktur. Fetva verebilmesi için Allah ve resulünün hükümlerini öğrenmesi gerekir. Nitekim Allah, bu konuda şöyle buyurmaktadır:

"Allah ve Resulü bir işe hüküm verdiği zaman, artık inanmış bir erkek ve kadının o işi kendi isteklerine göre seçme hakkı yoktur. Kim Allah ve Resulüne karşı gelirse, apaçık bir sapıklığa düşmüş olur."^{215[215]}

Peygamberimiz (s.a.a) bile tek bir meselede dahi kendi görüşünü belirtmemiş veya kıyasa yönelmemiştir. Zaten ihtiyaç olan durumlarda Cebraîl (a.s) nazil olur, Allah'ın hükümlerini bildirirdi. Bu konuda söylediklerimize ters düşen bütün rivayetler uydurma ve sahte rivayetlerdir.

Konu hakkında daha fazla güven sağlayabilmek için Ehlisünnet'in sahih kaynaklarından örnek vereceğiz. Buharî, *Sahih*'inde senediyle birlikte şöyle bir hadis nakletmiştir: "Peygamber (s.a.a) ne zaman bir soruyla karşılaşsa, vahiy gelinceye kadar 'bilmiyorum' veya 'vacip değildir' demezdi. Asla şahsî görüşüne veya kıyasa dayanarak konuşmadı. Çünkü Allah ona, '*Allah'ın sana gösterdiği gibi hükmedesin...*'^{216[216]} buyurmuştur."^{217[217]}

Evet, alemlerin rabbi ve hükmedenlerin hakimi yüce Allah, Peygamber'ine (s.a.a) şöyle buyuruyor:

"Sana da kendinden önceki Kitabı doğrulayıcı ve onu kollayıp koruyucu olarak Kitabı hak üzere indirdik. Artık onların aralarında Allah'ın indirdiğiyle hükmet."^{218[218]}

"Biz sana kitabı, insanlar arasında Allah'ın sana gösterdiği gibi hükmedesin diye bir gerçek olarak indirdik"^{219[219]}

^{214[214]}-Maide, 47.

^{215[215]}-Ahzab, 36.

^{216[216]}-Nisa, 105.

^{217[217]}-*Sahih-i Buharî*, c.8, s.148, Kitabu'l-İtisam bi'l-Kitab ve's-Sünne.

^{218[218]}-Maide, 48.

^{219[219]}-Nisa, 105.

Peygamberimiz dahi kıyasa veya kendi şahsî görüşlerine göre hüküm verme yetkisine sahip değilken, onun ne kıyasa ne de şahsî görüşlere başvurmadağını kendi sahih kitaplarında yazan Ehlisünnet ve'l-Cemaat mensupları nasıl oluyor da böyle bir şeye cevaz verebiliyorlar? Ve nasıl oluyor da Allah'ın hükmü ve Peygamber'in sünnetiyle muhalefet edebiliyorlar? Ve nasıl oluyor da her şeye rağmen yine de "Sünnet ehli biziz!" diyebiliyorlar? Sizce de bu, şaşılacak bir şey değil mi?

Önemli Bir Hatırlatma

Buraya kadar bahsettiğimiz Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ten kastımız bugünkü Müslümanlar değildir. Çünkü günümüzdeki Müslümanların suçsuz olduğunu defalarca yazmıştık. Şu da bir gerçek ki, geçmiştekilerin işlediği suçu günümüz Müslümanlarına yükleyemeyiz. Bugünkü Müslümanlar ancak tarihte oynanan oyunların kurbanı olmuşlardır. Emevî ve Abbasîlerin Peygamber sünnetini yok edip cahiliye adetlerini geri getirmek için kurdukları planların kurbanı...

Ben de bir zamanlar onların kervanında yol almaktaydım. Bu batıl rehberlerin izini takip ediyordum. Ama Allah-u Taâla büyük bir minnetle beni kurtuluş gemisine hidayet etti. Biz sadece elimizi Allah'a açıp bütün İslam ümmetini bu yola hidayet etmesini ve haktan başka geride bir yol bırakmamasını temenni ediyoruz.

Belki bazıları, "Sahabeleri eleştirmek Müslümanların duygularının sarsılmasına neden olur; zira Müslümanların çoğu sahabeleri Peygamber'den (s.a.a) sonra en üstün insanlar olarak görmektedir" şeklinde düşünebilir.

Gerçek şu ki, Müslümanlar öncelikli olarak Allah'a ve Peygamberine (s.a.a) inanmak zorundadır. Onlar ne emretmişlerse o yapılmalı, çizdikleri yoldan öteye gidilmemelidir. Gerek Müslümanların, gerekse sahabelerin kurtuluşu da bundadır. Kim bu sınırları çiğnerse, ister Peygamber'in oğlu olsun, ister amcasının oğlu sonu ateştir.

Eğer biz sahabelerin hayatını incelemiş, aralarındaki tartışmaları, kavgaları ve çekişmeleri kitabımızda yansıtmışsak, bunlar inancımızı öğrenmemiz için yapmamız gereken şeylerdir. Çünkü tarih boyunca ümmet arasındaki ihtilafın ve çekilen sıkıntıların kaynağı onlar

olmuşlardır.

Ehlişünnet'in Ehlibeyt'le Olan İhtilafı

Hangi araştırmacı olursa olsun, Ehlişünnet ve'l-Cemaat'ın tertemiz Peygamber Ehlibeyt'iyle düşmanlık ettiğini, peşinden gittikleri bu öncülerin gerçekte Ehlibeyt'le savaşıyor ve onları lanetleyen kimseler olduklarını, onları öldürmeyi hedeflediklerini ve onlara ait eserleri tamamen ortadan kaldırmaya çalıştıklarını gördüğünde şoke oluyor, oldukları yerde kalakalıyorlar.

Bu yüzden Ehlişünnet ve'l-Cemaat nerede Haricî ve Nasibî olan Osman taraftarı bir hadisçi görse onu güvenilir ve adil bilir, buna karşın Ehlibeyt'in (a.s) izinden giden ve Şia olduğu anlaşılan hadisçileri de olmadık şeylerle itham eder.

Sizler de gördünüz; kitaplarında yer alan Ali b. Ebu Talib'e (a.s) ait açık ve net rivayetleri nasıl da yalanlıyor, ravilerini nasıl da zayıflıkla itham ediyor, sonra da göz göre göre "Falan şahıs hadisin senedinde olduğu için zayıftır; çünkü o Rafizî'dir^{220[220]} (Şiîdir)" deniyor.

Yine Ehlişünnet ve'l-Cemaat ilk üç halifenin üstünlüğü hakkında nakledilen uydurma hadisleri, ravileri Nasibî de olsa kabul edebiliyor. Çünkü onlara göre Nasibîlik (Ehlibeyt düşmanlığı), ortaya attıkları farklı sünnette mutaassıplık anlamına geliyor.

İbn-i Hacer, Ehlibeyt'e olan düşmanlığıyla meşhur olan Abdullah b. İdris Ezdî hakkında şöyle der: "O, Ehlişünnet ve'l-Cemaat konusunda oldukça mutaassıp bir Osman yanlısıydı."^{221[221]}

^{220[220]}-**Rafizî**: Ehlişünnet ve'l-Cemaat tarafından Ali b. Ebu Talib'i seven, onun izinden giden ve ilk üç halifeyi reddeden kimselere verilen isimdir.

^{221[221]}-Osman yanlıları Hz. Ali'ye ve Ehlibeyt'e (a.s) pek sıcak bakmıyor, onları kâfir biliyorlar, Hz. Ali'yi Osman'ın katili olarak görüyorlardı. Bu yüzden Muaviye b. Ebusüfyan'ı ondan daha üstün bilirlerdi.

Yine, Abdullah b. Avn Basrî hakkında da şöyle yazar: "O, güvenilir biridir. İbadet ehli ve mutaassıp bir sünnet taraftarıydı. Bidatçilere karşı oldukça sertti. İbn-i Sâd, onun Osman yanlısı olduğunu söylemiştir."^{222[222]}

Yine der ki: "İbrahim b. Yakup Cüzcanî, Hz. Ali'ye düşmanlığıyla bilinen Harizî mezhebine mensuptu. Yani Hariz b. Osman Dimeşkî'nin takipçisiydi. İbn-i Hayyan, onun hakkında 'O, sünnetin sağlam takipçilerinden biridir' demiştir."^{223[223]}

Burada bir konuya daha değinmemiz yerinde olacaktır: Sünnete sıkıca sarıldığı ve hadis öğrenmek için insanların evinin çevresinde toplandığı rivayet edilen bu Nasibî, küçük bir kız çocuğunun eline civciv verir, sokak sokak dolaşıp onu birilerine kestirmesini, boğazlayacak kimse bulamadığı takdirde geri dönerken "Kimse bu civcivi boğazlamaya yanaşmadı" demesini emreder, kız geri dönüp bu cümleyi söylediğinde o da etrafındakilere dönerek, "Görüyor musunuz ey insanlar! Kimse bu civcivin öldürülmesine kıyamadığı halde Ali bir günde, güpegündüz yirmi binin üzerinde Müslüman'ın canına kıymıştır!" diye bağırdı.

İşte Nasibîler bu tür hilelerle insanları hakikatten uzaklaştırmaya çalışmışlar, Ali düşmanlığını kalplere böyle yerleştirmişler, Peygamber'in tertemiz Ehlibeyt'ine (a.s) lanet okumayı ve onlara küfretmeyi bu şekilde reva görmüşlerdi.

Siz de görüyorsunuz ki bu tür düşünceler hâlen de var. Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın iddiasının aksine, bugün Ehlibeyt'i sevdiklerini söylüyor, Hz. Ali'nin adı zikredildiğinde "Kerremellahu vecheh" diyerek kendilerince Allah'ın rızasını kazanmak istiyorlar. Ama yine de Hz. Ali'nin fazileti hakkında bir hadis rivayet ettiğinizde birbirlerine bakıp kaş göz işareti yapıyor, gülüyor, sizi alaya alıyor ve hatta sizi Şiîlikle veya dinde bidat ve aşırılıkla suçluyorlar! Buna karşın ne zaman Ebubekir, Ömer veya başka bir sahabe hakkında uydurma bir fazilet söylemeniz anlattıklarınızı kabul eder, can kulağıyla sizi dinler ve ilminizin genişliğinden dolayı size saygı gösterirler.

^{222[222]}-*Tehzibu't-Tehzib*, İbn-i Hacer, c.5, s.145 ve c.1, s.82.

^{223[223]}-*Tehzibu't-Tehzib*, İbn-i Hacer, c.1, s.182.

Bu, onlara Selef-i Salihîn adını verdikleri kimselerden kalan bir gelenektir. Tarihçilerin yazdığına göre Ahmed b. Hanbel Ebubekir, Ömer ve Osman'ı eleştiren her hadisçiye zayıf olarak addederdi. Ama bir Nasibî olan İbrahim Cüzcanî'ye çok değer verir, ona mektup yazar, onun mektuplarını minberlerinde okur ve bunları insanlara delil olarak sunar.

İmam Ali'nin (a.s) dördüncü halife olduğunu söyleyip halka kabul ettiren Ahmed b. Hanbel böyle bir tutum sergilediğine göre faziletlerini kabul etmeyen ve Hz. Ali'ye minberlerinde lanet okuyan diğerleri ne yapıyordu, Allah bilir!

Dâr-u Kutnî şöyle der: "Ehlisünnet'in önde gelen mütekellimlerinden İbn-i Kuteybe, teşbihe yönelmiş ve Ehlibeyt'e sırt çevirmişti."^{224[224]}

Bu rivayetlerden anlaşıldığı kadarıyla Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın çoğu, Peygamber Ehlibeyt'ine (a.s) sırt çevirmişti.

Hadis ehli (Ehlisünnet) tarafında "sünneti ihya eden"(!) diye nitelendirilen, Ahmed b. Hanbel'e fevkalade saygı gösteren ve insanlar arasında yargıda bulunacak kadıları onun emriyle göreve getiren Abbasî halifesi Mütevekkil, ne ilginçtir ki İmam Ali'nin en büyük düşmanlarındandı. Onun Ehlibeyt düşmanlığı öylesine ilerlemişti ki öfkesinin önüne geçememiş, İmam Hüseyin'in (a.s) türbesini yerle bir etmiş, halkı İmam'ın türbesini ziyaret etmekten alıkoymuştu.

Harezmî, Resail'inde şöyle yazar: "Mütevekkil sadece Ebu Talib soyuna küfreden ve Nasibî mezhebini güçlendiren kimselere hediye verir, bağışta bulunurdu."^{225[225]}

Nasibîliğin bildiğimiz Ehlisünnet ve'l-Cemaat mezhebinin ta kendisi olduğunu söylememize gerek yok sanırım. Zira Nasibîliğin en güçlü savunucusu olan Mütevekkil, kendilerinin de itirafına göre "sünnet"i ihya ediciymiş! İyi düşünün!

İbn-i Kesir şöyle yazar: "Ehlisünnet ve'l-Cemaat, Âmeş'in (İmam Ali'nin fazileti hakkında nakledilen) Tayr Hadisi'ni"^{226[226]} rivayet

^{224[224]}-*Lisanu'l-Mizan*, İbn-i Hacer, c.3, s.357-358.

^{225[225]}-*Resail*, Harezmî, s.135.

^{226[226]}-Bu hadis, sahih olarak algılanmış ve sahih hadisler arasında nakledilmiştir. İslâm ümmetinin tamamı bu hadisi doğrulamıştır. Hadisin tam metni şöyledir: "Bir

ettiğini duyunca onu mescitten kovup ayak bastığı yerleri yıkadı."^{227[227]}

Aynı grup, *Tarih-i Taberî* olarak bilinen meşhur tarih kitabının yazarı Muhammed b. Cerir Taberî'nin cenazesinin defnedilmemesi için elinden geleni yapmıştı. Çünkü Taberî, "**Ben kimin mevlası isem bu Ali de onun mevlasıdır**" şeklindeki Gadir-i Hum hadisini tüm senet ve ravileriyle bir kitapta toplamış ve bu hadisin mütevatir olduğunu ispat etmişti.

İbn-i Kesir yine şöyle yazar: "Onun kitaplarından birini gördüm. Gadir-i Hum hadislerini iki ciltlik büyük bir kitapta toplamıştı. Bir başka kitabında da Tayr Hadisi'nin (senetlerini) toplamıştı."^{228[228]}

İbn-i Hacer de *Lisanu'l-Mizan* adlı eserinde Taberî hakkında şöyle yazar: "O, büyük bir öncü ve müfessirdir. Güvenilir ve doğru sözlüdür. Biraz Şia'ya karşı sevgisi var, ama bunun ona bir zararı olmaz."^{229[229]}

Ehlisünnet ve'l-Cemaat'in öncü hadisçilerinden ve Sihah yazarlarından olan İmam Nesaî de Müminlerin Emiri İmam Ali'nin (a.s) faziletlerini içeren Fazail adlı kitabını yazdığında "Peki, Muaviye'nin faziletleri nerede?" diye sormuşlar, "Ben, Peygamberimizin onun fazileti hakkında bir şey buyurduğunu duymadım; bildiğim tek şey var, o da Peygamberimiz onun hakkında şöyle buyurduğudur: **Allah onun karnını doyurmasın!**" diye cevap verince bayılıncaya kadar bacak arasına vurmuşlardı. Sonuçta Nesaî bu darbeler yüzünden hayata veda etti.

İbn-i Kesir, *Tarih*'inde 303 yılında Bağdat'ta meydana gelen olaylar^{230[230]} hakkında şöyle yazar: "Bir grup Sünnî, bir kadını dört ayaklı bir hayvanın üzerine oturtmuş ona Ayşe diye sesleniyordu.

gün bir kadın Resulullah'a (s.a.a) kızartılmış bir kuş hediye getirdi. Resulullah (s.a.a) bu kuşun etinden yemeden önce Allah'a şöyle duada bulundu: "**Allah'ım! Bu kuşun etini birlikte yememiz için sana ve bana en sevimli olan insanı gönder.**" O sırada Ali geldi ve o kuşun etini birlikte yediler." İslâm uleması arasında, ister Sünnî olsun, ister Şîî, bu hadisi tam olarak kaydetmeyen hiç kimse yoktur. *Çev.*

^{227[227]}-*el-Bidaye ve'n-Nihaye*, İbn-i Kesir, c.11, s.147.

^{228[228]}-aynı kaynak.

^{229[229]}-*Lisanu'l-Mizan*, İbn-i Hacer, c.5, s.103, İbn-i Cerir Taberî'nin Biyografisi bölümü.

^{230[230]}-Bu olaylar aynı yıla ait Aşura merasiminde gerçekleşmiş, Şîî ve Sünnî gruplar arasında çatışmalara neden olmuştu.

Yanında da iki kişi vardı. Onlara da Talha ve Zübeyr ismini vermişlerdi. Hep birlikte 'Biz Ali'nin dostlarıyla savaşağız!' diye bağııyorlardı. Onların bu (aptalca) davranışları yüzünden birçok insan öldü."^{231[231]}

Şimdilerde bu olayın aynı Hindistan'da yaşanmaktadır. Aşura merasimlerinde Hz. Hüseyin'i ve Kerbela şehitlerini anmak için sokaklara dökülen Şiileri bu merasimlerinden vazgeçirebilmek için Ehlisünnet ve'l-Cemaat'e ait bazı gruplar onlarla çatışmaya giriyor ve birçok masum insan bu olaylar neticesinde hayatını kaybediyor.

Tüm bu araştırmalar neticesinde hep şunu gördük: İmam Ali (a.s) ile düşmanlık eden ve Ehlibeyt'e karşı savaş açan Nasibiler, kendilerini Ehlisünnet ve'l-Cemaat olarak tanıtıyorlardı. Ve yine şunu gördük ki onların sünnetten maksatları başka şeylerdi.

Açıktır ki, Peygamber'in tertemiz soyu olan Ehlibeyt'e düşmanlık eden Peygamber'in (s.a.a) zatına düşmanlık etmiş, ona düşmanlık eden de Allah'a düşmanlık etmiştir. Yine açıktır ki, Allah, Peygamber'i (s.a.a) ve Peygamber'in Ehlibeyt'iyle (a.s) düşmanlık eden kimse ne Allah'ın kuludur ne de sünnet taraftarıdır. Oysaki ilahî sünnet Allah'ı, Peygamber'ini ve Ehlibeyt'i sevmeyi ve onların yolundan gitmeyi gerektirir. Nitekim yüce Allah şöyle buyurur:

"De ki: Ben risaletime karşılık akrabalarım sevgiden başka sizden hiçbir ücret istemiyorum."^{232[232]}

Muaviye nerede, Ali nerede? Sapkın öncüler nerede, hidayet öncüleri nerede? Ehlisünnet ve'l-Cemaat nerede, Şia nerede?

"Bu, insanlara bir açıklamadır, sakınanları doğru yola sevk etmektir ve öğüttür onlara."^{233[233]}

^{231[231]}-el-Bidaye ve'n-Nihaye, İbn-i Kesir, c.11, s.275.

^{232[232]}-Şûra, 23.

^{233[233]}-Âl-i İmran, 138.

Peygamber'e Salâvatın Tahrifi

Ehlisünnet ve'l-Cemaat, hangi konuda olursa olsun Ehlibeyt'in faziletlerini ortaya koyan tüm hadis ve rivayetleri tahrifsiz bırakmamıştır. Onlar tarafından Peygamber Ehlibeyt'ine (a.s) yapılan haksızlıklardan biri de hiç kuşkusuz, Resul-i Ekrem (s.a.a) döneminde okunan salâvatın değiştirilmesi olmuştur.

«Buharî, Müslim ve diğer Ehlisünnet hadisçileri rivayet ederler ki: Sahabeler, *"Şüpheli yok ki Allah ve melekleri, Peygamber'e salâvat getirir; ey inanlar, siz de ona salâvat getirin, tam bir teslimiyetle selam verin."*^{234[234]} ayeti nazil olduğunda Peygamber'in yanına gelerek, "Sana nasıl salat ve selam etmemiz gerektiğini bilmiyoruz, bunu bize göster" dediler. Bunun üzerine Peygamberimiz şöyle buyurdu: **"Allahumme salli alâ Muhammed ve alâ âl-i Muhammed, kemâ salleyte alâ İbrahim ve alâ âl-i İbrahim, inneke hamîdun mecîd."**^{235[235]}»

Bazıları bu rivayete şöyle ilavede bulunmuştur. Peygamberimiz **"Bana eksik salâvat getirmeyin"** buyurmuş, "Ey Peygamber, eksik salâvat nedir?" diye sorulunca da **"Allahumme salli alâ Muhammed, deyip susmanızdır; Allah kâmilidir ve kâmil olmayan bir şeyi kabul etmez"** diye cevap vermiştir.

İşte bu nedenledir ki İmam Şafîî, açıkça şöyle söylemiştir: "Kim Ehlibeyt'e salâvat getirmezse namazı batıldır."

Dar-ı Kutnî, senetleriyle Ebu Mesud Ensarî'den naklen Peygamberimizin şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: **"Kim namaz kılar da içinde bana ve Ehlibeyt'ime salâvat getirmezse namazı**

^{234[234]}-Ahzab, 56.

^{235[235]}-Sahih-i Buharî, c.4, s.118.

kabul olmaz."^{236[236]}

İbn-i Hacer de es-Savaiku'l-Muhrika'da şöyle yazar: "Deylemî kendi senediyle Peygamber'den şöyle nakletmiştir: **Muhammed (s.a.a) ve Ehlibeyt'ine (a.s) salavat getirmedikçe hiçbir dua gökyüzüne yükselmez.**"^{237[237]}

Taberanî, el-Mucemu'l-Evsat adlı eserinde İmam Ali'den (a.s) şöyle rivayet etmiştir: "Muhammed ve Âl-i Muhammed'e salavat getirilmedikçe okunan dualar durdurulur."^{238[238]}

Ehlişünnet ve'l-Cemaat'in sahih kitaplarında yazılı olan bu gerçekleri gördükten, Peygamberimize nasıl selam verilmesi gerektiğini ve salâvat getirilmediği takdirde namazın kabul olmadığını öğrendikten sonra artık Allah aşkına siz söyleyin: Sadece bu gerçek bile Muhammed ve Âl-i Muhammed'in üstünlüğüne yetmez mi? Sadece bu salavat meselesi bile onların insanlar için Allah'a yakınlaşma vesileleri olduklarını göstermez mi?

Ne var ki Ehlişünnet ve'l-Cemaat bu özelliğin sadece onlara has olduğunu çekemedi. Bu işin önemini ve başlarına açacağı belayı sezinlemişti. Zira gerek ilk üç halife, gerekse tüm sahabeler, haklarında ne kadar hadis ve rivayet uydurulursa uydurulsun hiçbirinin faziletinin Ehlibeyt'ten öteye geçemeyeceğini çok iyi biliyordu. Çünkü onların da namazlarının kabul olabilmesi için Peygamber'den sonra Ali b. Ebu Talib'e (a.s) salâvat getirmeleri gerekiyordu. Zira Ali b. Ebu Talib, hiç kuşkusuz Âl-i Muhammed'in efendisi ve baş tacıydı. Dolayısıyla bu fazileti tahrif etmek için bir takım entrikalara başvurdular. Bu amaçla hadise bir şeyler ilave ettiler. Böylece öncülerinin sahabeler arasındaki konumunu korumaya çalıştılar. Daha İslam tarihinin ilk dönemlerinde salâvatı eksik bıraktılar. Üstelik öyle bir salâvat icat ettiler ki içinde ne Muhammed, ne Peygamber, ne de Resulullah var. Sadece "Sallallahu aleyhi ve sellem" diyorlar ve Âl-i Muhammed'e (s.a.a) hiç değinmiyorlar.

Onlardan biriyle konuşur da Muhammed'e (s.a.a) salâvat getirmesini isterseniz, "Sallallahu aleyhi ve sellem" diyecek ve Âl-i Muhammed'e

^{236[236]}-Sünen, Dar-u Kutnî, s.355.

^{237[237]}-es-Savaiku'l-Muhrika, İbn-i Hacer, s.148.

^{238[238]}-Feyzu'l-Kadir, c.5, s.16; Kenzu'l-Ummal, c.1, s.490, Hadis no: 2153.

hiç değinmeyecektir. Hatta bazen onu bile öyle hızlı ve karışık diyorlar ki dinleyici, "salli ve sellem"den başka bir şey duyamıyor. Ama siz bir Arap veya Fars Şii'den bunu isterseniz gayet anlaşılır bir şekilde size şöyle söyleyecektir: **"Allahumme salli alâ Muhammed ve âl-i Muhammed."**

Ehlisünnet ve'l-Cemaat'e ait kitaplarda Peygamberimizin (s.a.a) şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir: "Allahumme salli alâ Muhammed ve âl-i Muhammed, deyin. Bunu şimdiki zaman ve gelecek zaman kiplerinde Allah'a dua niteliğinde söyleyin." Ama her şeye rağmen "Sallallahu aleyhi ve sellem" diyorlar. Yani geçmiş zaman kipini kullanıyor, bir dua cümlesi şeklinde değil de bir haber cümlesi şeklinde söylüyor ve "Âl"den yana bir zikir kullanmıyorlar.

Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın öncülerinden Muaviye b. Ebusüfyan, Hz. Muhammed'in (s.a.a) adını ezandan kaldırmak için uğraşırken^{239[239]} onun takipçilerinin de Resul-i Ekrem'e (s.a.a) getirilen salâvatın kısaltılması ve değiştirilmesi için uğraşmış olmaları pek şaşırtıcı olmasa gerek. Eğer ellerinden gelseydi salâvatın tamamını kaldırırlardı ama bu iş asla gerçekleştirilemedi, gerçekleştirilemez de.

Bugün tüm konuşmacılar, özellikle de Vahabiler işte bu tahrif edilen salâvatı kullanıyor ve onu eksik olarak söylüyorlar. Buna bir ilave yapmak istediklerinde de "Ve alâ ashabihî ecmain" (bütün ashabına) veya "Ve alâ ashâbihî't-tayyibine't-tahirîn" (tertemiz ashabına) cümlelerini ilave ediyorlar. Böylece Ehlibeyt (a.s) hakkında nazil olan Tathir Ayeti'nin hem Ehlibeyt hem de ashap hakkında nazil olduğunu veya ikisinin derecesinin de aynı olduğunu ima etmeye çalışıyorlar.

Onlar bu tahrif ve hileyi, Ehlibeyt düşmanı olan ilk büyük fakihleri Abdullah b. Ömer'den miras almışlardır. Nitekim Malik, *Muvatta* adlı eserinde rivayet eder ki: "Abdullah b. Ömer, Resul-i Ekrem'in (s.a.a) mezarının başında durur, Peygamber'e, Ebubekir'e ve Ömer'e salâvat getirirdi."^{240[240]}

Saygıdeğer okuyucu! Eğer işin gerçeğini düşünecek olursanız, ilave edilen bu kısmın, yani sahabeye salâvat getirmenin ne Kurân'da ne de

^{239[239]}-Bu konu hakkında geniş bilgi için bkz: *Zikir Ehline Sorun*, Ticanî.

^{240[240]}-*Tenviru'l-Havalik fi Şerh-i Muvatta-i Malik*, c.1, s.180.

sünnette olmadığını görürsünüz. Oysa Kurân, sadece Muhammed ve Âl-i Muhammed'e (s.a.a) salavat getirmeyi emretmiştir. Üstelik bu emir, herkesten önce sahabeye nazil olmuştur. Çünkü onlar herkesten önce Kurân'ın emirlerini icra etmekle mükellef idiler.

Siz bu ilaveyi Ehli-sünnet ve'l-Cemaat'ten başka bir grupta bulamazsınız. Nice bidatler var ki bunlar dine mal edildi ve ona "sünnet" adı verildi. Bunu yaparken de amaçları birilerinin faziletlerini dikkate almamak veya bir hakikatin üstünü örtmek oldu.

"Ağızlarıyla Allah'ın nurunu söndürmek istiyorlar. Oysa kâfirler hoşlanmasa da Allah nurunu tamamlayacaktır."^{241[241]}

Hakikatlerin Ortaya Çıkardığı Yalanlar

Bu bölümde özgür ve akıl sahibi kimselerin taassubu bir kenara bırakıp gözlerini açmalarını, hakikatleri düşünerek derk etmelerini ve doğru yolu bulmalarını umuyoruz. Biz bu insanlara Ehlisünnet ve'l-Cemaat önderlerinin Peygamber'in (s.a.a) sünnetine açıkça muhalefet ettiklerini ve kasıtlı bir şekilde nebevî sünnete sırt çevirdiklerini söylerken elbette ki onlar bunu hemen kabul etmeyeceklerdir.

Müslüman bir kimse duyduğu her söze kanmamalıdır. Çünkü yalan övgüler ve yalan faziletler insanı hidayetden uzaklaştırabilir. Ama gelin görün ki, biz bu kitapta Ehlisünnet'in kendi sahih kaynaklarından ve kendi tarihlerinden bilgi verdik. Diğer kitaplarımızda acele ettiğimizden dolayı bazı konuları geniş olarak ele alamamıştık. Ama bu kitapta konuları biraz daha fazla genişleterek hakikat güneşini siyah bulutların ardından çıkarıp karanlıkların yerini aydınlığa çevirmeye çalıştık. Daha önce de dediğimiz gibi, tekrar, faydalıdır. Tarihteki olayları çeşitli şekillerde anlattığımızda okuyucu daha fazla yararlanabiliyor.

Biz, bu kitapta Ehlisünnet ve'l-Cemaat'in, fıkıh ve ilimde zirvede olduklarını sandıklarını ve Ehlibeyt'ten üstün olduklarına inandıkları önderlerini ele aldık. Bunu yaparken Muaviye, Yezid,^{242[242]} Amr b. As,

^{242[242]}-İbn-i Sâd, *et-Tabakatü'l-Kübra* adlı eserinin 5. cildinin 66. sayfasında, Gasilu'l-Melaike (meleklerin guslettiği) Abdullah b. Hanzale'den şöyle rivayet eder: "Eğer Yezid'e karşı ayaklanmıssak, Allah'a ant olsun ki bu, oturduğumuz takdirde başımıza taş yağacağından korktuğumuz içindi. Yezid, kendi mahremleriyle gayrimeşru ilişki içerisindeydi. İçki içer, namaz kılmazdı. Yemin ederim ki, hiç kimse bana yardım etmeseydi bile Allah için tek başına onunla savaşır, iyi bir sınav verirdim." ⇒

İbn-i Mervan ve Mugire b. Şûbe gibi fasıklığında şüphe edilmeyen sahabelerin yaptıklarına ve geniş hayatlarına değinmedik.

Bütün Arap ve İslam ülkelerini gezdiğinizde etrafınıza bir bakın. Ehlisünnet mensupları, bu insanları yüce insanlar olarak tanıyor ve tanıtıyorlar. Caddelere ve sokaklara onların isimlerini veriyorlar. Kişiliklerini, siyasetlerini ve ahlaklarını öven kitaplar yazıyor, hilafetlerini doğru biliyorlar.

Her şeye rağmen biz, onların yaptıklarına değinerek vaktimizi zayi etmek istemiyoruz. Zaten tarih onlar hakkında gerekeni yazmıştır. Biz, sadece Ehlisünnet'in gözünde dürüstlüğü, adaleti ve takvasıyla meşhur olan ve yine Ehlisünnet'e göre güvenilir olarak addedilen insanları kaleme almayı tercih ettik. Gerçekte onların Peygamber sünnetini nasıl değiştirdiklerini anlatmaya çalıştık. Çünkü onlar, çıkardıkları bidatlerle Peygamber ümmetinin parçalanıp bölünmesine neden oldular. Peygamberimizin oluşturduğu esenlik yurdunu viraneye çevirdiler. Oysaki Peygamberimiz, bütün ömrünü hakikî İslam'ı oluşturabilmek için harcamış ve bu yolda mücadele vermişti.

Ben, Ehlisünnet ve'l-Cemaat öncüleri içerisinde, İslam tarihinin akışını değiştiren, ümmetin parçalanmasında parmağı olan ve tarihte etkin rol oynayan on iki kişiyi seçtim.

Evet, şarap içen ayyaş Yezid, Peygamber bahçesinin bütün güllerini derdi, onun yakınlarını bir bir kılıçtan geçirdi, Peygamber şehrini yağmaladı, kadınların ve kızların namusuna saldırdı. Tüm bunlara rağmen bir İslam ülkesinde akıllara durgunluk veren bir kitap yayınlanıyor ve Müslümanların ders kitapları arasına alınıyor. Kitabın adı, *Müminlerin Emiri Yezid b. Muaviye'den Hakikatler!!*

Ehlişünnet Ve'l-Cemaat'in Öncüleri

Şimdi de bu on iki kişiye değinelim:

- 1- Ebubekir b. Ebu Kuhafe
- 2- Ömer b. Hattab
- 3- Osman b. Affan
- 4- Talha b. Ubeydullah
- 5- Zübeyr b. Evvam
- 6- Sad b. Ebi Vakkas
- 7- Abdurrahman b. Avf
- 8- Ebubekir'in kızı Ayşe
- 9- Halid b. Velid
- 10- Ebu Hureyre Duşî
- 11- Abdullah b. Ömer
- 12- Abdullah b. Zübeyr

Yukarıda belirttiğim bu on iki kişiyi, Ehlişünnet'in takdirle andığı birçok şahsiyetin arasından seçtim. Çünkü Ehlişünnet arasında en çok adı geçen ve en çok övülen şahsiyetler bu on iki kişidir. Ehlişünnet'e göre bu şahsiyetlerin çok fazla rivayetleri varmış ve ilimleri de çokmuş. Şimdi bu şahsiyetleri kısaca tanımaya çalışacağız. Onların, isteyerek veya istemeyerek Peygamber'in (s.a.a) sünnetine nasıl muhalefet ettiklerini gözler önüne serelim ki, araştırma yapan bir şahıs hakikati bilsin.

Ehlişünnet ve'l-Cemaat, aslında var olmayan bir şeyi ispatlamaya çalışarak, sadece kendilerinin hak olduğuna, diğerlerinin de sapıklıkta

olduğuna inanır.

1- Ebubekir b. Ebu Kuhafe (Sıddık)

Daha önceki çalışmalarımızda belirttiğimiz gibi Ebubekir, Peygamberimizden (s.a.a) beş yüz hadis toplamış, onları yakarak halka şöyle demişti: "Allah resulünden hiçbir şey rivayet etmeyin. (Bundan dolayı) biri size bir şey soracak olursa, deyin ki: Allah'ın kitabı aramızdadır; helalini helal sayın, haramlarından da kaçının!"^{243[243]}

-Aynı şekilde, Peygamberimiz vasiyetini yazmak isterken ona muhalefet ederek Ömer'in sözünü desteklemiş ve: "Resulullah sayıklıyor, Kurân bize yeter!" demiştir.

-Hz. Ali'nin (a.s) Peygamberimizin halifesi olduğuna dair rivayeti de görmezden gelerek hilafet makamını gasp etmiştir.

-Usume'nin ordusuyla gitmeyerek Peygamber'e muhalefet etmiştir.

-Peygamber'in (s.a.a) Hz. Fatıma (s.a) hakkındaki sünnetini çiğneyerek onu rencide etmiş, öfkesini üzerine almıştır.

-Zekât vermeyen Müslümanları öldürerek yine Peygamber'in bu konudaki sünnetini ayaklar altına almıştır.

-İyas b. Abdullah olayında da sünnete muhalefet ederek, onu (elleri bağlı olarak) ateşe atmıştır. Oysaki Peygamberimiz, ateşe atarak insanları cezalandırmayı yasaklamıştı.

-Peygamberimizin Müellefetü'l-Kulûb hakkındaki sünnetini ihlal etmiş, bu konuda Ömer'in görüşüne uyarak bu hakkı vermemiştir.

-Peygamberimizin kurallarını çiğneyerek halifelik makamını Müslümanlara danışmadan Ömer'e devretmiştir.

Peygamberimizin kuralı sayılan bunlar gibi daha birçok şeyi ayaklar altına almıştır. Bu gerçekler Ehlişünnet'in kendi tarih kitaplarında ispatlanmıştır. Âlimlerin dediği gibi, "Peygamber'in her fiili, sözü ve ikrarı" onun sünneti ise, demek ki Ebubekir bunların hepsine muhalefet etmiştir. Örnek olarak:

^{243[243]}-Tezkiretu'l-Hifaz, Zehebî, c.1, s.3.

1-Peygamber'in Sözüyle Muhalefet:

a) Peygamberimizin sözlerinden biri şudur: "Fatıma benim bedenimin parçasıdır. Onu gazaplandıran beni gazaplandırmıştır." Bildiğimiz gibi Fatıma (s.a) vefat ettiğinde Ebubekir'e kızgındı. Buharî, bunu *Sahih*'inde nakletmiştir.

b) Peygamberimiz, Usame'nin komutanlığını reddeden grup hakkında, "Usame'nin ordusuna katılmayanlara Allah lanet etsin!" buyurmuştur. O, böyle buyurduğu halde bir grup ashap Usame ile gitmeye razı olmadı. Ebubekir de Usame'nin ordusuna katılmayanlar arasındaydı.

2- Peygamber'in Fiiliyle Muhalefet:

Resul-i Ekrem'in (s.a.a) fiillerinden biri de Müellefetü'l-Kulûb'a^{244[244]} Allah'ın emri gereği iyilikle davranmasıydı. Zekâtı onlara belli bir pay veriyordu. Ama Ebubekir, Kurân-ı Kerim'in açık olarak tanıdığı bu haktan onları mahrum etti ve Ömer'i razı edebilmek için Peygamber'in bu işiyle de muhalefet etmiş oldu. Zira Ömer, "Bizim size ihtiyacımız yoktur!" demişti.

3- Peygamber'in İkrarıyla Muhalefet:

Peygamberimizin onayladıkları şeylerden biri de sünnetinin yazılmasına ve halk arasında yayılmasına izin vermesiydi. Ama Ebubekir, bunların yazılmasını ve söylenmesini yasaklayarak onları yaktırmıştı.

Bunlara ilave olarak, Kurân'ın birçok hükmünü de bilmiyordu.

^{244[244]}-**Müellefetü'l-Kulûb:** Kalpleri İslam'a ısındırmak için kendilerine zekâtı bir pay ayrılan kimselere denir. Kurân'da sadece bir yerde geçen "Müellefetü'l-Kulub" tabiri, bir isim tamlaması olup, "müellefe" ve "el-Kulûb" kelimelerinden oluşur. "Müellefe", üfletlendirilen, ısındırılan, alıştırılan gibi anlamlara gelir. "el-Kulub" ise kalpler demektir. İkisi beraber, "kalpleri ısındırılan" gibi bir anlam ifade eder. Kurân-ı Kerim; Tevbe suresi 60. ayeti zekâtın kimlere verileceğini sayarken "müellefetü'l-kulûb"u da zikreder. Bu ayetin gereği olarak Resul-i Ekrem (s.a.a), zamanında zekât mallarının bir bölümünü bu tür insanlara vermiştir. Çev.

Nitekim Kurân'da hükmü geçen **kelale**^{245[245]} meselesini sorduklarında şöyle demişti: "Ben kendi görüşümü söylüyorum; eğer doğruysa Allah'tandır, yanlışsa da ya benden ya da şeytandandır!"^{246[246]}

Allah aşkına nasıl şaşırmayalım? Müslümanların halifesi, Allah-u Teala'nın kitabında beyan etmesine ve Peygamber'in (s.a.a) bizzat açıklamasına rağmen kendisine "kelale"nin hükmü sorulduğunda, kitabı ve sünneti bir kenara bırakıp kendi şahsî görüşüne dayanarak fetva veriyor! Üstüne üstlük, Şeytan'ın onun görüşlerinde etkili olduğunu itiraf ediyor. Müslümanların halifesi Ebubekir'in böyle bir sözü söylemiş olması aslında pek de şaşırtıcı değildir. Çünkü kendisi defalarca şöyle söylemiştir: "Benim bir şeytanım var; sürekli damarlarımda ve derimde geziniyor!"

İslam âlimleri, "Kurân karşısında kendi şahsî görüşleriyle konuşan kâfirdir" derler. Peygamberimiz dahi asla kendi şahsî görüşüne ve kıyasa göre konuşmamıştır. Bundan da öte, Ebubekir şöyle diyordu: "Beni sünneti uygulamak konusunda zorlamayın. Çünkü benim buna gücüm yetmez!"

Eğer Ebubekir'in sünneti uygulamaya gücü yoksa onun takipçileri ve dostları nasıl oluyor da sünnet ehli olduklarını iddia edebiliyorlar? Belki de Ebubekir, bu söylemiyle Peygamber'in sünnetinden ne denli uzaklaştığını itiraf etmiştir. Aksi taktirde Allah-u Taâla'nın şu sözünü nasıl tefsir edebilirdik ki:

"O, size dinde bir zorluk yüklemedi."^{247[247]}

"Allah sizin için kolaylığı ister, güçlüğü istemez."^{248[248]}

"Allah hiç kimseye gücünün yetmeyeceği bir şey yüklemeyiz."^{249[249]}

"Allah Resulü size ne verdiyse alın onu ve size neyi yasakladıysa

^{245[245]}-**Kelale:** Babası ve çocuğu olmayan kimseye denir. Nisa suresi 176. ayette bu kimsenin mirası hakkında bilgi verilmiştir. Çev.

^{246[246]}-*Tefsir-i Taberî*, c.4, s.191-192; *Tefsir-i İbn-i Kesir*, c.1, s.609; *Tefsir-i Hâzin*, c.1, s.326; *Tefsir-i Celaluddin Suyutî*, c.2, s.756. Birçokları konuyla ilgili ayetin (Nisa, 176) tefsirinde bu olaya değinmişlerdir. Ayrıca bkz: *el-Camiu'l-Kebir*, Suyutî, Nisa suresi 176. ayetin tefsiri.

^{247[247]}-Hac, 78.

^{248[248]}-Bakara, 185.

^{249[249]}-Bakara, 286.

sakının ondan."^{250[250]}

Ebubekir'in "Benim Peygamber sünnetine gücüm yetmez!" sözü, aslında bu ayetlerin reddidir. Peygamber'in ilk halifesi Ebubekir, o günkü şartlar altında sünneti yerine getirememişse, bugünkü Müslümanların Kurân ve sünnette emredilen hükümleri yerine getirmeleri nasıl beklenebilir?

Bunca şeye rağmen görüyoruz ki, Ebubekir, cevabı çok kolay ve hükmü çok açık olan meselelerde bile, sıradan insanlardan geri kalıyor, bunu telafi etmek için Peygamber sünnetiyle muhalefet ediyordu. Hatta Ebubekir, Peygamberimizin yaptığı ve yapılmasını önemle tavsiye ettiği "hac mevsiminde kurban kesme işini" bile yapmıyordu. Hâlbuki bütün Müslümanlar bu mevsimde kurban kesmenin önemli bir sünnet olduğunu çok iyi biliyordu.

Peki Müslümanların halifesi nasıl oluyor da böylesine önemli bir sünneti yerine getirmiyordu?

Şafiî, *Umm* adlı kitabında, Ebubekir ve Ömer'in hacda kurban kesmediklerini yazmış, buna gerekçe olarak da "Halk eğer onlara katılacak olsaydı, bunun vacip bir amel olduğunu sanacaktı; o yüzden onlar bunu istemediler" demiştir. Aynı rivayete diğer hadisçiler de kitaplarında yer vermiştir.^{251[251]}

Bu, yanlış ve delilsiz bir gerekçedir. Zira sahabeler kurban kesmenin vacip değil, sünnet olduğunu Peygamberimizden (s.a.a) öğrenmişlerdi. İnsanların kurban kesmeyi vacip sanacaklarını farz etsek bile, bunun zararı ne olurdu ki? O halde Ömer, teravih namazına (Peygamberimizin bu namazı cemaatle kılmayı yasaklamış olmasına rağmen) cemaatle kılma bidatini ilave ederken insanların bu namazın vacip olduğunu sanacaklarını neden hiç düşünmemiştii? Gelin, görün ki bugün Ehli-sünnet'in çoğu, bu namazın cemaatle kılınmasının vacip olduğunu zannetmektedir.

Ömer ve Ebubekir'in kurban kesme konusunda Peygamberimizin sünnetini terk etmeleri ve önemsiz bir işmiş gibi davranmaları, belki de halka Peygamber'in her sünnetini yapmanın vacip olmadığını

^{250[250]}-Haşr, 7.

^{251[251]}-es-Sünenü'l-Kübra, Beyhakî, c.9, s.265; Cemu'l-Cevami, Suyutî, c.3, s.45.

göstermek içindi.

Böylece Ömer'in "Kurân bize yeter!" şeklindeki sözüyle Ebubekir'in "Allah resulünden hiçbir şey rivayet etmeyin. (Bundan dolayı) biri size bir şey soracak olursa, deyin ki: Allah'ın kitabı aramızdadır; helalini helal sayın, haramlarından da kaçının!" şeklindeki sözü, onların sergilediği bu tutumlarla tamamen bağdaşmış oluyor. Dolayısıyla kurban kesmek hususunda birisi Ebubekir'e Peygamberimizin sünnetinden delil getirecek olsa, Ebubekir'in cevabı şu olacaktı: "Sakın Peygamber'in hadislerinden bir şey nakletme ve kurban kesmenin hükmünü bana Allah'ın kitabından göster!"

Araştırmacı bir insan için Peygamberimizin sünnetinin neden meçhul kaldığı, neden terk edildiği, Allah'ın hükümlerinin şahsî görüşlere ve kıyaslara göre neden değiştirildiği artık daha net bir biçimde ortaya çıkmış oldu.

Aslında bunlar, Ebubekir'in sünnete karşı nasıl bir tutum sergilediğini, Peygamberimizin sünnetinin yakılmasına nasıl müsamaha gösterdiğini, hatta bizzat kendi eliyle nasıl aşağıladığını gözler önüne seren birkaç tarihî delilden ibarettir. Eğer bu konuları daha geniş bir şekilde incelemek istesek, başlı başına bir kitap bile yazabiliriz.

İlim seviyesi ancak bu kadar olan ve Peygamber'in (s.a.a) sünnetiyle işi olmayan bir insana Müslümanlar nasıl güvenilebilir ve onun taraftarlarına "sünnet ehli" demek nasıl mümkün olabilir?

Gerçek sünnet ehli hiçbir zaman sünneti görmezlikten gelip onu hafife almaz. Aksine sünneti takip eder ve ona saygı gösterir. Nitekim Allah-u Taâla Kurân-ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır.

"De ki: 'Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah bağışlayandır, esirgeyendir.' (Ve) de ki: 'Allah'a ve resulüne itaat edin!' Eğer dönerlerse muhakkak ki Allah, kâfirleri sevmez."^{252[252]}

2- Ömer b. Hattab (Faruk)

Daha önceki kitaplarımızda da belirttiğimiz gibi Peygamber

^{252[252]}-Âl-i İmran, 31-32.

efendimizin değerli sünnetine muhalefet edenlerin önde gelenlerinden biri de Ömer'dir.

Allah-u Taâla'nın, "*O heva ve heves üzere konuşmaz, ne söylerse vahiydir.*"^{253[253]} ayetine rağmen Ömer, Resul-i Ekrem (s.a.a) hakkında hayâsızca "Allah'ın Peygamberi sayıklıyor, Allah'ın kitabı bize yeter!" demiş, böylece bu ümmetin gerçek sünnetten kopmasına ve yön değiştirmesine neden olmuştur.^{254[254]}

Peygamberimizin sevgili kızı Hz. Fatıma'yı incitmiş, evine saldırmış ve Muhsin adındaki altı aylık çocuğunun düşük olarak dünyaya gelmesine sebep olmuştur. Ömer, Peygamberimizin yazılmış olan hadislerini toplattırıp yakmış, insanların hadis nakletmelerini yasaklamış, hayatı boyunca sünneti çiğnemiş ve Peygamberimize muhalefet etmiştir. Örnek verecek olursak.

1-Peygamberimiz, Usume'nin ordusuna herkesin katılmasını emrettiği halde Ömer katılmamıştır.

2-Kurân'da belirtilen Müellefetü'l-Kulûb'un hakkını sahiplerine vermeyerek Kurân ve sünnete muhalefet etti.

3-Hac mutası ve Nisa mutası konusunda Kurân ve sünnete muhalefet etmiştir.

4-Aynı mecliste üç kez boşamada bulunmak doğru olmadığı halde Kurân ve sünnete muhalefet ederek bunu doğru kabul etmiştir.

5-Teyemmümün farz olduğu durumlarda Kurân ve sünnete muhalefet ederek şöyle demiştir: "Su olmadığı zaman namaz vacip değildir!"

6-Müslümanların özel işlerinde casusluk yapmama konusunda Kurân ve sünnetle muhalefet etmiş, bu bidati dine ilave etmiştir.

7- Ezanın bir bölümünü azaltmış, kendi yanından eklemeler yapmış,

^{253[253]}-Necm, 3-4.

^{254[254]}-Buna delil olarak Peygamberimizin "**Size öyle bir şey yazayım ki benden sonra asla sapmayasınız**" sözü ve İbn-i Abbas'ın "Eğer bu vasiyet yazılsaydı, bu ümmette iki kişi dahi ihtilafa düşmezdi" sözleri yeterlidir. Peygamber'in (s.a.a) vasiyetinin yazılmasına engel olarak onun sayıkladığını söyleyen kişi Ömer'dir. Böylece Peygamberimiz vasiyetini yazmakta ısrar etmeyecekti. Şunu anlamış olduk ki Ömer, ümmetin hidayetden mahrum kalmasına sebep olmuştur.

bu konuda sünnete muhalefet etmiştir.

8-Halid b. Velid'i adam öldürme ve zina suçlarından cezalandıracağını söylediği halde cezalandırmamış, Kurân ve sünnete muhalefet etmiştir.

9-Peygamber efendimizin, nafil namazlarını cemaatle kılmayı yasaklamasına rağmen o, teravih namazının cemaatle kılınmasını emretmiştir.

10- Devletin Beytü'l-Mal'dan bağışta bulunması konusunda sünnetle muhalefet etmiş, halk arasında alt ve üst tabakaların oluşmasına sebep olmuştur.

11-Yine Peygamber sünnetinde değişiklik yaparak Yüksek Şura Meclisi oluşturmuş, bu şuranın başına da Abdurrahman b. Avf'ı getirmiştir.

Şaşılanacak şey budur ki, bütün bunlara rağmen Ehlisünnet ve'l-Cemaat onu masumluk derecesine kadar çıkarır, adaletin onunla birlikte öldüğünü savunur ve şöyle der: "Ömer'i mezara koydukları zaman sorgu sual melekleri gelmiş, (ona rabbinin kim olduğunu sorduklarında) Ömer sinirlenmiş ve öfkesinden, '**(Benim değil,) sizin rabbiniz kimdir?**' diye bağırıştır!"

Ehlisünnet'e göre Ömer, Faruk'tur; yani Allah onunla hak ile batılın arasını ayırmıştır. Her zaman Peygamber'in sünnetine muhalefet eden, sinirliliği ve kabalığıyla meşhur olmuş birisi için bu tür faziletleri yamamak, Emevîlerin Müslümanlarla alay ettiklerinin bir işareti değil midir?^{255[255]}

Emevîler, Kurân ve sünnete muhalefetleri ile adeta şunu ima etmeye çalışıyorlardı: "Artık Muhammed'in devri sona erdi, bizim devrimiz başladı. Din ve sünnet adına istediğimiz kuralı koyabiliriz. Ne istersek söyleriz. Sizlerin ve peygamberinizin hoşuna gitmese de artık bizim kölemiz oldunuz!"

Acaba bu tavırlar intikam değil midir? Böylece Ümeyye oğullarının

^{255[255]}-Müslim, *Sahih*'inin 4. cildinin 59. sayfasında şöyle yazmıştır: İbn-i Abbas ile İbn-i Zübeyr iki mut'a (hac ve nisa mut'ası) hakkında ihtilaf etmişlerdi. Cabir b. Abdullah şöyle dedi: Biz, Allah Resulü zamanında bu ikisini yapardık. Daha sonra Ömer bunu yasaklayınca artık yapmamaya başladık.

komutanlığında Kureyş'in hâkimiyeti yenilenmiş olmadı mı?

Eğer Ömer b. Hattab Peygamber sünnetini ortadan kaldırmaya çalışıyor, onu alaya alıyor ve Peygamber'in (s.a.a) huzurunda dahi onunla muhalefet ediyor idiyse, doğal olarak Kureyş'in Ömer'i önder seçmesine ve onu üstün tutmasına şaşmamak gerekir. Çünkü o, İslam'ın zuhurundan sonra muhalefet kahramanı ve Kureyş'in sözcüsü olmuştu. Peygamberimizin vefatından sonra sürekli arzuladıkları eski cahiliyet adetlerine geri dönebilmek ve yönetimi elde ederek istediklerini yapabilmek için Ömer'i ön plana çıkardılar. Bu da gösteriyor ki, Ömer'in, hilafeti döneminde Peygamber'in sünnetine muhalefet etmesi bir tesadüf değildi.

Ömer, Makam-ı İbrahim'i cahiliyet döneminde bulunduğu yerden daha da geriye çekmişti. İbn-i Sâd, *Tabakatü'l-Kübra*'da ve tarihçiler kendi kitaplarında şöyle yazmışlardır: "Resul-i Ekrem (s.a.a) Mekke'yi fethettiği zaman Hz. İbrahim ve Hz. İsmail (a.s) zamanında olduğu gibi Makam-ı İbrahim'i Kâbe ile birleştirdi. Zira Araplar cahiliyet döneminde onu Kâbe'den geriye çekmiş ve bugünkü yerine koymuşlardı. Ömer de hilafeti zamanında onu tekrar cahiliye zamanındaki yerine çekti. Oysaki Peygamberimizin ve Ebubekir'in zamanında Kâbe'ye yakındı.^{256[256]}

Allah aşkına siz söyleyin; Ömer'in, Peygamber sünnetini terk edip cahiliyet geleneğini geri getirmesi için gerekçesi neydi? Bildiğiniz gibi Kureyş, Peygamberimize çok muhalefet etmişti. Peygamberimizden sonra cahiliyet kurallarını geri getirmek ve nebevî sünneti yok etmek için neden Ömer'i başa getirip onun için fazilet üstüne fazilet uydurmasınlar ki?

Ebubekir'in bizzat kendisi onu hilafete getirmesine rağmen sünnete muhalefet etme konusunda Ömer'e yetişememiş, ona oranla daha zayıf kalmıştı. Nitekim Buharî de bu konuya değinmiştir. Ama Ömer hilafete geçtikten sonra sünnete muhalefet etme konusunda büyük başarılar göstermiş, üstün zekâsını gözler önüne sermişti.

Bunlar Ömer'in bidatlerinden sadece birkaçıydı. Eğer Ömer'in

^{256[256]}-*Tabakatü'l-Kübra*, İbn-i Sâd, c.3, s.284; *Tarihu'l-Hulefa*, Suyutî, s.122, Ömer b. Hattab'ın Hilafeti Dönemi bölümü.

bidatlerini, şahsî görüşleriyle ortaya koyduğu hükümlerini ve insanları nasıl bu hükümlere uymaya zorladığını yazacak olursak, yine başlı başına bir kitap yazmamız gerekecektir. Ancak biz, sadece özetle bazı konulara değindik.

Belki bazıları, "Nasıl olur da Ömer Allah'ın kitabına ve Peygamber'in (s.a.a) sünnetine muhalefet eder? Halbuki Allah, Kurân-ı Kerim'de şöyle buyurmuştur: *"Allah ve Resulü bir işe hüküm verdiği zaman, artık inanmış bir erkek ve kadının o işi kendi isteklerine göre seçme hakkı yoktur. Kim Allah ve Resulüne karşı gelirse, apaçık bir sapıklığa düşmüş olur."*^{257[257]} diye düşünebilir.

Evet, bugün insanların çoğu böyle diyerek Ömer'in sünnete muhalefet ettiğine inanmamaktadır. Ancak biz şöyle diyoruz: Bunlar Ömer'i sevenlerin ve farkında olmadan onu Peygamber'den üstün tutanların itirazlarıdır. Eğer bizim söylediklerimiz yanlışsa, o zaman Ehlisünnet'in sahih bildiği hiçbir kitaba itibar etmemeleri gerekir. Bu da Ehlisünnet inançlarının hiçbir delile dayanmadığını gösterir. Çünkü burada ne söylenmişse hepsi onların güvenilir olarak addettiği kitaplardan alınmıştır.

Tarihî olayların çoğu, Ehlisünnet ve'l-Cemaat'in iktidarda olduğu dönemlerde kaydedilmiştir. Hiç kuşkusuz, o dönemin Ehlisünnet'i Ömer'i çok seviyor ve ona saygı duyuyordu. Tarihî olayları anlatan bu kitaplar doğru ise ki, doğru olduğunu iddia ediyorlar, o zaman Ömer'in sünnete karşı muhalefetlerini ve uygulamalarını da kabul etmek zorundadırlar.

Günümüzde hadis ve tarih âlimlerinin kabul ettiği tarihî olayları anlatan rivayetlere bir çare bulamıyor ve çözemiyorlar. Bundan dolayı hiçbir delile dayanmayan basit gerekçeler getirerek Kurân ve sünnete karşı yapılmış olan muhalefetleri savunmaya gayret gösteriyorlar. Hatta bazıları daha da ileri giderek bütün bu muhalefetleri ve bidatleri sanki bir faziletmiş gibi anlatıyor. Sanki hâşâ Allah ve Resulü Müslümanların faydasına olan şeyleri bilmiyorlardı da, Ömer b. Hattab onları keşfetti ve kendi hilafeti döneminde ortaya çıkardı!

Bu, Allah ve resulüne yapılabilecek en büyük ihanettir ve asla kabul

^{257[257]}-Ahzab, 36.

edilemez. O yüzden Allah'tan isterim ki, beni peygamberlerin sonuncusu ve resullerin efendisi Hz. Muhammed'in (s.a.a) sünneti ve onun pak Ehlibeyti'nin yolu üzere ruhumu alsın.

3- Osman b. Affan (Zinnureyn)

Ömer b. Hattab ve Abdurrahman b. Avf'ın yaptırımlarıyla hilafet makamına oturan üçüncü kişidir. Abdurrahman b. Avf, "Allah'ın kitabı, Peygamber'in sünneti ve daha önceki iki halifenin yöntemine göre" halifelikte bulunması şartıyla hilafeti ona sunmuş, o da kabul etmişti.

Ben bizzat ikinci şart konusunda, yani Peygamber'in (s.a.a) sünnetine amel edilmesi konusunda samimiyyetin olduğuna pek inanmıyorum. Çünkü Abdurrahman b. Avf, Ebubekir ve Ömer'in Peygamber sünnetine amel etmediklerini herkesten iyi biliyordu. Onlar şahsî görüşlerine dayanarak hilafet ediyorlardı. Eğer Hz. Ali'nin çabaları olmasaydı, Peygamber'in sünneti o ikisinin zamanında gitgide yok olacaktı. Aynı şart Müminlerin Emiri Hz. Ali'ye de sunuldu. Yani Allah'ın kitabı ve daha önceki iki halifenin sünnetine göre hilafet edilecekti. Ama İmam Ali (a.s) "Peygamber'in sünneti ve Allah'ın kitabına göre hilafet ederim" deyince ondan imtina edildi. Zira Hz. Ali (a.s), Peygamber'in sünnetini yeniden diriltecekti.

Sonunda Osman kazandı. Böylece Ömer ile Ebubekir'in yolunu tuttu. Zira onlar defalarca "Peygamber'in sünnetine ihtiyacımız yok; Allah'ın kitabı bize yeter; onunun helalini helal, haramını da haram sayarız!" demişlerdi.

Abdurrahman, "Öncekilerin sünnetine göre hareket et" derken Osman bunun ne anlama geldiğini gayet iyi biliyordu. Önceki halifeler gibi hüküm verirken şahsî içtihatlarına göre amel etmeliydi. Zira önceki iki halifenin de Peygamber'den sonraki yöntemi buydu. Ancak Osman bu konuda iki arkadaşından daha da öteye gitti ve özgürce fetva vermeye başladı. Bu duruma sahabeler daha fazla tahammül edemediler. Abdurrahman b. Avf'a müracaat ederek, "Bunlar hep senin yaptıkların yüzünden başımıza geldi!" dediler. İtiraz ve muhalefetler çoğalınca Osman, sahabeler arasında bir konuşma yaptı. Onlara "Ömer içtihat ederken neden itiraz etmiyordunuz? Yoksa sizi kır kırbacıyla korkuttuğu için mi sesiniz çıkmıyordu?" diye çıkıştı.

İbn-i Kuteybe şöyle rivayet eder: "Halk Osman'a itiraz etmeye başlayınca Osman da minbere çıkarak şöyle seslendi: Ey muhacir ve ensar! Sizin bana itiraz ettiğiniz ve bu yüzden düşmanlık güttüğünüz konulara bakıyorum da, aynılarını Ömer yapınca kabul etmişsiniz. Ama o sizi alt ediyor, geri püskürtüyordu. Hatta kimse ona gözünün ucuyla bile bakamıyordu. Bilesiniz ki benim arkam ondan daha güçlü ve çoktur!"^{258[258]}

Benim şahsî inancıma göre sahabe, muhacir ve ensarın itirazı onun içtihatlarına yönelik değildi. Çünkü onlar daha ilk günden bu tür içtihatlarla alıştı. Bilakis onların itirazı, Osman tarafından kendilerinin bir kenara itilmesi ve onların yerine önemli devlet makamlarına yakınları ve akrabalarını getirmiş olmasıydı. Nitekim Osman da onları bir bir azlediyor, daha düne kadar İslam ve Müslümanlarla savaşan Ümeyye oğullarını işin başına getiriyordu.

Muhacir ve ensar, Ebubekir ve Ömer karşısında susmuştu. Çünkü onlar devlet işlerinde her makamı muhacir ve ensara bırakmıştı. Ama Osman onların çoğunu kenara itip Ümeyye oğullarına hadsiz hesapsız bağışlarda bulundu. Bu yüzden de sahabeler, daima ona itirazda bulundu ve o öldürülünceye kadar da itirazlarına devam ettiler.

Nitekim Peygamberimiz, bu olayları daha önceden haber vermiş ve şöyle buyurmuştu: **"Benden sonra müşrik olmanızdan korkmuyorum, dünya işleri yüzünden birbirinizle rekabet içerisinde olmanızdan korkuyorum."**

İmam Ali (a.s) buyuruyor ki: **"Onlar sanki Allah'ın şu ayetini hiç duymamışlardı: 'İşte ahiret yurdu; biz onu yeryüzünde böbürlenmek ve bozgunculuk yapmak istemeyenlere veriyoruz. (En iyi) sonuç, sakınanlarıdır.'**"^{259[259]} **Evet, Allah'a ant olsun ki onlar bunu duymuşlardı ve biliyorlardı. Ama dünya onların gözünde güzel görünüyordu ve dünya süsü onların gönlünü fethetmişti."**

Bu bir gerçektir. Muhacir ve ensarın sırf Peygamber'in sünnetiyle muhalefet ettiği için Osman'a itiraz ettiğini düşünecek olursak, o zaman "Ebubekir ve Ömer'e neden itiraz etmediler?" diye düşünmemiz

^{258[258]}-Tarihu'l-Hulefa, İbn-i Kuteybe, c.1, s.31.

^{259[259]}-Kasas, 83.

gerekecektir.

Diyeelim ki Osman'ın da dediği gibi onun Ebubekir ve Ömer'den daha çok yardımcısı vardı. Her halükârda Osman, Ümeyye oğullarının önderiydi ve Ümeyye oğulları, Peygamber'e Ebubekir ve Ömer'in kabilelerinden daha yakındı. Ayrıca nüfuzları ve güçleri daha çoktu. Soy-sop bakımından da daha üstün idiler.

Diğer taraftan, sahabeler, bile bile sünneti ayaklar altına alan Ebubekir ve Ömer'e hiç itiraz etmemiş, bilakis onların sünnetine uymuşlardı. Dolayısıyla Ebubekir ve Ömer'in içtihatlarına göz yumdukları gibi Osman'a da göz yummamayı gerektiren bir neden yoktu.

Bunun delili ise şudur: Sahabeler, Osman'ın Peygamber sünnetini değiştirdiği birçok yerde hazır bulunuyordu. Örneğin, Osman yolculukta namazı tam olarak kılar, halkı lebbeyk demekten men eder, namazda Allah-u Ekber demez, hacda temettü etmeyi yasaklar ve kimse de ona itiraz etmezdi. İleride de göreceğimiz gibi Hz. Ali'den başkası ona bu konuda muhalefet etmemiştir. Sahabeler, Peygamberimizin sünnetini bildikleri halde açıkça onunla muhalefet ediyor, böylece Osman'ı razı etmeye çalışıyordu.

Beyhakî, *Sünen-i Kübra* adlı kitabında Abdurrahman b. Yezid'den şöyle rivayet eder: "Abdullah b. Mesud ile beraberdik. Mina Mescid'ine varınca 'Müminlerin emiri (yani Osman) kaç rekât namaz kıldı?' diye sordu. 'Dört rekât' denilince o da dört rekât namaz kıldı."

Ravi diyor ki: Ona, 'Sen Peygamber'in burada iki rekât namaz kıldığını ve Ebubekir'in de böyle yaptığını söylememiş miydin?' diye itiraz ettik. Bunun üzerine 'Evet, şimdi de öyle diyorum; ama Osman imamdır, ben onunla muhalefet edemem, ihtilaf kötüdür!' diye cevap verdi."^{260[260]}

Okuyun da görün! Nasıl oluyor da sahabelerin önde gelenlerinden biri olan bu şahıs, Osman ile muhalefeti kötü sayıyor da iş Peygamber'le muhalefete gelince bunu bir güzellikmiş gibi görebiliyor. Bunca şeyden sonra yine de sahabelerin Peygamber sünnetini korumak için Osman'a itiraz ettiklerini söyleyebilir miyiz?

^{260[260]}-*Sünen-i Kübra*, Beyhakî, c.3, s.143-144.

Süfyan b. Uyeyne, Cafer b. Muhammed'den şöyle rivayet ediyor: "Osman, Mina'da hastalandığında Ali (a.s) onun yanına gitti. Derken, 'Namazı sen kıldır' dediler. Ali (a.s) 'Ben, Peygamber'in namazı gibi iki rekât kıldırırım' dedi. Orada bulunanlar, 'Hayır, müminlerin emiri Osman gibi dört rekât kıldır' deyince Ali onlarla namaz kılmayı kabul etmedi."^{261[261]}

Ne kadar şaşırilacak bir olay, değil mi? Binlerce sahabenin bir arada olduğu hac mevsiminde, Mina'da, apaçık bir şekilde Peygamber'in sünnetini ayaklar altına alıyorlar ve Osman'ın bidatlerinden başka bir şeyi kabul etmiyorlar. Eğer Abdullah bin Mesud, Osman ile muhalefeti kötü saymış ve bizzat kendisi Peygamberimizin Mina'da namazı iki rekât olarak kıldığını rivayet etmesine rağmen iki rekâtlık namazı dört rekât olarak kılmışsa, belki de Osman'ın içtihadını kabul eden ve nebevî sünneti kenara iten binlerce kişilik bu sahabe topluluğundan çekindiğinden dolayı yapmıştır!

O halde yat kalk da, halkın kınamasına ve dışlamasına aldırmış olmayarak canı pahasına Peygamber'in (s.a.a) sünnetinden başka bir şeyi kabul etmeyen İmam Ali'ye dua et, selam gönder.

Belki şu rivayeti de hatırlatmak gerekir: Abdullah b. Ömer der ki, "Yolculukta namaz iki rekâttır. Kim bu sünnetle muhalefet ederse kâfirdir."^{262[262]}

Abdullah b. Ömer'in bu rivayetine göre halife Osman ve onunla birlikte bu bidate uyarak yolculukta namazı tam kılan tüm sahabeler kâfir olmuş oluyor. Ama ileriki konularda da göreceksiniz ki, Abdullah b. Ömer başkaları hakkında böyle derken kendi de aynı suçu işlemiş, bu hüküm onu da içine almıştır.

Buharî, *Sahih*'inde aynen şöyle nakleder: «Duyduğuma göre, Osman ile Ali (radiyallahu anhuma) Mekke-Medine yolu arasında sohbet etmişler. Osman, Temettü haccı ile hac ve umre için lebbeyk demeyi yasaklamış. Ali bunu duyunca her ikisi için de lebbeyk demiş ve lebbeyk demenin her ikisi için de gerekli olduğunu savunmuş. Osman,

^{261[261]}-*Mahallî*, İbn-i Hazm, c.4, s.270.

^{262[262]}-*Sünen*, Beyhakî, c.3, s.140; *el-Mucemu'l-Kebir*, Teberanî; *Ahkamu'l-Kurân*, Cessas, c.2, s.254.

"Neden benim engellediğim şeyleri yapıyorsun?" diye sorunca Ali şöyle cevap vermiş: "Ben kimsenin sözünü dinleyip de Resulullah'ın sünnetini terk etmem."^{263[263]}

Müslümanların halifesinin apaçık bir şekilde Peygamber sünnetiyle muhalefet etmesi, halkı onu yapmaktan alıkoyması ve Ali b. Ebu Talib'den başka kimsenin buna karşı çıkmaması ilginç değil mi? Ali (a.s) ölümü pahasına dahi olsa Peygamber'in sünnetini terk etmezken diğerleri nerede?

Allah aşkına söyleyin: Peygamber sünnetinin İmam Ali'den başka bir temsilcisi var mıydı? Her ne kadar hükümet ona zorluk çıkardıysa ve sahabe onun arkasında durmadıysa da o, Peygamber'in sünnetini terk etmedi. Allah'ın selamı onun üzerine olsun.

Peygamber'in sünnetini yeniden canlandırabilmek ve halkı onun etrafında toplayabilmek için Hz. Ali'nin (a.s) ne denli çaba harcadığına Ehlisünnet'in kendi sahih kitapları dahi şahitlik etmiştir. Ne var ki kendi deyimiyle, **"İtaat edecek kimsesi olmayanın çaresi de yoktur."**

O günlerde İmam'ın (a.s) sözünü dinleyen ve amel eden kimse yoktu. Sadece Şiiler onun sözünü dinliyor, ona itaat ediyor ve bir sorunları olduğunda ona müracaat ediyordu.

Buraya kadar sahabenin, "Peygamber'in sünnetini değiştirdiği için" Osman'a itiraz etmediklerini öğrenmiş olduk. Bilakis, Ehlisünnet'in sahih olarak addettiği kitaplar aracılığıyla onların da çoğu zaman Peygamber sünnetiyle muhalefet içerisinde olduklarını ve hatta Osman'ın bidatleriyle dahi uyum sağladıklarını gördük. Kısaca, dünyevî makamları ellerinden gidinece onlara karşı ayaklandıklarını; biraz ekmek elde etmek, biraz şöhret kazanmak, biraz da insanları komuta edebilmek için onunla muhalefet ettiklerini anlamış olduk.

İmam Ali'ye (a.s) fırsat tanımadan ona karşı savaş açan işte bu kimselerdir. Çünkü Ali (a.s) onlara makam vermemiş, arka çıkmamış, üstüne üstlük Beytü'l-Mal'dan haksız yere almış oldukları paraları ihtiyaç sahiplerine verebilmek için onlardan geri istemişti. O halde elinizi vicdanınıza götürün de kendiniz karar verin.

"Allah, size emanetleri ehline vermenizi, insanlar arasında

^{263[263]}-Sahih-i Buharî, c.2, s.151, Kitab-ı Hac, Temettü ve İkrân bâbı.

hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emreder. Böylece Allah size ne güzel öğüt veriyor. Doğrusu, Allah işitendir, görendir."^{264[264]}

4- Talha b. Ubeydullah

Meşhur sahabelerdendir. Ömer b. Hattab'ın hilafete layık gördüğü altı kişiden biridir. Ömer, onun hakkında, "Mutluyken mümin, öfkeliyken kâfir, bir gün insan, bir gün de şeytandır" demiştir. Ehli-sünnet ve'l-Cemaat'e göre de Peygamber'in (s.a.a) cennetle müjdelediği on kişiden biridir.

Bu şahıs hakkında tarih sayfalarını karıştırdığımızda onun dünya malına aşırı derecede düşkün olduğunu ve bu uğurda dinini bile sattığını anlatan birtakım bilgilere rastlarız.

Talha, Resulullah'ın eşlerinden biri hakkında şöyle demişti: "Eğer Resulullah ölürse Ayşe ile evleneceğim; çünkü o, benim amcamın kızıdır." Bu söz Resulullah'ın kulağına vardığında çok rahatsız olmuştu.

Hicap ayeti nazil olduktan sonra tüm kadınlar hicaba bürününce Talha yine şöyle dedi: "Acaba Muhammed bizim amcakızlarımızı da mı bize karşı giydirecek? O, bizden sonra hanımlarımızla evlenebiliyorken biz neden o öldükten sonra onun hanımlarıyla evlenmeyelim?"^{265[265]}

Peygamberimiz bu sözleri duyunca incindi ve akabinde de şu ayet nazil oldu:

"Sizin Allah Resulüne eziyet etmeniz ve ondan sonra eşlerini nikâhlamanız asla (caiz) olmaz. Bu, Allah katında çok büyük bir günahdır."^{266[266]}

Ebubekir vasiyetinde kendisinden sonra Ömer'i halife olarak atadığını belirttiğinde, Talha; "Sert ve kaba birini başımıza geçirip giderken Allah'a ne cevap vereceksin?" diye çıkmış, Ebubekir de ağır

^{264[264]}-Nisa, 58.

^{265[265]}-Tefsir-i İbn-i Kesir, c.3 s.513; Tefsir-i Kurtubî, c.14, s.228; Tefsir-i Âlusî, c.22, s.74 ve diğerleri Ahzab suresi 53. ayetin tefsirinde bu konuya değinmiştir.

^{266[266]}-Ahzab, 53.

küfürlerle ona karşılık vermiştir.^{267[267]}

Ama görüyoruz ki aynı Talha, ikinci halife iktidara geçtikten sonra susuyor, ne yaparsa rıza gösteriyor ve hatta onun sadık dostlarından oluveriyor. Daha sonraki zamanını da kendine mal-mülk biriktirmeye, gulam ve cariye satın almaya adıyor.

Özellikle Ömer onu kendinden sonra hilafet makamına aday gösterdikten sonra Talha hep o anı arzu ededurdu ve halife olacağı günü iple çekmeye başladı.

Talha da diğerleri gibi Hz. Ali'yi yalnız bırakıp Osman b. Affan'ın yandaşları arasına katılanlardandı. Çünkü Ali (a.s) hilafete geçecek olursa, hiçbir ümidi kalmayacağını biliyordu.

Nitekim İmam Ali (a.s) bu konuda şöyle buyurmuştur. **"Onlardan biri kininden ötürü yüz çevirdi, diğeri damadına oy verdi, diğerinin rezillikleri de zaten ortadaydı..."**

Muhammed Abduh, İmam'a ait bu ibarenin şerhinde şöyle demiştir: "Talha, Osman'a aşırı ilgi duyardı. Çünkü aralarında akrabalık bağı vardı. Nitekim raviler de böyle nakletmişlerdir. Onun Ali'yle olan düşmanlığı Osman'a yönelmesi için yeterliydi. Zira Talha, Benî Temim kabilesindendi. Benî Haşim ile Benî Temim kabileleri birbirlerine pek sıcak bakmıyorlardı. Çünkü Ebubekir, onların (Benî Temim) kabilesi arasından halife olmuştu."^{268[268]}

Hiç şüphesiz Talha, Gadir-i Hum'da biat eden sahabelerden biriydi. Peygamberimizin Ali (a.s) hakkında; **"Ben kimin mevlası isem bu Ali'de onun mevlasıdır"** ve **"Ali hak iledir, hak da Ali iledir"** sözünü duymuştu. Hayber savaşında bulunmuş ve Peygamber'in bayrağı Hz. Ali'ye (a.s) vererek şöyle dediğini görmüştü: **"O, Allah'ı ve resulünü sever, Allah ve resulü de onu sever."** Ve yine İmam Ali'nin (a.s) Peygamber'e (s.a.a) olan nispetinin Harun'un Musa'ya olan nispeti gibi olduğunu anlamıştı. Ve o, Hz. Ali (a.s) hakkında nice faziletleri daha biliyordu.

Ama onun derin kini ve hasedi kalbini doldurmuştu. Kabilecilik

^{267[267]}-*el-İmame ve's-Siyase*, İbn-i Kuteybe, c.1, s.82, Ebubekir'in Ölümü ve Yerine Ömer'i Ataması bölümü.

^{268[268]}-*Şerh-i Nehcü'l-Belaga*, Muhammed Abduh, c.1, s.187-188, Şıksıkiye Hutbesi şerhi.

taassubu ile Ebubekir'in, yani amcasının kızı Ayşe'nin taraftarlığını yapmaktan başka bir şey bilmiyordu.

Evet, Talha Osman'ın yanında yer aldı ve ona biat etti. Çünkü Osman ona her zaman bağışta bulunuyordu. Hilafete geçtiğinde Müslümanlara ait Beytü'l-Mal'ın^{269[269]} kapılarını Talha'ya öylesine açtı ki, haddi hesabı yoktu.^{270[270]}

Talha'nın mal varlığı, hayvanları ve köleleri öylesine artıyordu ki, gün geldi, sadece Irak'taki hububat gelirinden günde bin dinar (altın para) kazanmaya başladı.

İbn-i Sâd, *Tabakat* adlı eserinde şöyle yazar: Talha dünyadan gittiğinde mal varlığı otuz milyon dirhem (gümüş para) idi. Bunun 2 milyon 200 bini dirhem, 200 bini de dinar idi. Diğer mal varlıkları (gayrimenkul) ise bağ ve arazilerden ibaretti.^{271[271]}

Her şeye rağmen tüm bunlar Talha'nın isyan etme sebeplerindendi. Yakın dostu Osman'ı ortadan kaldırmak için diğerlerini kışkırtıyor, böylece onun yerine hilafet koltuğuna oturmayı hedefliyordu.

Belki de onu hilafet için iştahlandıran ve bu arzuyu gönlüne yerleştiren, Ümmül Müminin Ayşe olmuştu. Çünkü Osman'ın hilafetini sonlandıran en önemli etken oydu. Osman'ı ortadan kaldırmak için elinden geleni yapmıştı. Amcası oğlu Talha'nın hilafete geçeceği konusunda en ufak bir şüphesi dahi yoktu. Osman'ın öldürüldüğünü ve insanların Talha'ya biat ettiklerini duyduğunda çok sevindi ve şöyle dedi: "Şu uzun sakallı ihtiyar def olup gitsin! Ne mutlu reşit çocukların babasına! Ne mutlu amcamın oğluna! Ne mutlu babasına! Allah'a ant olsun ki onlar Talha'nın bu makama layık olduğunu biliyorlardı."

Evet, onca şeyden sonra Talha da Osman'ı böyle ödüllendirmişti işte. Onun sayesinde zengin oldu, sonra da hilafete gözünü dikte ve bu makam için onu öldürdü. Halkı ona karşı öylesine kışkırtmıştı ki

^{269[269]}-**Beytü'l-Mal:** Devlet hazinesi.

^{270[270]}-Taberî, c.4, s.405'te; İbn-i Ebil Hadid, c.2, s.161'te; Taha Huseyin, *el-Fitnetü'l-Kübra*, s.149'da şöyle demişlerdir: "Talha Osman'dan elli bin dinar borç almıştı. Bir gün ona, 'Paran hazır, birini gönder vereyim' demiş, Osman'da, 'Ey Ebu Muhammed, o senin yiğitliğine karşın bir ödülüdür' diye cevap vermişti. Rivayet edilir ki, Osman bir keresinde de Talha'ya iki yüz bin dinar bağışta bulunmuştu."

^{271[271]}-*Tabakatü'l-Kübra*, İbn-i Sâd, c.3, s.222.

Osman'ın evi kuşatma altına alındığında evine su bile götürmelerine izin vermiyordu.

İbn-i Ebil Hadid der ki: "Osman kuşatıldığı zaman şöyle diyordu: "Yazıklar olsun bana! Ben, Hazremî'nin oğluna (Talha'ya) ne bağışlar yapmıştım, ama o benim kanımı dökmek istiyor ve insanları beni öldürmeye zorluyor. Allah'ım, onu muradına erdirme ve isyankârlığının neticesini ona tattır!"

Evet, başlangıçta Osman'ın taraftarı olan, hilafeti İmam Ali'nin (a.s) elinden alabilmek için Osman'ı öne süren, Osman'ın verdiği altın ve gümüşlerle bu kez de insanları Osman'a karşı ayaklandıran, ölüm fermanını veren ve hatta bir yudum suyu dahi ona çok gören Talha'dan başkası değildi. Hatta Osman'ın cansız bedenini getirdiklerinde onun Müslüman mezarlığına defnedilmesine engel olmuş, bir Yahudi mezarlığı olan Haşş-i Kevkeb Mezarlığı'na defnettirmişti.^{272[272]}

Osman'ın öldürülmesi olayından hemen sonra (gelişen olaylar neticesinde) İmam Ali'ye (a.s) ilk biat eden de yine Talha olmuştu. Ne var ki daha sonra biatinden döndü ve Mekke'deki amcasının kızı Ayşe'ye katıldı. Bu kez de Osman'ın intikamını Hz. Ali'den almaya kalkıştı. Fesüphanallah! Bundan daha büyük bir iftira olabilir mi?

Bazı tarihçiler Hz. Ali'ye (a.s) olan biatinden neden döndüğünü şöyle açıklamışlardır: "Hz. Ali Talha'yı Kufe ve etrafındaki illerin valiliğine atamaya yanaşmadı. Bunun üzerine Talha da biatini bozarak dün biat ettiği imama ertesi gün savaş ilan etti."

Görüldüğü gibi bu tavırlar baştan ayağa dünyaya tapan ve ahiretini dünyasına satan kimselerin psikolojisini sergiliyor. Böyle bir yapıya sahip kimse mal, mülk, makam ve paradan başka bir şey düşünmez.

Tâhâ Hüseyin şöyle der: "Talha düzen karşıtları arasında bir numuneydi. Zenginliği ve gücü varken razı idi, ancak daha fazlasını istediğinde muhalefete kalkıştı, öldürdü ve öldü."^{273[273]}

İşte bu adam, bir önceki gün İmam Ali'ye (a.s) biat edip bir sonraki gün biatinden dönerek Resul-i Ekrem'in (s.a.a) hanımı Ayşe'yi Basra'ya kadar çeken kimsedir. Hz. Ali'nin biatinden insanları döndürmek için

^{272[272]}-Tarih-i Taberî, c.4, s.405.

^{273[273]}-el-Fitnetü'l-Kübra, Tâhâ Hüseyin, c.1, s.150.

onları tehdit eden, masum insanların kanını akıtan, özgürce biat ettiği halde zamanının imamına muhalefet edip onunla savaşan kimse...

Her şeye rağmen İmam Ali (a.s) savaştan önce ona bir elçi göndererek, "Bana biat etmemiş miydin, biatinden dönmene sebep olan şey nedir?" diye sormuş, Talha "Osman'ın kanı" diye cevap verince İmam, "O halde hangimiz Osman'ın kanına daha yakınsa Allah onu öldürsün!" diye buyurmuştu.

İbn-i Asakir'in rivayetinde şöyle geçer: «İmam Ali (a.s) ona şöyle dedi: "Ey Talha! Seni Allah katında şahitliğe çağırıyorum; Allah Resulünün şöyle buyurduğunu duymadın mı: "Ben kimin mevlası isem Ali de onun mevlasıdır. Allah'ım, Ali'nin dostuyla dost, düşmanıya da düşman ol!" Talha, "Evet, bunları duydum" deyince Hz. Ali, "Öyleyse neden benimle savaşıyorsun?" diye sordu. Talha, "Osman'ın dökülen kanının intikamını almak için" diye cevap verdi. Bunun üzerine Hz. Ali (a.s) şöyle dedi: "O halde hangimiz Osman'ın kanına daha yakınsak Allah onu öldürsün!"»

Allah da İmam Ali'nin (a.s) duasını kabul etti ve Talha aynı gün öldürüldü. Talha'yı, Hz. Ali (a.s) ile savaşmak için getiren Mervan b. Hakem öldürmüştü.

Talha öyle bir kişiliğe sahipti ki, fitne yaratmakta ve hakikatleri örtbas etmekte üstüne yoktu. Hiçbir anlaşmayı kabul etmiyor, kendi anlaşmalarına vefa göstermiyor ve hakkın sesine kulak asıyordu. İmam Ali (a.s) ona hakkı göstermesine rağmen Talha ondan yüz çevirdi. Beraberindekilerle birlikte azgınlıklarına devam etti ve onun bu fitneleri yüzünden Osman'ın kanıyla alakası bile olmayan birçok insan öldürüldü. Öldürülen masum insanlar hayatı boyunca Basra'dan dışarı çıkmamış, hatta Osman'ı bir kere dahi görmemiş insanlardı.

İbn-i Ebil Hadid şöyle yazmıştır:

«Talha Basra'ya geldiğinde Abdullah b. Hekim et-Temimî yanına gelerek göndermiş olduğu mektuplar hakkında görüşme talebinde bulundu. Abdullah: "Ey Ebu Muhammed (Talha)! Bunlar senin bize göndermiş olduğun mektuplar değil mi?" diye sordu. Talha, "Evet" deyince Abdullah şöyle devam etti: "Dün, 'Osman'ı öldürün ve onu hilafetten azledin!" diye mektup gönderiyordun; şimdi de onu öldürüp yanımıza geliyor ve suçu bizim üzerimize mi atıyorsun? Allah'a ant

olsun ki kendi söylediklerine kendin de inanmıyorsundur. Sadece dünyalık peşinde olduğunu biliyorum. Aşırı gitme! Eğer Osman'ın katillerini biliyor idiyse neden özgürce Ali'ye biat ettin, sonra da biatından dönüp bizi de fitnelerine bulaştırmak için buralara geldin?"»^{274[274]}

Ehlisünnet ve'l-Cemaat, tarih ve sünen kitaplarında Talha b. Ubeydullah hakkında işte bu gerçekleri yazmıştır. Ama tüm bunlara rağmen Ehlisünnet, bu adamı cennetle müjdelenen on kişiden biri olarak tanımaktan da geri kalmaz.

Ehlisünnet galiba cenneti Hilton Oteli zannediyor! Öyle ya, oraya milyonerler de giriyor fakirler de, katiller de giriyor maktuller de, zalimler de giriyor mazlumlar da, müminler de giriyor münafıklar da, iyiler de giriyor kötüler de... Şimdi bu adamlar Hilton otelinde bir araya gelir gibi cennette de mi bir araya gelecekler?

"Onlardan her biri nimet cennetine sokulacağını mı umuyor?"^{275[275]}

"Yoksa biz iman edip de iyi işler yapanları yeryüzünde bozguncuk yapanlar gibi mi tutacağız veya Allah'tan korkanları yoldan çıkanlar gibi mi sayacağız?"^{276[276]}

"İnanan kimseyle fasık bir olur mu hiç? Bunlar asla bir tutulmaz."^{277[277]}

"İman edip de iyi işler yapanlara gelince; onlar için yaptıklarına karşılık varıp kalacakları cennet konakları vardır. Yoldan çıkanların varacakları yer ise ateştir. Oradan her çıkmak istediklerinde geri çevrilirler. Onlara, 'Yalanlayıp durduğunuz cehennem ateşini tadın artık!' denir."^{278[278]}

5- Zübeyr b. Avvam

Önde gelen sahabelerden, ilk hicret edenlerden ve aynı zamanda Peygamberimizin yakın akrabalarındandır. Abdülmüttalib'in kızı

^{274[274]}-Şerh-i Nehcü'l-Belaga, İbn-i Ebil Hadid Mutezilî, c.9, s.318.

^{275[275]}-Maaric, 38.

^{276[276]}-Sad, 28.

^{277[277]}-Secde, 18.

^{278[278]}-Secde, 19-20.

Safiye'nin (Resul-i Ekrem'in halası) oğludur. Zübeyr, Ebubekir'in bir diğer kızı Esmâ (Ayşe'nin kız kardeşi) ile evlenmiş, Ömer b. Hattab'ın hilafete aday gösterdiği kimseler arasına girmişti.^{279[279]} Zübeyr de Ehlisünnet ve'l-Cemaat'e göre cennetle müjdelenen on kişiden biriydi.

Talha'nın adının geçtiği her yerde onun adına da rastlamak mümkündür. Tarihte Talha nerede anılmışsa Zübeyr de onun yanında ve Zübeyr nerede anılmışsa Talha da onun yanında anılmıştır. O da dünyaya meyledenler arasındaydı.

Taberî'nin dediğine göre Zübeyr öldükten sonra elli bin dinar nakit para, bin at, bin köle, bazı mülkler ve Basra, Kûfe Mısır vb. şehirlerdeki birçok arazisini geriye miras olarak bırakmıştı.

Tâhâ Hüseyin bu konuda şöyle der: "Tarihçiler arasında Zübeyr'in mirası hakkında ihtilaf vardır. En az söyleyenler, mirasçılarının 35 milyon dinarlık bir mal varlığını aralarında paylaştıklarını yazarlar. Ortalama hesaplayan bazıları da bunu 40 milyon dinar olarak nakletmişlerdir."

Yine de pek şaşırılmamak gerekir. Çünkü Zübeyr'in Fustat, İskenderiye, Basra, Kûfe ve daha birçok yerde arazileri; Medine'de on bir evi ve bunlara ilave olarak da tahıl ambarları ve diğer mal varlıkları vardı.^{280[280]} Ama Buharî'nin rivayetine göre Zübeyr, 5 milyon 200 bin dinar miras bırakmıştı.^{281[281]}

Bizim bu incelemelerle sahabeyi sorgulamak gibi bir niyetimiz yok. Belki de bütün bu mal varlıkları helal yoldan elde edilmiştir! Ama Talha ve Zübeyr'in dünyaya olan düşkünlüklerini ve bu konudaki hırslarını gördüğümüzde Hz. Ali'yle (a.s) olan biatlerini neden bozduklarını daha iyi anlıyoruz. Çünkü Hz. Ali (a.s), Osman'ın Beytü'l-Mal'dan haksız

^{279[279]}-Altı kişilik şurayı Ömer b. Hattab icat etmişti. Bu kurnazca yöntemle Ali (a.s) karşısında rakipler yarattı. Çünkü bütün sahabe hilafetin İmam Ali'ye ait olduğunu biliyordu. Kureyş haksız yere bu makamı ondan aldı. Hz. Fatıma (s.a) bu konuda onlarla konuştuğunda, "Eğer kocan daha önce gelseydi, bu hakkı başkasına vermezdik" dediler. Ömer, ölümünden sonra hilafetin gerçek sahibine ulaşmasına razı değildi. Hilafet hevesi taşıyanları rakip olarak ortaya attı. Bunlar, riyaset arzusuyla yaşayan, dinlerini dünyalarına satmış ve hüsrana uğramış kimselerdi.

^{280[280]}-*el-Fitnetü'l-Kübra*, Tâhâ Hüseyin, c.1, s.147.

^{281[281]}-*Sahih-i Buharî*, c.4, s.53.

yere verdiği malları onlardan geri istiyordu. Daha da öteye, halife olduğuunda ilk işi, insanları tekrar Peygamber'in sünnetine geri döndürmek oldu. Bu konudaki ıslahatlara önce Beytü'l-malın doğru bir şekilde dağıtılmasını sağlayarak başladı. İster Arap olsun, ister acem her Müslüman'a üç dinar dağıtılmasını kararlaştırmıştı. İşte, Peygamber'in hayatı boyunca uyguladığı sünnet de bu idi.

İmam Ali (a.s) böylece Ömer b. Hattab'ın bidatini de ortadan kaldırmış oluyordu. Çünkü Ömer, Arapları acemlerden daha üstün tutar, acemlere verilenin iki katını Araplara verirdi.

Halkın Hz. Ali'ye (a.s) karşı tavır almasını sağlamak için onların ortadan kaldırılan bu bidati gerekçe olarak göstermeleri yeterli geliyordu. Çünkü sahabeler Peygamber'in sünneti yerine Ömer'in bidatini daha çok seviyorlardı. Biz, Kureyş'in Ömer'i sevmesindeki sebepleri açıklarken bu noktaya değinmeyi unutmuştuk. Ömer Kureyş'i diğer Müslümanlardan daha üstün tutuyor, Arap milliyetini diğer milliyetlerden üstün görüyordu. Onun döneminde milliyetçilik, kabilecilik ve burjuvacılık Müslümanlar arasında bir bidat olarak kaldı.

Peygamber efendimizin vefatından yirmi beş yıl geçtikten sonra Hz. Ali (a.s) Kureyş'i nasıl tekrar eski hâline, yani Peygamber zamanına geri döndürecek? Peygamberimiz, Bilal Habeşî ile amcası Abbas'ı bir görür, Beytü'l-Mal'dan her ikisine de aynı miktarda maaş verirdi. Ne var ki Kureyş, Peygamberimizin bu sünnetini bile kabul etmiyordu.

Peygamberimizin hayatını incelediğimizde sırf bu eşitlik yüzünden birçok yerde Kureyş'in ona muhalefet ettiğini görüyoruz. İşte bu sebepten dolayı Talha ve Zübeyr, Müminlerin Emiri Hz. Ali'ye (a.s) karşı geldi. Çünkü İmam Ali (a.s) Beytü'l-Mal'dan diğerlerine ne veriyor idiye onlara da aynısını veriyordu. İstedikleri makamı onlara vermediği gibi haksız yere topladıkları mallardan ötürü de onları hesaba çekmek ve onlardan alacağı malları fakir halka geri vermek istiyordu.

İmam Ali'nin hükümeti çerçevesinde Basra valisi olamayacağını, kendisine herhangi bir makam verilmeyeceğini ve efsanevi servetine el konulacağını anlayan Zübeyr, her şeyini kaybedeceği korkusuyla arkadaşı Talha ile birlikte Hz. Ali'ye (a.s) müracaat etmiş, umre haccı bahanesiyle şehirden çıkmak için izin istemişlerdi. Onların hangi amaçla şehirden çıkmak istediklerini sezinleyen İmam (a.s), "**Allah'a**

ant olsun ki onlar umre değil, hile peşindeler!" buyurmuştur.

Neticede Zübeyr de baldızı Ayşe'ye katıldı. Talha'yla birlikte Ayşe'yi Basra'ya kadar götürdüler. Ayşe Hav'eb denilen yerde köpeklerin havlama seslerini duyunca geri dönmek istedi. Ancak Talha ve Zübeyr, oranın Hev'eb olmadığına dair elli kişiye para vererek yalancı şahitlik yaptırılar. Böylece müminlerin annesi, Allah'a ve kocasına itaatsizlik etmeye devam edecek, onlarla birlikte yoluna devam edecekti. Ayşe çok iyi biliyordu ki, bulunduğu konum insanları etki altında bırakmak için Talha ve Zübeyr'in konumundan çok daha önemliydi. Onlar, çeyrek asır boyunca Ayşe'yi Allah resulünün biricik sevgilisi, eşi ve Ebubekir'in sevgili kızı olarak tanıttılar ve halka dinin yarısının onda olduğu mesajını verdiler.

Ne ilginçtir ki seçkin sahabeler Zübeyr'i Osman'ı öldürmekle suçlarken Zübeyr de Osman'ın intikamını almak için kıyama kalkışıyordu. Nitekim İmim Ali (a.s) savaş meydanında ona hitaben şöyle buyurmuştu: **"Osman'ı sen öldürdüğün halde onun intikamını benden mi almak istiyorsun?"**^{282[282]}

Mesudî de bu konuda şöyle der: «Hz. Ali, Zübeyr'e "Ne ilginç! Ey Zübeyr, bu ayaklanmanın sebebi nedir?" diye sordu. Zübeyr, "Osman'ın intikamı" deyince Ali (a.s), "O halde hangimiz Osman'ın kanına daha yakınsak Allah da onu öldürsün!" diye cevap verdi.»

Hakim, *Müstedrek*'inde şöyle yazmıştır: «Talha ve Zübeyr Basra'ya vardıklarında halk onlara niçin geldiklerini sordu. Osman'ın intikamını almak için geldiklerini söyleyince Hüseyin şöyle dedi: "Fesüphanallah! Sizce bu halk 'Osman'ı öldürecek biri varsa o da sizsiniz' demeyecek kadar akılsız mı?"»

Zübeyr de tıpkı dostu Talha gibi Osman'ı aldatmıştı. Halkı onu öldürmeye teşvik etti, sonra da kendi isteğiyle İmim Ali'ye biat etti ve aradan birkaç gün geçtikten sonra biatinden geri döndü. O da Basra'ya giderek Osman'ın intikamını almak istiyordu. Basra'ya vardığında orada çıkan olaylara ve işlenen suçlara ortak oldu. Taraftarlarıyla birlikte yetmişen fazla şehir muhafızını öldürdü. Beytül-Mal'ı yağmaladı.

Tarihçilerin yazdığına göre, Basra'ya geldiklerinde vali Osman b.

^{282[282]}-*Tarih-i Taberî*, c.4, s.509; *el-Kamil*, İbn-i Esir, c.3, s.102.

Hanif ile bir anlaşma imzaladılar. Bu anlaşmaya göre Ali Basra'ya gelinceye kadar ona dokunmayacaklardı. Ancak sözlerinde durmadılar. Osman b. Hanif halka yatsı namazını kıldırırken saldırıya geçtiler. Orada bulunan herkesi, ellerini ve ayaklarını bağladıktan sonra kılıçtan geçirdiler. Osman b. Hanif'i de öldürmek istiyorlardı. Ancak Osman'ın kardeşi Sehl b. Hanif Medine valisiydi ve onu öldürdükleri takdirde Medine'deki ailelerine zarar verebilir düşüncesiyle bundan vazgeçmek zorunda kaldılar. Yine de aşırı derecede döverek saçını ve sakalını yoldular. Sonra da hapsedip olabildiğince işkence yaptılar. Bununla da kalmayıp Beytü'l-Mal'a saldırdılar. Orada bulunan kırk görevliyi öldürdüler.

Tâhâ Hüseyin bu ihaneti şöyle anlatır: "Bu güruh sadece Ali ile olan anlaşmasını bozmakla kalmamış, Osman b. Hanif ile yapılan ateşkes anlaşmasını da ayaklar altına almıştı. Daha da ileri giderek Beytü'l-Mal'ın yağmalanmasına, valinin zindana atılmasına ve askerlerin öldürülmesine karşı çıkan herkesi öldürdüler."²⁸³[²⁸³]

Hız. Ali (a.s) Basra'ya geldiğinde onlarla hemen savaşmadı. Önce onları Kurân'a davet etti. Bunu kabul etmeyerek onlara Kuran'ı sunan elçiyi öldürdüler. Buna rağmen İmam (a.s) onlarla tekrar konuşmayı denedi ve Talha'yla konuştuğu gibi Zübeyr'i de muhatap alarak şöyle dedi: **"Ey Zübeyr! Hatırlıyor musun; sen ve Allah resulü birlikte Benî Ganem kabilesinin arasından geçiyordunuz. Derken Resul-i Ekrem bana dönerek gülümsedi, ben de ona gülümsedim. Sen, 'Ebu Talib'in oğlu kibrinden vazgeçmiyor!' deyince Resul-i Ekrem (s.a.a) sana, 'Sus, onda kibir olmaz; gün gelecek, sen ona zulmedecek ve onunla savaşacaksın!' diye karşılık vermişti?"**²⁸⁴[²⁸⁴]

İbn-i Ebil Hadid, İmam Ali'nin (a.s) bir hutbesinde şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Allah'ım, Zübeyr benimle olan akrabalık bağını kopardı; bana olan biatini bozdu ve düşmanıma yardım etti. Öyleyse kendi bildiğin gibi onun şerrini benden uzak**

²⁸³[²⁸³]-*el-Fitnetü'l-Kübra*, Tâhâ Hüseyin, c.2, s.465, Tâhâ Daru'l-Kitabi'l-Lübnanî.

²⁸⁴[²⁸⁴]-*Tarih-i Taberî*, c.4, s.502, Cemal Savaşı bölümü; *Tarih-i Mesudî*, c.2, s.368; *Tarih-i İbn-i A'sem*, c.2, s.310.

tut!"^{285[285]}

İmam Ali'nin (a.s) *Nehcü'l-Belaga*'da Talha ve Zübeyr hakkında şöyle buyurduğu yazılıdır: **"Allah'ım, bu ikisi benden koptu ve bana zulmetti. Biatlerinden döndüler ve insanları benim aleyhime kışkırttılar. Öyleyse neyi bağlamışlarsa sen aç, neyi umut etmişlerse umutlarını suya düşür, yaptıkları ve arzu ettikleri bütün kötülükleri onlara göster. Savaşmadan önce tövbe etmelerini istedim ve onlarla savaşmakta acele etmedim. Yine de onlar iyiliğe yanaşmayıp esenliği kabul etmediler."**^{286[286]}

Savaş henüz başlamadan önce onlara yazdığı bir mektupta şöyle buyuruyordu: **"Ey büyükler! Gelin, düşüncenizden vazgeçin. Buraya kadar yaptıklarınız sizin için sadece utançtı. Ama bundan sonra sizi hem utanç, hem cehennem ateşi bekliyor olacak. Allahaismarladık!"**^{287[287]}

Bu acı gerçek Zübeyr'in akıbetini gözler önüne seriyor. Her ne kadar bazı tarih yazarları onun hakkında 'Hz. Ali ona Peygamberimizin hadisini hatırlatınca savaştan ayrıldı ve Seba' Vadisi'ne gitti; İbn-i Cermuz da onu burada öldürdü' diye yazmışsa da bunun ona faydası yoktu. Çünkü Peygamberimiz daha önce gelecekte haber vermiş; **"Sen Ali'yle savaşacak ve ona zulmedeceksin"** buyurmuştu.

Bazı tarihçilere göre de Hz. Ali (a.s) ona Peygamber'in sözünü hatırlattığında Zübeyr savaştan ayrıldı, ama oğlu Abdullah onu korkaklıkla suçlayınca galeyana gelip tekrar savaştı, ölünceye kadar da savaştan ayrılmadı.

Bu söz gerçeğe daha yakın gibi. Zaten hadis de gaipten haber veriyor. Peygamberimiz, Kurân-ı Kerim gereğince heva ve hevesiyle konuşmayacağına göre Zübeyr'in yaptıkları ortadadır. Eğer gerçekten pişman olmuşsa ve tövbe etmişse, o halde neden Peygamber'in buyruğuna amel etmemiş? **"Ben kimin mevlası isem Ali de onun mevlasıdır. Allah'ım, onun dostlarıyla dost, düşmanlarıyla da düşman ol! Ona yardım edene sen de yardım et. Onu yalnız**

^{285[285]}-*Şerh-i Nehcü'l-Belaga*, İbn-i Ebil Hadid, c.1, s.306.

^{286[286]}-*Şerh-i Nehcü'l-Belaga*, Muhammed Abduh, c.2, s.21; *Şerh-i Nehcü'l-Belaga*, İbn-i Ebil Hadid, c.1, s.310.

^{287[287]}-Aynı kaynak, c.3, s.112.

bırakani sen de yalnız bırak!" Bu hadis gereğince neden Hz. Ali'ye (a.s) yardım etmedi? Neden onun gönlünü almadı? Diyelim ki, o zaman bunu yapamadı; peki neden savaşmak için getirdiği halkı bir araya toplayıp onlara gerçeği anlatmadı? Peygamberin sözünü unuttuğunu, hakikati şimdi hatırladığını neden söylemedi? Neden savaştan vazgeçmeyerek günahsız Müslümanların kanının dökülmesine sebep oldu?

Görüyoruz ki, o, bunların hiçbirini yapmadı. Çünkü Zübeyr'in tövbe konusu bir uydurmadan ibaretti. Belki de Ali'nin hak ve Zübeyr'in batıl olduğunu görenler, şaşkınlıklarını bu şekilde telafi etmeye çalışmışlar, çareyi bu rivayeti uydurmada bulmuşlardı. Talha ve Zübeyr'i cennete sokabilmek ve onların sonunu iyi gösterebilmek için Merven'ın Talha'yı öldürmesi gibi hikâyeler uydurdular. Zaten onlar istediklerini cennete, istediklerini de cehenneme sokuyorlar.

Bu rivayetin yalan olduğunu gösteren delillerden biri de Hz. Ali'nin (a.s), onları savaştan alıkoymak için yazmış olduğu şu mektuptu; mektupta kısaca şöyle diyordu: **"...Buraya kadar yaptıklarınız sizin için sadece utançtı. Ama bundan sonra sizi hem utanç, hem cehennem ateşi bekliyor olacak..."**^{288[288]} Kimse onların İmam (a.s)'a cevap verdiklerini, emrini dinlediklerini veya mektubuna cevap yazdıklarını nakletmemiş ve söylememiştir. Daha da öteye, İmam (a.s) onları savaştan önce Kurân'a uymaya davet etmişti, ama onlar bunu kabul etmemiş ve Kurân'ı getiren elçiyi öldürmüşlerdi. Bunun üzerine Hz. Ali de (a.s) onlarla savaşmayı helal kılmıştı.

Bazı tarihçilerin yazmış olduğu gülünç hikâyeleri okursanız, hakikatten ne kadar uzakta olduklarını ve gerçeği anlayamadıklarını göreceksiniz. Bazıları der ki:

«Zübeyr, Ammar b. Yasir'in Hz. Ali'yle birlikte savaşa geldiğini öğrenince "Ah, ben perişan oldum, belim büküldü!" diye hayıflanmış, bedeni titremiş ve kılıcı elinden düşmüştü. Yanındakilerden biri bu manzarayı görünce, "Yazıklar olsun bana! Yanında yaşamayı ve yanında ölmeyi arzu ettiğim Zübeyr bu mu? Allah'a ant olsun ki tüm

^{288[288]}-Aynı kaynak, c.3, s.112.

bunlar Peygamber'den (s.a.a) duyduğu hadis yüzünden oldu!"»^{289[289]}

Bu rivayeti uydurmakla Zübeyr'in, Peygamberimizin **"Ne ilginç ki Ammar'ı azgın bir topluluk öldürecek!"** şeklindeki hadisini hatırladığını, bu yüzden bedeninin titremeye başladığını ve azgın topluluk olmaktan korktuğunu ima etmek istemişlerdir. Bunlar bizi akılsız yerine koyup bizi alaya almaya çalışıyorlar. Ama Allah'a şükürler olsun ki bizim aklımız tam ve doğrudur. Onların bu sözünü kabul etmiyoruz. Çünkü nasıl olur da Zübeyr, Peygamberimizin **"Ammar'ı azgın bir topluluk öldürecek!"** hadisinden korkar da Hz. Ali (a.s) hakkında duyduğu çok sayıda hadisi bildiği halde bunlardan korkmaz? Acaba Ammar, Zübeyr'e göre Ali'den daha mı üstündü? Acaba Zübeyr, Peygamberimizin şöyle buyurduğunu duymamış mıydı?

"Ey Ali! Seni müminden başkası sevmez ve münafıktan başkası seninle düşmanlık etmez."

"Ali hak iledir, hak da Ali iledir. O nereye giderse hak da onunla gider."

"Ben kimin mevlası isem Ali de onun mevlasıdır. Allah'ım, onun dostlarıyla dost, düşmanlarıyla da düşman ol! Ona yardım edene sen de yardım et. Onu yalnız bırakma sen de yalnız bırak!"

"Ey Ali! Kim seninle savaşırsa ben de onunla savaşırım ve kim seninle barış içerisinde olursa ben de onunla barış içerisinde olurum."

"Bayrağı öyle birine vereceğim ki, o, Allah'ı ve Peygamber'ini sever; Allah ve Peygamber'i de onu sever."

"Ben nazil olan Kurân'ı kabullendirmek için savaştım, Ali de onun yorumu için savaşacak ve ümmetimi ihtilaf ettikleri konularda aydınlatacaktır."

"Ey Ali! Seninle ahitleşiyorum. Ama (şunu bil ki) sana karşı ahitlerinden dönenler, zulmedenler ve ayaklanma çıkaranlar olacak ve sen onlarla savaşacaksın."

Bu konular hakkında buyurduğu son söz de Zübeyr'e hitaben söylediği hadisi olmuştu: **"Sen Ali'yle savaşacak ve ona zulmedeceksin!"** Zübeyr bütün bu hakikatleri nasıl olur da bilemez?

^{289[289]}-Tarih-i Taberî, c.4, s.511.

Hâlbuki bunları Peygamber'den akrabalık bağı olmayan insanlar bile duymuştu ve biliyorlardı. Ne var ki o, bunları görmezlikten geldi. Üstelik o hem Peygamber'in (s.a.a) hem de Hz. Ali'nin (a.s) halalarının oğluydu. Bu tür uydurmalar ancak gerçekleri kulak ardı eden ölü zihniyetlerin ürünü olabilir. Tarihin gerçeklerini göremiyor ve halk için yalancı bahaneler uydurarak Talha ve Zübeyr'i zorla cennetle müjdelenen (!) on kişinin arasına sokmaya çalışıyorlar.

"Bu ancak onların kuruntusudur. De ki: Eğer doğru söylüyorsanız, delilinizi getirin." ^{290[290]}

"Bizim ayetlerimizi yalanlayan ve onlara inanmaya tenezzül etmeyenler var ya, işte onlara gök kapıları açılmayacak ve deve, iğne deliğinden geçinceye kadar onlar cennete giremeyeceklerdir! İşte suçluları böyle cezalandırırız." ^{291[291]}

6- Sad b. Ebi Vakkas

Sahabenin büyüklerinden ve İslam tarihinde adından çokça bahsedilen kimselerdendir. İlk muhacirlerdendir. Bedir Savaşı'na da katılmıştır. Ömer b. Hattab'ın hilafete layık gördüğü altı kişiden biri olmakla beraber, Ehlisünnet ve'l-Cemaat'e göre cennetle müjdelenen on kişiden de biridir.

Ömer b. Hattab döneminde Kadisiye Savaşı'nın kahramanlarından idi. Bir rivayete göre sahabelerden bazıları onun nesebi konusunda şüpheliydi ve bu yüzden yer yer bu meseleyi gündem yaparak onu üzdükleri de olurdu. Bir başka rivayete göre de Peygamberimiz (s.a.a) onun soyunu belirlemiş ve Zühre oğullarından olduğunu söylemiştir.

İbn-i Kuteybe *el-İmamet ve's-Siyaset* adlı eserinde şöyle rivayet eder: Zühre oğulları, Peygamber'in vefatından sonra Sâd b. Ebi Vakkas ve Abdurrahman b. Avf'ın etrafında bir araya geldi. Hepsi Peygamber Mescidi'nde oturuyordu. Derken Ebubekir ile Ebu Ubeyde geldi. Bunun üzerine Ömer onlara dönerek, "Neden ayrı ayrı halkalar oluşturmuşsunuz? Kalkın ve Ebubekir'e biat edin. Ben ve ensar da ona biat ettik." Sâd, Abdurrahman ve Zühre oğulları bu sözün ardından

^{290[290]}-Bakara, 111.

^{291[291]}-Âraf, 40.

kalkıp Ebubekir'e biat ettiler.^{292[292]}

Bir rivayete göre, Ömer b. Hattab onu valilikten azletti ama kendisinden sonraki halifeye "Eğer o halife olarak seçilmezse ona arka çık ve makam ver; çünkü onu herhangi bir hıyanetinden dolayı azletmedim" şeklinde vasiyette bulundu. Osman da halife olduktan sonra bu vasiyete uydu ve onu Kufe valisi yaptı.

Sâd b. Ebi Vakkas, ölümünden sonra diğer sahabelere nazaran geride fazla bir servet bırakmamıştı. Yazılanlara göre, ölümünden sonra geride bıraktığı mal varlığı 300 bini buluyordu. Ayrıca o, Osman'ın öldürülmesi olayına hiç karışmadı. Talha ve Zübeyr gibi halkı bu işe yönlendirmede.

İbn-i Kuteybe *Tarihu'l-Hulefa* adlı kitabında şöyle yazar: Amr b. As, Sad b. Ebi Vakkas'a yazdığı bir mektupta Osman'ın nasıl öldürüldüğünü ve bunu kimim yaptığını sormuş, Sâd da ona şöyle bir cevap yazmıştı:

"Osman'ın nasıl öldürüldüğünü soruyorsan sana şöyle diyeyim: Osman, Ayşe'nin kılıfından çıkardığı, Talha'nın biletiği, Ebu Talib oğlunun zehirle yoğurduğu kılıçla öldürüldü. Zübeyr de eliyle Osman'ı göstererek bu duruma seyirci kaldı. Bize gelince; elimizi elimizin üstüne koyup (bekledik). Eğer isteseydik onu koruyabilirdik. Ama Osman birtakım değişiklikler yapmış, kendi de değişmişti. İyi işleri de vardı, kötü işleri de. Eğer iyi bir iş yapmışsak zaten iyidir; ama kötü bir iş yapmışsak Allah bizi affetsin.

Yine de sana söylüyorum; Zübeyr yenik düşecek. Çünkü ailesinin sözü onda etkili oluyor. Talha'ya gelince; o da hilafet için yırtınabildiği kadar yırtıyor!..^{293[293]}

İşin ilginç yanı, Sâd b. Ebi Vakkas da Müminlerin Emiri İmam Ali'ye (a.s) biat etmekten kaçınmış, ona yardımcı olmamıştı. Hâlbuki onun hakkaniyetini ve faziletlerini pekâlâ biliyordu. Nitekim bizzat kendisi de İmam Ali (a.s) hakkında birkaç fazilet nakletmiş, Buharî ve Müslim *Sahih*'lerinde bu rivayetlere yer vermişlerdir.

Sâd der ki: Resul-i Ekrem'i (s.a.a) Ali (a.s) hakkında üç sıfat beyan ederken duydum; eğer onlardan biri bende olsaydı benim için bütün sarı

^{292[292]}-*Tarihu'l-Hulefa*, İbn-i Kuteybe, c.1, s.18.

^{293[293]}-*Tarihu'l-Hulefa*, İbn-i Kuteybe, c.1, s.48.

ve kızıl nimetlerden daha hayırlıydı:

1-Onun için şöyle dediğini duydum: **"Onun bana olan yakınlığı, Harun'un Musa'ya olan yakınlığı gibidir. Ama benden sonra peygamber yoktur."**

2-Yine şöyle buyurduğunu duydum: **"Yarın bayrağı öyle birine vereceğim ki o, Allah ve resulünü sever; Allah ve resulü de onu sever."**

3-Ve yine şöyle buyurduğunu duydum: **"Ey insanlar! Sizin mevlanız kimdir?"** Halk, "Allah ve resulüdür" diye cevap verince üç kez aynı soruyu sordu ve aynı cevabı aldı. Daha sonra Ali'nin elini tutup yukarı kaldırdı ve şöyle seslendi: (O halde) **ben kimin mevlasıysam, bu Ali de onun mevlasıdır. Allah'ım, onun dostlarına dost, düşmanlarına düşman ol!"**^{294[294]}

Sahih-i Müslim'de şöyle nakledilmiştir: «Sâd b. Ebi Vakkas der ki, Resul-i Ekrem (s.a.a), Ali'ye (a.s) şöyle buyuruyordu: **"Senin bana olan yakınlığının Harun'un Musa'ya olan yakınlığı kadar olmasını istemez misin? Ancak benden sonra peygamber yoktur."** Ve yine Hayber Savaşı'nda şöyle diyordu: **"Bayrağı öyle birine vereceğim ki, o, Allah'ı ve Peygamber'ini sever; Allah ve Peygamber'i de onu sever."** Biz hepimiz boynumuzu uzatıp "Acaba kimi çağıracak" diye merakla baktık. O sırada **"Ali'yi çağırın!"** diye seslendiğini duyduk...

"Sana bu ilim geldikten sonra seninle bu konuda çekişenlere de ki: Geliniz, sizler ve bizler de dâhil olmak üzere, siz kendi çocuklarınızı biz de kendi çocuklarımızı, siz kendi kadınlarınızı, biz de kendi kadınlarımızı çağıralım, sonra da dua edelim de Allah'tan yalancılar üzerine lânet dileyelim."^{295[295]} ayeti nazil olduğunda Resul-i Ekrem (s.a.a) Ali, Fatıma, Hasan ve Hüseyin'i çağırıp, **"Allah'ım, bunlar benim Ehlibeyt'imdir"** buyurdu.»^{296[296]}

Nasıl oluyor da Sad b. Ebi Vakkas Hz. Ali hakkında bunca hakikati bildiği halde ona biat etmekten kaçınıyor? Sâd, Peygamberimizin **"Ben kimin mevlası (efendisi) isem Ali de onun mevlasıdır; Allah'ım**

^{294[294]}-*Hasais*, Nesaî, s.47 ve 114.

^{295[295]}-*Âl-i İmran*, 61.

^{296[296]}-*Sahih-i Müslim*, c.7, s.119, Ali b.Ebutalib'in Faziletleri bölümü.

onun dostuyla dost, düşmanıyla da düşman ol" hadisini duyduğu ve üstelik bizzat kendisi bu hadisi rivayet ettiği halde nasıl oluyor da onunla dost olmuyor veya ona yardım etmiyor? Nasıl oluyor da Sâd, Peygamber'in (s.a.a) şu sözünü unutabiliyor? **"Zamane imamına biat etmeden ölen kimse cahiliyet ölümü üzere ölmüştür."** Nitekim bu rivayeti Abdullah b. Ömer nakletmiştir. Ama her şeye rağmen Sâd b. Ebi Vakkas cahiliye ölümü üzere ölmüş oluyor. Zira Sâd da Müminlerin Emiri Hz. Ali'ye biat etmemiştir.

Tarihçilerin yazdığına göre, «Sâd, bir gün Hz. Ali'nin yanına gelerek özür diledi. "Ey Müminlerin Emiri! Allah'a ant olsun ki ümmet arasında hilafete en layık kimse sensin; din ve dünya işlerinde en iyi ve en güvenilir kimsenin sen olduğunda da şüphem yoktur. Ama öyle kişiler seninle düşmanlık ediyor ki, eğer sana biat etmemi istiyorsan bana bir kılıç ver. Öyle bir kılıç ki dili olsun ve "Bunu al, şunu bırak!" diyebilsin." dedi. Bunun üzerine İmam (a.s) ona şöyle cevap verdi: **"Sence diğerleri sözlerinde ve davranışlarında Kurân'a muhalefet ettiler mi? Muhacir ve ensar Peygamber'in sünnetine ve Allah'ın kitabına amel etmem koşuluyla benimle biatleştiler. İster biat et, ister git evinde otur. Ben seni bu iş için zorlamam."**»^{297[297]}

Acaba Sâd b. Ebu Vakkas'ın bu durumu şaşırtıcı değil mi? Bir yandan İmam Ali'nin hilafete daha layık olduğuna, din ve dünya işlerinde güvenilirliğine şahadet ederken bir yandan da hem biat etmek, hem de hak ile batılı birbirinden ayırt etmek için dili olan bir kılıç istiyor. Sizce bu, akıllı insanların kabul edebileceği bir şey midir? Bu iki zıt fiilin bir yerde birleşmesi mümkün mü? İçi boş bir keşmekeş değil de nedir? Bizzat kendisi bu konuda Peygamber'den en az beşten fazla hadis rivayet etmesine rağmen buna inanmıyor.

Acaba Sâd; Ebubekir, Ömer ve Osman'ın biatlerinde fitne ve ayaklanma çıkmaması için "Kim onlara biat etmezse öldürülsün!" diye emir verildiğinde orada hazır değil miydi?

Sâd, hiçbir şart koşmaksızın Osman'a biat etti. Abdurrahman b. Avf'ın İmam Ali'ye (a.s) kılıç kaldırarak "Sakın elimize bir bahane verme, yoksa kılıçtan başka bir şey göremezsın!" diye tehdit

^{297[297]}-Tarih, İbn-i Â'sem, c.2,s.258.

savurduğunu da duymuştu.^{298[298]}

Yine Sâd, Ebubekir'e biat edildiği sırada orada hazır idi ve Hz. Ali'nin (a.s) biat etmediğini ama buna karşılık Ömer'in İmam'a "Allah'a yemin ederim ki biat etmeyecek olursan kılıçla boynunu vururum!" dediğini görmüştü.^{299[299]}

Sâd b. Ebu Vakkas, Abdullah b. Ömer, Usame b. Zeyd ve Muhammed b. Seleme gibileri, Peygamber halifesi olan Hz. Ali'ye (a.s) biat etmeme cesaretini nereden alıyorlardı?

Görüyoruz ki Ömer b. Hattab bu beş kişiyi Ali'yle (a.s) rakip olmaları için seçmişti. Onlar da yapmalarını istediği planı aynen icra ediyorlardı. Bu plan da ancak ve ancak Ali'nin (a.s) hilafete geçmesini engellemekti.

Abdurrahman kendi damadı Osman'ı hilafete seçti ve İmam Ali'yi kabul etmediği takdirde ölümle tehdit etti. Zira Ömer, terazinin bir kefesini Abdurrahman için ağırlaştırırken diğer kefesini de diğerleri için boş bırakmıştı. Abdurrahman b. Avf ve Osman b. Affan'ın ölümlerinden sonra İmam Ali'nin karşısında hilafet için üç canlı rakip kalmıştı: Talha, Zübeyr ve Sad. Bunlar muhacir ve ensarın tamamının biat için İmam Ali'ye koştuklarını görünce içlerindeki kini sineye çekerek onun için problem yaratmaya başladılar ve onu rahat bırakmadılar. Talha ve Zübeyr, İmamla savaş yolunu seçtiler, Sad ise onu yalnız bıraktı.

Unutmayalım ki Osman ölmeden önce İmam Ali için tehlikeli bir rakip hazırlayıp gitmişti. Bu daha hilekâr ve kurnazdı. Askerleri ve gücü de çoktu. Osman onun için hilafet yolunu açık bırakmıştı. İslam ülkelerinin en önemlilerini 20 yıldan daha fazla süreliğine onun emrine vermişti. Oysaki bütün İslam ülkelerinin gelirlerinin üçte ikisinden fazlası bu bölgelerden toplanıyordu.

Bu rakip, din ve ahlak tanımayan Muaviye'den başkası değildi. Hilafet makamına varabilmek için her yola başvurabilecek ve her şeyi yapabilecek biriydi. Tüm bunlara rağmen Ali (a.s) diğer halifelerin

^{298[298]}-*el-İmame ve's-Siyase*, İbn-i Kuteybe, c.1, s.31.

^{299[299]}-Aynı kaynak, s.20.

yaptığı gibi halkı zorla kendisine biat etmeye çağırmadı. Daima Kurân ve sünnete bağlı kaldı. Bunlar üzerinde hiçbir değişiklik yapmadı. Sâd b. Ebu Vakkas'a da aynen böyle buyurmamış mıydı: **"Sence diğerleri sözlerinde ve davranışlarında Kurân'a muhalefet ettiler mi? Muhacir ve ensar Peygamber'in sünnetine ve Allah'ın kitabına amel etmem koşuluyla benimle biatleştiler. İster biat et, ister git, evinde otur. Ben seni bu iş için zorlamam."**

Ne mutlu sana ey Ebu Talib'in oğlu, ey başkalarının ortadan kaldırdığı Kurân ve sünneti yeniden canlandıran kimse! İşte, elimizdeki Kurân senin hakkında bize şöyle buyuruyor:

"Şüphe yok ki seninle biatleşenler, ancak Allah ile biatleşmişlerdir; Allah'ın eli, onların ellerinin üstündedir; artık kim dönerse zararı kendi nefsidir ve kim Allah ile ahitleştiği şeyde durursa ona, yakında büyük bir mükâfat verilecektir."^{300[300]}

Ve Allah şöyle buyuruyor:

"Sen insanları mümin oluncaya kadar zorlayıp duracak mısın?"^{301[301]}

Dinde zorlama yoktur. İslam'da kimse zorla imana çağrılmaz. Allah-u Taâla da Peygamber'ine (s.a.a) "Git, iman edinceye kadar insanlarla savaş!" şeklinde bir emir vermemiştir. Ama halifeler ve sahabeler Peygamber'den sonra kendilerine biat etmeyenleri öldürdüler. Hz. Fatıma'yı (s.a) dahi biate zorlamış, evdekileri biat etmek üzere dışarı çıkarmadıkları takdirde içindekilerle birlikte evlerini ateşe vermekle tehdit etmişlerdi. Peygamber'in (s.a.a) kendisinden sonra halife olarak tayin ettiği İmam Ali'yi (a.s) biate zorlamış, aksi takdirde onu da ölümle tehdit etmişlerdi. Onlar Hz. Fatıma ve Hz. Ali gibi şahsiyetler hakkında bu kadar ileri gittiklerine göre Ammar, Selman, Bilal vb. gibi diğer mustazaf sahabelere neler yapmışlardır, artık siz düşünün.

Önemli olan Sâd b. Ebu Vakkas'ın İmam Ali'ye biat etmemesidir. Muaviye onu İmam Ali'ye (a.s) karşı küfretmeye zorlamasına rağmen her ne kadar o bunu yapmamışsa da (nitekim bu konu *Sahih-i Müslim*'de

^{300[300]}-Fetih, 10.

^{301[301]}-Yunus, 99.

de geçmiştir) bu, onun cennete girmesi için yeterli bir neden değildir. Çünkü Sâd kendine ayrı bir yol çizmiş, tarafsızlığı (İtizal Mezhebi)^{302[302]} benimsemiş ve "Ben sana karşı değilim, seninle de değilim" şiarıyla yeni bir mezhep kurmuştur. Oysaki İslam, bu mezhebi kabul etmez ve "Hakkın dışındaki her şey sapıklıktır" der.

Allahın kitabı ve Peygamber'in sünneti böyle bir fitnenin habercisiydi. Daha önceden böyle bir şeyin olacağını bildikleri için bunun sınırlarını çizmişlerdi. Böylece hidayete eren için de, sapıklığa düşen için de deliller açık ve net olmalıydı.

Resul-i Ekrem (s.a.a) İmam Ali (a.s) hakkındaki her şeyi şu sözle açıklamıştır: **"Allah'ım, onun dostlarıyla dost, düşmanlarıyla da düşman ol. Yardımcılarına yardım et ve onu yalnız bırakanı sen de yalnız bırak. O nereye giderse gitsin hakkı onunla beraber kıl."**

İmam Ali (a.s), Sad'ın ona biat etmemesinin sebebini Şıkkıkiye Hutbesi'nde şöyle açıklamıştır: **"Onların arasından bir kişi kininden ötürü diğerine yöneldi."**

Muhammed Abduh, bu cümlelerin şerhinde şöyle der: "Sad b. Ebi Vakkas, sahip olduğu mal varlığından dolayı Hz. Ali'ye küskündü. Sâd'ın annesi Hamne ise, Ebusüfyan b. Ümeyye b. Abduşems'in kızıydı ve Ali (a.s) bu ailenin önde gelen büyüklerinin birçoğunu öldürmüştü."^{303[303]}

Sâd'ın derin kin ve nefreti gözlerini kör etmişti. Ali düşmanlarına tanıdığı hakkı ona da tanıyamazdı. Rivayet edilir ki, Kûfe'ye vali olarak atandığında orada halka hitaben "İnsanların en iyisine, yani Osman'a itaat edin!" şeklinde bir konuşma yapmıştı.

Sad b. Ebi Vakkas, Osman'ın hayatta olduğu dönemde ve hatta ölümünden sonra bile onun taraftarlığını yapmıştı. Amr b. As'a yazdığı mektupta neden İmam Ali'ye (a.s) iftirada bulunduğu şimdi daha iyi anlaşılıyor! Zira o, mektubunda şöyle diyordu: "Osman, Ayşe'nin

^{302[302]}-Adı geçen İtizal Mezhebi, bilinen Mutezile Mezhebi değildir. Bu, siyasi itizal mezhebidir. İmam Ali (a.s) zamanında ortaya çıkmıştır. İtikattaki İtizal Mezhebi (Mutezile) ise, hicretin 100. yılında Hasan Basrî döneminde, büyük günahlara mürtekip olma konusunda, Mürcie grubu ile Haricilerin savaştığı dönemde ortaya çıkmıştır.

^{303[303]}-Şerh-i Nehcü'l-Belaga, Muhammed Abduh Mısırî, c.1, s.34.

kılıfından çıkardığı, Talha'nın bilemediği, Ebu Talib oğlunun zehirle yoğurduğu kılıçla öldürüldü..."

Bu, iftira ve yalandır. Tarih de buna şahitlik etmiştir ki, Osman ne zaman zor durumda kalsa İmam Ali'den (a.s) başka kimseyi yanında bulamazdı. Sâd'ın bu vefasız davranışlarından anlıyoruz ki, o, İmam'ın (a.s) vasıflandırdığı gibi gözünü kin bürümüş bir kimseydi. Her ne kadar Ali'nin (a.s) hak olduğunu bilse de, hakkın ona geri verilmesine izin vermedi. Öylece aylak ve başıboş kaldı. Bir taraftan vicdanı onu azarlarken asıl imanı kalbinde saklamaya çalışıyor, bir taraftan da hasta kalbi cahiliyet zamanından kalma kinler yüzünden ona galip geliyordu. Sonunda nefsi vicdanına galip geldi ve onu hakka yardım etmekten alıkoydu.

Tarihçiler birçok yerde bu konuya değinmişlerdir. Mesela, İbn-i Kesir, *Tarih* adlı eserinde şöyle yazar:

«Bir gün Sâd b. Ebu Vakkas, Muaviye b. Ebu Süfyan'ın yanına gitti. Muaviye, "Neden Ali ile savaşmadın?" diye sorunca Sâd şöyle cevap verdi: "Başımın üzerinden bir karayel geçti. Ah-vah ederek devemi yere yatırdım. Sonunda karayel üzerimden geçip gitti. Ben de önümü görünce yoluma devam ettim."

Muaviye, "Allah'ın kitabında ah-vah diye bir tabir yoktur. Bilakis Allah şöyle buyurur: *'İnananlardan iki grup, birbiriyle savaşa girişirse hemen aralarını bulun, bir bölüğü, öbürüne saldırırsa o saldırganlarla, Allah'ın emrine itaat edinceye dek savaşın'*^{304[304]} Allah'a ant olsun ki sen adaleti olan toplulukla değildin ve zalime karşı da savaşmadın." diye cevap verdi. Bu söz üzerine Sâd, "Ben Peygamber'in, hakkında "Senin bana nispetin, Harun'un Musa'ya nispeti gibidir. Ama tek fark, benden sonra Peygamber yoktur" buyurduğu bir kişiye karşı savaşamazdım." yanıtını verdi.

Muaviye: "Senden başka bu hadisi duyan var mı?" diye sordu.

Sâd: "Falanca şahıslar ve Ümmü Seleme" diye cevap verdi.

Bunun üzerine Muaviye hemen ayağa kalkarak bunu Ümmü Seleme'ye de sordu. Aynı hadisi Ümmü Seleme de tekrarlayınca Muaviye şöyle dedi: "Eğer Ali hakkındaki bu hadisi daha önce duymuş

^{304[304]}-Hucurat, 9.

olsaydım, o ölünceye veya ben ölünceye kadar kendimi onun hizmetine adardım."»^{305[305]}

Mesudî de kendi *Tarih*'inde Muaviye ve Sâd arasındaki bu konuşmayı şöyle yazmıştır:

Sâd, bu hadisi Muaviye'ye söyleyince Muaviye şöyle cevap verdi: "Sana hiçbir zaman bu kadar kızmamıştım. Neden ona yardım etmedin? Neden ona biat etmedin? Eğer Ali hakkındaki bu hadisi Peygamber'den ben duymuş olsaydım, yaşadığım sürece Ali'nin hizmetkârı olurum."^{306[306]}

Sâd b. Ebu Vakkas'ın, Hz. Ali'nin (a.s) faziletine yönelik Muaviye'ye naklettiği bu hadis, İmam hakkında nakledilen yüzlerce hadis gibi hep aynı doğrultuda olan hadislerdir. Hepsi de İmam Ali'nin (a.s) Peygamber'den sonra İslam'ı yönetecek tek kişi olduğunu ve ondan başka hiç kimsenin bu işe liyakati olmadığını vurgular. Bu böyle olduğu sürece, tüm Müslümanlar yaşantıları boyunca ona hizmet etmelidirler.

Muaviye'nin "Eğer ben bu hadisi daha önce duysaydım, ömrüm boyunca Ali'nin hizmetkârı olurum" dediği bu söz, bir hakikattir ve inanan herkes onun hizmetkârı olmakla iftihar etmelidir.

Ne var ki Muaviye bu sözü Sâd b. Ebu Vakkas'ı küçümsemek ve azarlamak maksadıyla söylemiştir. Çünkü Sâd, bir yandan Hz. Ali (a.s) ile savaşmamış, diğer yandan da Muaviye'ye yardımcı olmamıştı. Nitekim Muaviye, Hz. Ali'nin (a.s) faziletiyle ilgili bu hadis gibi daha birçok hadis biliyordu. O, İmam'ın (a.s) Peygamber'den sonra hilafet makamına en layık kişi olduğunu da biliyordu. Zira Muhammed b. Ebubekir'e yazmış olduğu mektupta da bu konuya değinmişti. İleriki konularda bu mektuba yer vereceğiz.

Acaba Muaviye, Sâd ve Ümmü Seleme'den bu hadisi duyduktan sonra İmam Ali'ye (a.s) lanet okumaya ve onunla düşmanlık etmeye son vermiş miydi? Asla! Bilakis yapmış olduğu kötülöklere devam ederek kendi günahlarıyla gurur duydu. İmam Ali ve ailesine lanet okudu, lanet okutturdu ve halkı da buna mecbur kıldı. Çocuklar küçük yaştan bu

^{305[305]}-*Tarih*, İbn-i Kesir, c.8, s.77.

^{306[306]}-*Tarih* (Murucu'z-Zeheb), Mesudî, Sâd b. Ebu Vakkas'ın Biyografisi bölümü.

zihniyetle büyüdüler ve büyükler de bu zihniyetle yaşlandılar. Bu durum seksen yıl bu şekilde devam etti.

"Sana bu ilim geldikten sonra seninle bu konuda çekişenlere de ki: Geliniz, sizler ve bizler de dâhil olmak üzere, siz kendi çocuklarınızı biz de kendi çocuklarımızı, siz kendi kadınlarınızı, biz de kendi kadınlarımızı çağıralım, sonra da dua edelim de Allah'tan yalancılar üzerine lânet dileyelim."^{307[307]}

7- Abdurrahman b. Avf

Cahiliyet dönemindeki adı Abdu Amr olan Abdurrahman b. Avf, daha sonra adı Peygamberimiz tarafından değiştirilerek Abdurrahman oldu. Zühre oğullarındandı ve Sâd b. Ebu Vakkas'ın amcasının oğluydu. Sahabenin büyüklerinden ve ilk hicret edenlerdendi. Peygamberimizle birlikte bütün savaflara katılmıştı. Ömer b. Hattab'ın hilafet için aday gösterdiği altı kişiden biriydi. Ömer onu bu altı kişilik grubun başkanı seçmiş, "Ne zaman aranızda ihtilaf çıkarsa Abdurrahman b. Avf'ın olduğu tarafı seçin" demişti. Ehlişünnet ve'l-Cemaat'e göre o da cennetle müjdelenen on kişiden biriydi.

Abdurrahman, Kureys'in en zengin gümrükçülerindendi. Öldüğünde mirasçılarına büyük bir mal varlığı bırakmıştı. Bazı tarihçilere göre; 1000 deve, 100 at, 10 bin koyun ve üzerinde yirmi devenin su taşıdığı birçok arazi bırakmış, dört karısı da ondan sonra 84'er bin dinarlık miras almışlardı.^{308[308]}

Abdurrahman b. Avf, aynı zamanda Osman b. Affan'ın da damadı idi. Ukbe b. Ebu Muît'in kızı Ümmü Kulsum'la, yani Osman'ın anne tarafından üvey kız kardeşiyle evlenmişti.

Tarih kitaplarında da gördüğümüz gibi, İmam Ali'nin (a.s) hilafetten uzaklaştırılmasında önemli rolü oldu. Zira Abdurrahman, kabul etmeyeceğini bildiği halde Hz. Ali'ye Ebubekir ve Ömer'in sünnetine bağlı kalmayı şart koşmuştu. Ne var ki onların davranışları Kuran ve sünnetle bağdaşmıyordu ve bu yüzden de İmam Ali (a.s) bu şartı geri

^{307[307]}-Âl-i İmran, 61.

^{308[308]}-Taberî ve Mesudî, c.3, s.333; Mesudî ve İbn-i Sad, c.3, s.89; Tâhâ Hüseyin,el-Fitnetü'l-Kübra, s.138.

çevirdi.

Abdurrahman b. Avf'ın sadece bu özelliği, onun cahiliye bidatlerini korumaya çalıştığını, sünnetten uzak olduğunu ve Resul-i Ekrem'in (s.a.a) pak Ehlibeyt'ine (a.s) yönelik oynanan oyunlarda etkin rol alarak hilafetin Kureyş'e geçmesini sağlamaya çalıştığını ispat etmeye yeter. Onlar, hilafet makamını kullanarak istediklerini yapabilmeyi hedefliyorlardı.

Buharî, *Sahih*'inde, halkın imamla nasıl biatleştğini konu alan bölümde, Musevvir'in şöyle dediğini nakleder:

«Abdurrahman, bir gece yarısı bize gelip kapıyı çaldı. Yatağımdan kalkıp kapıyı açtım. Beni karşısında görünce şöyle dedi: "Gördüğüm kadarıyla yatıyorsun. Allah'a yemin olsun ki bu gece gözüme uyku girmedi. Git, Zübeyr ile Sâd'ı çağır. Onlarla bir konuda meşveret edeceğim."

Onları çağırdım ve bir müddet onlarla görüştü. Daha sonra "Ali'yi de çağır" dedi. Onu da çağırdım. Onunla da görüştüktan sonra Ali (a.s) kalkmak istedi. Ama Abdurrahman ondan oturmasını istiyordu. Anlaşıldığı kadarıyla Abdurrahman, herhangi bir nedenden dolayı Ali'den korkuyordu. Daha sonra benden Osman'ı da çağırmamı istedi. Osman gelince onunla da çokça konuştu. Ezan sesiyle birlikte birbirlerinden ayrıldılar. Halk sabah namazını kıldıktan sonra bu grup minberin yanında toplandı. Şehirdeki muhacir, ensar ve ordu komutanlarını da çağırdılar. O yıl onlar Ömer ile birlikte hacca gitmişlerdi. Herkes bir araya toplandıktan sonra, Abdurrahman Kelime-i Şehadet getirip şunları söyledi: "Ey Ali! Ben halkı yokladım ve gördüm ki, onlar Osman'dan başkasını istemiyorlar. O halde kendi aleyhinde kimsenin eline bir bahane verme." Sonra Osman'a dönerek; "Ben sana Allah'ın kitabına, Peygamber'in sünnetine ve önceki halifelerin yöntemlerine uyman koşuluyla biat ediyorum" dedi. Daha sonra orada bulunan muhacir, ensar, ordu komutanları ve bazı Müslümanlar Osman'a biat ettiler.»^{309[309]}

Araştırmacı birisi, Buharî'nin bu rivayetinden, bu işlerin hepsinin bir gecede planlandığını ve Abdurrahman'ın ne kadar zeki ve kurnaz

^{309[309]}-*Sahih-i Buharî*, c.8, s.123.

olduğunu anlayabilir. Demek ki Ömer onu boş yere seçmemiş!

Rivayetin sahibi Musevvir'in sözüne dikkat çekmek istiyorum. Diyor ki: "...Daha sonra 'Ali'yi de çağır' dedi. Onu da çağırdım. Onunla da görüştüktan sonra Ali (a.s) kalkmak istedi. Ama Abdurrahman ondan oturmasını istiyordu..."

Bu söz bize Abdurrahman b. Avf'ın, hilafet konusunda İmam Ali'ye (a.s) ümit verdiğini gösteriyor. İmam'ın bu sahte şurada yer almasını sağlamak istiyordu. Çünkü aksi halde ümmet ikiye bölünecekti. Nitekim Sakife'de de böyle yapmışlardı. Zaten Musevvir'in şu sözü bu ihtimali daha da güçlendirmektedir: "...Anlaşıldığı kadarıyla Abdurrahman, herhangi bir nedenden dolayı Ali'den korkuyordu..."

Bu yüzden de hileye başvurdu. Geceleyin Ali'yi çağırıp hilafet için onu tebrik etti. Ona güven verdi. Sabah olunca da ordu komutanları, kabile reisleri ve Kureyş'in ileri gelenlerinden destek alarak onların huzurunda ansızın taraf değiştirdi. Sonra da "Halk, Osman'dan başkasını kabul etmiyor" dedi. Bunu o da kabul etmek zorundaydı. Aksi takdirde onların eline bahane vermiş olacaktı. Yani kısacası, İmam Ali'yi (a.s) öldüreceklerdi.

Şimdi rivayetin son kısmını dikkatle okuyun. Musevvir şöyle diyor: "Herkes toplandıktan sonra Abdurrahman Kelime-i Şehadet getirdi ve şöyle dedi: 'Ey Ali! Ben halkı yokladım ve gördüm ki, onlar Osman'dan başkasını istemiyorlar. O halde kendi aleyhinde kimsenin eline bir bahane verme...'

Abdurrahman neden onca insan içerisinde İmam Ali'yi muhatap aldı? Veya neden "Ey Ali, ey Talha ve ey Zübeyr!" diye seslenmedi? Demek ki bu iş, bir gecede planlanmıştı ve bu grup, baştan beri Osman'ı başa getirmeyi ve Ali'yi (a.s)'ı kenara itmeyi hedefliyordu.

Biz yakın edebiliriz ki, onların hepsi Ali'den (a.s) korkuyordu. Çünkü eğer Ali (a.s) hilafete geçecek olsa, adaletle hükmedecek, Allah'ın kitabını ve Peygamber'in (s.a.a) sünnetini yeniden canlandıracaktı. Böyle olunca da Ömer b. Hattab'ın halkı sınıflandırmak konusundaki bidatlerini ortadan kaldıracaktı. Nitekim Ömer ölmeden önce Ali tehlikesine karşı onları uyararak şöyle demişti: "Eğer bu işi doğru ellere teslim ederseniz, onu doğru yola yönlendirir."

Evet, doğru yol Peygamber'in sünneti idi, ama Ömer ile Kureyş onu beğenmiyordu. Eğer Peygamber sünnetini isteselerdi kendilerini hak yola hidayet etmesi için Ali'yi işin başına getirirlerdi. Zira İmam Ali, Peygamber'in halifesiydi. Ne var ki onlar diken tohumu ektiler ve hüsrandan başka bir şey dermediler.

Abdurrahman bin Avf'ın planları nereye vardı ve son olarak neler yaptı? Gelin, hep birlikte görelim:

Tarihçilerin yazdığına göre; Abdurrahman bin Avf, Osman'ın ilk iki halifenin sünnetiyle hareket etmediğini, yüksek makamları kendi yakınlarına verdiğini ve akrabalarına servetler bağışladığını gördüğünde çok pişman olmuş, yanına giderek onu azarlamış ve şöyle demiştir: "Ebubekir ve Ömer gibi hükümet edesin diye seni ben başa getirdim.^{310[310]} Ama sen onlarla muhalefet ettin. Akrabalarına çokça bağışta bulundun. Onları Müslümanların boynuna bindirdin!" Osman, "Ömer Allah yolunda akrabalarıyla bağını koparmıştı, ben de Allah yolunda onlarla bağ kuruyorum!" diye cevap verince Abdurrahman, "Allah'a ant olsun ki artık seninle konuşmayacağım!" dedi ve ölünceye dek de onunla konuşmadı. Hatta ölüm döşeginde bile Osman'a küskündü. Hastalandığı zaman Osman ziyaretine gelmiş, Abdurrahman ondan yüz çevirmiş, duvara bakmış ve onunla konuşmamıştı.^{311[311]}

İbn-i Ebil Hadid Mutezilî, *Şerh-i Nehcü'l-Belaga*'da şöyle der: "Ali (a.s) seçim gününde öfkelenmişti. Abdurrahman b. Avf'ın hile yaptığını anlayınca şöyle dedi: **"Allah'a ant olsun ki, bu işi ancak dostunun dostundan umduğu şeyi sen de umduğun için yaptın. Allah ikinizin arasını bozsun!"**^{312[312]}

İmam Ali (a.s) bu sözyle şunu ima etmeye çalışıyordu: Abdurrahman, Ebubekir'in Ömer'e yaptığı gibi Osman'ın da kendisinden sonra onu halife yapmasını umut ediyordu.

Ali (a.s) ona şöyle dedi: **"Öyle bir süt sağ ki, sana da faydası olsun ve bayrağı öyle birine ver ki yarın aynını sana geri verebilsin."**

^{310[310]}-Bu cümleden de anlaşılıyor ki, Osman'ı halk değil, bizzat Abdurrahman'ın kendisi başa getirmiştir.

^{311[311]}-*Tarih*, Ebul Fida, c.1, s.166; *Ensabu'l-Eşraf*, Bilazerî, c.5, s.57; *el-İkdu'l-Ferid*, İbn-i Abdu Rabbih Malikî, c.4, s.280.

^{312[312]}-*Şerh-i Nehcü'l-Belaga*, İbn-i Ebil Hadid, c.1, s.188.

İmam, bu çok manalı cümleyle bir müddet sonra onların aralarının bozulacağını ve birbirlerine gireceklerini haber vermek istiyordu. Nitekim bu doğrultuda da dua etmişti.

Sonuç olarak Allah, İmam'ın (a.s) duasını duymuş, çok geçmeden o ikisi arasında düşmanlık ve kin ortaya çıkarmıştı. Abdurrahman kendi damadına düşman oldu ve ölünceye kadar da onunla konuşmadı. Hatta kendi cenazesine namaz kılmasını bile istemedi.

Yine görüyoruz ki Hz. Ali (a.s), hilafeti feda ederek amcasının oğlu ve din kardeşi olan Muhammed b. Abdullah'ın (s.a.a) sünnetinin korunmasını sağlayan tek şahıstı.

Saygıdeğer okuyucu! Hiç şüphesiz buraya kadar Ehlişünnet ve'l-Cemaat'ın hakikatini ve bu cemaati oluşturan kimselerin kimler olduğunu anlamışsınızdır. Mümin, sade ve saygıdeğerdir, ama bir delikten iki kere sokulmaz.

8- Ebubekir'in Kızı Ayşe (Ümmül Müminin)

Peygamberimizin hanımı ve müminlerin annesidir. Hicretten iki veya üç yıl sonra Peygamberimiz onunla evlenmiştir. Meşhur görüşe göre Peygamberimiz vefat ettiğinde Ayşe on sekiz yaşında idi. Peygamber'in bütün hanımları için "Ümmül Müminin" (müminlerin annesi) lakabı geçerlidir. Mesela şöyle denir: Ümmül müminin Hatice, ümmül müminin Hafsa ve ümmül müminin Mariya...

Bu noktaya değinmemin özel bir nedeni vardı. Çünkü insanların çoğu "ümmül müminin" lakabının Peygamber'in bütün hanımları için geçerli olduğunu bilmiyor. Zira Ehlişünnet hadislerinin hepsi Ayşe'den rivayet ediliyor ve Peygamberimizin diğer hanımları hakkında bir şey rivayet edecek olsalar yine Ayşe'nin rivayetlerine müracaat ediyorlar. Adeta dinlerinin yarısı Ayşe'den veya başka bir deyişle Hümeýra'dan^{313[313]} (al yanaklı) öğreniyorlar. Sanki ümmül müminin lakabı Peygamber hanımları arasında sadece Ayşe için geçerliymiş gibi...

^{313[313]}-Yanakları kırmızı olduğu için Peygamberimiz (s.a.a), Ayşe'ye Hümeýra lakabını vermiş ve Ehlişünnet rivayetine göre ümmetine, "Dininizin yarısını bu Hümeýra'dan alınız" buyurmuştur. Çev.

Oysa Allah-u Taâla, Peygamberimizin vefatından sonra onun bütün eşleriyle evlenmeyi tüm Müslümanlara haram kılmış ve şöyle buyurmuştur:

"Sizin Allah Resulüne eziyet etmeniz ve ondan sonra eşlerini nikâhlamanız asla (caiz) olmaz. Bu, Allah katında çok büyük bir günahdır."^{314[314]}

"Peygamber, müminlere canlarından daha ileridir. Onun eşleri de onların anneleridir."^{315[315]}

Daha önce de söylediğimiz gibi, Talha "Muhammed (s.a.a) öldüğünde amcamın kızı Ayşe'yle ben evleneceğim" demiş, bu sözüyle Peygamberimizi incitmiş ve Allah-u Taâla da yukarıdaki ayetle müminlere, "Peygamber eşleriyle evlenmek, tıpkı annelerinizle evlenmek gibi size haramdır" mesajını vermiştir.

Dikkat etmek gerekirse, Ayşe kıırdı ve çocuğu da olmuyordu. İslam tarihinin en önemli şahsiyetlerinden biriydi ve Müslümanların dikkatini üzerine çekmeyi başarmıştı. Zira bazı şahsiyetlerin hilafete geçmesinde, bazılarının azledilmesinde, bazılarının şahsiyetinin ön plana çıkmasında ve bazılarının da gözden düşmesinde önemli bir rol oynamıştı. Birkaç savaşa katılmış, bazı savaşlarda önderlik etmiş ve erkekleri yönetmişti. Kabile reislerine mektuplar gönderir, onlara emir ve nehiylerde bulunurdu. Bazı ordu komutanlarını görevden alır, yerlerine başkalarını atardı. Cemel Savaşı'nda da asıl komutan oydu. Talha ve Zübeyr ise, onun emirlerine göre hareket ediyordu.

Biz, burada, Ayşe'nin hayatını çeşitli yönleriyle incelemek amacıyla değiliz. Bu konuyu araştırmak isteyen olursa *Zikir Ehline Sorun* adlı kitabımıza bakabilir. Burada, onun yaptığı içtihatlarla ve değiştirmiş olduğu Peygamber sünnetlerine değinmek istiyoruz. Zira Ehlisünnet ve'l-Cemaat mensupları Ebubekir, Ömer ve Ayşe gibi öncülerini pak Ehlibeyt (a.s) imamlarından üstün tutuyorlar. Bu yüzden de haklarında örnekler vermemiz, nasıl bir kişiliğe ve nasıl bir inanca sahip olduklarını anlatmamız gerekir.

Bunların yaptıkları kabilecilikten başka bir şey değildi.

^{314[314]}-Ahzab, 53.

^{315[315]}-Ahzab, 6.

Peygamber'in (s.a.a) sünnetini yok etmiş, nişanelerini ortadan kaldırmış ve ışığını söndürmüşlerdi. Ali (a.s) ve Ehlibeyt imamları bunların karşısında olmasaydı, bugün Peygamberimizin sünnetinden geriye pek fazla bir şey kalmayacaktı.

Daha önce Ayşe'nin, Peygamber sünnetini görmezden geldiğini, onu önemsemediğini ve Hz. Ali hakkında Resul-i Ekrem'den birçok hadis işitmesine rağmen aksine hareket ettiğini söylemiştik. Ayşe, Allah ve Peygamber'inin emrine karşı gelerek evinden dışarı çıkmış, kötü sonuçlar doğuran Cemel savaşını yönetmiş ve sonuçta binlerce günahsız insanın kanının dökülmesine vesile olmuştu. Osman b. Hanif ile yapmış olduğu barış anlaşmasını da ayaklar altına alarak adamlarını yakalatmış, ellerini bağlatmış, elleri bağlı bir şekilde yanına getirildiklerinde hepsinin ölüm emrini vermişti. Sanki Peygamberimizin şu sözünü duymamıştı: **"Bir Müslüman'a sövmek takvasızlık, onu öldürmek veya onunla savaşmak küfürdür."**^{316[316]}

Bizler Ümmül Müminin'in başlattığı savaşları, sebep olduğu can ve mal kayıplarını görmezden gelerek Allah'ın dini hakkında ortaya koyduğu şahsî görüşlerini ve içtihatlarını inceleyeceğiz.

Ne ilginçtir ki kendisi de bir sahabe olduğu halde aynı dönemde yaşayan insanlar karşılaştıkları meselelerde ona müracaat ediyor, görüşlerini hüccet kabul ediyor ve "dinlerinin yarısını" ondan öğreniyorlarmış!

Buharî kendi *Sahih*'inde taksir (dört rekâtı namazları yarım kılmak) bölümünde Zührî'den, o da Urve'den, o da Ayşe'den şöyle naklediyor: «"Namaz ilk vacip olduğunda iki rekâtı. Yolculukta namaz iki rekât olarak kaldı. Ama hazır durumda dört rekâta çıktı."

Zührî der ki: Urve'ye, "Peki neden Ayşe yolculukta namazı dört rekât tam olarak kılıyor?" diye sordum. Urve şöyle cevap verdi: "O da Osman gibi içtihat etmiş."»^{317[317]}

Sizin için de şaşılacak bir durum değil mi? Nasıl oluyor da Ümmül Müminin olan Peygamber hanımı, kendisi nakledip doğrulamasına rağmen Resulullah'ın sünnetini bir kenara bırakıp, öldürmeleri için

^{316[316]}-*Sahih-i Buharî*, c.8, s.91; *Sahih-i Müslim*, İman bölümü.

^{317[317]}-*Sahih-i Buharî*, c.2, s.36.

insanları üzerine kışkırttığı Osman'ın bidatlerine amel ediyor? Hâlbuki Peygamber'in gömleği henüz eskimemişti. Ama Ayşe onun sünnetini eskitti ve unutturdu.

Evet, bu işi Osman zamanında yaptı. Ama Muaviye zamanında da görüşünü değiştirdi. Osman'ı öldürmesi için halkı kışkırttı. Halkın Osman'ı öldürüp biat için Ali'ye koştüğünü duyunca bir kez daha görüşünü değiştirdi ve zorla da olsa Osman için ağlayıp, bu kez de Osman'ın kanının intikamını almak için ayaklanma başlattı.

Bu rivayetten de anlaşılıyor ki Ayşe, Muaviye zamanında seferdeyken namazlarını tam olarak (dört rekât) kılıyordu. Ama Muaviye, velinimeti olan Osman'ın bidatlerini gündemde tutup, yaşatabilmek için onun gibi dört rekât kılıyordu. Zaten halk da hükmedicilerin sözlerini dinliyordu. Ayşe de Muaviye ile düşman olduktan sonra onunla barışan halktan biriydi. Hâlbuki Muaviye, Ayşe'nin kardeşi olan Muhammed b. Ebubekir'i feci şekilde öldürmüş, bedenini paramparça etmişti.

Bunca şeye rağmen müşterek dünya menfaatleri düşmanları bir araya getirebiliyordu. Bu ortak emeller yüzünden Muaviye kendisini ona yakınlaştırdı ve o da Muaviye'ye yakınlaştı. Muaviye, sık sık ona hediyeler ve paralar gönderiyordu. Bu konuda tarihçiler şunları söylüyorlar:

«Muaviye Medine'ye geldiğinde Ayşe'yle de görüşmüş olmak için onun yanına gitti. Oturur oturmaz Ayşe ona, "Ey Muaviye, kardeşim Muhammed'in intikamını almak için evde adam saklamadığımdan nasıl emin olabildin?" diye sordu. Muaviye, "Ben insanların güven yurdu olarak bildiği emin bir eve geldim" dedi.

Ayşe, "Hicr b. Adiyy ve dostlarını öldürürken hiç mi Allah'tan korkmadın?" diye sorunca Muaviye şu cevabı verdi: "Onları öldüren kimse aleyhinde şahitlik yapan kimselerdi."»^{318[318]}

Tarihçilerin yazdığına göre Muaviye, Ayşe'ye çeşitli hediyeler ve elbiseler gönderiyordu, o da bu hediyeleri sandığında saklıyordu. Öyle

^{318[318]}-*Tarih*, İbn-i Kesir, c.8 s.55; *el-İstiâb*, İbn-i Abdülbirr, c.1, s.331, Hicr b. Adiyy'in Biyografisi bölümü.

ki bir seferinde Muaviye ona yüz bin^{319[319]} (dinar veya dirhem) göndermişti.^{320[320]}

Bir keresinde de Ayşe Mekke'de iken Muaviye ona, değeri yüz bin (dinar veya dirhem) olan bir gerdanlık göndermişti. Ayrıca Ayşe'nin on sekiz bin dinarlık borcunu yine Muaviye ödemiş, halka bağışladığı her şeyi yine Muaviye temin etmişti.^{321[321]}

Zikir Ehline Sorun adlı kitabımızda da yazdığımız üzere, Ayşe bozduğu bir yeminin kefareti olarak bir günde kırk köle azat etmişti.^{322[322]} Benî Ümeyye'nin vali ve komutanları da ona para ve bazı hediyeler gönderirlerdi.^{323[323]}

Muaviye ile Ayşe arasındaki yakınlaşmadan söz açılmışken, ne zaman aralarına düşmanlık girdiğini ve eğer düşman olmuşlarsa ne zaman birbirlerine yaklaştıklarını da belirtelim.

Muaviye'yi hükümete ortak eden ilk kişi Ebubekir olmuştu. Kardeşinin ölümünden sonra onu Şam'a vali olarak atadı. Bundan dolayı Muaviye, her yerde Ebubekir'in kendisine yaptığı iyiliklerden bahsederdi. O olmasaydı, Muaviye hilafeti rüyasında bile göremezdi.

Muaviye, öncü büyüklerinin hazırladığı entrikalarda yer almış, Peygamber sünnetini ve Ehlibeyt'ini (a.s) ortadan kaldırmak için bu grupla birlikte çalışmıştır. Onlar bu işleri aralarında paylaşmışlardı. Öncekiler sünneti ateşe vermişler, Ehlibeyt'i ortadan kaldırma işini de Muaviye'ye bırakmışlardı. Muaviye, mücadelesini sonuna kadar götürdü. Bu amaçla işini kolaylıkla yapabilmek için halka zorla Ehlibeyt'e lanet okuttu. Onun hileleri sonucu Haricîler, Hz. Ali'ye (a.s) karşı ayaklandılar ve bu fitneler neticesinde de İmam Ali'yi (a.s) ve İmam Hasan'ı (a.s) şehit ettiler. İmam Hasan'ın öldürülmesi için zehri gönderen Muaviye idi. O, bunlarla yetinmeyip kendinden sonra yerine oğlu Yezit melununu bıraktı ve o da babasının işini devralarak Ehlibeyt'ten geri kalanları şehit etti.

^{319[319]}-Kitabın orijinalinde bu meblağın dinar mı, dirhem mi olduğu belirtilmemiştir. Çev.

^{320[320]}-*Tarih*, İbn-i Kesir, c.8 s.136-137; *Müstedrek*, Hakim, c.4, s.13.

^{321[321]}-*Tarih*, İbn-i Kesir, c.8, s.136.

^{322[322]}-*Sahih-i Buharî*, c.7, s.90, Edeb Kitabı, Hicret bölümü.

^{323[323]}-*Müsned*, Ahmed b. Hanbel, c.6, s.77.

Aslında Ayşe ile Muaviye arasında düşmanlık yoktu. Ayşe'nin "Ey Muaviye, kardeşim Muhammed'in intikamını almak için evde adam saklamadığımdan nasıl emin olabildin?" sözü de şakadan başka bir niyetle söylenmemişti. Çünkü Muhammed b. Ebubekir, Cemel Savaşı'nda, Hz. Ali'nin yanında yer almış, Ayşe'ye karşı savaşmıştı. Dolayısıyla Ayşe, onun kanının dökülmesini bizzat kendi helal kılmıştı. Zaten anneleri de ayırıydı ve onu sevmiyordu.

Onun İmam Ali'ye (a.s) karşı inanılmaz bir düşmanlığı vardı. Bilemiyorum, acaba düşmanlıkta hangisi daha ileriye: İmam Ali ile savaşan, ona küfreden, lanet okutan ve nurunu söndürmek isteyen Muaviye mi, yoksa yine İmam ile savaşan, adını ağzına bile almayan, namını ortadan kaldırmaya çalışan ve o hazretin ölüm haberini alınca şükür secdesine kapanan Ayşe mi?

Ayşe, İmam Ali'den (a.s) sonra onun evlatlarıyla da düşmanlıktan geri kalmadı. Öyle ki, İmam Hasan (a.s) şehit edildikten sonra dahi cenazesinin dedesi Resul-i Ekrem'in (s.a.a) mezarının yanına defnedilmesine izin vermedi. Feryatlarla evden çıkmış, bir katıra binmiş, Haşim oğullarına karşı Ümeyye oğullarından yardım istemiş, "Sevmediğim bir kimseyi evimde istemiyorum!" diye bağırmıştı. Böylece yeni bir savaş çıkarmak istiyordu. Hatta yakınlarından biri ona şöyle demişti: "Kızıl bir deveye bindiğin gün bize yetmiyormuş gibi şimdi de haki bir katıra binerek ne yapmaya çalışıyorsun; halk bize ne der sonra?"

Ayşe, Ümeyye oğullarının hükümeti zamanında uzun süre yaşamış, onların minberlerde Ali'ye (a.s) ve Ehlibeyt'e lanet okumalarına şahitlik etmiş ve ne yazık ki buna hiçbir şekilde muhalefet etmemişti. Belki de aksine, onları gizlice bu işe teşvik ediyordu.

Ahmet b. Hanbel, *Müsned*'inde şöyle yazar: Adamın biri Ayşe'nin yanına gelerek Ali ve Ammar hakkında ileri geri konuşmaya başladı. Bunun üzerine Ayşe şu cevabı verdi: "Ali hakkında sana bir diyeceğim yok. Ama Ammar hakkında Peygamber'in şöyle dediğini duydum: Eğer Ammar'ı iki şeyden birini seçmeye zorlasalar, o, en zor olanı seçer."^{324[324]}

^{324[324]}-*Müsned*, Ahmet b. Hanbel, c.6, s.113.

Bu yüzden Ayşe'nin Peygamber sünnetini yok etmeye çalışması, Muaviye'yi ve Ümeyye oğullarını razı edebilmek için Osman'ın bidatini sahiplenmesi ve seferde namazı tam kılması pek de şaşılacak şey olmasa gerek. O, hem yolculukta, hem de hazırda namazlarını tam kılıyor, halk da dinlerinin yarısını (!) ondan öğreniyordu.

Ayşe'nin fetvasına göre, yetişkin erkeklere de süt verilebilirdi. Erkekler kadınların memesinden süt emebilir, böylece onlara mahrem olabiliyorlardı.^{325[325]}

İmam Malik'in *Muvatta* adlı kitabında öyle bir rivayet var ki, kadın erkek tüm inananların tüylerini diken diken eder. Rivayete göre; Ayşe, erkekleri kız kardeşi Ümmü Kulsum'a ve erkek kardeşinin kızlarına gönderir, onlardan süt emzirir, böylece Ümmül Müminin Ayşe, onlarla hicapsız olarak görüşmeyi kendine helal bilirdi.^{326[326]} Çünkü Ayşe'nin içtihadına göre bu erkekler artık ona mahrem oluyorlardı!

Düşünün bir kere... Müslüman bir erkek eve geliyor, ansızın karısının yanında yabancı birini, onun göğüslerini ellerken görüyor. Sonra da karısı ona, "Kocacığım, yanlış anlama! Bize mahrem olabilmesi ve eve rahat gelip gidebilmesi için ona süt veriyorum; artık bu adam da bizim evladımız sayılır!" diyor. Zavallı koca da bu durumu mecburen kabulleniyor. Çünkü Ümmül Müminin Ayşe'nin bidatine, her ne kadar kendisine zor da gelse uymak zorundadır.

Ben burada, araştırmacıların dikkatini bu büyük musibete çekmek istiyorum. Çünkü sadece bu musibet, hakikatin ortaya çıkmasında ve hak ile batılın birbirinden ayırt edilmesinde başlı başına önemli bir etkidir. Buradan da şu sonuca varıyoruz ki; Ehlisünnet ve'l-Cemaat, Allah'a, onun göndermediği şeylere dayanarak tapıyor. Bunlar hiçbir surette araştırma yapmıyorlar. Eğer bu bidatlerin iç yüzünü anlasalar, onlardan nefret edecek ve kendi istekleriyle onları terk edeceklerdir.

Ben özgürce düşünebilen öyle Ehlisünnet âlimlerine rastladım ki, yetişkin insanların emzirilmesi hakkındaki rivayeti gördüklerinde şaşkına dönmüş, "Biz neden bu hadisi daha önce görmedik!" diye

^{325[325]}-Biz, bu komedi-trajik konu hakkında *Doğrularla Birlikte* adlı kitabımızda "Ayşe ile Diğer Peygamber Hanımları Arasındaki İhtilaflar" bölümünde geniş açıklama yapmıştık.

^{326[326]}-*Muvatta*, Malik, c.2, s.606, Yetişkinlere Süt Verme bölümü.

hayıflanmışlardı.^{327[327]}

Bu ilginç rivayetler, Şia'nın uydurduğu rivayetler değil, Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın sahih kitaplarında yer alan rivayetlerdir. Ama gelin görün ki, Ehlisünnet mensupları dahi henüz bu rivayetleri duymamışlardır. Üstelik bunları okuyanları da kâfir bilmektedirler.

"Allah, kâfir olanlara, Nuh'un ve Lut'un karısıyla örnek getirmededir; ikisi de, temiz kullarımızdan ikisinin nikâhı altındaydı, derken onlara karşı hainlikte bulundular da o iki temiz kul, hiçbir suretle onları Allah'ın cezasından kurtaramadı ve onlara 'Haydi, ateşe girenlerle beraber siz de girin ateşe!' dendi."^{328[328]}

9- Halid b. Velid

Asıl adı Halid b. Velid b. Mugîre'dir. Mahzum oğullarındandır. Ehlisünnet ve'l-Cemaat onu "Seyfullah", yani "Allah'ın Kılıcı" olarak

^{327[327]}-**Mütercim der ki:** Bugün bu meseleyi hangi Ehlisünnet alimine veya hangi Ehlisünnet mensubuna söyleyecek olsanız şaşkınlıkla karşılar, bu rivayetlerin uydurma olduğunu söylerler. Oysaki onların gözden kaçırdığı bir-iki nokta var: Bu rivayetler Müslim, Buhârî, Malik vb. şahsiyetlerin kitaplarında yer alıyor. Eğer uydurmaysa (ki çoğu Ehlisünnet bu görüşü itiraf ediyor) nasıl oluyor da bu rivayetler "sahih" olarak addettikleri kitaplarda yer alabiliyor? Ve neden bu kitaplara "sahih kitaplar" adı veriliyor? Ve eğer bu kitaplarda (birçoğunun dediği gibi) uydurma hadis ve uydurma rivayet çoksa, o zaman onca hadis ve rivayeti nasıl birbirinden ayırt edebiliyorlar? Neden ha bire aynı ravilerin uyduruk rivayetlerini kabul ediyorlar da Ehlibeyt'in rivayetlerini araştırmayı, biraz da onları tanımaya çalışmayı düşünmüyorlar? Şimdilerde Ehlisünnet'in tek dayanağı olan Kütüb-ü Sitte (altı kaynak kitap) uyduruk rivayetlerle doluyken (bunu biz değil, onlar söylüyorlar) hangi güvenceyle ibadet ediyorlar?

"Onlardan aşırılığa kaçmayan bir zümre vardır; fakat çoğunun yaptıkları ne kötüdür!" (Maide, 66)

"Onların çoğu zandan başka bir şeye uymaz. Şüphesiz zan, haktan hiçbir şeyin yerini tutmaz. Allah onların yapmakta olduklarını pekiyi bilendir." (Yunus, 36)

"Allah'ı bırakıp da taptıklarınız, sizin ve atalarınızın taktığı birtakım isimlerden başka bir şey değildir. Allah onlar hakkında herhangi bir delil indirmemiştir. Hüküm sadece Allah'a aittir. O size kendisinden başkasına ibadet etmemenizi emretmiştir. İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu bilmezler." (Yusuf, 40)

"Andolsun ki onların çoğu gafletlerinin cezasını hak etmişlerdir. Çünkü onlar iman etmiyorlar." (Yasin, 7)

^{328[328]}-Tahrim, 10.

adlandırmıştır. Babası önde gelen zenginlerdendi. Öyle ki, servetinin haddi hesabı yoktu.

Abbas Mahmud Akkat, bu konuda şöyle der: (Halid b. Velid'in babası) kendi zamanındaki herkesten daha zengindi. Ve her çeşit zenginlikleri vardı. Altınları, gümüşleri, bağları, asma ağaçları, ticaretleri, hizmetçileri, köleleri ve cariyeleri herkesten daha çoktu. Bu yüzden onu, döneminin tek zengini anlamında "vahîd" diye çağırırlardı.^{329[329]}

Kurân-ı Kerim, Velid b. Mugîre'yi cehennem ateşi ile tehdit etmiş, onun için en kötü yeri vaat etmiştir. Nitekim Allah-u Taâla onun hakkında şöyle buyurur:

"Benimle tek olarak (vahîd) yarattığım şu adamı yalnız bırak. Ona uzun uzadıya mal verdim. Gözlerinin önünde duran oğullar verdim. Ona imkân üstüne imkân tanıdım. Hâlâ da gözünü dikmiş artırmamızı umuyor. Asla! Çünkü o, ayetlerimize karşı inatçı kesildi. Pek yakında onu sıkıntılara sokacağım. Doğrusu o, iyice bir düşündü ve kendince ölçtü-biçti. Geberesice, nasıl da ölçtü-biçti! Sonra gene de geberesice, nasıl da ölçtü-biçti! Sonra baktı. Sonra surat astı ve kaşlarını çatı. Sonra da arkasını dönüp kibirlendi. 'Bu, ötelerden beri söylenegelen büyüden başka bir şey değil; bu, ancak bir insan sözüdür!' dedi. Ben de onu Saqar'a^{330[330]} atacağım."^{331[331]}

Derler ki: Velid, Peygamberimizin (s.a.a) yanına gelerek, yeni dini yaymaktan vazgeçmesi karşılığında ona mal ve servet vaat etti. O sırada şu ayet nazil oldu:

"(Ey Muhammed!) Eğriye doğruya hep yemin edene, fakir olana, daima ayıplayana, laf getirip götürene, hayra engel olana, hakka tecavüz edene, günahkâra, bütün bunlardan sonra halka karşı kaba davranana ve kötülükleriyle maruf olana mal ve oğul sahibi olmasından dolayı itaat etme. Ayetlerimiz ona okunduğu zaman 'Bunlar, eskilerin masalları' der. Biz, yakında onun burnu üzerine damga vurup işaretleyeceğiz."^{332[332]}

^{329[329]}-Abkariyye Halid, Abbas Akkad, s.24.

^{330[330]}-**Saqar:** Cehennem kuyularından bir kuyunun adıdır. Çev.

^{331[331]}-Müddessir, 26.

^{332[332]}-Kalem, 10-16.

Velid, kendisini peygamberliğe Hz. Muhammed'den (s.a.a) daha layık görür ve şöyle derdi: Nasıl olur da peygamberlik ve Kurân, fakir Muhammed'e iner de Kureyş'in büyüğü ve efendisi olan benim gibi biri bundan mahrum kalır?

İşte, Halid b. Velid, bu inançla İslam'a ve Peygamber'e düşmanlık üzere yetiştirildi. Bu İslam, babasını akılsız biri olarak nitelendirmiş, tacını ve tahtını elinden almıştı. Bu nedenle de Halid, tüm savaşlarda Peygamber'in karşısında savaştı.

Hiç şüphesiz Halid de babası gibi kendisini peygamberliğe yetim ve fakir olan Muhammed'den (s.a.a) daha layık görüyordu. Çünkü o da babası gibi Kureyş'in büyüklerindendi. Eğer Kurân ve peygamberlik onun babasına inmiş olsaydı, bu, Halid'in de çok işine yarayacaktı. Peygamberlik de padişahlık gibi miras işi olurdu. Tıpkı Hz. Süleyman'ın Davud'a miras bıraktığı gibi. Allah-u Taâla onların bu düşüncesini şu ayetle ispat ediyor:

"Kendilerine gerçek gelince; 'Bu, büyüdür, biz onu tanımayız' dediler. Ve yine, 'Bu Kurân'ın iki kentin büyüklerinden birine^{333[333]} inmesi gerekmez miydi?' dediler."^{334[334]}

Şaşırmaya hiç gerek yok! O, Hz. Muhammed'in (s.a.a) tebliğini bozmak için her yola başvuruyor, servetiyle orduları donatıp Uhud Savaşı'nda Peygamber'in karşısına çıkarıyor ve onu ortadan kaldırmak için pusuda bekliyordu. Hudeybiye Barış Antlaşması'nın imzalandığı günlerde Peygamber'e suikast düzenlemeye çalışmış, ama yüce Allah elçisini koruyarak onun planlarını suya düşürmüştü.

Halid ile birlikte Kureyş'in diğer büyükleri, Peygamber'i alt edemeyeceklerini anlamışlardı. Halkın kitleler halinde İslam'a girdiğini gördüklerinde hayıflanıyorlardı. Artık bir oldubittiyle yüz yüze kaldıklarını fark etmişlerdi. Çok geç bir süre sonra, yani hicretin 8. yılında, Mekke'nin fethinden dört ay önce Müslüman oldu.

Halid, Müslümanlığına Peygamber'e itaatsizlikle başladı. Resul-i Ekrem (s.a.a) Mekke'nin fethi sırasında savaşmayı yasaklamış olmasına

^{333[333]}-İki kentten maksat Mekke ile Taiftir. Rivayete göre Mekke'nin en zengini (büyüğü) Velid b. Mugîre, Taif'in en zengini de Ebu Mesud (Urve) es-Sakafî idi. Çev.

^{334[334]}-Zuhurf, 30-31.

rağmen Halid, çoğu Kureyşli olan otuzu aşkın kişiyi öldürdü.

Her ne kadar onu savunmak isteyenler, "Bu kimseler onun Mekke'ye girmesine izin vermediler, ona kılıç çektiler" vb. gibi bahaneler ileri sürmüşlerse de bu mazeretler yine de savaş çıkarmak için geçerli sebep olamaz. Çünkü Peygamber, savaşmayı yasaklamıştı. Eğer Halid isteseydi, Mekke'ye hiç kan dökmeden başka kapıdan da girebilirdi. Nitekim diğerleri de bunu yapmıştı. En azından Peygamber'in yanına bir elçi göndererek savaşmak konusunda onunla danışabilirdi. Ama o hiç birini yapmadı. Peygamber'in kesin emri karşısında (üstelik hayatta olduğu halde) içtihat etmeyi (!) tercih etti.

Ne zaman nass karşısında içtihattan söz açılrsa, şunu da belirtmeliyiz ki bu manada içtihat, Allah ve Resulü'nün emirlerinden yüz çevirmek ve onlara itaat etmemek demektir. "Nass karşısında içtihat" ıstılahını tekrarlariken de bu konunun anlaşılır olduğunu düşünüyoruz. Aslında daha da anlaşılır olması için şöyle demeliyiz: Halid, kendi şahsî görüşüyle nassa karşı içtihat etti. Şimdi, şu ayete bir bakalım:

"Âdem, Rabbinin emrine karşı geldi de ne yapacağını şaşırdı."^{335[335]}

Allah, Hz. Âdem'e (a.s) o ağaçtan yemeyi yasaklamış, ama o yemişti. Şimdi biz, burada, "Âdem emir karşısında içtihat etti!" diyebilir miyiz? Biz diyoruz ki, her Müslüman kendi sınırlarını tanımalı, şahsî görüşlerini Allah ve Resulü'nden bize ulaşan hiçbir emirle karıştırmamalıdır. Çünkü bu iş, apaçık sapıklıktır.

Allah-u Taâla meleklerle "Adem'e secde edin!" derken bu, bir emirdi. "Onlar da secde ettiler."^{336[336]} Yani emir verildi ve olumlu cevap alındı. Ama sıra İblis'e gelince şahsî görüşüne uyup içtihat etti ve "Ben ondan daha üstünüm; o halde nasıl ona secde ederim?" dedi. İşte burada yüz çevirme ve itaatsizlik vardır. İster Âdem üstün olsun, ister İblis; sonuçta Allah öyle emretmiştir. Nitekim Allah şöyle buyurur:

"Allah ve Resulü bir işe hüküm verdiği zaman, artık inanmış bir erkek ve kadının o işi kendi isteklerine göre seçme hakkı yoktur. Kim Allah ve Resulüne karşı gelirse, apaçık bir sapıklığa düşmüş

^{335[335]}-Tâhâ, 121.

^{336[336]}-Tâhâ, 116.

olur."^{337[337]}

İmam Sadık (a.s) da Ebu Hanife'ye şöyle buyurmuştu: **"Kıyas yapma. Çünkü dinde kıyas edersen, dini de yok edersin. Unutma ki, ilk kıyas eden Şeytan idi; 'Ben ondan daha üstünüm, çünkü beni ateşten yarattın, onu da topraktan' demişti."**

İmam Sadık (a.s) burada aynı konuya işaret ediyor. "Dinde kıyas yapma, yoksa dini yok edersin" derken kıyasın doğru olmadığını en güzel bir biçimde anlatmak istemiştir. Öyle ya, eğer herkes nasslar karşısında kendi görüşüne uyacak olsa, dinden geriye bir şey kalmaz. Nitekim Allah-u Taâla da şöyle buyurmaktadır:

"Eğer hak, onların keyiflerine uysaydı, gökler, yer ve bunların içinde bulunan kimseler bozulur giderdi."^{338[338]}

İçtihat hakkında yaptığımız bu kısa incelemeden sonra, tekrar Halid'e dönelim: Halid b. Velid, bir kez daha Peygamberimizin emrine yüz çevirmişti. Bu olay, Cuzeyme oğullarını İslam'a davet etmesi için Peygamberimiz tarafından görevlendirilirken yaşanmıştı. Peygamberimiz, daha önce de olduğu gibi savaşma izni vermemişti.

Cuzeyme oğulları davetin ardından Müslüman oldular. Ne var ki Halid, hileye başvurarak onları kılıçtan geçirdi. Abdurrahman bin Avf da bu olayda Halid ile beraberdi. Halid b. Velid'in, daha önce Cuzeyme oğulları tarafından öldürülen iki amcasının intikamını almak gerekçesiyle onları öldürdüğünü iddia ediyordu.^{339[339]}

Peygamberimiz, bu çirkin olayı duyduğunda Halid'in yaptıklarından beri olduğunu üç kez yineledi ve daha sonra İmam Ali'ye çok miktarda para vererek ölenlerin diyetini vermek üzere Cuzeym oğullarına

^{337[337]}-Ahzab, 36.

^{338[338]}-Müminun, 71.

^{339[339]}-Yakubî, c.2, s.61'de şöyle yazar: Abdurrahman, Allah'ın adına yemin ederek Müslüman olduktan sonra Halid'in onları öldürdüğünü iddia etti. Halid de ona: "Hayır, onları senin baban Avf b. Abduavf'ın intikamını almak için öldürdüm" dedi. Bunun üzerine Abdurrahman şöyle cevap verdi: "Hayır! Yemin ederim ki, onları babam için öldürmedin; bilakis amcan Fake b. Mugîre için öldürdün!"

Allah aşkına şuna bakın hele! Müslümanları öldürdüğüne itiraz etmiyor da Abdurrahman'ın babası Avf'ın intikamını aldığı için onları öldürdüğüne itiraz ediyor. Bir kişi için bir topluluğun veya bir kâfir için onlarca Müslüman'ın öldürüldüğü dinimizin neresinde görülmüş? İslam'da bu, caiz midir?

gönderdi.

Her ne kadar Ehlisünnet ve'l-Cemaat'in bahanecileri bu olaya çeşitli bahaneler getirsel de Halid b.Velid'in hayatı, Allah ve Resulü'nün emirlerine karşı geldiği olaylarla doludur. Bu konuda araştırma yapanlar, onun Ebubekir zamanında Yemame halkına neler yaptığını, Malik b. Nuveyre'yi ve kabilesini nasıl aldattığını mütalaa etmişlerdir: Halid, onları Müslüman oldukları halde ellerini bağlayarak öldürmüş, aynı gece Malik'in karısına yaklaşmış ve onunla cinsel ilişkiye girmişti.^{340[340]} Bu işi yaparken ne İslam'ın kanunlarını, ne de Arapların haysiyetini dikkate almadı. Ömer, fıkıhta dilediği fetvaları vermesine rağmen onun bu çirkin işini saklayamadı ve onu Allah düşmanı ilan edip recmetmeyle tehdit etti.

Araştırmacılar tarihe doğru bir şekilde baktıklarında, yapıcı eleştirilerle incelediklerinde ve mezhep taassubunu bir kenara bıraktıklarında açık ve net bir şekilde hakikati göreceklerdir. Onlar, Peygamber'in dilinden nakledilen uydurulmuş hadislerle şahısları değerlendirmemelidirler. Çünkü Ehlisünnet ve'l-Cemaat'in oluşumunu sağlayan Emevîler, tarihteki olayları sadece bir uydurma hadisle dikkatlerden uzaklaştırabiliyor ve bu şekilde araştırmacıların hakikate ulaşmasını engelleyebiliyorlardı.

Nasıl da kolayca uydurabiliyorlar: Güya Peygamberimiz, Halid b. Velid'e "Hoş geldin, ey Allah'ın kılıcı" demiş! Nedense bu uydurma hadis, sade yürekli Müslümanların kalbinde yer edebiliyor. Çünkü onlar, Ümeyye oğullarının hile ve entrikalarından habersizler. Ve ne yazık ki bu uydurma hadis sayesinde artık Halid hakkında söylenen her hakikat, bir şekilde çeşitli özürlerle örtbas ediliyor. Buna, "insanlar üzerinde psikolojik etki bırakmak" denir. Bu, dermansız bir derttir; insanı haktan uzaklaştırır, gerçekleri altüst eder.

Örneğin, Peygamberimizin (s.a.a) amcası Ebu Talib hakkında "Kâfir olarak öldü" diyorlar ve buna Resul-i Ekrem'e isnat ettikleri uydurma

^{340[340]}-**Mütercim der ki:** Bu olay, *Tarih-i Yakubî*, c.2, s.110'da mevcuttur. Hatta Ebu Zuheyr es-Sadî bu konuda bir şiir okumuş, Halid b. Velid'in bu çirkin davranışını tüm çıplaklığıyla gözler önüne sermiştir. Bkz: *Vefayatu'l-Âyan*, c.5, s.67; *el-Vefat*, c.2, s.626-627; *Tarih-i Ebu'l-Fida*, s.158; İbn-i Şuhne, c.11, s.114; *Tarih-i İbn-i Esir*'in haşiyesinde.

bir hadisi ilave ediyorlar. Güya Peygamberimiz onun hakkında şöyle buyurmuş: "Ebu Talib, cehennemin pek derin olmayan bir yerindedir; beyni oranın verdiği sıcaklıkla kaynar durur!" Bu uydurma hadisten dolayı Ehlisünnet ve'l-Cemaat, Ebu Talib'in müşrik olarak öldüğüne ve cehenneme gideceğine inanır. Bunun dışında akla dayalı bir tahlil yapmak ve değerlendirmede bulunmak istemezler. Bununla iktifa ederler.

Ebu Talib'in hayatı boyunca İslam yolunda yaptığı cihatlarını, mücadelelerini, yeğeninin İslam'ı en iyi şekilde tebliğ edebilmesi için ortaya koyduğu fedakârlıklarını, bu yüzden kendi kabilesiyle düşman olduğunu, üç yıl yeğeni Hz. Muhammed (s.a.a) ve oğlu İmam Ali (a.s) ile birlikte bir derenin kenarında yaşamaya ve ağaç yaprakları yemeye razı olduğunu ve bunlar gibi daha nice kahramanlıklarını nasıl görmezden gelebilirler? Onun inancını ortaya koyan şiirlerini de mi okumamışlar? Peygamberimiz bizzat amcasının guslünü kendisi yerine getirmiş, kendi gömleğini onun için kefen olarak kullanmış, mezarına girerek defnetmiş ve o yılı "Hüzün Yılı" olarak adlandırmışken nasıl bunları düşünmezler? Hâlbuki Peygamberimiz o yılı "Hüzün Yılı" olarak ilan ettikten sonra şöyle buyurmuştu: "Allah'a ant olsun ki, amcam ölene kadar Kureyş bana bir şey yapamadı. Allah-u Taâla bana şöyle buyurdu: Bu şehri terk et; zira yardımcın artık öldü." Bu olaydan sonra da Mekke'ye hicret etti.

Bu örneklerden biri de şudur: Mekke'nin fethinden sonra Müslüman olan Muaviye'nin babası Ebusüfyan b. Harb hakkında Peygamberimiz, **"Ebusüfyan'ın evine giren güvendedir"** buyurmuştu.

İçinde herhangi bir fazilet bulunmadığı halde Ehlisünnet ve'l-Cemaat bu hadisi Ebusüfyan'ın iyi bir Müslüman olduğuna yoruyor, şu an cennette olduğuna ve İslam'ın onun önceki hayatına örtü olduğuna inanıyor. Yine burada aklî delilleri kabul etmeyip hakikate ulaşmak istemiyor, bu hadisle Ebusüfyan'ın geçmişte Peygamber'e ve dinine yaptığı tüm kötülükleri görmezden geliyorlar. Peygamber'i yok etmek için yaptığı savaşları, bu savaşlara yaptığı onca harcamaları ve kendisinin bu savaşlardaki komutanlıklarını nedense hep unutuyorlar!

Kaldı ki, onun Peygamber'e olan kinini de unutmamak gerekir.

Ebusüfyan'ı Peygamber'in huzuruna getirdiklerinde "Müslüman ol,

yoksa boynunu vururuz!" dediler. Bunun üzerine o da "Eşhedu en lâ ilâhe illallah" dedi. "Eşhedu enne Muhammeden resulullah" da de!" dediklerinde, "Bu konuda henüz şüphem var!" diye cevap verdi.

Teslim olduktan sonra Peygamber'in yanına her geldiğinde kendi kendine, "Bu adam neyle bana galip geldi?" diye söylenir, Peygamber de ona şöyle buyururdu: **"Allah'ın yardımıyla sana galip geldim, ey Ebusüfyan!"**

Ben bu iki örneği İslam'ın hakikatini kendimiz anlayalım diye verdim. Biraz da olsa, araştırmacıların insanlar üzerinde ne kadar psikolojik etki bıraktığını ve onları nasıl haktan alıkoyduğunu anlamış olduk.

Ehlisünnet ve'l-Cemaat, sahabe hakkında uydurduğu yalan hadislerle halkın gözünde onlara değer kazandırmaya çalışır, hiç kimsenin onları sorgulamasına ve eleştirmesine izin vermez. İnsanlar onların Peygamber tarafından cennetle müjdelendiklerine inandıktan sonra artık aleyhlerinde söylenen neyi kabul ederler ki? Her ne yaparlarsa yapsınlar, onların gözünde doğrudur ve onların işlerini iyi gösterebilmek için bir kaçış yolu hazırlamışlardır. Bundan dolayıdır ki, kendi büyüklerinin her birine bir lakap uydurmuşlar ve bu lakapların Peygamber tarafından verildiğini iddia etmişlerdir. Birine "Sıddık", birine "Faruk", birine "Zinnureyn" diyor, birini "Peygamber Aşığı", birini "Peygamber Havarisi", birini "Ümmetin Eminî", birini "İslam'ın Rivayetçisi", birini "Vahiy Kâtibi", bir diğerini de "Allah'ın Keskin Kılıcı" olarak anıyorlar. Lakap üstüne lakaplar zinciri böylece sürüp gidiyor.

Aslında bu lakapların hiçbir faydası yoktur. Bunlar, Allah katında ve hak terazisi karşısında yalnızca sizlerin ve atalarınızın verdiği isimlerdir. Onlar Allah tarafından gönderilmemişlerdir. Faydası ve zararı olan tek şey, insanların kendi amelleridir. Tarih, ameller için en iyi şahittir. Onunla insanın şahsiyeti ve değeri ortaya çıkar. Tarihle insanlar hakkında söylenmiş yalanlar aşikâr olur. İşte, bu konu da Hz. Ali'nin (a.s) şu sözünü tasdik eder: **"Hakkı tanı, hakka uyanı da tanırsın."**

Bizler tarihi okuduk, Halid b. Velid'in yaptığı işleri gördük. Artık hak ile batılı tanıyoruz. Öyleyse onu "Allah'ın Keskin Kılıcı" olarak

adlandıramayız. Ancak şu soruyu sorabiliriz: Acaba Allah Resulü onu ne zaman bu isimle çağırdı? Acaba Mekke'nin fethi sırasında, Peygamberimizin "Kimsenin kanı akmayacak" dediğini bildiği halde Mekke halkıyla savaşarak onların bir kaçını öldürdüğü zaman mı? Yoksa Zeyd b. Harise ile Mute'ye gittiklerinde, Peygamberimiz, "Zeyd öldürülürse komutanınız Cafer b. Ebu Talib'dir; o da öldürülürse Abdullah b. Revaha'dır" derken mi?

Oysaki Peygamberimiz (s.a.a) dördüncü isim olarak bile onun ismini anmamıştı ve sözü edilen üç kişi savaş meydanında öldürüldükten sonra Halid, geriye kalan askerlerle birlikte savaş meydanından kaçmıştı.

Yoksa Huneyn Savaşı'na giderken mi Peygamberimiz ona bu ismi verdi? Bu savaşta on iki bin asker onun emri altındaydı. Ama o kaçtı ve Peygamber'i on iki kişiyle savaş meydanında yalnız bıraktı. Nitekim Allah-u Taâla bu konuda şöyle buyurur:

"Kim o gün savaşmak için bir tarafa çekilmek ya da başka bir birliğe katılmak dışında arkasını döner (kaçar)sa o, Allah'tan bir gazaba uğrar; onun yeri cehennemdir; o ne kötü varılacak bir yerdir!"^{341[341]}

Allah, bir yandan böyle buyururken, diğer yandan nasıl olur da kendi kılıcının kaçmasına izin verebilir? Gel de şaşırma!

Benim inancıma göre, Halid, Peygamber zamanında bu lakabı hiç almadı ve Peygamber de bunu hiç mi hiç kullanmadı. Bu ismi ona, hilafetine karşı ayaklanma çıkaranları yatıştırması ve dilediğini yapabilmesi için Ebubekir vermişti. Hatta Ömer, buna karşı çıkarak "Halid'in kılıcı biraz acımasız ve zulmedicidir!" demişti. Zira Ömer, onu yakından tanıyor ve biliyordu. Ebubekir de Ömer'e şöyle dedi: "Halid, Allah'ın, düşmanları üzerine çektiği ilahi bir kılıçtır! O tevil (içtihat) etmiş ve hata yapmıştır."^{342[342]} İşte, bu lakap da buradan

^{341[341]}-Enfal, 16.

^{342[342]}-**Mütercim der ki:** Ehlisünnet'in de bu konudaki görüşü aynıdır. Yani sahabeler birilerini öldürseler de, birbirlerine tecavüz etseler de bu, tevil veya içtihattan ibarettir. Bu durumda onlar bir sevap alırlar, haklı taraf veya mustazaf taraf da iki sevap alır! Bakınız, İbn-i Kesir bu konuda ne diyor: "Halid b. Velid, Malik b. Nuveyre'yi öldürme konusunda içtihat etmiş ve içtihadında yanılmıştır; buna rağmen Ebubekir, Halid'i ordusunun komutanı yapmıştır." (Tarih, İbn-i Kesir, c.6, s.323) Bu konu hakkında geniş bilgi için bkz: *Mealimu'l-Medreseteyn* (Türkçe çevirisi: *Ehlibeyt*

kaynaklanıyor.

Taberî, *er-Riyazu'n-Nazra* kitabında şöyle yazar: "Selim oğulları mürtet olmuşlardı. Ebubekir de Halid b. Velid'i onlara gönderdi. Halid, onlardan bir grubu bir ahırda toplayarak ateşe verdi. Bu haber Ömer'in kulağına vardığında Ebubekir'in yanına gidip: "Bir adamın sanki Allah'mış gibi insanları azaplandırmasına nasıl izin veriyorsun?" diye itiraz etti. Ebubekir şöyle cevap verdi: "Allah'a yemin ederim ki, Allah'ın düşmanlarına karşı çektiği kılıcı, Allah kınına sokmadığı sürece ben de kınına sokmam." Daha sonra da onu Museyleme Savaşı için görevlendirdi.^{343[343]}

Ehlisünnet bu yüzden Halid'i "Allah'ın Keskin Kılıcı" olarak adlandırıyor. Herhalde bu lakap, Allah Resulü'nün emirlerine yüz çevirdiği, sünnetini ayaklar altına aldığı ve halkı ateşe verdiği için olsa gerek!

Buharî kendi *Sahih*'inde, Peygamberimizin şöyle buyurduğunu rivayet eder: "**Allah'tan başka kimse ateşle azap edemez.**" Ve yine şöyle buyurur: "**Ancak ateşin rabbi ateşle cezalandırır.**"^{344[344]}

Daha önce de yazdığımız gibi, Ebubekir de ölmeden önce şöyle demişti: "Keşke bir haydut olan İyas b. Abdullah'ı ateşte yakmasaydım da onu kılıçla öldürseydim!"

Keşke o zaman biri çıksaydı da Ömer b. Hattab'a sorsaydı: Madem Allah'tan başka kimsenin kimseyi ateşe vermeye hakkı olmadığını biliyordun, o zaman neden Peygamber'in vefatından sonra, "Zehra'nın evinde olanlar biat için dışarı çıkmazlarsa evi ve içindekileri ateşe vereceğim!" diye yemin ettin? Eğer Ali (a.s) teslim olmayıp da evdekileri dışarı çıkarmasaydı niyetini muhakkak yerine getirecektin!

Bazen ben de şaşıyorum: Nasıl oluyor da Ömer, Ebubekir ile muhalefet ediyor ve buna rağmen Ebubekir, Ömer'i yok sayarak onun muhalefetlerini görmezden geliyor? Bu, gerçekten çok şaşırtıcı bir durumdur. Zira daha önce de gördüğümüz gibi Ebubekir, Ömer'in

ve *Ehlisünnet Ekolleri*), Allame Askerî, c.1, İki Mektebin (Şia-Sünnî) Fıkıh ve İctihat Konusunda Tutumu bölümü.

^{343[343]}-*er-Riyazu'n-Nazra*, Taberî, c.1, s.149.

^{344[344]}-*Sahih-i Buharî*, c.1, s.59.

karşısında durmazdı. Buna gücü de yoktu. Nitekim kendisi defalarca Ömer'e şöyle demişti: "Ben sana dedim; sen bu iş için benden daha güçlüsün. Ama sen bana üstün geldin (sonunda senin dediğin oldu)."

Bir keresinde de Ömer, Müellefetü'l-Kulûb, yani gönülleri İslam'a yakınlaştırmaya çalışılan kâfirlerle yaptığı antlaşmaya tükürerek onu yırtmıştı. Bunun üzerine onu Ebubekir'e şikâyet ettiler. "Halife sen misin, yoksa Ömer mi?" diye çıkıştılar. Ebubekir de, "Eğer Allah isterse odur!" diye cevap verdi.

Bu yüzden diyorum ki; Halid'in çirkin işlerine tek muhalif, belki de sadece Ali b. Ebu Talib idi. Ama tarihçiler ve ilk raviler onun ismini anmaktan pek hoşlanmıyorlardı. Onu Ömer olarak değiştirmişlerdi. Bazı rivayetlerin senedinde "Ebu Zeynep" adında birinden veya bazen de "adamın biri"nden söz ederler. Bu kişi, olsa olsa Ali'dir ve ondan başkası olamaz. Ama anlaşılan onlar Ali'nin (a.s) adını açıkça anmak istemiyorlardı ve bu yüzden de kimliğini gizlemişlerdi.

Bazı tarihçiler, Ömer'in Halid ile düşman olduğunu, hatta onu görmeye bile tahammülü olmadığını yazar, buna neden olarak da Halid'in savaşlardaki galibiyetleriyle halkın gönlünü çaldığını ve Ömer'in bunu çekemediğini söylerler. Cahiliyet döneminde Halid ile Ömer'in güçlük tuttuklarını ve bu mücadelede Halid'in Ömer'in ayağını kıldığını yazanlar da vardır.

Her şeye rağmen Hz. Ali'nin tek itiraz eden kişi olduğu konusu, sadece bir varsayımdan ibaret değildir. Önemli olan şudur ki; Ömer, hilafete geçtiğinde Halid'i kenara aldı ama recm etme konusundaki tehdidini gerçekleştirmedi. İkisi de kabalık ve kendini beğenmişlikte aynı sırayı paylaşıyorlardı. İkisi de kaba ve taş kalpli idiler. İkisi de gerek Peygamber zamanında, gerekse daha sonra Peygamber sünnetiyle muhalefet ettiler ve onu yok etmek için çaba harcadılar.

Halid, Ömer ve Ebubekir'le, Peygamber'in vefatından sonra Ali'yi (a.s) öldürmek için anlaşma yapmışlardı.^{345[345]} Ama Allah-u Taâla Hz. Ali'yi (a.s) ilahî görevini ifa etmesi için korudu ve kurtardı.

Halid b. Velid'in şahsiyetini bir kez daha inceleyerek, onun Peygamber sünnetine herkesten daha uzak olduğunu, Peygamber'in

^{345[345]}-Bu konuda bkz: *el-İhticac*, Tabersî, c.1, s.231, Hadis: 45.

sünnetiyle çeliştiğini, onu arkasına aldığı, Kurân ve sünnete hiçbir şekilde önem vermediğini görmüş olduk.

10- Ebu Hureyre Dusî

Resul-i Ekrem'in (s.a.a) ömrünün sonlarına doğru Müslüman olan sahabelerden biridir. İbn-i Sâd'ın *Tabakat* adlı kitabında bildirdiğine göre, Ebu Hureyre fazilet bakımından dokuzuncu veya onuncu sıralardadır. Hicretin yedinci yılının sonlarına doğru Peygamber'le tanıştı. Tarihçilerin dediğine göre onun Peygamber'le birlikteliği üç yıldan fazla değildir.^{346[346]}

Bazı tarihçiler de bu sürenin iki yıldan az olduğunu bildirmişlerdir. Çünkü Peygamberimiz onu İbn-i Hazremî ile birlikte Bahreyn'e gönderdi. Peygamberimiz vefat ettiğinde o Bahreyn'deydi.

Ebu Hureyre ne cihadiyla, ne de yiğitliğiyle meşhur biri değildi. Siyasetçilerden ve düşünürlerden veya hafızası güçlü fakihlerden de değildi. Üstelik okuma yazması da yoktu. Peygamber'in yanına karnını doyurmak maksadıyla gelmişti. Nitekim onunla ilk kez bu amaçla tanıştığını kendi de itiraf eder. Peygamberimiz de ona Suffe ehlinin^{347[347]} yanında yer vermişti. Ne zaman Peygamberimize sadaka ve yiyecek gelse, ona gönderirdi.

Çok aç kaldığını, sahabenin yolu üzerinde oturup kendisini halsizlik ve baygınlığa vurarak ondan bundan yiyecek dilendiğini veya "Belki biri çıkar da beni evine götürüp doyurur" diye düşündüğünü bizzat kendisi kendi hakkında rivayet etmiştir.

Ne var ki o, bu özellikleri ile değil, Resulullah'tan (s.a.a) çokça hadis ve rivayet nakletmekle meşhur olmuştur. Rivayetleri altı binden fazla olduğu için tarihçilerin oldukça dikkatini çekmiştir. Peygamber'in sohbetleri dışında, kendi şahit olmadığı ve içinde asla hazır bulunmadığı olaylar hakkında bile rivayetleri vardır.

Bazı araştırmacılar dört halifenin, (Ehlisünnet inancına göre) cennetle müjdelenen on kişinin, Resulullah'ın (s.a.a) hanımlarının ve

^{346[346]}-*Sahih-i Buharî*, c.4, s.175, Ebu Hureyre'nin Kendi Hakkında Rivayetleri bölümü, Nübüvvet Alametleri babı.

^{347[347]}-**Suffe ehli:** Günlük yemeğe muhtaç fakirler topluluğu. Çev.

Ehlibeyt'in (a.s) hadislerini bir araya getirerek bunları Ebu Hureyre'nin rivayetleriyle karşılaştırmış, hepsinin toplamının tek başına Ebu Hureyre'nin hadislerinin onda biri ve hatta yüzde biri kadar olmadığını görmüşlerdir. Oysa biz bu şahıslar arasında mesela, Hz. Ali'nin (a.s), otuz yıldan fazla Resul-i Ekrem'le (s.a.a) beraber olduğunu biliyoruz.

İşte burada Ebu Hureyre bir suçlamaya maruz kalmaktadır: Yalancılık ve hadis uydurma suçu... Bu yüzden, Ebu Hureyre hakkında "Yalancılıkla suçlanan ilk ravidir" denmiştir.

Gelin, görün ki Ehlisünnet ve'l-Cemaat onu "İslam Rivayetçisi" olarak adlandırıyor, çok saygın bir zat olarak anıyor ve sözlerini delil olarak sunuyor. Belki de bazıları onun Hz. Ali'den daha bilgili olduğunu iddia ediyordur. Zira Ebu Hureyre kendisi hakkında şöyle rivayet etmiştir: «Bir gün Allah resulüne, "Ey Allah'ın resulü, senden birçok hadis işitiyorum da unutuyorum." dedim. "Abanı yay!" buyurdu. Yaydım. Elleriyle (bir şey) avuçlayıp (abanın) içine at(ıyor gibi yap)tı. Sonra, "Topla!" diye emretti. Abamı topladım. İşte ondan sonra hiçbir şey unutmadım.»^{348[348]}

Ebu Hureyre, Peygamber'den o kadar hadis nakletmişti ki, sonunda Ömer dayanamayarak kendi eliyle onu kırbaçladı ve "Çok rivayet naklediyorsun, senden Resulullah adına yalan hadis uydurmak bile beklenir!" dedi. Zira Ebu Hureyre bir gün Peygamberimizin dilinden, "Allah yeri ve göğü yarattı, sonra da saydı; tam yedi gün geçmişti" şeklinde bir hadis rivayet etmişti. Ömer bu hadisi duyduğunda onu yanına çağırdı. Hadisi yeniden okumasını istedi. O da okuyunca öfkelenip ona bir daha vurdu. Sonra da, "Allah altı günde yarattığını söylüyor, oysa sen yedi günde yarattı diyorsun!" dedi. Ebu Hureyre "Bu rivayeti Kâbu'l-Ahbar'dan duymuş olabilirim" diye karşılık verince Ömer şöyle dedi: "O halde Peygamber'in rivayetleriyle Kâbu'l-Ahbar'ın rivayetlerini birbirinden ayırt edemediğin sürece bir daha da hadis nakletme!"^{349[349]}

İmam Ali de (a.s) onun hakkında şöyle buyurmuştur: "Bilesiniz ki bugün Resulullah'a karşı halkın en yalancısı Ebu Hureyre

^{348[348]}-*Sahih-i Buharî*, c.1, s.38, İlim kitabı, Hıfzu'l-İlim babı ve c.3, s.3.

^{349[349]}-Bkz: *Ebu Hureyre*, Mahmud Ebu Reyne Mısri, s.103.

Dusî'dir."^{350[350]}

Ümmül Müminin Ayşe de defalarca onu yalanlamış, Resulullah'tan naklettiği birçok hadisi reddetmişti. Hatta bir keresinde onun yaptığı bu işin çirkinliğini dile getirerek, "Ne zaman Resulullah'ın böyle söylediğini duydun?" (veya "Sen, Resulullah'tan duymadığımı hadisleri söylüyorsun!") diye çıkmış, Ebu Hureyre de şöyle cevap vermişti: "Resulullah hadis söylerken sen ancak gözüne sürme çekmek ve aynanın karşısında saçına kına yakmakla meşguldün!"^{351[351]}

Ayşe, Ebu Hureyre'nin uydurmaları konusunda ayak diretip onun bir yalanını su yüzüne çıkarınca Mervan b. Hakem de olaya el attı ve Ebu Hureyre'nin rivayetlerini değerlendirmeye aldı. Ebu Hureyre zor durumda kaldığını görünce gerçeği itiraf ederek, "Ben onu Resulullah'tan değil, Fazl b. Abbas'tan duymuştum!" dedi.^{352[352]}

İbn-i Kuteybe, bu rivayet konusunda onu suçlayarak şöyle demiştir: "Ebu Hureyre, Fazl b. Abbas'ın adını öne sürmüştür. Hâlbuki o hayatta değildi. Hadisi ona isnat ederken insanlara bu hadisi ondan duyduğunu ima etmeye çalışıyordu."^{353[353]}

İbn-i Kuteybe, *Tevîl-u Muhtelifi'l-Hadis* kitabında şöyle diyor: "Ebu Hureyre sürekli 'Peygamber (s.a.a) şöyle buyuruyor, ama ben bunu başkasından duydum' derdi."

Zehebî, *Siyer-u Âlâmi'n-Nubela* adlı kitabında, Yezid b. İbrahim'in Şûbe b. Haccac'dan şöyle dediğini duyduğunu nakleder: "Ebu Hureyre müdellis^{354[354]} idi."

İbn-i Kesir'in *el-Bidaye ve'n-Nihaye* kitabında şöyle yazılıdır: "Yezid b. Harun, Şube'nin de Ebu Hureyre hakkında aynı şeyi söylediğini işitmiştir. Yani o, müdellis idi; Peygamber'den ve Kâbu'l-Ahbar'dan duyduklarını nakleder, ama aralarında bir fark gözetmezdi."

Aynı şekilde Ebu Cafer İskafî de şöyle der: "Ebu Hureyre bizim

^{350[350]}-*Şerh-i Nehcü'l-Belaga*, İbn-i Ebi'l-Hadid, c.4, s.68.

^{351[351]}-*Siyer-u Âlâmi'n-Nubela*, Zehebî, c.2, s.435. Çev.

^{352[352]}-*Sahih-i Buharî*, c.2, s.232, Oruçlu Bir Kimsenin Cünüplü Olarak Sabahlaması bölümü; *Muvatta*, Malik, c.1, s.290, Hadis:11.

^{353[353]}-*Siyer-u Âlâmi'n-Nubela*, Zehebî.

^{354[354]}-**Müdellis**: Diraye ilminde "kendisiyle görüşmediği kimselerden onunla görüşmüşçesine ve ondan işitmişçesine hadis rivayet eden kimselere" denir. Çev.

üstatlarımıza göre ihlâssız idi ve rivayetleri makbul değildi."^{355[355]}

Ebu Hureyre, kendi zamanındaki sahabeler arasında yalancı, müdellis ve çok sayıda yalan rivayet sahibi biri olarak tanınıyordu. Öyle ki bazen onu alaya alırlar, ondan kendi hallerine uygun hadis uydurmasını isterlerdi.

Rivayet edilir ki: Kureyş kabilesinden biri yeni bir kürk satın almıştı ve onu giyerek halk arasında gösteriş yapıyordu. Bir gün Ebu Hureyre'nin yanından geçerken ona, "Ey Ebu Hureyre! Sen Peygamber'den çok hadis naklediyorsun. Acaba Peygamber'den benim kürküm hakkında da bir söz işittin mi?" diye sordu. Bunun üzerine Ebu Hureyre şöyle cevap verdi: "Ebul Kasım'dan (Resul-i Ekrem'den) duydum ki; öncekilerden biri yeni bir elbise giyip gösteriş yapıyordu. Allah da onu yerin dibine gömdü. Kıyamet gününe kadar da yerin dibine gömülmeye devam edecek. Allah'a ant olsun ki, acaba o, senin kabilenden veya ailenden miydi, yoksa başkası mıydı bilemiyorum."^{356[356]}

Rivayet ettiği hadisler birbiriyle çelişirken halk neden Ebu Hureyre'nin hadislerinde şüphe etmesin ki? Nitekim o, bir hadis rivayet ederken ona muhalefet eden başka bir hadis veya bir şahit gösterildiğinde hemen ilk söylediği hadisle çelişen başka bir hadis ileri sürerdi. Habeş dilinde ya da anlaşılmaz bir lehçeyle konuşurdu.^{357[357]}

Neden onu yalan hadis söylemekle suçlamasınlar ki? Zaten kendi de itiraf etmiyor mu? Hadisleri kesesinden çıkarıyor ve onu Peygamber'e isnat ediyor!

Buharî kendi *Sahih*'inde Ebu Hureyre'nin şöyle söylediğini nakleder: «Peygamber (s.a.a) buyuruyor ki: En iyi sadaka, geriye servet bırakandır. Üstte olan el, altta olan elden (veren el, alan elden) daha üstündür. İlk olarak kendi ailenden başla. Kadın der ki; "Ya bana ekmek ver, ya da beni boşa!" Köle der ki: "Bana ekmek ver, sonra çalıştır." Evlat der ki: "Bana ekmek ver, beni kime emanet edersen et!" Orada bulunanlar sordular: "Ey Ebu Hureyre! Bu hadisi Peygamber'den mi duydun?" Ebu Hureyre cevap verdi: "Hayır, bu, Ebu Hureyre'nin

^{355[355]}-*Şerh-i Nehcü'l-Belaga*, İbn-i Ebil Hadid Mutezilî, c.4, s.67.

^{356[356]}-*el-Bidaye ve'n-Nihaye*, c.8, s.108.

^{357[357]}-*Sahih-i Buharî*, c.7, s.31, el-İmamet babı.

kesesindendi."»^{358[358]}

Bakın, nasıl da hadislerle "Peygamber buyuruyor ki..." diye başlıyor? Sonra da ona itiraz edildiğinde veya kimden naklettiği sorulduğunda hadisin kendi ürünü olduğunu ve onu kendi kesesinden çıkardığını itiraf etmek zorunda kalıyor.

Ne mutlu Ebu Hureyre'ye ki, yalanlarla dolu bir kesesi var ve bu keseyi Muaviye ve Ümeyye oğullarının sayesinde genişletmeyi başarmış; haysiyet, güç, servet ve saraylar elde etmiştir!

Muaviye onu Medine'ye vali olarak atadı ve onun için akikten bir saray yaptırdı. Bununla da kalmayıp onu eşraftan bir kadınla evlendirdi. Öyle ki, Ebu Hureyre daha önce bu kadının yanında bir hizmetkâr olarak görev yapıyordu.

Ebu Hureyre'nin, Muaviye'nin yanında adeta bir vezir gibi durması, onun şerefli, âlim ve üstün bir kişiliğe sahip olmasından kaynaklanmıyordu. Muaviye onun hadis konusundaki yerini görüyor ve bu uyduruk hadisleri onun vasıtasıyla yaymak istiyordu. Ali (a.s) hakkında bazıları iki gönüllüydü. Lanet okumaktan sakınıyorlardı. Oysa Ebu Hureyre, Ali'yi (a.s) kendi evinin içinde, hatta Şiîlerinin yanında bile lanetlemekten geri kalmıyordu.

İbn-i Ebil Hadid, *Şerh-i Nehcü'l-Belaga*'da şöyle der: «Ebu Hureyre, Cemaat Yılı'nda Kûfe Mescidi'ne geldi ve kendisini karşılamaya gelenleri oldukça kalabalık görünce iki dizinin üzerine oturup eliyle alnına vurarak şöyle dedi: "Ey Irak halkı! Siz benim Peygamber hakkında yalan mı söylediğimi düşünüyorsunuz? Kendimi (bile bile) ateşe atacağımı mı zannediyorsunuz? Allah'a ant olsun ki Peygamber'in şöyle buyurduğunu duydum: "Her peygamberin bir haremi (mahrem bölgesi) vardır. Benim haremim de Ayr ve Sevr dağları hududunca Medine'dir. Kim burada (kötü) bir olay çıkarırsa Allah'ın, meleklerin ve insanların laneti ona olsun! Ve ben şahitlik ederim ki Ali orada olay çıkarmıştır!" Bu rivayet Muaviye'nin kulağına varınca onu mükâfatlandırdı, ona değer verdi ve valisi yaptı.»^{359[359]}

Bizim için şu şahit yeterlidir ki, o, Muaviye tarafından Medine valisi

^{358[358]}-*Sahih-i Buharî*, c.6, s.190, Vucubu'n-Nafaka ale'l-Ehli ve'l-Ayal babı.

^{359[359]}-*Şerh-i Nehcü'l-Belaga*, İbn-i Ebil Hadid, c.4, s.67.

olmuştur. Allah'ın düşmanını dost bilen ve Resulullah'ın dostunu düşman bilen kimseden elbette ki özgür düşünceli herkes şüphe eder. Muhakkak ki Ebu Hureyre, boş yere İslam'ın başkentine vali olmadı. O, sadece Muaviye'ye ve diğer Emevî valilerine yapmış olduğu hizmetlerin karşılığını aldı.

Ebu Hureyre Medine'ye sadece avretini kapatan bir peştamalla gelmişti. O, yoldan geçenlerden dilenir, bir lokma ekmek alarak yarım canını doyurmaya çalışırdı. Baştan ayağa her yanı bit kaynıyordu. Derken Medine'nin valisi oldu. Akikten yapılmış sarayında oturuyordu. Serveti, hizmetçileri ve köleleri vardı. İnsanlar randevusuz onunla görüşemezdi. Bunların hepsi onun kesesinin bereketiydi.

Çok da şaşırmamak gerek! Bugün dahi aynı şeyleri görmek mümkündür. Nice fakirler var ki, kendilerini hüküm sahiplerine yakın göstererek bir anda makam sahibi oluyorlar. Böylece dünya onlara saygı gösteriyor. İstediklerini yapıyorlar. Sınırsız servetlere konuyor, çeşit çeşit otomobillere biniyorlar. Kimse de onları sorgulayamıyor. Öyle yiyecekleri var ki pazarlarda dahi bulunmaz. Tüm bunlara rağmen bir de bakıyorsunuz ki aslında bunlar ana dillerini bile doğru dürüst konuşamıyorlar. Hayattan, karınlarını ve şehvetlerini doyurmaktan başka bir beklentileri de yoktur. Yalnızca Ebu Hureyre'nin kesesi gibi keseleri vardır. Elbette içlerinde biraz farklılık var, ama hedef yine aynıdır.

Bu hedef, hâkim yönetimi razı etmek ve onun reklâmını yapmaktır. Böylece hükümetlerini sağlam bir temel üzerine oturtmaya, düşmanlarını ortadan kaldırmaya, taçlarını ve koltuklarını sağlamlaştırmaya çalışırlar.

Ebu Hureyre, Ümeyye oğullarının taraftarlarındandı. Onu Osman b. Affan zamanından beri sevmişlerdi. Çünkü Ebu Hureyre'nin Osman hakkındaki görüşleri bütün muhacir ve ensardan farklıydı. Ebu Hureyre, Osman'ın öldürülmesi olayında parmağı olanları kâfir biliyordu. Hiç şüphesiz o, Ali b. Ebu Talib'i de (a.s) Osman'ı öldürmekle suçluyordu. Bunu onun Kûfe Mescidi'nde yapmış olduğu konuşmasından anlıyoruz. Zira o, bu konuşmasıyla Allah'ın, meleklerin ve insanların Hz. Ali'ye lanet okuduğunu ima ediyordu.

İbn-i Sâd, *Tabakat*'ında şöyle der: Ebu Hureyre hicretin 59. yılında

öldü. Osman'ın çocukları onun tabutunu omuzlayıp Bakî Mezarlığı'na götürdüler. Böylece Osman hakkındaki görüşlerinden ötürü ona teşekkür etmiş oldular."^{360[360]}

Bakın şu Allah'ın işine! Müslümanların halifesi olmasına, "Zinnureyn" diye anılmasına, birçoklarının iddiasına göre meleklerin bile kendisinden hayâ etmesine rağmen Kureyş'in en önde gelenlerinden biri olan Osman'ı koyun gibi boğazlayarak öldürüyor; ölümünden üç gün sonra gusûlsüz ve kefensiz olarak bir Yahudi mezarlığına gömüyorlar, ama Ebu Hureyre gibi biri aynı topluluk arasında izzet ve ihtiramla ölüyor!

O fakirdi ve kimse ailesini veya kabilesini tanımıyordu. Kureyş'le bir bağı da yoktu. Muaviye döneminde makam elde eden Osman'ın evlatları, Ebu Hureyre'nin cenazesini sırtlarına alarak Peygamber'in Bakî Mezarlığı'na defnettiler.

Şimdi de Ebu Hureyre'nin sünnet karşısındaki tutum ve davranışlarına bir göz atalım:

Buharî, *Sahih*'inde Ebu Hureyre'nin şöyle dediğini nakleder: "Ben Allah resulünden iki tabak saklamıştım. Birini dağıttım. Diğerini de dağıtsaydım boynumu vururlardı."^{361[361]}

Geçen konularda Ebubekir ve Ömer'in Peygamber'in yazılı sünnetini yaktıklarını, hadisçilerin bu hadisleri anlatmalarına izin vermediklerini yazmıştık. İşte, Ebu Hureyre, o perdeyi aralayarak bizim sözlerimizi onaylamış, halifelerin hoşuna giden şeylerin dışında hiçbir şey nakletmediğini itiraf etmiştir. Bu yüzdendir ki, Ebu Hureyre'nin iki kesesi veya iki tabağı vardı. Doğal olarak bunlardan sadece birini anlatıyordu. O da halifelerin hoşlandıkları şeydi. Açıklamaktan korktuğu ikinci tabak ise, Peygamberimizin doğru hadisleriyle dolu olan tabaktı. Eğer Ebu Hureyre doğru ve emin birisi olsaydı, doğru hadisleri saklayıp, uydurduğu hadisleri zalimleri korumak için yaymazdı. Oysa Ebu Hureyre, Allah'ın apaçık ayetlerini saklayanları lanetlediğini çok iyi biliyordu.

Buharî, Ebu Hureyre'nin dilinden şöyle nakleder: «Halk, "Ebu

^{360[360]}-*Tabakat*, İbn-i Sâd, c.2, s.63.

^{361[361]}-*Sahih-i Buharî*, c.1, s.38, Hıfzu'l-İlim babı.

Hureyre çok hadis rivayet ediyor!" deyip duruyor. Hâlbuki Allah'ın kitabında şu iki ayet olmasaydı, hiçbir hadisi nakletmezdim: *"İndirdiğimiz apaçık delilleri, bildirdiğimiz dosdoğru yolu, insanlara Kurân'da tamamıyla anlattıktan sonra bunu gizleyenlere gelince; Allah da onlara lanet eder, lanet edenler de."*^{362[362]} Ebu Hureyre diğer ayeti de okuduktan sonra şöyle devam ediyor) Muhacir kardeşlerimiz çarşılarda alışverişle, ensar kardeşlerimiz de malları (ve toprakları) için çalışmakla meşgul olurken Ebu Hureyre boğazı tokluğuna Resulullah'ın yanında bulunuyordu. Onların bulunmadıkları mecliste hazır bulunur, onların ezberleyemedikleri şeyleri ezberlerdi.»^{363[363]}

O halde nasıl olur da Ebu Hureyre "Kurân'daki iki ayet olmasaydı hadis nakletmezdim" diyebilir? Daha önceki rivayette iki tabağı olduğunu, birini anlattığını, diğerini de boğazı kesilir korkusuyla anlatamadığını kendisi söylemiyor mu? Acaba Kurân'ın ayetlerine rağmen hakikatleri kendi gizlediğine dair kendisi şahitlik etmiyor mu?

Resul-i Ekrem (s.a.a), ashabına **"Aileleriniz arasına geri dönün ve (anlattıklarımı) onlara da öğretin"**^{364[364]}, **"Nice elçiler vardır ki (hadisi bizzat dinlemedikleri halde), dinleyenlerden daha iyi anlarlar"** derken veya Abdukays'ın sözcülüğündeki bir heyeti ilim ve imanı öğrenmeye ve bunları kendi kabilelerine aktarmaya teşvik ederken^{365[365]} neden bir sahabe Peygamber'in hadisini nakletmekten korksun ki? Bir sahabenin sırf Peygamber'in hadisini naklettiği için boğazının kesilmesinden korkması sizce de ilginç değil mi? Belki de rivayet edilecek hadislerde halifelerin ortaya çıkmasını istemedikleri birtakım gerçek vardı, öyle değil mi?

Biz, önceki konularda ve yine *Zikir Ehline Sorun* adlı kitabımızda bu sırrı açıklamıştık. Özetle değinecek olursak, "Bu hakikat, Peygamberimizin (s.a.a) Hz. Ali'yi (a.s) nassa dayalı olarak halife seçmesidir" diyebiliriz.

Aslında Ebu Hureyre'yi kınamamak gerekir. Zaten kendi değerini kendisi ortaya koymuş, "Allah, Peygamber ve insanlar, Peygamber

^{362[362]}-Bakara, 159.

^{363[363]}-*Sahih-i Buharî*, c.1, s.38, Hıfzu'l-İlim babı.

^{364[364]}-*Sahih-i Buharî*, c.1, s.37-38, Hıfzu'l-İlim babı.

^{365[365]}-*Sahih-i Buharî*, c.1, s.30.

hadislerini saklayanları lanetler" demiştir. Asıl kınanması gereken birileri varsa o da Ehlişünnet ve'l-Cemaat'tir. Çünkü bu cemaat, Ebu Hureyre gibi birini "Ehlişünnet'in Rivayetçisi" olarak kabul ediyor. Hâlbuki Ebu Hureyre, hadisleri sakladığını, tedlis (müdelleslik) ettiğini ve uydurduğunu bizzat kendisi itiraf ediyor. Ebu Hureyre başkalarının sözleriyle Peygamberimizin sözlerini birbirine karıştırmış, hangisinin Peygamberimize, hangisinin başkasına ait olduğunu kendisi bile teşhis edememişti. Bunların hepsi Ehlişünnet ve'l-Cemaat'in kendi sahih ve müsned kitaplarında yazılı olan gerçeklerdir. İlave ve iftira yoktur.

Hal böyleyken Ali b. Ebu Talib gibi biri onun adaletinden şüphe ederken ve "Resulullah'a karşı halkın en yalancısı Ebu Hureyre Dusî'dir" derken nasıl olur da yine de Ebu Hureyre gibi yalancı olarak adlandıran birine güvenebiliyorlar? Ömer onu yalancılıkla itham ederken ve defalarca dayak atıp sürgünle tehdit ederken yine de Ebu Hureyre mi diyorlar? Ayşe de onu dışlayıp defalarca yalancı olarak adlandırmamış mıydı? Sahabelerin çoğu yanlış ve eksik hadis naklettiği için onu reddetmemişler miydi? Bizzat kendisi bile bazen kendi yanlışlığını itiraf edip, Habeşi diliyle kaçamak cevaplar verdiğini itiraf etmemiş miydi? Birçok İslam âlimi onu dışlamış, yalancı ve tedlis ehli olduğunu savunmuş, Muaviye'nin dalkavukluğunu yaptığını, onun sofrasının hayranı olduğunu ve gözünün onun altınlarında olduğunu söylememiş miydi? Tüm bunlardan sonra nasıl olur da Ebu Hureyre "İslam'ın Rivayetçisi" olabiliyor? Nasıl oluyor da İslam'ın hükümlerini ondan öğreniyorlar?

Bazı araştırmacılar, Yahudi inançlarını Ebu Hureyre'nin İslam'a soktuğunu ve hadis kitaplarını bunlarla doldurduğunu söylüyorlar. Başka bir deyişle; bir Yahudi olan Kâbu'l-Ahbar, onun sayesinde Yahudi inançlarını İslam'a sokmuştur. Teşbih,^{366[366]} tecsîm,^{367[367]}

^{366[366]}-**Teşbih:** Kelime anlamı itibarıyla "benzetme" demektir. İstilahta, "Allah'ı yarattıkları şeylere benzetmek" olarak geçer. Örneğin, Kurân-ı Kerim'deki "Allah'ın eli onların ellerinin üstündedir" ayetine karşılık teşbihe inananlar bu ayetteki "el" kelimesini "Allah'ın gücü onlardan üstündür" şeklinde yorumlamazlar da, herkesçe bilinen "Allah'ın eli" olarak yorumlarlar. Yani Allah'a (hâşâ) el, kol, ayak vb. gibi insanî organlar atfederler. Çev.

^{367[367]}-**Tecsim:** Kelime anlamı itibarıyla "cisimlendirmek" demektir. İstilahta "Allah'ı belirli bir şeyle sokmak ve onu (hâşâ) cisim olarak görebilmek" anlamında

hulul^{368[368]} ve peygamberler hakkında kötü sözler hep Ebu Hureyre tarafından İslam'a atfedilmiştir.

Acaba şimdi Ehlisünnet mensupları tövbe edip doğru yola dönmeyi kabul ederler mi? Peygamberimizin (s.a.a) gerçek sünnetini kimlerden öğreneceklerini anlamışlar mıdır? Bu konuda ne zaman bize sorsalar, onlara vereceğimiz cevap şudur: "Gelin, ilim şehrine kapısından girin, tertemiz Peygamber evlatlarına sarılın; onlar sünnetin koruyucuları, ümmetin kurtuluş gemisi, hidayet öncüleri, karanlıkların aydınlatıcısı ve Allah'ın sağlam ipleridir."

11- Abdullah b. Ömer

Adı çokça anılan sahabelerdendir. Üç halife dönemindeki olaylarda önemli rolleri olmuştur. Ömer b. Hattab'ın oğlu olması, Ehlisünnet ve'l-Cemaat yanında saygın ve sevilen birisi olmasına yetmiştir. Ehlisünnet arasında büyük fıkıh âlimlerinden ve Peygamber'in hadislerini ezberleyenlerden biri olarak tanınır. Hatta İmam Malik, birçok dinî hükümlerini ona dayandırmış ve *Muvatta* adlı kitabını onun rivayetleriyle doldurmuştur.

Ehlisünnet ve'l-Cemaat kitaplarını her açıp okuduğumuzda mutlaka onun ismine rastlarız. Ama bir araştırmacı gözüyle bu kitaplara bakacak olursak, onun adaletten, doğruluktan, Peygamber sünnetinden, fıkıh ve din ilimlerinden uzak olduğunu görürüz.

Onun hakkında bizim dikkatimizi çeken ilk nokta, Peygamber ailesinin efendisi Ali b. Ebu Talib'le olan şiddetli düşmanlığı olmuştur. Her fırsatta İmam Ali'yi (a.s) aşağılamış, onu okuma yazma bilmeyen sıradan insanların seviyesine kadar indirmeye çalışmıştır.

Daha önce de dediğimiz gibi Abdullah b. Ömer, bazı rivayetler uydurmuştu ve onun anlattıklarına göre; Peygamber zamanında sahabeler arasında derece farkı vardı. İnsanların en üstününü önce Ebubekir, sonra Ömer, sonra da Osman'dı ve geriye kalan insanlar da

kullanılır. Nitekim bazıları İsrailiyat'tan alıntı yaparak Allah'ın insan şekline benzediğini, Hz. Adem'i de bu yüzden kendi şekline bürüdüğünü iddia ederler. Çev.

^{368[368]}-**Hulul:** Kelime anlamı itibarıyla "hallolma, erime, içine girme" demektir. Istılahta ise, "Allah'ın yaratmış olduğu mahlûklarda (hâşâ) hulul etmesine, yani içine girmesine" denir. Nitekim bazıları, bu inanıştır. Çev.

eşit idi. Güya Resul-i Ekrem (s.a.a) tüm bu söylentileri duyuyor ama hiçbir şey söylemiyordu!^{369[369]}

Bu rivayet yalandan başka bir şey değildir. Hatta cevap vermeye değmeyecek kadar boş ve değersiz bir uydurmadır.

Daha önce Abdullah b. Ömer'in, Resul-i Ekrem (s.a.a) zamanındaki yaşantısına kısaca değinmiştik. O zamanlar Abdullah, henüz ergenlik çağına bile girmemişti. İlim ehliyle hiçbir alakası yoktu ve onun görüşlerine kimse itina etmiyordu. Onun yaşını en fazla rivayet edenler bile Peygamberimiz vefat ettiğinde onun henüz on dokuz yaşında olduğunu söylerler.

O zaman nasıl olur da "Biz, Peygamber zamanında halkın birbirine karşı üstünlüğünden söz ederdik" diyebilir? Belki de Abdullah, bu görüşleri çocuklar arasında söylemiştir. Yani Ebubekir ve Osman'ın çocukları ile kendi kardeşleri arasında... "Peygamber duyuyor ama bir şey söylemiyordu" sözü de dolayısıyla yalanlanmış oluyor. Bu da rivayetin yalan olduğunu ve onun kötü niyetle söylendiğini gösteriyor.

Bunlar bir tarafa, Peygamberimiz (s.a.a), Abdullah b. Ömer'in Hendek ve diğer savaşlara katılmasına izin vermemiştir. Çünkü Abdullah, henüz on beş yaşına yeni girmişti.^{370[370]}

Hiç şüphesiz Hayber Savaşı'nda oradaydı. Ebubekir ve Ömer'in nasıl kaçtıklarını kendi gözleriyle görmüştü. Hiç şüphesiz Peygamber'in bu sözünü de duymuştu: **"Yarın bayrağı öyle birine vereceğim ki, Allah ve resulü onu sever, o da Allah ve resulünü sever. Çok hamle eder ve kaçmaz. Allah onun kalbini imanla sınamıştır."**

Ertesi gün bayrağı öyle birine verdi ki, kâfirlerin bütün ümitleri boşa çıktı; hepsi üzüntüye boğuldu. O, büyük kerametler sahibi ve Allah'ın yenilmez aslanı Ali b. Ebu Talib idi.^{371[371]}

Raiyyet Hadisi olarak bilinen bu hadis, İmam Ali'nin (a.s) diğer sahabeler karşısındaki üstünlüğünü ve gerek Allah, gerekse Resulü

^{369[369]}-*Sahih-i Buharî*, c.4, s.191; *Sahih-i Müslim*, c.7, s.114. Aynı rivayeti Malik ve diğerleri de nakletmişlerdir.

^{370[370]}-*Sahih-i Buharî*, c.2, s.158, Kitabu's-Şehadât, Buluğu's-Sübyan babı; *Sahih-i Müslim*, c.6, s.30, Kitabu'l-İmare, Sinnu'l-Buluğ babı.

^{371[371]}-*Sahih-i Buharî*, c.5, s.76; *Sahih-i Müslim*, c.5, s.195. Bu hadisi Tirmizî, Nesaî, Ahmed b. Hanbel, Ebu Davud ve birçokları kitaplarında nakletmişlerdir.

katında ne kadar yüksek bir makama sahip olduğunu göstermektedir. Bu iftihar ona yeter ki, Allah ve resulü onu seviyordu. Ama bir de Abdullah b. Ömer'e bakın! İmam'a karşı öylesine nefret duyuyordu ki onun bu makamını bildiği halde onu halktan biri gibi göstermeye çalışıyordu.

Daha önce de dediğimiz gibi Ehlişünnet ve'l-Cemaat, Abdullah b. Ömer'den öğrendiği bu rivayete göre amel ediyor, İmam Ali'yi (a.s) Hülefa-i Raşidin'den dahi kabul etmiyordu. Onun hilafetini sadece Ahmed b. Hanbel zamanında kabullendiler. Bu zamanda Hz. Ali'nin (a.s) faziletleri hakkındaki hadislerin gün yüzüne çıkmasıyla geçmişte ona karşı olumsuz yaptırımları olan kimseler de rezil oldu. İnsanlar onları sorgulamaya başladılar. O dönemin insanları, Hz. Ali'ye (a.s) düşmanlık gütmenin en büyük nifak olduğunu anladılar.

Böylece bu grup, Hz. Ali'nin halifeliğini kabul etmek ve onu Raşit halifeler arasına almak zorunda kaldı. Yalanla ve istemeyerek de olsa Ehlibeyt'i sevme iddiasında bulundular.

Neden bir kişi çıkıp da Abdullah b. Ömer'e şöyle bir soru sormadı acaba: Resul-i Ekrem'in (s.a.a) vefatından sonra bütün Müslümanlar veya Müslümanların büyük çoğunluğu hilafet konusunda neden iki kişi arasında tereddütte kalmıştı? Neden sadece Ebubekir ile Ali (a.s) arasında ihtilaf ediyorlardı? Neden hiç babasından veya Osman b. Affan'dan söz edilmiyordu?

Ömer'in oğluna şu soruyu sormak lazım: Eğer Resul-i Ekrem (s.a.a) senin sözünü tasdik edercesine sessiz kalmış ve kimsenin Ebubekir, Ömer ve Osman'dan daha üstün olmadığını kabul etmişse, o halde neden ölümünden iki gün önce henüz suratında tüy bile çıkmamış ve senden daha küçük yaşta olan birini İslam ordusunun komutanı yapıp, herkese onun bayrağının altına girmesini emretmişti? Acaba babanın dediği gibi, Peygamberimiz (hâşâ) sayıklıyor muydu?

Yine sormak gerekir: Neden muhacir ve ensar, Ebubekir'le biatleştikleri gün, Hz. Fatma'ya, "Eğer kocan ve amcanın oğlu, Ebubekir' den daha önce bizim yanımıza gelmiş olsaydı, ondan başka kimseyi kabul etmezdik!" dediler? Bu, sahabenin büyükleri tarafından, Hz. Ali'nin (a.s) üstünlüğünü gösteren bir itiraf değil midir? Sadece bir oldu-bitti ve hesapta olmayan bir biat, İmam Ali'nin hilafetinin pratiğe

dönüşmesine engel olmuştur. Öyle ya, böyle bir zamanda Abdullah b. Ömer gibi eşini nasıl boşaması gerektiğini bilmeyen gururlu bir gencin görüşü, sahabenin büyüklerinin görüşü karşısında ne kadar değerli olabilir ki?

Son olarak da şunu sormak gerekiyor: Ömer'in ölümünden sonra neden sahabenin çoğu Hz. Ali'yi (a.s) hilafet için daha uygun gördü? Neden Ali'yi Osman'dan daha üstün tuttular ve sadece Abdurrahman b. Avf'ın "önceki halifelerin yönetimiyle hilafet etmek" şartını kabul etmediği için onu kenara ittiler?^{372[372]}

Abdullah b. Ömer, babasından etkilenmişti. Ebubekir, Ömer ve Osman'ın halifelik dönemlerinde yaşamış ve Ali'nin (a.s) hep bir köşeye itildiğini görmüştü. Onların arasında yoktu, hükümetlerinde ona bir makam da verilmemişti. Arap şahsiyetler, Hz. Ali'yi, amcasının oğlunun (s.a.a) ve kadınların en üstünü eşinin vefatından sonra ondan yüz çevirmişlerdi. Çünkü elinde halkın dikkatini çekebilecek bir şeyi yoktu.

Hiç şüphesiz Abdullah b. Ömer babasına en yakın şahsiyetti. Onun görüşlerini duyuyor, dostlarını ve düşmanlarını onun öğretilerine göre belirliyordu. Bu yüzden de Ali ve Ehlilbeyt'e karşı öfke ve kinle büyüdü. Bir gün Osman'ın öldürülmesi olayından sonra muhacir ve ensarın ona biat ettiğini görünce bu, ona zor geldi. Gizli olan kinini açığa vurarak Hz Ali'ye biat etmeye yanaşmadı. Sonunda Medine'de daha fazla kalmak istemedi ve Umre'ye gitmek bahanesiyle Mekke'ye gidip oraya yerleşti.

Abdullah b. Ömer, bu tarihten itibaren tüm gücünü halk hareketini gevşetmek, Hz. Ali'ye (a.s) karşı tutumlarını değiştirmek ve onları isyana ve savaşa sevk etmek için kullandı. Hz. Ali'nin onları yeniden kitap ve sünnete yönlendirmesini istemiyordu. Abdullah, zamane imamına itaat etmenin vacip olduğunu bildiği halde onu yalnız bırakan ilk kimselerdendi.

Hz. Ali'nin (a.s) öldürülmesinden sonra İmam Hasan'la mücadelesi sonucu iktidarı ele geçirmeyi başaran Muaviye, halka hitaben bir

^{372[372]}-*Tarih-i Taberî*, c.4, s.238; *Tarihu'l-Hulefa*, Suyutî, s.154; *Tarih*, İbn-i Kuteybe, c.1, s.30; *Müsned*, Ahmed b. Hanbel, c.1, s.75.

konuşma yaparak şöyle dedi: "Ben, sizinle namaz kılmanız ve oruç tutmanız için savaşmadım. Bilakis, size hükümdarlık edebilmek için savaştım. Allah da bana istediğimi verdi!" İşte, tam bu sırada Abdullah b. Ömer biat etmek amacıyla Muaviye'ye koşuyor ve "Halk, onun hakkında ihtilaf ettikten sonra yine onun hakkında bir araya gelmiş ve ona biat etmiştir" iddiasında bulunuyor.

Bence bu yılı "Cemaat Yılı" olarak ilan eden kişi de Abdullah b. Ömer olmuştu. Böylece o ve Ümeyye oğullarından oluşan takipçileri, Ehlisünnet ve'l-Cemaat'i tesis etmiş oldular. O günden sonra kıyamete kadar da bu isimle adlandırılacaklardır.

Abdullah b. Ömer'e ve onunla aynı fikirde olan Ehlisünnet ve'l-Cemaat'e sormak lazım: Tarih boyunca Hz. Ali'nin (a.s) hilafeti gibi hangi hilafet olayında halk, her kesimiyle, topluca ve istekli olarak böylesi bir biatte bulunmuştur?

Ebubekir'in halifeliği alelacele ve hesapsız bir şekilde gerçekleşmiş, sahabenin çoğu biat etmekten kaçınmıştı. Ömer'in halifeliği de kimsenin görüşü dikkate alınmadan Ebubekir'in vasiyetiyle gerçekleşmişti. Osman'ın halifeliği ise Ömer'in seçtiği üç kişinin onayıyla ve Abdurrahman b. Avf'ın kendi kararıyla sonuçlandı. Ama Hz. Ali'nin (a.s) biati muhacir ve ensarın kendi isteğiyle oldu. Hiçbir zorluk ve propaganda olmadan gerçekleşti. Müminlerin Emiri Ali (a.s), onların kendine olan biatlerini tüm İslam âlemine mektupla ulaştırdı ve herkes de bunu kabul etti. Sadece Şam'da bulunan Muaviye kabul etmedi.^{373[373]}

Abdullah b. Ömer ve Ehlisünnet ve'l-Cemaat'e göre Muaviye'yi öldürmek vacipti. Çünkü o, İslam ümmetinin birliğini, hilafete geçebilmek sevdasıyla tehlikeye attı. Biz, bu hükmü *Sahih-i Müslim*'in Resul-i Ekrem'den (s.a.a) naklettiği şu rivayete dayanak veriyoruz: «Peygamber efendimiz buyuruyor ki, **"İki halifeye biat edildiğinde bunlardan ikinciği öldürün!"**»^{374[374]}

Yine *Sahih-i Müslim*'de Resul-i Ekrem'in (s.a.a) şöyle buyurduğu

^{373[373]}-*Fethu'l-Barî*, İbn-i Hacer, c.7, s.58.

^{374[374]}-*Sahih-i Müslim*, c.6, s.23; *Müstedrek*, Hakim, c.2, s.156; *Sünen-i Beyhaki*, c.8, s.144.

rivayet edilmiştir: **"Kim bir imama biat eder, elinin ayasını ve kalbinin semeresini ona verirse (ona gönül hoşluğuyla biat ederse), ona itaat etsin. Onunla çatışan bir başkası gelirse, sonrakinin boynunu vurun!"**^{375[375]}

Ne var ki, Abdullah b. Ömer, Kurân'a ve Peygamber'e uyarak Muaviye'yle savaşacağı yerde Müslümanların halifesiyle savaşmayı ve ona karşı fitne çıkarmayı tercih etti. Biz görüyoruz ki, Abdullah, tüm Müslümanların icma ile biatinde birleştiği Hz Ali'ye (a.s) yüz çevirmiş; onun yerine zamanının imamına itaatsizlik eden, onunla savaşan, günahsız insanların kanını akıtan ve etkisi bugünlere kadar gelen fitnelerin çıkmasına neden olan Muaviye gibi birine biat etmeyi yeğlemiştir.

Bundan dolayı ben, şahsen, Abdullah b. Ömer'in Muaviye'nin tüm cinayet ve ihanetlerine ortak olduğuna inanıyorum. Zira Abdullah, Allah'ın ve Peygamber'inin onlara ve çocuklarına haram kıldığı hilafet makamının Muaviye'ye ulaşmasına yardımcı olmuş, onun saltanatını sağlamlaştırmıştı. Nitekim hadiste de hilafetin onlara haram kılındığı rivayet edilmiştir.

Abdullah b. Ömer bunlarla da yetinmeyip içkili, bozguncu ve imandan uzak biri olan melunlar melunu Yezid'e biat etti. Oysa Yezid, azat edilmiş bir babanın azat edilmiş oğluydu. Eğer İbn-i Sâd'ın *Tabakat* adlı kitabında yazdığına bakılacak olursa; "(Ömer'e göre), hilafet makamı, azat edilen hiçbir kimsenin layık olmadığı bir makamdır ve bu makam, (Mekke'nin) fethinden sonraki Müslümanlara ve onların çocuklarına dahi düşmez."^{376[376]}

"O halde nasıl olur da Abdullah, babasıyla muhalefet edebilir?" diye sormayın. Çünkü hilafet konusunda Kurân ve sünnete muhalefet etmekten geri kalmayan kimse, hâliyle de babasının görüşleriyle muhalefet edebilir.

Acaba bu durumda Abdullah b. Ömer'e şöyle sorabilir miyiz: Hangi icma ile Yezid'e biati kabul ettin? Ümmetin temiz insanları ne zaman onunla biatleştirdi? Bütün muhacir ve ensar, hatta cennet gençlerinin

^{375[375]}-*Sahih-i Müslim*, İmara kitabı, 10. bab, Hadis: 1844; *Sünen-i Beyhakî*, c.8, s.169, *Sünen-i İbn-i Mace*, c.3, s.958.

^{376[376]}-*et-Tabakatü'l-Kübra*, İbn-i Sâd, c.3, s.248.

efendisi İmam Hüseyin (a.s), Abdullah b. Zübeyr ve Abdullah b. Abbas, taraftarlarıyla birlikte Yezid'e biat etmekten kaçınmadılar mı?

Abdullah b. Ömer'in başlangıçta Yezid'e biat etmediğini herkes bilir. Ama Muaviye onun kalbini nasıl çalacağını biliyordu. Nihayetinde ona yüz bin dirhem gönderdi. Sonra da oğlu Yezid'e biat edilmesi hakkında bir konuşma yaptı. Abdullah b. Ömer bunu duyunca, "Onun benden daha önce istemiş olduğu şey budur? Demek ki benim dinim çok ucuzmuş!" dedi.^{377[377]}

Evet, Abdullah b. Ömer kendi de itiraf ettiği gibi dinini çok ucuza sattı. Takva ehlinin önderi Ali'ye (a.s) biat etmekten kaçındı, ama isyankârların önderi Muaviye'ye ve bozguncuların önderi Yezit'e biat etmek için çok acele etti. Böylece zalim Muaviye'nin tüm günahlarını üzerine almış oldu. Hiç şüphesiz o, Yezid'in cinayetlerini de üzerine almış oluyordu. Daha da öteye, Peygamber'in hürmetini ayaklar altına alarak cennet gençlerinin efendisinin, Peygamber ailesinin ve ümmetin pak insanların Kerbela'da şehit edilmesinden ve daha sonraları meydana gelen Harra Olayı'ndan^{378[378]} da sorumludur.

Abdullah b. Ömer, yezide biat etmesi yetmezmiş gibi halkı ona biat etmeye zorluyor, ona yönlendiriyor ve ona karşı ayaklanma çıkarmak isteyenleri korkutuyordu.

Buharî, Sahih'inde şöyle nakleder: (Medine halkı Yezid'i hilafetten

^{377[377]}-*Ensabu'l-Eşraf*, Belazerî, c.4, s.38; *İstiab*, İbn-i Abdülbirr, c.2, s.396; *Usdu'l-Gabe*, c.3, s.289; *Sünen-i Beyhaki*, c.8, s.159; *Tabakat*, İbn-i Sâd, c.4, s.182.

^{378[378]}-**Harra Olayı**: Yezid'in Medine'ye vali olarak atadığı Osman b. Muhammed b. Ebusüfyan'ın, Mervan b. Hakem ve diğer Emevîlerle birlikte halk tarafından şehirden kovulması, halkın "Peygamber (s.a.a) evlatlarının katili olan, yakınlarıyla cinsel ilişkiye giren, namaz kılmayan ve gününü içki içmekle geçiren biri hilafete layık değildir!" diyerek Yezid'i hilafetten azledip onun yerine Abdullah b. Hanzale'ye biat etmesi neticesinde Yezid, Müslim b. Ukbe komutanlığında Medine'ye büyük bir ordu yolladı. Onlara üç gün boyunca diledikleri her şeyi yapabilmeleri konusunda izin verdi. Böylece onlar Medine halkını bir bir kılıçtan geçirip kadınlarına ve kızlarına alenen tecavüz ettiler, mallarını yağmaladılar. Canlarını korumak için Resul-i Ekrem'in (s.a.a) haremine sığınan Müslümanları kadın-çocuk dinlemeden kılıçtan geçirdiler. Atlarıyla Harem-i Şerif'i kirlettiler. Üç gün içerisinde 12 bin kız bakireliğini yitirdi, binlerce kadın dul ve on binlerce çocuk yetim kaldı, sokaklar kan gölüne döndü. İslam aleminin yüreklerini parçalayan bu olaya tarihte **Harra Olayı** adı verilir.

azlettikten sonra) Abdullah b. Ömer çocuklarını, çevresini ve kölelerini etrafına toplayarak onlara şöyle seslendi: «Biz, bu adama Allah ve resulünün biatiyle biat ediyoruz.^{379[379]} Ben Resulullah'ın şöyle buyurduğunu duydum: **"Kıyamet gününde hainler için bir bayrak açılacak ve 'Bu, falancanın ihanetidir!' denilecek. Şirkten sonra Allah'a karşı yapılabilecek en kötü hıyanet, birine Allah ve resulünün biatiyle biat ettikten sonra onu bozmaktır.**"^{380[380]} Sakın ola Yezid'in hilafetini reddetmeyin veya bu duruma seyirci kalmayın veyahut da böyle bir işin içinde hazır bulunmayın. Aksi takdirde onunla aram açılır!»^{381[381]}

Yezid, Abdullah b. Ömer'in yardımını ve halkı biate teşvikiyle güçlendi. Çok geçmeden Müslim b. Ukbe komutanlığında bir ordu hazırlayarak Peygamber'in Medine'sine gönderdi. Onlara canlarının istediği her şeyi yapabilmeleri konusunda izin verdi. Müslim b. Ukbe ve ordusu on bin sahabeyi katletti, kadınlarını cariyeye olarak aldı, mallarını yağmaladı. Belazerî'ye göre, yedi yüz Kurân hafızı öldürüldü. Kadınlara ve kızlara tecavüz edildi. Bu tecavüz yüzünden zinadan türeme binin üzerinde çocuk dünyaya geldi. Sonra da Yezid'in kulu-kölesi olduklarına dair Medinelilerden biat alındı.

Acaba Abdullah b. Ömer bütün bu işlerde onlarla ortak sayılmaz mı? Yezid'i destekleyen ve halkı ona biat etmeye teşvik eden o değil miydi? Artık ben son kararı araştırmacıların vicdanına bırakıyorum!

Abdullah b. Ömer, bunlarla da yetinmeyip "melun, azade, kertenkele

^{379[379]}-Acaba Allah ve resulü, canı ve fasık kimselere biat etmeyi mi emretmişlerdir, yoksa pak ve Allah dostu kimselere mi? Nitekim Allah-u Taâla şöyle buyurmuştur: *"Sizin veliniz ancak Allah'tır, resulüdür ve iman edenlerdir.* (Bu iman edenler) *öyle kimselerdir ki namaz kılarlar ve rükû hâlinde zekât verirler."* (Maide, 55)

^{380[380]}-Keşke İbn-i Ömer, bunu Talha ve Zübeyr'e demiş olsaydı! Onlar İmam Ali'ye (a.s) biat ettikten sonra biatlerini bozup onunla savaştılar. Keşke Ehlisünnet ve'l-Cemaat, şahsiyetleri sınıflandırma konusunda da bu hadise amel etselerdi. Eğer biat bozmak şirkten sonra Allah'a karşı işlenen en büyük günahlardan biri ise, o zaman Talha ve Zübeyr'e ne demeli? Zira onlar biatlerini bozmakla kalmamış, masum insanları kılıçtan geçirmiş, saygınlık perdesini yırtmış, Beytül-Mal'ı yağmalamış ve kendi yaptıkları antlaşmalara kendileri ihanet etmişlerdi.

^{381[381]}-*Sahih-i Buharî*, c.1, s.166; *Müsned-i Ahmed*, c.2, s.48; *Sünen-i Beyhakî*, c.8, s.159; *et-Tabakatü'l-Kübra*, İbn-i Sâd, c.4, s.183.

ve bozguncu" lakaplarıyla tanınan Mervan b. Hakem'e bile biat etti. Oysaki Mervan, İmam Ali (a.s) ile savaşmış, Talha'yı öldürmüş ve yüz kızartıcı suçlar işlemişti.

Ömer'in oğlu bununla da yetinmedi. Birkaç adım daha ileri giderek Haccac b. Yusuf'a dahi biat etti. Hâlbuki Haccac, zamanının en büyük kâfiri idi. Kuranla alay ediyor, "Kurân, Arapların (savaşlarda) okuduğu recezlerden^{382[382]} ibarettir" diyordu. Efendisi Abdulmelik b. Mervan'ı Peygamber'den de üstün görüyordu. Haccac'ın bozgunculuğunu Şî-Sünnî herkes bilir. Öyle ki, tarihçiler, bütün İslamî temellerin onun tarafından yıkıldığını yazmışlardır.

Hafız b. Asakir, kendi *Tarih*'inde şöyle yazar: "Bir gün, iki kişi Haccac hakkında tartıştı. Biri Haccac'ın kâfir olduğunu, diğeri de yoldan çıkmış bir mümin olduğunu savunuyordu. Derken tartışma kavgaya dönüştü. Sonunda hakemlik yapması için meseleyi Şubî'ye açtılar. Şubî de onlara şöyle dedi: O, puta ve tağuta tapar, yüce Allah'ı ise inkâr eder."^{383[383]}

Haccac, bütün ilahî yasakları çiğneyecek kadar pervasız ve aşağılık biriydi. Tarihçilerin yazdıklarına göre, Haccac, ihlâs sahibi müminleri, özellikle de Ehlibeyt (a.s) dostlarını öldürüp işkence etmede oldukça ileri gitmişti. İnsanların uzuvlarını keserek onlara işkence ediyor, sonra da öldürüyordu. Halk, Haccac'ın elinden çektiği kadar kimseden çekmemişti.

İbn-i Kuteybe, *Tarih*'inde şöyle yazar: "Haccac, bir günde yetmiş bin kusur insanı öldürdü. Döktüğü kanlar mescit kapısından sokağa akıyordu."^{384[384]}

Tirmizî de *Sahih*'inde şöyle der: "Haccac'ın elleri ve ayakları bağlı olarak öldürdüğü topluluğu saydılar. Nihayet, sayılarının 120 bin kişiden daha fazla olduğunu gördüler."^{385[385]}

İbn-i Asakir de yine *Tarih*'inde Haccac tarafından öldürülenlerin sayısına değindikten sonra şöyle der: "Haccac'ın ölümünden sonra

^{382[382]}-**Recez:** Arap geleneklerinde savaşlarda okunan ve meydan okumak anlamına gelen yiğitlik şiirlerine denir. Çev.

^{383[383]}-*Tarih*, İbn-i Asakir, c.4, s.251.

^{384[384]}-*Tarih-i Hulefa*, İbn-i Kuteybe, c.2, s.26.

^{385[385]}-*Sahih-i Tirmizî*, c.4, s.433.

zindanında seksen bin kişi buldular. Bunların otuz bini kadınlardan oluşuyordu."^{386[386]}

Haccac sürekli kendini (hâşâ) yüce Allah'a benzetirdi! Ne zaman zindanının yanından geçecek olsa, zindandakilerin feryadını duyar, onlara "Defolun gidin, benimle konuşmayın!" derdi.

İşte bu Haccac, yıllar önce Peygamberimiz (s.a.a) henüz sağlığındayken hakkında şöyle buyurduğu kimseydi: "**Sakif kabilesinde yalancı ve bozguncu biri var!**" Ne ilginçtir ki, bu hadisin ravisi de Abdullah b. Ömer'in ta kendisidir!^{387[387]}

Evet, Abdullah b. Ömer, Peygamber'den (s.a.a) sonra yeryüzünün en faziletli insanına biat etmedi, ona yardımcı olmadı ve arkasında namaz kılmadı. Böylece Allah da onu zelil etti. Biat için Haccac'a gittiğinde, "Allah resulünün şöyle dediğini işittim: Eğer biri ölür de boynunda bir başkasının biati olmazsa cahiliye ölümüyle ölmüştür!" dedi. Bunun üzerine melun Haccac onu aşağıladı. Ayağını onun elinin üzerine koyarak, "Ellerim şu an için meşgul, o halde ayaklarımla biat et!" diye çıkıştı. Ömer'in oğlu işte bu kâfir Haccac'ın ve onun veziri olan Necd b. Amir'in^{388[388]} arkasında namaz kılıyordu.^{389[389]}

Hiç şüphesiz Abdullah b. Ömer'in bunların arkasında namaz kılmasının sebebi, her namazdan sonra İmam Ali'ye (a.s)'a lanet okumalarıydı. O da bundan dolayı mutlu oluyordu. Bu yüzden görüyoruz ki, Ehlisünnet'e göre iyi, kötü, mümin ve fasık ayırt edilmeden bunların arkasında namaz kılınabilir. Nitekim delil sunma safhasında da önderleri ve fakihleri olan Abdullah b. Ömer'in kâfir olan Haccac'ın ve Haricî olan Necd b. Amir'in arkasında namaz kılmasını gösterirler.

Oysaki Peygamberimiz (s.a.a) şöyle buyuruyor: "**Cemaat imamlığını üstlenecek şahıs, Allah'ın kitabı Kurân'ın okunuşunu herkesten daha iyi bilmelidir. Eğer okumada eşitlerse, sünnetimi daha iyi bilen biri, eğer sünnette de eşitlerse, hicrette daha öncelikli biri, eğer hicrette de eşitlerse, İslam'da daha öncelikli biri namaz**

^{386[386]}-Tarih, İbn-i Asakir, c.4, s.249.

^{387[387]}-Sahih-i Tirmizî, c.4, s.432; Müsned, Ahmed b. Hanbel, c.2, s.26 ve s.91-92.

^{388[388]}-Necd b. Amir, aynı zamanda Haricîlerin de öncüsüydü.

^{389[389]}-Tabakatü'l-Kübra, İbn-i Sâd, c.4, s.149; el-Muhalla, İbn-i Hazm, c.4, s.213.

kıldırmaıdır."^{390[390]} Evet, onlar bu sözü hiç dikkate almıyorlar.

Kurân, sünnet, hicrette öncelik ve İslam'da öncelik olmak üzere hadiste geçen bu dört özelliğın hiçbirı, Abdullah b. Ömer'in biat ettiğı ve arkalarında namaz kıldığı Muaviye, Yezid, Mervan, Haccac ve Haricî Necdet'te yoktu. Abdullah b. Ömer'in ihtilaf edip kenara attığı Peygamber sünnetlerinden biri de buydu. O, sünnete değil, sünnetin tersine amel etti. Zira Peygamber'in (s.a.a) tertemiz Ehlibeyt'inden olan İmam Ali (a.s) bu sıfatların hepsine, hatta daha fazlasına sahipti. Ama o bunlara sırtını döndü; onun yerine dinsizlere, Haricîlere, fasıklara ve Allah düşmanlarına yöneldi, onların arkasında namaz kıldı.

Ehlisünnet ve'l-Cemaat'in önde gelen fakihlerinden biri olan Abdullah b. Ömer'in, Allah'ın kitabı ve Peygamber'in sünnetiyle o kadar çok muhalefeti var ki, bunların hepsini bir araya getirecek olursak ayrı bir kitap ortaya çıkar. Biz, burada, Ehlisünnet kaynaklarına dayalı sadece birkaç örnekle yetiniyoruz:

Abdullah b. Ömer'in Kitap ve Sünnet ile Muhalefeti

Allah-u Taâla Kurân-ı Kerim'de şöyle buyurur:

"İnananlardan iki grup, birbiriyle savaşı giririrse hemen aralarını bulun, bir bölüğü, öbürüne saldırırsa o saldırganlarla, Allah'ın emrine itaat edinceye dek savaşın."^{391[391]}

Peygamberimiz de (s.a.a) şöyle buyurmuştur: **"Ey Ali! Sen benden sonra biatlerinden dönenler (nakisîn), zalimler (kasitîn) ve isyancılarla (marikîn) savaşacaksın."**

Abdullah b. Ömer Kurân ve sünnete açıkça muhalefet etmiştir. Hatta muhacir ve ensardan oluşan ve İmam Ali'nin yanında yer alan ümmetin icmama da muhalefet ederek, "Ben fitneler anında savaşmam ve savaşı azgın biri de kazansa, arkasında namaz kılarım!" demiştir.^{392[392]}

İbn-i Hacer der ki: "Abdullah b. Ömer, kimin hak, kimin batıl olduğu

^{390[390]}-Sahih-i Müslim, c.2, s.133; Sahih-i Tirmizî, c.1, s.459; Sünen, Ebu Davud, c.1, s.159.

^{391[391]}-Hucurat, 9.

^{392[392]}-Tabakatü'l-Kübra, c.4, s.110.

bilinse bile fitne anında savaşmamak gerektiğine inanıyordu."^{393[393]}

Ne kadar da ilginç! Abdullah b. Ömer kimin hak, kimin batıl olduğunu bildiği halde yerinden kıpırdayıp da hakka yardım etmekten çekiniyor ve batılı yok ederek Allah'ın emirlerini yerine getirmiş olmak istemiyor. Bu da yetmiyor, batıl da olsa, galip gelenin arkasında namaz kılınabileceğini söylüyor. Zaten kendi de pratikte bunu göstermişti. Muaviye galip gelip İslam ümmetine musallat olduğunda Abdullah b. Ömer, Muaviye'nin bütün cinayetlerini ve günahlarını bildiği halde ona biat etti ve arkasında namaz kıldı.

Batıl ehli hak ehlini, yani Ehlibeyt imamlarını zulümle ortadan kaldırmaya çalışmış, onlarla savaşmıştır. Abdullah b. Ömer de hakkı tamamen boşlamış, hayatı boyunca beş Ehlibeyt imamının döneminde yaşamış olmasına rağmen onlardan hiçbirinin arkasında namaz kılmamış, onlarla oturmamış ve onların fazileti hakkında bir tek hadis bile nakletmemiştir.

Biz, daha önceki konularda Abdullah b. Ömer'in görüşüne göre 12 imamın kimler olduğunu yazmıştık. O, şöyle diyordu: "Ebubekir Sıddık, Ömer Faruk, Osman Zinnureyn, kutsal toprakların padişahları Muaviye ve oğlu (Yezid), Seffah, Selam, Mensur, Cabir, Mehdi, Emin ve Emir-i Uşb. Bunların hepsi Benî Kâb b. Luvî kabilesindendir ve hilafete layık kimselerdir. Onlar gibi kimse bulunmaz!!"^{394[394]}

Acaba bu kimseler arasında Peygamberimizin Kurân'la aynı safhada gösterdiği ve kurtuluş gemisi olarak addettiği Ehlibeyt imamlarından (a.s) birinin adını görebiliyor musunuz? İşte, bu yüzdendir ki sizler, Ehlişünnet ve'l-Cemaat'ın peşinden gittiği imamlar ve halifeler listesinde Ehlibeyt imamlarından (a.s) birini dahi göremezsiniz. Bunlar Abdullah b. Ömer'in Kitap ve sünnetle olan muhalefetleriydi. Onun cehaleti hakkında da söylenecek çok şey var. Mesela; Peygamber efendimizin, kadınların ihramdayken dikilmiş ayakkabı giymelerinin caiz olduğuna dair emrini bilmiyor, bu yüzden de onun haram olduğuna

^{393[393]}-*Fethu'l-Bari*, c.13, s.39.

^{394[394]}-*Tarih-i Hulefa*, Suyutî, s.140; *Kenzu'l-Ummal*, c.6, s.67; *Tarih*, İbn-i Asakir ve *Tarih*, Zehebî.

dair fetva veriyordu.^{395[395]}

Bir diğer konu da sahip olduğu tarlaları kiraya vermesi konusuydu. Tarlalarını Resul-i Ekrem (s.a.a), Ebubekir, Ömer, Osman ve Muaviye döneminde kiraya verirdi. Bir gün sahabelerden biri ona Peygamberimizden hadis naklederek bu işin haram olduğunu söyleyinceye kadar buna devam etti.^{396[396]}

Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın bu fakihi, o zamana kadar tarlayı kiraya vermenin haram olduğunu bilmiyormuş. Demek ki, Peygamber (s.a.a) döneminden Muaviye dönemine kadar geçen 50 yıl içerisinde Abdullah, bu eylemin caiz olduğuna dair fetva vermiştir.

Ayşe, öpmenin abdesti bozduğu konusunda onunla muhalefet etmiştir. Ayrıca Abdullah b. Ömer, ailelerin ölen yakınlarına ağlamasını hoş karşılamıyor, bunun, ölen kimsenin azabını artıracaklarını söylüyordu. Sabah ezanı, bir aylık sürenin 29 gün olduğu ve daha birçok konuda Ayşe'yle muhalefet etmiş, onun görüşünü kabul etmemiştir.

Buharî ve Müslim, *Sahih*'lerinde, kendi senetleriyle şöyle rivayet ederler: Birileri Abdullah b. Ömer'e, "Ebu Hureyre, Resulullah'ın (s.a.a) 'Kim bir cenazenin arkasından yürürse, bir kırat^{397[397]} sevap alır' buyurduğunu söylüyor" deyince Abdullah, "Ebu Hureyre çok konuşuyor!" diye karşılık verdi. Ayşe de Ebu Hureyre'nin sözünü onaylayarak "Ben de Peygamber'den böyle işittim" dedi. Bunun üzerine Abdullah şu cevabı verdi: "Desenize; o zaman biz çok kırat kaybetmişiz!"^{398[398]}

Ömer b. Hattab'ın, oğlu Abdullah için söylediği şu söz, sanırım onun nasıl biri olduğunu anlamamız için yeterli olacaktır: Dalkavuşun biri

^{395[395]}-*Sünen-i İbn-i Davud*, c.2, s.166-167; *Sünen-i Beyhakî*, c.5, s.51; *Müsned-i Ahmed*, c.2, s.29.

^{396[396]}-*Sahih-i Buharî ve Sahih-i Müslim*, c.5, s.21.

^{397[397]}-**Kırat**: İslâm ülkelerinde, basılmış madenî paraları ve kıymetli maddeleri tartmak için kullanılan bir ölçü birimidir. Ortalama dört buğday veya beş arpa tanesi ağırlığında bir ölçüdür. Bu miktar bazı ülkelerde farklıdır. Tarihte de bunun için farklı farklı ölçüler kullanıldığı olmuştur. Kıratlar, hafif ağırlık ölçülerinden olup, elmas gibi kıymetli eşya ve mücevheratı tartmada kullanılmıştır. Bir kırat 0,200046 gram, yani bir gramın milyonda iki yüz bin kırk altısına eşittir. *Çev.*

^{398[398]}-*Sahih-i Buharî*, c.2, s.89, Cenazeler kitabı, Cenazelerin Arkasından Gitmenin Fazileti babı.

Ömer'i ölüm döşeginde ziyaret ederek "Oğlun Abdullah'ı halife olarak tanı!" diye bir teklifte bulundu. Bunun üzerine Ömer şu cevabı verdi: "Karısını dahi nasıl boşaması gerektiğini bilmeyen birini yerime nasıl bırakabilirim?"

Evet, Ömer, oğlunu işte böyle tanımlıyor. Kimse onu babasından daha iyi tanıyamaz. Efendisi Muaviye'ye hizmet etmek için çok sayıda uydurma hadis rivayet etmiştir. Örnek olarak şu rivayetine değiniyoruz:

Abdullah b. Ömer der ki: "Peygamberimiz bir gün şöyle buyurdu: Birazdan cennetliklerden biri gelecek. Bir süre sonra gördük ki Muaviye geldi. Ertesi gün Peygamberimiz yine "Birazdan cennetliklerden biri gelecek" dedi. Yine Muaviye geldi. Bir sonraki gün de aynı sözü tekrarladı ve yine Muaviye geldi!"

Abdullah b. Ömer, başka bir rivayetinde de şöyle demiştir: "Ayetel Kürsî nazil olduğunda Resul-i Ekrem (s.a.a) Muaviye'ye bunu yazmasını emretti. Muaviye, "Eğer yazarsam ödülüm nedir?" diye sordu. Peygamberimiz de, "Onu kim okursa sevabından sen de alacaksın" buyurdu.

Abdullah, bir başka rivayetinde de Peygamberimizin şöyle buyurduğunu söylemiştir: "Biliniz ki kıyamet gününde Muaviye, bedeni iman nuruna bürünmüş bir şekilde haşredilecektir!"

Ehlisünnet ve'l-Cemaat, önderleri olan Muaviye'yi cennetle müjdelenen on kişinin arasına neden almamışlar, bilemiyorum. Hâlbuki bir diğer öncüleri olan Abdullah b. Ömer, üç gün peş peşe cennetlik olarak Muaviye'nin geldiğini iddia ediyor ve fazileti hakkında birçok hadis rivayet ediyor.

Kıyamet gününde insanlar çıplak ve yalın ayak bir şekilde haşredildiklerinde güya herkesten üstün olan Muaviye nurdan bir deriyle dirilecekmiş! Gel de inan!

İşte Abdullah b Ömer ve işte onun ilmî konumu; işte onun fikhî ve işte onun Kurân ve sünnetle olan muhalefeti... Bir yanda Müminlerin Emiri ve pak Ehlibeyt imamlarıyla (a.s) olan düşmanlığı, bir yanda da Allah, Peygamber ve insanlık düşmanlarıyla olan dostluğu...

Acaba Ehlisünnet ve'l-Cemaat, bugün bu gerçeğin farkında değil mi? Muhammedî (s.a.a) sünnet sadece Peygamber'in tertemiz Ehlibeyt'ine bağlı kalan İmamiye Şûilerindedir.

"Ateş ehliyle cennet ehli bir değildir; asıl kurtuluşa erenler cennet ehlidir."^{399[399]}

12- Abdullah b. Zübeyr

Babası, Cemel Savaşı'nda öldürülen Zübeyr b. Avvam'dır. Cemel savaşı, nebevî sünnette Nakislerin (biatten dönenlerin) Savaşı diye geçer. Annesi Ebubekir b. Kuhafe'nin kızı Esma, teyzesi Ebubekir'in kızı ve Peygamberimizin hanımı olan Ayşe'dir. Hz. Ali'nin (a.s) en büyük düşmanlarından. Dedesi Ebubekir'in hilafetiyle ve halası Ayşe'yle gurur duyuyordu. Bu ikisinden miras aldığı kinle yetiştirdi.

Hz. Ali (a.s), Abdullah'ın babası Zübeyr'e şöyle derdi: "Biz, bozguncu oğlun büyüüp aramızı açıncaya kadar seni hep Abdulmuttalib'in çocuklarından biri olarak görürdük."

Cemel Savaşı'nın önemli unsurlarından ve öncülerinden olduğu herkesçe bilinen bir gerçektir. Hatta Ayşe onu halka namaz kıldırması için görevlendirmiştir. Bu olay, Talha ve Zübeyr'in Ayşe tarafından kenara alındığı bir dönemde gerçekleşmişti. Çünkü o zamanlar Talha ile Zübeyr birbirleriyle çatışma içerisindeydi ve ikisi de bu makama göz dikmişti.

Rivayete göre, teyzesi Ayşe'ye elli kişiyi şahit göstererek Hav'eb Suları'nın orası olmadığına dair yemin ettiren kimse de oydu. Ayşe, bu tanıklığın ardından yoluna devam etti ve Hz. Ali (a.s) ile savaşa koyuldu.

Abdullah b. Zübeyr, babasını korkaklıkla suçlamış ve azarlamıştı. Çünkü Hz. Ali, Resul-i Ekrem'in (s.a.a) hadisini Zübeyr'e hatırlattığında o, zulüm üzere Hz. Ali'yle savaşmakta olduğunu fark etmiş ve onunla savaşmaktan vazgeçmişti. Oğlunun azarlaması çoğalınca ona hitaben, "Sana ne oluyor? Meğer ne uğursuz bir evlatmışsın sen!" diye çıkıştı.^{400[400]}

Abdullah, babasını azarlamaktan, bu konuda onu eleştirmekten ve kışkırtmaktan geri kalmadı. Sonunda bu uygulamalara dayanamayan

^{399[399]}-Haşr, 20.

^{400[400]}-Tarih, İbn-i A'sem, c.2, s.311; Şerh-i Nehcü'l-Belaga, İbn-i Ebil Hadid, c.2, s.166.

Zübeyr, oğlunun ısrarlarına yenik düştü, İmam'la (a.s) savaştı ve öldürüldü. Böylece babasının onun hakkında söylemiş olduğu "Meğer ne uğursuz bir evlatmışsın sen!" sözü yerini bulmuş oldu.

Bu rivayeti naklettik, çünkü Zübeyr ve uğursuz oğlu Abdullah'ın ne kadar kinci kişiliklere sahip olduklarını ortaya koymaktır. Zübeyr'in savaş meydanını kolay kolay terk etmesi, yardımcıları olan Talha'yı, Basra'dan getirdiği adamlarını, kölelerini ve hizmetçilerini yalnız bırakması mümkün değildi. Baldızı olan Ayşe'yi ölüme terk edemezdi. Hatta onun bunları terk edebileceğini kabul etsek de bunlar, özellikle de oğlu Abdullah'ı yalnız bırakmazlardı.

Tarihçiler Abdullah b. Zübeyr'in, Hz. Ali'ye (a.s) küfrettiğini, ona lanet okuduğunu ve şöyle dediğini yazarlar: "O aşağılık insan (Hz. Ali'yi kastediyor) sizin yanınıza geldi..."

Abdullah b. Zübeyr, Basra halkına hitaben bir konuşma yapmış, onları Hz. Ali'ye karşı savaşa teşvik etmiş ve şunları söylemişti: "Ey insanlar! Ali, hak halife olan Osman'ı mazlum bir şekilde öldürmüştür. Şimdi de şehrinizi elinizden almak için ordu hazırlıyor. O halde erkek gibi davranın ve halifenizin kanını isteyin! Ailenizin, çocuklarınızın, kadınlarınızın, kızlarınızın ve şerefizin savunuculuğunu yapın! Bilesiniz ki Ali'ye bu işte kendisinden başka kimse inanmıyor. Allah'a ant olsun ki eğer Ali size galip gelecek olsa, dininizi de dünyanızı da yok edecektir!"^{401[401]}

Onun Haşim oğullarına, özellikle de Hz. Ali'ye düşmanlığı o kadar derindi ki, "Ben salâvat getirdiğim zaman bazıları (Hz. Ali) kibirleniyorlar!" diyerek kırk Cuma, hutbelerde Hz. Muhammed'e (s.a.a) salâvat getirmekten kaçınmıştı.^{402[402]} Eğer Abdullah'ın düşmanlığı Peygamber'e salâvat getirmeyi engelleyecek kadar ilerlemişse, bütün kötülükleri Hz. Ali'ye nispet vermesi ve halka karşı onu kötülemesine de şaşmamak gerekir. Nitekim onun Basra'daki halkı savaşa hazırlamak için yaptığı konuşmayı gördünüz; şöyle diyordu: "Allah'a ant olsun ki eğer Ali size galip gelecek olsa, dininizi de dünyanızı da yok edecektir!"

^{401[401]}-*Şerh-i Nehcü'l-Belaga*, İbn-i Ebil Hadid, c.1, s.22; *Tarih*, Mesudî, c.3, s.80.

^{402[402]}-*Tarih-i Yakubî*, c.2, s.261; *Şerh-i Nehcü'l-Belaga*, İbn-i Ebil Hadid, c.4, s.61-62.

Bu, apaçık bir yalandır. Abdullah'ın kalbinde hakka dair yer kalmadığını gösteren ve onun tarafından atılan bir iftiradır. Zira tarih de bunu gösteriyor ki, Hz. Ali onlara galip geldiğinde ve esirler arasında Abdullah b. Zübeyr olduğu halde Müminlerin Emiri Hz. Ali onların hepsini bağışladı ve azat etti. Ayşe'ye hürmet gösterip onu Medine'deki evine gönderdi. Ordusunun yaralıları öldürmesine, kadınları ve çocukları, köle veya cariye olarak almalarına izin vermedi. Hatta İmam'ın bu tavrı, kendi ordusu içerisinde itirazlara sebep oldu.

Hz. Ali (a.s), kitap ve sünneti baştan sona herkesten daha iyi biliyordu. Kimse onun sahip olduğu ilme sahip değildi. Buna rağmen ordusunda bulunan bazı münafıklar bu durumdan rahatsız oldu diğerlerini de İmam'a karşı kışkırttı. "Nasıl olur da onlarla savaşmak caiz olduğu halde kadınları bize haram olur?" diyorlardı. Askerlerin çoğu bu sözlerden etkilenmişti. Ama Ali (a.s), Kurân'dan deliller getirerek şu cevabı verdi: "Aranızda kura çekin; bakalım ananız Ayşe hanginize düşecek?" Bu sözü duyanlar yaptıklarının büyük bir hata olduğunu anlamış, İmam'a (a.s) hak vermiş ve "Allah bizi bağışlasın, biz hata yaptık ve sen haklısın" demişlerdi.

Abdullah b. Zübeyr'in sözleri yalan ve iftiradan ibaretti. Çünkü Ali'ye (a.s) duyduğu kin kalbini ve gözlerini kör etmişti. İmanını söküp atmıştı. Ama yine de Abdullah b. Zübeyr tövbe etmedi ve bu savaştan alması gereken dersi almadı. Bilakis öfkesi daha da şiddetlendi ve Ehlibeyt'e (a.s) karşı var gücüyle mücadele etmeye devam etti.

Tarihçilerin yazdıklarına göre, Abdullah, İmam Ali'nin (a.s) şehadetinin ardından tekrar ayağa kalktı ve kendisini müminlerin emiri olarak tanıttı. Etrafında topladığı insanlarla bir güç oluşturdu. Aralarında İmam Ali'nin evlatlarından Muhammed b. Hanefiye ve İmam Hasan'ın (a.s) da bulunduğu Haşim oğullarından on dokuz kişiyi hapsedti. Zindanın etrafını bol miktarda odunla doldurup ateşe verdi. Eğer Muhtar'ın ordusu yetişip ateşi söndürmeseydi, Abdullah b. Zübeyr arzusuna kavuşacaktı.^{403[403]}

Mervan b. Hakem, Haccac'ın komutasında bir ordu göndererek

^{403[403]}-Tarih, Mesudî, c.3, s.76-77; Şerh-i Nehcü'l-Belaga, İbn-i Ebil Hadid, c.20, s.127-128.

Abdullah b. Zübeyr'i abluka altına aldı. Bir süre sonra yakalanan Abdullah, Haccac tarafından Harem-i Şerifte (Mekke'de) darağacına asılarak idam edildi. Abdullah b. Zübeyr'in hayatı böylece sona erdi. Babasının da sonu böyle olmuştu. İkisi de makam peşindeydiler. Biat toplayıp, liderlik için savaştılar. Öldürdüler, öldürüldüler. Ne var ki amaçlarına ulaşamadılar.

Abdullah b. Zübeyr'in, düşmanlık güttüğü Ehlibeyt'in (a.s) fıkhiyla çelişen fikhî görüşleri de vardır. Mesela, ona göre geçici evlilik haramdır. Bir keresinde Abdullah, İbn-i Abbas'ı "Ey kör! Eğer geçici evlilik yaparsan seni taşıyarak öldürtürüm!" diye tehdit etmiş, İbn-i Abbas da ona şöyle cevap vermişti: "Benim gözüm kör olabilir, ama senin kalbin kördür. Geçici evliliğin helal olup olmadığı konusunda şüphen varsa, git bunu annene sor!"^{404[404]}

Bu bölümde sözü daha fazla uzatmak istemiyorum. Amacımız Abdullah b. Zübeyr'in muhalefetlerini ve bilgisi olmadığı konularda dahi görüş bildirmiş olduğunu ortaya koymak idi.

İyisiyle, kötüsüyle bütün sahabeler tarihte kaldı ve zavallı ümmet kan deryasında ve sapkınlık okyanusunda yalnızlığa itildi. Çoğu hak ile batılı birbirinden ayırt edemiyordu. Nitekim Talha, Zübeyr ve Sâd b. Ebi Vakkas da bunu itiraf etmişlerdi.

Ama Allah'ın ayetleri ile yürüyen, hak hususunda bir an bile tereddüt etmeyen, haktan hiç ayrılmayan, hakkın da her zaman kendisiyle birlikte olduğu tek bir şahıs vardı:

Müminlerin Emiri İmam Ali (a.s)... Ne mutlu ona itaat edene ve ne mutlu onu kendisine imam edinene!

Allah Resulü şöyle buyurmuştur:

"Ey Ali! Sen ve Şîlilerin kıyamet günü kurtuluşa

^{404[404]}-Yaşlılık nedeniyle İbn-i Abbas, hayatının sonlarına doğru kör olmuştu. Zübeyr'in oğluna hitaben "Git, annene sor!" demesinden kastı ise, babası Zübeyr ile annesi Esmâ'nın geçici evlilik yapmış olmalarıydı. Abdullah da bu evlilikten dünyaya gelmişti. Rivayete göre, Abdullah bu olayı annesine sormuş, annesi de şöyle cevap vermişti: "Sana, İbn-i Abbas'la tartışmaya girme dememiş miydim? O, Arapların ayıplarını herkesten daha iyi biliyor!"

ereceksiniz."^{405[405]}

"Hakka ileten mi uyulmaya daha lâyıktır; yoksa hidayet verilmedikçe kendi kendine doğru yolu bulamayan mı? Size ne oluyor? Nasıl hüküm veriyorsunuz?"^{406[406]}

^{405[405]}-*Dürru'l-Mensur fi Tefsiri'l-Me'sur*, Celaluddin Suyutî, c.8, s.589, Beyyine suresinin tefsiri bölümü.

^{406[406]}-Yunus, 35.

Sünnetin Kurân ile Çelişmediğine Dair Şia'nın Görüşü

Ehlisünnet ve'l-Cemaat ile Şia inançlarının aslını öğrendikten sonra anladık ki Şia, fikhî hükümlerde sadece Kuran-ı Kerim'e ve Peygamber sünnetine müracaat eder. Birinci derecede Kurân'a, ikinci derece de sünnete yer verirler. Şöyle ki, sünnetin sahihliğini Kurân'la ölçüyor, ona uyanları alıyor, ters düşenleri de atıyorlar.^{407[407]}

Şia, bu konuda Ehlibeyt imamlarının, ataları olan Resul-i Ekrem'e (s.a.a) isnat ettikleri şu hadise göre hareket eder: **"Benden size bir hadis nakledildiğinde o hadisi Allah'ın kitabıyla karşılaştırın. Eğer ona uyuyorsa alın, ters düşüyorsa duvara çırpın!"**

İmam Cafer Sadık (a.s) defalarca şöyle buyurmuştur: **"Kurân ile uyuşmayan tüm hadisler boş sözdür** (Peygamber'e ait değildir)."

Usul-u Kafi'de şöyle rivayet edilmiştir: "Peygamber efendimiz Mina'da halka yaptığı bir konuşmasında şöyle buyurmuştur: **Ey insanlar! Bana isnat edilen bir söz kulağınıza gelip çatığında bakın; eğer Allah'ın kitabına uyuyorsa, benim sözümdür ve eğer uymuyorsa, benim sözüm değildir."**

İmamiye Şiası, bu sağlam temel ile fıkıh ve akaidini güçlendirmiştir. Hadisler her ne kadar sahih sünnetle gelse de onu Kurân'la ölçerler. İmamiye Şiası, İslam fırkaları arasında bu şartı uygulayan tek fırkadır. Özellikle rivayetlerin birbiriyle çeliştiği durumlarda bu yöntemi kullanırlar.

^{407[407]}-Ant olsun canıma ki bu, en mantıklı ve en doğru yoldur. Tedlisle meşhur olan tüm hadisçilerin yolunu tıkar. Bu yolla Peygamberimize yalan hadis isnat eden kimselerin önü kapanmış olur.

Şeyh Mufid, *Tashihi'l-İtikad* adlı eserinde şöyle der: "Allah'ın kitabı, tüm hadis ve rivayetlerden önce gelir. Doğru hadisle yalan hadisi ayırt etmede Kurân'a başvurulur. Kurân neye hükmederse doğru olan odur, başkası değil."

Bu şartlardan dolayı hadisleri Allah'ın kitabıyla karşılaştırmak, çoğu fıkıh ve itikat konularında Şia'yı Ehlisünnet'ten ayıran farklı bir özelliktir.

Araştırmacılar, Şia'nın fikhî hükümleri ve itikadı konusunda Allah'ın kitabında delillere rastlayabilirlerken, Ehlisünnet'in ahkâm ve akaidine yönelik inançları konusunda kuranın açık ayetleriyle çelişen birçok hükme rastlamaktadırlar. Bu konuda size gereken örnekleri vereceğiz ve ileriki konularda bunları göreceksiniz.

Yine göreceksiniz ki Şia, hiçbir kitabını tam manasıyla "sahih" olarak adlandırmamış, Kurân'la eş tutulacak veya Kurân'a yakın olarak addedilecek olağanüstü bir kutsiyet vermemiştir. Oysa Ehlisünnet ve'l-Cemaat, içinde Kurân'la çelişen yüzlerce hadis bulunmasına rağmen *Sahih-i Buharî* ve *Sahih-i Müslim*'de yer alan bütün hadisleri sahih olarak görür.

Bunu bilmeniz yeterlidir ki, *Kafi* kitabının yazarı Muhammed b. Kuleynî, Şia nezdinde onca azamete sahip olmasına ve hadis ilminde üstün mahareti bulunmasına rağmen yine de Şîi alimleri tarafından onun topladığı bütün hadisler "sahih" olarak nitelendirilmemiştir. Hatta bazı âlimler, onun naklettiği hadislerin yarısını doğru bulmamış ve kabul etmemiştir. Daha da öteye, yazarın kendisi dahi "Bu kitabın tamamı sahihtir" diye bir iddiada bulunmamıştır. Sahihlik vurgusu, Ehlisünnet mezheplerine halifelerden geçen bir alışkanlık olsa gerek.

Demek ki Ehlisünnet ve'l-Cemaat, Kurân ve sünnetin hükümlerini bilmeyen veya bildikleri halde bunlara ters düşse bile şahsî görüşlerini Kurân ve sünnetin üzerinde tutmak isteyen imamlara uyuyorlar. Ama Şia, Kurân'ın açıklayıcısı olan Peygamberimizin tertemiz Ehlibeyt'ini (a.s) takip etmektedir. Onlar Kurân'la muhalefet etmez ve Kurân'da çelişkiye düşmezler.

"Hiç böyleleri, şu kimse gibi olur mu ki, o Rabbinden bir delil üzerinde bulunur, ayrıca O'ndan bir şahit de onu takip eder. Ondan önce de bir önder ve rahmet olarak Musa'nın kitabı var. İşte onlar ona

*inanırlar. Topluluklardan kim onu inkâr ederse, onun yeri ateştir!
Ondan hiç kuşkun olmasın. Muhakkak o, Rabbinden gelen gerçektir.
Fakat insanların çoğu inanmazlar.*"^{408[408]}

Ehlisünnet Ve'l-Cemaat'e Göre Kurân ve Sünnet

İmamiye Şia'sı, Kurân'a öncelik verir ve onu, sünnetin koruyucusu olarak bilir, dedik. Ne var ki Ehlisünnet bunun tam tersini yapar, yani sünnete öncelik verir ve onu Kurân'ın koruyucusu bilir. Böylece kendilerine neden Ehlisünnet dediklerini de anlamış oluyoruz. Yoksa neden kendilerine "Ehl-i Kurân ve Sünnet" değil de sadece "Ehlisünnet" demiş olsunlar ki? Özellikle de kitaplarında geçen "Ben aranızda iki emanet bırakıyorum; biri Allah'ın kitabı, diğeri sünnetimdir" hadisinden sonra böyle bir unvanı kendilerine eklememelerinin bir başka açıklaması olabilir mi?

Asıl sebep şudur ki; onlar Kurân'ı görmezden geldiler, ikinci sıraya ittiler ve iddia ettikleri sünneti alıp birinci sıraya koydular. Bu nedenle de biz, onların asıl hedeflerinin sünneti Kurân'a hâkim kılmak olduğunu düşünüyoruz. Bu, gerçekten de ilginç bir konudur.

Bana göre onlar, yaptıkları işin Kurân'a muhalif olduğunu görmüş, artık bunlara alışmış, yer yer egemen güçler bu ilaveleri onlara dikte etmiş, onlar da bu işleri temize çekebilmek için yalan hadisler ortaya çıkarıp bunları Peygamber'e atfetmişlerdir. Uydurdukları bu hadisler Kurân'a ters düştüğü için "Sünnet, Kûrân'a hâkimdir" veya "Sünnet, Kurân'ın hükmünü ortadan kaldırmıştır" demişlerdir.

Daha açık bir delil getirecek olursak, her Müslüman'ın günde defalarca tekrarladığı abdesti örnek verebiliriz. Kurân'da şöyle gelmiştir:

"Ey inananlar, namaza kalktığınız zaman yıkayın yüzlerinizi ve dirseklere kadar ellerinizi; meshedin başınızı ve ayaklarınızı da

(üzerindeki) çıkıntılara kadar..."^{409[409]}

Bu konuda ayetin cerle mi, nesble mi okunduğu (erculikum veya erculekum) mühim değil; daha önce de belirttiğimiz gibi, önemli olan Ehlisünnet camiasının en meşhur Arap edebiyatı uzmanı Fahr-i Razi'nin "Her iki okunuş şeklinde de meshetmek vaciptir" demiş olmasıdır.^{410[410]}

İbn-i Hazm der ki: "Ercul (ayaklar) kelimesindeki lam harfini ister üstünle okuyun, ister esreyle her iki durumda da bağlaç ruusa (başlar) döner. Bu bağlaç ya kelimeye (başlar) ya da onun mahalline (meshedin başınızı) dönmüştür ve başka bir şey caiz değildir."^{411[411]}

Ne var ki Fahr-i Razi, ayetin her iki durumda da meshi emrettiğini itiraf ettiği halde mezhebi konusunda taassup ederek şöyle demiştir: "Buna rağmen sünnet ayakları yıkamayı emretmiş ve Kurân'ın hükmünü ortadan kaldırmıştır!"^{412[412]}

Bu, onların hayalî sünnetinden sadece bir örnekti. Bu sünnet Kurân'a hükmedebiliyor ve bazı hükümlerini ortadan kaldırabiliyordu! Ehlisünnet'te bunun gibi daha birçok örnek var. Onlar, birçok uydurma hadise dayanarak Allah'ın hükümlerinin iptal edildiğine inanıyorlar ve buna gerekçe olarak da "Resul-i Ekrem (s.a.a) onların hükümlerini neshetmiştir (ortadan kaldırmıştır)" diyorlar.

Dikkat edecek olursak, abdest ayeti Maide suresinde yer almaktadır. Bu sure Kurân'ın en son inen bölümüdür. Hatta rivayete göre Peygamberimizin (s.a.a) vefatından iki ay önce nazil olmuştur. Öyleyse Resul-i Ekrem (s.a.a) nasıl ve ne zaman abdest ayetini neshetmiştir? Peygamberimiz 23 yıl boyunca ayaklarını meshetmiş ve günde en az beş kez bunu tekrarlamışken ömrünün son iki ayında Allah'ın ayetine muhalefet ederek ayaklarını yıkamaya başlaması acaba akla ve mantığa sığacak bir şey mi? Bu söze kim inanır?

Bütün bunlar bir tarafa, "Kuran insanları en doğru yola hidayet eder" dediği halde ilk başta kendisi ona muhalefet ederse, insanlar böyle bir peygambere nasıl inanabilir? Sizce bu söz makul müdür ya da akıl

^{409[409]}-Maide, 6.

^{410[410]}-*Tefsir-i Kebir*, Fahr-i Razi, c.11, s.161.

^{411[411]}-*Mahalli*, İbn-i Hazm, c.2, s.56.

^{412[412]}-*Tefsir-i Kebir*, Fahr-i Razi, c.11, s.161.

sahipleri böyle bir şeyi kabul eder mi? Muhalifler, müşrikler ve münafıklar haklı olarak, "Madem kendin Kurân'a muhalefet ediyorsun, o halde bizi neden ona inanmaya çağırıyorsun?" demezler mi? Böyle bir soru karşısında Peygamber dahi cevap veremez.

Dolayısıyla biz, gerek rivayetlere gerekse akla aykırı olan bu iddiayı kabul etmiyoruz. Kurân ve sünnete inanan herhangi bir kimse asla böyle bir iddiayı kabul edemez. Ama gelin, görün ki, Emevî hükümdarlarının takipçisi olan Ehlisünnet ve'l-Cemaat, daha önce de açıklandığı üzere, uydurma hadisleri Peygamber'e atfederek rehberlerinin şahsî görüşlerini doğru göstermeye ve bu işin dinde caiz olduğunu vurgulamaya çalışmışlardır. Bu yüzden de ilk yaptıkları şey, bu işe dinî bir meşruiyet kazandırmak olmuştur. Böylece nassları teşkil eden kesin ayetler karşısında şahsî görüşlerini belirttiklerinde "Peygamber de Kurân karşısında içtihat etmemiş miydi? O da istediği ayetleri geçersiz sayıyordu!" diye bahane gösterebileceklerdi. Bu, onlar için bir çıkış yolu oluyordu. Çünkü bidat ehli kimseler, yalan yere Peygamber'in takipçisi olduklarını iddia ederek bu yolla Kurân'a karşı rahatlıkla muhalefet edebilecek ve yaptıkları değişikliklere dinî bir kılıf bulabileceklerdi.

Önceki konularda Peygamberimizin bir an bile şahsî görüşüyle amel etmediğini ve daima vahyi beklediğini sağlam delillerle ispatlamıştık.^{413[413]} Nitekim Kurân-ı Kerim de şöyle buyurur:

"Biz sana kitabı, insanlar arasında Allah'ın sana gösterdiği gibi hükmedesin diye bir gerçek olarak indirdik"^{414[414]}

Acaba Peygamberimiz, Allah'ın şöyle emrettiğini buyurmamış mıydı?

"Onlara açık açık ayetlerimiz okunduğu zaman, bizimle buluşmayı ummayanlar: Bundan başka bir Kurân getir veya bunu değiştir, derler. De ki: Onu kendi tarafımdan değiştiremem. Ben sadece bana vahyolunana uyarım. Şayet ben Rabbime karşı gelirim, büyük bir günün azabından korkarım!"^{415[415]}

^{413[413]}-Sahih-i Buharî, c.8, s.148.

^{414[414]}-Nisa, 105.

^{415[415]}-Yunus, 15.

Acaba Allah-u Taâla, onu daha da şiddetli bir şekilde uyarmamış mıydı? Allah'ın sözünü değiştirdiği takdirde ona neler yapacağı konusunda nasıl tehdit ettiğini görmüyor musunuz?

"Eğer o, (Hz. Muhammed), bazı sözler uydurup bize iftira etseydi, elbette onun sağ elini alır, sonra da şah damarını keserdik. Sizden hiç kimse de buna mani olamazdı."^{416[416]}

İşte Kurân ve işte Kurân ahlakı taşıyan Peygamber (s.a.a)... Ne var ki Ehlisünnet ve'l-Cemaat,^{417[417]} Ali b. Ebu Talib'e ve Ehlibeyt'e olan düşmanlığından ötürü her konuda onlarla muhalefet ediyordu. Gün geldi, Ali ve onun takipçilerine muhalefet etmek temel sloganları oldu. Bu muhalefet, sabit sünnete muhalefet etmekle sonuçlansa da onlar bu davalarından vazgeçmedi.^{418[418]}

Bu mücadele öyle ilerledi ki, sırf Peygamber sünnetini canlı tutabilmek için namazların sessiz kılındığı öğle ve ikindi namazlarında İmam Ali (a.s) besmeleleri sesli okuyor diye onlardan bazıları "Besmeleyi sesli okumak mekruhtur!" demiştir. Bu işi günlük namazlarla ilgili olan elleri bağlama veya kenarlara salma, kunut duası okuma ve namazın diğer kısımları konusunda da yaptılar. Öyle ki Enes b. Malik bundan ötürü ağlıyor ve şöyle diyordu: "Allah'a ant olsun ki Resulullah'ın namazında gördüğüm şeyleri (şimdilerde) göremiyorum; onu çok değiştirmişsiniz!"^{419[419]}

Ne ilginçtir ki, Ehlisünnet ve'l-Cemaat, bu ihtilaflar konusunda sessiz kalmayı tercih etmiştir. Çünkü bilinen dört Ehlisünnet mezhebi, bu konularda ihtilaf etmiştir. Gerçi onlar bu ihtilafta bir sakınca görmüyorlar. Çünkü onlara göre bu ihtilaf rahmetmiş! Ama nedense Şia onlarla muhalefet ettiğinde Şiileri kınıyor ve bunu azap sayıyorlar. Sadece kendi imamlarının görüşünü kabul ediyorlar. Oysaki onların imamları ilim, fazilet, amel ve makamda Peygamber'in tertemiz Ehlibeyt'iyle asla eş tutulamaz. Nitekim daha önce de belirtildiği gibi

^{416[416]}-Hakka, 44-47.

^{417[417]}-Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ten kastımız, İmam Ali ve evlatları (a.s) döneminde yaşayıp da Ehlisünnet ve'l-Cemaat ekolünü ilk olarak ortaya çıkaran kimselerdir.

^{418[418]}-Bu konuda daha geniş bilgi için *Doğrularla Birlikte* adlı kitabımıza müracaat edebilirsiniz.

^{419[419]}-*Sahih-i Buharî*, c.1, s.74.

Kuran ve sünnet,^{420[420]} ayakları meshetmeği emrettiği halde, onlar bunu kabul etmiyor, Şiilere atfediyor, Şiilerin Kurân'ı farklı yorumladıklarını ileri sürüyor ve onların dinden çıktıklarını söylüyorlar.

Hatırlamamız gereken bir diğer örnek de Kurân ve sünnetin onayladığı geçici evlilik mevzuudur. Onlar, bunu haram sayan Ömer'in içtihadını meşru gösterebilmek için yalan hadis uydurup bunu Resul-i Ekrem'e (s.a.a) isnat ettiler. Sonra da böyle bir evliliği helal saydıkları için Şia'yı kınamaya başladılar. "Neden Ali b. Ebu Talib'den hadis rivayet edip de bu evliliğin helal olduğunu söylüyorsunuz?" dediler.

Ehlişünnet'in *Sahih* kitaplarında, Peygamber'in, Ebubekir'in ve hatta Ömer'in döneminde, Ömer buna bir yasaklama getirinceye kadar sahabenin geçici evlilik yaptığı yazılıdır. Kendileri de bu konuda sahabe arasında ihtilaf olduğunu kabul ediyorlar. Bazılarının geçici evliliği haram saydığını, bazılarının da helal saydığını kendileri itiraf ediyorlar.

Onların yalan bir hadise dayanarak Kurân'ın açık ayetlerini geçersiz saydıklarını gösteren örnekler çoktur. Ama biz bu konuda iki örnekle yetiniyoruz. Bizim buradaki amacımız, Ehlişünnet ve'l-Cemaat üzerindeki perdeyi aralamak, onların hadisleri Kurân'a hakim kıldıklarını göstermek ve nasıl da açıkça "Sünnet Kurân'ı geçersiz kılmıştır!" dediklerini okuyucularımıza göstermektir.

Hicrî 276'da ölen ve Ehlişünnet ve'l-Cemaat'in önde gelen fakih ve muhaddislerinden olan Abdullah b. Müslim b. Kuteybe, açıkça şöyle demiştir: "Sünnet, Allah'ın kitabına hâkimdir ama Allah'ın kitabı sünnete hâkim değildir."^{421[421]}

Buna ilave olarak, usul-i dinde Ehlişünnet ve'l-Cemaat'in öncüsü olan Eş'arî, bakınız bu konuda ne demiştir: "Sünnet Kurân'ı nesheder (geçersiz kılar) ve ona hâkimdir; ama Kurân sünneti neshetmez ve ona hâkim olamaz."^{422[422]}

İbn-i Abdulberr, Ehlişünnet ve'l-Cemaat'in önderlerinden biri olan

^{420[420]}-*Tabakatu'l-Kübra*, İbn-i Sâd, c.6, s.275.

^{421[421]}-*Sünen-i Daremi*, c.1, s.145; *Tevil-u Muhtelifi'l-Hadis*, İbn-i Kuteybe, s.199.

^{422[422]}-*Makalatü'l-İslamiyyin*, c.2, s.251.

İmam Evzaî'nin şöyle dediğini nakleder: "Kurân'ın sünnete olan ihtiyacı, sünnetin Kurân'a olan ihtiyacından daha fazladır."^{423[423]}

Eğer bu sözleri onların inançlarına şahit olarak kabul edersek, Ehlibeyt inancına muhalif olmalarını da normal karşılamamız gerekir. Çünkü Ehlibeyt (a.s), Kurân'ın sünnete hâkim olduğunu söylemiş, hadislerin doğru olup olmadığını öğrenebilmek için Kurân'a sunulması gerektiğini vurgulamış ve Kurân'ı ölçü olarak göstermiştir. Ne var ki Ehli-sünnet ve'l-Cemaat, bizim böyle yapmamız gerektiğini vurgulayan hadisleri, her ne kadar Ehlibeyt imamı kanalıyla gelmiş olsa da kabul etmiyorlar. Çünkü kabul ettikleri takdirde mezheplerinin altüst olması kaçınılmazdır.

Beyhakî, *Delailü'n-Nübüvvet* kitabında şöyle der: «Resul-i Ekrem'e isnat edilen **"Benden size bir hadis nakledildiğinde o hadisi Allah'ın kitabıyla karşılaştırın..."** şeklindeki hadis batıldır. Hadisin yalan olduğu açıkça ortadadır. Çünkü Kurân-ı Kerim'de hadislerin Kurân'la karşılaştırılması gerektiğini belirten herhangi bir ayet yoktur!»

İbn-i Abdülbirr, Abdurrahman b. Mehdi'nin şöyle söylediğini rivayet eder: Peygamberimize isnat edilen **"Benden size bir hadis nakledildiğinde o hadisi Allah'ın kitabıyla karşılaştırın. Eğer ona uyuyorsa benim sözümdür ve eğer ters düşüyorsa benim sözüm değildir"** şeklindeki hadis, ilim ehli nezdinde sahihliğiyle ispatlanmış bir hadis değildir. Bu hadisi zındıklar ve Haricîler uydurmuştur!^{424[424]}

Şu kör taassuba bir bakın! İlmî araştırmalar yapıp hakkı seçmek isteyenlerin önünü nasıl da tıkamaya çalışıyor? Bir yandan hadisi nakleden tertemiz Peygamber Ehlibeyt'ini (a.s) hadis uydurmakla itham ederken bir yandan da onları zındıklık ve Haricîlikle suçluyor. Ona şunu sormak lazım: "Zındıkların ve Haricîlerin böyle bir hadisi uydurmakla ne amaçları olabilir?" Akıllı ve inşafı bir insan, Allah'ın kitabını yüceltip, dinî hükümleri elde etmede ilk sırayı ona veren böylesi bir gruba hak vermez mi? Bu, Allah'ın ayetlerini ve hükümlerini, bidatleri ve uydurma hadisleriyle geçersiz kılmaya çalışan Ehli-sünnet ve'l-Cemaat'in düşüncelerinden daha akıllıca değil mi?

^{423[423]}-Cami-u Beyani'l-İlim, c.2, s.191.

^{424[424]}-Cami-u Beyani'l-İlim, c.2, s.191.

"Ağızlarından çıkan söz ne de büyük bir söz! Onlar, yalandan başka bir şey söylemiyorlar."^{425[425]}

Ehlişünnet'in zındık ve Haricî diye adlandırdığı kimseler, Resulullah'ın ümmetini ihtilaftan koruyan Ehlibeyt imamları ve hidayet meşaleleridir. Onları bizzat Resul-i Ekrem böyle tanıtmıştır. Peygamberimize göre Ehlibeyt'e muhalefet eden şeytanın taraftarıdır. Ama Ehlibeyt'in tek suçu, dedeleri olan Peygamber'in sünnetine bağlı kalmak ve Ebubekir, Ömer, Osman, Muaviye, Yezid, Mervan ve diğer Emevî hükümdarların biatlerini reddetmek olmuştur.

Tarih boyunca devlet yöneticileri ve halifeler bunlarla birlikte olduğu için muhalifleri olan Ehlibeyt'e küfretmeleri, onları Haricî ve kâfir olarak tanıtmaları, kenara itmeleri ve onlarla savaşmaları gayet doğaldır. Ali ve Ehlibeyt'ini minberlerde seksen yıl boyunca lanetlemediler mi? Hz. Hasan onların zehri ile Hz. Hüseyin ve evlatları da onların kılıçlarıyla şehit edilmediler mi?

En iyisi Ehlibeyt'in (a.s) musibetlerini daha fazla açmadan kendilerine Ehlişünnet ve'l-Cemaat adını verenlere tekrar geri dönelim.

Onlar sünnetin Kurân ile karşılaştırılmasını kabul etmiyorlarsa o zaman Ebubekir'i neden zındık veya Haricî olarak nitelendirmiyorlar? Peygamber'in hadislerini yaktıktan sonra halka hitaben bir konuşma yaparak şöyle demedi mi? "Siz Peygamber'den öyle hadisler rivayet ediyorsunuz ki kendiniz dahi bu konuda ihtilaf ediyorsunuz. Demek ki sizden sonrakiler daha çok ihtilaf edeceklerdir. Öyleyse Allah resulünden hiçbir şey rivayet etmeyin. (Bundan dolayı) biri size bir şey soracak olursa, deyin ki: Allah'ın kitabı aramızdadır; helalini helal sayın, haramlarından da kaçının!"^{426[426]}

Şimdi, bu rivayete göre, Ebubekir sünnet karşısında Kurân'a öncelik vermemiş midir? Öncelik bir tarafa, Kurân'ı tek kaynak gösterip, sünneti ihtilafa neden olduğu için reddetmemiş midir?

Neden Ömer b. Hattab'ı zındıklık ve Haricîlikle suçlamıyorlar? Peygamber'in sünnetini daha ilk günden reddederek "Allah'ın kitabı bize yeter!" diyen o değil miydi? Ömer, sahabenin kendi döneminde

^{425[425]}-Kehf, 5.

^{426[426]}-Tezkiretu'l-Hifaz, Zehebî, c.1, s.3.

topladığı bütün hadisleri bir araya getirip ateşe verdi.^{427[427]} Hatta daha da ileri giderek onların hadis nakletmesini yasakladı.^{428[428]}

Neden dinin yarısını kendisinden öğrendikleri Ümmül Müminin Ayşe'yi zındıklık ve Haricilikle suçlamıyorlar? Halbuki Ayşe, hadisleri Kurân ile karşılaştırmakla meşhurdur. Bilmediği bir hadisi duyduğunda onu Kurân'la karşılaştırır, muhalif ise o hadisi reddederdi. Ömer b. Hattab ölüye ağlamanın ölünün azabını artırdığını ifade eden hadisi reddettiği zaman Ayşe şöyle demişti: "Kurân'ın şu ayeti sizin için yeterlidir: *Hiçbir günahkâr bir başkasının günahını yüklenmez.*"^{429[429]}^{430[430]}

Abdullah b. Ömer, "Peygamberimiz müşriklerin cesetleriyle dolu olan kuyunun başına gelerek onlarla konuştu, sonra sahabelerine dönüp 'Onlar söylediklerimi duyuyorlar' dedi" şeklinde rivayette bulunmuş, Ayşe kabul etmemiş, Peygamber'in sadece "Onlar söylediklerimin hak olduğunu biliyorlar" dediğini iddia etmiş ve sonra da ölülerin hiçbir şey duymayacaklarına dair Kurân'dan şu ayetleri delil olarak göstermiştir.^{431[431]}

"Sen ölülere duyuramazsın."^{432[432]}

"Sen kabirlerdeki ölülere duyuramazsın."^{433[433]}

Ayşe ne zaman Kurân'la bir karşılaştırma yapsa, birçok rivayeti reddederdi. Nitekim "Muhammed (s.a.a) Allah'ı görmüştür" diyen birine şu cevabı vermişti: Senin bu sözün tüylerimi ürpertti. Sen ne bilirsin ki? Şu üç şeyin aleyhinde kim sana bir şey söylerse yalan söylemiştir:

1-Kim Muhammed'in (s.a.a) Rabbini gördüğünü söylerse yalandır. Çünkü Allah şöyle buyurur:

^{427[427]}-Kenzu'l-Ummal, c.5, s.644; İbni Kesir ve Zehebî, Tezkiretu'l-Hifaz'da, c.1, s.5.

^{428[428]}-Tezkiretu'l-Hifaz, Zehebî, c.1, s.6.

^{429[429]}-Enam, 164; İsra, 15; Fatır, 18; Zümer, 7; Necm, 38.

^{430[430]}-Sahih-i Buharî, Cenazeler kitabı, adı geçen konunun babında, c.2, s.80-81; Sahih-i Müslim, Cenazeler kitabı, adı geçen konu babında, c.3, s.42-43.

^{431[431]}-Sahih-i Buharî, c.2, s.101; Sahih-i Müslim, c.3, s.44, Cenazeler kitabı.

^{432[432]}-Neml, 80.

^{433[433]}-Fatır, 22.

"Gözler O'nu görmez, O gözleri görür."^{434[434]}

"Allah bir insanla (karşılıklı) konuşmaz. Ancak vahiyle yahut perde arkasından konuşur."^{435[435]}

2-Kim sana yarın ne olacağını söylerse yalandır. Çünkü Allah şöyle buyurur:

"Hiç kimse yarın ne kazanacağını bilmez."^{436[436]}

3-Kim sana Peygamber'in bir sözü gizlediğini söylerse yalandır. Çünkü Allah şöyle buyurur:

"Ey Resul! Rabbinden sana indirileni tebliğ et, eğer bunu yapmazsan, peygamberlik görevini yapmamış olursun."^{437[437]}

Ehlisünnetin ravisi Ebu Hureyre, bazen bir hadisi naklettikten sonra "İnanmıyorsanız şu ayete bakın" der, böylece sözünü insanlara kabullendirmeye çalışırdı.

Öyleyse neden Ehlisünnet ve'l-Cemaat bütün bu sahabeleri Haricî ve zındık olarak nitelendirmiyor? Onlar da her duydukları hadisi Kurân'la karşılaştırıyor, Kurân'a muhalif olan rivayetleri yalanlıyorlardı. Evet, Ehlisünnet'in bu sahabeleri suçlamaya cesareti yoktur. Ama sıra Ehlibeyt'e geldiğinde takvayı ve hayâyı bir kenara bırakıp her türlü küfrü ve günahı onlara yakıştırabiliyorlar. Oysaki Ehlibeyt'in tek suçu, hadisleri Allah'ın kitabıyla karşılaştırmaları olmuştu. Ehlibeyt (a.s), hadis uyduranları ve hilecileri ortaya çıkarmaya, onları bu şekilde rezil etmeye çalışıyordu. Allah'ın hükümlerini ayaklar altına alanlar ve uydurma hadislerle bu hükümleri batıl etmeye çalışanlar çok iyi biliyorlar ki, kendi söyledikleri hadisler Allah'ın kitabına sunulacak olursa, bunların onda dokuzu Kurân'la uyuşmaz. Kalan miktar Kurân'la uyuşuyorsa da onları tevil edip Peygamber'in kastetmediği yöne çekiyorlar.

Mesela: **"Benden sonraki halifeler on iki kişidir ve hepsi de Kureyş'tendir."**, **"Benden sonra Hülefa-i Raşidin'in sünnetine sarılın."**, **"Ümmetimin ihtilafı rahmettir"** vb. gibi hadisler bu tür

^{434[434]}-Enam, 103.

^{435[435]}-Şura, 51.

^{436[436]}-Lokman, 34.

^{437[437]}-Maide, 67.

hadislerdir.

Bu hadislerde Peygamber'in kastettiği Ehlibeyt imamlarıydı. Ama Ehlisünnet bu rivayetleri haksız yere hilafette bulunan kimselere ve sünneti değiştiren bazı sahabelere yamamıştır. Hatta sahabelere verilen lakaplar Peygamber'in Ali'ye (a.s) verdiği lakaplardır. Mesela; Ebubekir'in "Sıddık" (çok doğru konuşan), Ömer'in "Faruk" (hakla batılı ayıran), Osman'ın "Zinnureyn" (iki nurun sahibi) ve Halid b. Velid'in "Seyfullah" (Allah'ın kılıcı) lakapları, Peygamberimiz döneminde, yine Peygamberimiz tarafından İmam Ali'ye verilmiş lakaplardır.

Nitekim Peygamberimiz (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

"Sıddıklar üç kişidir: Yâsin hanedanının mümini Habib Neccar, Firavun hanedanının mümini Hızkîl ve bunlardan daha üstün olan Ali b. Ebu Talib'dir."^{438[438]}

Hiz. Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: **"En büyük sıddık benim. Benden sonra kim böyle bir iddiada bulunursa yalancıdır."** Evet, o, aynı zamanda hak ile batılı birbirinden ayıran en büyük faruktur.^{439[439]}

Acaba Peygamberimiz şöyle buyurmamış mıydı: **"Ali'ye sevgi iman, onunla düşmanlık nifaktır; o nereye giderse, hak da onunla beraberdir."**

Zinnureyn de İmam Ali'nin (a.s) lakabıdır.^{440[440]} Çünkü cennet gençlerinin efendileri olan İmam Hasan ile İmam Hüseyin onun evlatlarıdır. Bunlar, Peygamber soyundan gelen iki nurdur.

"Allah'ın kılıcı" da Uhud savaşında Cebrail'in (a.s), hakkında **"Ali**

^{438[438]}-Şevahidu't-Tenzil, Haskanî, c.2, s.224; Gayetu'l-Meram, s.417; Riyazu'n-Nazra, c.3, s.104.

^{439[439]}-Tarih-i Taberî, c.1, s.31; Sünen-i İbn-i Mace, c.1, s.44; Hasais, Nesaî, s.38; Müstedrek, Hakim, c.3, s.112.

^{440[440]}-Ehlisünnet, Osman'ı Zinnureyn olarak adlandırır. Buna gerekçe olarak da Osman'ın, Peygamberimizin kızları Rukayye ve Ümmü Kulsum ile evliliğini gösterirler. Aslında bu kızlar Peygamberimizin öz kızları değildirler. Öz kızı olarak kabul etsek dahi neden iki nur olarak nitelendirsinler ki? Hâlbuki Peygamberimiz onların hakkında tek bir fazilet dahi söylememiştir. Peygamberimizin, hakkında "O, cennet kadınlarının efendisidir" dediği Hz. Fatıma (s.a) neden bir nur olmasın ki? Veya onların düşüncesine göre, neden İmam Ali'ye en azından "Zinnur" (bir nurun sahibi) denmiyor?

gibi yiğit, Zülfikar gibi kılıç yoktur!" dediği kimsedir. Şüphesiz, Ali (a.s), Allah'ın müşriklere doğrulttuğu bir kılıç idi. Allah onunla müşriklerin pehlivanlarını öldürdü. Yiğitlerini yere serip, burunlarını yere sürttü. Öyle ki, müşrikler, istemeyerek de olsa hakkı kabul ettiler.

Ali (a.s) Allah'ın kılıcıdır. Çünkü hiçbir zaman savaştan ve düşmanla yüzleşmekten kaçmamıştır. Ali (a.s) öyle bir kimsedir ki, sahabe Hayber karşısında aciz kaldığında ve savaşmaya cesaret edemeyip geri geldiğinde o, Hayber'i tek başına fethetmiştir.

Başa geçen halifelerin siyaseti, İmam Ali'yi (a.s) her türlü fazilet ve üstünlükten silahından arındırmayı hedefliyordu. Muaviye halife olduğunda bu konuda daha da ileri gitti. Ali'ye lanet okutup onu küçük göstermeye çalıştı. Onunla muhalefet edenleri daha üstün göstermek için elinden geleni yapıyordu. İmam Ali'nin (a.s) bütün lakaplarını üstün göstermeye çalıştığı kimselere verdi. Bu uğurda hiçbir yalan ve hileden çekinmedi. O dönemlerde kim Muaviye'nin yalancı olduğunu söyleyebilir veya onunla muhalefet edebilirdi ki?

Muaviye ve yandaşları İmam'ı telin etme, ona küfretme ve ona karşı cephe alma konusunda birleştiler. Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ten olan takipçileri de bütün gerçekleri örtbas ettiler. Güzeli çirkin, çirkinı güzel saydılar. Ali ve taraftarlarını zındıklık, Haricilik ve Rafizîlikle itham ettiler. Böylece onları lanetlemeyi ve kanlarını akıtmayı caiz gördüler. Allah'a, resulüne ve Ehlibeyt'ine muhalif olanlara "sünnet taraftarı" yakıştırmalarını yaptılar.

Aziz okuyucu! Oku da gör! Bunları okurken şaşkınlık elde değil. Eğer yine de şüphe ediyorsan araştı. Tarihin derinliklerinde bu hakikatleri mutlaka bulacaksın!

"Bu iki zümrenin durumu, kör ve sağır ile gören ve işiten gibidir. Bunlar bir olur mu hiç? Hâlâ ibret almaz mısınız?"^{441[441]}

^{441[441]}-Hud, 24.

Ehlisünnet Nezdinde Çelişkili Hadisler

Onca yazılanlardan anlaşıldığı üzere Peygamber efendimize atfedilen sünnetlerin çoğu, aslında Peygamberimizin vefatından sonra sahabenin ortaya çıkardığı ve insanların bunu yapmaya zorlandığı bidatlerden oluşmaktadır. Zavallı halk da bütün bu bidatlerin Peygamber'in sünneti olduğunu veya onun ağzından çıktığını sanarak ötelerden beri bunu yapagelmıştır. İşte bu yüzdendir ki sonradan dine mal edilen bu bidatler, genelde hem birbirleriyle, hem de Kurân'la çelişmektedir. Dolayısıyla Ehlisünnet âlimleri çelişkili hadisleri tevil etmek zorunda kalmış, "Peygamber bazen öyle yapıyordu, bazen de böyle; namazda bazen besmele okuyordu, bazen de okumuyordu; abdest alırken bazen ayaklarını yıkıyordu, bazen de meshediyordu; namazını bazen eli bağlı olarak kılıyordu, bazen de eli açık vs." demişlerdir.

Artık durum öyle bir yere gelmiş ki bazı âlimleri, "Peygamberimiz bunları ümmetin rahatlığı ve kolaylığı için yapmıştır; herkes dilediği şekilde, hangisi kolayına geliyorsa ona göre ibadetini yerine getirebilir!" diyorlar.

Bu, apaçık bir yalandır ve İslam'ın özü bunu inkâr eder. Çünkü tevhit inancına göre, ibadette de tevhit vardır. Mükellef, kıyafette tek çeşit olmalıdır. Mesela, hacda ihrama bürünen kimse, istediği şekilde elbise giyemez veya cemaat namazında, cemaat istediği şekilde rükû ve secdeleri yerine getiremez.

Bu gibi iddialar elbette ki yalandır. Çünkü Ehlibeyt (a.s) imamları ne şekilde, ne de içerikte ibadette ihtilafı kabul etmemişlerdir.

Ehlisünnet ve'l-Cemaat nezdinde birbiriyle çelişen hadisleri

saymakla bitiremeyiz. Allah'ın izniyle bu hadisleri ayrı bir kitapta ele alacağız. Burada kısaca birkaç hadisi ele alıp Ehlisünnet ve'l-Cemaat mezhebinin inancının hangi temeller üzerine kurulduğunu göstermeye çalışacağız.

Sahih-i Müslim ve *Şerh-i Muvatta*'da Suyuti'nin kalemıyla Enes b. Malik'in şöyle söylediği rivayet edilir: "Ben Resulullah'ın, Ebubekir'in, Ömer'in ve Osman'ın arkasında namaz kıldım ve hiç birinin namazda 'Bismillahirrahmanirrahim' dediğini duymadım."

Başka bir rivayette de Enes, Kutade, Sabit Bennanî ve diğerleri senet gösterilerek Peygamberimizin namazda besmeleyi yüksek sesle okuduğu nakledilmiştir. Bu hadiste Peygamberimizin adı geçiyor, ama hadisin ibarelerinde farklılıklar var. İbareler oldukça karışık ve düzensiz.

Bazıları "Peygamberimiz namazda besmeleyi okumuyordu", bazıları "Besmeleyi yüksek sesle okuyordu", bazıları "Peygamberimiz besmeleyi terk etmezdi", bazıları da "Peygamberimiz namaza 'Elhamdulillah rabbi'l âlemin' cümlesiyle başlardı" demiştir. Bütün bu ihtilaf ve düzensizlikler sonucunda fakihlerin doğru fetva vermeleri mümkün değildir.^{442[442]}

Eğer bu düzensizliğin iç yüzünü ravinin bizzat kendisinden, yani daima Peygamber'in yanında olan Enes b. Malik'ten öğrenmek istiyorsanız, o, Peygamberimizin ve ilk üç halifesinin besmele okumadıklarını ve bazen de bunu terk ettiklerini (bazen okuduklarını, bazen okumadıklarını) rivayet etmiştir. Ama acı gerçek daha da farklıdır. Sahabelerin çoğu, hadis naklederken otorite sahiplerinin istekleri ve siyasî menfaatleri doğrultusunda, onlara uygun hadisler naklediyorlardı.

"Besmele okunmuyordu" şeklindeki hadisler, hiç kuşkusuz Emevîler döneminde uydurulmuştu. Onlar, Peygamber sünnetini değiştirdikleri için böyle bir ihtiyaç hissetmişlerdi. Ama o dönemde Ali (a.s), sünnete

^{442[442]}-*Tenviru'l-Havalik Şerh-u Muvatta-i Malik*, c.1, s.103. Bizler şükrediyoruz ki, Ehlisünnet'in kendi içinden biri, hadislerin düzensizliği, ihtilafı ve çelişkili oluşu konusunda şahitlik etmiş, fakihlerin sağlam delillerle fetva vermelerinin imkânsız olduğunu dile getirmiştir. Evet, sağlam deliller, ancak hidayet imamları olan Ehlibeyt'in yanındadır.

bağlı idi ve sünneti ihya etmeye çalışıyordu.

Onların siyaseti, "her konuda İmam Ali (a.s) ile muhalefet etmek ve onun aksine davranmak" temeli üzerine kurulmuştu. Meşhurdur ki, Hz. Ali (a.s) kıraatin sessiz olduğu öğlen ve ikindi namazlarında dahi besmeleyi yüksek sesle söylüyor diye onlar bunun bilincinde olarak tersini yapıyorlardı. Bu, bizim veya Şiîlerin iddiası değildir. Biz yazdığımız her şeyde Ehli-sünnet ve'l-Cemaat'ın kitaplarını veya onların açık itiraflarını delil gösterdik.

İmam Nişaburî, kendi *Tefsir*'inde Enes b. Malik'ten nakletmiş olduğu çelişkili hadislerden sonra aynen şöyle diyor: "Diğer bir eleştiri de, Ali'nin (r.a) namazlarda besmeleyi yüksek sesle okumasıydı. Emevîler kendi dönemlerinde bunu engelliyor ve Ali'ye ait her kalıntıyı yok etmeye çalışıyorlardı. Belki de Enes'in sözlerinin çelişkili olmasının sebebi, Emevîlerden korkmuş olmasıydı."⁴⁴³[⁴⁴³]

Ebu Zühre'nin de buna benzer bir sözü vardır. Der ki: "Emevî halifelerinin Hz. Ali'ye ait birçok eserin ve fetvanın yok olmasında oldukça etkili olduklarını kabul etmek zorundayız. Çünkü bir yandan minberlerde Ali'ye (a.s) lanet okurlarken, bir yandan da öğretilerinin insanlar arasında yayılmasına, özellikle de İslam hükümeti ve temellerine yönelik fetva ve görüşlerinin anlatılmasına izin vermeleri akıllıca bir tutum olmazdı."⁴⁴⁴[⁴⁴⁴]

Allah'a şükürler olsun ki, hakikat onların bazı âlimlerince dile getirilmiştir. Onlar İmam Ali'nin (a.s) namazlarda ısrarla besmeleyi yüksek sesle söylediğini itiraf etmişlerdir.

Sonuçta, Hz. Ali'nin (a.s) besmele konusundaki bu ısrarlı tavrından anlaşıyor ki, ondan önceki halifeler kasıtlı veya kasıtsız olarak besmeleyi terk etmişlerdi. Halk da onlara uyuyordu. Dolayısıyla bu, kabul edilir bir sünnet hâline gelmişti. Hiç kuşkusuz, besmeleyi bilerek terk etmek, namazı batıl eder. Aksi halde Ali (a.s), sessiz kılınan namazlarda (öğle ve ikindi namazları) bile besmeleyi neden yüksek sesle söylesin ki?

⁴⁴³[⁴⁴³]-*Tefsir-u Garaibi'l-Kurân*, Nişaburî, *Tefsir-i Taberî*'nin haşiyesinde, c.1, s.79.

⁴⁴⁴[⁴⁴⁴]-*el-İmamu's-Sadık*, Ebu Zühre, s.161.

Biz, Enes b. Malik'in rivayetlerinden onun Emevîlere yaklaşma çabası içerisinde olduğu sonucuna varıyoruz. Çünkü Emevîler onu övgüyle anıyor, mal-mülkle ödüllendiriliyor ve onun için yüksek saraylar yaptırıyorlardı. Bütün bunların sebebi ise Malik'in, İmam Ali'ye (a.s) muhalif olmasıydı. O da kendince İmam'a olan düşmanlığını açığa vuruyordu. Mesela, Tayr (kuş) Hikâyesi'nde şöyle rivayet edilir: "Peygamberimiz, kendisine getirilen kızarmış kuş etinden yemeden önce 'Allah'ım, halk arasından en sevdiğin kimseyi bana gönder ki, o da bu yemekten yesin!' şeklinde dua etmiş, derken Ali gelmiş, içeri girmek için izin istemiş, Enes üç kez onu reddetmiş ve içeri girmesine müsaade etmemişti. Dördüncü defasında Peygamberimiz durumu anlayınca Enes'e 'Neden böyle yaptın?' diye sormuş, Enes de, "Ensardan birinin gelmesini istiyordum" diye cevap vermişti."⁴⁴⁵[445]

Enes hakkında sadece bu rivayet yeter herhalde. Çünkü Peygamberimiz, Allah'tan en sevdiği kulunu göndermesini dilediğinde, Allah onun duasını kabul ederek Hz. Ali'yi (a.s) gönderiyor; o da bunu gördüğü ve duyduğu halde düşmanlığını ortaya koyup her seferinde "Peygamber şu an meşgul" diyerek yalan yere Hz. Ali'yi (a.s) geri çevirmeye çalışıyordu. Enes, bu yalanı üç kere tekrarlamıştı. Çünkü İmam Ali'nin (a.s) Allah katında Peygamber'den (s.a.a) sonra en değerli insan olduğunu kabul etmek istemiyordu. Hz. Ali (a.s) dördüncü gelişinde izin istemeden Peygamber'in yanına girdi. Peygamber: "Ey Ali! Neden geciktin?" diye sorunca Ali (a.s): "Geldim, ama Enes beni üç kez geri çevirdi!" diye cevap verdi. Bunun üzerine Peygamberimiz Enes'e dönerek: "Bunu neden yaptın?" diye sordu. Enes, "Ey Allah'ın Resulü! Senin duanı duydum, ama ben kabilemden birinin gelmesini istiyordum!" diye cevap verdi.

Tarihin bize bildirdiğine göre, Enes bu olaydan sonra da İmam'la olan düşmanlığını ömrü boyunca sürdürmüştür. Enes öyle bir kimsedir ki, Kufe'ye bağlı Rahbe mahallesinde İmam Ali (a.s) ona "Gadir

⁴⁴⁵[445]-Hakim, *Müstedrek*'inde (c.3, s.130), "Bu hadis, Buharî ve Müslim'in şartıyla sahihtir" demiştir. Aynı rivayet şu kaynaklarda da mevcuttur: *Sünen-i Tirmizî*, c.5, s.595; *Riyazu'n-Nazra*, Taberî, c.3, s.124; *Tarih-i Bağdat*, c.3, s.71; *Kenzu'l-Ummal*, c.13, s.166, Hadis: 36505; *Hasais*, Nesaî, s.50; *Usdu'l-Gabe*, İbn-i Esir, c.4, s.30.

hadisini duydun mu?" diye sorduğunda o, şahitlik yapmaktan kaçınmış, bu yüzden İmam Ali'nin bedduasını almış ve aynı gün alaca hastalığına yakalanmıştı. O halde neden Enes, İmam Ali'ye (a.s) düşman olmasın ve Ali düşmanları karşısında kendisini ondan beri göstermeye çalışmasın ki? İşte, bu yüzdendir ki besmele konusundaki rivayeti, Muaviye taraftarlığı kokusu veriyor. Çünkü rivayetinde "Ben Peygamber'in, Ebubekir'in, Ömer'in ve Osman'ın arkasında namaz kıldım" derken Hz. Ali'nin (a.s) arkasında namaz kılmaktan kaçındığını itiraf ediyor ki, bu da Muaviye ve yandaşlarının işine geliyor. Onlar ilk üç halifeden övgüyle söz edilmesini istiyor, Hz. Ali'nin (a.s) ismini unutturmayı ve ondan asla söz edilmemesini umuyorlardı.

Resul-i Ekrem'in (s.a.a) tertemiz Ehlibeyt imamaları kanalıyla Şiiler için şu sabittir ki Hz. Ali, namazda Fatiha suresini ve ondan sonraki sureyi okurken başındaki besmeleyi yüksek sesle okurdu. Yine, Ehlişünnet ve'l-Cemaat kanalıyla gelen rivayetlere baktığımızda Hz. Ali'nin, namazlarda besmeleyi yüksek sesle okuduğunu, hatta sessiz kılınması gereken namazlarda dahi böyle yaptığını ve bunda ısrar ettiğini görmekteyiz. Bu iki konuyu yan yana getirdiğimizde şu sonuç ortaya çıkar: Demek ki namazda besmeleyi söylemek Peygamber'in sünnetidir. O halde kim bunu söylemez ve bir vacibi görmezden gelirse, namazı batıl olur. Çünkü sünnete muhalefet etmek, yoldan çıkmak demektir. Nitekim Kurân-ı Kerim şöyle buyurur:

"Allah Resulü size ne verdiyse alın onu ve size neyi yasakladıysa sakının ondan."^{446[446]}

Biz bundan sonra da sahabenin, Peygamberimizin sünnetiyle muhalefet eden rivayetlerini eleştirmeye devam edeceğiz. Burada önemli olan, Ehlişünnet ve'l-Cemaat'ın, sahabenin hangi sözlerine ve neden dolayı dayandıklarını bilmektir. Ehlişünnet bu konuda şuna inanır:

1-Sahabenin gerek sözleri, gerekse davranışları sünnettir ve buna uymak gerekir.

2-Sahabenin gerek sözleri, gerekse davranışları sünnete aykırı değildir. Zira sahabe, kendi görüşüne göre amel eder ve bunu

^{446[446]}-Haşr, 7.

Peygamberimize isnat eder. Böylece halk üzerinde etkili olur. Bu sayede Peygamberimizin sünnetleri muhtemel ihtilaflardan korunmuş olur.

Oysaki bu inanış yanlıştır ve ancak zandan ibarettir. İhtilafların önünü almak için tek çaba sarf eden kişi, Ali b. Ebu Talib (a.s) idi. Kendi döneminde halkı nebevî sünnete geri getirebilmek için oldukça çaba göstermişti. Sözleri, davranışları ve verdiği hükümler tamamen bu yöneydi. Ama yine de sonuç alamadı. Zira fitneciler birbiri ardınca çıkardıkları savaşlarla onu meşgul etmişlerdi. Bir savaş bitmeden diğerini başlatıyorlardı. Cemel Savaşı henüz sona ermeden Sıffin Savaşı baş gösterdi. Sıffin bitmeden Nehrevan savaşı başladı. O da bir sonuca varmamıştı ki, sonunda İmam Ali'yi (a.s) mihrapta, namaz kılarken şehit ettiler.

Muaviye başa geçince tek hedefi Allah'ın nurunu söndürmek oldu. Hz. Ali'nin (a.s) ihya ettiği Peygamber sünnetini tamamen ortadan kaldırmak için tüm gücünü harcadı. İnsanları ilk üç halifenin bidatleriyle, özellikle de kendisinin ortaya attığı bidatlerle avuttu. Hz. Ali'ye (a.s) küfretti, küfrettirdi. Ona lanet okutmayı bir gelenek hâline getirmek ve adının ihanetle anılmasını sağlamak istiyordu.

Medainî bu konuda şöyle der: «Sahabeden biri Muaviye'nin yanına gelerek, "Ey Muaviye! Ali öldü artık. Korkman gereken bir şey kalmadı. Keşke şu lanet okuma olayını da kaldırsan!" dedi. Bunun üzerine Muaviye şöyle cevap verdi: "Ant olsun Allah'a insanlar bu sünnetle yaşlanıncaya ve çocuklar bu sünnetle büyüyünceye kadar Ali'ye lanet kalkmayacaktır!"»

Medainî yine şöyle der: "Ümeyye oğulları uzun yıllar bu sünneti devam ettirdiler. Okullarda çocuklarına, evlerde kadınlarına, kölelerine ve hizmetçilerine bu sünneti öğretiler. Muaviye'nin bu programı oldukça başarılı oldu. Çünkü İslam ümmetini (az bir grup dışında) gerçek rehberinden uzaklaştırdı ve halkı onu nefretle anmaya zorladı. Batıla hak elbisesi giydirdi. İnsanlara kendisinin ve taraftarlarının sünnet ehli olduklarını, Ali ve taraftarlarının da Haricî ve bidat ehli olduklarını göstermeye çalıştı."

Eğer İmam Ali'ye (a.s) minberlerde lanet okuyarak Allah'a yaklaşmayı ummuşlarsa, onun izinden giden Ali yanlılarına yeler

yaptıkları ortadadır. Nitekim Şiîleri Beytü'l-Mal'dan (devlet hazinesi) mahrum ettiler. Evlerini içindekilerle birlikte ateşe verdiler, kimilerini hurma ağaçlarına asarak idam ettiler ve kimilerini de diri diri toprağa gömdüler. Süphanallah!

Benim görüşüme göre Muaviye, entrikalar zincirinin en büyük halkasıydı. Diğerlerinden daha fazla hakikatleri gizlemiş ve ümmeti, İslam elbisesi içerisinde cahiliyet devrine yeniden götürmüştü. Hiç şüphesiz, Muaviye, diğer üç halifeden daha kurnaz ve daha usta idi. Çünkü o gayet güzel rol yapabiliyordu. Bazen öyle içten ağlıyordu ki, görenler onun zahit, abit ve muhlis bir kul olduğunu zannediyordu. Bazen de öyle katı davranıyordu ki, herkes onun büyük bir kâfir olduğunu düşünüyordu. Nitekim bedevîler onu Allah'ın peygamberi sanıyorlardı!

Şimdi, hakikatlerin daha da aydınlığa kavuşması için Muhammed b. Ebubekir'in Muaviye'ye yazdığı mektubu ve Muaviye'nin ona verdiği cevabı okuyunuz:

Muhammed b. Ebubekir'in Muaviye'ye Gönderdiği Mektup

«Muhammed b. Ebubekir'den yoldan sapmış olan Muaviye b. Sahr'a...

Allah'ın emirlerine uyan ve evliyelerine teslim olan kimselere selam olsun!

Allah, bütün yüceliği ile insanları yaratmaya ihtiyacı olmadığı halde yaratmış ve bunu boşuna yapmamıştır. İnsanları ona kul olsunlar diye yaratmıştır. Bazıları yoldan saptı, bazıları ise doğru yolu buldu. Bazıları bedbaht oldu, bazıları ise mutlu... Sonra ilim üzere birilerini peygamber olarak seçti. Sonra da o peygamberlerin içinden Muhammed'i (s.a.a) seçti. Kendi risaletinin özelliklerini ona verdi. Onu vahiy mesajını iletmesi için seçip kendi işine layık gördü. Onu önceki kitapları onaylaması ve dinin hükümlerini göstermesi için müjdeci ve kurtarıcı bir peygamber olarak seçti.

O, ilim ve nasihat ile insanları Allah'ın yoluna davet etti. Ona ilk cevap veren, iman eden, İslam'ı kabul edip kendisini Allah'a teslim eden amcasının oğlu ve kardeşi Ali b. Ebu Talib (a.s) idi. O, görülmeyen şeye iman etti ve Peygamber'i sevdiği her şeyden üstün tuttu. Canını onun için siper etti. Her korku ve dehşet ânında onun yanında oldu. Onun yanında savaştı, onun yanında barıştı. Tehlikeli ve zor anlarda hep kendini öne attı. Öyle ki, cihatta kimse ona yetişemedi. Onun güzel amellerine yakınlaşan dahi olmadı.

Gördüğüm kadarıyla sen kendini Ali'den üstün sayıyorsun. Ama ben seni de, bütün güzelliklerin kaynağı olan Ali'yi de tanıyorum. O, ilk iman edendi. İnsanlar arasında niyeti en temiz olandı. Evlatları, eşi ve amcasının oğlu herkesten üstün kimselerdi. Kardeşi Mute Savaşı'nda

kahramanlık göstermiş, amcası Uhud Savaşı'nda şehitlerin efendisi unvanını almıştı. Babası, her zaman Resulullah'ı ve ailesini savunurdu.

Sana gelince; sen, melun oğlu melunsun! Sen ve baban her zaman Allah'ın dininde fitne çıkarıyor, Allah'ın nurunu söndürmeye çalışıyor, insanları bu iş için topluyor, bunun için para harcıyor ve Arap kabilelerini tahrik ediyordunuz. Baban bu sünnet üzere öldü, sen de aynı işleri yürütmek üzere onun yerine geçtin. Etrafında topladığın kimseler bunun en açık göstergesidir. Hiziplerden geri kalanlar, nifaklarıyla tanınanlar ve Peygamber'e düşman olanlar hep sana sığınıyorlar.

Oysa derin geçmişi ve etrafında toplanan yareniyle Ali'nin fazileti ortadadır. Allah-u Taâla Kurân'da onlardan haber vermiş, onları övmüş ve diğerlerine üstün kılmıştır. Muhacirler ve ensar gruplar hâlinde kılıçlarıyla Ali'nin etrafında toplanmışlar. Kanlarını onun yolunda döküyorlar. Hakkı ona itaatte görüyorlar. Bedbahtlığı da ona muhalefet etmekte biliyorlar.

Yazıklar olsun sana! Nasıl olur da kendini Ali ile eş tutarsın? Oysaki o, Allah resulünün varisi, vasisi ve onun evlatlarının babasıdır. Peygamber'e ilk itaat eden ve onunla en son görüşen odur. Sırrını daima ona açar, yapacaklarını daima ona haber verirdi. Sense onun düşmanı ve düşmanının oğlusun!

Dünyada, elinden geldiğince batıllığından faydalanan. As'ın oğlu da sapıklıkta sana yardım etsin. Er ya da geç ölecek ve hilelerin son bulacaktır. Akıbeti hayırla son bulanın kimler olduğunu çok yakında anlayacaksın.

Bilesin ki sen sadece Rabbine karşı hile yapıyor, onun hilesinden (belasından) güvende olduğunu sanıyorsun. Allah'ın nimetinden (cennetten) ümidin yok. Oysaki Allah, senin için pusudadır. Selam olsun hidayete tabi olana!»^{447[447]}

Muhammed b. Ebubekir'in yazmış olduğu bu mektup her araştırmacının bilmesi gereken ezici hakikatleri içermektedir. O, Muaviye'yi "yoldan sapan ve saptıran" olarak nitelendirmektedir. Onu

^{447[447]}-*Cemheret-u Resaili'l-Arab*, c.1, s.475; *Murucu'z-Zeheb*, Mesudî, c.3, s.11; *Şerh-i Nehcü'l-Belaga*, İbn-i Ebil Hadid, c.3, s.188.

"melun oğlu melun" diye anıyor ve bütün gücüyle Allah'ın nurunu söndürmeye çalıştığını, dini viran edip fitneler çıkardığını, bu yolda paralar harcadığını, Allah ve resulünün düşmanı olduğunu, Amr b. As'ın yardımıyla batıl yolda ilerlediğini iddia ediyor.

Bu mektup Ali b. Ebu Talib'in (a.s) geçmişte ve gelecekte kimsenin ulaşamayacağı üstünlükleri olduğunu vurguluyor. Hakikat şudur ki: Ali b. Ebu Talib'in (a.s) faziletleri, Muhammed b. Ebubekir'in saydıklarından çok daha fazladır. Ama bizim için önemli olan Muaviye'nin bu mektuba nasıl cevap verdiği.

Siz ey araştırmacılar! Bu mektubu dikkatle okuyun. Böylece tarihte oynanan gizli oyunları çözecek, gerçekleri daha iyi anlayacaksınız.

Muaviye'nin Muhammed b. Ebubekir'e Cevabı

«Muaviye b. Sahr'dan, babasının utanç vesilesi olan Muhammed b. Ebubekir'e!

Allah'a itaat edenlere selam olsun!

Senin mektubun elime ulaştı. Mektubunda Allah'ın büyüklüğünü, gücünü ve kudretini layıkıyla övmüş, Resulullah'ın (s.a.a) özelliklerini kendi uydurduğun birtakım sözlerle fazlasıyla yazmışsın. Asılsız görüşlerine yer vermiş, babana karşı kabalığını göstermişsin.

Mektupta Ebu Talib oğlunun üstünlüğünden, Peygamber'le olan geçmişinden, akrabalık bağından ve korku anında her zaman Peygamber'in yanında olduğundan söz etmişsin. Kendin için değil de başkalarının fazileti için bana deliller sunmuşsun. Bu faziletleri senden esirgeyip de başkalarına veren Allah'a şükürler olsun!

Ben ve baban Peygamberimiz hayattayken Ebu Talib'in oğlunun hakkını kendimiz için istiyorduk. Onun bizden üstün olduğunu da biliyorduk. Allah dinini tamamlayıp muzaffer kıldıktan ve onunla vaadini yerine getirdikten sonra Peygamber'ini yanına aldı. Baban da Faruk da onun hakkını çalan ilk kişilerdir. Onunla muhalefet ettiler ve bu yolda iş birliği yaptılar. Sonra Ali'yi kendilerine biate çağırdılar. O da zorluk çıkardı ve ayak diretti. Onlar onun hakkında planlar çizdiler ve ona büyük sıkıntılar yaşatmaya karar verdiler. Sonra Ali o ikisi ile anlaştı ve biat etti. Sonra üçüncüleri olan Osman ayağa kalktı, onların yolunu izledi ve onların yöntemini kullandı. Sen ve senin dostun onu eleştirdiniz. Öyle ki, halkın günaha en uzak olanını bile onun hakkında iştahlandırdınız, fitne çıkardınız ve onun hakkında arzularınıza kavuştunuz.

Ey Ebubekir'in oğlu, dikkat et! Kendi yaptığın iş yüzünden yakında

başın ağrıyacak. Kendi kendini ölç. Sabrı dağlar kadar olan bir kimse ile yan yana yürüyemeyeceğini anla. O öyle bir kimse ki, onun boynuzunu hiç kimse zorla koparamaz ve hiçbir sabırlı, onun dayanıklılığına ulaşamaz.

Eğer bizim yaptığımız iş doğruysa, bilesin ki bunu ilk başlatan babandı. İçinde zulüm ve sapkınlık varsa, yine bilesin ki baban öncüydü ve biz de onun ortaklarıydık. Eğer daha önce baban böyle yapmış olmasaydı, bizler Ali b. Ebu Talib ile muhalefet etmezdik. Onun emri altında olurduk. Ama biz, babanın böyle yaptığını gördük. Sonra da onun yolunu izledik. Onun yaptığını yaptık. Eğer bir eleştirin varsa, önce babanı eleştir veyahut da bizimle uğraşma! Sapkınlıktan sonra pişmanlık duyup tövbe edene selam olsun!»^{448[448]}

Biz bu cevaplardan Muaviye'nin, Ali b. Ebu Talib'in üstünlüğünü inkâr etmediğini, Ebubekir ve Ömer'i takip ederek ona muhalefet etme cesareti gösterdiğini anlıyoruz. Muaviye'ye göre o ikisi olmasaydı, hiç kimse Ali'yi küçümseyemez ve ondan öne geçmeye çalışamazdı.

Muaviye, aynı zamanda Emevî hükümetinin temellerini Ebubekir'in attığını itiraf ediyor. Bu mektuptan Muaviye'nin, Resulullah'ın (s.a.a) takipçisi olmadığını anlıyoruz. Zira "Osman, Ebubekir ve Ömer'in takipçisiydi" demiş, kendi de onun yolunu izlediğini itiraf etmiştir.

Buradan açıkça anlıyoruz ki, onların hepsi Peygamber'in sünnetini bir kenara bırakıp birbirlerinin bidatlerini takip ediyorlardı. Nitekim Muaviye, mektubunda yoldan çıktığını ve batıla amel ettiğini inkâr etmiyor.

Bu konuda Yezid b. Muaviye'nin, Abdullah b. Ömer'e vermiş olduğu aynı nitelikteki cevaba değinmek faydalı olacaktır.

Belazerî, kendi *Tarih*'inde şöyle der: Hüseyin b. Ali b. Ebu Talib öldürüldüğünde Abdullah b. Ömer, Yezid b. Muaviye'ye özetle şöyle bir mektup yazmıştır.

"Büyük bir hüznün ve ağır bir musibet gerçekleşmiştir. Meydana gelen bu olay oldukça büyüktür. Hiçbir gün Hüseyin'in öldürüldüğü güne benzemez."

^{448[448]}-*Cemheret-u Resaili'l-Arab*, c.1, s.477; *Murucu'z-Zeheb*, Mesudî, c.3, s.12; *Şerh-i Nehcü'l-Belaga*, İbn-i Ebil Hadid Mutezelî, c.3, s.189.

Yezid de ona yazdığı cevapta şöyle dedi:

"Ey cahil! Biz yepyeni evlere, geniş halılara ve üst üste dizilmiş yastıklara kavuştuk. Bunları korumak için savaştık. Eğer hak bizimleyse, biz kendi hakkımız için savaştık; eğer başkalarının hakkıysa, hakkı ehlinden alıp bu temeli ilk atan zaten senin babandı!"

Muaviye'nin Muhammed b. Ebubekir'e yazdığı cevap ile Yezid'in Ömer'in oğluna yazdığı cevap aynı mantığı ve aynı savunmayı içermektedir. Yemin ederim ki bu, açık ve net bir konudur. Akıllı olan herkes bunu anlar. Muaviye ile oğlu Yezid'in buna şahitlik etmesine de gerek yoktur.

Eğer Ebubekir ve Ömer'in İmam Ali'ye (a.s) karşı dayatması olmasaydı İslam ümmetinde bu olaylar olmazdı. Eğer Ali (a.s) Resul-i Ekrem'in (s.a.a) vefatından sonra hilafet makamına otursaydı ve onun halifeliği hicretin kırkınıcı yılına kadar sürseydi, yani Peygamberimizin vefatından sonra otuz yıl hükümet edebilseydi, bu süre içerisinde İslam'ın temellerini, usul ve fûruunu yeterli ölçüde yerine oturtabilir, Allah'ın kitabını ve Peygamber'in sünnetini tahrif ve tevil etmeden uygulayabilirdi.

Ve İmam Ali'den (a.s) sonra cennet gençlerinin efendileri olan İmam Hasan ile İmam Hüseyin'den (a.s) ve onun diğer masum evlatlarından başkası onun yerine geçmeyecekti. Hak halifelerin hilafeti üç asır sürecek ve bu süre içerisinde kâfirlerden, münafıklardan ve dinsizlerden eser kalmayacaktı. Dünyamız ve insanlar çok daha farklı olacaktı.

Ehlisünnet ve'l-Cemaat, her zaman için bu düşünceyi iki şekilde eleştirir:

1-Gerçekleşenler Allah'ın istediği şeylerdi. Eğer Allah isteseydi, İmam Ali (a.s) ve evlatları Müslümanların emiri olurdu. Böylece Allah'ın razı olduğuna biz de razı olurduk.

2-Eğer Ali (a.s) Peygamber'den hemen sonra hilafete geçseydi, ondan sonra yerine İmam Hasan ve İmam Hüseyin (a.s) geçecekti. Böylece hilafet, miras yoluyla babadan oğla geçerdi. Oysaki bu, şurayı öngören İslam ruhuyla bağdaşmaz.

Bu iki eleştiriye şöyle cevap verebiliriz:

1-Gerçekleşen olayların Allah'ın istediği şeyler olduğunu gösteren

tek bir delil dahi yoktur. Bilakis Kurân, bunun aksini iddia etmektedir. Mesela, Allah-u Taâla Kurân-ı Kerim'de şöyle buyurmuştur:

"(O) diyarların halkı inanıp çekinselerdi, elbette üzerlerine gökten ve yerden bolluklar açardık; fakat yalanladılar, biz de onları kazandıklarıyla yakaladık."^{449[449]}

"Eğer onlar Tevrat'ı, İncil'i ve Rablerinden kendilerine indirileni gereğince uygulasalardı, muhakkak ki üstlerinde ve ayaklarının altında olan nimetlerden yerlerdi. İçlerinde ılımlı bir ümmet var, ama onlardan çoğu, kötü işler yapıyor?"^{450[450]}

"Eğer şükreder ve iman ederseniz, Allah neden sizi azaplandırırsın ki? Allah şükriün karşılığını verendir, bilendir."^{451[451]}

"Bir millet kendi durumlarını değiştirmedikçe Allah da onların durumlarını değiştirmez."^{452[452]}

Bütün bu ayetler, toplumun yoldan sapmasının Allah'tan değil de kendilerinden kaynaklandığını açıkça göstermektedir. Sünnetten de anlaşılan budur:

"Ben, aranızda iki ağır emanet bırakıyorum; biri Allah'ın kitabı, diğeri de Ehlibeyt'imdir. Bunlara sarıldığınız sürece asla sapmazsınız."

"Bana kâğıt kalem getirin, size öyle bir şey yazayım ki, benden sonra asla sapmayasınız."

"Benim ümmetim yetmiş üç fırkaya bölünecek, biri dışında hepsi cehenneme gidecektir."

Bütün bu hadisler, doğru yoldan sapmanın, halkın Allah'ın yazdığı ve emrettiği şeyleri reddetmesinden kaynaklandığını göstermektedir.

2-İslamî hükümetin babadan oğla geçmesi gerektiğini farz etsek bile bu, Ehli-sünnet'in algıladığı biçimde değildir. Çünkü onların ilk düşündüğü şey, "Hilafet düzeninde, hilafeti miras alan halife fasık olabilir, ölmeden önce oğlu fasık da olsa onu veliaht ilan edebilir" şeklindedir. Bu, babadan oğla geçen saltanat düzenidir. Ama bizim

^{449[449]}-Âraf, 96.

^{450[450]}-Maide, 66.

^{451[451]}-Nisa, 147.

^{452[452]}-Râd, 11.

düşündüğümüz düzen böyle değildir. İlahî ve semavi bir seçimdir. Zerreden dahi haberdar olan Allah'ın seçimidir. Allah, insanlar arasından liyakatli akıl sahiplerini seçer, onlara kitap ilmini ve hikmeti öğretir ve onları halkın öncüleri kılar. Nitekim şöyle buyurmuştur:

"Onları, emrimizle doğru yolu gösteren önderler yaptık ve onlara hayırlı işler yapmayı, namaz kılmayı ve zekât vermeyi vahyettik. Onlar bize kulluk eden kimselerdi."^{453[453]}

İslam'ın veraseti kabul etmediğine ve hilafetin şura yoluyla olduğuna gelince; bu, ne gerçeklerle ne de tarihle bağdaşmayan abartıdan başka bir şey değildir. Bilakis Ehlisünnet, aksini iddia ettiği ve hoşlanmadığı saltanat usulü düzenin savunucusu olmuştur. Hz. Ali'nin (a.s) hilafetinin ardından zorba halifeler başa geçmiş, onlar da halkın iradesinin aksine fasık evlatlarını halife olarak tanıtmışlardır.

Sizce hangisi daha iyidir? Hilafetin fasık insanların elinde babadan oğla geçmesi mi, yoksa Allah'ın seçtiği, takva ve ilmi birbirlerinden miras alan ve bunu nesilden nesle aktaran masum ve tertemiz Ehlibeyt imamlarının Allah'ın emri ile insanları doğru yola ve cennete yönlendirmesi mi? Nitekim Allah-u Taâla şöyle buyurur:

"Süleyman, Davud'dan miras aldı."^{454[454]}

Akıl sahibi bir Müslüman'ın ikinci şıktan başkasını kabul edebileceğini zannetmiyorum. Biz, hakikatlerin peşindeyiz. Geçmişteki olaylara üzülmelerin fayda sağlamayacağı muhakkaktır. Konumuza dönelim.

Biz diyoruz ki: Ebubekir ve Ömer, Müminlerin Emiri Hz. Ali'nin (a.s) hilafet makamını gasp ettiler. Hz. Ali'yi, Hz. Fatıma'yı ve diğer Ehlibeyt imamlarını tahkir ettiler. Hal böyle olunca Muaviye, Yezid ve Abdülmelik b. Mervan gibilerine yol açılmış oldu. Onlar da istedikleri her şeyi yaptılar. Eğer onlar Muaviye için ortam hazırlamış olmasalardı ve yirmi yıldan fazla Şam'ın valiliğini onun elinde bırakmamış olsalardı, insanlar ona teslim olmaz ve o da güç gösterisinde bulunamazdı. Kendinden sonra hilafeti oğluna bırakamazdı. Hâlbuki o, kendi deyimiyle yeni evlere, geniş halılara ve üst üste dizilmiş

^{453[453]}-Enbiya, 73.

^{454[454]}-Neml, 16.

yastıklara kavuşmuş, onları korumak için savaşmış ve Peygamber bahçesinin güllerini dermekten (Ehlibeyt'i katletmekten) çekinmediğini itiraf etmiştir.

Eğer Yezid, Ehlibeyt'e olan düşmanlığını annesi Meysun'un göğsünden almış ve babasının kucağında Ali'ye lanet okuyup küfrederek büyümüşse, Peygamber'in Ehlibeytini katletmesine şaşırılmamak gerekir.

Bazı şairler bu hakikati şöyle dile getirmiştir:

*Olmasaydı halifenin bilemediği kılıçlar
Sırrından söz ederdim Al-i Muhammed'in
İnce ve zarif sırlardır bunlar
Söyledim de söyledim, hiç çekinmezdim
Ve yine gösterirdim size Hüseyin'in
Sakife günüyle başlayan çilesini...*

Hakikati araştıranlar, Ümeyye oğulları (Emevî) devletinin aslında Ebubekir ve Ömer'in çabalarıyla ortaya çıktığını bilirler. Abbas oğulları (Abbasi) hükümdarlığı ve diğer devletler de böyleydi. Bu yüzden mümkün olduğunca Ebubekir ve Ömer'i gündemde tutup olmadık fazilet ve üstünlükleri onlara yamamaya çalıştılar. Bu ikisinin hilafet makamına en layık kimseler olduğunu savunuyorlardı. Çünkü kendi hilafetlerini meşru kılan tek çıkış yolu buydu ve bu yüzden de onların adaletlerini ispat etmeye çalışıyorlardı.

Bunun karşısında Ehlibeyt'in (a.s) başına getirdikleri bütün belaların sebebi de, kendi hilafetlerinin meşruluğuna inanmaları ve onları meşruiyetleri için büyük bir tehlike görmeleri olmuştu.

Bu, hakkı tanıyan akıl sahipleri için gayet açık bir olaydır. Nitekim günümüzde de bazı İslam ülkelerinde hiçbir fazilet ve üstünlüğü olmayan kimselerin hüküm sürdüğünü görmekteyiz. Bunların tek özellikleri, daha önceki kral veya emirin oğlu olmalarıdır. Yezid de sırf babası Muaviye halife olduğu için halife oldu. İslam ümmetine zorbalıkla ve kan dökerek hükümet etti.

Mesela, Suudi krallığının ve bu krallığın veliahtlarının Ehlibeyt'i (a.s) ve Ehlibeyt'e uyanları sevmeleri beklenemez! Aynı zamanda Muaviye ve Yezid'i sevmemeleri de mümkün değildir. Çünkü babadan

oğla geçen krallık veya padişahlık sistemini onlar için Muaviye ve Yezid'den başkası oluşturmamıştır. Emevî, Abbasî ve muasır halifeler (veya emirler), meşruiyetlerini Muaviye ve Yezid'in oluşturduğu anayasadan almıştır.

İlk üç halifeyi takdis etmek, onlara üstünlük vermek, adaletlerine inanmak, haklarını savunmak, eleştirilmelerine meydan vermemek ve aleyhlerinde konuşulmasını yasaklamak bu sebepten kaynaklanmıştır. Çünkü bu üç halife, geçmişteki ve gelecekteki devletlerin temelini Sakife gününde atmışlardı.

Böylece onların neden kendilerine Ehlibeyt ve'l-Cemaat, diğerlerine de neden Rafizi ve zındık adını verdikleri anlaşılmış oluyor. Çünkü Hz. Ali (a.s), Ehlibeyt'i ve taraftarları onların hilafetini kabul etmemiş, biatleri altına girmemiş, her fırsatta onlarla münazara etmiş ve sağlam delillerle onların düşüncelerini çürütmüştür. Halifeler ise onları düşman bellemiş, tahkir etmeye çalışmış, lanetlemiş, öldürmüş ve vatanlarından sürmüşlerdir.

Eğer Kurân'da risaletin karşılığı olarak sevimleri emredilen Ehlibeyt'e (a.s) bu kadar ihanet ve düşmanlık yapılmışsa, Ehlibeyt dostlarının öldürülmesine, kâfir ilan edilmesine ve her türlü cezaya çarptırılmasına da şaşırılmamak gerekir. Hakkın takipçileri daima nefretle karşılanmış, sürgünler görmüş ve tarihin yalnızlığa itilenleri arasına girmiştir. Batılın takipçileri ise önder olmuş, saygı görmüş ve herkes tarafından itaat edilmişlerdir.

Ali'yi (a.s) seven ve Peygamber'den sonra onu kendine yegâne rehber gören kimseler daima bidat ve fitne ehli olarak görülmüştür. Muaviye'yi seven ve onu rehber edinenler de hep sünnet ve cemaat sahibi olarak anılmıştır. Hakkı batıldan, aydınlığı karanlıktan, beyazı siyahtan ayırmamız bize akıl veren Allah'a hamdolsun!

"Körle gören, karanlıkla aydınlık, gölgeyle sıcaklık ve dirilerle ölümler bir olmaz. Allah dilediğine işittirir; yoksa sen kabirlerde bulunanlara işittirecek değilsin."^{455[455]}

^{455[455]}-Fatır, 19-22.

Şia'ya Göre Sahabe

Eğer sahabe hakkında tarafsızca bir inceleme yapacak olursak görürüz ki, Şia Kurân'ın, sünnetin ve aklın verdiği değer kadar sahabeye değer vermiştir. Ne gulât ve bazı aşırı gruplar gibi bütün sahabeleri tekfir ederler, ne de Ehlisünnet ve'l-Cemaat gibi bütün sahabeleri adil kabul ederler.

İmam Şerefuddin Musevî, bu konuda şöyle der:

«Bizim sahabe hakkındaki görüşlerimizi okuyanlar diğer tüm görüşlerden daha ılımlı olduğunu görürler. Ne gulat gibi saygısızlık ederek bütün sahabeyi kâfir biliyoruz, ne de çoğunun düşündüğü gibi bütün sahabelerin adil olduklarına inanıyoruz. Kâmilîye vb. gibi aşırı fırkalar sahabelerin hepsini kâfir bilmektedir. Ehlisünnet ise Resulullah'tan (s.a.a) bir şey işiten veya Resulullah'ı Müslümanken gören herkesin adil olduğuna inanır.

Bizler her ne kadar Peygamber'le oturup kalkmayı ve onunla sohbet etmeyi büyük bir saadet olarak görsek de, bu özelliğin başlı başına insanın masum olmasını gerektirdiğine inanmıyoruz. Sahabeler içerisinde tıpkı diğer insanlar gibi adil ve bilge insanlar vardı. Ama bunun yanı sıra asi, münafık ve meçhul kimseler de vardı. Biz daima sahabeler arasındaki adil kimseleri esas alıyor, dünya ve ahirette onların taraftarlığını yapıyoruz.

Ama Resul-i Ekrem'in (s.a.a) kardeşi ve vasisine karşı isyan edenleri, mesela, Hind'in oğlu Muaviye, Amr'ın oğlu As ve Ertad'ın oğlu Busr gibi günahkârları sevmez ve onların hadisine değer vermeyiz. Onlar henüz tanınmamışlar. Haklarındaki gerçekler aydınlanmadıkça da rivayetlerini kabul etmeyeceğiz.

İşte, hadis nakleden sahabeler hakkında bizim görüşümüz budur. Bu

konuda bizim delilimiz ise Kurân ve sünnettir. Usul-u Fıkıh ilminde bu konu yeterince konuşulmuştur. Ama çoğunluk, adı sahabe olan herkesi takdis ederek aşırıya kaçmış, orta yoldan öteye adım atmıştır. İyi olanı da, kötü olanı da delil olarak alıyorlar. Peygamber'den bir kelime duymuş her Müslüman'a itaat ediyorlar. Bu, körü körüne itaatten başka bir şey değildir. Kim onlarla bu konuda aynı görüşe uymazsa, yani bu aşırılığı kabul etmezse, muhalefet edip onu mahkûm etmede sınır tanımıyorlar.

Bizim birçok sahabenin rivayetini reddettiğimizi, ravilerinin güvenilir olduğuna inanmadığımızı veya meçhul kabul ettiğimizi gördüklerinde dinî bir sorumluluk hissedip hakikati ortaya çıkarmak ve Peygamber'in sahih sünnetini elde etmek istememize rağmen şiddetle üzerimize geliyor ve bizi kınıyorlar. Bu doğrultuda hakkımızda kötü düşünüyor, bizi, kendi suçları olan cahillikle suçluyorlar. Eğer akıllarını başlarına alıp ilmî kurallara dikkat edecek olsalar, "Sahabelerin Adaleti Esasının" hiçbir delile dayanmadığını görürler. Eğer Kurân ayetleri üzerinde düşünecek olsalar, görüyorsunuz ki münafıklardan bahseden birçok ayet var. Sadece Tövbe ve Ahzab sureleri... bu konuda yeterlidir.»

Kahire Aynu's-Şems Üniversitesi'nde Arap edebiyatı öğretim üyesi ve Arap Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanı olan Dr. Hâmid Hafnî Davud şöyle yazar:

«Şia'nın inancına göre sahabe de diğer Müslümanlar gibidir. Onlarla sonradan gelenler ve kıyamete kadar gelecek olan Müslümanlar arasında bir fark yoktur. Bunun sebebi, karşılaştıkları meselelerde onların tek terazilerinin olmasıdır. O da adalet terazisidir. Sahabelerin, diğerlerinin ve gelecek neslin bütün işlerini bu terazide tartarlar. Çünkü Peygamber'le oturup sohbet etmek ancak liyakati olan ve Peygamber'in risaletine amel eden kimseler için fazilettir.

Sahabelerden bazıları, Resulullah (s.a.a) döneminde yaşayan imamlar gibi, yani Hz. Ali (a.s) ve evlatları gibi masum idiler.

Bazıları, Peygamber'le ve Peygamber'den sonra Hz. Ali (a.s) ile en güzel biçimde geçinmiş olan adil kimselerdi.

Bazıları müçtehit olup hakikatlere ulaşmış, bazıları da müçtehit olup yanlışlıklara dalmıştır.

Bazıları fasık, bazıları da fasıktan daha beter olan zındık kimselerdir. Onların cezası diğerlerinden daha şiddetlidir.

Allah'ı sadece dilde ibadet edenler ise münafıklardır. Bazıları da nifaklarından vazgeçmeyen veya İslam'dan dönen kâfir kimselerdir.

Bu sözün manası şudur ki; çoğu kible ehli olan Şiîler, bütün Müslümanları tek bir teraziyle tartıyorlar. Sahabeyi, tabiini ve sonraki nesli aynı gözde görüyorlar. Sadece Peygamberle konuşmuş olmanın haklarında özel bir inanç veya masumluk gerektirmediğine inanıyorlar.

Bu esaslar üzerine kendilerine, içtihatları doğrultusunda sahabeyi eleştirme ve adalet dereceleri hakkında görüş belirtme hakkı vermişlerdir. Böylece bazı sahabeleri, sahabeliğin hakkını vermedikleri ve Peygamber ailesine olan sevgilerini düşmanlığa dönüştürdükleri için eleştirmişlerdir.

Neden böyle olmasın ki? Yüce İslam Peygamberi buyurmamış mıdır; "Ben aranızda iki ağır emanet bırakıyorum, onlara sarılırsanız asla sapmazsınız; biri Allah'ın kitabı, diğeri de Ehlibeyt'imdir. Bu ikisi Kevser Havuzu başında bana ulaşınca dek birbirinden ayrılmaz. O halde bakalım benden sonra onlara karşı nasıl olacaksınız?"

Şia bu ve bunun gibi birçok hadise dayanarak sahabenin çoğunun Ehlibeyt'e düşman olduğuna, onlardan bazılarını lanetlediklerine ve bu tavırlarıyla mezkûr hadise muhalefet ettiklerine inanmaktadır. Öyleyse sohbet ortamının tüm şartlarına sahip oldukları ve hepsinin adil olduğu nasıl söylenebilir?

İşte, Şia'nın sahabe hakkındaki görüşü böyledir. Sahabeden bazılarının adaletini bu gerekçelerle kabul etmiyorlar. Bu deliller ilmî ve hakikî delillerdir. Sözleri bu sağlam delillere dayanır.»

Dr. Hâmid Hafnî Davud başka bir yerde de şöyle itiraf ediyor:

«Sahabeyi eleştirmek Şia'nın bidati değildir. Geçmişte de Mutezile, itikadî konularda değil sadece sahabeyi, hatta halifeleri bile eleştirmişlerdir. Bu yüzden bazıları onlara katılmış, bazıları da bu görüşü benimsemeyerek muhalefet etmiştir.

Sahabeyi eleştirme konusu önceleri sadece derin bilgiye sahip âlimlere, özellikle de mutezile âlimlerine has bir özellikti. Daha öncesinde ise Âl-i Muhammed'in (a.s) taraftarlığını yapan Şiî öncüler ön ayak olmuşlardı.

Daha önce de dediğim gibi, kelam âlimleri ve Mutezile'nin büyükleri birinci yüzyıldan itibaren Şîî öncülere minnettar idiler. Dolayısıyla sahabeyi eleştirmek, Ehlibeyt'in hakkını savunan Şîîlerle başlamıştır. Gerçi eleştirideki bu şöhet, onların Şîî olmalarından değil, Şîîlerin akait ilimleri dalında maharetli olmalarından kaynaklanıyordu. Çünkü onlar bu ilmi tertemiz çeşmeden, yani Ehlibeyt imamlarından (a.s) almışlardı. Nitekim İslam'ın zuhurundan günümüze kadar gelen bütün İslamî ilimlerinin ve İslam kültürünün membaı Âl-i Muhammed'dir (a.s).»^{456[456]}

Ben, hakikati arayan bir kimse için eleştiride bulunma kapısını daima kendisine açık tutması gerektiğine, aksi takdirde hakikatten mahrum kalacağına inanıyorum. Nitekim Ehlisünnet ve'l-Cemaat bu kapıyı daima kendisine kapalı tutmuş, sahabe konusunda araştırma yapmaksızın adaletine inanmış ve haktan uzak bir şekilde bugünlere kadar gelmiştir.

^{456[456]}-es-Sahabe fi Nazari's-Şiati'l-İmamîyye, s.8 ve sonrası.

Ehlisünnet Ve'l-Cemaat'e Göre Sahabe

Ehlisünnet ve'l-Cemaat sahabeyi övme ve adaletine inanma konusunda istisnasız hepsinin adil olduğunu iddia edecek kadar ileri gitmiş, hatta adalet çerçevesinden de öteye adım atmıştır.

Biri çıkar da görüşlerini kabul etmeyecek, sahabeyi eleştirecek ve onların adil olmadıklarını söyleyecek olursa hemen onu fasıklıkla suçluyor, mantıksızca saldırılarda bulunuyorlar.

Şimdi, onların bazı sözlerini nakletmek istiyoruz. Böylece onların Kurân'dan, Peygamber'in doğru sünnetinden, akıldan ve vicdandan ne kadar uzak olduğunu hep birlikte görelim:

İmam Nevevî, *Sahih-i Müslim*'e yazdığı *Şerh*'inde aynen şöyle der: "Sahabelerin (Allah onlardan razı olsun) tamamı halkın en üstünleri ve bu ümmetin önderleridirler. Kendilerinden sonra gelen insanlardan daha üstün, adil ve örnek insanlardır. Onlarda hiçbir şekilde ihlâssızlık yoktur. Kargaşalar onlardan sonra ortaya çıktı. Asıl ihlâssızlık onlardan sonra gelen insanlar arasında vardı."^{457[457]}

Yahya b. Muin der ki: "Osman'a, Talha'ya veya Peygamber'in (s.a.a) sahabelerinden herhangi birine küfreden kimse deccaldır (yalancıdır). Ondandır yazılmaz. Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların laneti onun üzerine olsun!"^{458[458]}

Zehebî der ki: "Sahabeye küfretmek büyük günahlardandır. Onları eleştiren ve küfreden dinden çıkmıştır ve Müslümanların dininden değildir."^{459[459]}

^{457[457]}-*Şerh-i Sahih-i Müslim*, Nevevî, c.8, s.22.

^{458[458]}-*Tehzibu't-Tehzib*, c.1, s.509.

^{459[459]}-*Kebair*, Zehebî, s.236 ve 238.

Kadı Ebu Ya'lâ'ya sordular: "Ebubekir'e küfreden kimsenin hükmü nedir?" "Kâfirdir" diye cevap verdi. "Eğer ölürse onun cenazesine namaz kılınmalı mı?" dendi. "Hayır!" diye cevap verdi. "Peki, lâ ilâhe illallah diyen bir kimse ise ne yapalım?" diye soruldu. "Ona dokunmayın, sopayla mezarlığa doğru çekin ve öylece defnedin!" dedi.^{460[460]}

Ahmed b. Hanbel der ki: "Peygamber'den sonra ümmetin en üstünü Ebubekir, ondan sonra Ömer, ondan sonra Osman, ondan sonra da Ali'dir. Onlar, Hülefa-ı Raşidin'dir. Hidayet olmuşlardır. Bu dört kişiden sonra Peygamber'in ashabı halkın en üstünüdür. Hiç kimse bunların kötülüklerini, ayıplarını ve eksikliklerini söyleyemez, eleştiremez. Böyle yapan birisi tembih edilmeli ve cezalandırılmalıdır. Bu kimse affedilemez. Bilakis takip edilmelidir. Eğer tövbe ederse kabul edilir. Yine bu işe devam ederse ikinci kez cezalandırılır. Tövbe etmediği sürece ölünceye dek hapsedilir."

Hanefî Mezhebi'ne mensup Alaaddin Trablusî şöyle der: "Bir kimse Peygamberimizin sahabelerinden olan Ebubekir, Ömer, Osman, Ali, Muaviye ve Amr b. As'a küfrederse bakılır; eğer onlara kâfir veya yoldan çıkmış demişse öldürülmelidir ve eğer halk arasında söylenegelen sıradan küfürlerden ederse, ağır bir şekilde cezalandırılmalıdır."^{461[461]}

Dr. Hâmid Hafnî Davud, Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın sözlerini özet olarak şöyle belirtmiştir:

«Ehlisünnet, sahabenin tamamının adil olduğuna inanmaktadır. Her ne kadar dereceleri farklı olsa da, adalet konusunda hepsi eşittir. Kim sahabeden birisini kâfir bilirse, kendi kâfirdir. Kim de sahabeden birisini fasık bilirse, kendi fasıktır. Sahabeyi eleştiren Peygamber'i (s.a.a) eleştirmiş gibidir!

Ehlisünnet'in büyükleri, Ali (r.a) ve Muaviye arasında geçen tarihî olaylara değinmenin caiz olmadığına inanmaktadır. Sahabelerden bazıları şahsî görüşlerine uyup hakikate ulaştılar. Bunlar, Ali ve onun

^{460[460]}-es-Sarimu'l-Meslul, s.570. Araştırdığım kadarıyla bu soruyu Faryabî'ye sormuşlar.

^{461[461]}-Muinu'l-Hukkam fî mâ Yetereddedu Beyne'l-Hasmeyn Mine'l-Ahkam, s.187.

tarafıdır. Bazıları da yanlış içtihatla bulunup hataya vardılar. Bunlar da Muaviye, Ayşe (r.a) ve onların taraftarlarıdır. Aralarında mahkeme kurup yargıda bulunacağına bu olumsuzluklardan hiç söz etmemek daha iyidir.

Bir sahabe olduğu için Muaviye'ye küfretmeyi yasaklıyorlar. Ayşe'ye küfredeni de şiddetle kınıyorlar. Çünkü o, Hz. Hatice'den sonra Peygamber'in ikinci hanımı, müminlerin anası ve Resulullah'ın özel ilgi duyduğu eşiydi. Bunlardan öteye daha fazla detaya girilmemeli, Ayşe'nin akıbeti Allah'a havale edilmelidir.

Hasan Basrî ve Said b. Müseyyib bu konuda şöyle demiştir: "Bunlar, Allah'ın elimizi bulaştırmadığı şeylerdir. Öyleyse neden dilimizi de böyle şeylere bulaştıralım ki?"

Ehli'sünnet ve'l-Cemaat'ın sahabenin adaleti hakkındaki görüşleri ve bizim onlar karşısındaki konumumuz kısaca budur.»^{462[462]}

Araştırmacı bir kimse, Ehli'sünnet ve'l-Cemaat'e göre "Sahabe nedir, hangi anlamda kullanılır?" sorusuna cevap aradığında görecektir ki onlar, sahabe sözcüğünü Peygamber'i gören herkese nispet vermekte ve bunu iftihar olarak kabul etmektedirler.

Buharî, *Sahih*'inde, "Peygamberle oturup kalkan veya onu gören ashaptan sayılır!" der.

Ahmed b. Hanbel de şöyle der: "Bedir sahabelerinden sonra insanların en üstünü bir yıl veya bir ay veya bir gün Peygamber'le beraber olandır. Hatta sadece Peygamber'i gören ve bu miktarda onunla birlikte olan sahabeden sayılır."^{463[463]}

İbn-i Hacer şöyle yazmıştır: "Peygamber'den bir hadis veya bir kelime rivayet eden veyahut iman hâlinde onu gören kimse sahabedendir. İman üzere Peygamber'i gören ve İslam üzere ölen kim olursa olsun, Peygamber'le birlikteliği ister az olsun, ister çok; ondan naklettiği rivayet sayısı ister az olsun, ister çok; herhangi bir savaşa ya da gazveye katılsın veya katılmasın Peygamberi görmüş veya onunla oturmuş veya herhangi bir maniden dolayı onu görememişse yine de

^{462[462]}-es-Sahabe fi Nazari'sh-Şiati'l-İmamiyye, s.8-9.

^{463[463]}-el-Kifaye, s.51; Kitab-u Telkîh-i Fuhum-i Ehli'l-Âsâr, s.101.

sahabedendir."⁴⁶⁴[464]

Ehlisünnet ve'l-Cemaat'in büyük çoğunluğu bu görüşe inanır. Peygamber'i gören ve onun yaşadığı dönemde dünyaya gelen herkes, baliğ olmasa da sahabeden sayılır. Örneğin, Muhammed b. Ebubekir'i de sahabeden sayarlar. Hâlbuki Muhammed, Resulullah'ın (s.a.a) vefatında henüz üç aylık bir çocuktü.

İbn-i Sâd, *et-Tababakatü'l-Kübra* veya *Tabakat-u İbn-i Sâd* adlı meşhur kitabında sahabeyi beş kısma ayırarak bunlara değinirken *Müstedrek* kitabının yazarı Hâkim en-Nişaburî de on iki kısma ayırıyor. Hâkim, mezkur kitabında bunları şöyle sıralıyor:

- 1- Hülefa-i Raşidin gibi hicretten önce Mekke'de Müslüman olanlar.
- 2- Daru'n-Nedve'de⁴⁶⁵[465] toplananlar.
- 3- Habeşe'ye hicret edenler.
- 4- Birinci Akabe'de hazır olanlar.
- 5- İkinci Akabe'de hazır olanlar.
- 6- Peygamber'den sonra Medine'ye hicret edenler.
- 7- Bedir'de bulunanlar.
- 8- Bedir Savaşı'ndan sonra ve Hudeybiye'den önce hicret edenler.
- 9- Rızvan Biatı'nde bulunanlar.
- 10- Halid b. Velid ve Amr b. As gibi Hudeybiye'den sonra ve Mekke'nin fethinden önce hicret edenler.
- 11- Peygamber'in "Tulakâ", yani "azat edilenler" diye adlandırdığı kimseler.
- 12- Muhammed b. Ebubekir gibi, sahabenin, Peygamberimiz zamanında dünyaya gelen çocukları.

⁴⁶⁴[464]-*el-İsabe fî Temyizi's-Sahabe*, İbn-i Hacer, c.1, s.10-11.

⁴⁶⁵[465]-**Daru'n-Nedve:** Eskiden Mekke Şehir Devleti'nin parlamentosu niteliğinde bir bina idi. Mühim meseleler olunca, burada toplanılıyor ve umumi müşavere yapılıyordu. Bu evin daha başka kullanma yönleri de vardı. Dışarıdan, Mekke'ye bir kervan gelecek olursa Daru'n-Nedve'de durur ve Mekkeliler gelip bunlarla konuşur, alışveriş yaparlardı. Cahiliye döneminde Mekke'li müşrikler burada bir araya gelir, önemli kararlarını burada alırlardı. Nitekim İslam'ın zuhurundan sonra Peygamberimiz hakkında karar almak için burada bir araya gelmiş ve onu öldürmeyi burada planlamışlardı. Çev.

Ehlişünnet ve'l-Cemaat'in hepsi, sahabenin adaleti konusunda aynı düşünceye sahiptir. Dört fikhî mezhep onların rivayetlerini sorgusuz sualsiz kabul eder ve sahabeye yapılan hiçbir eleştiriye izin vermez.

Zayıf hadislerle güçlü hadisleri birbirinden ayırt etmeye, ravilerini araştırmaya, doğru hadislerle yanlış hadisleri karşılaştırmaya ve yanlışları silmeye çalışan ve bunu kendine vazife gören nice kahraman hadisçiler ve araştırmacılar çıkmıştır. Ama ne yazık ki aynı hadisçiler ucu bir sahabeye dayanan hadislerle karşılaştıklarında, her ne yaşta ve her kim olursa olsun, bu kimseye sırf sahabe dendiği için onun hadisinde şüphe etmiyor ve bu rivayeti incelemeye almıyorlar. Her ne kadar akla, sünnete ve Kurân'a ters gelse de bütün şüpheleri bir kenara bırakıp, "Sahabenin hepsi adildir, biz onları eleştiremez ve onları değerlendirmeye alamayız!" diyorlar.

Kendi canıma yemin ederim ki bu, apaçık bir zorbalıktır. İnsanın aklı ve doğası bu tür bir zihniyetten uzaktır. İlim de bunu kabul etmez. Ben, günümüzde yaşayan kültürlü gençlerin de bu gülünç kanunsuzluğu kabul edeceğini sanmıyorum.

Ehlişünnet ve'l-Cemaat'in, açık ve sağlam deliller üzerine kurulan İslam'ın ruhuyla bağdaşmayan bu yabancı düşünceleri nereden çıkardığını ben bilmiyorum, kimse de bilmiyor. Keşke bilseydim! Ve keşke onlardan birisi çıksa da, Kurân'a veya sünnete dayanarak veyahut da mantık yürüterek sahabenin adaleti konusunda bana sağlam ve kesin bir delil sunabilse!

Ama Allah'a şükürler olsun ki bu yapmacık görüşlerin sırrını anladık. İleriki konuda bunları açıklayacağız. Ama bu sırları açığa çıkarmamız için araştırmacıların cesur olmaları ve kendilerinde var olan bazı kalıpları kırmaları gerekiyor.

Sahabenin Değerlendirilmesi Hakkında Son Söz

Hiç şüphesiz, sahabeler de birer insandı ve hatalar karşısında masum değillerdi. Onlar da tıpkı diğer insanlar gibiydi ve insanlara vacip olan her şey onlara da vacipti. Herkesin hakkı olan şeyler onların da hakkıydı. Onları diğerlerinden ayıran tek özellik, Peygamber'le beraber olmalarıydı. Değerini bilip saygınlığına riayet ettikleri takdirde bu, onlar için bir değerdı. Aksi takdirde başkalarına nazaran cezaları iki kat daha fazlaydı. Çünkü ilahî adalet, Peygamber'den uzak olan suçluları Peygamber'e yakın olan suçlularla aynı ölçüde cezalandırmayı reva görmemektedir.

Peygamber'in sözlerini bizzat kendisinden işiten, Peygamberlik nurunu gören, mucizelerine tanık olan, böylece Peygamberliğine yakinen inanan ve onun öğretmenliğinde ilim alan kimse ile Peygamber'den sonra dünyaya gelen, doğrudan doğruya onunla görüşmeyen ve ondan bir şey işitmeyen kimse asla bir olmaz.

Akıl ve vicdan, Kurân ve sünnete saygı duyan ve emirlerini gerektiği gibi yerine getiren günümüz Müslüman'ının, Peygamber'le birlikte olduğu halde kalben ona iman etmeyen, çaresizlikten dolayı Müslüman olan veya Peygamber hayattayken onunla arası iyi olup da vefatından sonra dininden dönen o zamanki bir Müslüman'dan daha iyi biri olduğuna hükmeder. Bunlar Kurân'ın, sünnetin, aklın ve vicdanın öngördüğü şeylerdir. Kurân'ı ve sünneti tanıyan-bilen herkes bu hakikate boyun eğmek zorundadır. Nitekim yüce Allah şöyle buyurur:

"Ey Peygamber hanımları! Sizden kim açık bir edepsizlik yaparsa, onun için azap iki katına çıkarılır. Bu, Allah'a göre pek kolaydır."^{466[466]}

^{466[466]}-Ahzab, 30.

Sahabe arasında çok imanlı kimseler olduğu gibi, imanı zayıf olan kimseler de vardı. İmandan nasip almayanlar olduğu gibi, takvalı bir şekilde dünyadan göçenler de vardı. Kendi menfaatinden başka hiçbir şeyi düşünmeyen pervasız kimseler olduğu gibi, oldukça değerli ve adil kimseler de vardı. Başkalarına zulmeden asi kimseler de vardı, imanlı ve hakka riayet eden adil kimseler de. Amel ehli bilgeler de vardı, bidat çıkaran cahiller de. İhlas sahibi kimseler de vardı, nifak çıkaran münafıklar da. Sözünden dönen kimseler de vardı, sözüne sadık kimseler de vs.

Kuran-ı Kerim, Peygamberimizin açık sünneti ve tarihî dayanaklar sahabenin konumunu gözler önüne sererken nasıl oluyor da Ehlisünnet ve'l-Cemaat "Sahabenin tamamı adildir!" diyebiliyor? Bu, boş ve asılsız bir sözden ibarettir. Zira başta Kurân ve sünnete aykırıdır. Ne tarihle, ne adaletle, ne de vicdanla bağdaşmıyor! Kuru bir taassup, delilsiz ve mantıksız bir sözden öteye bir şey değildir.

Bazen araştırmacı, Ehlisünnet ve'l-Cemaat'teki bu inançların ağır bir eleştiri konusu olduğunu görünce şaşırıp kalır, "Nasıl olur da akla, ayete, rivayete ve tarihe dayanarak bizi eleştirirler?" diye düşünür. Hâlbuki aynı kişi, konunun derinlemesine inmek için bu inancın (yani sahabeye saygı duymak, onları eleştirmemek ve hepsini adil bilmek) etkin kılınmasında Emevîlerin rolünü ve Abbasîlerin yöntemini gördüğünde bütün şüpheleri yavaş yavaş ortadan kalkmaya başlar. Çünkü okudukça, Emevî ve Abbasîlerin çirkin işlerini örtbas edebilmek, çıkardıkları bidatler konusunda eleştirilere maruz kalmamak, Peygamber'e ve İslam ümmetine yapmış oldukları ihaneti bu yolla gizlemek için "Sahabe hakkında kesinlikle eleştiri yapmak yasaktır!" bahanesini ileri sürdüklerini görür.

Ebusüfyan, Muaviye, Yezid, Amr b. As, Mervan b. Hakem, Mugire b. Şube ve Busr b. Ertat gibileri müminlere hükümdarlık etmiş ve onların efendileri hâline gelmişse, neden sahabenin eleştirilmesine izin versinler ki? Otoriteyi ellerinde bulunduran bu kimseler neden sahabenin tamamı hakkında adaletlerine dair hadis uydurup bunu Peygamberimize isnat etmesinler ki? Sonuçta bu hadis, onları da kapsamayacak mıydı?

Böylece kimse onları eleştiremeyecek, yaptıkları çirkinlikleri söz

konusu edemeyecekti. Nitekim öyle de oldu. Müslümanlardan kim böyle yaptıysa onu kâfirlik ve zındıklıkla itham ettiler. Öldürülmesi gerektiğini savundular. Hatta böyle bir kimsenin el sürülmeden, bir sopa yardımıyla kazılan çukura sürüklenmesi, gusülsüz ve kefensiz olarak öylece toprağa verilmesi gerektiğine dair fetva verdiler.

Bir Şiî'yi öldürmek istediklerinde onu sahabeye küfretmekle itham ederlerdi. Hâlbuki küfürden kasıtları sadece sahabeleri sorgulamaları, eleştirmeleri ve onlar için neden ve nasıl sorularını sormalarıydı. Bu ufak sorgulama, onların ölüm cezasına çarptırılmaları için yeterliydi.

Durum öyle bir hâl almıştı ki, bir hadisin manasını soran kişi göz göre göre canından olabiliyordu. Nitekim Hatib Bağdadî, *Tarih-i Bağdat* adlı eserinde şöyle der:

«Harun Reşid'in meclisinde bir ara şöyle bir soru soruldu: Ebu Hureyre'nin şu hadisinin manası nedir acaba? Rivayet eder ki: Musa, Âdem'i gördüğünde "Bizi cennetten çıkaran Âdem sen misin?" diye sormuş! Derken orada bulunan bir Kureyşli, "Âdem ile Musa nerede karşılaşmışlar ki?" diye sorunca Harun öfkeleni ve yanındakilere, "Bana çabuk deri kırbacımı ve kılıcımı getirin! Şu kâfir Resulullah'ın hadisini eleştiriyor!" diye bağırdı."»^{467[467]}

Harun'un meclisinde oturduğuna göre eşraftan olan bu adam, sırf Hz. Âdem ile Hz. Musa'nın nerede karşılaştıklarını sorduğu için ölüme mahkûm edilebiliyorsa, Ebu Hureyre'yi yalancı bilen Şiîlere neleri reva gördüklerini artık siz düşünün. Üstelik Şia'nın bu iddiasının delili var. Bu deliller, Ebu Hureyre'nin yalancı biri olduğuna dair itirafta bulunan sahabelerin kendi sözlerinden oluşuyor. Bunun en başında da aynı grup sahabelerin öncüsü olan Ömer b. Hattab'ın itirafları gelir.

Araştırmacılar bazı hadislerde görülen çelişkilerin, açık küfürlerin, imkânsız olayların ve çirkinliklerin nereden kaynaklandığını; bunlara nasıl sahihlik ve kutsallık süsü verildiğini ancak bu yolla (sorarak ve sorgulayarak) anlayabilir. Bugün eğer bazıları bundan kaçınıyorsa, bunun sebebi, bir zamanlar eleştiri ve itirazların yasaklanmış olması ve buna uymayanların ölümle cezalandırılmasıdır. Bu nasıl vicdandır? Doğru olanı bulup pratiğe dökmek üzere hadis hakkında araştırma

^{467[467]}-*Tarih-i Bağdat*, c.14, s.7.

yapan kimse diğerklerine ibret olsun diye neden öldürölsün ki? Öyle ya, bu kıyım, insanları kendi istekleri doğrultusunda etkileyecek ve kimse ağzını dahi açma cesaretini gösteremeyecekti.

İnsanlara Ebu Hureyre'nin veya herhangi bir sahabenin hadislerini eleştirmenin aslında Peygamber'i eleştirmek manasında olduğunu göstermeye çalışmışlardır. Peygamber'den sonra bazı sahabelerin eliyle bu uydurma hadisleri oluşturmuş ve bunlara kutsallık vermişlerdir.

Çoğu zaman kendi âlimlerimize sahabenin de birbirlerinin hadislerini kutsal görmediklerini ve bazen birinin naklettiğı hadise diğerklerinin şüpheyile baktığını ispatlamaya çalışıyordum. Bir hadise şüpheyile bakılmasının nedeni, Kurân'a ters düşmesi durumundaydı. Nitekim Ömer b. Hattab da bu yüzden Ebu Hureyre'yi yalancılıkla suçlamış, kırbaçlatmış ve hadis nakletmesini yasaklamıştı. Ne var ki Ehlisünnet ve'l-Cemaat bu olaya şöyle cevap vermektedir: Evet, sahabeler birbirlerinin hakkında istediklerini söyleyebilirler, ama biz onların mertebesinde değiliz. O yüzden onları eleştiremeyiz!

Ben de diyorum ki: Ey Allah'ın kulları! Sahabeler birbirleriyle savaşmış, birbirlerini kâfir ilan etmiş ve öldürmüştür.

Bunu da şöyle yanıtlıyorlar: Doğrudur, sahabenin tamamı müçtehit idi. Doğru anlayan iki sevap, yanlış anlayan ise bir sevap almıştır. Dolayısıyla biz onların işine karışamayız!

Aslına bakılırsa onlar bu inançlarını babalarından miras almışlardır. Adeta bir papağan gibi bu sözleri hiç düşünmeden tekrar edip duruyorlar.

Önde gelen Ehlisünnet âlimlerinden Gazalî de bu inancı benimsemiş ve halk arasında yaymıştır. Hatta o, bu yüzden "Hüccetü'l-İslam" unvanını bile almıştır. Gazalî, *el-Mustasfa* adlı kitabında şöyle yazar: "Geçmiş ümmet ve gelecek olan bütün nesiller sahabenin adaletini kabul etmiştir. Zira yüce Allah onları adil saymış ve kitabında övmüştür. Bizim sahabe hakkında inancımız budur."

Ben, hem Gazalî'nin, hem de Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın sahabenin adaletini Kurân'a dayalı bir hakikatmış gibi göstermelerine şaşıyorum doğrusu. Hâlbuki Kurân-ı Kerim'de bunu doğrulayan tek bir ayet dahi yoktur. Bilakis birçok Kurân ayeti sahabelerin adil olduğu görüşünü reddederek onların kalbinden haber veriyor ve bazılarının nifak ehli

olduğunu söylüyor.

Biz, *Zikir Ehline Sorun* adlı kitabımızda bu konuyu geniş olarak ele almıştık. Allah ve Resulünün sahabe hakkında ne söylediklerini öğrenmek isteyen ve hakikat peşinde olan araştırmacıların bu kitabı okumalarını tavsiye ederim. Böylece Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın, sahabelerin rüyalarında bile görmediği bu yüce makamları onlara nasıl yamadıklarını yakından göreceklerdir. Gerçi bu kitabı okuyup okumamaları çok da önemli değildir. Çünkü hangi hadis ve tarih kitaplarını okusalar, sahabelerin birbirlerine nasıl davrandıklarını, birbirlerini nasıl kâfir ilan ettiklerini ve yaptıkları çirkinlikleri bu kitaplarda mutlaka göreceklerdir. Neden böyle olmasın ki? Hatta onlardan bazıları kendi kendinden şüphe eder, "Acaba ben münafık mıyım, değil miyim?" derdi.

Buharî, *Sahih*'inde şöyle rivayet eder: İbn-i Ebi Melike der ki, Resul-i Ekrem'in (s.a.a) sahabesinden otuz kişiyi gördüm. Hepsi kendisinde münafıklık olmasından korkuyordu ve hiç biri cesaret edip de Cebrail'in imanı kadar bir imana sahip olduğunu söyleyemiyordu.^{468[468]}

Gazalî, kitabında şöyle der: Ömer b. Hattab, Huzeyfe b. Yeman'a, "Acaba Peygamber, ismini açıkladığı münafıklar arasında benim ismini de söylemiş midir?" diye soruyordu.^{469[469]}

Buna göre "Münafıklar sahabeden değildi!" sözüne itibar edemeyiz. Çünkü Ehlisünnet'in sahabeyi nasıl tanımladıklarını daha önce incelemiştik. Onlar, "Resulullah'ı iman üzere (Müslümanken) gören, onunla oturup sohbet etmemiş bile olsa sahabedir" görüşüne inanıyorlar. Hâlbuki "iman üzere" kaydı bile zorbalıktır. Çünkü Peygamber'le beraber olan herkes zaten Kelime-i Şehadet getirmiş kimselerdi. Peygamberimiz de herkesi zahirî imanıyla kabul ediyor, **"Bana, insanların dış görünümüne göre davranmam emredildi; içten yaptıkları Allah ile kendi aralarında"** buyuruyordu. Peygamber efendimiz hayatı boyunca onların hiçbirini "Sen münafıksın, senin Müslümanlığını kabul etmiyorum!" dememiştir. Bundan dolayı görüyoruz ki, Peygamberimiz münafıkların kalplerindeki nifaktan haberdar olmasına rağmen onlara "yardımcılarım" diye hitap

^{468[468]}-*Sahih-i Buharî*, c.1, s.17.

^{469[469]}-*İhya-u Ulumi'd-Din*, Gazalî, c.1, s.124; *Kenzu'l-Ummal*, c.7, s.24.

edebiliyordu.

İşte, bu da delil: *Sahih-i Buharî*'de şöyle geçer: Ömer b. Hattab, bir münafık olan Abdullah b. Ubey'i öldürmek için Resulullah'tan (s.a.a) izin istedi. "Ey Allah'ın Resulü, izin ver şu münafığın boynunu vurayım!" dedi. Bunun üzerine Allah Resulü şöyle buyurdu: "Ona dokunma, sonra insanlar 'Muhammed ashabını öldürüyor!' der.^{470[470]}

Bazı Ehlisünnet ve'l-Cemaat âlimleri, bize münafıkların tanınmış kimseler olduğunu ve onları sahabeyle karıştırmamız gerektiğini inandırmaya çalışır. Ancak bu imkânsız bir şeydir. Münafıklar sahabeden bir gruptu ve Allah'tan başka kimse onları bilmiyordu. Onlar namaz kılıyor, oruç tutuyor, Allah'a tapıyor ve ellerinden geldiğince kendilerini Peygambere yakın göstermeye çalışıyorlardı.

İşte, bunun da delili: *Sahih-i Buharî*'de şöyle yazılıdır:

«Bir defasında Resul-i Ekrem (s.a.a) ganimet mallarını bölüştüüyordu. Derken Temim kabilesinden Zilhuveysir geldi. Peygamber'e "Ey Allah'ın elçisi, adil ol!" dedi. Resul-i Ekrem, "Yazıklar olsun sana, ben adil olmadıktan sonra kim adil olabilir?" diye cevap verdi. O sırada Ömer b. Hattap öne çıkarak, "Ey Allah'ın resulü, izin ver de onun boynunu vurayım!" dedi. Bunun üzerine Resul-i Ekrem şöyle buyurdu: "Onu bırak, çünkü onun öyle yardımcıları var ki, sizler namazlarınızı onların namazları yanında, oruçlarınızı da onların oruçları yanında hakir göreceksiniz. Onlar Kurân okuyacak ama okudukları Kurân boğazlarından aşağı geçmeyecek ve onlar ok yaydan çıktığı gibi dinden çıkacaklar."^{471[471]}

Eğer sahabenin çoğunluğunun nifakla aralarında pek fazla mesafe olmadığını söyleyecek olursak abartmış sayılmayız. Zira Allah'ın kitabı birçok ayette ve Allah Resulü birçok hadisinde bu konuya değinmiştir. Önce Allah'ın kitabından başlayalım:

"Hayır; o, kendilerine hakkı getirmiştir. Ne var ki onların çoğu haktan hoşlanmazlar."^{472[472]}

"Bedevî Araplar, kâfirlik ve münafıklık bakımından (şehirlilerden)

^{470[470]}-*Sahih-i Buharî*, c.6, s.66, *Kitab-u Fezaili'l-Kurân*, Münafıkun Suresi; *Tarih*, İbn-i Asakir, c.4, s.97.

^{471[471]}-*Sahih-i Buharî*, c.4, s.179.

^{472[472]}-Müminun, 70.

beterdir"^{473[473]}

"Çevrenizdeki bedevî Araplardan olduğu gibi Medine halkından da ikiyüzlülüğe iyice alışmış münafıklar vardır. Sen onları bilmezsin, onları biz biliriz. Onlara iki kere azap edeceğiz, sonra da onlar, büyük azaba itileceklerdir."^{474[474]}

Nedense bazı Ehlisünnet ve'l-Cemaat âlimleri gerçekleri gizlemek için ellerinden geleni yapıyorlar. Mesela; ayette geçen "ârâb" kelimesini tefsir ettiklerinde, "Onlar sahabe değillerdi. Çöllerde veya Arap yarımadasının kıyısında-köşesinde yaşayan bedevîlerdi!" diyorlar.

Ama görüyoruz ki, Ömer b. Hattab, ölmeden önce bir sonraki halifeye şöyle vasiyet etmişti: "Çölde yaşayan bedevîlere iyi davran, onlarla iyi geçin. Çünkü onlar Arap kökeninin özü ve İslam'ın temel taşlarıdır."^{475[475]}

Kurân'a göre çölde ve şehir dışında yaşayan bedevî Araplar küfür ve nifakta herkesten daha beter ve dinî hükümlere herkesten daha uzakken ikinci halife onları Araplığın kökü ve İslam'ın temel taşları olarak nitelendirmişse, artık Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın "Bütün sahabeler adildir!" sözü ne kadar değerli olabilir ki?

Daha detaylı açıklamak gerekirse, ayette geçen "ârâb" kelimesi, bütün sahabeleri kapsamaktadır. Çünkü Kurân-ı Kerim'de onların küfür ve nifakta en beter ve en yaman kimseler olduğu belirtildikten sonra şöyle denmiştir:

"Bedevîlerden Allah'a ve ahiret gününe inanıp sarf edileni Allah katında halis bir ibadet sayan ve Peygamber'in dualarını kazanmaya vesile addedenler de var. Haberiniz olsun ki bu, gerçekten de onlar için bir ibadettir, Allah'a yakın olma vesilesidir. Allah, onları öz rahmetine dâhil edecektir. Şüphe yok ki Allah, suçları örter, rahimdir."^{476[476]}

Resul-i Ekrem'in (s.a.a) hadislerine baktığımızda da şöyle buyurduğunu görmekteyiz: **«Ashabımı ateşe götürdüklerini gördüğümde "Allah'ım, bunlar benim ashabımdı!" derim. Denilir**

^{473[473]}-Tevbe, 97.

^{474[474]}-Tevbe, 101.

^{475[475]}-Sahih-i Buharî, c.4, s.206.

^{476[476]}-Tövbe, 99.

ki; "Onların senden sonra neler yaptığını bilmiyorsun!" Ben de derim ki: Benden sonra ihtilaf çıkarıp kargaşa yaratanlar kahrolsun! O vakit ashabımdan ancak bir koyun sürüsü kadarı kurtulur.»^{477[477]}

Buna benzer birçok hadis daha vardır. Ama biz, sözü daha fazla uzatmak istemiyoruz. Burada ne sahabenin hayatını yazmak, ne de onların adaletini eleştirmek gibi bir hedefimiz yok. Zaten tarih bu görevi üstlenmiştir. Ashaptan bazılarının zina ettiğini, şarap içtiğini, yalan yere şahitlik ettiğini, dinden döndüğünü, masum insanları katlettiğini ve ümmete ihanet ettiğini biz değil, tarih söylüyor.

Bizim söylemeye çalıştığımız şey, sahabenin tamamının topyekûn adil olduğu görüşünün Ehlisünnet ve'l-Cemaat tarafından ortaya atılan bir hurafe ve düzmecedan ibaret olduğudur. Onlar halk arasında bu hurafeleri yaymakla Allah'ın dinini değiştiren, hükümlerini başkalaştıran ve dinde bidatler çıkaran büyük öncülerini, yani sahabeleri temize çıkarmayı hedefliyorlardı.

Ve yine şunu anlıyoruz ki, Ehlisünnet ve'l-Cemaat, sahabenin tamamının adaletini savunmakla gerçek kimliklerini ortaya koymuş oluyorlar. Çünkü bunun manası, münafıkları sevmek ve onların bidatlerinin takipçisi olmaktır. Oysaki münafıkların amacı, insanları cahiliyet dönemine geri götürmektir.

Ehlisünnet ve'l-Cemaat kurucuları, takipçilerinin sahabeyi eleştirmesini haram kıldığı, içtihat kapısı yüzlerine kapadığı, bunları Emevî hilafeti döneminden ve mezheplerin çıkış tarihinden itibaren yaptıkları ve onların takipçileri de bu inancı miras alarak nesilden nesle taşıdıkları için günümüzde dahi kimsenin sahabeyi eleştirmesine ve onların rivayetlerini irdemesine izin vermiyorlar. Bu yüzden sahabenin tamamı için Allah'tan rahmet diliyor, onları eleştirenleri de kâfir ilan ediyorlar.

Sözün özü şu ki; Şiîler Ehlibeyt'in takipçileridirler ve her sahabeyi layık olduğu makamda görmektedirler. Gerçekten takvalı olanları için Allah'tan rahmet dileler. Allah ve resulüne düşman olan fasık ve münafıkları sevmezler. Dolayısıyla gerçek sünnet ehli sadece onlardır.

^{477[477]}-Sahih-i Buharî, c.7, s.208, Havz babı.

Zira sahabenin içinden Allah ve resulünün sevdiğini seviyor,
Müslümanların hidayet yolundan uzaklaşmalarına neden olan Allah ve
Peygamber düşmanlarını da sevmiyorlar.

Ehlisünnet Ve'l-Cemaat'in Peygamber'in Sünnetleriyle Muhalefeti

Bu bölümde Ehlisünnet ve'l-Cemaat'in Peygamberimizin birçok sünnetine muhalefet ettiğini araştırmacılara göstermek zorundayım. Böylece Peygamber'in sünnetine bağlı kalan tek grubun Şiîler olduğunu ispatlamış olacağız. Bu bağlamda, kitabın adını "Sünnetin Gerçek Takipçileri Sadece Şiîlerdir" diye adlandırsaydık daha iyi olurdu, diye düşünüyorum. Özellikle araştırmacılar için bu bölümde temel konular üzerinde duracak, Ehlisünnet ve'l-Cemaat'in hemen hemen her konuda Kurân'a ve sünnete muhalefet ederek insanların hidayetten uzaklaşmalarına sebep olduğunu izah edeceğiz. Zira bu muhalefetler neticesinde Müslümanlar geri kalmış, sıkıntı çekmiş ve çaresizliğe itilmiştir.

Bence bu sapıklıkların kökü bir yere bağlanmaktadır, o da dünya sevgisidir. Peygamber efendimiz **"Dünya sevgisi bütün günahların başıdır"** diye buyurmamış mıydı? Dünya sevgisi, makam ve güç sahibi olmaya çalışmak şeklinde kendini gösterebiliyor. İşte, milletleri alt eden ve ülkeleri viran eden şey de bu makam ve otorite sahibi olma hırsıdır. İnsan bazen bu hırsından dolayı yırtıcı hayvanlardan bile daha vahşi bir konuma sahip olabiliyor. Nitekim Peygamberimiz de (s.a.a) bu olaya işaret ederek şöyle buyurmuştur: **"Benden sonra müşrik olmanızdan korkmuyorum. Dünyaya düşkün olarak birbirinizle yarışmanızdan korkuyorum!"**^{478[478]}

Bundan dolayı günümüzde "İslam Hükümeti Sistemi" diye adlandırılan imamet ve hilafet konularını incelememiz gerektiğine

^{478[478]}-Sahih-i Buharî, c.3, s.100-101.

inanıyorum. Çünkü ümmetin başına gelen bela ve sıkıntılar bundan kaynaklanmaktadır.

İslam'da Hükümet Düzeni

Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın inancına göre, Allah resulü herhangi bir kimseyi halife olarak belirtmemiş, bu işi insanların birbiriyle meşveret ederek gerçekleştirmesini istemiştir. Bu, onların hilafet konusundaki inancıdır ve Resul-i Ekrem'in (s.a.a) vefatından günümüze kadar bu inancı kabul etmişlerdir.

Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın var gücüyle bu inancı savunduklarını farz etsek bile biraz araştırmadan sonra onların daima bu inançlarına aykırı davrandıklarını görürüz. Hesapta olmayan bir biat olarak yorumladıkları ve kendi deyimleriyle Allah'tan şerrini gidermesini diledikleri Ebubekir'in hilafetine göz yumsak bile yine de şu bir gerçektir ki, İslam'da veliahtlık düzenini, yani miras usulü düzeni ilk ortaya çıkaran Ebubekir'in bizzat kendisi oldu ve ölmeden önce hilafeti yakın dostu olan Ömer b. Hattab'a bıraktı. Ömer de ölmeden önce halife seçimini, beş kişinin içinden istediğini halife yapması için Abdurrahman b. Avfa havale etti. Ömer'in emrine göre bu duruma muhalefet edenler öldürülecekti.

Muaviye ise hükümeti ele geçirdiğinde kendisinden sonra hilafetin oğlu Yezid'e geçmesini sağladı. Yezid de kendisinden sonra hilafeti oğlu Muaviye'ye bıraktı. Hilafet o dönemden itibaren adeta Emevîlerin bir oyuncağı hâline gelmişti. Böylece halife, hilafeti ya oğluna ya kardeşine ya da herhangi bir yakınına bırakıyordu. Abbasiler döneminde de aynı sistem uygulandı. Abbasî hükümetinin kurulmasından yıkılma dönemine kadar böyle devam etti. Hatta Osmanlı İmparatorluğu dahi kuruluşundan çöküşüne, yani Atatürk dönemine kadar aynı geleneği devam ettirdi.

Bu düzen sahiplerinin hepsi Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın temsilcileri

idi. Ya da başka bir deyimle bu hilafetler, dünyanın dört bir yanında Ehlisünnet ve'l-Cemaat'i temsil ediyordu. İslam tarihinde de hep böyle devam etti. Bugün dahi Suudi Arabistan, Fas, Ürdün vb. gibi çoğu körfez ülkelerinde kökü "Selef-i Salih"e dayanan bu sistem veya görüş uygulanmaktadır.

Bunların tamamı Ehlisünnet ve'l-Cemaat'in temsilcileridir. Allah ve resulünün hilafet meselesini şuraya bıraktığını kabul etsek bile, yine de Ehlisünnet bu konuda Kurân ve sünnete muhalefet etmiş olmuyor mu? Saltanat ve diktatörlüğü meşveret usulüne, yani demokratik seçim düzenine tercih etmiş olmuyorlar mı?

Ama Peygamberimizin Ali b. Ebu Talib'i (a.s) seçtiğini kabul etsek, bu durumda yine Ehlisünnet ve'l-Cemaat için değişen bir şey olmuyor. Çünkü onlar bu varsayıma göre sünnete ve Kurân'a bir kez daha muhalefet etmiş oluyorlar.

Bu sıralamaya göre şuraya dayalı seçim görüşünün yanlış olduğu anlaşılmış oluyor. Çünkü ilk halifeler bunu uygulamamışlardı. Veliahtlık (babadan oğla geçen miras yoluyla hilafet) görüşü de yanlıştır. Çünkü onu da şu hadise dayandırıyorlar: **"Benden sonra hilafet otuz yıldır. Sonrasında oldukça ısırtıcı/yırtıcı bir saltanatlık gelir."** Bunlar, adeta başkalarını da kendileri gibi ikna etmeye çalışıyor ve şöyle diyorlar: "Güç, Allah'ın elindedir; bu gücü istediğine verir. Padişahları da Allah başımıza getirmiştir. Onlara itaat vaciptir. Dolayısıyla onlara karşı isyan edilmez, baş kaldırılmaz."

Bu konu, ucu kaza ve kadere dayanan uzun bir konu olduğu için şimdilik buna değinmiyoruz. Zaten bu konu hakkında gerekli açıklamayı *Doğrularla Birlikte* adlı kitabımızda yapmıştık. Kısaca, Ehlisünnet ve'l-Cemaat hakkında "Kaderiyeciler" desek, yerinde olur sanırım. Zira onlar buna inanıyorlar.

Binaenaleyh Ehlisünnet ve'l-Cemaat hilafetin miras yoluyla tayin edildiğini ve bunun şerî bir dayanak olduğunu kabul eder. Zira Allah resulü böyle emretmiş veya kendine veliaht tayin etmiş olacak ki diğerini asla kabul etmiyorlar. Ama görüyoruz ki Ebubekir, Ömer'i; Ömer, altı kişiyi; Muaviye de oğlu Yezid'i tayin etmiş, hilafet böyle sürüp gitmişti.

Onların âlimlerinden veya dört mezhep imamlarından hiçbiri Emevî,

Abbasî veya Osmanlı hükümdarlığının gayrimeşru bir hükümet olduğunu söylememiştir. Bilakis zaman geçirmeden bunlara biat ettiklerini, hükümetlerini onayladıklarını ve meşru kabul ettiklerini görüyoruz. Hatta çoğu şuna inanıyor: İster iyi olsun, ister kötü; ister takvalı olsun, ister zalim; ister Arap olsun, ister Türk, Kürt veya Kureyşli, zorla veya savaşarak hilafeti ele geçiren kimsenin hükümdarlığı meşrudur.

Dr. Ahmed Mahmud Subhî der ki: "Ehlisünnet'in hilafet meselesindeki konumu şudur: Mevcut hükümeti kabul ederler, ama ne onu onaylarlar, ne de ona karşı ayaklanırlar."^{479[479]}

Ama gerçek şu ki, Ehlisünnet bunu onaylıyor da. Zira Ebu Yâlâ Ferrâ, Ahmed b. Hanbel'in şöyle dediğini rivayet eder: "Hilafet zorla da olsa, savaşla da olsa geçerlidir ve biat edilmesine de gerek yoktur!"

Abdus b. Malik Attar'dan şöyle rivayet edilmiştir: "Halka kılıçla galip gelip halife olan bir kimse müminlerin emiri diye adlandırılırsa, Allah'a ve ahirete inancı olan bir kişiye, iyi de olsa, kötü de olsa onu kendine imam tanımadan yatağa girmesi yakışmaz!" Abdus, bu düşüncesine gerekçe olarak, "Galip gelen kimsenin yanındayız!" diyen Abdullah b. Ömer'in sözünü gösterir. Bu nedenle Ehlisünnet ve'l-Cemaat, hilafetin miras yoluyla devredilmesi biatini benimsemek zorunda kalmış, her zaman için güçlü ve galip olan tarafa biat etmiş, iyi veya kötü, takvalı veya imansız, âlim veya cahil olması onlar için söz konusu olmamıştır. Nitekim Muaviye'ye karşı birkaç kez savaşan, fakat daha sonraları müminlerin emiri diyerek ona biat eden nice sahabeler vardı. Peygamberimiz (s.a.a), Mervan b. Hakem'e "kurbağa" adını vermiş, onu Medine'den sürmüş ve hakkında **"Yaşadığım sürece ve vefatımdan sonra yanımda olmasın!"** buyurmuş olmasına rağmen onun da hilafetini kabul ettiler.

Bununla da kalmayıp Yezid b. Muaviye'nin hilafetini de kabul ettiler. Ona müminlerin emiri deyip biat ettiler. Hilafetini daha da sağlamlaştırmak için Peygamberimizin torunu Hz. Hüseyin'i (a.s) ona karşı baş kaldırdığı için şehit ettiler. Daha da ileri giderek, "Hüseyin, ceddinin kılıcıyla öldürüldü!" dediler. Bugün bile *Müminlerin Emiri*

^{479[479]}-Nazeriyyetu'l-İmamet, Ahmed Mahmud Subhî, s.23.

Yezid b. Muaviye Hakkında Hakikatler adı altında kitap yazıp o yüce şahsiyeti Yezid'e karşı ayaklanma çıkardığı için kınıyorlar.

Bunca şeyden sonra Ehlisünnet ve'l-Cemaat'in Peygamber'e isnat ettikleri sünnete muhalefet ettiklerini kabul etmekten başka çare kalmıyor. Şöyle ki; onlar, iddia ettikleri şuraya dayalı bir hükümeti öngören sünneti ayaklar altına almışlar ve bununla muhalefet etmişlerdir.

Fakat Şiîler hep birlikte imamet görüşünü kabul etmişlerdir. Şia'ya göre İmamet meselesi, Allah ve Resulünün tayinini gerektirir. Gerçek halifeyi Allah ve Resulü insanlara göstermelidir. Çünkü İmamet ancak nassla belirlenir. Ümmetin en iyisi, en takvalısı ve en bilgilisi olan masumdan başkası imam olamaz. Onlara göre en kötü en iyiden üstün olamaz. İşte bu nedenle Şiîler, önce sahabenin sonra da Ehlisünnet ve'l-Cemaat'in hilafetini kabul etmezler.

Şia'nın imamet hakkındaki iddialarının kanıtları Ehlisünnet ve'l-Cemaat'in kendi sahih kitaplarında mevcut olduğu göz önünde bulundurulacak olursa, Şiîlerin **Peygamber'in gerçek sünnetine bağlı olan kimseler** olduklarını kabul etmekten başka çaremiz kalmıyor.

Hükümet ister şura ile seçilmiş olsun, ister nassla tayin edilmiş olsun her hâlükârda haklı olan taraf Şiîlerdir. Çünkü hem nassla hem de şura yöntemiyle hilafete varan tek kişi Ali b. Ebu Talib (a.s) olmuştur.

Şiî veya Sünnî hiçbir Müslüman, "Hilafetin miras yoluyla veya veliahtlık yoluyla olması gerektiğini Peygamberimiz bize ulaştırmıştır" diyemez. Ve yine hiçbir Müslüman, "Peygamberimiz ashabına şöyle buyurmuştur: Ben hilafet işini şuraya bırakıyorum, benden sonra kimi isterseniz onu seçin!" şeklinde bir iddiada bulunamaz.

Biz bu konuda âlemdeki herkesle konuşmaya ve münazara etmeye hazırız. Eğer bu konuda bir hadis varsa, getirsinler. Ama getiremezler. O halde Peygamber'in **gerçek** sünnetine dönsünler ve İslam'ın **doğru** tarihini okusunlar. Hakikatleri görsünler.

Yoksa onlar birçokları gibi Peygamberimizin bu önemli konuya hiç değinmediğini, İslam hükümetinin esaslarını ve kanunlarını hiç belirtmediğini, böylece ümmeti daimî bir keşmekeşe, kargaşaya, ayrımcılığa ve tefrikaya sürüklediğini mi iddia ediyorlar? Oysaki bugün bile birçok zalim hükümdarlar görüyoruz ki, onlar bile kendi milletinin

menfaatini düşünerek kendisinden sonra yerine geçecek birisini belirliyor ve bu kimse, o olmadığı zaman onun yerine geçiyor. Zalimler bile halkını düşünerek böyle yaparken **âlemlere rahmet olarak gönderilen Peygamberimiz (s.a.a)**, neden ümmetinin geleceğini düşünmemiş olsun ki?

Sahabenin Adil Olduğu İnancı Sünnet ile Çelişmektedir

Resul-i Ekrem'in (s.a.a) konuşmalarına ve sahabeye karşı davranışlarına baktığımızda onun herkese hak ettiği gibi davrandığını görüyoruz. Zira o, Allah için öfkelenir, Allah için severdi. Allah'ın emirlerine muhalefet eden sahabeden beri olduğunu söylerdi. Nitekim Cüzeyme oğulları kabilesini kılıçtan geçiren Halid b. Velid'in yaptıkları karşısında Peygamberimiz (s.a.a), ondan beri olduğunu söylemiş, hırsızlık yapan eşraftan bir kadını affettirmek için aracılığa gelen Usame'ye de öfkelenmişti. Hatta Peygamberimiz, Usame'ye çıkıştığında şu meşhur sözünü söylemişti: **"Yazıklar olsun sana! Allah'ın hükmünün uygulanmaması için aracılık mı ediyorsun? Ant olsun Allah'a eğer Muhammed'in kızı Fatıma (s.a) bile hırsızlık yapsaydı ellerini keserdim. Sizden önceki milletlerin yok olmasının sebebi de buydu. Eşraftan biri hırsızlık yapınca onu serbest bırakıyorlar, sıradan biri hırsızlık yapınca da cezalandırıyorlardı."**

Görüyoruz ki Peygamberimiz, bazen de ihlâs sahibi bazı ashabı için Allah'tan razılık, bağışlanma ve bereket diliyor, onlar için dua ediyor; bazen de emrine uymayan ve muhalefet edenlere lanet ediyordu. Nitekim sahabelere henüz bir delikanlı olan Usame'nin ordusuna katılmalarını emrettiğinde bazıları dedikodu etmeye başlamış, "O henüz genç, neden bizi ona uymaya çağırıyorsun!" diye itiraz etmiş ve Usame'nin ordusuna katılmamıştı. Bunun üzerine Peygamberimiz de, **"Allah, Usame'nin ordusuna katılmayanlara lanet etsin!"** buyurmuştu.

Yine görüyoruz ki Peygamberimiz bazı sahabeler hakkında insanları uyarıyor ve onların başkalarını aldatmasına izin vermiyor. Nitekim

münafıklardan biri hakkında şöyle buyuruyor: **"Onun öyle yardımcıları var ki, sizler namazlarınızı onların namazları yanında, oruçlarınızı da onların oruçları yanında hakir göreceksiniz. Onlar Kurân okuyacak ama okudukları Kurân boğazlarından aşağı geçmeyecek (kalplerine ve beyinlerine girmeyecek) ve onlar ok yaydan çıktığı gibi dinden çıkacaklar."**

Bazen de Hayber Savaşı'na katılmış olan bir sahabe'nin cenaze namazını kılmadığını ve onun hakkındaki gerçekleri insanlara anlattığını ve "O, Allah yolundayken ihanet etmiştir!" dediğini görüyoruz. Nitekim orada bulunanlar, ölen kimsenin yükünü açtıklarında Yahudilerin bazı mühürlerini görmüşlerdi.

Maverdî şöyle der: "Resul-i Ekrem (s.a.a) Tebuk Savaşı'nda susamıştı. Münafıklar, "Muhammed göklerden haber vermeyi biliyor, ama suya nasıl ulaşacağını bilmiyor mu?" diye alay ettiler. O sırada Cibrail nazil oldu ve bu kimselerin isimlerini açıkladı. Peygamber (s.a.a) bu isimleri Sâd b. İbade'ye söyledi. Sâd, "Eğer istiyorsan onların boyunlarını vurayım!" dedi. Bunun üzerine Resul-i Ekrem, **"Hayır, bırak! Halk, 'Muhammed kendi ashabını öldürüyor' desin istemem! Bizimle oldukları sürece onlara iyi davranacağız."**^{480[480]}

Kurân-ı Kerim'in ashap hakkındaki yöntemi nasılsa, Peygamberimizin yöntemi de öyle olmuştur. Allah-u Taâla ashabın doğrularını ve takvalılarını sevdiğini; münafıklarını, mürtetlerini ve sözünden dönenleri ise sevmediğini ve onlara gazaplandığını açıklamıştır. Birçok muhkem ayette Allah, onlardan bazılarını lanetle anmıştır. *Zikir Ehline Sorun* adlı kitabımızda bu konuya geniş bir şekilde değinmiştik.

Örnek olarak, Allah-u Taâla'nın, bazı münafık sahabelerin iç dünyalarını nasıl su yüzüne çıkardığını hep birlikte görelim: Sahabelerden on iki kişi yollarının camiye uzak olması ve namaz vaktinde Mescidü'n-Nebi'ye yetişememe bahanesiyle bir mescit yaptırdı. Bundan daha büyük bir ihlas olabilir mi? Mescit yaptırabilmek için mallarını harcamışlardı. Namazlarını vaktinde camide kılmak

^{480[480]}-Bu cevapla münafıkların da ashaptan olduğu aydınlık kazanmış oluyor. Her ne kadar Ehlisünnet, "Münafıklar ashaptan değildir" dese de bu iddia geçersizdir. Çünkü Allah resulü onları ashabından saymıştır.

istemişlerdi. Oysaki yerde ve gökte hiçbir şeyin ona gizli olmadığı, kalplerdeki sırları ve gözlerdeki ihanetleri bilen Allah, bu münafıkların asıl amacının ne olduğunu biliyordu. Peygamberini vahiyle haberdar etti ve onların nifakını ortaya çıkardı. Yüce Allah şöyle buyuruyordu:

"Zarar vermek, küfürde bulunmak, inananların aralarını açmak, daha önce Allah'la ve Peygamberiyle savaşanın gelmesini gözlemek için mescit kuranlara gelince: 'İyilikten başka niyetimiz yoktu' diye yemin edecekler. Oysa Allah onların yalan söylediklerine şahittir."^{481[481]}

Allah-u Taâla hakkı söylemekten çekinmediği gibi Peygamberimiz de açıkça ashabının dünya için birbirleriyle savaşacaklarını, Yahudi ve Nasranîler gibi sapıklığa düşeceklerini, karış karış onları (Yahudi ve Nasranîleri) takip edeceklerini, kendisinden sonra gerisin geriye döneceklerini ve dinden çıkacaklarını belirtmiş, bunların içinden ancak bir koyun sürüsü kadarının kurtuluşa ereceğini ve gerisinin ateş ehli olduğunu vurgulamıştır.

Bütün bunlara rağmen nasıl olur da Ehli-sünnet ve'l-Cemaat sahabenin tamamının adil olduğunu ve hepsinin cennete gideceğini iddia eder? Nasıl olur da bizi ikna etmeye, buna inanmaya ve onları takip etmeye zorlarlar? Ve nasıl olur da tüm bunlara rağmen onları eleştirmenin dinden çıkmak ve ölümü hak etmek demek olduğunu savunurlar?

Bu sözleri bırakın akıl sahipleri, deliler bile kabul etmez! Bu yalan ve iftiralar, zalim hükümdarların ortaya çıkardığı ve saray mollalarıyla cahil âlimlerin desteklediği sözlerdir. Biz asla bunları kabul etmiyoruz. Çünkü aklımız var ve bu sözün Allah'ı ve Peygamber'i reddetmek manasına geldiğini biliyoruz. Allah'ı ve Peygamber'i reddetmek ise küfre yol açar. Ayrıca vicdanımız bile böyle bir şeyin mümkün olamayacağını gösterir.

Biz Ehli-sünnet ve'l-Cemaat'i ille de bu düşüncesinden vazgeçmeye zorlamıyoruz. Onlar özgürdür. Yaptıklarının sorumluluğunu taşıyacak olan yine de kendileridir. Ama sahabenin adaleti konusunda Kurân ve sünnete amel eden ve bu nedenle ashabın iyilerini seven, kötülerinin de hata yaptığını söyleyen kimseleri tekfir etmemeleri gerektiğini bilsinler

^{481[481]}-Tevbe, 107.

istiyoruz. Çünkü böyle düşünen bir kimse Allah ve resulünün dostları ile dost, düşmanları ile düşman olmuştur. Bu kimse neden kâfir olsun ki?

Buradan da anlaşıldığı gibi Ehlişünnet ve'l-Cemaat Kurân ve sünnetin açık emrine muhalefet etmiş, Emevî ve Abbasî rejimlerinin dikte ettiği şeylere uymuş ve bu şekilde akıl ve dinin bütün ölçülerini bir kenara itmiştir.

Ne ilginçtir ki "Sahabeye sövmek kâfirliktir" diyen ve buna inandığını söyleyen bir Ehlişünnet âlimine "Neden o halde minberlerde İmam Ali'ye (a.s) lanet okutan Muaviye ve Muaviye yanlısı sahabeleri kâfir ilan etmiyorsunuz?" diye sorduğunuzda mutlaka verecekleri cevap şu oluyor:

"Onlar birer ümmetti, gelip geçtiler. Onların kazançları kendilerine, sizin kazancınız da size. Onların yaptıkları sizden sorulmaz."^{482[482]}

^{482[482]}-Bakara, 134.

Peygamberimizin Emri ve Ehlisünnet'in Muhalefeti

Daha önceki konularda da değindiğimiz Sakaleyn Hadisi'ni herkes bilir. Peygamberimiz (s.a.a) şöyle buyurur: **"Ben sizin aranızda iki ağır emanet bırakıyorum. Bu ikisine sarıldığınız sürece benden sonra asla sapmazsınız. Bunlar, Allah'ın kitabı ve itretim (Ehlibeytim)'dir. Her şeyden haberdar olan Allah, bu ikisinin Kevser Havuzu'nun başında benimle buluşuncaya dek birbirinden ayrılmayacağını bildirdi."**

Yine, bu hadisin sahih ve mutevatir olduğunu ispatlamıştık. Gerek Şia, gerekse Ehlisünnet, kendi sahih ve müsned kitaplarında bu hadisi nakletmişlerdir. Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın Ehlibeyt'i terk ettiği herkesçe bilinen bir gerçektir.^{483[483]} Onlar, Ehlibeyt'i yalnız bırakıp dört mezhep imamlarına yönelmişlerdir. Oysaki onları halka kabullendiren zalim hükümetlerdi. Hep birlikte Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın onaylanmasında etkin rol oynamışlardır.

Daha da açık konuşmak gerekirse; Ehlisünnet ve'l-Cemaat Emevî ve Abbasîler önderliğinde Ehlibeyt ile savaşmıştır. Onların inançlarını ve hadis kitaplarını inceleyecek olursak, Ehlibeyt fikhına ait pek fazla bir şey bulamayız. Zira onların tüm fıkıh ve hadisleri, Ehlibeyt'ten yüz çevirip onlarla savaşan Abdullah b. Ömer, Ayşe, Ebu Hureyre vb. kimseler aracılığıyla gelmiştir.

Onlara göre dinin yarısı al yanaklı (Hümeyra) Ayşe'den, Ehlisünnet

^{483[483]}-Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın Ehlibeyt'i lanetlediğini, onlarla savaştığını ve hatta onları öldürdüğünü söyleyebiliriz. Nitekim rehberleri olan Muaviye de bu cesaretini Ebubekir, Ömer ve Osman'a borçlu olduğunu, onların yardımıyla bunu yaptığını bizzat kendisi itiraf etmiştir.

fakihi Abdullah b. Ömer'den, İslam'ın rivayetçisi Şeyh Muzire^{484[484]} Ebu Hureyre'den ve savaş azatlıları olan Ebusüfyan ailesinden, yani dinde bidat çıkaran ve dine yabancı olan kimselerden alınmıştır.

Bunun kanıtı şudur ki, daha önceleri ortada Ehlişünnet ve'l-Cemaat diye bilinen bir grup yoktu. Bunlar Sakife Günü'nde bir araya gelen ve Ehlibeyt'e muhalefet etmek üzere birleşen bir grup olarak ortaya çıktı. Hep beraber komplo hazırlayıp Ehlibeyt'i hilafetten ve İslam ümmetinin siyaset sahnesinden uzak tutmaya çalıştılar.

Kısaca, Ehlişünnet ve'l-Cemaat fırkası, Ehlibeyt'e sığınan, onların izinden giden, Kurân ve sünnete sıkı sıkıya sarılan Şia karşısında oluşturulmuş bir karşıt gruptur.

Tabii ki hakkın karşısında olan taraf, sayıca daha çoktur. Özellikle de fitne ve savaşlardan sonra çoğunluğu elde ettiklerini hepimiz biliyoruz. Zaten Ehlibeyt (a.s) sadece dört yıl İslam hükümetinin başında yer aldı. O da İmam Ali'nin (a.s) hilafet dönemi idi ve onu da kanlı savaşlarla meşgul ettiler. Ama Ehlişünnet ve'l-Cemaat, yani Ehlibeyt muhalifleri, yüzlerce yıl hükümetin başında idiler. Hâkimiyetleri doğudan batıya kadar uzanmıştı. Güç, nüfuz, altın, gümüş vs. her yerde onların elindeydi. Ehlişünnet ve'l-Cemaat çoğunluğu teşkil etti. Çünkü otorite onların elindeydi. Şia ise Ehlibeyt'in önderliğinde daima zulme ve işkenceye maruz kalmış, katliam edilmişti.

Biz sözü daha fazla uzatmak istemiyor ve Ehlişünnet ve'l-Cemaat'ın Peygamber'e olan muhalefetinin nedenlerini daha fazla ifşa etmek istemiyoruz. Ama şu bir gerçek ki, Şiiler, Peygamber'in (s.a.a) vasiyetini duydular ve onun pak Ehlibeyt'ine uydular. Bu uğurda canları pahasına her türlü sıkıntıya göğüs gerdiler.

Gerçek şu ki; Sakaleyn Hadisi karşısında Ehlişünnet ve'l-Cemaat'ın bu muhalefeti ve Şia'nın bu kabulü, aslında Peygamberimizin son hastalığında, yani Perşembe günü açıkça ortaya çıkmıştı. Peygamberimiz sahabelerinden kâğıt-kalem getirmelerini isteyip kimsenin sapıklığa düşmemesi için bir yazı yazacağını söylediğinde

^{484[484]}-**Muzire:** Ebu Hureyre'nin çok sevdiği bir tatlı çeşididir. Ebu Hureyre sırf bu tatlıdan yiyebilmek için sürekli Muaviye'nin sofrasında hazır bulunurdu. Çev.

Ömer tehlikeli durumu fark etmiş, Peygamber'in emrini yerine getirmemiş, "Allah'ın kitabı bize yeter!" iddiasında bulunmuş ve Peygamber'in (s.a.a) Ehlibeyt'ine (a.s) ihtiyaçlarının olmadığını ifade etmiştir. Peygamberimiz, "Sakaleyn'e (Kurân ve sünnet ya da Kurân ve Ehlibeyt olan iki ağır emanete) sarılın" derken Ömer sanki şunu söylemeye çalışıyordu: "Bir ağır emanet bize yeter, ikinci emanetine ihtiyacımız yok!" Nitekim Ömer de "Allah'ın kitabı bize yeter!" demekle bunu kastetmiyor muydu?

Ömer, burada Ehlişünnet ve'l-Cemaat'in temsilcisi konumundaydı. Çünkü Ebubekir, Osman, Abdurrahman b. Avf, Ebi Ubeyde, Halid b. Velid ve Talha'yla özetlenen Kureyş de onu savunmuştu. Nitekim İbn-i Abbas da şöyle diyordu: O gün bazıları Ömer'in sözünü savundular, bazıları da 'Bir şey getirin, Peygamber ne yazacaksa yazsın!' dediler."

Her ne kadar yazılmasa da görünen o ki, Ali (a.s) ve taraftarları Peygamber'in vasiyetine amel etmiş, Kurân ve sünneti birlikte kabul etmişlerdir. Ama Şia düşmanları, başta kabul etseler de iktidarı ele geçirdikten sonra hatta Kurân'ın bile hükümlerine amel etmediler. Şahsî görüşlerini esas alıp Allah'ın kitabını ve Peygamber'in (s.a.a) sünnetini kenara ittiler.

Ehlisünnet Ve'l-Cemaat'te Ehlibeyt Sevgisi

Ehlibeyt (a.s) sevgisinin herkese farz olduğunu hiçbir Müslüman inkâr edemez. Bu sevgi, Kurân-ı Kerim'de, Peygamberimizin risaletine ve risaletinden kaynaklanan nimetlere karşılık olarak belirtilmiştir. Nitekim Allah-u Taâla şöyle buyurur:

"De ki: (Risaletime) karşılık sizden bir ücret istemiyorum; istediğim ancak yakınlarıma sevgidir."^{485[485]}

Bu ayet, Peygamber'in tertemiz Ehlibeyt'inin sevgisini Müslümanlara farz kılmıştır. Ehlibeyt'in Hz. Ali, Hz. Fatıma, Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin olduğu konusunda otuzdan fazla Ehlisünnet ve'l-Cemaat kaynağı ittifak etmiştir. Hatta İmam Şafîî, bu konuda şöyle demiştir:

"Ey Resulullah'ın Ehlibeyt'i! Sizi sevmek, tıpkı Allah'ın Kurân'da indirdiği gibi farzdır üzerimize."

Eğer Kurân, İmam Şafîî'nin de itiraf ettiği gibi Ehlibeyt sevgisini bütün kible ehline Peygamber'in risaleti karşılığında farz etmişse ve Allah'ın rızası ancak onları sevmekle mümkünse o halde neden Ehlisünnet ve'l-Cemaat Ehlibeyt'e gereken değeri vermiyor ve onları daima sahabeden daha aşağı bir mertebede görüyor?^{486[486]}

Ehlisünnet ve'l-Cemaat'e şunu sormak istiyoruz, hatta bu konuda

^{485[485]}-Şura, 23.

^{486[486]}-Ehlisünnet'in tamamı Ebubekir, Ömer ve Osman'ı Hz. Ali'den daha üstün görür. Oysaki Peygamber'den sonra Ehlibeyt'in başı, piri ve efendisi İmam Ali (a.s) idi. Kurân-ı Kerim Ehlibeyt'in sevgisini karşılık olarak istiyorsa, o zaman neden Ehlisünnet ve'l-Cemaat ilk üç halifeyi İmam Ali ve diğer Ehlibeyt'ten daha çok seviyor ve daha üstün görüyor? Yoksa Kurân'a rağmen ilk üç halife Ehlibeyt'ten daha mı sevimli?

onları tartışmaya davet ediyoruz: Söyleyin bakalım; Ebubekir, Ömer, Osman veya herhangi bir sahabenin sevgisini farz eden tek bir ayet ya da hadis var mıdır?

Asla! Böyle bir delili nereden getirecekler ki? Ne Allah'ın kitabında, ne de Peygamber'in sünnetinde böyle bir şey olmadığı gibi, aksine Kuranda birçok ayet vardır ki, Ehlibeyt'in (a.s) diğeri insanlardan çok daha üstün olduğunu ortaya koymaktadır.

Peygamberimizin (s.a.a) sünnetinde de Ehlibeyt'in (a.s) diğeriinden üstünlüğünü, insanlara öncülüklerini ve imametlerini vurgulayan faziletleriyle ilgili çokça hadis vardır.

Bunlara örnek olarak **Meveddet, Mübahale, Tathir, Velayet, Verasetü'l-Kitap** ve **Peygamber ve Ehlibeyt'ine Salâvat** ayetlerini gösterebiliriz.

Peygamberimizin (s.a.a) sünnetinden örnek verecek olursak, **Sakaleyn, Sefine, Menzilet, Kâmil Namaz, Nücüm, İlim Şehri** ve **On İki İmam** hadisleri bunlardan bazılarıdır.

Biz, İbn-i Abbas gibi bazı sahabelerin de dediğı gibi **Kurân'ın üçte birinin Ehlibeyt'i övmek için nazil olduğunu** veya Ahmed b. Hambel dediğı gibi **Peygamber'in hadislerinin üçte birinin Ehlibeyt'i hatırlatmak, onlara değeri vermek ve onların üstün vasıflarını insanlara anlatmak için söylendiğini** demek istemiyoruz. Biz sadece Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın kendi kaynak kitaplarında kaleme alınan ve Ehlibeyt'in üstün niteliklerini gösteren Kurân ve sünnete dayalı nakilleri yeterli buluyoruz ve bu nakillerin onların diğeri insanlardan daha üstün olduklarını yeterli ölçüde ispatladığına inanıyoruz.

Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın gerek inancına, gerekse tarih boyunca Ehlibeyt'e karşı sergiledikleri tutumuna şöyle bir baktığımızda onların açıkça Ehlibeyt'le muhalefet ettiklerini ve onlara düşman olduklarını görürüz.

Kılıçlarını onlarla savaşmak için çekmişler, kalemelerini onların yüce makamlarını aşağılamak için kullanmışlar, onlardan intikam almaya çalışmışlar ve düşmanlarını yüceltmışlerdir. Biz bu konuda çok açık ve net bir delil sunacağız.

Daha önce de dediğimiz gibi, Ehlisünnet ve'l-Cemaat, hicrî ikinci yüzyılda Şia karşısında resmî duruşunu sergilemiştir. Görüyoruz ki

onlar fıkıh, ibadet ve inanç konularında Ehlibeyt'in (a.s) rivayet ettiği Peygamber sünnetine başvurmamışlardır.^{487[487]} Oysaki ev halkı, evin içinde olanları diğerlerinden daha iyi bilir. Onlar, Peygamber'in ev halkı ve torunlarıydılar. İlim ve amelde kimse onların eline su dökemezdi. Üç asır boyunca daima ümmetle aynı anda hareket ettiler. Halk, dinî ve ruhanî imameti on iki imamda gördü ve hiçbir Ehlibeyt imamı, diğeriyle çelişmedi.

Ama görüyoruz ki, Ehlisünnet ve'l-Cemaat, hicrî üçüncü yüzyılda ortaya çıkan ve her biri diğeriyle farklı olan dört mezhebi takip etmiştir. Tüm bunlara rağmen Ehlibeyt'i dışlayıp onlara düşmanlık ettiler, hatta onların takipçileriyle savaştılar ve bugün dahi yer yer savaşıyorlar.

Daha fazla delil istiyorsanız, İslam'ın sütunlarının devrildiği, cennet gençlerinin efendisinin, Peygamber efendimizin tertemiz evlatlarının ve diğer yakınlarının şehit edildiği Aşura gününü anma merasimleri karşısında Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın nasıl bir tutum sergilediğini gelin hep birlikte inceleyelim:

1-İmam Hüseyin'in (a.s) katilleri karşısında bu duruma rıza gösterircesine bir tutum sergilenmişler, hem azarlamışlar, hem de desteklemişlerdir. Bu, çok da şaşılacak bir olay olmasa gerek. Zira İmam Hüseyin'in (a.s) katillerinin hepsi Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ten idi. Sadece şunu bilmemiz yeterlidir ki, İmam Hüseyin'le savaşan İbn-i Ziyad ordusunun komutanı Ömer b. Sâd b. Ebi Vakkas^{488[488]} idi.

Bundan dolayıdır ki, Ehlisünnet ve'l-Cemaat, içlerinde İmam Hüseyin'in katillerinin de bulunduğu bütün sahabeler için Allah'tan rahmet diler ve onların naklettiği hadislerin doğruluğuna inanır. Hâlbuki bu kimseler, İmam Hüseyin'i (a.s) müminlerin emiri (!) Yezid'e

^{487[487]}-Bugün bazı Sünnîler "Biz Ali'ye ve Ehlibeyt'ine Şiîlerden daha yakınız!" diyorlar. Varsayalım ki doğru diyorlar. O zaman neden âlimleri veya mezhep imamı Ehlibeyt fikhını bir kenara bırakıp kendi yapmacık mezheplerini takip etmiş ve ettirmişler? Hâlbuki Allah-u Taâla şöyle buyurur: "*İnsanlardan İbrahim'e en yakın olanlar, onu takip edenlerdir.*" Demek ki onu takip etmeyenler ona daha yakın olamaz. Bu, çok açıktır.

^{488[488]}-Önceki konularda Ömer'in babası Sâd b. Ebi Vakkas'ın nasıl biri olduğunu ve Ehlisünnet ve'l-Cemaat tarafından nasıl biri olarak kabul edildiğini yazmıştık. Bu konuda daha fazla bilgi için önceki konulardan bkz: Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın Öncüleri bölümü, 6. kişi, Sâd b. Ebi Vakkas.

isyan ettiği için bir "Haricî" olarak görmüşlerdir.

Daha önce de belirttiğimiz gibi, Ehlişünnet ve'l-Cemaat'ın öncü fakihlerinden Abdullah b. Ömer, Yezid b. Muaviye'ye biat etmiş, taraftarlarına "Hiç kimsenin Yezid'e isyan etmeye hakkı yoktur; biz galip gelenin yanındayız!" demişti.

2-Ehlişünnet ve'l-Cemaat, Kerbela faciasından günümüze dek Âşurâ gününü bir bayram günü olarak kutlamıştır. O gün mallarının zekâtını verir, kutlamalar yapar, bu günü rahmet ve bereket dolu bir gün olarak nitelerler. Bütün bunlar yetmezmiş gibi, bir de "Hüseyin'e neden ağlıyorsunuz?" diyerek daima Şiîleri kınıyorlar. Bazı İslam ülkelerinde bu günlerde matem tutulmasına izin verilmiyor. Çoğu zaman silahlı bir şekilde müdahale ediliyor. Bu müdahalelerde Hz. Hüseyin'i anan Şiîleri yaralıyor veya öldürüyorlar. Bunu yaparken "Bidatlerle mücadele ediyoruz!" diyorlar. Aslında onlar bidatlerle savaşıyor, aksine Emevî ve Abbasî halifelerinin temsilciliğini yapıyor ve onların adına Âşurâ olayını örtbas etmeye çalışıyorlar.

Bu temsilcilerden bazıları daha da ileri giderek İmam Hüseyin'in (a.s) mübarek kabrini yakıp yıkmış, insanların o mübarek mekânı ziyaret etmelerine engel olmuşlardı. Bugün dahi İmam Hüseyin'in (a.s) anılmasını engellemeye çalışıyorlar. Çünkü insanların gerçekleri anlamalarından, yani önderleri olan halifelerin yapmış oldukları çirkinliklerin gün yüzüne çıkmasından korkuyorlar. Korkuyorlar, çünkü hakikatler ortaya çıkacak olsa, Ehlibeyt'in kim olduğunu ve ne anlama geldiğini bilmeyen insanlar, hak ile batılı, mümin ile kâfiri birbirinden ayıracak ve aralarında fark gözetcekler.

Böylece, Peygamber sünnetinin asıl takipçilerinin Şiîler olduğu bir kez daha ortaya çıkmış oldu. Çünkü onlar her şeyde, hatta İmam Hüseyin'e (a.s) üzülüp ağlama konusunda bile Peygamber'in sünnetine amel etmişlerdir. Nitekim elimizde bulunan birçok rivayete göre, Peygamberimiz (s.a.a), Âşurâ olayından elli yıl önce, Cebrail vasıtasıyla İmam Hüseyin'in (a.s) şehit olacağını öğrenmiş ve bundan dolayı ağlamıştır.

Buradan da anlaşıldığı üzere, Ehlişünnet ve'l-Cemaat, o günü kutlayan Ümeyye oğulları ve Yezid b. Muaviye'nin sünnetini takip

ederek Âşurâ'yı bayrama çevirmiştir. Çünkü Yezid ve Ümeyye oğulları, o gün İmam Hüseyin'e (a.s) galip geldiklerini, saltanatlarını ve varlıklarını tehdit eden Hüseyinî Kıyam'a son verdiklerini ve böylece başkaldırıların önünü aldıklarını sanmışlardı.

Tarih de bize şunu gösteriyor ki, Yezid ve Ümeyye oğulları Âşurâ gününü büyük bayram ilan ettiler. İmam Hüseyin'in (a.s) mübarek kesik başı esirlerle birlikte yanına getirildiğinde sevinç çılgınlıkları attılar, Allah resulünü kınadılar ve bu yönde şiirler okudular.

Ehlî olmayan Ehlisünnet ve'l-Cemaat alimleri Yezid gibilerine yakın görünmek için Aşura gününü övgüyle anan hadisler uydurdular. "Aşura öyle bir gündür ki, Allah, Âdem'in tövbesini o gün kabul etti, Nuh'un gemisi o gün Cudi Dağın'da karaya oturdu, ateş o gün Hz. İbrahim'e soğudu, Yusuf o gün zindandan kurtuldu, Yakub'un gözleri o gün açıldı, Musa o gün Firavun'a galip geldi ve İsa'ya o gün gökyüzünden sofralandı!" dediler.

Ehlisünnet ve'l-Cemaat âlimleri, Âşurâ hakkındaki bu uydurma rivayeti, sanki Âşura böyle bir günmüş gibi günümüze dek tekrar edegelmişlerdir. Bunların hepsi yalancıların hilesidir. Din âlimliği adı altında halifelere yaranmak için yazılan ve çizilen şeylerdir. Bunlar, dinlerini dünyalarına satmış ve baştan ayağa zarar etmiş kimselerdir.

Şimdi söyleyeceğimiz rivayetle de bu yalanlarını zirveye çıkarmışlardır: Güya Peygamberimiz (s.a.a) Âşurâ günü Medine'ye hicret ettiğinde Medine Yahudilerinin oruç tuttuklarını görmüş ve sebebini sormuş. "Musa bugün firavuna galip geldi!" diye cevap vermişler. Bunun üzerine Peygamberimiz, "Biz, Musa'ya sizden daha layığız!" buyurmuş ve ardından Müslümanlara Tasuâ ve Âşurâ günlerinde oruç tutmalarını emretmiş! Bu, açık bir yalandır. Çünkü Yahudilerin Âşurâ diye adlandırdıkları ve o gün oruç tuttıkları bir bayramları yoktur. Acaba Allah'a karşı şöyle bir soru akla gelmez mi: "Neden Hz. Âdem'den Hz. İsa'ya kadar Âşurâ gününü mübarek bir gün karar kıldın da sıra Hz. Muhammed'e (s.a.a) gelince bu günü matem ve yas günü kıldın? Bugünde Resulullah'ın (s.a.a) Ehlibeyt'i öldürülmüş ve kızları esir edilmemiş miydi?"

Cevap şudur:

"O, yaptığından hesaba çekilmez, fakat onlar hesaba

çekilirler."489[489]

*"Sana bu ilim geldikten sonra seninle bu konuda çekişenlere de ki: Geliniz, sizler ve bizler de dâhil olmak üzere, siz kendi çocuklarınızı biz de kendi çocuklarımızı, siz kendi kadınlarınızı, biz de kendi kadınlarımızı çağıralım, sonra da dua edelim de Allah'tan yalancılar üzerine lânet dileyelim."*490[490]

489[489]-Enbiya, 23.

490[490]-Âl-i İmran, 61.

Ehlişünnet Ve'l-Cemaat ve Eksik Salâvat

Daha önce de açıklandığı üzere salâvat konusunda ayet nazil olmuş, Peygamberimiz (s.a.a) bu ayeti yorumlamış, tam salâvatın nasıl olması gerektiğini ashabına öğretmiş, eksik ve kesik salâvat getirilmesini men etmiş ve bunun Allah tarafından kabul edilmeyeceğini bildirmiştir.

Yine de görüyoruz ki, Ehlişünnet ve'l-Cemaat, "**Âl-i Muhammed**" kelimesini söylememek için ısrarla eksik ve kesik salâvat getiriyorlar. Ve eğer Ehlibeyt'i de söylemek zorunda kalsalar, hemen ardından yanına ashabı da ekliyorlar. Onların yanında "**Sallallahu aleyhi ve âlihi**" dersiniz, sizin Şiî olduğunuzu hemen anlarlar. Çünkü eksiksiz ve tam salâvat sadece Şia'nın sloganıdır.

Bu, şüphe edilemez bir gerçektir. Ben araştırmalarımnda daima buna güveniyorum. "Hz. Muhammed" kelimesinden sonra "**Sallallahu aleyhi ve âlihi ve sellem**" şeklinde salâvat getiren bir yazarın Şiî olduğunu, "**Sallallahu aleyhi ve sellem**" şeklinde salâvat getirenin de Sünnî olduğunu anlıyorum.

Buradan da anlaşıldığı üzere Şia, Peygamberimizin (s.a.a) mübarek sünnetinin takipçileridir. Ne var ki Ehlişünnet ve'l-Cemaat Peygamberimizin bu konudaki emirlerine de önem vermemiş, daima eksik salâvat getirmiştir. Mecbur kaldıklarında "Âl" (Ehlibeyt) kelimesini de söylüyor, hemen ardından "ashap" kelimesini ilave ediyorlar. Böylece Ehlibeyt'in, onların karşısında hiçbir üstünlüğü kalmamış oluyor.

Bunların hepsi, Ümeyye oğullarının Ehlibeyt'e karşı sergiledikleri tutumların ve düşmanlıklarının neticesidir. Zira onlar salâvat yerine minberlerde Ehlibeyt'e lanet okutuyorlardı. Kimilerini tehditle, kimilerini de hediye ve bağışlarla bu yönteme (lanetlemeye) mecbur kılıyorlardı.

Ehlişünnet ve'l-Cemaat, lanet okuma konusunda önderlerinin yolunu takip etmemiştir. Eğer etseydi, Müslümanlar arasında rezil-rüsva olurlar, gerçekler ortaya çıkardı. Lanet okumayı ve küfretmeyi terk ettiler ama bu öfkeyi içlerinde sakladılar. Ehlibeyt'in (a.s) nurunu söndürmek ve onların düşmanı olan bazı sahabeleri yüceltmek için ellerinden geleni yaptılar. Sahabelere hakikatle ilgisi olmayan hayalî faziletler ve üstünlükler uydurdular.

Bu sözümüzün delili olarak şu yeter ki, Ehlişünnet ve'l-Cemaat âlimleri, Ehlibeyt'e seksen yıl lanet okuyan Muaviye ve sahabeleri günümüzde bile rahmetle anıyorlar. Ehlibeyt düşmanlarının cinayetlerini ortaya koymak isteyen herkesi kâfir biliyor, ölmesi gerektiğine dair fetva veriyorlar.

Hadis uyduran bazı kimseler, salâvata fazladan cümleler ekleyerek Ehlibeyt'in (a.s) değerini düşüreceklerini zannetmişlerdir. Bu uydurmalarından biri de şöyledir: "Allahumme salli alâ Muhammed ve âl-i Muhammed ve alâ ezvâcihi ve zurriyetihi." Oysaki araştırmacı bir Müslüman, son kısımların fazlalık olduğunu, Ayşe'yi de Ehlibeyt'e eklemek istediklerini kolaylıkla anlamaktadır.

Biz onlara şöyle diyoruz: Biz sizin sözünüzü kabul edip Peygamberimizin hanımlarını Ehlibeyt'ten saysak bile, bunun ashap ile bir ilgisi yoktur. Ben burada da bütün Müslümanları münazaraya davet ediyorum. Bu konuda Kurân ve sünnete dayalı tek bir delil dahi getirebilir misiniz? Hayır! Bu, mümkün değil. Kurân ve sünnet, sahabelere ve kıyamete kadar gelecek olan tüm nesillere, **H.z. Muhammed (s.a.a) ve Ehlibeyt'ine (a.s)** salâvat göndermeyi emretmiştir. Sadece bu bile, başlı başına Ehlibeyt'in yüce makamını göstermeye yeter. Ve bütün faziletlerin onların faziletleri karşısında daha aşağı olduğunu ve kimsenin onların mertebesine ulaşamayacağını gözler önüne serer.

Ebubekir, Ömer, Osman ve milyonlarca Müslüman, namaz kılarken "Allahumme salli alâ Muhammed ve âl-i Muhammed" demiş ve demekteler. Eğer bu cümleyi namazda demeseler, namazları batıl olur ve Allah, o namazı kabul etmez. Tıpkı İmam Şafiî'nin şiirinde şöyle belirttiği gibi: "Ey Ehlibeyt, şanınızın yüceliğine sadece şu söz yeter ki, size salâvat getirmeyenin namazı da boştur!"

Şafî'yi sırf bu şiirinden ötür Şiîlikle suçladılar. Çünkü Emevî ve Abbasîler, Hz. Muhammed ve Ehlibeyt'ine salâvat gönderenleri veya Ehlibeyt'in faziletleri hakkında hadis ya da şiir okuyanları Şiî olmakla suçluyorlardı.

Sonuçta, bu konu geniş bir konudur. Bizim birçok kitaplarımızda ele alınmıştır. Burada sadece bir hatırlatma olsun dedik. Çünkü hatırlatmak faydalıdır.

Burada önemli olan, Şia'nın Peygamber sünnetinin takipçisi olduğunu, namazlarının tam ve makbul olduğunu anlamış olmamızdır. Bu konuyu Şia'nın muhalifleri dahi kabul etmektedir. Ehlisünnet ve'l-Cemaat bu konuda sünnete muhalefet etmiştir. Namazları ve salâvatları eksiktir. Dolayısıyla da kabul değildir. Hatta kendi âlimleri bile bunu kabul ederler.

"Yoksa Allah'ın, lütfedip insanlara ihsan ettiği şeylere haset mi ediyorlar? Gerçekten de biz İbrahim soyuna kitap ve hikmet verdik ve onlara büyük bir saltanat ihsan ettik."

Peygamberimizin Masumiyeti ve Bunun Ehlisünnet'e Etkileri

Müslümanlar "ismet" (masumluk) konusunda ihtilaf ederler. Aslında Müslümanların, Peygamberimizin hükümlerini sorgusuz-sualsiz kabullenmelerinin sebebi de onun masum olduğuna, heva ve heves üzere konuşmadığına, ne söylerse vahiy veya ilahî ilham olduğuna inanmış olmalarıdır. Eğer Peygamberimizin sözleri ve hükümleri vahiy üzere değil de şahsî görüşüne dayalı olsaydı, kimse ona tabi olmazdı.

Bütün işlerin Allah'ın elinde olduğuna ve Peygamberimizin, sadece emirleri açıklayıcı bir aracı olduğuna iman eden kimse Şia sayılır. Sahabenin çoğu ve hepsinden üstün olan Hz. Ali (a.s) bu inançtaydı. Zira Peygamberimizin sünnetini eksiltme ve azaltma yapmadan uyguluyor ve şöyle diyorlardı: "Allah'ın hükümleri karşısında şahsî görüş belirtmek (içtihat etmek) caiz değildir."

Peygamberimizin söz ve fiillerinde masum olmadığına, sadece ve sadece Kurân ayetleri hususunda masum olduğuna ve bunun dışındaki söz ve hareketlerinde hata yapma olasılığı bulunduğu inanan kimse ise Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ten sayılır. Çünkü Ehlisünnet, Peygamberimizin söz ve hükümleri karşısında sahabelerin şahsî görüşlerine dayanarak maslahata ve günün şartlarına göre hüküm verebileceklerine ve Resulullah'ın hükmünün yerine kendi hükümlerini koyabileceklerine inanır. Hatta onlara göre her dönemin hükümdarı, sünnete ters düşse bile maslahat gereği şahsî görüşüne göre amel edebilir.

Söylemeye gerek yok ki, Hz. Ali dışında Hülefa-i Raşidin mektebi de nebevî sünnet karşısında içtihat etmek üzere sağlamlaştırılmış ve bu yolda ilerleme kaydetmiştir. Öyle ki, Kurân ayetleri karşısında bile şahsî görüşlerine amel etmişlerdir. Onların bu şahsî görüşleri, Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın dinî hükümleri hâline geldi. Onlar da buna uyup amel etmeye başladılar ve diğer Müslümanların da bu hükümlere uyması gerektiğini savundular.

Biz *Doğrularla Birlikte* ve *Zikir Ehline Sorun* adlı kitaplarımızda Ebubekir'in, Ömer'in ve Osman'ın içtihatlarından bahsetmiştik. Allah'ın yardımıyla, ileriki zamanlarda özellikle bu konu hakkında bir kitap daha yazacağız.

Onca sözden sonra gördük ki, Ehlisünnet ve'l-Cemaat, İslam'ın iki temel esası olan Kurân ve sünnete Ebubekir, Ömer ve diğer sahabelerin içtihatlarını da eklemiştir. Onların bu davranışlarının asıl sebebi, Peygamber efendimizi masum bilmeyişleridir. Zira onlar, "Peygamber şahsî görüşlerini belirttiğinde bazı sahabeler onun yanlışlıklarını düzeltirdi" derlerdi.

Buradan da anlaşıldığı gibi Ehlisünnet ve'l-Cemaat, "Peygamber masum değildir!" derken bilerek veya bilmeyerek onunla muhalefeti caiz görmüş oluyor. Çünkü masum olmayan birine şer'î ve aklî delillere göre, daimî bir itaat söz konusu olamaz. Yanlış görüş belirten birine göz göre göre nasıl itaat edebiliriz?

Diğer taraftan Şia, Peygamberimizin masum oluşunu tereddütsüz kabul etmekte ve ona itaati vacip bilmektedir. Zira o, her türlü günah ve hatadan uzaktır. Ona itaatsizlik asla caiz değildir. Peygamber'e (s.a.a) itaatsizlik eden, Allah'a itaatsizlik etmiştir. Nitekim Kurân-ı Kerim birçok yerde bu konuya işaret etmiştir:

"Allah Resulü size ne verdiyse alın onu ve size neyi yasakladıysa sakının ondan."^{491[491]}

"De ki: 'Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah bağışlayandır, esirgeyendir.' (Ve) de ki: 'Allah'a ve resulüne itaat edin!' Eğer dönerlerse muhakkak ki Allah, kâfirleri sevmez."^{492[492]}

Ve daha birçok ayette Peygamber'in masum olduğundan dolayı itaati farz kılınmış, onun heva ve heves üzere konuşmadığı, ne söylerse Allah'ın emri olduğu belirtilmiştir.

Peygamber'in sünnetine bağlı kalan, onu tamamen masum bilen ve her halükârda itaatının vacip olduğuna inanan tek fırkanın Şia olduğu ortadadır. Buna karşılık olarak Ehlibeyt ve'l-Cemaat'ın sünnetten uzak olduğu da kesindir. Çünkü onlar Peygamber'in hata yapmış olduğuna, dolayısıyla da muhalefet edilebileceğine inanıyorlar.

"İnsanlar tek bir ümmetti. Allah müjdecî ve korkutucu olarak peygamberler gönderdi. İnsanların ayrılığa düştükleri şeylerde, aralarında dosdoğru hükmetmek üzere onlara kitap da indirdi. Onlara bunca açık deliller geldikten sonra da gene ancak ihtirasları yüzünden tuttular da ihtilafa düştüler. Hâlbuki Allah inananları, onların ihtilafa düştükleri doğru şeye, kendi izniyle muvaffak etti, gerçeğe ulaştırdı. Allah, dilediğini doğru yola hidayet eder."^{493[493]}

Böylece herkes, Şia'nın bütün inançlarının doğru olduğunu anlamış oldu. Çünkü Şia inancı, Kurân ve sünnete dayalıdır.

Allah ve Peygamber düşmanlarının birtakım iftiralarla Ehlibeyt (a.s) inançlarını sorgulamaları, çürük arama ve çürütme çabaları boşa çıkmıştır. Onlar boşuna uğraşıyorlar ve bırakın uğraşadursunlar. Çünkü Allah-u Taâla şöyle buyurmaktadır:

"Köpük uçup gider, insanlara faydalı olan ise yerde kalır. Allah bunun gibi daha nice misaller verir."^{494[494]}

Allah'tan hepimizi hidayet etmesini istiyoruz. Allah'tan bizi, sevdiği ve beğendiği şeylere muvaffak kılmasını, kemale erdirmesini, gazabını bizden uzak tutmasını, sıkıntı ve üzüntülerimizi beklenen imamın zuhuruyla sona erdirmesini ve onun zuhuru acil etmesini diliyoruz. Başkaları onun zuhuru uzak görüyor, biz ise yakın görüyoruz.

Kitabımızı, Allah'a hamt ve övgüyle, Rahmet Peygamberi Hz. Muhammed'e (s.a.a) ve onun tertemiz Ehlibeyt'ine (a.s) selam göndererek bitiriyoruz.

Muhammed Ticanî Semavî

^{491[491]}-Haşr, 7.

^{492[492]}-Âl-i İmran, 31-32.

^{493[493]}-Bakara, 213.

^{494[494]}-Râd, 17.